

2025 TRENDLERİ

by OGGUSTO

RAMS'IN KATKILARIYLA

“

‘21. yüzyılın cahilleri, okuma yazma bilmeyenler değil; yanlış öğrendiklerini unutamayan, yeniden öğrenmeye, değişime ve dönüşüme açık olmayanlar olacak.’

Özlem Güsar
OGGUSTO Kurucusu

Alvin Toffler’in bu sözleri, içinde yaşadığımız çağın belki de en önemli gerçeğini gözler önüne seriyor: Değişim, bu yüzyılın ana dili.

2024, belirsizliklerin içindeki fırsatları fark ettiğimiz ve zorluklardan öğrenmeyi seçtiğimiz bir yıl oldu. Teknolojiyle hızlanan dünyamızda sürdürülebilirlik ve insan merkezli yaklaşımlar her zamankinden daha önemli hale geldi. Şimdi, hem kişisel hem de profesyonel hayatlarımız için geleceği şekillendiren trendleri daha iyi anlama ve onlardan ilham alma zamanı.

Şunu unutmadan: Trendler, bireylerin ve toplumların düşünme, hissetme ve davranış biçimlerindeki derin, kalıcı değişimleri yansıtır. Hızla gelip geçen heveslerin aksine, insanların neye değer verdiğini ve gelecekte nasıl bir yaşam şekli arzuladığını ortaya koyar. Bu nedenle trendler, yalnızca yüzeysel akımlar değil, kültürel değerlerdeki dönüşümlerin güçlü bir göstergesidir.

OGGUSTO olarak, 2025 Trend Raporu’nu hazırlarken, 43’ü uluslararası uzman olmak üzere toplam 136 kişinin değerli görüşlerinden ve dünya çapında derinlemesine analiz edilen raporlardan yararlandık. Seyahatten sanata, ekonomiden, teknolojiye, güzellikten geleceğe, kadar toplam 20 farklı kategoride yarınları etkileyecek başlıkları ele aldık. 700 sayfalık bu kapsamlı rapor, iş dünyasında yeni stratejilere ilham verirken, bireysel yaşamlarda da fark yaratacak fikirler sunmayı hedefliyor.

2025 yılına yön verecek ilham dolu bu raporun, yeni yılda sağlam adımlar atmanıza ve hedeflerinize ulaşmanıza rehberlik etmesini dileriz.

OGGUSTO Ekibi olarak, 2025’in size ve tüm dünyaya barış, huzur, sağlık, mutluluk getirmesini diliyoruz.

”

Katkıda Bulunanlar

OGGUSTO

Atilla Güner

Özlem Güsar

Gülüm Dağlı

Kübra Haniç
İnce

Sinem Genç

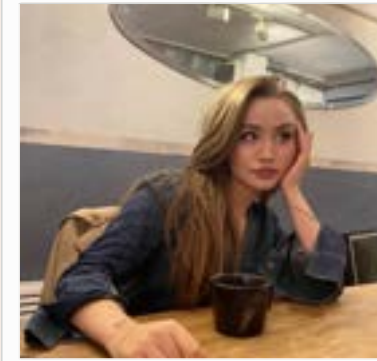
Aslıhan
Dönmez

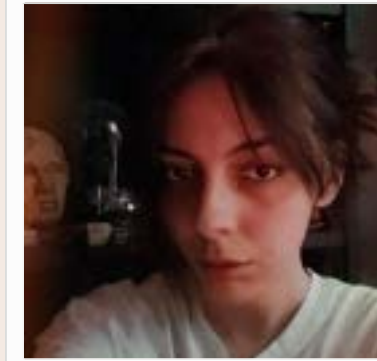
Sude Turkut

Duygu Metin

Gülce Fidan

Meltem Kırac

Yusuf Yiğit
Çolak

Contents

OGGUSTO

Future 6-48

Ekonomi 49-72

İş Dünyası 73-85

Gastronomi 86-129

Seyahat 130-169

Sanat 170-207

Teknoloji 208-241

Lüks 242-275

İyi Yaşam 276-309

Sürdürülebilirlik 310-350

Contents

OGGUSTO

Moda 351-385

Güzellik 386-418

Otomobil 419-455

Yat 456-502

Saat 503-540

Dekorasyon 541-582

Spor 583-608

Erkek Modası 609-640

Erkek Bakımı 641-666

Wedding 667-700

2025 FUTURE TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Tariq Qureishy

Fütürist, İş İnsanı, "Voices of the
Future" adlı kitabın yazarı

OGGUSTO

İnsanlığın Geleceğini Şekillendirecek 10 Trend

- ✓ Güvenin temellerini yeniden inşa etmek.
- ✓ Yeni olasılıklara doğru ilerlemek.
- ✓ Biyoteknoloji ile insanlığı yeniden tanımlamak.
- ✓ İçimizdeki aynayı kullanarak insanlığın özünü yeniden keşfetmek.
- ✓ Mutluluk, uyum ve sevgi arayışımızı sürdürmek.
- ✓ Krizden fırsat yaratarak yeni bir kapitalist devrime öncülük etmek.
- ✓ Teknoloji devini ehlileştirmek.
- ✓ Yenileyici bir gelecek inşa etmek.
- ✓ Dünyayı güçlendirmek.
- ✓ Sağlık ve uzun ömürlülüğü yeniden düşünerek bir üst seviyeye taşımak.

Geleceğe Yolculuk: Dönüştürücü Güçlerin Senfonisi

2025 yılına girerken insanlık, ilerlemenin vaatleri ile belirsizliklerin tehditleri arasında kritik bir yol ayrımında. Teknoloji, endüstrileri, ekonomileri ve günlük yaşamı hızla dönüştürürken, büyük ilerlemeler toplumların ve ekosistemlerin dayanıklılığını zorluyor.

Veri güdümlü sistemler, kuantum bilişim, biyoteknoloji ve yapay zeka tarafından şekillenen bir dünyadayız. Bu dünya aynı zamanda güven kaybı, iklim değişikliği ve insanlığımızın özünü yeniden tanımlama ihtiyacıyla yüzleşen bir dünya.

Geleceğe doğru ilerleyiş, doğrusal bir yol izlemez. Aksine bilimsel atılımlar, toplumsal dönüşümler ve çevresel zorunlulukların birleşimiyle şekillenen dinamik bir süreçtir. Bu süreç, bilinçli ve düşünceli eylemler gerektirir. Bir fütürist ve düşünce lideri olarak, bu anın aciliyetini özetleyen bir mantrayı sık sık tekrarlarım:

Bir Gelecek Manifestosu

Bu mantra, geleceği şekillendirmek için proaktif bir eylem çağrısı. Kaçınılmaz zorunluluklara pasif tepki vermek yerine, bilinçli bir şekilde değişimi kucaklamaya davet ediyor. Aynı zamanda bu yaklaşım, bilim ve teknolojideki ilerlemeler ile insanlık ve toplumun ihtiyaçları arasında bir denge kurmayı hedefliyor.

Bu trend raporu, vizyonumu ve içgörülerimi 110'dan fazla küresel düşünce liderinin zekasıyla harmanlayarak, geleceği anlamlandıran bir perspektifler senfonisi sunuyor. Bilim, teknoloji ve toplumsal ihtiyaçların buluştuğu bu uyum, geleceği şekillendirmede bir yol haritası işlevi görüyor.

Dönüşümün Yol Haritası

“Voices of Future” kitabımda yer alan kolektif bilgelik, geleceğe giden yolumuzu şekillendiren mega trendleri aydınlatıyor. Bu trendler, birbirinden bağımsız değil; varoluşumuzun temel dokusunu yeniden tanımlayan ve birbiriyle derin bağlara sahip dönüşümler. Sağlığı yeniden tasarlamak ve insan ömrünü uzatmak, kapitalizmi yeniden tanımlamak, kuantum biliminden yararlanmak ve rejeneratif sürdürülebilirliği savunmak gibi konular, hem zorlu meydan okumalar hem de eşsiz fırsatlarla karşımıza çıkıyor.

Dünyanın bir numaralı yönetici koçu ve Thinkers50 ödülünü iki kez kazanan sevgili dostum ve akıl hocam Profesör Marshall Goldsmith’in söylediği gibi:

“Geleceğe doğru yol almak, zorlu bir kayak pistini fethetmek kadar ürkütücü olabilir, ancak “Voices of Future” metaforik bir telesiyej görevi görerek bu yolculuk için rehberlik ve perspektif sunuyor.”

”

Geleceği Anlamlandırmak ve Şekillendirmek

Bu rapor, yolumuzu aydınlatan öngörüler ve rehberlik sağlayarak, bu dönüşüm çağında geleceği şekillendirmek için ilham veriyor.

Sektörler, trendler ve hikayeler arasındaki bağlantıları birleştirerek, 2025 ve sonrası şekillendiren derin değişimleri vurgulamayı amaçlıyoruz. Bu, yalnızca değişime tanıklık etmekle sınırlı kalmayıp değişimi kucaklayarak onu somutlaştırma zamanı.

Teknolojik ilerlemeyi güven, hakikat, sevgi, etik, empati, esneklik ve sürdürülebilirlik ile dengeleyen bir geleceği aktif olarak inşa etme fırsatı tam da bugün elimizde. Birlikte, bu içgörülerini anlamlı eylemlere dönüştürerek daha iyi bir yarın yaratabiliriz.

İlk Adım: Güvenin Temellerini Yeniden İnşa Edeceğiz

1.1.

Manipölasyon Çağında Hakikat Arayışı

Araştırmamız, toplumsal uyumun temel direği olan güvenle başlıyor. Ancak güven, günümüzde ciddi bir krizle karşı karşıya. Kurumsal başarısızlıklar ve yanlış bilginin yaygınlaşması, bireyler, hükümetler ve şirketler arasındaki bağları sarsarak güven erozyonuna yol açtı. Yalan haberlerin ve sahtekarlıkların yükselişi, gerçeklik ile manipölasyon arasındaki sınırları bulanıklaştırdı ve doğruluğu sahteden ayırmayı daha da zorlaştırdı.

Mastercard Doğu Avrupa Bölüm Başkanı Yasemin Bedir'in de yanda belirttiği gibi...

Bu ilkeler, şüphecilik ve belirsizlikle dolu bir dünyada güvenin yeniden inşa edilmesi için sağlam bir temel oluşturuyor. Bu süreç, yalnızca bireylerin değil, kurumların ve toplumların da sorumluluk almasını gerektiriyor.

Yasemin Bedir

Mastercard Doğu Avrupa Bölüm Başkanı

“

“Geleceğe doğru yol almak, zorlu bir kayak pistini fethetmek kadar ürkütücü olabilir, ancak “Voices of Future” metaforik bir telesiyaj görevi görerek bu yolculuk için rehberlik ve perspektif sunuyor.”

Görsel: Daniel Castro Maia

“

Şeffaflık sadece bir erdem değil, gerçek ve kalıcı ilişkiler kurmak için bir gereklilik.

Yasemin Bedir

Mastercard Doğu Avrupa Bölüm Başkanı

”

1.2.

Şeffaflık ve Etik Davranışın Önemi Artacak

Güvenin yeniden inşası, yalnızca vaatlerden ibaret olamaz; bunun için şeffaflık ve tutarlı etik davranış esastır. Hükümetler ve kuruluşlar, liderliğe olan inancı yeniden kazanmak için açık iletişimi ve hesap verebilirliği önceliklendirmeli. Yasemin Bedir'in de yanda belirttiği gibi.

Aynı zamanda, güvenin yalnızca insanlar arasında değil, teknolojiye yönelik de genişletilmesi gerek. Veri kullanımındaki kötüye gitme potansiyeli, gözetim sistemleri ve empati yoksunu yapay zeka kararları, toplumsal temkinin artmasına neden oluyor. Güvenin teknolojiye de yayılması, hem bireylerin hem de toplumların geleceğe yönelik güvenle adım atmasını sağlayabilir.

1.3.

Hiperbağlantılı Dünyada Güven

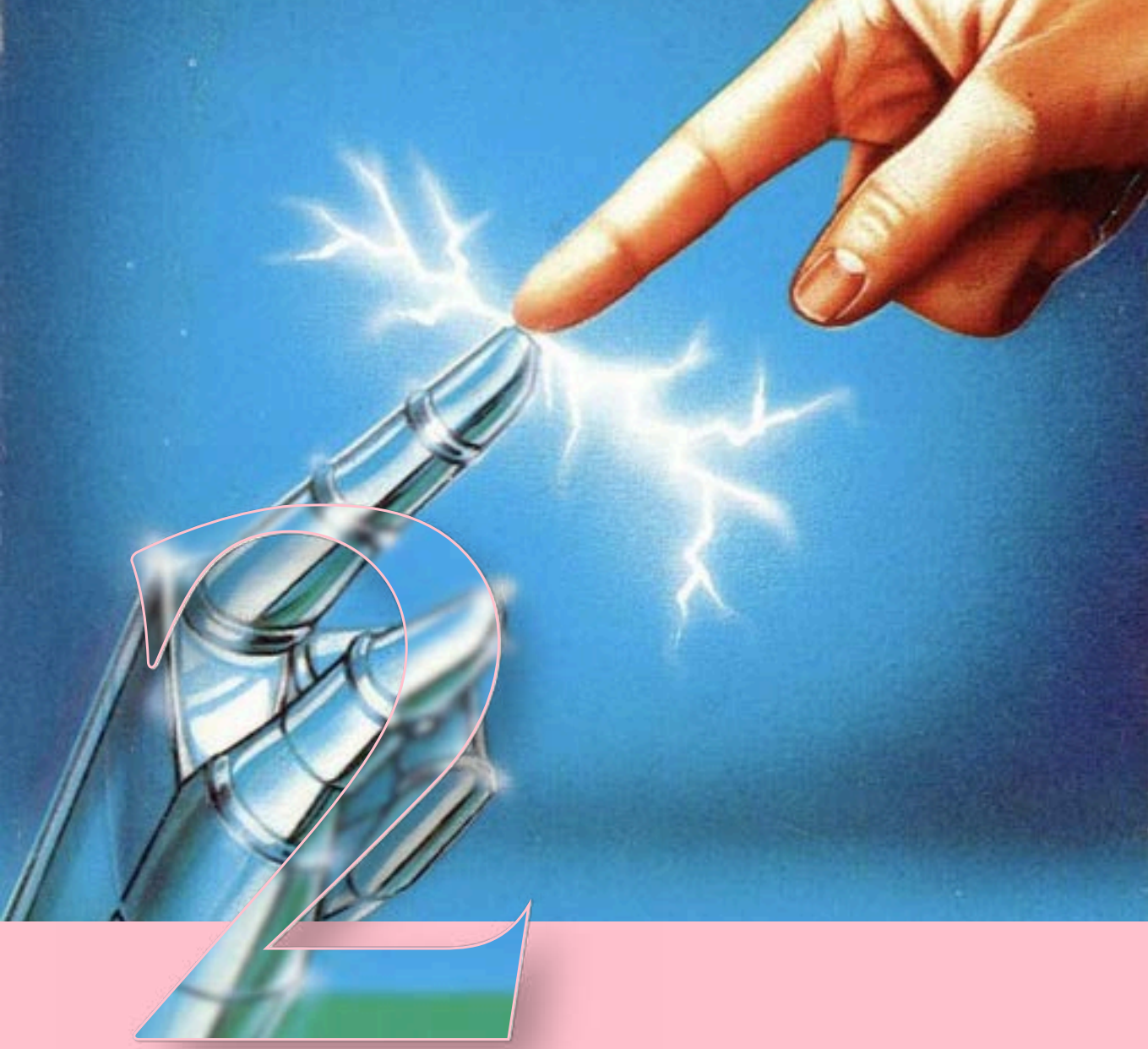
Bu hiperbağlantılı dünyada, güven artık kendiliğinden var olan bir değer değil; geliştirilmesi gereken bir para birimi haline geldi. Bireyler, topluluklar ve kuruluşlar, dürüstlük ve empatiye öncelik veren ilişkiler kurarak, geleceğin zorluklarına dayanabilecek güçlü bir temel oluşturmali.

Açıklık ve şeffaflık, güvenin istisna değil, norm haline geldiği bir toplum inşa etmek için vazgeçilmezdir. Bu yaklaşım, sürdürülebilir ve sağlam ilişkilerin temelini oluştururken, geleceğe yönelik güveni de artırır.

Görsel: Novafai Media

Yeni Olasılıklara Doğru Bir Sıçrama

2.1.

Geleceğin Anahtarı: Kuantum ve Yapay Zeka İşbirliği

Bir sonraki mega trend, bizi inovasyonun sınırlarına taşıyor: Kuantum bilişim ve yapay zekanın mümkün olanı yeniden tanımlama gücüne... Karmaşık problemleri saniyeler içinde çözme kapasitesine sahip kuantum sistemleri, ilaç keşfi, lojistik ve iklim modellemesi gibi kritik alanlarda devrim yaratabilir. Yapay zeka ise geleneksel süreçleri dönüştürmeye devam ederken karar verme yetilerini geliştiriyor ve görevleri otomatikleştirerek verimlilik sağlıyor.

Endüstri 4.0'ı kavramsallaştırmasıyla tanınan Henrik von Scheel'in yandaki sözleri, bu dinamizmi mükemmel şekilde özetliyor.

Bu bakış açısı, bu yıkıcı teknolojilerin dikkatlice ve akıllıca kullanılması halinde, daha iyi bir geleceğin temelini oluşturabileceğini vurguluyor. Kuantum ve yapay zeka yalnızca mevcut sorunları çözmekle kalmıyor, aynı zamanda insanlığın karşısına yeni olasılıklarla dolu bir dünya çıkarıyor.

Henrik von Scheel

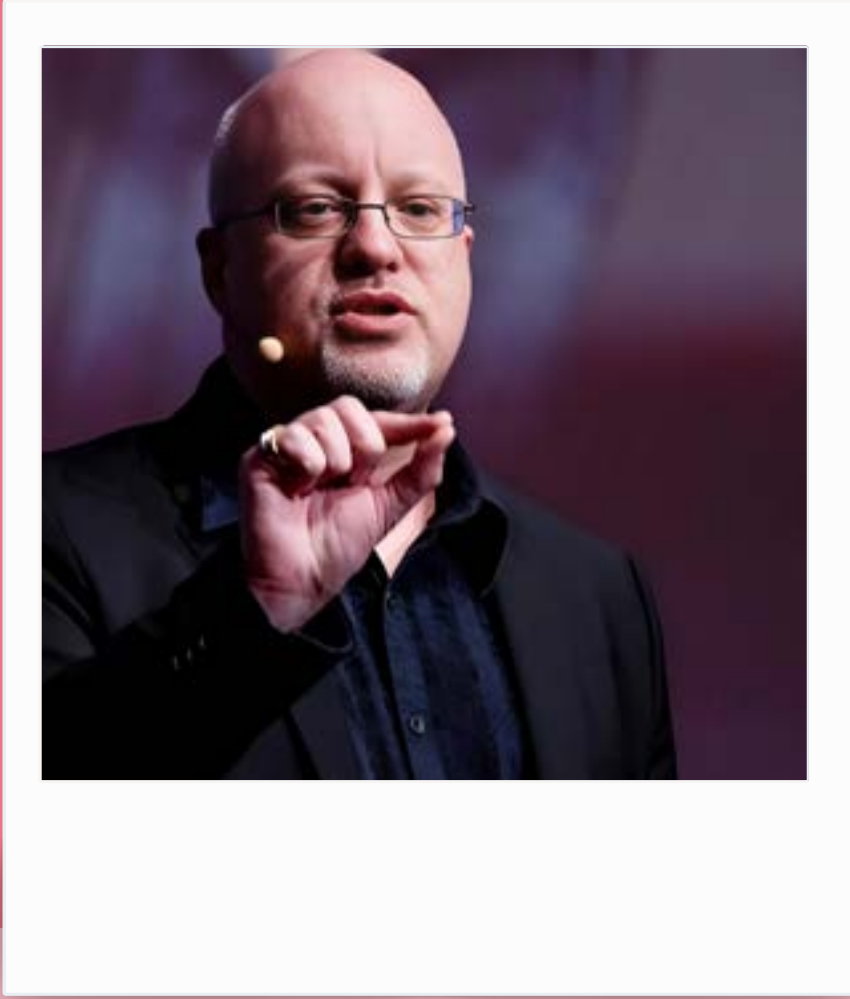
?

“

İnovasyonun kaosunu kucaklayın, çünkü içinde kolektif refahımızın planı yatıyor.

”

Brett King

fütürist ve yazar

2.2

Teknolojik İlerlemenin Etik Boyutları

Bu teknolojilerin hızla gelişmesi, yenilikçi çözümler sunduğu kadar etik zorlukları da beraberinde getiriyor. Dünyaca ünlü fütürist ve yazar Brett King'in yandaki uyarısı, bu ikilemi çarpıcı biçimde özetliyor.

Yapay zekanın önyargıları sürdürme, zayıflıklardan yararlanma ya da gücü belli bir kesimin elinde toplama potansiyeline karşı, kapsayıcı ve etik çerçeveler geliştirilmeli. Benzer şekilde, kuantum bilişim umut verici bir teknoloji olsa da, şifrelemeyi kırma kapasitesiyle küresel dijital altyapıları tehdit etme riski taşıyor ve özellikle siber güvenlik alanında yeni önlemler alınmasını gerektiriyor.

Bu güçlü teknolojilerin sorumlu bir şekilde kullanımı, yalnızca riskleri minimize etmekle kalmayıp, insanlık için daha sürdürülebilir bir gelecek inşa etmemizi sağlayacaktır.

“

Teknoloji, hem güçlendirme hem de tahakküm kurma kapasitesine sahip iki ucu keskin bir kılıçtır.

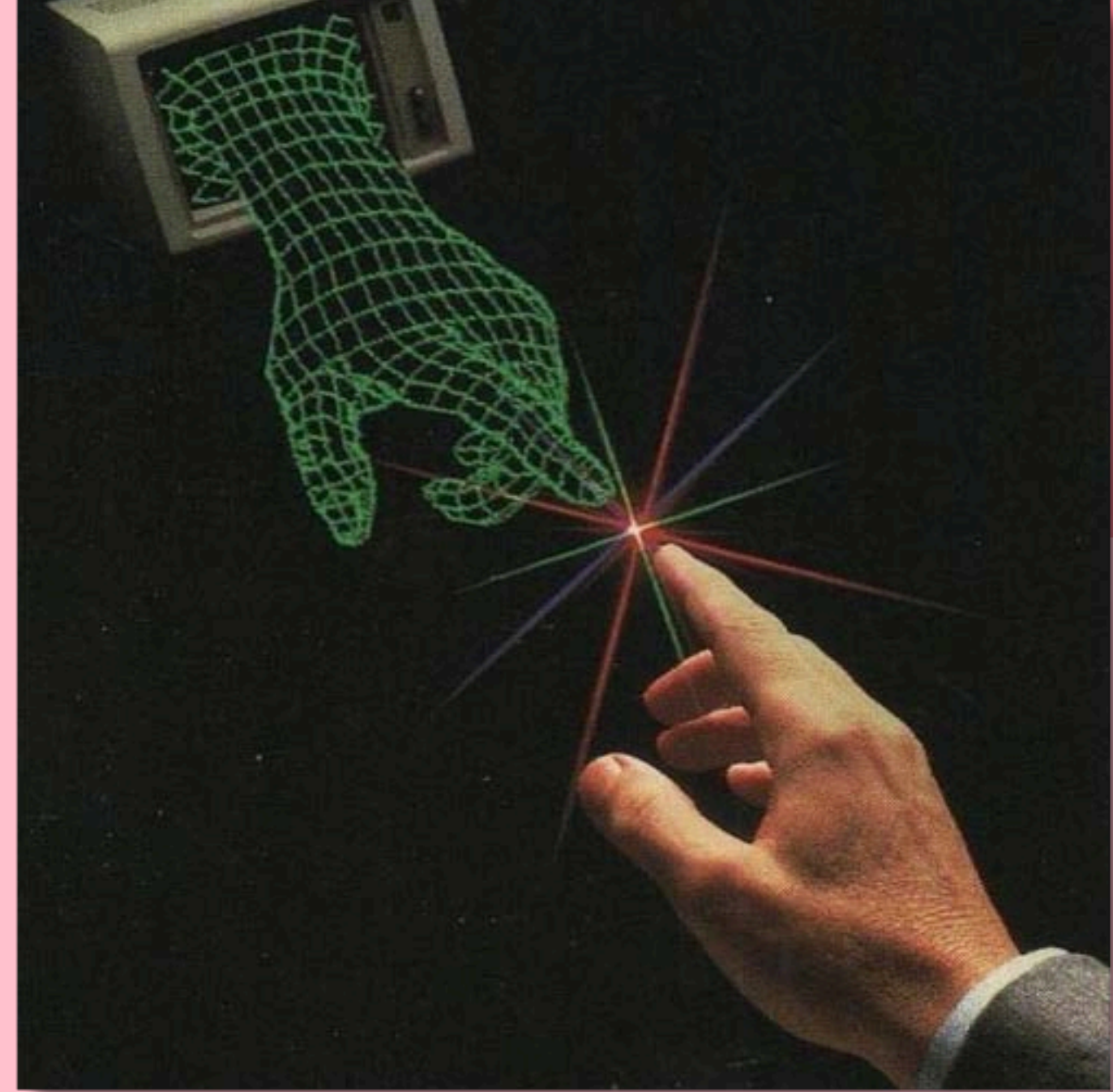
”

2.3.

Teknolojiyi İnsanlığa Hizmet Edecek Şekilde Şekillendirmeliyiz

Bu teknolojik gelişmeleri sorumlu bir şekilde kullanmak için yönetim, eşitlik ve etik tasarımı öncelik haline getirmeliyiz. Yapay zeka ve kuantum biliminin yakınsaması, insanlığa hizmet etmeli ve toplumları yükselten bir ilerleme sağlamalı. Bu süreçte, eşitsizlikleri artıran değil, azaltan çözümler sunmak esastır.

Henrik von Scheel'in "İnovasyonun kaosunu kucaklayın" çağrısı, bu teknolojilerin karmaşasını öngörü ve bilinçli bir niyetle yönlendirmemiz gerektiğini vurguluyor. Amaç, bu yenilikleri kolektif refaha yol açacak şekilde kullanmak ve insanlık için daha kapsayıcı bir geleceğin temellerini atmak.

Biyoteknoloji ile İnsanlığı Yeniden Tanımlamak

Genetikten Geleceğe: Yeni Bir Çağın Eşiğinde

Biyoteknolojinin dönüştürücü gücü, yaşamın kurallarını yeniden yazarken, bir zamanlar yalnızca bilim kurguya ait olan çözümleri gerçeğe dönüştürüyor. CRISPR tabanlı gen düzenlemesinden organ rejenerasyonuna kadar uzanan bu gelişmeler, yaşam sürelerini uzatma ve hastalıkları ortadan kaldırma potansiyeli ile insanlık için yeni bir çağın kapısını aralıyor.

OpenExO'nun kurucu ortağı ve başkanı Salim Ismail'in sözleri, bu alanın dinamiklerini net bir şekilde ifade ediyor.

Bu hızla değişen alanda, eğerin önünde kalmak artık bir tercih değil, bir zorunluluk. Biyoteknolojinin yıkıcı gücü, yalnızca bilimsel ilerlemeyi değil, toplumsal ve etik paradigmaları da yeniden şekillendirme kapasitesine sahip.

Salim Ismail

OpenExO'nun kurucu ortağı ve başkanı

“

Bugün, eğer siz kendinizi bozmuyorsanız, bir başkası bozuyor; kaderiniz ya bozan ya da bozulan olmak. Bunun ortası yok.

”

3.1.

Biyoteknolojinin Ahlaki ve Toplumsal Sınavı

Biyoteknolojideki bu ilerlemeler, derin ahlaki ve toplumsal sonuçlar da doğuruyor. Yaşamı uzatan teknolojilerin erişilebilirliği, küresel eşitsizliklerin daha da artmasını önlemek adına ele alınmalı. Bu teknolojilerden herkesin faydalanabilmesi, inovasyonu insanlığın refahıyla dengelemenin temel bir gerekliliği.

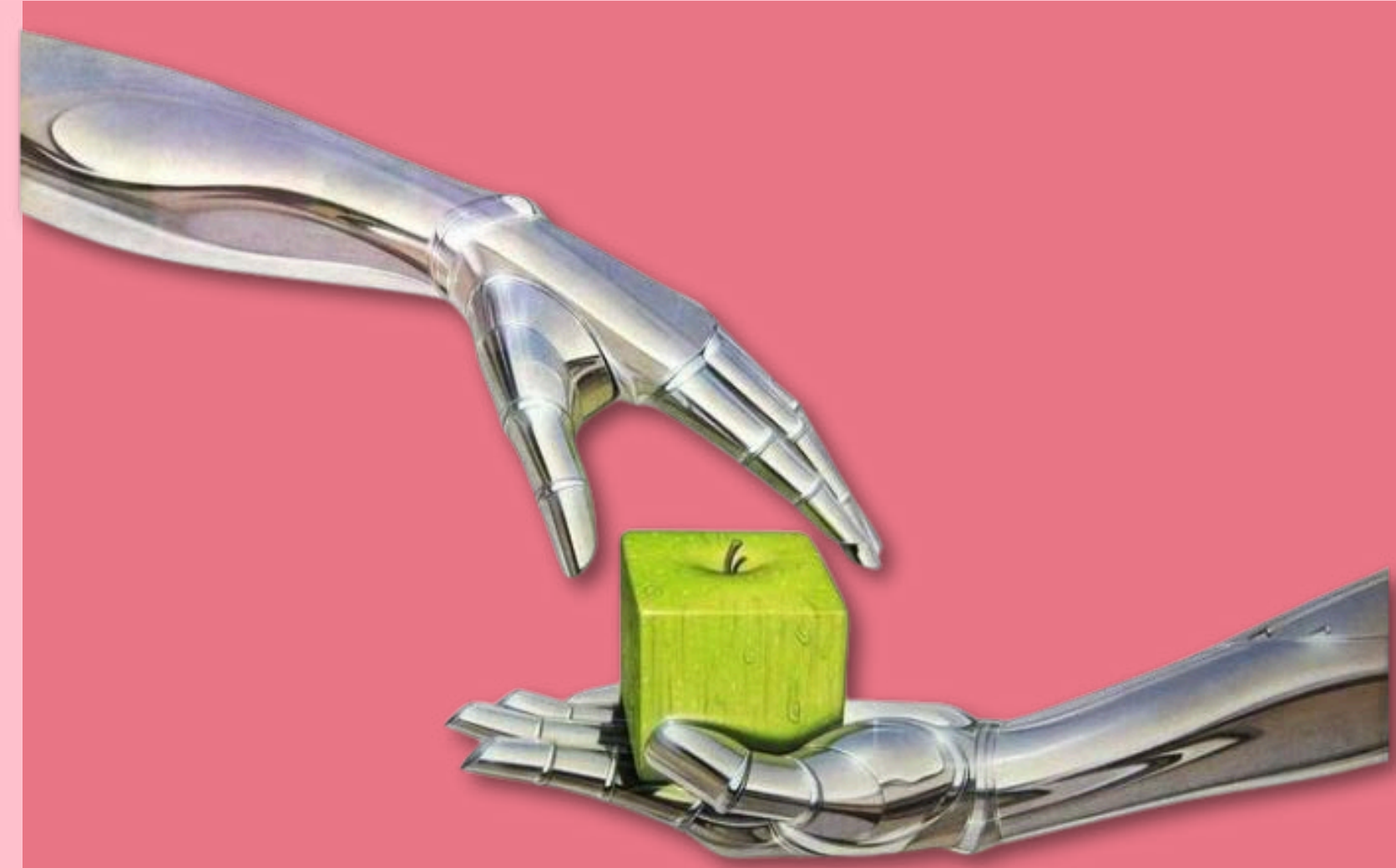
İlerlemenin çoğunluğun zararına kâr amacıyla kullanılmamasını sağlamak için etik gözetim kritik bir rol oynar. Bu bağlamda, yıkım kasıtlı, adil ve kapsayıcı olmalı. Savunmasız nüfusların geride bırakılmadığı, herkes için ilerlemeyi teşvik eden bir yol haritası sunmalı.

3.2.

Biyoteknolojinin Kapsamlı Vaatleri

Biyoteknolojinin sunduğu vaat, yalnızca insan sağlığını dönüştürme yeteneğinde değil; tarımı yeniden şekillendirme, iklim değişikliğiyle mücadele etme ve ekolojik hasarı tersine çevirme potansiyelinde yatıyor.

Bu gelişmeler, endüstrileri yeniden tasarlama ve insanlığın en acil sorunlarına yenilikçi çözümler getirme fırsatı sunuyor. Biyoteknoloji, geleceği şekillendirmek adına bilim ve toplumsal sorumluluğun bir araya geldiği bir köprü niteliği taşıyor.

3.3.

Biyoteknolojiyi Sorumlulukla Yönlendirmek

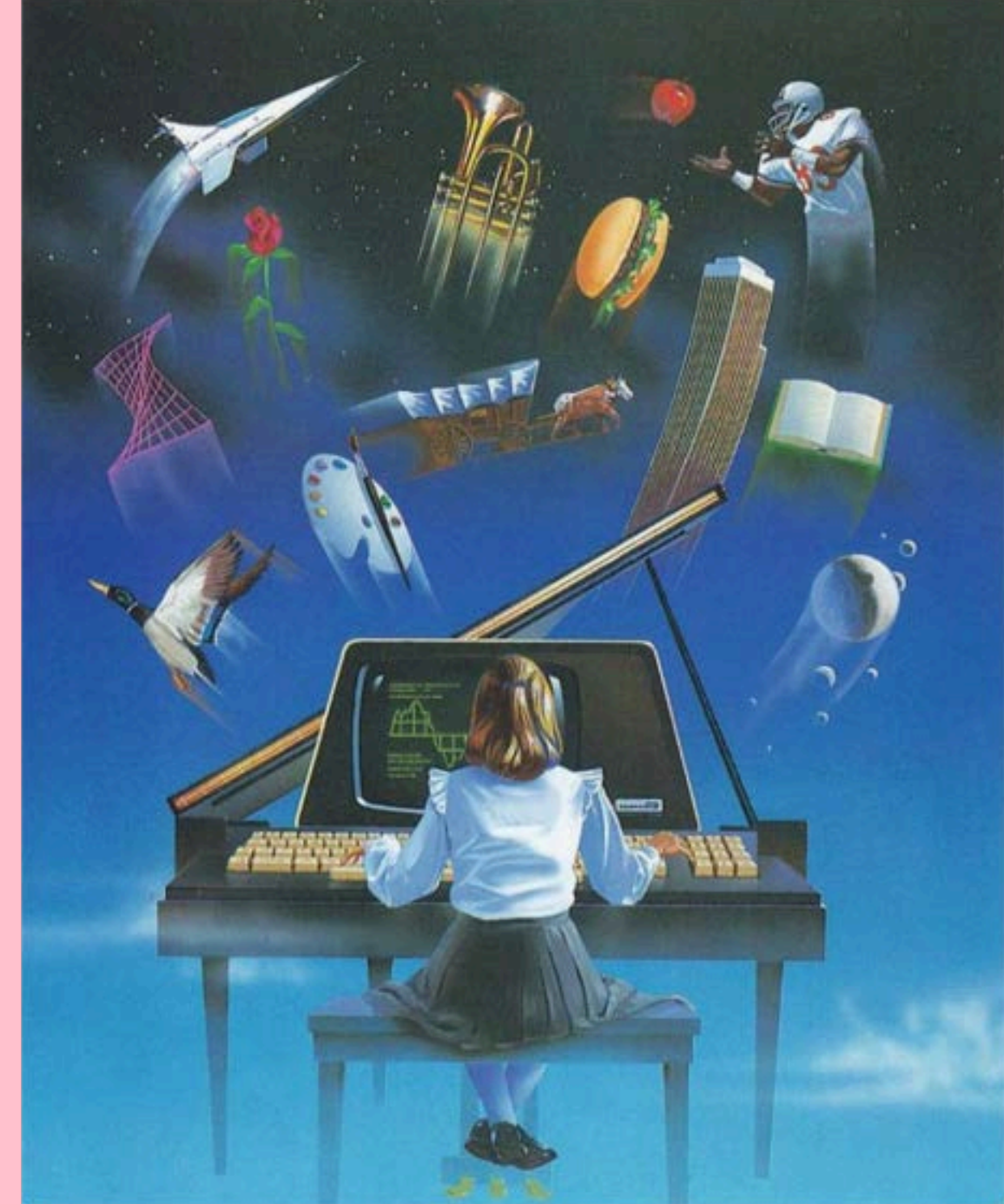
Salim İsmail'in de belirttiği gibi, biyoteknoloji, neyin mümkün olduğunu yeniden tanımlamak için bir fırsat sunuyor. Ancak bu teknolojinin gerçek etkisi, gelişiminin nasıl yönlendirildiğine bağlı olacak.

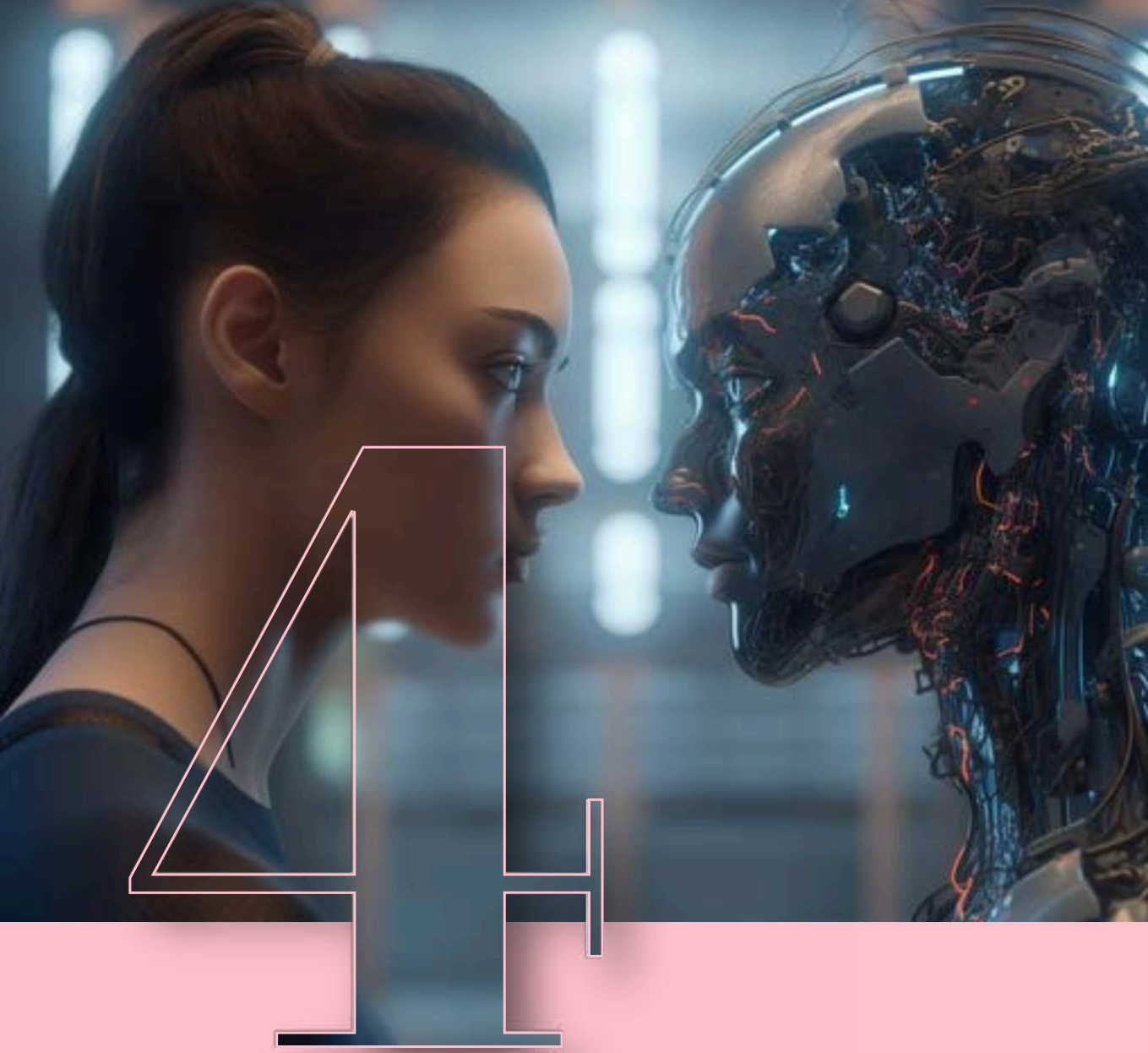
Bu devrim niteliğindeki ilerlemeleri sorumlulukla şekillendirmek, biyoteknolojinin potansiyelini herkes için erişilebilir ve faydalı çözümler üretmek amacıyla kullanmamızı sağlar. Amaç, yalnızca seçkin bir azınlığın değil, tüm insanlığın refahını artıracak bir yol haritası oluşturmak olmalı.

“Yıkımı kucaklamak sorumluluk duygusuyla birlikte gelmeli.”

Salim İsmail

OpenExO'nun kurucu ortağı ve başkanı

İçimizdeki Ayna: İnsanlığın Özünü Yeniden Keşfetmek

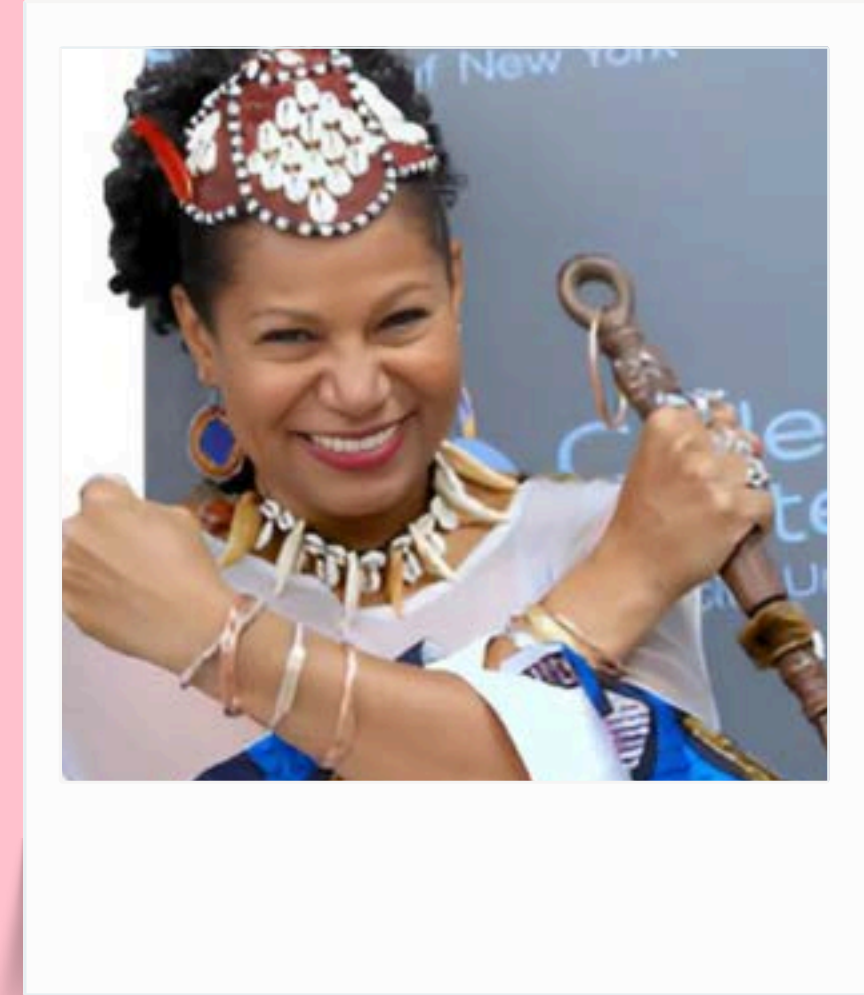

İnsanlığın Ruhunu Koruma Çağrısı

Geleceğe doğru yolculuğumuzda, derin bir ikilemle karşı karşıyayız: Algoritmalar ve otomasyonun yön verdiği bir çağda, insanlığın özü gölgede kalabilir. Teknolojinin yükselişi, verimlilik ve kolaylık sağlarken, empati, topluluk ve iletişim gibi insani değerler çoğu zaman geri planda kalıyor.

Kongo'nun tarihi Luba Krallığı'ndaki Bakwa Luntu kabilesinin geleneksel kraliçesi Kraliçe Diambi Kabatusuila'nın sözleri, bu dengeyi net bir şekilde ifade ediyor.

Özümüzü yeniden keşfetmek, şefkat, kapsayıcılık ve işbirliğini önceliklendiren bir yaklaşımı gerektiriyor. Bu değerler, teknolojinin yalnızca araç olarak kalmasını ve insanlığın ruhunu koruyarak toplumsal bağları güçlendirmesini sağlar.

Diambi Kabatusuila

Kraliçe

“

Teknoloji insanlığa hizmet etmeli,
onun özünü silmemeli.

”

Ayşe Öztuna Bozoklar

Odgers Berndtson'un Kurucu Ortağı

4.1.

Dayanıklılık: Teknoloji ve İnsanlık Arasında Bir Köprü

Odgers Berndtson'un Kurucu Ortağı Ayşe Öztuna Bozoklar'ın şu sözleri, insan ruhunun gücünü ve zorluklar karşısında yeniden doğma yeteneğini mükemmel şekilde özetliyor.

Teknolojik ilerlemeler ile insani değerler arasındaki hassas dengede yol alırken, bize rehberlik etmesi gereken de bu dayanıklılık olmalı. Zorluklara rağmen ayağa kalkma ve insani değerleri koruyarak ilerleme kararlılığı, hem bireysel hem de toplumsal olarak geleceğimizi şekillendirecek en önemli güç.

“

Hayatta aksilikler olur, ancak bunları düzeltme gücü kişisel gelişim yoluyla içimizde yatar. Zorlukların ardından ortaya çıkan bu ışık, umudu ve dayanıklılığı simgeleyen eşsiz bir öneme sahiptir.

”

4.2.

Kolektif Refaha Yönelik Bir Gelecek İnşası

Toplumsal yapılar, yalnızca rekabet uğruna inovasyon yapmak yerine, kolektif refahı önceliklendirecek şekilde evrilmeli. Gelecek, ilişkileri güçlendiren ve daha dayanıklı topluluklar inşa eden sistemler yaratmakta yatıyor.

Kendini geliştirme ve kolektif iyileşme süreci, umutlu ve kapsayıcı bir toplumun temel taşları. İnsanlığın karşılaştığı zorlukları aşmak ve daha adil bir geleceği birlikte inşa etmek, ancak bu değerlere odaklanarak mümkün olabilir.

4.3.

Teknolojinin Toplumsal Değerler Üzerindeki Rolü

Bu eğilim, teknolojinin toplumsal değerleri şekillendirmedeki rolünü sorgulamaya itiyor. İnsanlığımızı güçlendiren sistemler mi tasarlayacağız, yoksa teknolojinin özümüzü sulandırmasına izin mi vereceğiz? Bu sorunun yanıtı, toplumun hızlı değişim karşısında güçlenip güçlenmeyeceğini ya da parçalanıp parçalanmayacağını belirleyecek.

Yarattığımız teknolojilerin, kim olduğumuzu ve en iyi yönlerimizi yansıtmaları için esneklik ve umudu kucaklamamız kritik önem taşıyor. Teknoloji, insani değerlerin taşıyıcısı olmalı ve toplumsal bütünlüğü destekleyecek şekilde tasarlanmalı.

Zamansız Arayış: Mutluluk, Uyum ve Sevgi

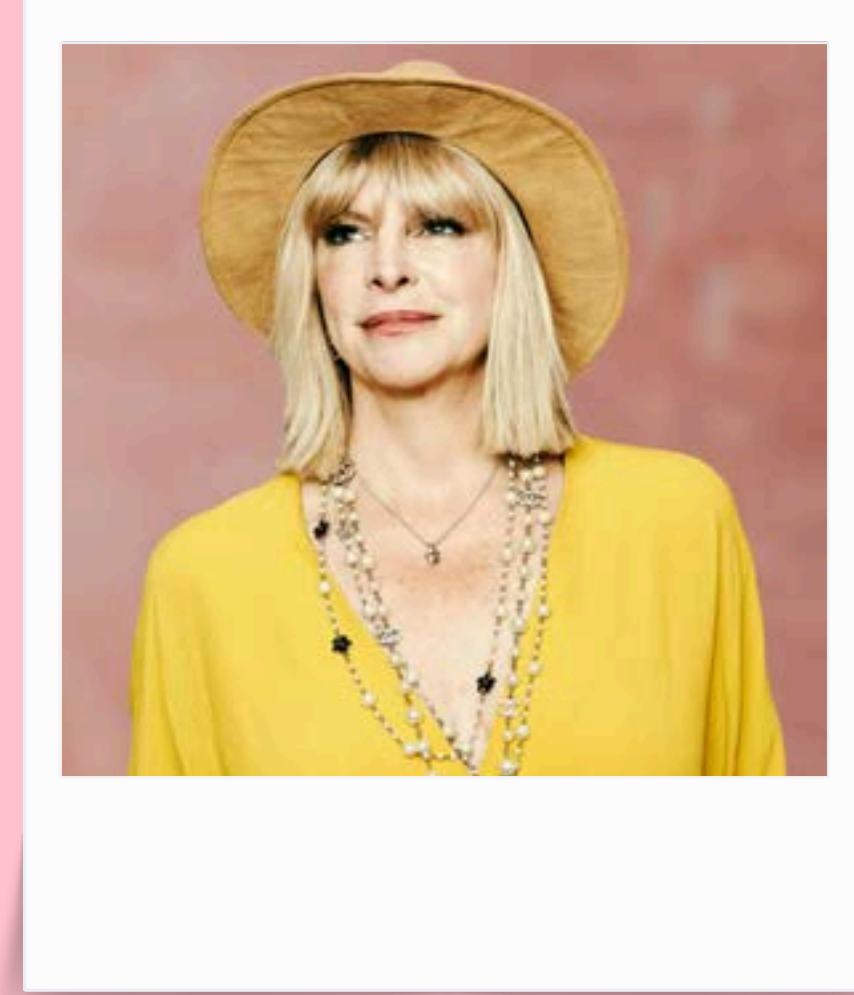
Hayatta Anlam Bulmak: Sevgi ve Mutluluğun Gücü

Teknolojik ilerlemenin gürültüsü içinde ilerlerken, insanlığın değişmeyen bir gerçeğiyle karşılaşıyoruz: Mutluluk, uyum ve sevginin arayışı, her zaman yolumuza rehberlik ediyor. Bu değerler, insan olmanın özünden kaynaklanır ve maddi başarıların ya da teknolojik dönüm noktalarının çok ötesindedir.

Hızlı Dönüşüm Terapisi'nin (RTT) yaratıcısı Marisa Peer'in hatırlattığı gibi...

Aynı şekilde, TEDx'in 5 yaşındaki en genç konuşmacısı Kiara Kaur da "Tutkularınızın peşinden gidin ve bundan mutlu olun" çağrısında bulunarak, gerçek tatminin beslediğimiz ilişkilerde ve paylaştığımız sevgide yattığını vurguluyor.

Bu evrensel değerler, insanlığın hem bireysel hem de toplumsal düzeyde mutluluğu, anlamı ve uyumu keşfetme yolculuğunda yol gösterici olmaya devam ediyor.

Marisa Peer

Hızlı Dönüşüm Terapisi'nin (RTT) yaratıcısı

“

Hayat sevgiden ibaret. Sevgi her şeydir.
Bizi mutlu eden şeyler insanlarla olan
ilişkilerimizdir.

”

5.1. Gerçek İlerlemenin Ölçüsü: İlişkiler ve Duygusal Huzur

Dur durak bilmeyen bir ilerleme çağında, iletişim, ilişki ve yaşam amacı gibi basit ama anlamlı keyifler genellikle arka planda kalıyor. Oysa, duygusal ve sosyal huzura öncelik vermek, dengeli ve sürdürülebilir bir toplum inşa etmek için hayati öneme sahip.

Gerçek ilerleme, ekonomik göstergeler ya da teknolojik başarılarla değil; ilişkilerin derinliği ve kalitesiyle, bu ilişkilerin hayatımıza kattığı neşe ve anlamla ölçülür. İnsani bağların ve huzurun merkeze alındığı bir yaklaşım, toplumların uzun vadeli mutluluğunu garanti altına almanın anahtarıdır.

5.2.

Bütünsel Esenlik: Başarının Yeni Tanımı

Bütünsel esenliğe yönelik bu kayma, başarının birikimle değil, tatminle tanımlandığı anlayışının giderek daha fazla kabul gördüğünü gösteriyor. Mutluluğu, uyumu ve sevgiyi öncelik haline getiren bir yaklaşım, insanlığa bireysel ve kolektif deneyimleri onurlandıran daha zengin ve anlamlı bir varoluşa ulaşma fırsatı sunuyor.

Krizden Yaratıma: Yenileyici Kapitalist Devrim

Yeniden Şekillenme Zamanı

Kapitalizm, uzun süredir inovasyon ve refahın itici gücü olarak kabul edilse de, bugün kritik bir yol ayrımında. Kısa vadeli kazançlara odaklanması, eşitsizliğin artmasına, çevresel bozulmaya ve toplumsal huzursuzluğun büyümesine neden oldu.

Henrik von Scheel'in şu sözleri, kapitalizmin dönüşmesi gereken yönü özetliyor. Bu vizyon, kaynakları tüketen değil, yenileyen bir ekonomik modeli savunuyor.

Kapitalizmin yeniden şekillenmesi, sadece ekonomik kalkınmayı değil, çevresel sürdürülebilirliği ve toplumsal adaleti de merkeze alan bir paradigma değişimini gerektiriyor.

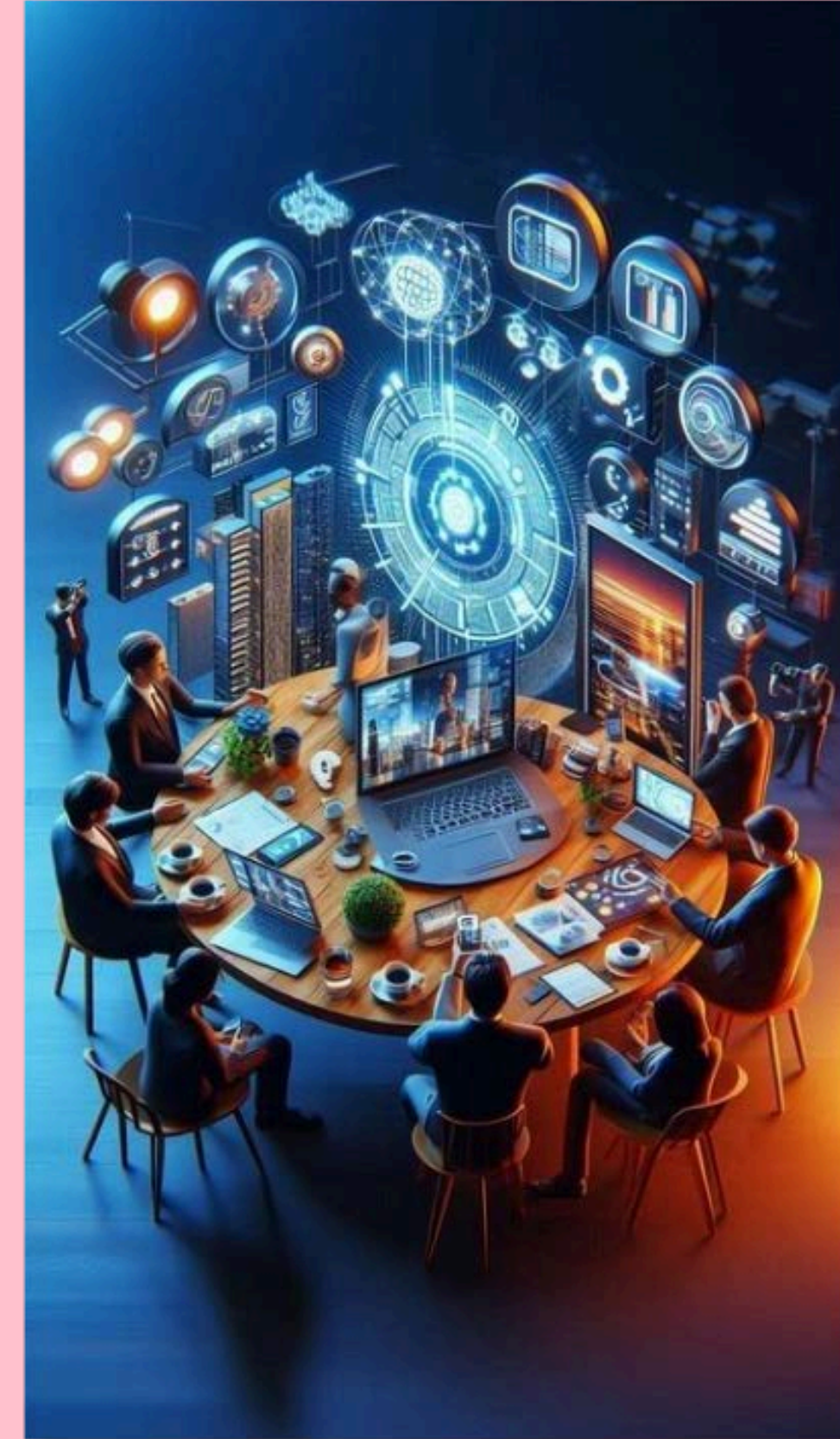
“

Yarının sistemleri aldıklarından daha fazlasını geri vermeli.

”

Henrik von Scheel

?

6.1.

Kapitalizmin Geleceği: Uyum ve Evrilme

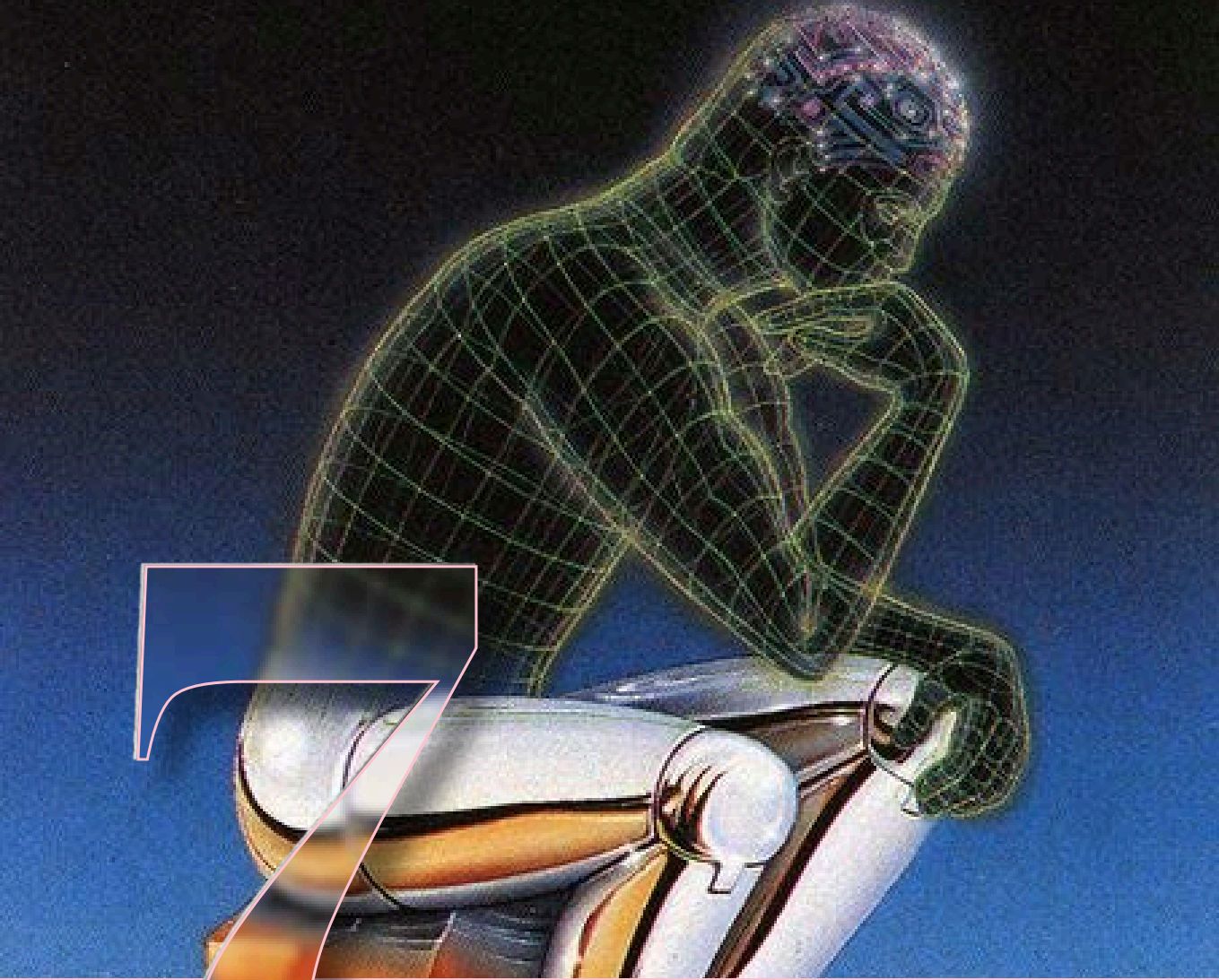
Kapitalizmin geleceği, uyum sağlama ve evrilme becerisinde yatıyor. Etki yatırımı, döngüsel ekonomiler ve ESG (Çevresel, Sosyal ve Yönetişim) ilkeleri, uzun vadeli değer yaratma odaklı bir değişimin işaretlerini vererek hızla önem kazanıyor.

Bu dönüşüm, işletmeleri sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluğu temel stratejilerine entegre etmeye davet ediyor. Kapitalizmin yenilenmesi, tüm paydaşları güçlendiren, adil ve sürdürülebilir bir sistem yaratmak için bir fırsat sunuyor.

Kârın yanı sıra insanlara ve gezegene öncelik veren bir yaklaşım benimseyerek, adalet ve sürdürülebilirlik temelinde daha parlak bir ekonomik geleceğin temellerini atabiliriz.

Dijital Devrilme Noktası: Teknoloji Devini Ehlileştirmek

7.1.

Teknolojinin Geleceği Nasıl Şekillenecek?

Dijital çağın derinliklerinde ilerlerken, teknolojinin her yerde bulunmasının dönüştürücü gücüyle kritik bir kavşağa geliyoruz. Ancak kontrolsüz büyümesi, veri gizliliği endişelerinden teknoloji devlerinin gücü tekelleştirmesine kadar ciddi riskler barındırıyor. “Tekno-sömürgecilik” olarak adlandırılan bu eğilim, bireysel özerkliği, eşitliği ve kültürel çeşitliliği tehdit ediyor.

Yine de, ünlü Alman fütürist, yazar ve konuşmacı Gerd Leonhard'ın öngördüğü şu senaryo umut veriyor:

Bu vizyon, teknolojinin etik bir şekilde kullanıldığında, iyilik gücüne dönüşebileceğinin altını çiziyor. Teknoloji, doğru yönlendirildiğinde tüm toplumların faydasına hizmet eden bir araç olabilir.

Gerd Leonhard

Alman fütürist, yazar ve konuşmacı

“

“Yapay zekanın gezegenimizin daha iyi bir koruyucusu haline geldiği bir dünya hayal edin. Yapay zeka ile donatılmış doktorlar, kişiselleştirilmiş tedaviler ve demokratikleştirilmiş eğitim sistemleri oluşturabilir.”

7.2.

Merkezi Olmayan Teknolojiler ve Etik Yapay Zekanın Umudu

Teknolojinin geleceği, merkezi güç yapılarına alternatif sunabilen merkezi olmayan teknolojilerde ve etik yapay zekada yatıyor. Ancak bu yeniliklerin insanlığın ihtiyaçlarını önceliklendirmesi, şirket çıkarlarına hizmet etmek yerine toplumsal fayda sağlaması için dikkatli bir gözetim şart.

Sömürü ve zararı önlemek için, etik çerçeveler bu teknolojilerin geliştirilmesine rehberlik etmeli. Doğru yönlendirildiğinde bu araçlar, daha adil, şeffaf ve sürdürülebilir bir dijital geleceğın temel taşlarını oluşturabilir.

7.3.

Dijital Devi Ehlileştirmek: Teknolojiyi Yeniden Tasarlamak

Dijital devi ehlileştirmek, teknolojiyi nasıl kullandığımızı yeniden tasarlamayı gerektiriyor. Bu, inovasyon ve insani değerler arasındaki hassas dengeyi koruyarak, bireyleri güçlendiren, özgürlükleri koruyan ve yaşamları zenginleştiren sistemler yaratmak anlamına geliyor.

Gerd Leonhard'ın vizyonu, teknolojiyi insanlığın en büyük öncelikleriyle uyumlu hale getirmenin mümkün olduğunu hatırlatıyor. Bu yaklaşım, inovasyonun kolektif refahımızdan ödün vermek yerine onu güçlendirdiği bir geleceği teşvik edebileceğimizin altını çiziyor.

Döngüsel Yol: Yenileyici Bir Gelecek İnşa Etmek

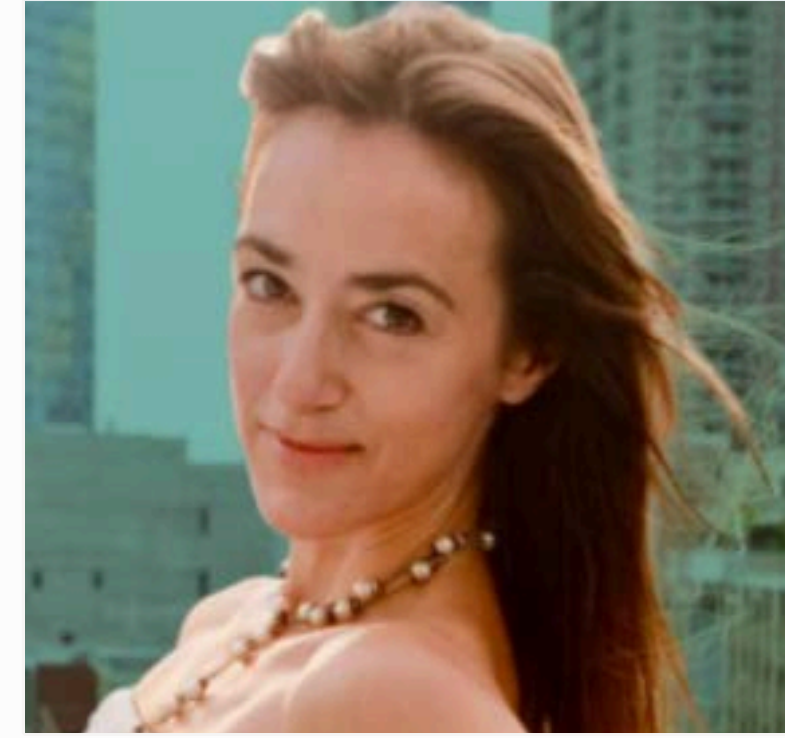

Gezegensimizi İyileştirme Çağrısı

Yolculuğumuzun zirvesine yaklaşırken, sürdürülebilirlik bir zorunluluk olarak karşımıza çıkıyor. Ekosistemleri iyileştiren ve kaynakları yenileyen rejeneratif uygulamalar, onlarca yıllık aşırı tüketimin etkilerini gidermek için hayati önem taşıyor. Uluslararası çevre ekonomisti Pamela Peeters'in şu sözleri, bu zorunluluğu yürekten ifade ediyor:

Rejeneratif sürdürülebilirlik, zararı azaltmanın ötesine geçerek gezegeni iyileştirmeyi hedefliyor. Bu vizyon, yenilenebilir enerji, sürdürülebilir tarım ve döngüsel ekonomileri, ekolojik sınırlar içinde gelişen bir geleceğin temel taşları olarak içeriyor.

Bu eğilim, insanlığın doğal dünyayı koruma ve gençleştirme sorumluluğunun altını çiziyor. Sürdürülebilirliği tüm karar süreçlerine entegre ederek, ekonomik ve çevresel hedeflerin uyum içinde var olduğu bir gelecek yaratabiliriz.

Pamela Peeters

Uluslararası çevre ekonomisti

“

Benim tutkum, Toprak Ana'ya derin bir bağlılık duyuyor ve insanları doğayı koruma ve ona özen gösterme konusunda birleştirmeye itiyor.

”

Dünya'nın Kırılgan İplikleri

Görsel: Florent Hauchard

Gezeganimizi Korumak İçin Son Şans

Kritik bir yol ayrımına yaklaşırken, Dünya'nın ekosistemlerinin kırılganlığı, insanlığın gezegen üzerindeki etkisini görmezden gelmenin artık mümkün olmadığını hatırlatıyor. Ormansızlaşmadan yükselen deniz seviyelerine kadar, çevresel ihmalin sonuçları göz ardı edilemeyecek bir gerçeklik oluşturuyor.

Yine de, umut ve çözümler mevcut. Kraliçe Diambi Kabatusuila'nın savunduğu gibi, kadim bilgi, doğayla uyum içinde yaşamının derin bir çerçevesini sunuyor:

Kadim uygulamaları, karbon yakalama ve yapay zeka odaklı koruma gibi modern teknolojilerle birleştirmek, dengenin yeniden sağlanmasına katkıda bulunabilir. Dünya'nın kırılgan ekosistemlerini korumak, hayatta kalmak ve gelecek nesillerin refahını garanti altına almak için bir zorunluluk.

“

Dünyamızı iyileştirecek çözümler, yüzyıllardır doğayla uyum içinde yaşamış olanların bilgeliğinde yatıyor.

”

Diambi Kabatusuila

Kraliçe

Son Yükseliş: Sağlık ve Uzun Ömürlülüğü Yeniden Düşünmek

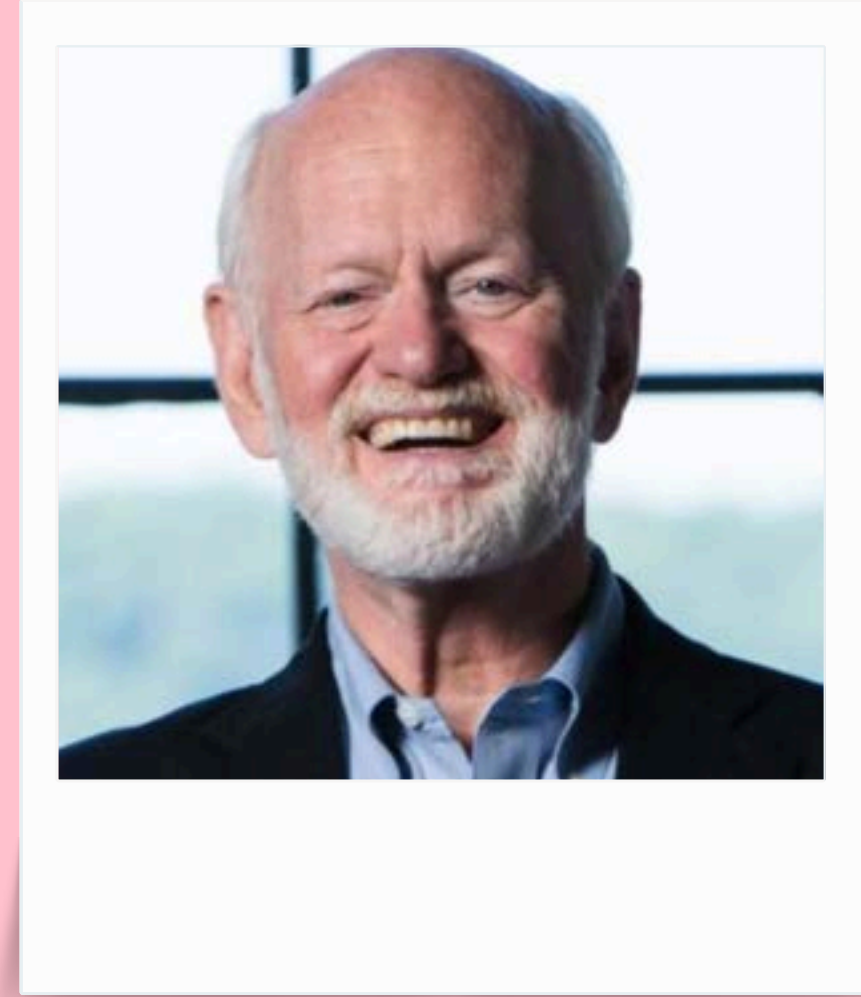

İlerlemenin Anlamını Yeniden Düşünelim

Bu yazıyı tamamlarken, derinden inandığım bir gerçeği hatırlıyorum:

Bu sözler bir uyarıdan ziyade, geleceğe dair yol gösterici bir ilke. İlerleme yalnızca makineleri geliştirmek ya da karlılığı artırmak değil, insanlığı yüceltmek anlamına geliyor. Geleceğin Sesleri kitabının önsözünü yazan Profesör Marshall Goldsmith'in şu sözleri, bu anlayışı mükemmel bir şekilde özetliyor:

Bu zamansız bilgelik, hesap verebilirlik, alçakgönüllülük ve yaşam önceliklerimizi yeniden değerlendirme gerekliliğini bize hatırlatıyor. Egoya değil, etkiye odaklanma çağrısı. Bu metafor, ilerlemenin gerçek ölçüsünün, yükselttiğimiz hayatlarda ve geride bıraktığımız miraslarda yattığını vurgular.

Marshall Goldsmith
Profesör

“

Hayattaki misyonumuz, olumlu bir fark yaratmaktır; ne kadar zeki olduğumuzu ya da haklı olduğumuzu kanıtlamak değil.

”

Merkezi Olmayan Teknolojiler ve Etik Yapay Zekanın Umudu

2025'e ve geleceğe doğru yolculuk, kaçınılmaz bir gerçek değil; insanlığın seçebileceği bir olasılık. Inovasyonu dürüstlikle, dayanıklılığı şefkatle ve hırsı sevgiyle dengeleyen bir dünya yaratmak için bir fırsat. Gelin, insanlık, iş dünyası ve gelecek nesiller için anlamlı bir fark yaratma yolunda birlikte yürüyelim.

Tariq Qureishy'nin "Voices of the Future" adlı kitabına QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz

Tariq Qureishy'nin "Voices of the Future" adlı kitabına QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz

Sonuç

Tüketiciler çevresel etkileri konusunda giderek daha bilinçli ve proaktif hale geldikçe, bu sürdürülebilir yaşam uygulamaları sadece iklim değişikliğini azaltmaya yardımcı olmakla kalmayacak, aynı zamanda daha sağlıklı ve daha adil bir dünyayı da teşvik edecek. İster sıfır atık ilkelerini benimsemek, ister rejeneratif tarımı benimsemek, ister sürdürülebilir modayı desteklemek ya da çevre dostu yeniliklere yatırım yapmak olsun, bu trendlerin her biri ekolojik sorumluluğa olan bağlılığı ve sürdürülebilir yaşamın ortak geleceğimiz için gerekli olduğunun kabulünü yansıtıyor. İlerlemeye devam ettikçe, bu uygulamalar daha yeşil, daha sürdürülebilir bir toplumun önünü açacak.

2025 EKONOMİ TRENDLERİ

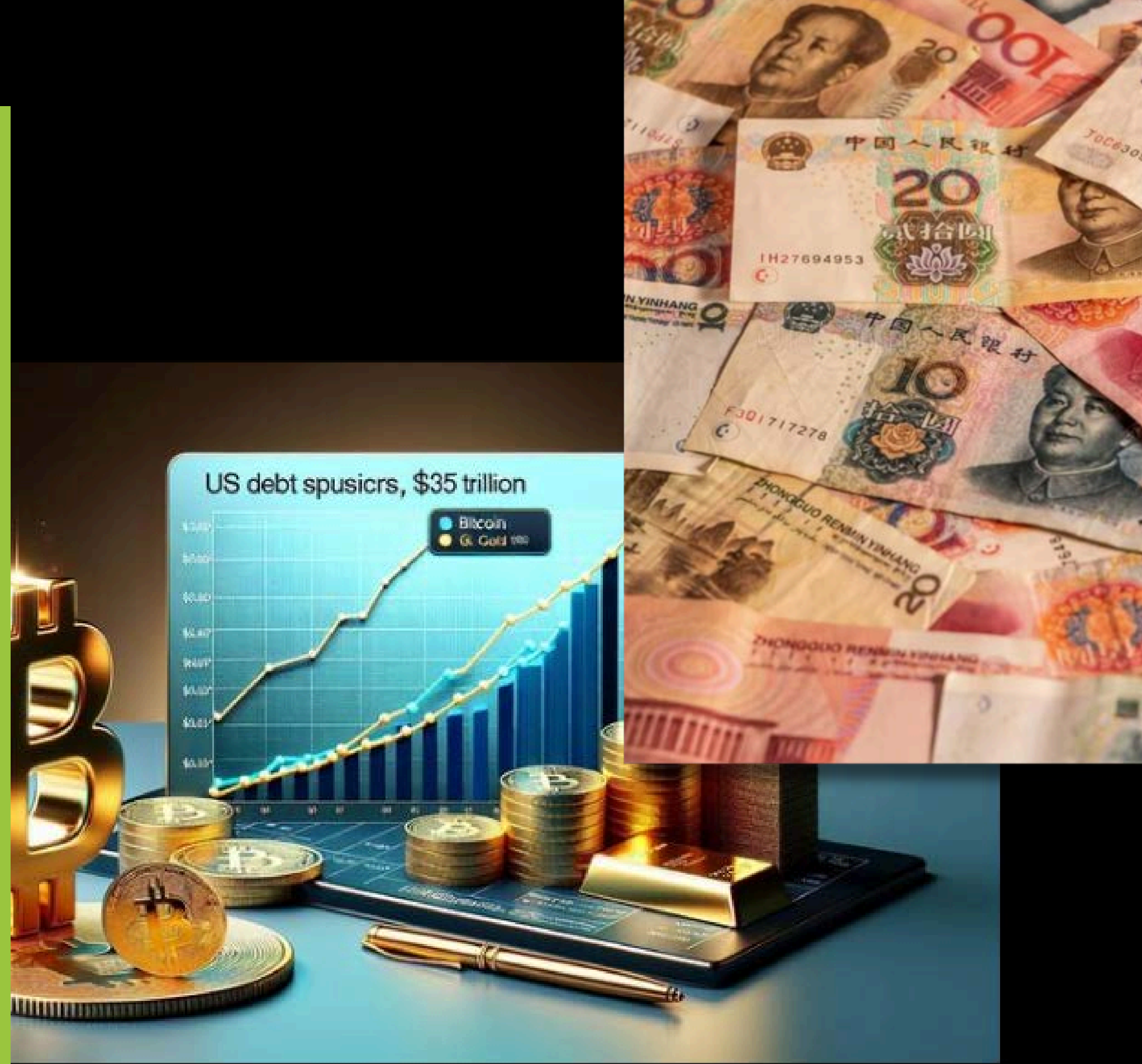
HAZIRLAYAN
Ali Ağaoğlu
Finansal Danışman

Bu raporda yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir.

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Trump'ın Kazanması Türbülansları Öne Çekti, Kemerler Sıkı Bağlanmalı

Piyasalar hep oynaktı. Türbülanslar arada bir oluyordu. Artık oynaklıkların yerini türbülanslar alacak. İlk döneminde küreselleşmeyi fiilen sona erdiren Trump 'dijital elitleri' ile ABD'yi bu alanda dünya lideri yapmaya odaklanacak. Faizler düşürülmediği için büyüme yavaşlayacak. Çin tetikte ve devalüasyon yapabilir. Avrupa geriliyor, AB'yi muhafaza etmek güçleşiyor. Türkiye her cephedeki gelişmelerden etkilenmeye açık bir pozisyonda...

2025'te Ekonomiyi Neler Bekliyor?

Trump'lı dünyada daha sık türbülans yaşanacak.

FED'in faiz kararı, küresel büyümeyi yavaşlatacak.

İyi haber: Petrol fiyatları 60 dolara inebilir.

Kötü haber: Çin yuani devalüe edebilir!

BİST faize alternatif olmaya aday.

Kripto varlıklar ve altına ilgi artacak

Küreselleşmeyi Yaralayan Trump 2025'te 'Dijital Elitler' İle Koşacak

Trump seçildiği için artık oynaklıkların yerini türbülanslar alacak. Harris seçilseydi, bu türbülansla 2-3 yıl sonra yaşayacaktık, öne çekildi.

İlk seçiminden önce; eğer seçilirse, Brexit'ten sonra küreselleşmenin tabutuna son çivi de çakılacak demiştim. Trump'ın başkanlığı sırasında adına 'Ticaret Savaşları' denilen ama aslında 5G'de Çin'in gerisinde kalan Amerika'nın arayı kapatması için dolaylı bir 'Dijital Savaş' ile küreselleşme teknik olarak sona erdi.

Dünya Ticaret Örgütünü hiçe sayarak Çin'e karşı gümrük duvarlarını yükselten Trump aslında küreselleşmeyi sona erdirmişti. Biden döneminde yaşanan 'Covid Krizi' de işin tuzu biberi oldu.

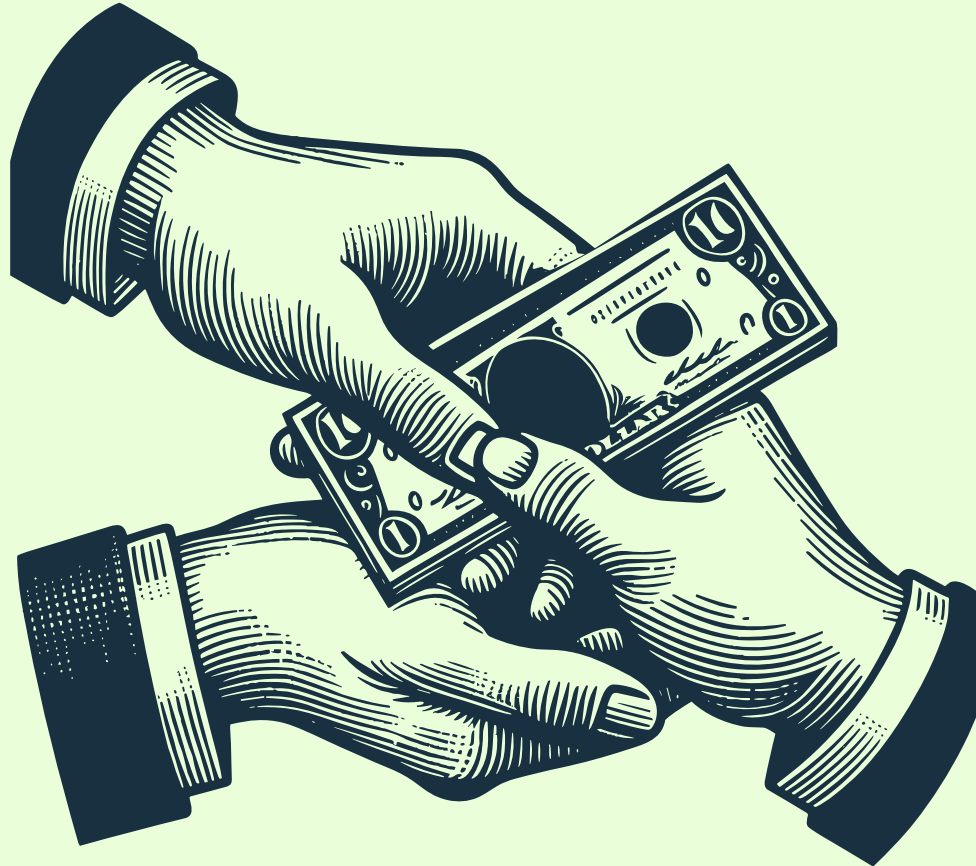
2025'te tüm dünya; Trump'ın en büyük destekçisi Elon Musk'ın sahip olduğu X'te, Trump bugün ne demiş diye kontrol ederek güne başlayacak!

İkinci Trump dönemi; yapay zekanın çok hızlandığı bir döneme denk geldi. Musk'ın da aralarında bulunduğu 'dijital elitler' bu dönemi iyi değerlendirip, ABD'yi bu alanda dünya liderliğine -bu arada kendilerini de- taşımayı hedefliyorlar. Batı dünyasında, ellerindeki lisanslarla bunu yapabilecek konumdalar özellikle de bu alanda da geride kalmış olan Avrupa bölgesinde.

'Trump Kazanabilir' Tahmini Gelir Dağılımına Bakarak Yapmıştım

Geçtiğimiz yıl Oggusto'daki trend yazımda 'Trump, soruşturmaları aşabilirse, bu yılki seçimi alabilir' diye tahminde bulunmuştum. Temel varsayımım düzelmeyecek olan gelir dağılımıydı ABD'de işsizlik düşük ancak çalışanların GSMH'den aldıkları pay da düşük ve 1960'lardan bu yana da düşüyor.

4 ABD Seçimleri: Trump Aklanır ve Aday Gösterilirse Kazanabilir

Trump'ın (hakkındaki suçlamalardan sıyrılabilirse) seçimleri kazanma şansı olabilir.

2024'te önemli seçimler var ve bunların başında ABD'deki başkanlık seçimi geliyor. Bu yılın en önemli seçimi olmaya aday. Bu yazı yazıldığı Aralık 2023 ortalarında Trump, kamuoyu yoklamalarında Biden'in önüne geçmeye başlamıştı. Küresel olarak güvenlik politikalarının yükselmeye başladığı bu yıllarda, Trump'ın (hakkındaki suçlamalardan sıyrılabilirse) seçimleri kazanma şansı bile olabilir. Eğer Cumhuriyetçiler kendisini aday gösterirlerse...

Tayvan'da da seçimler yapılacak ve bu seçim sonuçları ABD-Çin arasında yeni gerginliklere sahne olabilir. Bu seçimlerin arifesinde Çin'in batısında (Uygur Bölgesi ve Orta Asya'da) yeni gerginlikler ortaya çıkarsa bu beni şaşırtmayacaktır!

OGGUSTO

Fed'in Faizleri Yüksek Tutması Küresel Büyüme Yavaşlatır

Trump güçlü dolar mı, zayıf dolar mı istiyor? Tam olarak karar verebilmiş değil! Net olan; Trump, ilk dönemindekinden çok daha fazla kamu harcaması yapacak. Vergi indirimleri de en önemli seçim vaatlerinden.

Hal böyle olunca zaten yüksek borçluluğa sahip bir ekonomi devralıyor, daha da borçlanacak. Seçimlerden önce 'laf çaktığı' Fed başkanı Powell da bu durumda faiz indirimlerinde işi ağırdan alacaktır.

Bunun ilk sinyallerini de verdi. 2023 sonunda 7 faiz indirim beklentisine kadar işi abartan piyasalar iki veya üçü 2024'te bir veya ikisi 2025'te olabilecek faiz indirimleri ile yetinmek zorunda kalacak. Tüm küresel faiz oranları için baz teşkil eden Fed faizlerinin yüksek kalması, küresel ekonominin de yavaş büyümesi anlamına gelecek. Yapay zeka ve 'muhteşem yedili' ile coşkulu bir yılı geride bırakmış ABD hisse senetleri için 2025 düzeltmelerin yaşandığı bir yıl olmaya aday.

2025 Yılı'nın 'Kara Kuğu' Adayı: Çin Yuanı Devalüe Edebilir!

Dünya tüm üretim 'işlerini' Çin'e ihale etmişti. Böylelikle ölçek ekonomisini kullanan Çin'den "deflasyon ithal" ediyorlardı. Ancak Covid döneminde üretim ve lojistikte yaşanan aksaklıklar bir anda 'yerelde üretim', 'komşularda ya da yakın kıyılarda üretim' kavramlarını öne çıkardı. Küreselleşmeden yerelleşmeye, yada yakın komşuların işbirliğine doğru gidilmeye çalışılıyor. 2025'te daha çok konuşulacak, ancak Çin buna karşı önlemler geliştirecektir.

Bir yandan küresel ekonomi yavaş büyümesi, bir yandan Çin'in iç talebinin (Konut piyasasından kaynaklı servet etkisi ile) bir türlü toparlanamaması, öte yandan da Trump'ın Çin'e yüzde 60 vergi koyması, Çin'i önemli bir karar vermek zorunda bırakacak!

Trump'ın ilk döneminde olduğu gibi, artan gümrük vergilerinin olumsuz etkilerini bertaraf etmek için Yuan'ı devalüe etme yoluna gidebilir. 2025 yılının "kara kuğusu" olmaya aday böylesi bir gelişme bizleri bekliyor olabilir. Gerçekleşirse Uzakdoğu'dan başlayarak, başta Asya'dakiler olmak üzere tüm gelişen ülkelerde bir tsunami etkisi yaratabilir.

Çin tüketimi artırmak zorunda.

Şant Manukyan

İş Yatırım Uluslararası Piyasalar Direktörü

Kötü bir senaryoda Trump'ın gümrük vergilerine karşı Çin'in de sert bir devalüasyonu söz konusu olabilir. Aslında bir RBM (Çin'in resmi para birimi) devalüasyonu da ikinci önemli konu. Çin büyüme modeli üretim üzerine kurulu bir model ve iç piyasanın yeterince büyümemesine neden oluyor.

Covid sonrası iyice öne çıkan ve artık sadece ABD değil AB ve Brezilya ve Endonezya gibi ülkelerle de gerginliğe neden olan aşırı üretim Çin'in yabancı pazarlarda sorun yaşamasına neden oluyor. Çin tüketimi artıracak reformlara girişmediği ve borcu azaltmadığı sürece global çekişme devam edecektir. Olası bir devalüasyon Çin'in elindeki en tehlikeli silah ve yan etkileri çok büyük olacaktır.

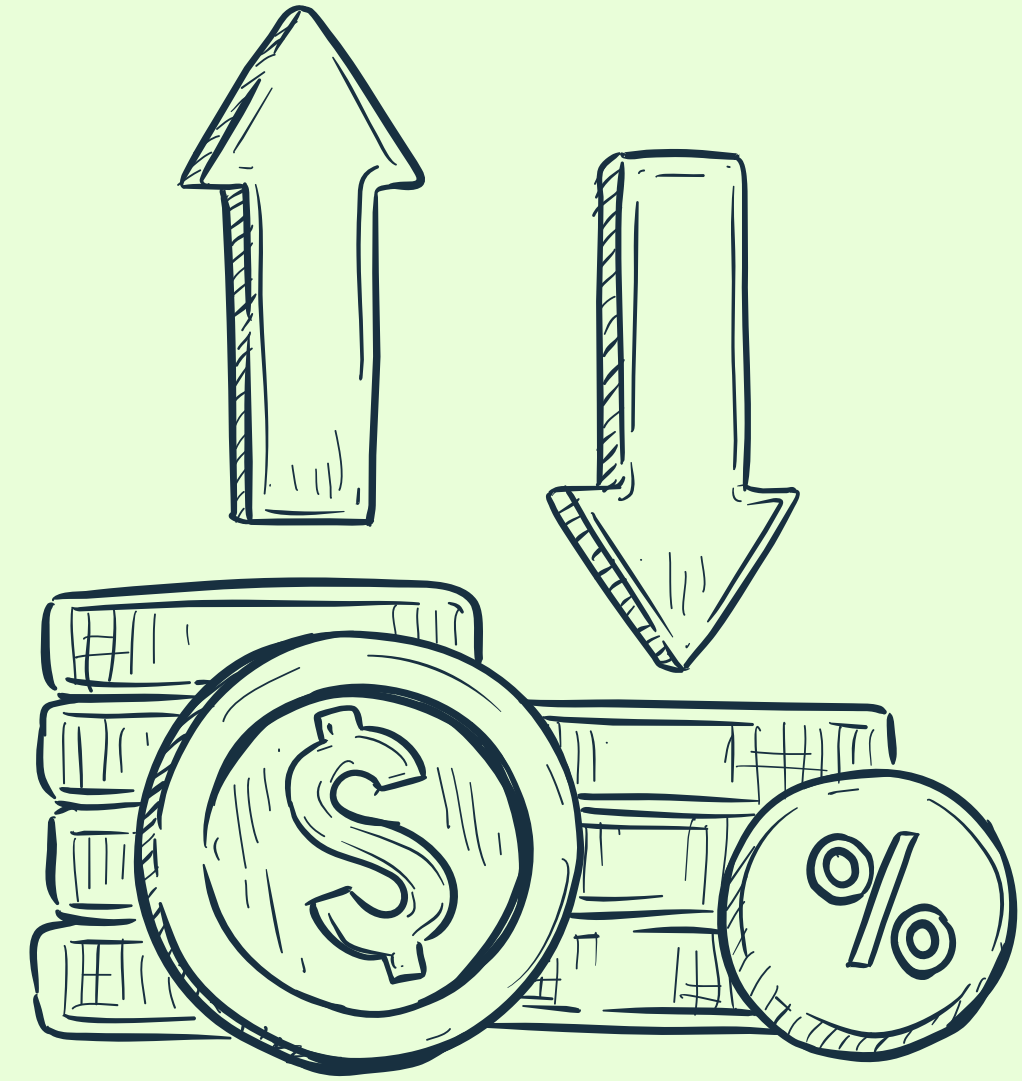
ABD ve SSCB arasındaki ideolojik soğuk savaş artık Çin ve ABD arasında ekonomik nedenlere dayalı yeni ve farklı bir soğuk savaş olarak karşımızda.

Düşük petrol fiyatları yeşil enerjiye yarayacak.

Petrol fiyatları yine bir diğer önemli gündem maddesi olacak. 2023 ve 2024 yıllarını petrol analistlerinin 100 dolar ve üstü fiyat beklentisi ile geçirdik. Oysa OPEC dışı ülkelerin üretim artışı ve Çin'in zayıf talebi OPEC+ ülkelerinin cılız kısıntıları ve Ortadoğu'da yaşananları bastırdı. OPEC+ ama daha doğru isimlendirirsek S. Arabistan artık kaybettiği pazar payını geri almak için adım atacak, yani üretimi artıracaktır. Bu petrol fiyatların baskı altında kalmasına neden olabilir.

Düşük petrol fiyatları yeşil enerji yatırımları açısından da önemli bir dinamik. Yatırımların hızını belirleyen unsurlardan bir tanesi olması açısından önem taşıyor. Trump'ın İran tutumu dönem dönem yine fiyatları yukarı itse de ABD'nin petrol üretimi de artış göstermeye devam edecektir.

Yapay zeka 2024'ün gündemini oluşturdu ve Nvidia başta olmak üzere hep büyük şirket veya üreticiler üzerinden tartışıldı. 2025 artık daha sıradan şirketlerin bu teknoloji ile gerçekten verimlilik artışı elde edip edemeyeceğini test edeceği yıl olacak.

Petroldeki Pazar Kavgası Fiyatları Aşağı Çekecek

İkinci “kara kuğunun” petrol piyasalarından geleceğini tahmin ediyorum. Trump’ın çevre ile ilgili ilerlemeleri geri çevirdiği, petrol çıkarmak için “deleceğiz, deleceğiz, deleceğiz” dediği bir süreç zaten yaşanıyor.

Bir de ABD’nin dünyanın en büyük petrol ve gaz üreticisi olduğu, Çin’in talebinin durağanlaştığı, yeni petrol üreticilerinin piyasaya girdiği bir ortamda sizce Rusya ve S. Arabistan’ın liderliğini yaptığı OPEC+’da işler nasıl yürüyecek? 2015’te S. Arabistan’ın Amerikalı kayaç petrolü üreticilerini oyun dışına itmeye çalıştığına benzer fiyat savaşlarının arifesindeyiz.

1970’den beri ‘satıcı piyasası’ olan petrolde 2025’ten itibaren ‘alıcı piyasasına’ geçeceğiz. Pazar payını koruma adına petrolde fiyat savaşları başlayacak ve 2025’te büyük olasılıkla Brent petrolünde 60 doları ve hatta altını göreceğiz!

Petrol fiyatları
düşecek

60 \$

Petrol üreticilerinin pazar
kavgası fiyatları düşürebilir.

Euro Dolar Paritesi Hızla 1'e 1 Seviyesine Gelebilir

Almanya Merkel döneminde, Rusya'dan tedarik edilen ucuz enerjinin sağladığı avantaja sırtını dayamıştı. AB'nin lokomotifi Almanya dijital alanda ABD'ye, mühendislik (sanayi üretimi) alanında da Çin'e karşı kaybediyor. Tek para birimi dışında ne ortak ordu, ne ortak maliye politikaları, ne de ortak anayasaya sahip olamamış olan AB korkarım "Avrupa Federe Devleti'ne" dönüşmeden çatırdamaya başlayacak gibi görünüyor.

AB'nin birçok sorununa çözüm gibi sunulan euronun faizlerinin indirilmesi, doların faizlerinin görece yüksek seyretmesi, euroyu dolar karşısında iyiden iyiye zayıflatacağa benziyor. 1.04 seviyesi ilk kritik destek seviyesi, bu seviye aşağı yönde kırılacak olursa dolar-euro 1'e 1(par) seviyesine hızlı gelebilir. İhracatının yarısına yakını AB bölgesine yapan Türkiye için hiç de iyi bir haber olmayacaktır.

3. Dünya Savaşı'nı Kim Neden Çıkarsın Ki?

2025'te III.Dünya Savaşı çıkmayacak! Olası taraflardan Çin'in bundan anlamlı bir çıkarı yok. Trump da Harris-Biden ikilisinin bu savaşı çıkarmaya en yakın adaylar olduğunu söylemişken, NATO müttefikleri yeterli mühimmat stoklarına sahip değilken (önemli kısmı Ukrayna'ya yollandı!) bu savaşı 2025 yılında kim, neden çıkarsın? Yine de İsrail'in yılmaz destekçileri iş başına geldiği bir ABD yönetiminin gerek İran gerekse de Tayvan konusunda sert çıkışları olabilecek. Dedim ya, türbülanslara hazır olun...

Trump'ın seçim vaatlerinin başında gelen "Ukrayna Rusya savaşını bir günde bitiririm" sözü umarız ve dileriz ki hızlı bir barış ile hayata geçer. AB'nin ardından Biden'ın giderayak ABD uzun menzilli füzelerinin Rusya topraklarında kullanılmasına izin vermesi, Rusya için NATO ile savaş anlamına geldiğini Putin ifade etmişti. Hem bu aşamaya hem de bunun devamında bir nükleer çatışmaya evrilmeden bu savaşın sonlandırması özellikle Avrupa ve Türkiye açısından büyük önem taşıyor. Barış süreci zorlu geçecektir. Sonrasında da Rusya'ya uygulanan yaptırımların bir kısmı mutlaka devam edecektir. Küresel ödemeler sistemine dahil edilmesi ilk aşamada tüm tarafları büyük ölçüde rahatlatacaktır.

2025'te Borsa Faize Alternatif Olmaya Aday Görünüyor.

Türkiye'de 2025'te erken bir genel seçim olması ihtimali - meclisteki milletvekillerinin emeklilik haklarının dolmasından önce- düşük görünüyor. Anayasa tartışmaları devam edecektir. Ekonomide Şimşek döneminin devam edeceğini, dezenflasyon politikalarının süreceğini, maliye politikalarında ve kamu harcamalarında önemli tasarruf yönlü değişiklikler olmaz ise, yeni yılda artan vergi oranları ve yeni vergiler ile karşılaşacağız. Yoğun İran-İsrail çatışmalarının yaşanmadığı bir durumda petrol fiyatlarında bahsettiğim 60 dolarların görüldüğü bir ortamda kur cephesinde 2024'ten farklı olarak enflasyona paralel bir değer kaybı ile yeni yılı kapatabiliriz.

Türkiye'de 2024 faizin yılı oldu. Ekonomi politikaları tarafında dezenflasyon programındaki başarılarla bağlı ve paralel olarak gelecek not artışları ile birlikte 2025'te borsa faize alternatif olmaya aday görünüyor.

“

Sübvansiyon savaşları geliyor, ileri teknolojiye üretime geçmeliyiz

Şekib Avdagiç

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı

Dünya “sübvansiyon savaşları”na doğru gidiyor

ABD’de Donald Trump’ın ikinci Başkanlık dönemi ajandasında; içeride vergi indirimleri ve ithalatta yüksek gümrük vergilerinin yön vereceği daha katı korumacılık bulunuyor.

Aynı şekilde yeni ve daha şiddetli ticaret savaşlarının başlaması, Rusya ile uzun yıllardır savaşı sürdüren Ukrayna’ya desteğin çekilmesi, küresel güvenlik ve jeopolitik gerginliklerin seyrinin değişmesi bekleniyor.

Sübvansiyonlar sadece küresel ekonomiye zarar vermekle kalmayacak, aynı zamanda gelişmiş ve gelişen ya da yoksul ekonomiler arasındaki uçurumu daha da derinleştirecektir.

'Düşük teknolojili' ekonomiler daha şiddetli sarsılabilir

İleri teknolojili üretimin kısa süre içinde orta ve düşük teknolojili üretim üzerinde ne ölçüde büyük yıkımlara yol açabileceğine hep birlikte tanık oluyoruz.

Elektrikli otomobil pazarında bir numaraya yükselen Çin ile rekabet edemeyen çok sayıda Avrupalı marka, deyim yerindeyse adeta havlu attılar. Avrupa otomotiv sanayisinin önemli tedarik merkezlerinden biri konumundaki Türkiye'nin durumunu, bu örnek gelişmeler paralelinde ciddiyetle ele almak zorundayız. Zira otomotiv ihracatımızın yaklaşık yüzde 80'i AB'ye yapılıyor.

İleri teknolojili yabancı sermaye yatırımlarına cömert teşvikler gelmeli

Doğrudan yabancı yatırım çekmek için yatırımın niteliğine, büyüklüğüne ve stratejik önemine göre uzun dönemli vergi teşvikleri sağlamalıyız.

Teknoloji transferine hız kazandıracak politikaları yeniden tasarlamalı ve Teknoloji Transferini Hızlandırma Fonu Türkiye Projesi'ni işlevsel şekilde hayata geçirmeliyiz.

İhracatın finansmanına daha güçlü destek sağlanmalı

Bu kritik geçiş döneminde, zayıf iç talep koşullarını da dikkate alarak ihracatın finansmanına daha güçlü destek sağlamak yerinde olacaktır.

Hedef sektörlerde rekabet gücünü korumak için selektif desteklere yönelmek doğru bir yaklaşım olacaktır. Sanayimizin katma değer odaklı geçiş döneminde; emek yoğun sektörler için bir dönüşüm planı hazırlanması büyük önem taşıyor.

Enflasyonla mücadelede elbette sadece iç talebin baskılanması yetmez. Arz açığını da dikkate alarak, özellikle potansiyel enflasyonist etkisi yüksek alanlarda üretimi destekleyecek finansal mekanizmaları da harekete geçirmeliyiz.

2025'te Kripto Varlıklar ve Altına İlgil Artacak

ABD'nin yeni başkanı, senato üyeleri, temsilciler meclisi üyelerinin çoğu kripto varlıklara aşinalıktan öte taraftarları. Bu da kripto dünyasında yeni düzenlemelerin yapılacağı, daha geniş kesimlerin ilgi duyacağı beklentisini coşturdu. 2025'te kripto varlıkları çok konuşacağız. Çin'deki olası bir devalüasyon endişesi de Uzakdoğu'dan ekstra bir talep daha yaratabilecek.

Turbölanslı bir yıl kripto varlıklara yarayacağı gibi altın ve gümüşe de ilgiyi artıracaktır. Altın 3,000 dolarları ziyaret ederken gümüşün daha iyi bir performansla 40 dolarları aşması ihtimali çok da uzak olmayacaktır.

Geçmiş hesaplaşmaları bir kenara bırakıp
uzun vadeli sorunlara odaklanmalıyız

Faruk Eczacıbaşı
Türkiye Bilişim Vakfı Başkanı

Enflasyon krizi yaşadık. 2024'te ağır bir enflasyon kriziyle karşılaştık. 2025'te güçlü bir ekonomik programla geleceğe daha umutla bakılabilir. Yakın coğrafyamızda iki savaş sürerken, bu çatışmalarda söz sahibi ülkeler gezegenin dört bir yanına dağılmış durumda. Büyük güçlerin birbirine dış gösterdiği bu mücadelede, diğer ülkeler çaresizlik içinde izliyor.

2024, küresel ölçekte sıra dışı bir yıl oldu. 64 ülkede seçimler yapılırken, %70'ten fazlası sancılı iktidar değişimlerine yol açtı. ABD seçimlerindeki %1,7'lik fark, 8,2 milyarlık dünya nüfusunun geleceğini etkiledi. Bu durum, mevcut sistemlere duyulan güvensizliği ve yeni model arayışını gözler önüne serdi.

Sıcaklık rekorları kırıldı. Kasım 2024 itibarıyla dünya 16 ay boyunca sıcaklık rekorları kırdı. 24 büyük iklim felaketi, her biri ortalama 1 milyar dolarlık zarar yarattı. Okyanusların ısınması ve buzulların erimesi, gelecekteki olası felaketlerin habercisi oldu.

Karmaşık bir tablo yaşanıyor. Bu süreçte teknolojik gelişmeler hız kesmedi. Yapay zeka devrimi, ekonomik ve sosyal öngörülerde karmaşık bir tablo yarattı. Son 5 yılda küresel eşitsizlik derinleşti. En zengin %10, küresel gelirin %52'sini alırken, en yoksul %50 yalnızca %8'ini alabildi. Bu durum, gelir ve servet dağılımındaki adaletsizliği net şekilde ortaya koydu.

Küresel işbirliği şart. Tüm bu sorunlar, küresel iş birliğini zorunlu kılıyor. Geçmiş hesaplaşmaları bir kenara bırakıp uzun vadeli sorunlara odaklanmanın zamanı gelmedi mi? Ortak bir pusula etrafında birleşerek teknolojiyi doğru yönlendirdiğimizde, gezegenimizi daha iyi bir geleceğe hazırlamak mümkün.

Bozulan Gelir Dağılımı Popülist Liderlere Yarıyor

Küreselleşme, aralarında Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişen ülkeleri küresel ekonomiye dahil etme konusunda önemli işler başardı. Ancak çok büyük bir sorunu da besledi, büyüttü. Ne vaat etmişti bize? Mal, sermaye, hizmet ve emek tüm dünyada serbestçe dolaşacak, refah tüm küreye yayılacaktı. Mal, hizmet ve sermaye serbestçe dolaşırken, emek dolaşamadı. Vize duvarlarıyla hemen tüm devletler kendi vatandaşlarını korurken, çok uluslu şirketler istediklerini aldılar.

Az sayıda şirket küreselleşmenin nemasını toplarken, geniş halk kesimleri kendi ülkelerindeki daralan pastadan pay almaya çalıştılar. Bozulan gelir dağılımı kendilerine 'dış düşman' gösteren popülist liderleri iktidara taşıdı. Amerika'daki durum da bundan farklı değildi. Trump 1.0'da da bu etki vardı, Biden bu konuda bir şey yap(a)mayınca Trump 2.0 ile baş başa kaldı dünya!

“

Sıkıntılar var ama fırsatlar da var:
'Pozitif gerçekçi' olmak en doğru yol

Vahap Munyar

Ekonomi Gazetesi Genel Koordinatörü &
Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı

Türkiye, yaşanan krizin etkisinin hüküm sürdüğü bir ortamda 2025'e giriyor. Enflasyonla mücadele sürecinin etkisiyle 2025 yılı başta dar ve sabit gelirliler olmak üzere her kesim için zor geçecek. Bazı başlıklarla yeni yıl beklentilerini sıralayalım:

Döviz kurlarında aşırı oynaklık yok. İhracatçı ve turizm sektörünün beklediği yukarı yönlü dalga, çok olağanüstü bir durum olmadıkça yaşanmayacak. Döviz kurlarında enflasyonun üzerinde bir artış olmayacak.

Verimlilik çok yaşamsal. İş dünyası her taşın altına bakıp, verimliliği daha da artırmanın yolunu arayacak.

Dijitalleşme yeni rotasını arıyor. Dijitalleşme iş ve üretim süreçlerinde üretici yapay zeka verimlilik çitasını yükseltmenin en önemli rotası olacak.

“Yeşil dönüşüm” avantaj getirebilir., Avrupa Birliği’nin (AB) ticarete yeni “engeli” gibi görülse de, Türkiye açısından fırsat kapısı aralayacak. O nedenle “yeşil dönüşüm”e en hızlı uyum sağlayan şirketler, sanayiciler avantajı elde edecek.

Dönüşüm yaygınlaşacak. Geçmişte dezavantaj gibi görülen hurdadan demir-çelik, atıklardan kağıt ve plastik-pet üretimi 2025 dahil, önümüzdeki dönemin öne çıkan yönelimleri arasına girecek. Nitekim AB, üye ülkelerdeki demir-çelik üreticilerini bu dönüşüm için 10 milyar Euro kaynakla destekliyor.

Trump Türkiye’yi etkiler. ABD Başkanlığı seçimini bu kez daha güçlü şekilde kazanması, bütün dünyayı olduğu gibi Türkiye’yi de etkileyecek. Trump’ın sürprizlere açık olması belirsizliği beraberinde getirirken, Çin’e uygulayacağını açıkladığı yüksek gümrük vergileri, Türkiye’yi tedarikte öne çıkarma fırsatı verebilecek.

AB için endişe Trump vergileri. Trump’ın Avrupa ülkelerine uygulaması muhtemel ek gümrük vergilerinin yaratabileceği durgunluk, Türkiye’nin ihracatını olumsuz etkileme riski taşıyacak.

• **“Pozitif gerçekçi”** bakış açısıyla işleri yürütmek en doğru yol olacak. Yani, Türkiye’de de dünyada da işlerin kolay olmadığı gerçeğini görüp, yine de umudu kesmeden yol almaya bakmak gerekecek.

Bülent Eczacıbaşı

Eczacıbaşı Holding Yönetim Kurulu Başkanı

“

Tüm olumsuzluklara rağmen, umutlu olmak için üç nedenim var

Politik sistemlerde ve toplumlarda artan kutuplaşma, karar alma süreçlerini zorlaştırıyor; toplumsal hareketlerden uluslararası iş birliklerine kadar her düzeyde istikrarsızlık yaratıyor. Bütün bunlara ek olarak ABD, Çin, Rusya gibi büyük güçler arasındaki rekabet, uluslararası sistemdeki istikrarı tehdit ediyor.

Tüm olumsuzluklara rağmen, geleceğe ilişkin umut veren çok önemli etkenler de var:

1-İnsanlığın dayanıklılığı ve zorluklarla başa çıkma yeteneği,

2-Teknolojinin inovasyona ve çözüme odaklı gelişimi,

3-Küresel iş birliği ve bilinçlenme,

Bunlar daha sürdürülebilir ve yaşanabilir bir dünya inşa etme yolunda bize cesaret veriyor.

”

Devalüasyon: Çin Bu Tehlikeli Silahı Kullanırsa Etkileri Çok Büyük Olabilir

Trump'ın secimi kazanması ticaret savaşlarını artırabilir. Biden hükümeti ilk Trump döneminden kalma gümrük vergilerinin büyük kısmını sürdürürken özellikle yüksek teknolojiye yönelik de pek çok kısıtlamaya gitmişti. Trump da bu kısıtlamaları sürdürüp daha yüksek gümrük vergilerini kullanarak pazarlığa oturacaktır.

Bitirirken

Riskleri yönetilebilmenin yolları var

Gelişmelerin çok hızlı yaşanacağı bir yıla giriyoruz. Fransa'da hükümetin güven oylaması ile düşmesi, Almanya'da erken seçim beklentisi, Gürcistan, Romanya ve G. Kore'de karışıklıklar yaşanması son aydaki gelişmelerdi.

Suriye'de muhalifler çok hızlı bir şekilde Esad rejimini devirdi. Hem Suriye hem de Türkiye açısından bunun sonuçları çok önemli olacak.

Politik ve küresel ekonominin türbülanslara gireceği bu yılda kimse kenarda durup, olup biteni izlemeyi tercih etmeyecektir.

Yine de bunca karmaşa içinde yukarıda da belirttiğim üzere 3. Dünya Savaşı çıkmayacak! Dünya bu karmaşaya da uyum sağlayacak, riskleri azaltamıyorsa da yönetmenin ve de yeni dönemin yaratacağı fırsatları değerlendirmelerin yollarını bulacaktır.

2025 İŞ DÜNYASI TREND RAPORU

HAZIRLAYAN

Cenk Ulu

PwC Türkiye Kıdemli Ortağı

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

2025'te İş Dünyasını Neler Bekliyor?

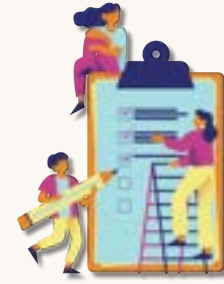
Yapay zekâ iş modellerini kökten değiştiriyor.

Sürdürülebilirlik raporlaması zorunlu hale geliyor.

Verimsiz süreçler yeniden düzenleniyor.

Yeni becerilere talep hızla artıyor.

Yeşil aklama söylemleri güven kaybına yol açıyor.

2025'te İş Dünyası: Bugünün Krizlerinden Yarının Fırsatlarına

2024 yılı geride kalırken, dünyamız karmaşık krizlerin etkisiyle yeni bir yön arıyor. Enflasyon, sıcak çatışmalar, kutuplaşmalar ve ticaret blokları gibi birçok faktör, iş dünyasında hızlı bir değişim dalgası yaratıyor. Bu çalkantılı dönemde ayakta kalmak isteyen şirketler için esneklik ve yenilikçilik şart.

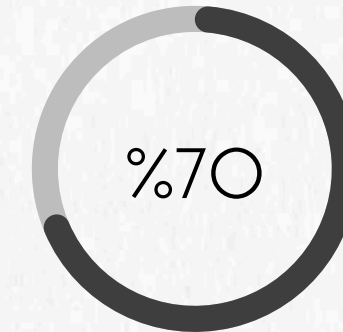

İş Liderleri Ne Düşünüyor?

PwC'nin CEO Araştırması'na göre yöneticilerin %45'i, mevcut stratejileriyle şirketlerinin 10 yıldan fazla ayakta kalamayacağına inanıyor. Bu oran, geçen yıla göre %6 arttı. Bu durum, iş liderlerinin dönüşüm gerekliliğini her zamankinden daha fazla hissettiğine işaret ediyor.

Yapay Zekâ İş Modellerini Dönüştürecek

İş liderlerinin %70'i, yapay zekânın şirketlerinin iş modellerini önümüzdeki üç yılda büyük ölçüde değiştireceğini düşünüyor.

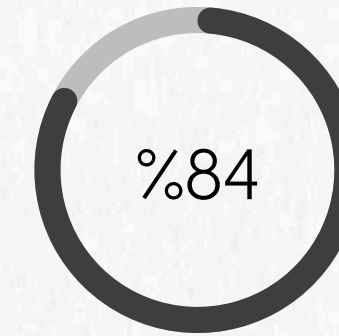

Yapay Zekâ: Yeni Sanayi Devrimi

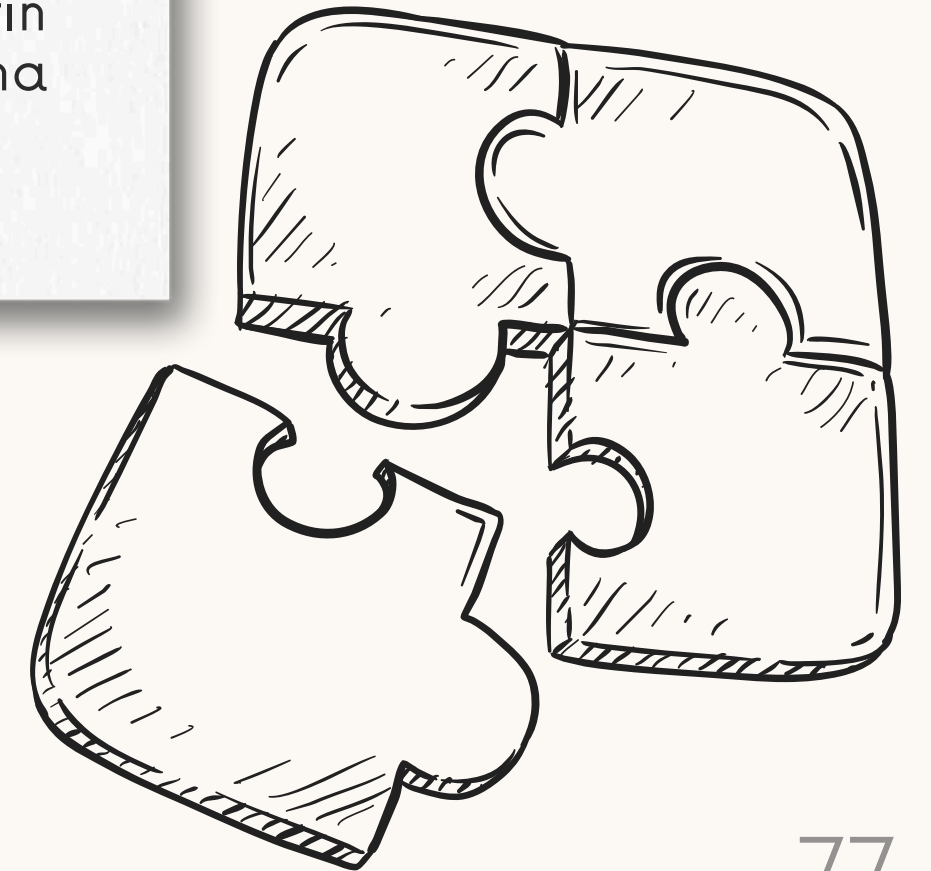
Yapay zekâ, iş dünyası için devrim niteliğinde bir dönüşüm aracı. PwC'nin "Yapay Zekânın İş Alanlarına Etkisi" araştırması, yapay zekânın kullanıldığı sektörlerde verimliliğin beş kat artış gösterdiğini ortaya koyuyor.

Yapay Zekâ, Çalışan Üretkenliğini Artıracak

CEO'ların %84'ü, yapay zekânın çalışanların üretkenliğini artıracığına inanıyor.

Yeni Becerilere Olan Talep Artıyor

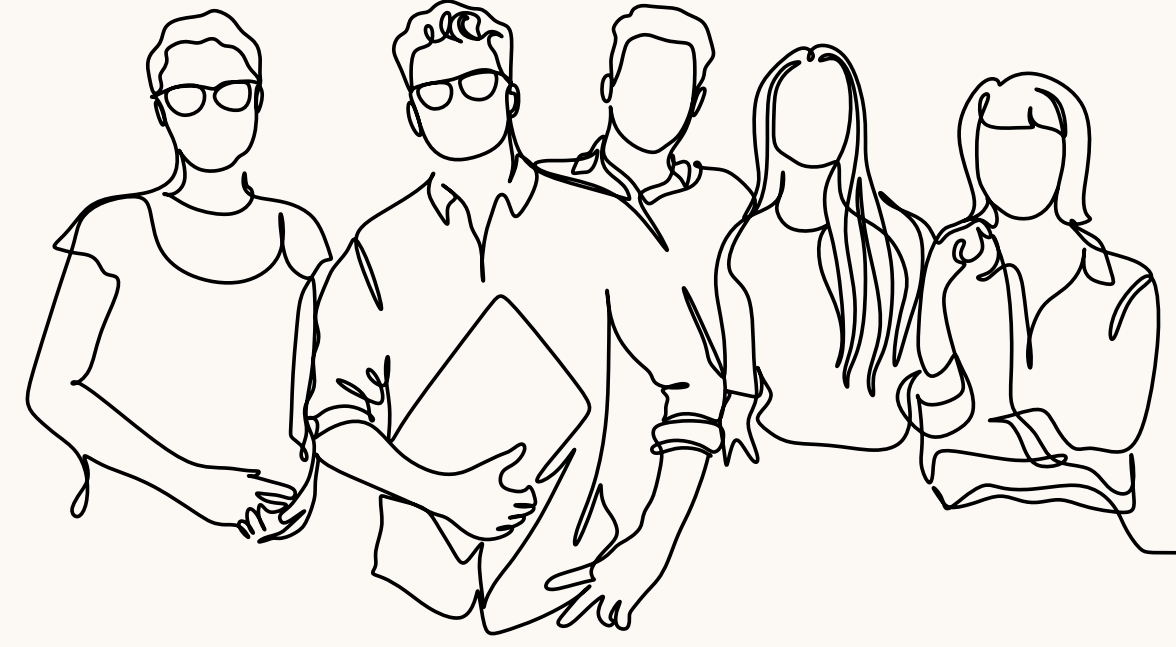
Araştırma, yapay zekâ uzmanlığı gerektiren işlerde ücretlerin %25'e kadar daha yüksek olduğunu gösteriyor. Ancak bu, her şeyin teknolojiye bağlı olduğu anlamına gelmiyor. Spor koçluğu ve ekolojik restorasyon gibi "yapay zekânın ikame edemediği" becerilere olan talep de hızla artıyor.

Organizasyonel Ataletin Üstesinden Gelmek İçin...

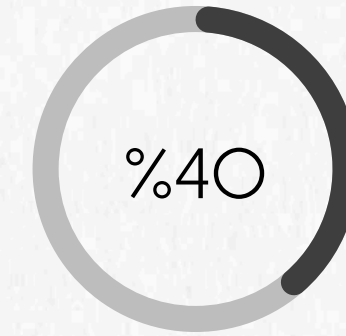
Günümüzde CEO'lar, kaynakların verimsiz kullanılması nedeniyle kayıp yaşadığını dile getiriyor. Şirket kaynaklarının sadece %20'si yeniden tahsis ediliyor. Bu stratejik atalet, değişim önceliklerini hayata geçirmeyi zorlaştırıyor.

OGGUSTO

Verimsiz Toplantılar İş Süreçlerini Zorlaştırıyor

Toplantılara harcanan
zamanın %40'ı CEO'lara
göre verimsiz.

Yeni Çalışma Modellerine Hazırlık

"Geleceğin Çalışma Hayatına Dair Umutlar ve Endişeler" araştırması, çalışanların %77'sinin değişime hazır olduğunu ancak %44'ün bu değişimleri tam anlamadığını ortaya koyuyor. Liderlerin, çalışanları değişim yolculuğuna dahil etmesi bu noktada kritik bir rol oynuyor.

Yeni Beceriler, İş Değişikliğinde Belirleyici Olacak

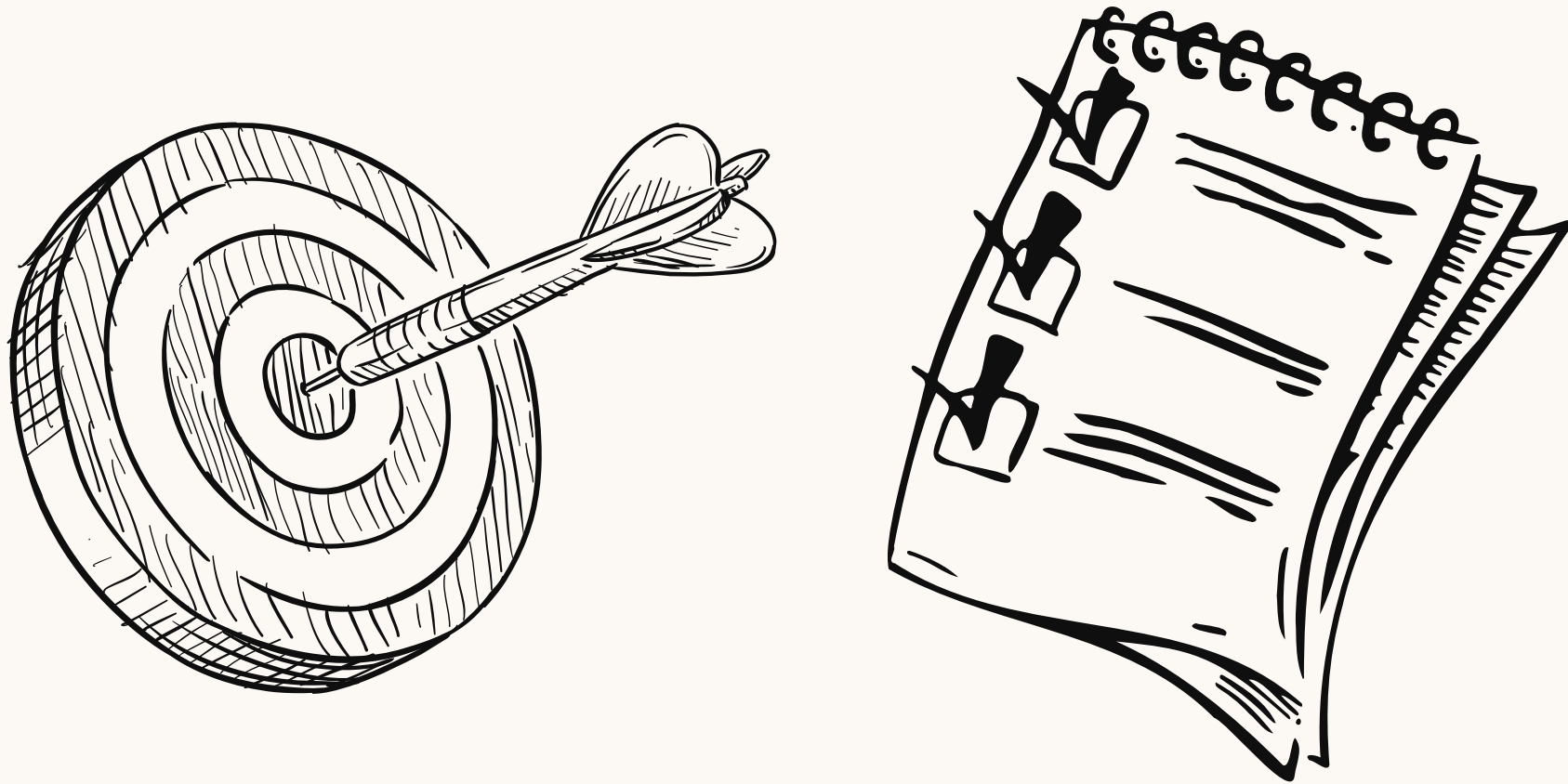
Çalışanların %67'si, yeni beceriler kazanmanın iş değişikliğindeki en büyük etken olduğunu belirtiyor.

Sürdürülebilirliğin Önemi Artıyor

Her geçen yıl, iklim krizinin etkileri daha belirgin hale geliyor. Sürdürülebilirlik artık şirketler için bir tercih olmaktan çıktı; şüpheyi yer bırakmayan bir zorunluluk haline geldi. Tüketiciler ve paydaşlar, kurumların bu alandaki somut adımlarını bilmek ve bunları karşılaştırılabilir verilerle görmek istiyor. Şirketler için bu adımların en etkili şekilde anlatılması ise belirli standartlara uygun raporlamalardan geçiyor.

Doğru Raporlama, Çevresel Performansı Artıracak

Şirketlerin %51'i, doğru raporlama ile çevresel performanslarını iyileştireceklerine inanıyor.

Yeşil Aklamaya Karşı Net Durulmalar

"Greenwashing" (yeşil aklama) olarak adlandırılan yanıltıcı veya abartılı söylemler, sürdürülebilirlik raporlamalarının önemini daha da artırıyor. Gerçekten sorumluluk alan şirketler, doğru ve şeffaf raporlarla fark yaratırken, yeşil aklama yapanların bu standartları karşılamaktan uzak olduğu gözlemleniyor.

AB'nin Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD)

Avrupa Birliği'nin Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD), şirketlerden iş yapış biçimleri, kaynak kullanımı ve biyoçeşitlilik gibi çok çeşitli konuları kapsayan detaylı raporlar talep ediyor. Bu gereklilik, şirketlerin sürdürülebilirlik performanslarının net bir şekilde ortaya konmasına yardımcı oluyor.

50 BİN

CSRD kapsamında yaklaşık 50.000 şirket etkilenecek.

Doğru Raporlama ile Fark Yaratmak

Sürdürülebilirlik yolculuğunda şirketlerin başarılı olması, veriye dayalı, karşılaştırılabilir ve şeffaf raporlar sunmalarına bağlı. Bu, hem çevresel hem de finansal performansın geliştirilmesine olanak tanıyor. Yanıltıcı söylemler yerine somut adımlar atan şirketler, paydaş güvenini kazanırken, yetersiz raporlama yapanlar çok daha zorlayıcı bir yola girmek zorunda kalıyor.

Bitirirken

Şirketler için Cesur Adımlar Atma Dönemi

2025 iş dünyası, teknolojik dönüşüm, sürdürülebilirlik ve değişen iş modellerinin kesişim noktasında şekilleniyor. Yapay zekânın etkisiyle yeniden tanımlanan iş süreçleri, daha verimli, yenilikçi ve esnek bir geleceğin kapılarını aralarken, sürdürülebilirlik artık bir tercih değil, zorunluluk haline geliyor.

Şirketler için bu dönem, krizlere dayanıklılık göstermenin ötesinde, fırsatları öngörüp cesur adımlar atmayı gerektiriyor. Doğru raporlama, şeffaflık ve çalışanların becerilerini geliştirme gibi unsurlar, başarılı bir dönüşümün temel taşları olacak.

2025'in iş dünyası, sorumluluk sahibi, yenilikçi ve uyum sağlayabilen liderlerin fark yaratacağı bir yıl olacak. Krizlerin içinden doğan fırsatların izinde, yarını inşa etme vakti şimdi.

2025 GASTRONOMİ TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Kübra Haniç

OGGUSTO Gastronomi Koordinatörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Bir yemeğin tadılır olması için sadece lezzetli olması yetmiyor.

2025 yılı ise yemek kültürünün sadece tatlarla değil, aynı zamanda deneyimlerle, etik anlayışıyla ve teknolojiyle şekillendiği bir döneme işaret ediyor.

Gastronomi dünyası, her yıl yenilenen bir enerjiyle hayatımıza dahil olmaya ve çok konuşulmaya devam ediyor. Yeni tatlardan şaşırtan yemek deneyimlerine birçok yeniliği gastronomi dünyasında göreceğiz. Bir yemeğin tadılır olması için o yemeğin lezzeti yeterli olamayacak. Çok daha fazla unsura ihtiyaç olacak.

Misafirini anlayan ve istediğini verebilen restoranlar sadık kitleyi yakalayabilecek. Yemek için seyahat etme bir sonraki boyuta taşınacak ve lokal lezzetlerin izinde serüvene atılanlar çok daha fazla olacak. Daha sürprizsiz mutfakların öne çıktığı 2025 yılında, gastronomi alanında konuşulacak çok fazla detay olacak.

2025'te Gastronomiyi Neler Bekliyor?

Dünyanın farklı köşelerinden mutfaklar bir araya gelip yeni tatları ortaya çıkarıyor.

Restoranlar müşteri sadakatini sağlamak için özel bir çaba harcayacak.

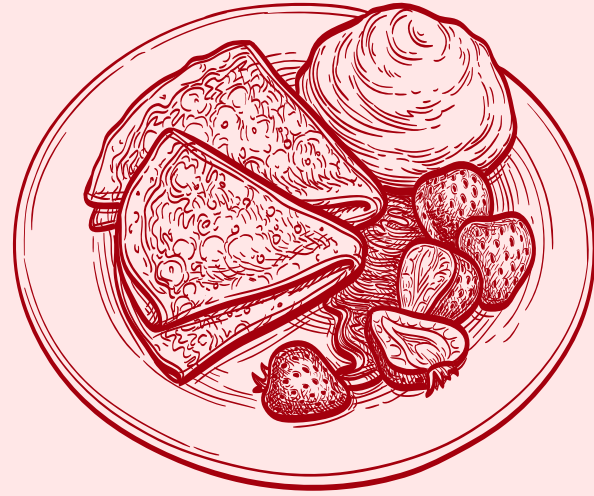
Deniz bitkileri yemek dünyasında adından daha çok söz ettiriyor.

İçeceklerin her türlü popülerleşiyor. Özellikle çay ve aromalı sular pazarı yükseliyor.

Şeflere Göre 2025'te Gastronomide Neler Öne Çıkacak?

Dünyaca ünlü şeflere 2025 yılında gastronomi sahnesinde nelerin konuşulacağını sorduk. Sekiz farklı şeften aldığımız yanıtlar mutfaklardaki bilinçlenmenin artacağını habercisi niteliğinde...

Mirasla günün trendlerini harmanlamak önemli olacak.

Şu an insanlar çalışırken gelenek ve sürdürülebilirlik arasında bir denge kuruyorlar. Herkes buna odaklanmış durumda. Bir şefin, özellikle menü ya da à la carte seçenekleri üzerinde çalışırken hem sektörün mirasını hem de mevcut trendleri göz önünde bulundurması bence çok önemli olacak.

Paolo Casagrande
3 Michelin Yıldızlı şef

Ateşle pişirme ve çiğ gıdalar trend olabilir.

Gelecekte üç temel mutfak trendinin dikkat çekeceğini düşünüyorum: ateşle pişirme, çiğ gıdalar ve fermente gibi gıda koruma teknikleri. Bu trendler, yüksek mutfaktan ziyade herkesin erişebileceği kültürel mirası yansıtarak mutfak anlayışını dönüştürecek.

Quique Dacosta
3 Michelin Yıldızlı şef

Genç nesil sektörü yeniden şekillendiriyor.

2025, gastronomide köklü değişimlerin yılı olacak. Genç nesil, özel restoranlar ve yeni bakışlarla sektörü yeniden şekillendiriyor. Geleceğin vizyonu, çiftçiler, balıkçılar ve gastronomiye katkı sağlayan herkesin daha güçlü bir şekilde var olabileceği alanlar yaratmak üzerine kurulu. Bu dönüşüm, anlamlı ve sürdürülebilir bir gastronomi anlayışını ön plana çıkaracak.

Amaury Bouhours

2 Michelin Yıldızlı şef

Daha hızlı, rahat ve uygun fiyatlı mekanlar yükselişte.

İyi içecekler ve eğlence odaklı, samimi atmosferler fine dining'i geride bırakıyor. Fine dining ise taze ve yenilikçi yorumlara ihtiyaç duyuyor. Daha hızlı, rahat ve uygun fiyatlı mekanlar yükselişte. Yeni beklentilere uygun, modern deneyimler ön planda olacak.

Jean Philippe Blondet

3 Michelin Yıldızlı şef

Uğruna seyahat edilecek restoranlar artacak.

İnsanlar artık uğruna seyahat edeceği restoranların peşinde olacak. Restoranın benzersizliğini net bir şekilde tanımlamak, başarı için kritik olacak. Yerel odaklanma ve bölgesel kimlik, restoranların öne çıkmasını sağlayacak.

Carlo Cracco

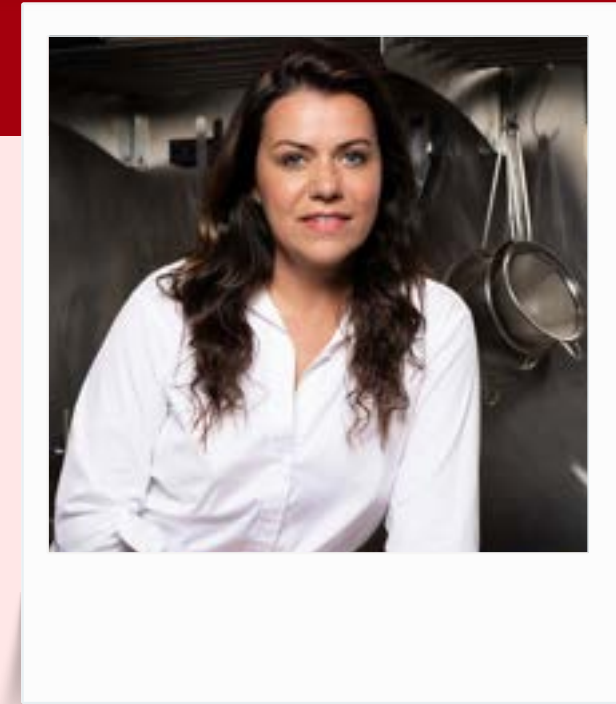
Şef & Prime Video TV Programcısı

Yemek, küresel çatışmalara rağmen insanları bir araya getirecek.

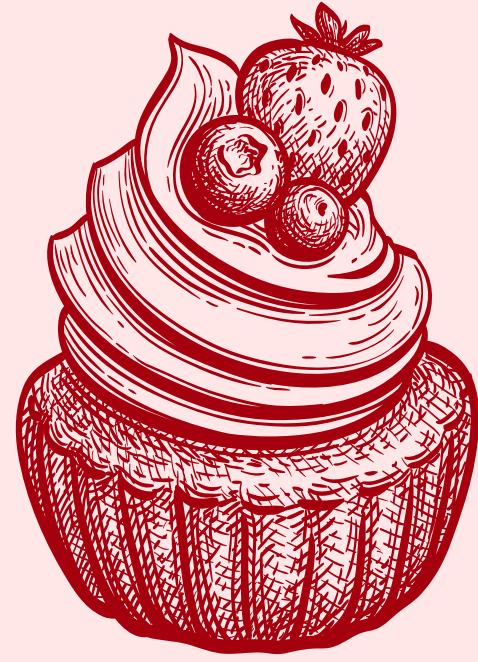
2025'te mutfaklar, iş birliği ve kültürel hikayelerin kesişim noktası olacak. Göç hareketleriyle mutfaklar, farklı kimliklerin ifade bulduğu alanlara dönüşecek. Yemek, küresel çatışmalara rağmen insanları bir araya getiren bir bağ haline gelirken, mutfaklar sadece yemek pişirilen değil, insani hikayelerin paylaşıldığı yerler olarak öne çıkacak.

Janaina Torres

2024 Dünyanın En İyi Kadın Şefi
Ödülü Sahibi

Latin Amerika mutfağı ön planda olacak.

Bence Latin Amerika mutfağı ön planda olacak ve kesinlikle keşfedilmeye değer. Bunun yanında, işlem görmemiş ve doğal yöntemlerle hazırlanan yemekler de büyük bir ilgi odağı haline gelecek.

Rodolfo Guzman

Şef & Şili Gastronomi Derneği Kurucusu

İnsanlar daha az şeker, daha az yağ içeren lezzet arıyor.

2025'te daha fazla sağlıklı tatlı göreceğiz. İnsanlar artık daha sağlıklı olmak istiyor ve ürünlerin nereden geldiğine daha çok önem veriyor. Artık kaliteye daha çok odaklanmış durumdalar; daha az şeker, daha az yağ içeren, daha sağlıklı, taze ve güzel lezzetler arıyorlar.

Antonio Bachour

2018, 2019 ve 2022 En İyi Pasta şefi

Dünya Kamplaşırken Mutfaklar Birleşiyor

1.1.

İki Farklı Mutfak Birleşip Yepyeni Tatlar Yaratıyor

2025 yılına girerken, gastronomi dünyasında yenilikçi yaklaşımlar ve kültürel çeşitliliğin öne çıktığı bir döneme tanıklık ediyoruz. Bu bağlamda, farklı mutfakların öğelerini bir araya getirerek yaratıcı tatlar sunan füzyon mutfağı, dünya genelinde dikkat çekici bir yükseliş gösterecek.

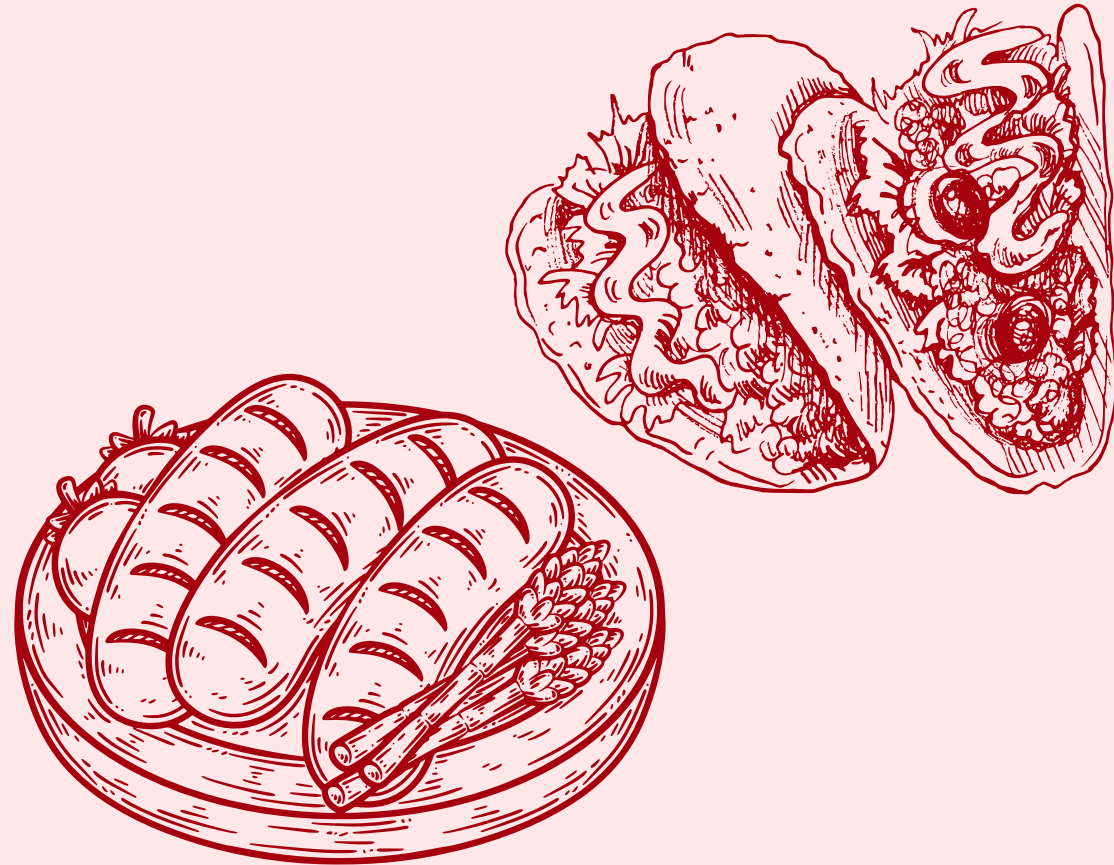
Füzyon mutfağı, farklı coğrafyaların yemek kültürlerini harmanlayarak, misafirlerin beklentilerin aşan özgün yemek deneyimleri sunmayı amaçlıyor. Geleneksel tariflerin modern dokunuşlarla yeniden yorumlanması hem estetik açıdan hem de lezzet perspektifinden güçlü bir etki yaratıyor. Örneğin, Asya mutfağının zengin baharatlarının Avrupa usulü pişirme teknikleriyle birleştirilmesi ya da Akdeniz mutfağına özgü malzemelerin Uzak Doğu'nun tatlarıyla dengelenmesi, bu trendin yarattığı yeni olanaklara sadece birkaç örnek.

Damak Tadı İçin Uzun Yollar Katedenlerin Sayısı Artıyor

Yemek için seyahat etmek, şefler eşliğinde düzenlenen gastronomi turlarına katılmak yeni bir şey değil. Ama önümüzdeki yıl damak tadını şenlendirmek için yollara düşenlerin sayısı bir hayli artacak. Global yolculuk planlama sitesi Skyscanner 2025 yılında trend olacak yiyecekler ve bu yemekleri denemek için gidilecek şehirleri şöyle listeliyor:

✓	Pho	Vietnam
✓	Basque Cheesecake	İspanya
✓	Pintxos	İspanya
✓	Ramen	Japonya
✓	Taco	Meksika
✓	Ceviche	Peru
✓	Dim Sum	Hong Kong
✓	Poutine	Kanada
✓	Kimchi	Güney Kore
✓	Bagel	Amerika Birleşik Devletleri

Görsel: H

“

Şefler, 'hiper-yerel' bir yaklaşım benimsemeye başlıyor.

Binnaz Uludağ Yiş

Doğuş Yeme-İçme, Turizm ve Perakende
Grubu Pazarlama & Deneyim Genel Müdür
Yardımcısı

Gastronomi dünyası 2025 yılında da sürekli evrim geçirmeye, yeni dinamiklerle şekillenmeye devam edecek. Bu yılın en dikkat çeken teması, her zamanki gibi “deneyim odaklı” tasarımlar olacak. Tüketiciler yalnızca son ürünü değil, ürünün hikayesini, kaynaklarını ve geçirdiği yolculuğu daha fazla merak edecek. Yemek, artık sadece bir lezzet deneyimi değil, aynı zamanda bir hikaye anlatıcısı olarak yerini alıyor.

2025, ekonomik dalgalanmaların da mutfak kültürünü şekillendirdiği bir yıl olacak. Değer odaklı menüler restoranların vazgeçilmezi haline gelirken, fiyat-kalite dengesi artık bir tercihten çok zorunluluğa dönüşmüş durumda. Ekonomik hassasiyetler, restoranların hem yaratıcı hem de erişilebilir seçenekler sunmasını zorunlu kılacak.

Malzeme, gastronomide her daim öncelikli bir yere sahip. Ancak artık sadece malzemenin kalitesi değil, malzemenin nasıl elde edildiği ve işlendiği de bir o kadar önemli hale geldi. Restoranlar ve şefler, yerel kaynaklara yönelerek "hiper-yerel" bir yaklaşım benimsemeye başladılar. Bu hem çevresel etkilerin azaltılmasını sağlıyor hem de yerel ekonomilere destek oluyor.

Yenilikçi mutfaklar sürdürülebilirliği ve sağlığı birleştiren çok yönlü malzemelere daha fazla yer açacak. Bitki bazlı proteinler, fermente ürünler ve tahıllar gibi hem besleyici hem de çevre dostu malzemeler 2025'in tabaklarını dönüştürecek.

1.2.

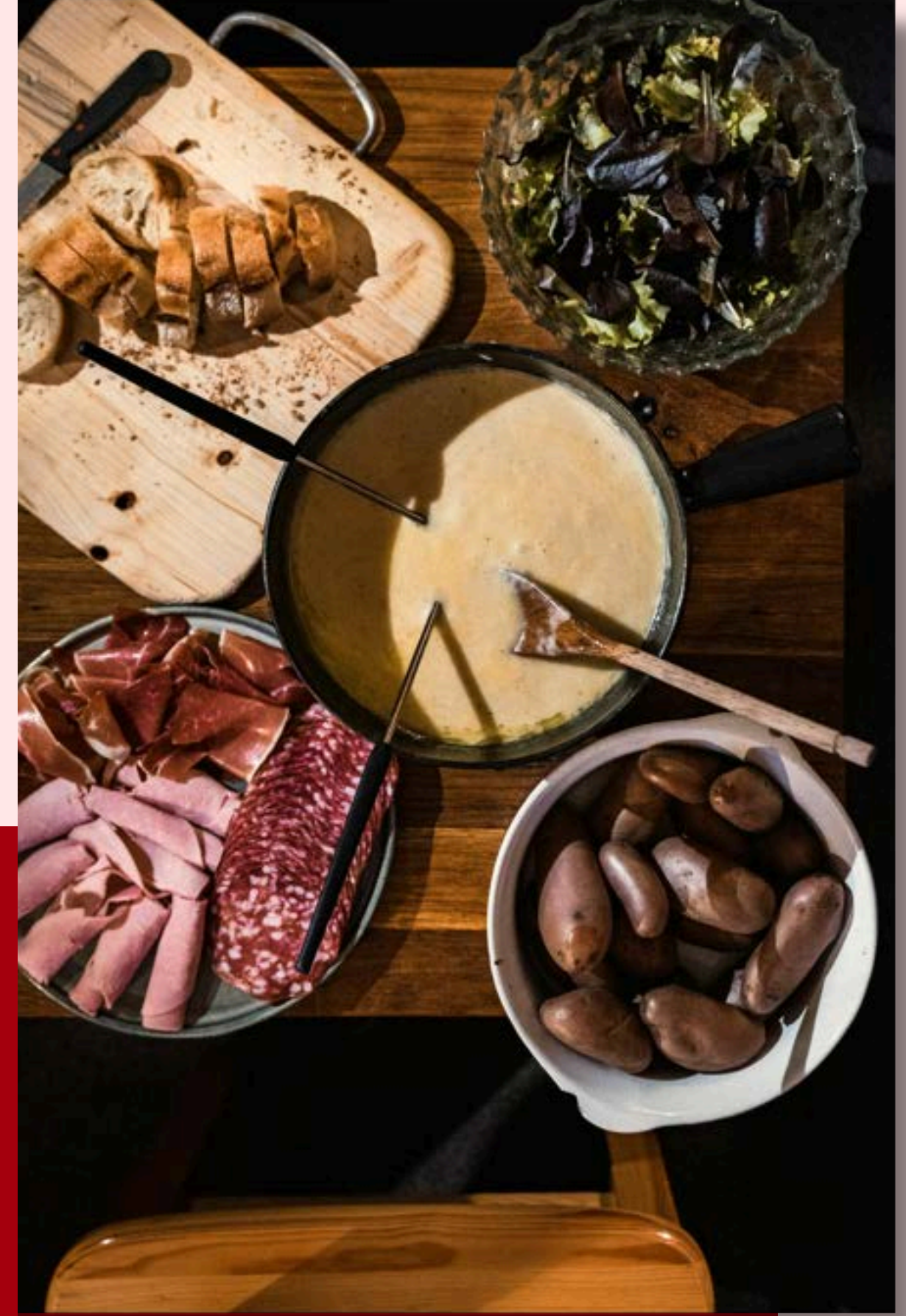
İsviçre Mutfağının Özel Ürünleri Menülere Girecek

2025'te gastronomi dünyasında sürpriz bir trende tanıklık edeceğiz. İsviçre mutfağının küresel yükselişi herkesi şaşırtabilir. Geleneksel tatlarıyla bilinen fondü ve raclette gibi İsviçre yemekleri, bu yıl hem restoran menülerinde hem de ev davetlerinde yeni yorumlarla boy göstermeye başladı.

Chalet'de Post Üzerinde Yemeğin Tadı Konuşulacak

İsviçre yemekleri kadar ülkenin genelinde görülen; hem chalet'ler hem de şehir merkezindeki açık restoranlardaki yemek konsepti de yayılacak. Uzun, hava nasıl olursa olsun aldırmadan keyifle oturulan restoranları sıkça göreceğiz. İsviçre'nin yemeklerindeki az ama kaliteli malzeme kullanılması ise esas olarak kalacak.

“

Geleneksel mutfaklar daha çok konuşuluyor.

Yılmaz Tokgöz

Unilever Food Solutions Türkiye,
Orta Asya, Kafkasya Genel Müdürü

2025 yılının gastronomi trendlerine baktığımızda bizleri bu yıl şaşırtıcı trendler bekliyor diyebiliriz. Toplum nüfusunun %30'unu oluşturan Z kuşağının eğilimleri ve isteklerinin 2025 gastronomi trendlerini büyük ölçüde şekillendirdiği görülüyor. Yemek yemenin karın doyurmaktan öte bir deneyim olarak görüldüğü günümüzde Z kuşağı bu deneyimlere boyut atlatmak istiyor. Uygulamalı akşam yemekleri, teknolojinin işin içine daha çok dahil edilmesi, kişiselleştirilmiş ve sürükleyici deneyimler önümüzdeki dönemde restoranları yeniden şekillendirecek bakış açılarına kapı aralayacak.

Bu sene konuşulacak konu başlıkları arasında geleneksel mutfakların, ülke özelinde konuşacak olursak da Türk mutfağındaki ev yemeklerinin tekrardan yükselişe geçmesi yer alacak. Geleneksele ve yerele önem korunuyor, hatta daha mikro yerellik anlayışı yükselişe geçiyor diyebiliriz. Aslında genel olarak dünyada ön görülen en önemli trendlerden biri sokak yemeklerinin yaşayacağı dönüşüm ve yükseliş. Sokak yemeklerinin yeniden tanımlanacağı bir yıl olacak.

Bitkisel bazlı ve geleneksel ürünlerin yanında lüks olarak tanımlanabilecek yemekleri sokak yemekleri arasında görmemiz olası.

Bu yıl aynı zamanda tavuğun ve smash burgerlerin de yılı. Sokaktan fine dine mutfaklara kadar birçok yerde bu ikiliyi sık sık göreceğiz. Gittikçe artan globalleşme farklı mutfaklara özellikle de Uzak Doğu mutfağına olan ilgiyi artırırken, Z kuşağının yoğun ilgisi ve kültürünü dünyaya başarılı şekilde pazarlamasıyla Kore yemeklerinin de yükselişine bu yıl tanık olabiliriz. Yine günümüz kuşağının ve sosyal medyanın etkisiyle ortaya çıkan yeni tat ve füzyonlar yaratmaya olanak tanıyan “swicy” adı verilen baharatlı tat kombinasyonlarıyla karşılaşabiliriz.

Füzyon demişken farklı mutfak kültürlerini harmanlayan bu mutfak tekniğinde bu yıl özellikle Uzak Doğu ve Avrupa lezzetlerini Türk mutfağıyla harmanlandığını görebiliriz. Füzyon mutfaklar daha önce düşünülmemiş şekilde karşımıza çıkacak ve tatlar arasındaki keskin sınırlar ortadan kalkacak gibi görünüyor.

UFS olarak biz de 250’si bünyemizden olmak üzere, dünyanın farklı kültürlerinden 1600’den fazla şefin çalışma ve öngörülerıyla, dünyanın saygın araştırma şirketlerinin verileri, sosyal medya analizleri ve günlük hayatta yakaladığımız konuşmalarla oluşturduğumuz ve bu yıl üçüncüsünü yayınlamaya hazırlandığımız “Geleceğin Menüleri Trend Raporu 2025” ile her geçen gün gelişen sektörümüze rehber olmaya hazırlanıyoruz. Bu sene için belirlediğimiz trendler, elbette ki günümüzün beslenme alışkanlıklarından, eğilimlerden ve gelecekte bizi bekleyen yeniliklerden izler taşıyacak. Dünyaca ünlü şeflerin katılımıyla ve destekleriyle sektöre yine yön verecek “Geleceğin Menüleri Trend Raporu 2025”i biz de heyecanla bekliyoruz.

”

2025 Yılında Türk Mutfağı Popülerleşiyor

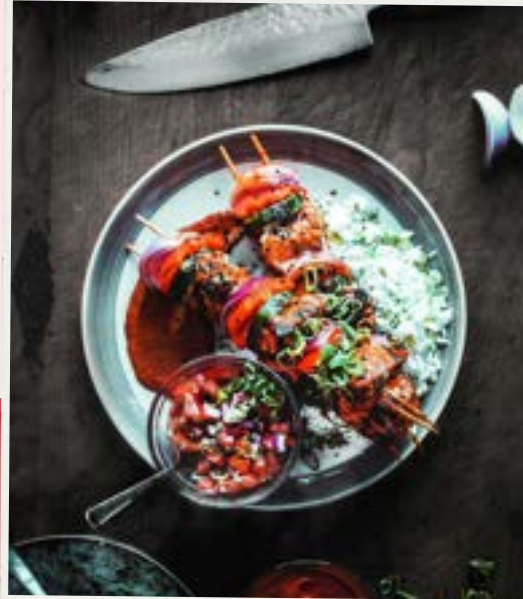
Bidfoods'un araştırmasına göre, yeni tatlar denemek isteyenler bu yıl daha risksiz, lezzetli olması garanti yiyeceklere yönelecekler. Popülaritesini artırması beklenen mutfaklar ise şöyle:

OGGUSTO

Arjantin Mutfağı

Türk Mutfağı

Güney ABD Eyaletleri Mutfağı

İsviçre Mutfağı

Yunan Mutfağı

Portekiz Mutfağı

Gastronomi ve lüksün şekli yenileniyor.

Nicola Fiasconaro
Fiasconaro Pasta Ustası

2025 yılında lüks ve gastronomi daha sık bir araya gelerek, yalnızca damak tadına değil, aynı zamanda estetik, hikaye ve kültürel deneyimlere odaklanan yeni bir anlayış sunacak. Gastronomide lüks, yerel değerlerin küresel sahnede yer bulduğu, kültür ve estetiğin buluştuğu bir anlayışa evriliyor. Hem sofistike hem anlamlı deneyimler, bu dönüşümün temelini oluşturuyor. Fiasconaro olarak Sicilya'nın küçük bir kasabası olan Castelbuono'dan çıkarak dünyaya açılan; Dolce&Gabbana ile iş birliği yapan bir panettone markası olmayı başardık.

Yemek ve mutfak, yeni nesil için bir tutku. Bugün gastronomide lüks, gösteriş yerine sadelik, yerel kimlik ve zanaatkarlığa odaklanıyor. Özenle seçilen yerel malzemeler ve sürdürülebilir üretim değerleri, gastronomide fark yaratıyor.

Haute Couture ve Gastronominin Buluşması

Yüksek moda ilhamlı tatlar, gastronomiyi estetik bir deneyime dönüştürüyor. Özel tasarımlar, yalnızca lezzeti değil, aynı zamanda kültürel bir hikayeyi de temsil ediyor.

2025 Yılında Lüks ve Gastronomide Bunların Öne Çıktığını Göreceğiz

Kapsül Koleksiyonlar: Tek porsiyonluk ürünler, bireysel tüketim trendini destekliyor.

Kişiselleştirme: Tasarım ve işlevi birleştiren, kişisel tercihlere göre şekillenen gastronomik ürünler ön planda.

Lüks Gastronomi Turizmi: Yerel tatlar ve hikayelerle zenginleşen deneyim odaklı gastronomi mekanları cazibesini artırıyor.

1.3.

Nostaljik Mutfak Yeniyle Birleşiyor

İnsanların kendini güvende hissetme arayışı yemeklere de yansıyor. Nestle'nin yayınladığı raporda da görüldüğü üzere nostaljik olan tatlar yeni dokunuşlarla aramıza katılacak. Çocukluğu hissettiren lezzetler farklı şekillerde ve yeniden reçete edilerek kullanıcıya sunulacak.

1.4. Çay İçecekler Arasında Yükselişe Geçiyor

2025'te içecekler daha ön plana çıkacak. Bunların arasından en çok sıyrılması beklenen ise çay. Pazar hacmi yıldan yıla büyüme gösteren, kaliteli yaprağın değerlendirildiği ve yeni tatlara açık bir kitlesi olan çay yeni yılda daha da konuşulacak. Farklı çay sunumlarının ve yeni nesil çay dükkanlarının da olması muhtemel. Çay üretimi de buna paralel olarak artacak.

Çay tüketimi 7,4 milyon tona çıkacak

2012'de dünyada çay tüketimi 5 milyon ton iken, 2023 yılında 7,1 milyon tona ulaştı. 2025'te ise bu rakamın 7,4 milyon tona çıkması öngörülüyor.

2025'in Gözdeleleri: Manti, Atıştırmalıklar, Ekşi Mayalı Ürünler ve Ktır Dokular

2025'te bu gıdaların hayatımıza girmesi bekleniyor:

Uluslararası Atıştırmalıklar:

Dünya mutfaklarından esinlenen lezzetler ön plana çıkıyor.

Manti:

Dumpling'ten ravioli'ye farklı kültürlerle ait mantı çeşitleri, dondurulmuş ve tek porsiyonluk formatlarda daha erişilebilir hale geliyor.

Ktır Doku

Yemeklere ekstra çıtırılık katmak için tahıl, granola, filizlendirilmiş ve fermente edilmiş kuruyemişler öne çıkacak.

Sürdürülebilir Yudumlar:

Rejeneratif tarımla üretilen içecekler, çevre dostu seçenekler.

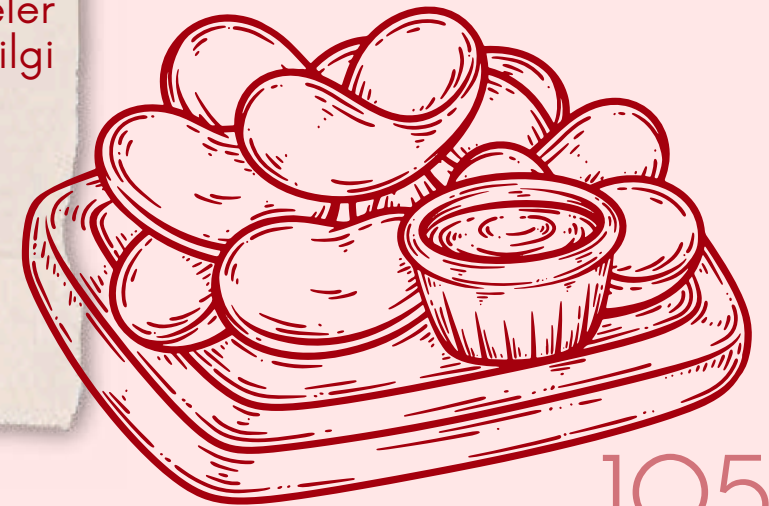
Ekşi Mayalı Ürünler:

Ekşi maya değerlendiriliyor ve ekmek dışındaki ürünlerde kullanılıyor.

Protein Çeşitliliği:

Et ve sakatat karışımları veya protein açısından zengin yapraklı sebzeler gibi alternatif protein kaynakları ilgi görüyor.

Bitki Bazlı Yemekler Daha Çok Konuşulacak

“

Sürdürülebilirlik: Vazgeçilmez Bir Kültüre Dönüşüm

Hakan Zihnioğlu
Jumbo Genel Müdürü

Sürdürülebilirlik, 2025 yılında gastronomi dünyasının da merkezinde olacak. Bu trend artık sadece bir moda olmaktan çıkıp, mutfak kültürünün ayrılmaz bir parçası haline geliyor. Tüketicilerin artan çevre bilinci ve yerel kaynaklara yönelimi, sürdürülebilir malzemelerin kullanımını zorunlu kılıyor. Örneğin, yerel ve bölgesel lezzetlere olan ilgi, 2025 yılında zirveye ulaşacak. Artık gastronomide şefler, ya kendi üretimleri ile ‘Tarladan sofraya’ anlayışını benimsiyor ya da yerel yetiştiriciden ürün alarak yerel ekonomilerde destekleniyor. Karbon salınımının azaltılmasına da örnek oluyorlar.

2.1 Denizlerin Derinlerinden Gelen Lezzetler

Su yosunu ve deniz mercimeği

Gastronomi dünyası her yıl yenilikçi yaklaşımlar ve lezzet trendleriyle evrim geçiriyor. 2025 yılına girdiğimizde, bitki bazlı yiyeceklerin yükselişi, sürdürülebilirlik ve sağlık odaklı yaşam tarzlarının doğal bir sonucu olarak gastronominin en sıcak konularından biri haline geliyor. Ancak bu kez mesele sadece klasik sebzeler ya da vegan beslenme değil; daha sıra dışı, yenilikçi ve doğanın en az bilinen kaynaklarından gelen bitki bazlı ürünlerle tanışıyoruz.

Asya'nın iyi tanıdığı deniz bitkileri globalde tanınacak

Su yosunu, gastronomide artık yalnızca Asya mutfaklarının yıldızı değil. Yüksek protein, mineraller ve omega-3 yağ asitleriyle dolu olan bu deniz bitkisi hem çevre dostu üretimi hem de besleyiciliğiyle şeflerin radarında. Bir diğer yükselen yıldız ise yine yüksek proteine sahip olan deniz mercimeği. Küçük taneleriyle hem estetik hem de lezzet açısından mutfakta fark yaratan bu ürün, düşük karbon ayak iziyle de dikkat çekiyor. Agar-agar gibi kırmızı alglerden elde edilen bitkisel jelatin benzeri maddeler de popülerlik kazanıyor.

OCCUSTO

“

Eko-gastronomi, yerel ürünleri öne çıkarıp farkındalığı artırıyor.

Doç. Dr. Merve Öksüz

Başkent Üniversitesi Turizm İşletmeciliği
Öğretim Üyesi

2025 yılında, sofralarımıza gelen sebze ve meyvelerin yetiştirilmesinden tedarik süreçlerine kadar tüm aşamalarında sağlıklı ve temiz içeriklere olan ilginin arttığını göreceğiz. Tarladan sofraya tüm süreci kapsayan eko-gastronomi, olumsuz çevresel etkileri önlemeyi ilke edinirken, ekosisteme katkı sağlamayı da hedefliyor. Bu yaklaşım, üretim süreçlerini yalnızca doğallığı korumakla sınırlı bırakmayıp, mutfakta uygulanan yöntemlerin de sağlıklı ve temiz kalmasını destekliyor. Yerel gastronomik mirasın korunması ve nesilden nesile aktarılmasına katkı sağlayarak bölgesel kalkınmayı teşvik eden eko-gastronomi, aynı zamanda yerel ürünlerin öne çıkmasını ve bu alandaki farkındalığın artmasını sağlıyor.

Deneyim bazlı olmasıyla diğer sürdürülebilir turizm ve gastronomi yaklaşımlarından ayrılan eko-gastronomi, 2025'te daha çok kişi tarafından benimsenip yaygınlaşacak. Ziyaretçilere kültürel, doğal ve ekonomik farkındalık kazandıran bu anlayış, yerel üreticilere destek olurken, bölgesel kimlik değerine de önemli katkılar sunacak.

Doğaya duyarlı üretim süreçlerinin ve yerel lezzetlere yönelimin artmasıyla, eko-gastronomi hem sağlıklı yaşam trendlerinin hem de sürdürülebilirlik hedeflerinin merkezinde yer alacak.

”

2.2. Doğaya Saygı Duyma En Çok Mutfaklarda Var

Sürdürülebilir tarım uygulamaları, atıksız mutfak, yeni protein kaynakları, tarladan tabağa, ilaçsız tarım gibi odağında doğanın olduğu akımlar gün geçtikçe daha fazla bilinçli tüketiciye ulaşıyor. 2025'te bunlara yeni ürün yetiştirme teknolojileri, toprağı doğru işleme, gıdayı koruma ve doğru kullanma eklenecek.

Et üretimi azalacak

%0,8

Amerika, Çin ve AB gibi büyük pazarlardaki düşük üretimin etkisiyle toplam küresel et üretimi düşecek. 2025'te %0,8 oranında azalmayla 115 milyon tona ulaşacağı tahmin ediliyor.

AGUSTO

3

Restoranlar Heyecanı Artıracak

“

Şefler bilinçli trendleri takip ediyor.

Elisabeth Boucher-Anselin

Michelin Rehberi Direktörü

Michelin Rehberi müfettişleri sayesinde, Türkiye’de gerçekten dinamik bir gastronomi sahnesine tanıklık ettik. Bunu, 25 Michelin Rehberi seçkisinde yer alan 32 yeni menü eklemesiyle ölçebilirsiniz. Bu gerçekten etkileyici bir sayı.

Ayrıca, bu yılın, özellikle Yeşil Yıldız kategorisindeki olağanüstü gelişmelerle dikkat çektiğini belirtmek isterim. Altı yeni Yeşil Yıldız eklemesi yapılması oldukça sıra dışı bir durum. Bu da 2025 için bir trend olarak, Türkiye’deki şeflerin ne kadar kaliteli bir şekilde işlerine bağlı olduklarını gösteriyor.

İster İstanbul, ister İzmir, ister Muğla’da olsun, burada şefler, 'size iyi yemek sunmak istiyoruz ama bunu doğru bir şekilde öğretmek de istiyoruz,' diyorlar.

”

3.1.

Seçici ve Yüksek Beklentilere Sahip Müşteri Oyun Kurallarını Değiştirecek

Gastronomi dünyasında müşteri beklentileri her geçen gün daha da artarken, restoranların bu değişime ayak uydurması artık bir zorunluluk haline geldi. Eskiden lezzet ve lokasyon gibi kriterler müşterileri bir restorana çekerken, günümüzde bunlar yeterli olmuyor. Seçici ve bilinçli bir müşteri kitlesine hitap etmek isteyen restoranlar, kaliteyi yükseltmek, teknolojiyi takip etmek ve kusursuz bir müşteri deneyimi sunmak için kapsamlı adımlar atmak zorunda. Seçici ve yüksek beklentilere sahip bir müşteri kitlesi, restoran sektörü için hem bir meydan okuma hem de bir fırsat.

“Heyecan verecek sunum bekliyorum”

%81

Restorana gelenlerin yüzde 81’i heyecanla bekleyecekleri yemek denemek istiyor.

“

Restoranlar menülerini doğal ve yerel ürünlerle zenginleştiriyor.

Dr. Aslı Duran

Metro Türkiye Kurumsal İletişim ve Kamu İlişkileri Müdürü

Son yıllarda yeme içme sektöründe ve tüketicilerde çevresel konularda farkındalık ve bilinç düzeyi anlamlı şekilde artıyor. Yapılan araştırmalar 2025'te global gastronomi trendlerinde sürdürülebilirlik, yerellik ve sağlıklı yaşam tarzlarına olan ilginin daha da güçlü bir şekilde kendini göstereceğini ortaya koyuyor. Geleceğin gıda trendlerine baktığımızda, **lokalleşme ve yerel üreticilerle güçlü iş birlikleri** her geçen gün daha fazla öne çıkıyor. Yerel ve Coğrafi İşaretli ürünlere duyulan ilginin artmasıyla birlikte, restoranlar menülerini daha fazla **doğal ve yerel ürünlerle zenginleştiriyor**. Bölge teruarına özgü ürünlerin menülerde bir arada kullanılması ve bölge yemeklerinden alınan ilhamlar ve modern yorumlamalar mutfaklarda dikkat çekiyor.

Gıda döngüsünü destekleyen döngüsel ekonomi yaklaşımları da gastronominin geleceğinde önemli bir yer tutuyor. Restoranlar, menülerinde yerel ve sürdürülebilir ürünleri **dinamik bir şekilde entegre etme** çabasıyla, sürdürülebilir gıda hareketinin öncüsü haline geliyor. Aslında devrimleri de bu anlamda şefler yaptığı zaman daha geniş kitlelere ulaşabiliyor. Özellikle yerel tedarik zincirlerinin güçlendirilmesi ve kullanılan malzemelerin kökünden, sapına ve dışındaki kabuğuna kadar değerlendirdiği **sıfır atık** gibi uygulamaların şef restoranlarında daha fazla yaygınlaştığını, 2025'te de devam edeceğini görüyoruz.

Hanni Rützler gibi trend uzmanları, **fermantasyon** gibi geleneksel yöntemlerin, modern mutfaklarda nasıl güçlü bir potansiyele sahip olduğunu vurguluyor. Fermentasyon yaklaşımı, atıkların azaltılması ve sürdürülebilir pişirme teknikleri ile ilgili yeni çözümler sunuyor. Aslında, fermentasyon, Anadolu'da çokça kullanılan ve kültürümüzde önemli bir yeri olan bir teknik. Bu durum, öze dönerek geleneksel teknikleri yeniden keşfettiğimizi gösteriyor. Bunun yanında, **bitki bazlı mutfakların** ve **daha geniş vegan seçenekli menülerin**, restoranlarda daha fazla yer bulması bekleniyor.

3.2. Her Menü Konseptinde Değişimler Olacak

Restoranlar tarafında değişim en çok menüde hissedilecek. Misafiri heyecanlandıran yemek seçeneklerini menüye ekleyen restoranlar insanları çekmeyi başaracak. Restoran işletmecileri için akımları takip eden The Flavor Experience 2025 yılında insanların heyecanlandıkları yemeklere gideceklerinin altını çiziyor. Buna deneyim için yemek de dahil, çeşit çeşit atıştırmalıkların olduğu menü de, daha önce denenmemiş yeni tatları denemek de...

"Yeni şeyleri test etmek istiyorum"

%55

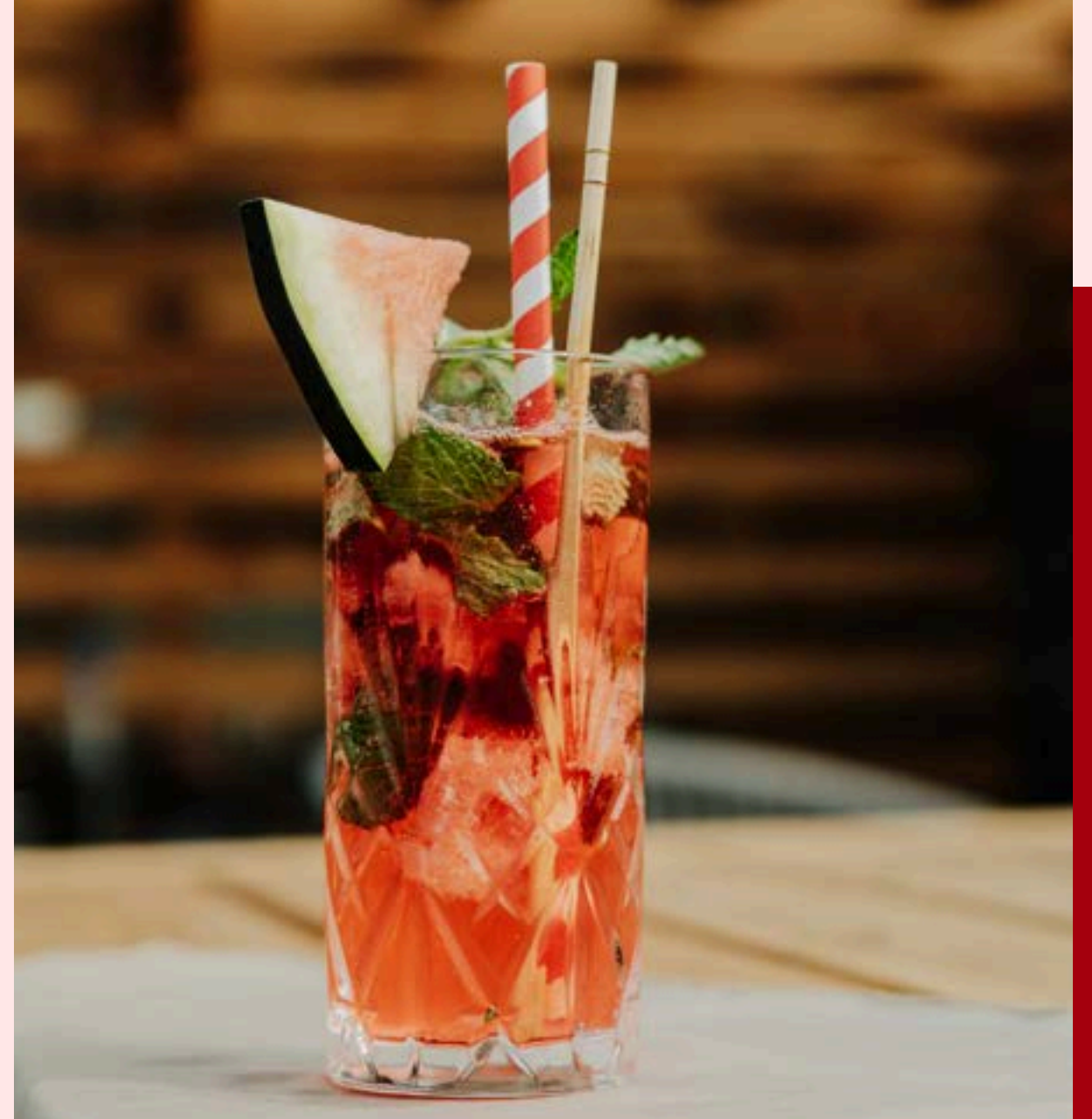
Tüketicilerin %55'i yeni ve farklı mutfakları denemeye açık. Bu eğilim, özellikle otantik malzemeler, lezzetler ve sunumlarla ilgilenen (%47) ve yeni kültürleri deneyimlemekten keyif alan (%29) kişiler arasında daha belirgin.

Her Adımda Sağlıklı Yaşam

4.1.

Glutensiz Beslenme Veganlık Kadar İlgı Görüyor

Sağlıklı yaşam konusunda artan bilinç mutfak seçimlerini oldukça etkiliyor. Bunlardan biri de glutensiz seçimler yapanların sayısının günden güne artması. Gluten içermeyen ve farklı reçeteler için oldukça geniş bir yelpaze sunan teff, kinoa, amarant, badem unu gibi seçenekler sayesinde ürünler en lezzetli şekilde çoğalıyor. Glutensiz beslenmenin beraberinde gelen daha enerjik olma, iyi hissetme, odaklanmanın artması gibi pozitif yansımalar ise bu seçimin daha çok görülmesindeki ana etkenler.

Murat Yasa

Aromsa Yönetim Kurulu Başkanı

“

Lif açısından zengin ve probiyotik ürünlere olan talep artıyor.

Gıda ve içecek sektöründeki ana trendler özetle şöyle:

Yaratıcı lezzet kombinasyonları ve karışımlar, beklenmedik deneyimler isteyen tüketicileri cezbediyor.

-Bağırsak sağlığına verilen önem, lif açısından zengin ve probiyotik ürünlere olan talebi artırıyor.

-Bitki bazlı tüketim alışkanlıkları, daha temiz etiketlere ve sürdürülebilir kaynaklara sahip, doğal ve tanınabilir bitki bazlı ürünlere doğru geçişi vurguluyor.

-İklim değişikliği konusunda artan farkındalık yiyecek ve içecek tedarik zincirleri üzerinde etkili oluyor.

-Cilt ve saç sağlığını artıran yiyecek ve içeceklere artan bir ilgi göze çarpıyor.

-Geleneğin yeniden keşfedilmesi, özgünlük ve miras arzusunu yansıtarak geleneksel tariflerin ve tatların yeniden canlanmasına yol açıyor.

”

4.2. Etsiz Yaşamı Seçenler Çoğalıyor

Sosyal medya akımlarından 'meatless Monday' (etsiz pazartesi) önümüzdeki yıl çok daha fazla kişinin radarında olacak. Bu bilinç sürdürülebilirlik adımları ve dengeli beslenmeye yönelik gelişmelerin daha çok gündem olmasıyla artıyor ve gün geçtikçe etkisini artırıyor.

Vegan ya da vejetaryen yaşamdan farklı olarak hayvansal proteinin sıfırlanmadığı ama daha dengeli, diyetle ağırlıkta olmayacak şekilde seçilen bu akımı 2025'te çok daha fazla kişinin seçeceği öngörülüyor.

“

2025'te vitamin destekli fonksiyonel kahveler ilgi odağı olabilir.

Burçin Alev Ekşi

Nespresso Türkiye Genel Müdürü

Bilinçlenen tüketiciler, artık kahve hakkında daha fazla araştırma yapıyor ve tükettikleri kahvelerin nereden geldiğini bilmek istiyor. Tüketicilerin dikkatini, tek kökenli ve zengin tat profillerine sahip kahveler çekiyor. Bununla birlikte sağlık odaklı yaşam tarzı benimseyen kitlelerin artmasıyla, önümüzdeki yıl vitamin destekli fonksiyonel kahvelerin ilgi odağına daha çok girmesini bekliyoruz. Kalite ve çeşitlilik konusunda daha fazla seçenek sunan üreticilerin 2025 yılında daha fazla ön plana çıkacağını ön görüyor ve sektörde şeffaflığın da oldukça önem arz edeceğini gözlemliyoruz.

Pandemi sonrası kahve makinesi satışı yıllık %40-45'lik bir artış oldu.

Pandemi dönemiyle birlikte güçlenen evde kahve tüketimi alışkanlığı, her geçen gün ev tipi kahve makinelerinin öne çıkmasını sağlıyor. Pandeminin başındaki ve sonrasındaki kahve makinesi satış adetlerine baktığımızda, yıllık ortalama %40-45'lik bir artış görüyoruz. Enflasyon gibi ekonomik faktörlerin de etkisiyle, kahveyi evde hazırlamanın ve tüketmenin avantajı belirgin olarak öne çıkıyor. Bu etkenler, evde kapsül kahve makinelerinin daha çok tercih edilmesini sağlıyor.

Kahve sektörü büyük bir değişimden geçiyor. Bu değişimi kucaklayan yenilikçi ve sorumlu yaklaşımlar, sektörü ileriye taşıyacak. 2025'te markalar için kaliteye olan bağlılık, çeşitlilik ve sürdürülebilirlik yaklaşımları yalnızca bir avantaj değil, aynı zamanda bir zorunluluk olarak öne çıkacak ve markaların uzun vadeli başarısının anahtarı olmaya devam edecek.

4.3 Alkolsüz Kokteyl Seçenekleri Yükseliyor

Restoranların alkolsüz kokteyl (mocktail) menülerinin genişlemesi, alkolsüz bira ve şarap seçeneklerinin çoğalması önümüzdeki yıllarda karşılaşacağımız bir durum. Aromalı sular, sodalı içeceklerde benzer biçimde rağbet görecek. Ocak ayı boyunca hiç alkol almamayı ifade eden 'dry january' akımı her geçen gün daha fazla kişinin yaşam tarzı oluyor ve 2025 yılında da takip edenlerin bir hayli fazla olacağı tahmin ediliyor.

“

Akşam bir partide sıfır alkollü seçenekler de talep ediliyor

Atıştırmalık boyutundaki kokteyller ve küçük kutu içecekler, format açısından öne çıkıyor. Geleneksel içki saatlerinin yerini ise kahvaltı ve brunch'ta düşük alkollü seçenekler alıyor. Tüketiciler, akşam bir partide sıfır alkollü seçenekler talep edebilirken, sosyal bir spor etkinliğinde düşük alkollü alternatifler tercih edebiliyor. Tüm bu ürünlerin, değişen tüketici yaşam tarzına uyum sağlaması gerekiyor ve bu süreçte sınırlar giderek belirsizleşiyor.

Jennifer Creevy

Araştırma ve trend analizi servisi WGSN
Yiyecek ve İçecek Direktörü

”

Farklı Mutfakları Sofraya Taşıyan Baharatlar Yükseliyor

Aromayı Zenginleştiren Seçenekler Çoğalıyor

Dünyanın farklı mutfaklarını sofralara getirmenin en hızlı yolu olan baharatlar 2025 yılında hızlı bir ivme kazanıyor. Zerdeçal, zencefil, kakule, kişniş gibi aroması yüksek ve faydası bilinen baharatların yanında garam masala, berbere, zahter, ras el hanout gibi yöresel baharat karışımları da bilinirliklerini artırıyor.

Baharatlar sadece yemeklerin aromasını artırmakla kalmıyor yemeklerin yanında kokteyllerde, özellikle kurabiye gibi aromaların öne çıktığı lezzetlerde ve içeceklerde de kendisini gösteriyor.

Bitirirken

Mutfakların Sınırları Yeniden Çiziliyor.

2025 gastronomi dünyası, yalnızca lezzetle değil, deneyim, sürdürülebilirlik ve teknolojiyle şekillenen bir döneme işaret ediyor. Bilinçli tüketiciler, yenilikçi mutfak trendlerinin ve yerel tatların geleceğini belirlerken, restoranlar ve şefler yalnızca damakları değil, zihinleri de tatmin etmeye odaklanıyor. Deniz yosunu gibi sürdürülebilir malzemelerden kültürel birleşimlere, kişiselleştirilmiş deneyimlerden etik üretim süreçlerine kadar uzanan bu değişim, mutfakların sınırlarını yeniden çiziyor. 2025'in gastronomi trendleri, yemek kültürünün geleceğini inşa eden bir ilham kaynağı olmaya devam edecek.

Kaynaklar

Whole Foods Market Forecasts the Top 10 Food and Beverage Trends for 2025,
<https://media.wholefoodsmarket.com/whole-foods-market-forecasts-the-top-10-food-and-beverage-trends-for-2025/>

No longer drinking? There are options for you,
<https://edition.cnn.com/2024/04/01/health/non-alcoholic-sober-bars-dry-january-wellness-cec/index.html>

Low and no alcohol: exploring the sober-curious movement,
<https://www.wgsn.com/en/blogs/low-and-no-alcohol-exploring-sober-curious-movement>

Food and travel: where to experience 2025's most fashionable foods,
<https://www.skyscanner.net/news/food-and-travel-where-to-experience-fashionable-foods>

Food & Drink Trends 2025 - Part 1,
<https://www.youtube.com/watch?v=OGkagRlyems>

Top 10 Trends for 2025: Insights and Innovations Shaping the Future of Food and Beverage,
<https://www.preparedfoods.com/articles/129971-top-10-trends-for-2025-insights-and-innovations-shaping-the-future-of-food-and-beverage>

Our Early Top 10 Food Trends Forecast For 2025,
<https://creativeenergy.agency/news/our-early-top-10-food-trends-forecast-for-2025/>

Top six 2025 food and drink innovation trends revealed,
<https://www.foodnavigator.com/Article/2024/11/12/Nestle-s-2025-food-and-drink-innovation-trends-revealed/>

Global Tea Market Outlook Report, 2025,
<https://finance.yahoo.com/news/global-tea-market-outlook-report-081300592.html>

Revenue of the tea market worldwide by country in 2023
<https://www.statista.com/forecasts/758656/revenue-of-the-tea-market-worldwide-by-country>

Flavours Less Travelled: World food trends 2025,
<https://www.bidfood.co.uk/food-and-drink-trends-2025/flavours-less-travelled/>

USDA Cattle Beef Market Outlook,
<https://www.ers.usda.gov/topics/animal-products/cattle-beef/market-outlook/>

2025 SEYAHAT TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Oğulcan Tatar

OGGUSTO Seyahat Editörü

ve

Kübra Haniç

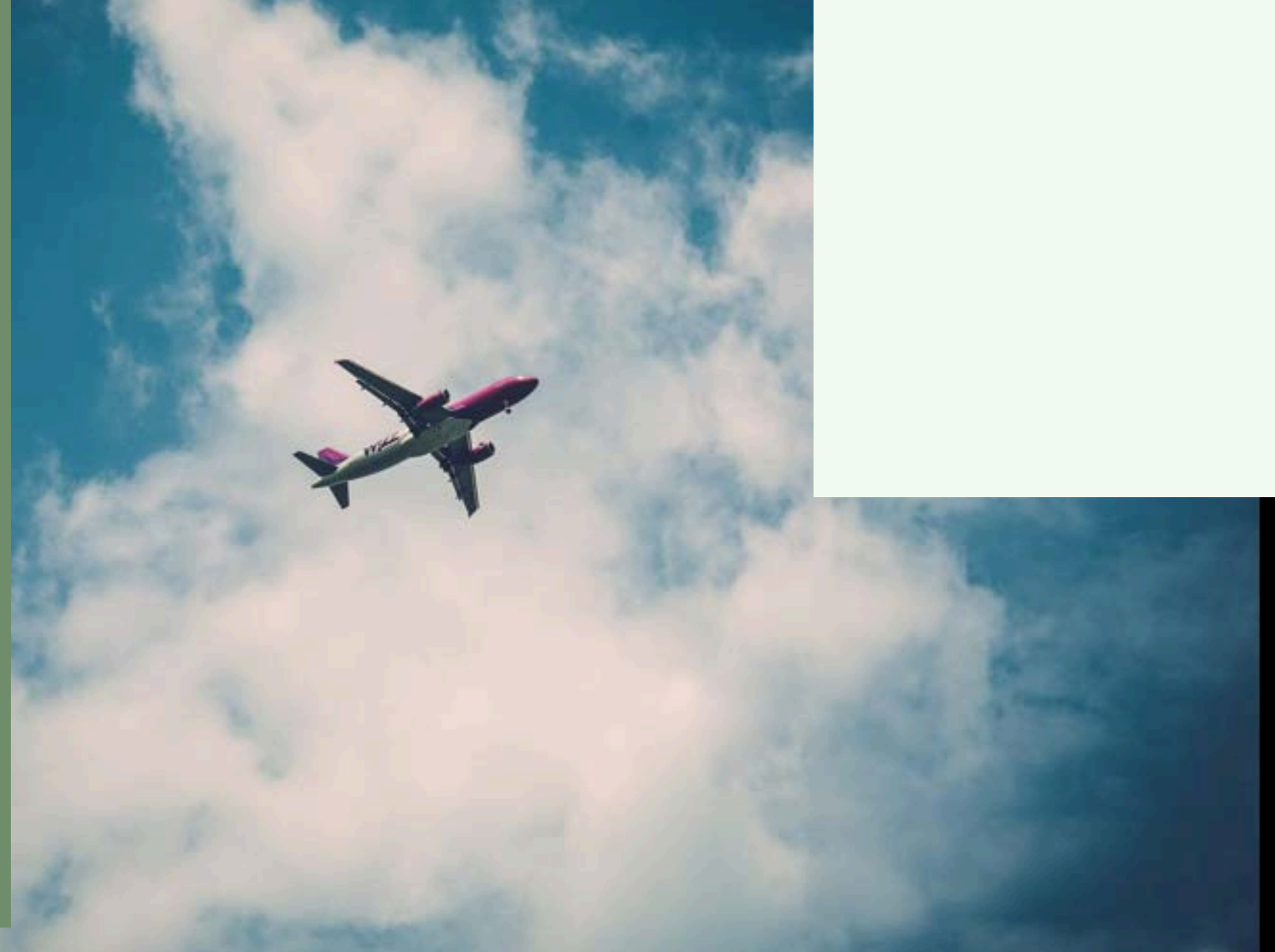
OGGUSTO Seyahat Koordinatörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

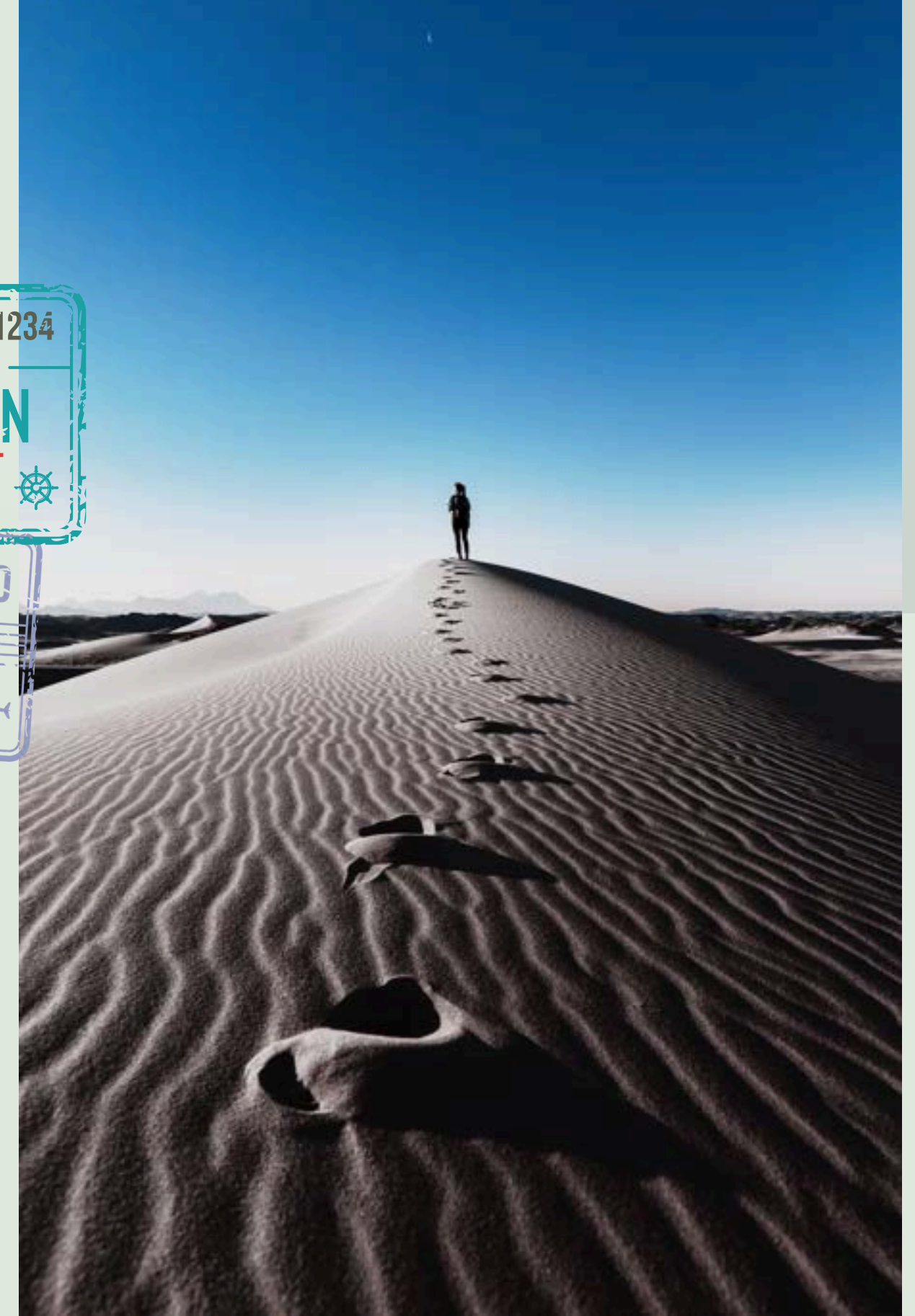
OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

Haritada Bulunması Bile Zor Yerlere Gitme İsteği, 2025'te Artıyor

Günden güne yenilenen seyahat alışkanlıkları, teknolojiyle uzakların yakınlaşması, yabancılığın kalmaması, sosyal medyada viral olan seyahat trendleri, deneyime olan ilgi ve her yerde duyduğumuz farklı yorumlanabilen sürdürülebilirlik... Tüm bunların bir araya gelişi seyahatte yepyeni görüşleri beraberinde getiriyor. 2025 seyahat dünyası için insanların haritada bulması zor yerlere bile gitmek isteyeceği, mutluluk odaklı bir yıl olacak.

2025'te Seyahat Gündeminde Neler Olacak?

Seyahat planlamanın her aşamasında sosyal medya yol gösterici rolü üstleniyor.

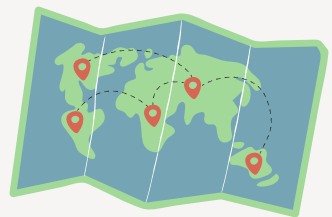
Büyük şehirlere gidenler yakınlardaki küçük şehirleri de seyahat planlarına ekliyor.

Seyahat alışkanlıklarının değişmesinde Z kuşağı itici güce sahip oluyor.

Futbol, konser, yarışmalar gibi eğlenceli organizasyonlar için seyahat etme artıyor.

Seyahatte iyi hissettirecek yoga, mindfulness, vipassana gibi seçenekler öne çıkıyor.

Dizi ve filmlerin sahne olarak seçildiği şehirler de çok sayıda kişi tarafından keşfediliyor.

Lüks Seyahat Hiç Olmadığı Kadar Yükseliyor.

Saffet Emre Tonguç
Tarihçi, Seyahat Yazarı,
Profesyonel Rehber

Havayollarının lüks kabinlerini ileri seviyelere taşıması, lüks otel zincirlerinin dünyanın farklı yerlerinde hızla yeni oteller açması aslında bu görüşümü destekliyor. Cruise şirketlerinden MSC'nin çıkardığı, sadece lüks suitleri bulunan Explora gemisi bunlardan bir örnek. Lüks seyahatin kilidi pandemi sonrasıyla açıldı, insanların aslında genç ve sağlıklıyken hayallerini kurduğu yerlerde lüks odaklı gezmeleri önümüzdeki yıl artarak devam edecek.

Etkinlik ve Konser Odaklı Popüler Destinasyonlara Seyahatler Artıyor

Son birkaç yıldır seyahatlerimi planlarken, daha önce gidip sevdiğim destinasyonlara tekrar gidebiliyorum. O şehirdeki yıllık etkinlik takvimine göz atarak gitmekten keyif alacağım dönemlerde neler olduğuna bakıyorum. 2025 yılında da çok sevdiğim sanatçı Tarkan'ın Berlin konserine gideceğiz. Özellikle Avrupa'da artan "aşırı turizm" popüler destinasyonları gezmesi zor bir hale getirmişken gezginler en azından bu şehirlere yapacakları seyahatleri daha anlamlı kılacak bir konseptte yapmayı planlayacak.

1

İyi Gelme Hissi
Seyahatleri
Şekillendiriyor

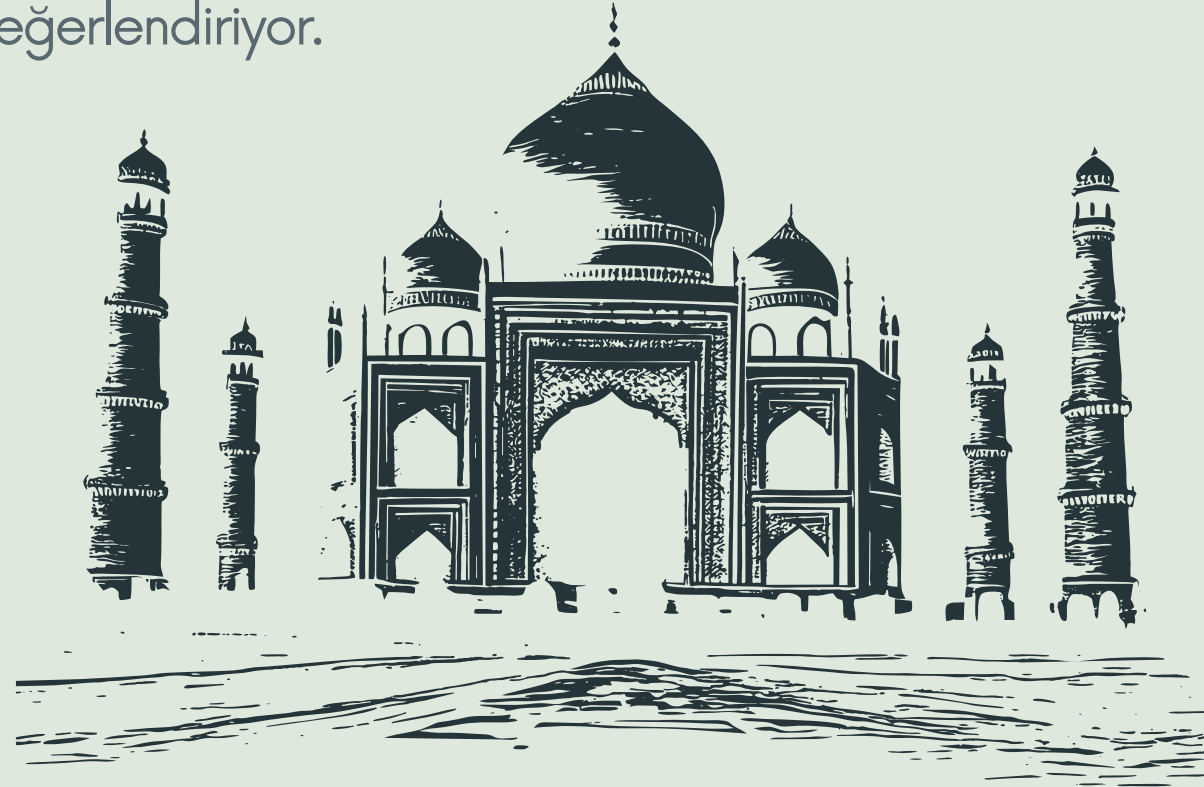

1.1.

Ruhu İyileştiren Destinasyonlara Seyahat Talepleri Yükseliyor

İnziva için Hindistan, Nepal ve Bhutan'a gidenleri; yoga kamplarına katılmak için aylar öncesinden sıraya girenleri, mindfulness odaklı deneyim için sabırsızlananları; orman banyosu olarak da bilinen shinrin-yoku için Japonya'ya gidenleri sıkça duymaya hazır olun. Modern gezginler seyahati yeni yerler görmekten çıkarıyor ve kendine iyi gelen seçenekleri değerlendiriyor.

OGGUSTO

Sektördeki en önemli dinamizm, genç gezginlerin hızlı yükselişi ve sosyal medya platformlarının etkisi ile yaşanıyor.

Rafet Fatih Özgür
Türk Hava Yolları İletişim Başkanı

Seyahat talebinin güçlü bir şekilde devam ettiği, seyahat sürelerinin uzadığı, teknolojik çözümlerin ve yapay zekanın turizmi dönüştürmede önemli bir rol oynadığı hatta dijital karar almanın yeni normal olduğu dönemlerden geçiyoruz.

Sektördeki en önemli dinamizm, genç gezginlerin hızlı yükselişi ve TikTok gibi sosyal medya platformlarının etkisi ile yaşanıyor. Bu durum hem fırsatları, hem de markaların dijitalleşmesi ve çevikleşmesi noktasındaki zorunlulukları da beraberinde getiriyor.

2025 yolcu beklentimiz ise; yeni destinasyonların keşfi ve ana akım destinasyonlara karşın az bilinen noktalara olan talepteki artış, sosyal medyanın seyahat üzerindeki ilham etkisinin daha da yoğunlaşması ve yapay zeka sayesinde hızlı bilgi ve planlama imkanının öne çıkması. Kurumsal anlamdaki beklentimiz ise, markaların büyüme ve sürdürülebilirlik başlıklarını bir arada nasıl yönettikleri konusundaki hesap verilebilirliğin artışı yönünde.

Tüm bu beklentiler ışığında, marka yönetimi tarafında yolcuların anlamlı deneyim yaşama arzusunu onlara sunduğumuz her bir yeni destinasyon ile desteklemek noktasındaki fonksiyonumuz bizlere de işimizi geliştirme anlamında büyük bir motivasyon sağlıyor.

Yenilikçi konseptler seyahatte güçlü bir yer ediniyor.

Işın Hekimoğlu
MSC Cruises & Explora
Journeys Ülke Müdürü

2025, deniz yolculuklarının yalnızca bir tatil seçeneği olmaktan çıkarak, benzersiz bir yaşam tarzı deneyimi olarak konumlandığı; yenilikçi konseptlerle zenginleştiği ve seyahat dünyasında güçlü bir yer edindiği bir yıl olacak.

Kişiselleştirilmiş Deneyimler

Şeflerin dünya mutfaklarından özenle hazırladığı lezzetler, sanat atölyeleri, wellness odaklı aktiviteler, ailelere özel etkinlikler ve çiftlere yönelik romantik öne çıkacak. Lüks segmentinde ise kişiye özel seyahat planlaması, gurme turlar ve özel rehberli kara gezileri, "Otantik Lüks" felsefesini her ayrıntıda hissettirmeye devam edecek.

Sürdürülebilir Seyahat

Gezginler, seyahatlerinin çevresel etkilerini azaltma konusunda daha bilinçli hale geliyor. Cruise şirketlerinde sıvılaştırılmış doğal gaz ile çalışan gemiler, gelişmiş atık yönetim sistemleri ve karbon nötr operasyonlar gibi sürdürülebilir çözümleri ön plana çıkarıyor.

Keşfedilmemiş Rotalar

Adriyatik kıyılarından İskandinav fiyortlarına, Asya'nın egzotik limanlarından Güney Amerika'nın kültürel derinliklerine kadar rotalar çeşitleniyor.

Teknolojiyle Zenginleştirilen Tatiller

Yapay zeka destekli asistanlar, temassız check-in sistemleri, sanal gerçeklik turları ve akıllı kabin teknolojileri, cruise tatillerini daha konforlu ve eğlenceli hale getiriyor.

Yıl Boyu Seyahat

Mevsim fark etmeden dünyanın farklı iklimlerini yaşayan yerleri keşfetme fırsatları daha çok sunulacak.

1.2. Uykunun İyileştirici Yanı Daha Çok Aranıyor

Hayatın koşturmacasını, alışlagelmiş rutinleri bir kenara bırakıp dünyadan uzak hissi veren tatilleri planlamak çok daha fazla kişi tarafından seçilecek. Geçtiğimiz aylarda duymaya başladığımız harika uykuyu vadeden 'uyku turizmi' yükselişini hep birlikte göreceğiz.

Uykuya özel menülerin sunulduğu oteller konaklayanlara en rahat yastığı ve yatağı bulmaları için seçenekler sunuyor. Bu oteller, mükemmel uykuya giden yolda her ince ayrıntıyı düşünerek uyku öncesi çaylar, vücudu rahatlatan masajlar, banyolar ile konuklarına eşsiz deneyimler yaşıyor.

Küçük kentlere
ilgi artıyor

%63

Yeni bir şehri seyahat edenlerin yüzde 63'ü oraya yakın daha lokal bir yeri de görmeyi planlıyor.

“

Gastronomi ve wellness, seyahatin ana unsurları olarak öne çıkmaya devam edecek.

Benedikt Bolza
Reschio Hotel Kurucusu

2025 yılında seyahat, özgün deneyimler ve sürdürülebilir lüks kavramlarıyla şekillenecek. Konaklama sektörü, doğayla uyumlu ve kişiselleştirilmiş deneyimlere odaklanarak misafirlerine dinginlik ve özgünlük sunacak.

Sürdürülebilir tasarım ve çevreyle bütünleşik doğal ortamlar, misafirlerin huzur bulmasını sağlarken, el emeğine dayalı etkinlikler giderek popülerleşecek. Gastronomi ve wellness, seyahatin ana unsurları olarak öne çıkmaya devam edecek. Trüf avı, bağ gezileri, yemek pişirme dersleri gibi aktiviteler doğayla iç içe mutfak deneyimleri sunarken yıldız gözlemi ve spa gibi kombinasyonlar misafirlere hem fiziksel hem de zihinsel rahatlama sağlayacak.

Tematik festivaller ve kültürel etkinlikler, yerel kültürle bağlantı kurmak için önemli birer araç olacak. Doğayla bağlantılı sporlar, binicilik ve okçuluk gibi aktiviteler, fiziksel ve sanatsal deneyimleri bir araya getirerek unutulmaz seyahat anıları yaratacak.

”

“

Misafir ağırlamada modern lüks anlayışı şekilleniyor.

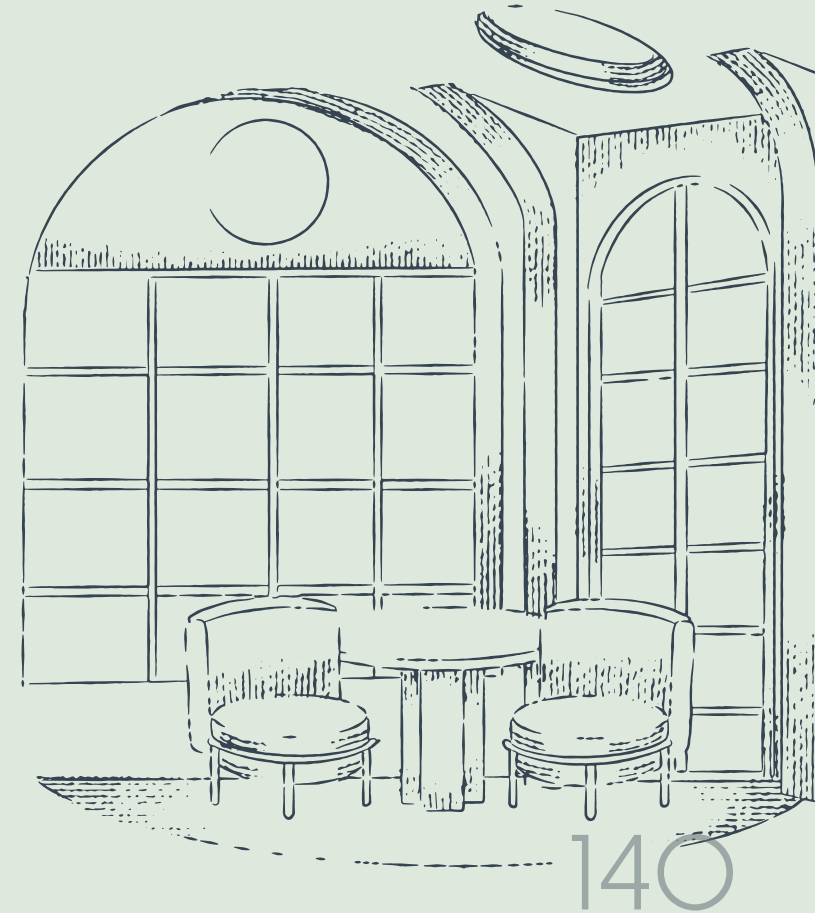
Jonathan Crook
Peninsula İstanbul, Genel
Müdür

20-30 yıl önce lüks oteller, fine dining ve yenilikçi mutfak konseptlerinin merkezi olarak görülüyordu. Ancak zamanla özel sektör, dünya standartlarında restoranlar geliştirmeye başladı ve bu trend günümüzde de güçlenerek devam ediyor.

Günümüz gezginleri, yalnızca formel bir yemek deneyimi değil, aynı zamanda zarafet ve sıcaklığı bir arada arıyor. Bizlerde özgün mutfakları, etkileyici mekanlarla -Boğaz manzarası gibi- buluşturarak, samimi ama kusursuz bir hizmet sunmayı amaçlıyoruz.

Modern lüks anlayışı, misafirlere kişilik ve özgünlük sunan, resmiyetten uzak deneyimlerle şekilleniyor.

”

“

Müşteri deneyimi teknoloji ile özel hale getiriliyor.

Marina Carrillo Amengual
Melia Grup Geliştirme Direktörü

Büyük otel zincirlerinde, yeni teknoloji trendlerinin hızla sektöre entegre olduğunu ve konaklama sektörünün bundan dışlanamayacak. Şu anda makine öğrenimi teknolojisiyle rezervasyon süreçlerini optimize ediyor, müşterilerin konaklama tercihleri, davranışları ve fiyatlandırma dinamikleri gibi verileri analiz ederek arz-talep dengesi oluşturuyoruz.

Odalarda ve hizmetlerde ileri teknolojileri devreye sokmaya başladık. Örneğin, robotları temizlik ve servis süreçlerinde kullanıyoruz. Bu robotlar, 63 kiloya kadar tabak taşıyabiliyor ve temizlikte destek sağlayarak garsonların müşteri deneyimine ve kişisel hizmetlere odaklanmalarına olanak tanıyor. Mekanik işlerin robotlar tarafından üstlenilmesi, insan temasını güçlendirmek için fırsatlar yaratıyor.

Ancak, müşteriler artık yalnızca verimlilik değil, aynı zamanda daha fazla deneyim ve kişisel dokunuşlar bekliyor. Teknoloji, bu talepleri karşılamak için bir araç haline gelerek hem operasyonel süreçleri kolaylaştırıyor hem de müşteri deneyimini daha özel kılmaya katkı sağlıyor.

”

1.3.

Kalabalık Şehirler Yerine Sakin Sokaklar Tercih Ediliyor

Dünyanın en çok turist çeken şehirleri her zaman gezginlerin 'bucket list'lerinde olacak. Ancak insanlar artık farklı yerlerdeki lokal hayatı daha çok merak ediyor. Turistlerin dolaştığı kalabalık sokaklar yerine oranın yerlisi olan insanların nerelerde neler yediğini, nasıl evlerde yaşadığını, gününü nasıl geçirdiği, o yerine saklı hazinelerini görerek tatilini geçirmek istiyor.

Online seyahat sitesi Expedia'ya göre seyahat eden insanların %63'ü gittikleri büyük bir şehirden dönmeden önce oraya yakın başka bir yer görmek için de planlar yapacaklar.

Bilinen büyük şehirlerin yakınındaki bu küçük kentlerin yıldızının parlaması bekleniyor:

- **Reims**, Fransa (Paris)
- **Brescia**, İtalya (Milano)
- **Cozumel**, Meksika (Cancun)
- **Santa Barbara**, ABD (Los Angeles)
- **Waikato**, Yeni Zelanda (Auckland)
- **Girona**, İspanya (Barselona)
- **Fukuoka**, Japonya (Tokyo)
- **Abu Dhabi**, BAE (Dubai)
- **Krabi**, Tayland (Phuket)
- **Canmore**, Kanada (Calgary)

OGGUSTO

Sessiz Devrim: 2025'te kapalı devre lüks seyahat.

Yiğit Sezgin
CLE & Partners Founder &
Managing Partner

Lüks seyahat anlayışı, 2025'te sessiz bir devrim geçiriyor. "Silent & Sophisticated luxury" (İncelikli lüks) ve üyelik bazlı toplulukların ön plana çıktığı bu yeni çağ, gezginlerin yalnızca fiziksel konforu değil, anlamlı deneyimleri, manevi bağları ve bireysel ihtiyaçlarını önceliklendirdiği bir dönemi temsil ediyor. Gerçek lüks müdavimleri, kendilerini ayırtırmanın ve benzer düşünce yapısındaki insanlarla bir araya gelmenin yollarını ararken, hizmet sağlayıcılar da bu beklentilere yanıt verebilecek çözümler geliştirme peşinde.

Sessiz ve İncelikli Lüks: Sofistike Lüks

Sosyal medyanın etkisiyle artan gösterişli ancak bilinçsiz lüks tüketim, toplumdan kendini ayırtırmak isteyen gezginler tarafından şekillendirilen yeni trendlerle yer değiştiriyor.

Sofistike lüks, gösterişsiz ama derin bir tatmin sunan, rafine ve kişiselleştirilmiş bir deneyim olarak tanımlanıyor. Bu anlayış, lüksü sadece fiziksel bir zenginlik olmaktan çıkarıp, zihinsel ve ruhsal bir doyuma dönüştürüyor.

Üyelik Kültürü: Seçici Toplulukların Yükselişi

2025 yılı, seyahat anlayışında "paylaşılan değerler ve topluluk" kavramlarının merkezde olduğu bir dönem olacak. Üyelik bazlı sistemler, bireylerin kendilerine benzeyen insanlarla anlamlı bağlar kurmasını sağlayan bir araç haline geliyor. Bu sistemlere dahil olmak için referans ve onay süreçlerinden geçmek, toplulukların DNA'sını koruma adına son derece sıkı tutuluyor.

Seçkin Topluluklar:

İnsanlar, benzer yaşam tarzına, ilgi alanlarına ve değerlere sahip bireylerle bir araya gelmek istiyor. Üyelik bazlı oteller, rezidanslar ve kulüpler bu ihtiyacı karşılamak için daha seçici bir yapıya bürünüyor.

Küçük Ama Güçlü Gruplar: Geniş kalabalıklardan uzaklaşan bu kültür, güvenilir, küçük ve seçkin toplulukların oluşumuna zemin hazırlıyor.

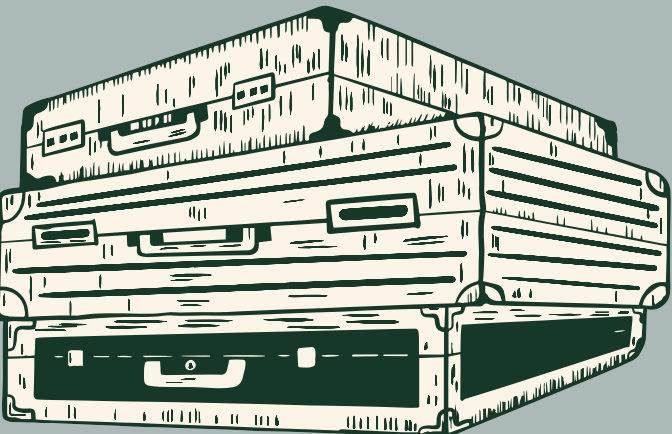
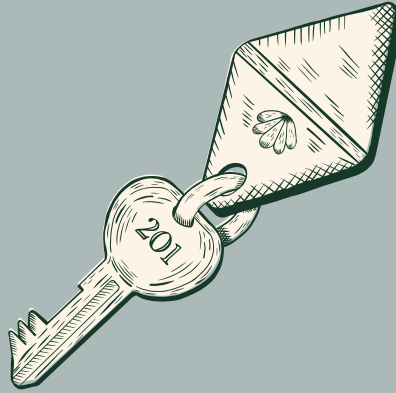
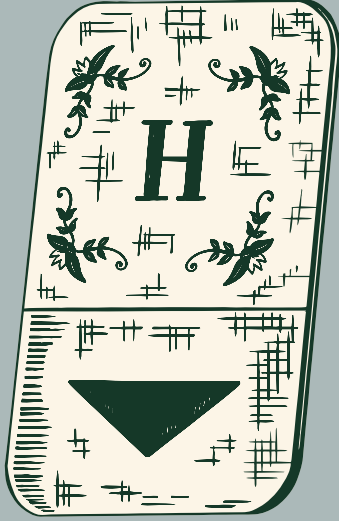
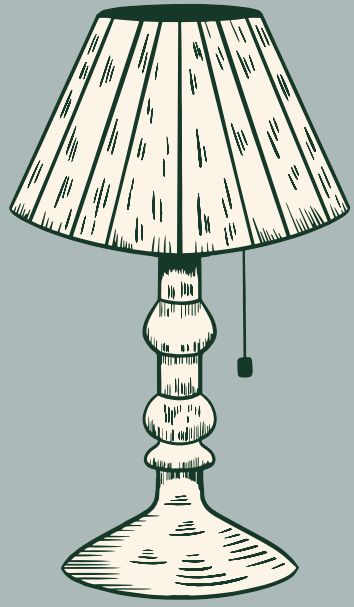
Paylaşılan Deneyimler: Üyelik mekânları yalnızca konaklama sunmuyor; wellness, sanat ve gastronomi gibi alanlarda düzenlenen özel etkinliklerle topluluk üyelerine kişisel ve sosyal zenginlikler vadediyor.

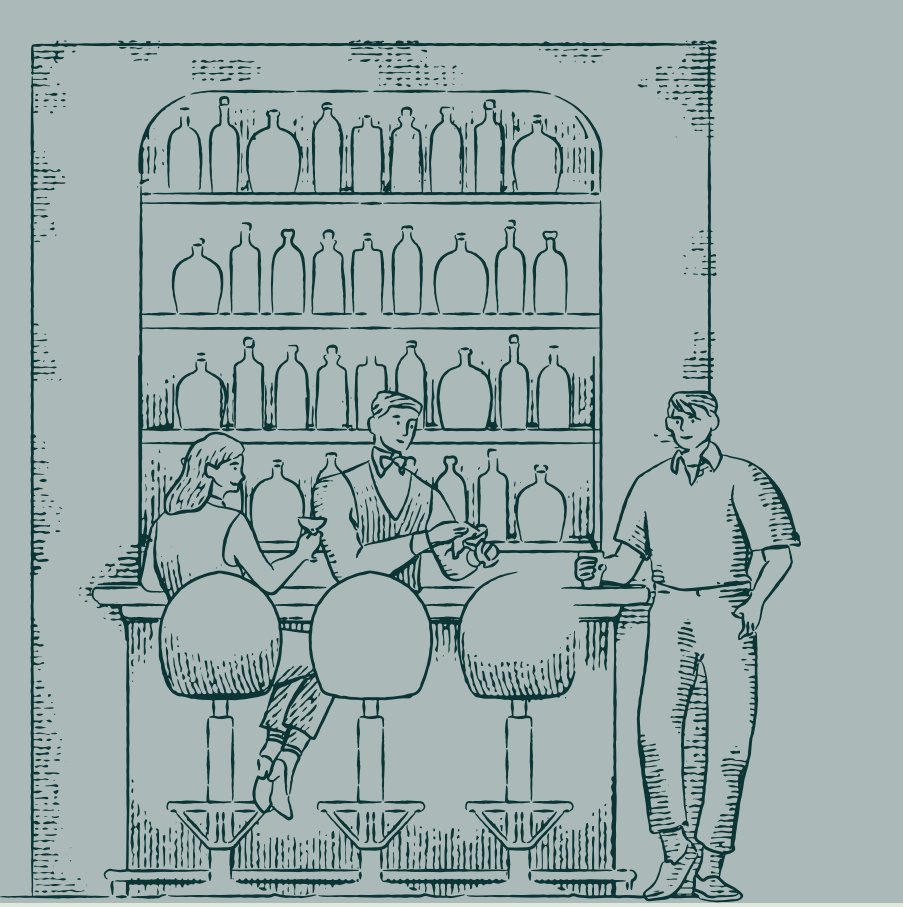
İste size bu yükselen kültürü başarıyla temsil eden markalar ve projeler:

Discovery Land Company by Michael Meldman: Elite of the Elite olarak anılan bu yaşam alanları, golf, wellness ve doğa deneyimlerini bir araya getiriyor. Ancak, burada yalnızca paranız olması yeterli değil; amaç, aynı yaşam tarzına sahip bireylerden oluşan özel bir topluluk kurmak. Minimum yatırımın 15 milyon doları bulduğu bu projelerde, üyelik sıkı bir şekilde denetleniyor.

Rosewood Private Club, Carlyle & Co: New York ruhunu Hong Kong'a taşıyan bu kulüp, sofistike sosyal alanlarıyla seçkin üyelerine özel deneyimler sunuyor. Yakında Dubai'de çok özel bir lokasyonda açılması planlanıyor.

5 Hertford Street by Robin Birley & designed by Rifat Özbek: Londra'nın en prestijli üyelik kulüplerinden biri olarak, zamansız tasarımı ve atmosferiyle fark yaratıyor. Sanırım yakında bu kulübü farklı ülkelerde de göreceğiz.

Faena: Miami'den Buenos Aires'e kadar sanatı, tasarımı ve lüksü birleştiren Faena, üyelik bazlı bir yaşam tarzını şimdi Dubai, İtalya ve New York'a taşıyorlar.

Casa Cipriani (New York & Milano): İtalyan misafirperverliği ve kültürünü sofistike üyelik kulübü ve otel ile birleştiren bu mekânlar, şehirlerinin en "cool" destinasyonları arasında. Yeni raise ettikleri fonla buyumeye hızla devam. Miami, Punte Del Deste in pipeline.

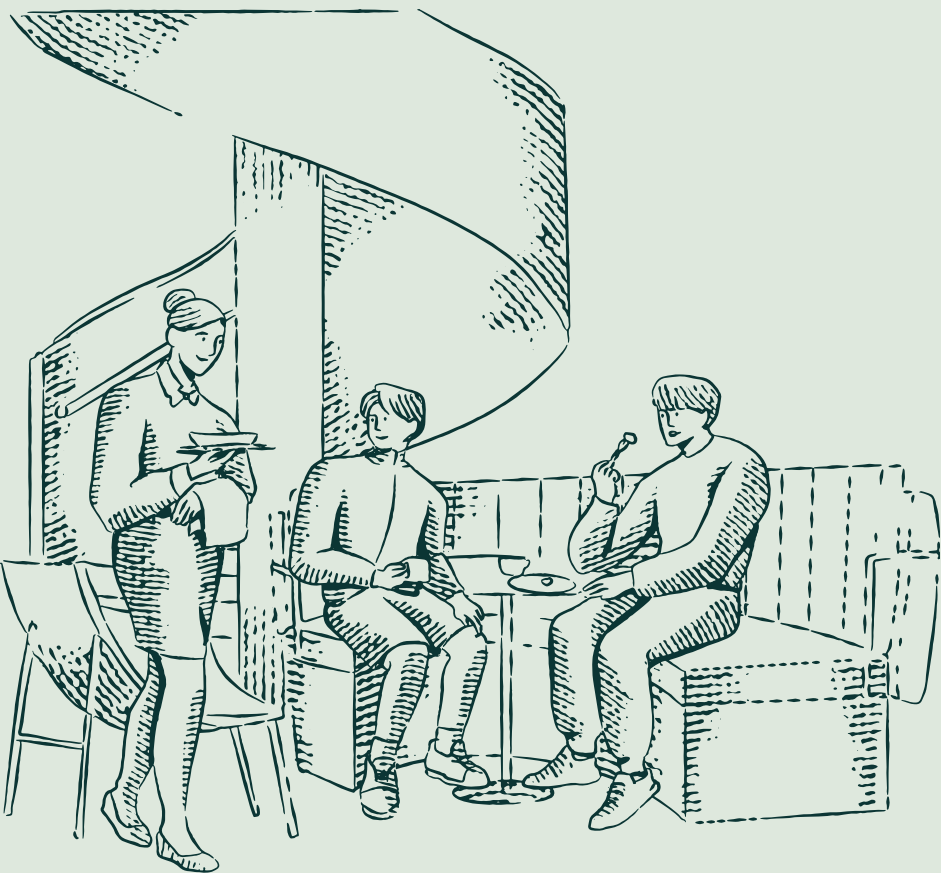
Restoration Hardware (RH): Dünyanın en sofistike mobilya markalarından biri olan RH, New York'ta "We're not a hotel" sloganıyla çarpıcı bir üyelik deneyimi yarattı. Arts Club Sanat ve kültür odaklı seçkin bir topluluğa ev sahipliği yapan bu mekân, Londra'dan sonra Dubai'nin de yeni gözdesi.

Sofistike Lüks ve Üyelik Kültürü modern lüks anlayışını yeniden tanımlıyor:

1. Kapalı Çevrelerde Özgürlük: Üyelik bazlı sistemler, dış dünyanın kaosundan ve bilgi kirliliğinden uzak, seçilmiş bir çevrede bireysel özgürlük ve konfor ve network sunuyor.

2. Manevi Zenginlik: Sessiz lüks anlayışı, yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda zihinsel ve ruhsal tatmin sunmayı hedefliyor. Bu sistemler, gezginleri benzer düşünen ve aynı değerlere sahip bireylerle bir araya getiriyor.

3. Topluluk ve Bireysellik Dengesi: Gezginler hem bireysel alanlarını koruyabilmeyi hem de anlamlı topluluklarla bağ kurmayı talep ediyor. Sophisticated luxury, bu dengeyi kusursuz bir şekilde sağlıyor. 2025, lüks seyahatin sınırlarını yeniden tanımlıyor. Sophisticated luxury ve membership kültürü, sadece fiziksel bir konfor değil, derin anlamlarla zenginleştirilmiş bir yaşam tarzı sunuyor. Seyahat artık bir destinasyondan fazlasını ifade ediyor; paylaşılmış değerler, seçkin topluluklar ve kişisel tatminin kesişim noktası...

Z Kuşaağı, Seyahatin Bilinen Kodlarını Değiştiriyor

“

Seyahat sektörünün büyümesinde en büyük destekçi teknoloji.

Mehmet Tevfik Nane
Pegasus Hava Yolları
Genel Müdürü

Bir turistin bir ülkeye gelmesinin yedi temel nedeni vardır: tarih, doğa, gastronomi, eğlence, alışveriş, sağlık ve eğitim turizmi. Türkiye, bu alanlarda zengin bir potansiyele sahip ve gelişimini sürdürüyor. 2023'te 56 milyon turist ağırlarken, 2024'te hedeflenen 60 milyon rakamını aşarak 61,5 milyona ulaştık. 2025'te ise bu sayıyı 65 milyona çıkarmayı planlıyoruz.

Bu büyümede en büyük destekçilerden biri teknoloji. Veriyi etkin kullanan havaalanları, havayolları, oteller ve restoranlar, misafirlerine daha verimli ve bireysel deneyimler sunabiliyor. Küresel trendlere paralel olarak, kampanya ve tekliflerin kişiselleştirilmesi, özellikle Z kuşağını cezbeden bir unsur olarak öne çıkıyor. Teknolojiyi etkin kullananlar, misafir deneyimlerini iyileştirmede rakiplerine göre avantaj sağlayacaklar.

”

Seyahat edenler, kültürel ve doğal açıdan otantik deneyimlere yöneliyor.

Julia Simpson
Dünya Seyahat ve Turizm
Konseyi Başkanı ve CEO

Seyahat ve turizm sektörü, küresel GSYİH'nın iki katı hızında büyüyerek dünya çapında dikkat çekici bir gelişim sergiliyor. Türkiye, bu büyümenin hızlı ve sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştiği çarpıcı örneklerden biri. Özellikle Çin ve Amerika gibi büyük pazarlarda iç turizmin yaygınlaştığını gözlemliyoruz.

Bir diğer önemli eğilim, insanların doğa ile yeniden bağ kurma isteği. Seyahat edenler, kültürel veya doğal açıdan otantik deneyimlere yöneliyor. Güneş ve deniz tatilleri popülerliğini korusa da doğa temalı seyahatlerin yükselişi dikkat çekiyor. Ayrıca, nesiller arası seyahat de öne çıkan bir başka trend. Büyük ebeveynler, ebeveynler ve çocuklardan oluşan üç kuşağın birlikte seyahat etmesi, büyük ebeveynlerin artan ekonomik gücüyle destekleniyor.

Lüks seyahat ise sektördeki en dikkat çekici gelişmelerden biri. Hem lüks yat turizmi hem de lüks otel yatırımları hızla artıyor. İspanya'nın Madrid şehrinden New York'a, Bisque Adaları'ndan Türkiye'ye kadar, lüks segmentteki büyüme belirgin hale geliyor. Bu trend, harcama gücü yüksek eski nesillerin aileleriyle seyahat etmeye devam etmesiyle daha da güçleniyor.

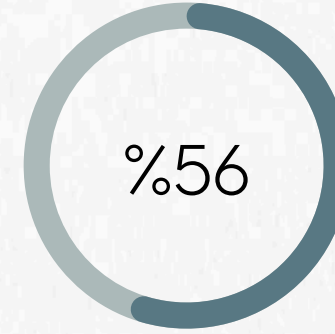
2.1.

Seyahatte Alışkanlıklar Değişiyor

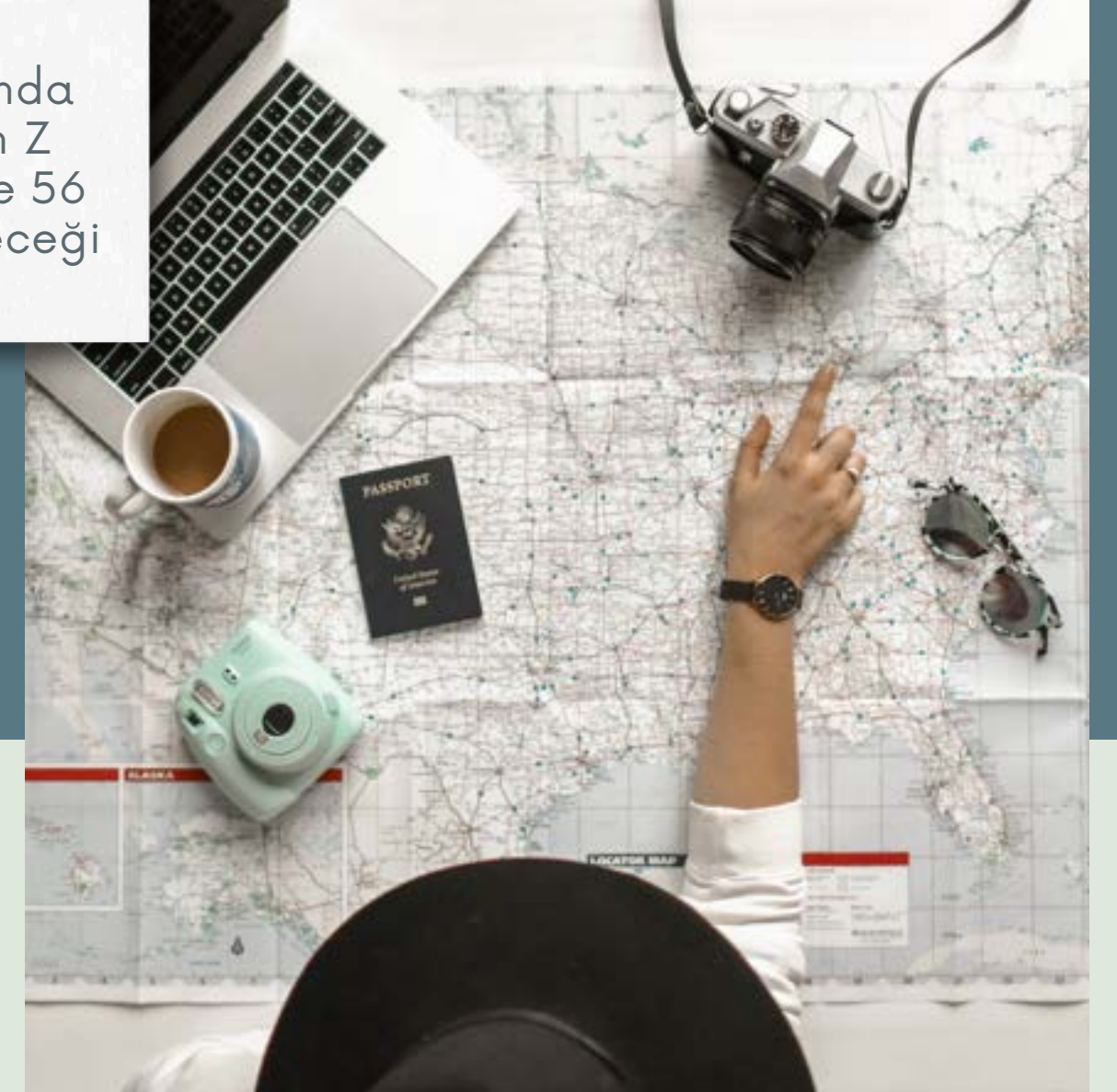
Alışkanlıkların adeta baştan yazılmasını sağlayan Z kuşağı kendi kurallarını seyahate de getiriyor. Nesneler yerine deneyime, kendine iyi bakmaya bütçe ayıran bu kuşak teknolojiyi, yapay zekanın getirdiği yenilikleri maksimumda kullanıyor. Gençler seyahatlerini ilk adımından son adımına kadar herhangi bir bireyle iletişime geçmeden tamamlıyor. Nereye gideceğini sosyal medya kanallarından seçiyor, notlarını lokallerin önerilerinden seçiyor ve hiçbir şekilde FOMO (bir şeyleri kaçırma korkusu) yaşamadan istediği gibi zaman geçiriyor.

Dijital dünyaya doğan Z kuşağı, Forbes'un araştırmasına göre 2025'te %56 daha fazla seyahat halinde olacak. Şu an dünya nüfusunun 3'te 1'inin Z kuşağı olması ve bu kuşağın en büyük bireylerinin 28 yaşında olup kendi paralarını kazandıkları düşünülünce seyahatte ne kadar etkili olacakları daha anlaşılır oluyor.

Z kuşağı daha fazla seyahat planlıyor

1997-2012 yılları arasında doğanları temsil eden Z kuşağının 2025'te yüzde 56 daha fazla seyahat edeceği öngörülüyor.

Seyahat edenler lokal gibi hissetmek istiyor.

Hakan Kodal
Ando Living Kurucu
Başkanı

Dünyada seyahat trendlerini oluşturan en önemli etken “online”ın yükselişi. Bu da üç genel trend yaratmış durumda:

Kişiselleştirme: 2025 yılında, kullanıcılar seyahat planlarını tamamen bireysel ihtiyaçlarına göre şekillendirecek. Online platformlar üzerinden seçeneklerin reytinglerine, kullanıcı yorumlarına ve detaylı incelemelere bakarak, seyahat deneyimlerini en ince ayrıntısına kadar optimize edecekler.

Otel Yerine Dairelerde Konaklama: Pandemi sonrası hızla yükselen dairelerde konaklama talebi, 2025'te %14'lük büyüme hızını sürdürecektir. Artık eskiden yalnızca otellerde alınabilen hizmetler online platformlar üzerinden kolayca erişilmesi de bu yükselişi destekliyor.

Bleisure: Tatil ve iş arasındaki çizgi giderek silikleşiyor. 2025 yılında, seyahat edenler bir yandan çalışırken diğer yandan keyifli vakit geçirebilecekleri destinasyonları tercih edecek.

Bu 3 genel trendin ortak noktasında bir temel içgüdü var: Gittiğiniz yerlerde kendinizi turist gibi hissetmeme arzusu. Kendinizi iyi hissettiğiniz, yemek yemeyi, eğlenmeyi, alışverişi, müzik dinlemeyi, sokaklarında çekinmeden dolaşmayı sevdiğimiz yerlere gitme arzusu. Aynı ülkeye, hatta şehre defalarca gidebiliyoruz. Eskiden Londra, Paris, New York ve Berlin gibi büyük kentlerle başlayan bu trend, şimdi Akdeniz bölgesine kayıyor. Milano, Roma, Barselona'dan sonra şimdi Madrid'i, Atina'yı, Lizbon'u seviyoruz.

2.2.

Ekranda Gördüklerinin Peşine Düşenlerin Sayısı Artıyor

Film, dizi ve TV programlarının seyahatlere verdiği ilham devam ediyor. Expedia ve Hotels.com'un araştırmasına göre 2025 yılında izleyenlerine seyahate çıkmak için en çok ilham verecek diziler Emily in Paris (Paris&Roma) ve White Lotus (Hawaii) olacak. Onu The Real Housewives of Dubai, Yellowstone (Montana&Wyoming), And Just Like That... (New York), One Piece (Cape Town), The Traitors (İskoçya) izleyecek.

Sporda yükselen grafik

1,3 trilyon dolar

Spor turizmi pastası 2023'te 564 milyar dolar değerindeydi. 2032 yılında bu rakamın 1,3 trilyon dolar ulaşması bekleniyor.

“

İstanbul her zaman olduğu gibi
başrolde.

Timur Savcı
Sinema dizi ve film
yapımcısı

Film ve dizilerin, insanların seyahat tercihlerini belirlemede büyük bir etkisi olduğunu düşünüyorum. Muhteşem Yüzyıl dizisinin dünyada yayınlanmasının ardından Topkapı Sarayı ve Ayasofya gibi mekanların ziyaretçi sayıları onlarca kat arttı. Türk dizileri, yayınlandıkları ülkelerde büyük bir merak uyandırarak gastronomiden kültürel öğelere kadar pek çok unsuru öne çıkarıyor. Bu etki, ziyaretçi tercihleri ve destinasyon verilerinde net bir şekilde görülüyor.

2025 için dikkat çekecek yerlere gelirsek, Kapadokya'nın hâlâ tam potansiyeline ulaşmadığını düşünüyorum, ancak bu yıl yapılan içeriklerle daha fazla ön planda olacak. İstanbul ise her zaman olduğu gibi başrolde; sürekli değişen yüzü ve gelişimiyle trend olmaya devam edecek. Dünyada ise özellikle Tokyo gibi Japonya destinasyonlarının yükselen bir ilgi odağı haline geleceğini öngörüyorum.

”

Spor ve Müzik Turizmi Cazibesini Koruyor

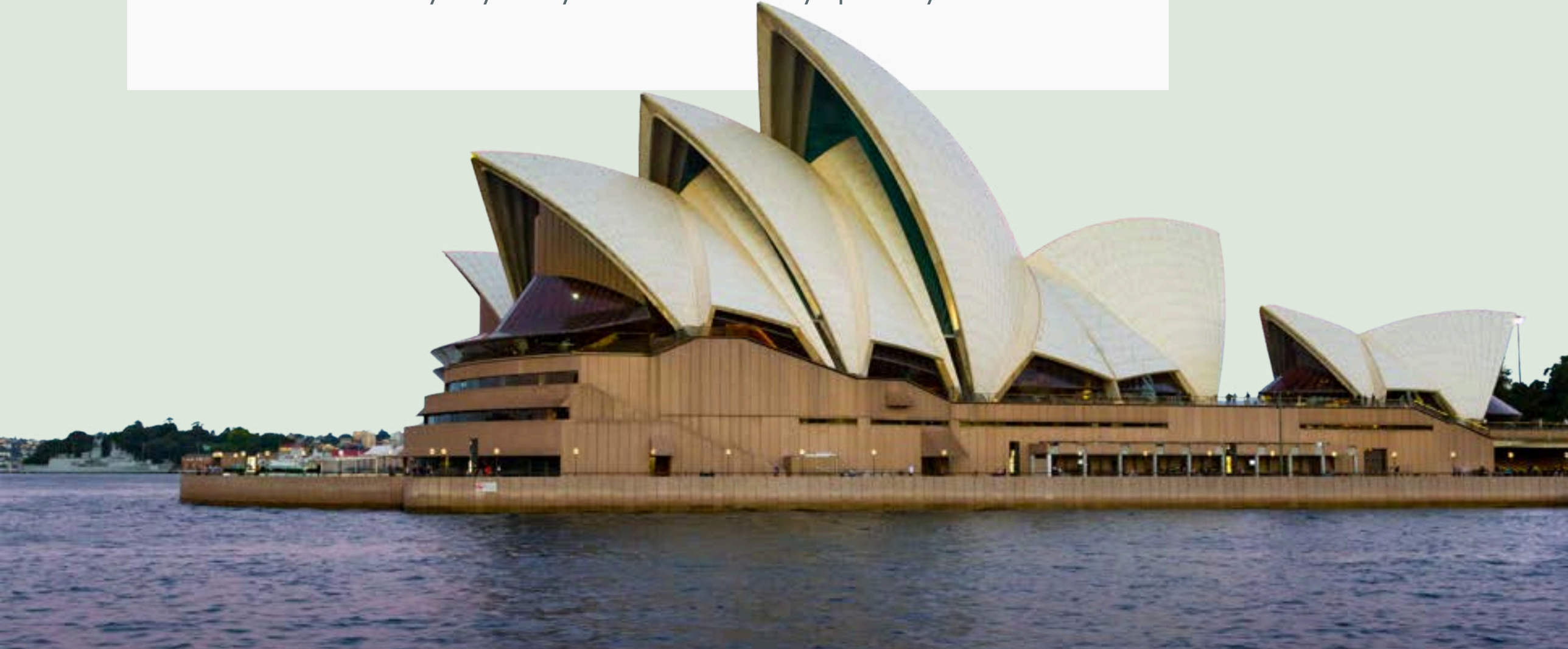
Spor ve müzikle bağlantılı seyahatlere olan talep önümüzdeki yıllarda da artmaya devam edecek. Priority Pass'in araştırmasına göre, spor ve müzik etkinlikleri açısından dünyanın en popüler destinasyonu Sidney olurken, onu Londra, Barselona, Paris, Dubai ve New York takip ediyor. İnsanların en çok seyahat ettiği spor etkinlikleri arasında ilk sırada futbol (%69) yer alıyor. Futbolu basketbol (%27), Olimpiyatlar ve Formula 1 (%26) ve tenis (%21) izliyor. Uluslararası seyahat eden taraftarların %84'ü yeni bir destinasyonu ziyaret ederken, %30'u aynı yere yeniden dönmeyi planlıyor.

Müzikle gelen ekonomi

13,8 milyar dolar

Müzik turizmi 2032 yılına kadar 13,8 milyar dolarlık bir ekonomi oluşturacak.

OGGUSTO

2025'te seyahat ve gastronomi deneyimleri yeniden şekilleniyor.

Sadettin Cesur
TUM ve TRU CEO

2025 yılına yaklaştığımız bu dönemde, seyahat sektörü hızla dönüşüm geçiriyor ve bu dönüşüm gastronomi ile iç içe bir şekilde ilerliyor. Seyahat artık yalnızca bir ulaşım aracı olmaktan çıkıp, kültürel keşiflere ve damak tatlarına odaklanan bir deneyim haline gelecek.

Seyahat Deneyimi Daha Kişiselleşecek

Yapay zekâ ve veri analitiği sayesinde seyahat planlaması kişiselleşiyor. Havalimanlarından otellere, yolcuların bireysel tercihleri ön planda olacak. Gastronomide ise her damak tadına hitap eden menüler ve lokal lezzetlerle zenginleşen deneyimler dikkat çekecek.

Yerel ve Sürdürülebilir Lezzetler Odakta

2025'te yolcular, yerel mutfakları deneyimlemek ve bu lezzetlerin hikayelerini dinlemek isteyecek. Gastronomide sürdürülebilirlik önemli bir tema olacak.

Sürprizler: Teknoloji ve Gastronominin Buluşma Noktası

Teknoloji, gastronomiyi dönüştürmeye devam ediyor. Bir yemeğin hikayesini keşfetmek ya da dijital dokunuşlarla yemek deneyimlerini zenginleştirmek mümkün. İstanbul Havalimanı'ndaki projelerimizde QR kod ve WeChat ile ödeme gibi çözümlerle misafirlerimize hızlı ve kişiselleştirilmiş hizmet sunuyoruz.

Uzay Merakı Bireysel Seyahatlere Yansıyor

3.1.

Gökyüzünün Gözlemleneceği Aktiviteler Bu Yıl Gündeme Geliyor

İnsanlığın uzayla olan ilişkisi her geçen gün pekişirken 2025 yılında bu merak turizme de taşınacak. Avrupa'nın kuzey şehirlerine gidip ışıktan uzaklaşarak yıldızların, uzayın keşfini yapan gruplar çoğalacak. Kozmik olaylar, takım yıldızların en net şekilde gözlemleneceği aktiviteler bu yıldan itibaren daha çok göreceğimiz turistik seyahatler olacak.

İzlanda, İsveç, Norveç ve Finlandiya gibi ülkeler bu deneyim için ilk akla gelenler. Ancak Suudi Arabistan'ın **Riyad** şehrindeki Edge of the World (Dünyanın Ucu) turları, Hiç bulutlanmanın ve ışık kirliliğinin olmadığı **Atacama Çölü**, Ürdün'deki **Wadi Rum**, Yeni Zelanda'daki **Aoraki Mackenzie Dark Sky Reserve**, Kanada'daki **Dark Sky Preserve** gökyüzünü izlemek için seyahat rotası olacak.

2025 yılı seyahat trendleri keşif için yeni bir vizyon sunacak.

Alexander Suski
Founder & CEO
Beetroot Consultants

2025'e adım atarken, seyahat dünyası teknoloji, sürdürülebilirlik ve yeniden canlanan bir keşif tutkusuyla şekilleniyor. Geleceğin seyahat trendleri, gezginlere daha anlamlı ve zengin deneyimler sunmayı vaat ediyor.

Sürdürülebilir Seyahat Rüzgarı

Çevre bilinci, seyahat kararlarında başrolde olacak. Gezginler, karbon ayak izlerini dengeleyen, yerel ekonomilere katkı sağlayan ve doğayı korumayı önceliklendiren seçeneklere yöneliyor.

Dijital Göçebelerin Yükselişi

Uzaktan çalışma alışkanlığı, sınırları kaldırarak daha fazla kişiyi dijital göçebe yaşamına yönlendiriyor. Şehirler ve kasabalar, uzun süreli konaklama paketleri, ortak çalışma alanları bu yaşam tarzını destekleyecek.

Hiper Kişiselleştirilmiş Deneyimler

Yapay zeka ve veri analitiğindeki gelişmeler, sektörü kişiselleştirilmiş hizmetlerle dönüştürüyor. Gezginler, ilgi alanları ve tercihleri doğrultusunda hazırlanan rotalarla daha özel ve tatmin edici deneyimler yaşayacak.

Sağlıklı Yaşam Kaçamakları

Zihinsel ve fiziksel iyi olma hali, seyahatte yeni bir odak noktası. Holistik sağlık uygulamalarını dinlenmeyle birleştiren wellness inzivaları, kendini yenilemek ve bakım yapmak isteyenlere ilham kaynağı olacak.

Kültürle Derinlemesine Buluşma

Gezginler, yerel gelenek ve göreneklerle gerçek anlamda etkileşim kurabilecekleri otantik kültürel deneyimlere yöneliyor. Daha küçük, keşfedilmemiş destinasyonlara olan ilgi artarken, benzersiz kültürel değişimler seyahat planlarının merkezinde yer alacak.

2025'in seyahat trendleri, gezginlere sadece bir yere gitmeyi değil, aynı zamanda dünyayı daha bilinçli, anlamlı ve bağlantılı bir şekilde deneyimlemeyi vaat ediyor. Bu yeni çağ, keşfin sınırlarını yeniden tanımlıyor.

3.2.

Seyahat Trendlerinde Yeni Tanımlar

Sözlüğe yeni eklenen kelimeler arasında seyahat için olanlar da var. Hilton'un seyahat trendlerini listelediği raporunda şu yeni tanımlar dikkat çekiyor:

- **Me-Mooning:** Tek başına seyahat etmenin yeni adı.
- **Nostalgication:** Kişilerin çocukken gittiği yerlere şimdi kendi çocuklarını götürmesi.
- **Kidcation:** Ailedeki çocukların dikkatini çekecek yerler için seyahat etme.
- **Ex-Cursion:** Z kuşağının kötü bir ayrılıktan sonra 'YOLO/You Only Live Once (sadece bir kere yaşarsın) diyerek seyahate çıkması.
- **Spontanitrip:** Gidilen yer için sadece ilk gecenin rezervasyonunun yapıp diğer günlerde spontan karar verme.

OGGUSTO

“

Wellness, gastronomi ve yerel deneyimler ilham veriyor.

Ayşe Yağcı Büyükpınar

Jules Verne Business Mice Travel
Kurucu Ortağı ve Genel Müdürü

2025 yılında seyahat sektörü, kişiselleştirilmiş, anlamlı ve sürdürülebilir deneyimlerle derinleşecek. Wellness, yeni destinasyonlar keşfetme ve çevre duyarlılığı gibi eğilimler, bireysel ve grup seyahatlerinde belirleyici olacak.

Kişiselleştirilmiş ve Anlamlı Deneyimler

- Bir Kez Yaşanır Deneyimler: Herkesin ihtiyaçlarına göre tasarlanmış programlara ilgi artıyor.
- Tematik Seyahatler: Yemek, sanat, doğa ve wellness temalı tatiller öne çıkacak.
- Sakin Bölgeler: Kalabalıklardan uzak, küçük kasabalar ve şehirler daha fazla tercih edilecek.
- Yerel Bağ: Seyahatler, yerel kültürle bağ kurmaya ve anlamlı deneyimler yaratmaya odaklanacak.

Alternatif ve Yeni Destinasyonlar

- Az Bilinen Yerler: Paris yerine Reims, Roma yerine Lucca gibi daha sakın ve yerel bağ kurmaya elverişli destinasyonlar tercih edilecek.
- Uzak Destinasyonlar: Yeni Zelanda, Avustralya, Bhutan ve Sri Lanka gibi destinasyonlar yükselişe geçecek.

Sürdürülebilir ve Yeşil Turizm

- Karbon Nötr Tatiller: Havayolları ve oteller karbon dengeleme programlarını artıracak.
- Doğaya Saygılı Seyahatler: İzlanda ve Amazon ormanları gibi çevreye duyarlı destinasyonlar öne çıkacak.
- Yeşil Sertifikalı Konaklama: Yenilenebilir enerji ve geri dönüştürülebilir malzeme kullanan oteller dikkat çekecek.

Wellness Odaklı Seyahatler

- Wellness merkezleri, doğayla iç içe, fiziksel ve ruhsal denge sağlayan zengin aktivitelerle öne çıkacak.

Gastronomi ve Yerel Deneyimler

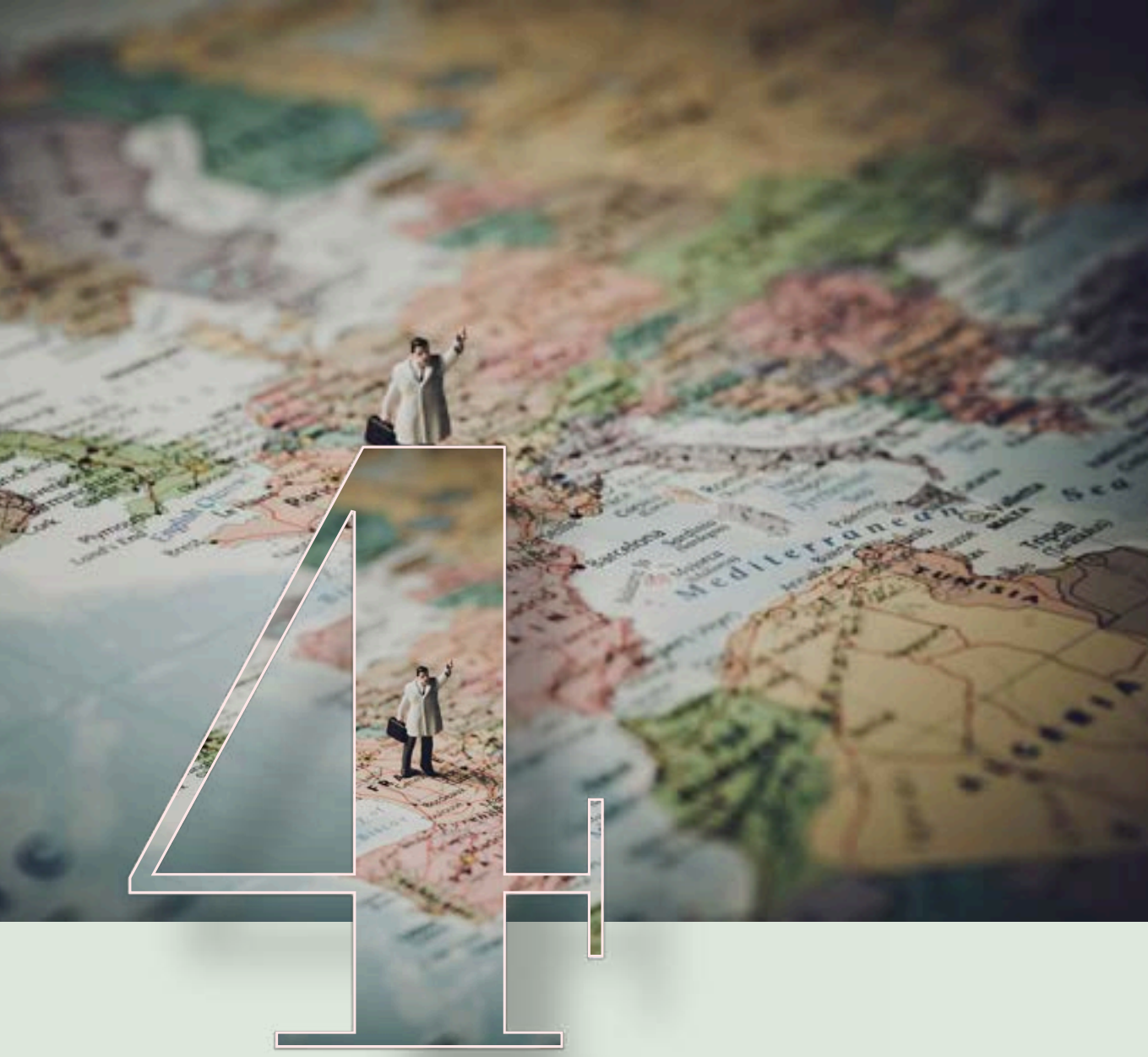
- Yerel Lezzetler: Gezginler, otantik yemek ve bölgesel tatlar arayışında olacak.
- Sürdürülebilir Gastronomi: Yerel ve organik malzemelerle hazırlanan menüler popülerleşecek.

Yenilikçi Seyahat Formatları

- Döngüsel Seyahat: Lüks tren yolculukları ve "Gezerek Yaşa" turları talep görecek.
- Sualtı Otelleri: Maldivler ve Dubai gibi destinasyonlarda lüks sualtı konaklamaları trend olacak.
- Bleisure: İş ve tatili birleştiren seyahatler, çalışanlara sunulan ayrıcalıklarla daha yaygın hale gelecek.

AGUSTO

Seyahatin İlham Veren Yeni Yüzü

Yeni destinasyonlar potansiyellerini ortaya çıkarıyor.

Ömer İsvan

Servotel Yönetim Kurulu Başkanı

Butik otelciliğin, önümüzdeki dönemde seyahat sektöründe büyük bir ivme kazanacağını düşünüyorum. Bunun temel nedeni, teknolojinin rezervasyon sistemleri ve pazarlama gibi konularda kitlelere erişimi son derece kolaylaştırmış olması. Bu durum, küçük ve bireysel otellerin, doğru lokasyon ve hedef kitleyle çalıştıklarında büyük bir avantaj elde etmelerini sağlıyor.

Ayrıca, pazar trendleri de kitlesele üretim tipi otellerden bireysel tarza kayıyor. Teknolojinin sağladığı olanaklar ve tüketici taleplerindeki bu değişim, butik otellerin yükselişini destekliyor. Bu segmentin önünde hâlâ finansman gibi bazı engeller var. Küçük ölçekli oteller, kurumsal finansman yapılarının radarına girmekte zorlanıyor ve risk algıları farklı değerlendiriliyor. Bununla birlikte, bireysel yatırımcıların aktif olduğu bir alan olarak dikkat çekiyor.

Bölgesel olarak bakıldığında, butik otelcilik, finansman kolaylığı sunan gelişmiş ülkelerde daha hızlı büyüme gösterecek. Doğal cazibe merkezleri ve deneyimsel seyahat ihtiyaçlarına yönelik destinasyonlarda büyük bir potansiyel var. Örneğin, Brezilya'daki Amazonlar veya Namibya'nın çölleri gibi bölgelerde büyük ölçekli konaklama altyapısının eksikliği dikkat çekiyor. Bu tür bölgeler, hem artan talep hem de sınırlı arz nedeniyle yatırım açısından büyük bir fırsat sunuyor.

41. Unutulmaz Anılar Biriktirmek İçin Seçenekler Çoğalıyor

Lüks seyahat anlayışı, 2025 yılında kişiselleştirilmiş deneyimlere ve özgün maceralara olan talebin artmasıyla evriliyor. Artık insanlar, klasik 5 yıldızlı otellerin ötesinde, unutulmaz anılar biriktirmek ve kendilerini özel hissettirecek benzersiz seyahat deneyimlerine yatırım yapmayı tercih ediyor.

Özel villa kiralamaları, butik otellerde konaklamalar, gastronomi odaklı seyahatler ve özel rehberlerle yapılan kültürel turlar öne çıkıyor. Lüks, yalnızca fiziksel konforla değil, aynı zamanda seyahatin sunduğu derinlemesine deneyimlerle tanımlanıyor.

Maldivler’de su üstü bir villada yoga seansı yapmak, Toskana’da uzmanlarla bağ gezileri düzenlemek ya da Antarktika’da bir keşif gemisiyle dünyadan izole bir yolculuk yapmak gibi deneyimler artık lüks seyahatin yeni yüzü.

“

Yeni destinasyonlar konuşuluyor.**Levend İskit**Far'n Away Ravel
Managing Partner

2025 yılında lüks turizmin büyüme trendinin devam etmesi beklenirken, yetişmiş personel ve servis sağlayıcı sayısının aynı hızda artmaması, bu segmentteki fiyat enflasyonunu sürdürecektir. Artan talep karşısında oteller ve hizmet sağlayıcılar, fiyatlarını yükseltmek zorunda kalabilir.

Destinasyonlar açısından Şili ve Brezilya, gelişen lüks turizm altyapıları ve doğal güzellikleriyle öne çıkıyor. Japonya, sakura sezonu ve sonbahardaki yaprak dökümüyle yoğun talep görüyor. Avrupa'da İspanya ve Portekiz, şarap ve mutfak odaklı lüks deneyimlerle yükselişte.

Afrika'da Cape Town, şehir yaşamı, doğası ve şarap bölgeleriyle cazibesini korurken, Kenya ve Tanzanya, göç sezonundaki safarileriyle öne çıkıyor. Uganda ise goril ve şempanze safarileriyle lüks segmentte unutulmaz bir deneyim sunmaya devam ediyor. Avustralya hızlı bir yükseliş gösterecek, Yeni Zelanda ise vize kolaylıkları sağlanırsa önemli bir talep artışı görebilir. Ayrıca sağlık turizmi, SHA, Chenot, Como Shambala ve Kamalaya gibi uzman spa destinasyonlarıyla yüksek ilgi görmeye devam edecek.

”

42. Teknoloji de Artık Lüks Seyahatin Bir Parçası

İnsanların kendilerini ayrıcalıklı hissetmek için planladıkları lüks seyahatlerde teknoloji de önemli bir parçaya sahip oluyor. Özel uçuş rezervasyonları, ayrıcalık sağlayan üyelikler, seyahat öncesi deneyimlemeyi sağlayan VR uygulamalar da lüks seyahati güçlü biçimde destekliyor.

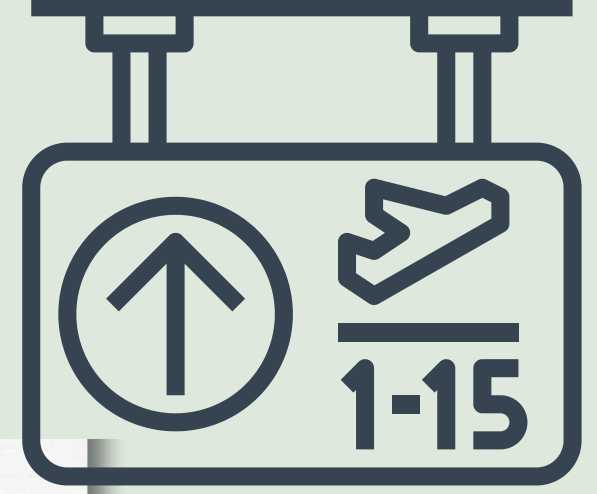
2025'in Favori Seyahat Destinasyonları

Seyahat planlama sitesi Skyscanner'ın öngörülerine göre bu 10 destinasyon 2025 yılının favorilerinden olacak.

- **Siem Reap** – Kamboçya
- Krabi – Tayland
- **Busuanga** – Filipinler
- Daegu – Güney Kore
- **Rovaniemi** – Finlandiya
- Cusco – Peru
- **Tromsa** – Norveç
- Almatı – Kazakistan
- **Labuan Bajo** – Endonezya
- Yogyakarta - Endonezya

Havalimanları yolcuların iyi hissetmesi için tasarlanıyor.

Tom Dixon
Mimar, Tom Dixon Design

2025'te havalimanı tasarımlarında odak, yolcuların güvenlik süreçlerinde daha az zaman harcamasını sağlayarak gereksiz bekleyişleri azaltmak ve havalimanlarını yalnızca bir geçiş alanı olmaktan çıkarıp daha keyifli ve misafirperver alanlar haline getirmek.

Ancak, devasa boş alanlar ve yüksek tavanlar gibi tasarım zorlukları, bu alanlarda samimi bir atmosfer yaratmayı zorlaştırıyor. Tasarımcıların, bu tür alanlarda hem işlevselliği hem de insan odaklı bir sıcaklık hissini önceliklendirmesi gerekiyor.

43. İkinci El Mağazalar Rota Belirlemede Etkili Oluyor

Seyahat dünyasında bir süredir etkili olan 'deneyimlemenin' yanına bu yıl bir de 'yaşanmışlık' ekleniyor. Seyahatte alışverişe bir başka boyut katan ikinci el mağazalar, üzerinden yıllar geçse de değerinden bir şey kaybetmeyen parçalara meraklı olanlar için adeta bir vaha oluyor. Paris'teki antika butikler, Tokyo'nun gizli vintage cennetleri ve Los Angeles'ın ünlü thrift shop'ları, yalnızca alışveriş için değil, aynı zamanda geçmiş dönemlerin ruhunu hissetmek için ziyaret ediliyor.

Londra'daki Relik, Paris'teki Thanx God I'm a V.I.P, Los Angeles'taki Decades, Milano'daki Cavalli e Nastri ve Twice Vintage Shop, Kopenhag'daki Time's Up Vintage sadece stilistlerin değil lüksün kıymetini bilenler için de uğruna seyahat edilir olacak.

Bitirirken

Teknoloji Seyahati Dönüştürüyor, Yerel Olan Kıymetleniyor

Son yıllarda seyahat edenler arasında çok konuşulan deneyimlemenin peşinden gitme bu sene de devam edecek. İnsanlar tatil için yaz mevsimini beklemeyi bırakıyor. Yerel olanın kıymetlendiği; yaşanmışlığı hissettiren detaylar öne çıkıyor. Seyahati planlamanın ilk aşamasından havalimanında servis almaya, gezilen yerleri anlatan online rehberlerden en başarılı restoranları bulmaya seyahatin her adımına teknoloji günden güne daha fazla entegre oluyor. Yine teknolojinin bir getirisi olarak sosyal medya kanalları seyahat planlamalarında en etkili yönlendirici oluyor.

Kaynaklar

Top 5 Travel Trends For 2025, According To Vacation Booking Experts,
<https://www.forbes.com/sites/rebeccahughes/2024/10/22/top-5-travel-trends-for-2025-according-to-vacation-booking-experts/>

Sleep tourism is the wellness trend we've all been waiting for,
<https://www.cntraveller.com/article/sleep-tourism>

Unpack '25: The Trends in Travel from Expedia, Hotels.com and Vrbo,
<https://www.expedia.com/newsroom/unpack-25-travel-trends/>

How Is Gen Z Reshaping Hospitality And Travel?,
<https://www.forbes.com/councils/forbesagencycouncil/2023/11/30/how-is-gen-z-reshaping-hospitality-and-travel/>

Travel trends 2025, <https://www.byway.travel/blog/travel-trends-2025>

Travel trends in 2025,
<https://www.businesstraveller.com/features/travel-trends-in-2025/>

Where are some of the most popular places to travel in 2025?,
<https://www.skyscanner.com.au/travel-trends/destinations>

Hilton Reveals Hottest 2025 UK Travel Trends,
<https://stories.hilton.com/emea/releases/2025-travel-trends-uk-eng>

2025 SANAT TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Feride Çelik

Küratör ve Sanat Danışmanı

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

Sanat dünyası, toplumsal değişimlerin hızla şekillendiği, kültürel dinamiklerin birbirine karıştığı ve küresel pazarların yeni yükselen güçlerle şekillendiği bir döneme girdi. 2025 yılı itibarıyla, sanat trend raporları, sanatçıların, koleksiyoncuların ve galerilerin hangi eserlerin ve temaların rağbet gördüğünü, sanatın toplumsal meselelerle nasıl etkileşimde bulunduğunu ve yeni yatırımların nerelerde şekillendiğini anlamak için kritik bir kaynak olarak öne çıkıyor.

UBS ve Art Basel'in yayınladığı yıllık sanat raporuna göre son 10 yılda Brezilya sanat pazarı iki katına çıkarak küresel payın %1'ine ulaştı. Bu yükseliş, özellikle siyahi sanatçılara ve toplumsal kimlikleri ifade eden eserlere olan ilgiyi gözler önüne seriyor. 2024 yılında Museu de Arte do Rio'da sergilenen, ırkçılık ve toplumsal kimlikleri konu alan eserler, 17.000 USD gibi yüksek meblağlarla koleksiyonerlere satıldı. Brezilya'nın bu zengin kültürel çeşitliliği ve toplumsal bilinç oluşturma çabaları, ırkçılıkla mücadelede sanatın rolünü ve bu alandaki eserlerin uluslararası alandaki yükselişini vurguluyor.

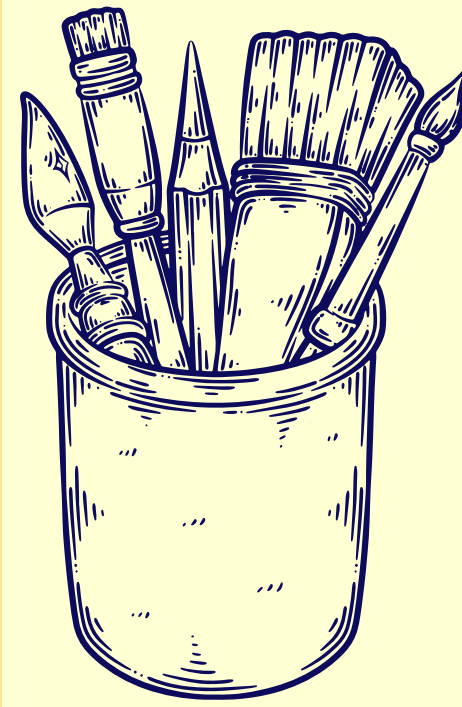

Görsel: Basquiat

Sanat, sadece estetik bir araç olmaktan çıkıp, toplumsal dönüşümün ve farkındalığın şekillendiği bir mecra haline geliyor. Sanatçılar, eserlerinde toplumsal sorunları ele alarak, toplumsal bilinçlenmeye katkı sağlıyor ve ırkçılığa karşı güçlü bir duruş sergiliyor. Bu trend, Brezilya'dan Miami'ye uzanan geniş bir coğrafyada yankı buluyor. Miami'deki Pérez Sanat Müzesi'nde Brezilyalı siyahi sanatçılarla yapılan sergiler, bu hareketin uluslararası düzeyde nasıl daha fazla ilgi gördüğünü ve genişlediğini gösteriyor.

2025'te sanat, toplumsal meselelere odaklanan, sosyal adaleti savunan ve toplumsal değişimi hızlandıran bir platform olmayı sürdürecektir. Bu bağlamda, sanat trend raporları, sadece piyasa eğilimlerini değil, aynı zamanda bu değişimlerin arkasındaki derin toplumsal bağları anlamamıza olanak tanıyacak.

2025'te Sanat Dünyasını Neler Bekliyor?

Genç alıcılar geleneksel medyumlara yöneliyor, Boomer kuşağı dijital sanatta aktif kalıyor.

Etno-mekan, tekno-mekan ve medya-mekan öne çıkıyor, fiziksel galeriler ve dijital alanlar bir arada var oluyor.

İklim krizi ve sosyal eşitsizliklere dikkat çeken eserler artıyor, sanat toplumsal değişim için kullanılıyor.

Gelişmiş ülkelerde sanat dijitalleşiyor, gelişmekte olan ülkelerde toplumsal mesajlar artıyor. Küresel platformlar etkileşimi artırıyor, yerel değerler kayboluyor.

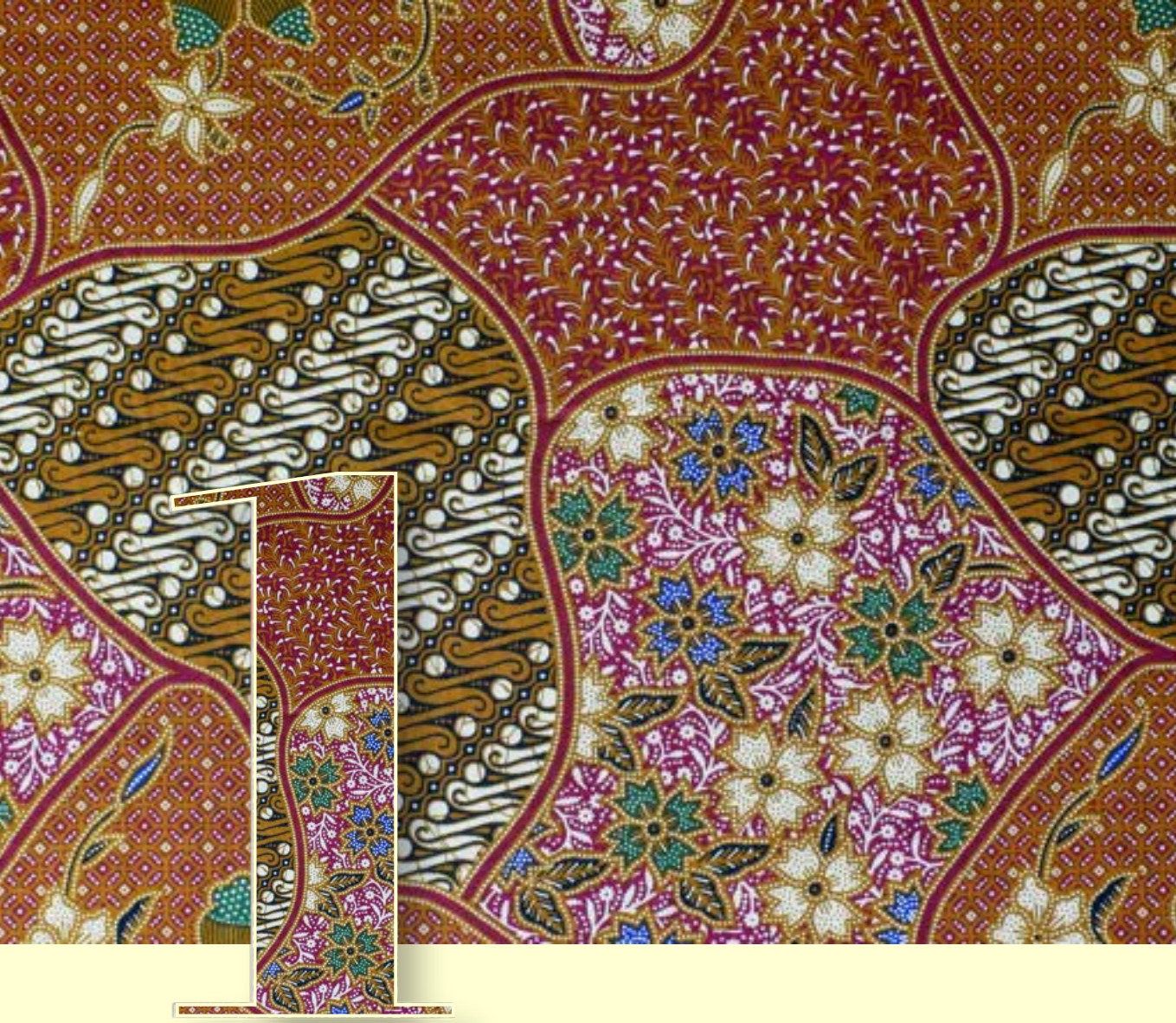

NFT ve dijital sanat popülerliğini kaybediyor, kâğıt işleri ve baskı eserleri öne çıkıyor.

AR ve VR teknolojileri sanatta yaygınlaşıyor, sanal sergiler ve dijital performanslar artıyor.

Yerel Kimlikler Evrensel Sahnelerde Buluşuyor

Blockchain, NFT ve metaverse gibi dijital teknolojiler, sanatçılara küresel ölçekte daha geniş bir kitleye ulaşma imkanı sunmakta ve uluslararası iş birliklerinin artmasına zemin hazırlamaktadır. Dijital sanat eserleri, coğrafi sınırları aşarak evrensel bir sanat pazarının oluşmasını sağlamıştır. 2025 yılında da bu trendin daha da yaygınlaşarak sanat dünyasını dönüştürmesi bekleniyor.

Yerel Kimlikler Vurgulanıyor

Sanat piyasasında küresel oyuncuların etkisi devam ederken, yerel sanatçılar ve galeriler de sanat fuarı ve bienalin yerel temalara odaklanması öngörülüyor. Farklı kültürlerden etkilenerek yaratılan sanat eserlerinin sayısı artacak, sanatçılar, başka ülkelerdeki geleneksel teknikleri ve kültürel anlatıları eserlerine entegre ederek evrensel bir anlatı oluşturacaklardır.

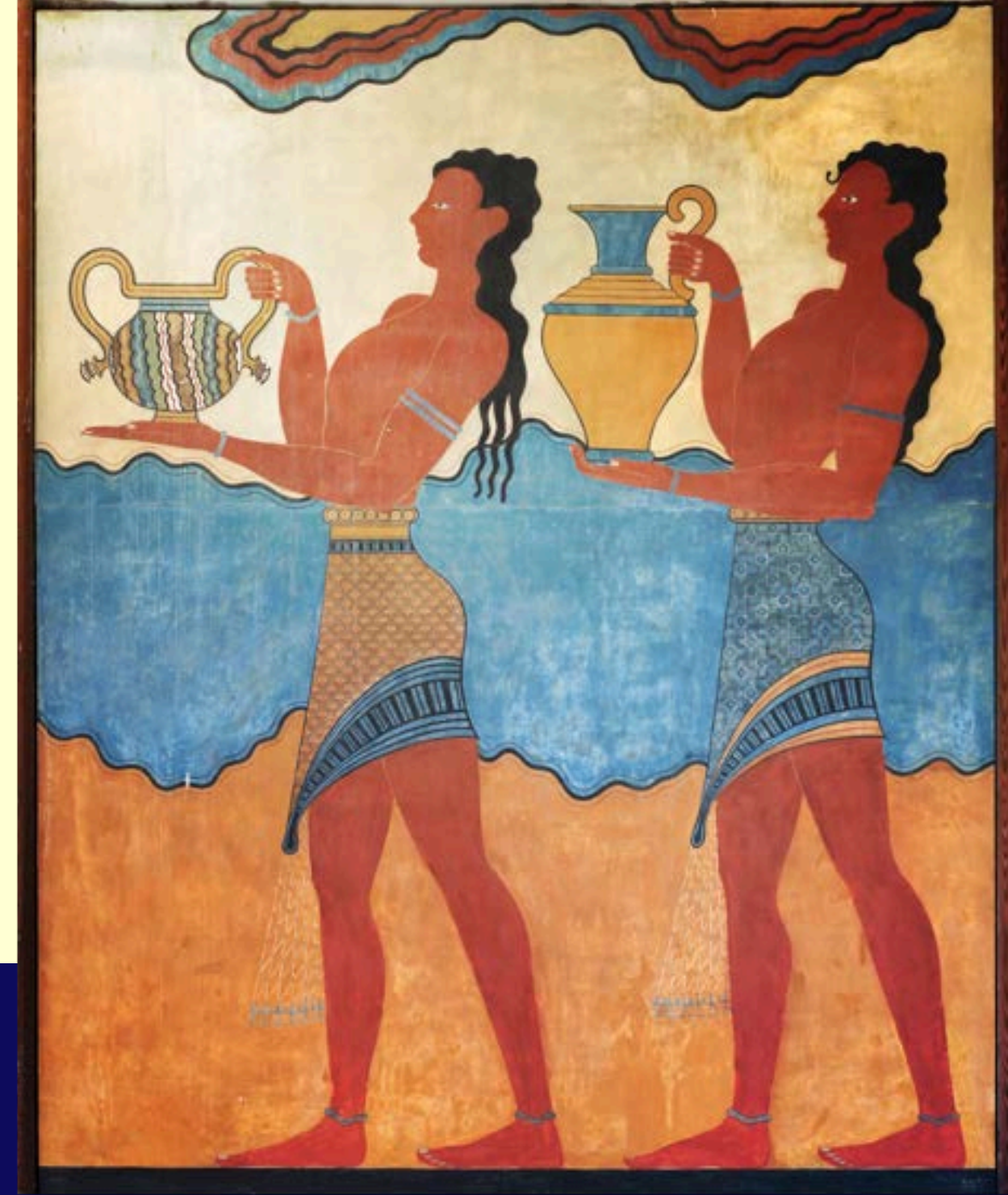
Görsel: Tawny Chatmon

Yerel kimliklerin korunması ve benzersizliklerinin vurgulanması isteği, güçlü bir şekilde devam edecektir. 2025'te yerel geleneklerin küresel platformlarda yeniden yorumlanması, yerelleşme ve küreselleşme arasındaki dengeyi daha görünür kılacaktır.

Yerel hikayeler ve mitolojiler, 2025 yılı itibarıyla küresel sanat sahnesinde daha fazla yer bulabilecektir. Özellikle belgesel sanat projeleri, toplumsal adalet ve kültürel mirası ön plana çıkararak, yerel anlatıları evrensel değerler üzerinden birleştirecektir. Sanatta sınır ötesi alışveriş, sanatın büyümesi ve küreselleşmesi açısından önemli bir faktör haline gelecektir.

Sanat: Toplumsal ve Politik Yansımaların Yeni Rotası

Sanatta toplumsal ve politik temalar, hem sanatçıların bireysel duyarlılıkları hem de toplumların öncelikleri doğrultusunda şekillenerek her yıl farklı yönlerde çeşitlenmektedir. Dünyanın önemli sanat fuarları, ünlü müzelerdeki sergiler ve 60. Venedik Bienali'nin sergi konularında ve ülke pavilyonlarında yer alan yerleştirmelerde, sosyal adalet ve aktivizm, post-COVID dönemin etkileri, politik otoriterlik ve direniş, sağlık ve ruhsal iyi oluş gibi temalar ön plana çıkmıştır. Irkçılık, toplumsal cinsiyet eşitliği ve LGBTQ hakları gibi sosyal adalet başlıkları, bu etkinliklerde güçlü bir şekilde ifade edilmiştir ve bu eğilimlerin önümüzdeki yıllarda da devam etmesi beklenmektedir.

Sanat ve toplumsal değişim arasındaki ilişki, hızla gelişen dijital dünyada farklı bir boyut kazanıyor.

Daryo Beskinazi

X-ist Galeri'nin Kurucusu

Sanat, toplumsal değişimlerle derin bir etkileşime girerken, gelişmekte olan ölkelerde bu değişim daha yavaş gerçekleşiyor. Totaliter rejimler, sanatçının üretim süreçlerini kısıtlayarak, özgünlükten ziyade toplumsal mesaj odaklı eserlerin ortaya çıkmasına sebep oluyor. Bu tür ortamlar, sanatçının özgürce ifade bulmasına engel oluyor.

Gelişmiş ölkelerde ise sanatçı, eserlerini daha geniş kitlelere ulaştırarak kendine daha güvenli bir yaşam kurabiliyor. Bu durum, sanatın evrensel bir dil haline gelmesine katkıda bulunsada, internetin getirdiğı küresel eşitleme, kalite açısından geriye doğru bir ivme oluşturabiliyor.

Online platformlar sanat eserlerinin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlasada, birebir deneyimin yerini tutamıyor ve bu süreç, tüketim odaklı bir sanat anlayışını besliyor. Dijital sanat koleksiyonculuğı da bu dönemde popülerleşirken, NFT'ler ve Metaverse gibi dijital alanlar, sanatın özünden uzaklaşmasına neden olabiliyor. Bu değişimler, sanatın erişilebilirliğini artırıyor ve toplumsal katkısını sürdürüyor.

Otoriter Yönetimlere Sanatsal Direniş

COVID-19 pandemisinin bireyler ve toplumlar üzerindeki uzun vadeli etkileri, izolasyon, kayıp ve yeniden bağlantı kurma gibi temalar aracılığıyla sanatta yer bulurken; dünyanın farklı bölgelerinde otoriter yönetimlerin artması, bireysel özgürlüklerin savunulması ve ifade özgürlüğü temalarını ön plana çıkarmaktadır. Bu temalar, sanatta politik direnişin önemli bir parçası haline gelmiştir.

Görsel: Beetroot Design

Görsel: Roma Kalani

Sevil Dolmacı

Sanat Danışmanlık Şirketinin
Kurucusu ve Sanat Danışmanı

Ortadoğu’nun artan gücü ve kadın sanatçıların yükselişi, piyasaları yeniden şekillendiriyor.

2024 yılı slow market tanımlamasını alırken bence 2025 yılı daha dinamik bir yıl olacak. Neden mi? Çünkü Sotheby’s azınlık hisseleri Abu Dhabi yatırım şirketi ADQ tarafından satın alındı. Sanat dünyasına sıcak para girişi oldu. Ortadoğu gücünü arttırdı. Bunlar da sanatın hareketlenmesi için kayda değer gelişmeler.

2025 yılında siyahi sanatçıların egemenliği yerini kadın sanatçılara bırakacak gibi görünüyor. Sanat tarihi yazılımları, kadın gözünden yorumlanmaya başladığından beri, kadınların görünürlüğü artmaya başladı. Bu çalışmalar, kadınların sanat tarihinde genellikle yer almadığı coğrafyalarda dahi köklerine inmek ve onları adeta bir arkeolojik kazı ile gün yüzüne çıkarmak gibi önemli bir süreci tetikledi. Venedik Bienali ile ön çalışmaları yapılan bu stratejik yükselişin sanat piyasalarına yansımalarını da yoğun bir şekilde görmeye başladık. 2025 yılında bu yükseliş kuşkusuz devam edecek.

Küresel Çalkantılar Sanatı Nasıl Şekillendiriyor?

Toplumsal ve politik konuların sanat üzerindeki etkilerinin yanı sıra, jeopolitik gerilimlerin sanat piyasasını da doğrudan etkilediği görülmektedir. Bu gerilimler, ticarete temkinli bir yaklaşımı beraberinde getirmiş ve 2023 yılında sanat piyasasının %4'lük bir düşüşle 65 milyar dolara gerilemesine neden olmuştur. 2024'ün ilk yarısında, büyük uluslararası müzayede evlerindeki satışlarda daha da yavaşlama yaşanırken, zorlu ekonomik ve siyasi koşullara rağmen, sanat eserleri ve antikaların küresel ithalatı büyümeye devam etmiş; Hong Kong gibi büyük merkezler talebi sürdürmeyi başarmıştır.

Görsel: Christie's

Görsel: Christie's

Sanat, sadece bir yansıma değil,
toplumu dönüştüren güçlü bir araç.

Melis Buyruk
Seramik Sanatçısı

Sanat, toplumsal olayların şekillendirici bir unsuru olmasına rağmen, geçici politikaların ötesinde bir rol oynamaktadır. Sadece ruhunu yansıtan bir ayna değil, aynı zamanda toplumu etkileyen ve dönüştüren bir gücü de var. Sanatçı, yaşadığı dönemin olaylarından etkilenerek bu olayları kendi bakış açısıyla yeniden yorumlayarak ve eserlerine yansıtabiliyor. Ancak sanatçının sadece toplumsal olayları yansıtmakla sınırlı bir rolü de yoktur bana kalırsa. Bir sanat eseri, sanatçının zihninin derinliklerine yapılan bir yolculuktur. Bu yolculuk, izleyici için büyü ve sürprizlerle dolu bir deneyim sunar.

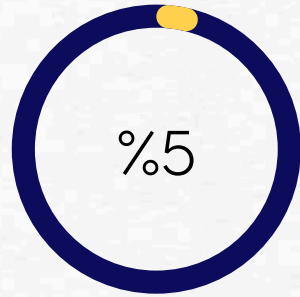

Sanatçının düşünce dünyası, hisleri ve dünyaya bakış açısı, izleyiciye farklı bir perspektif kazandırabilir. Bu bağlamda, sanat eseri, sanatçının içsel dünyasını açığa çıkarırken, izleyicinin de kendi düşüncelerini sorgulamasına olanak tanır. Yani bireysel bir ifade biçimi olsa da sanat, bu bireysellik, toplumsal duyarlılığın ötesine geçerek evrensel bir dile dönüşebilir.

Sonuç olarak, bana kalırsa sanat ve toplum arasındaki ilişki karmaşık ve çok boyutludur. Sanat, toplumsal olaylara bir yanıt olabileceği gibi, aynı zamanda bu olayların çok ötesinde, sadece sanatçının iç dünyasını yansıtan bir ayna da olabilir. Sanatçı, bu dinamik ilişkide hem bir yaratıcı hem de bir gözlemci olarak yer alabilir. İzleyici ise bu sürecin aktif bir parçası halindedir.

Milyarderlerin sanat piyasasındaki iyimser beklentileri

2024'te milyarderlerin serveti önceki yıllara göre arttı. 2023 ortasında yapılan bir ankette, varlıklı bireylerin %78'i sanat piyasasının iyimser bir performans sergileyeceğini öngörürken, sadece %5'i piyasanın kötüleşmesini beklemiştir.

Görsel: Banksy

Görsel: Jeff Koons

Ekonomik ve siyasi koşulların olumsuz etkilerine rağmen, üst gelir segmentinde servet artışı devam etmiştir. 2024 yılında milyarderlerin sahip olduğu toplam servet, önceki yıllara kıyasla daha da artış göstermiştir. 2023'ün ortasında yapılan bir ankette, yüksek net değerli bireylerin %78'i küresel sanat piyasasının önümüzdeki 12 ay içinde olumlu bir performans göstereceğine dair iyimser bir yaklaşım sergilerken, yalnızca %5'i piyasanın kötüleşmesini beklediğini ifade etmiştir.

Bununla birlikte, jeopolitik istikrarsızlık, artan faiz oranları ve inatla yüksek seyreden enflasyon, üst segmentte daha seçici alımlara yol açmıştır. Bu durum, sanat piyasasında profesyonel rehberlik arayışını artırmış ve sanat dünyasında rehberliğe yönelik yeni ihtiyaçları ortaya çıkarmıştır.

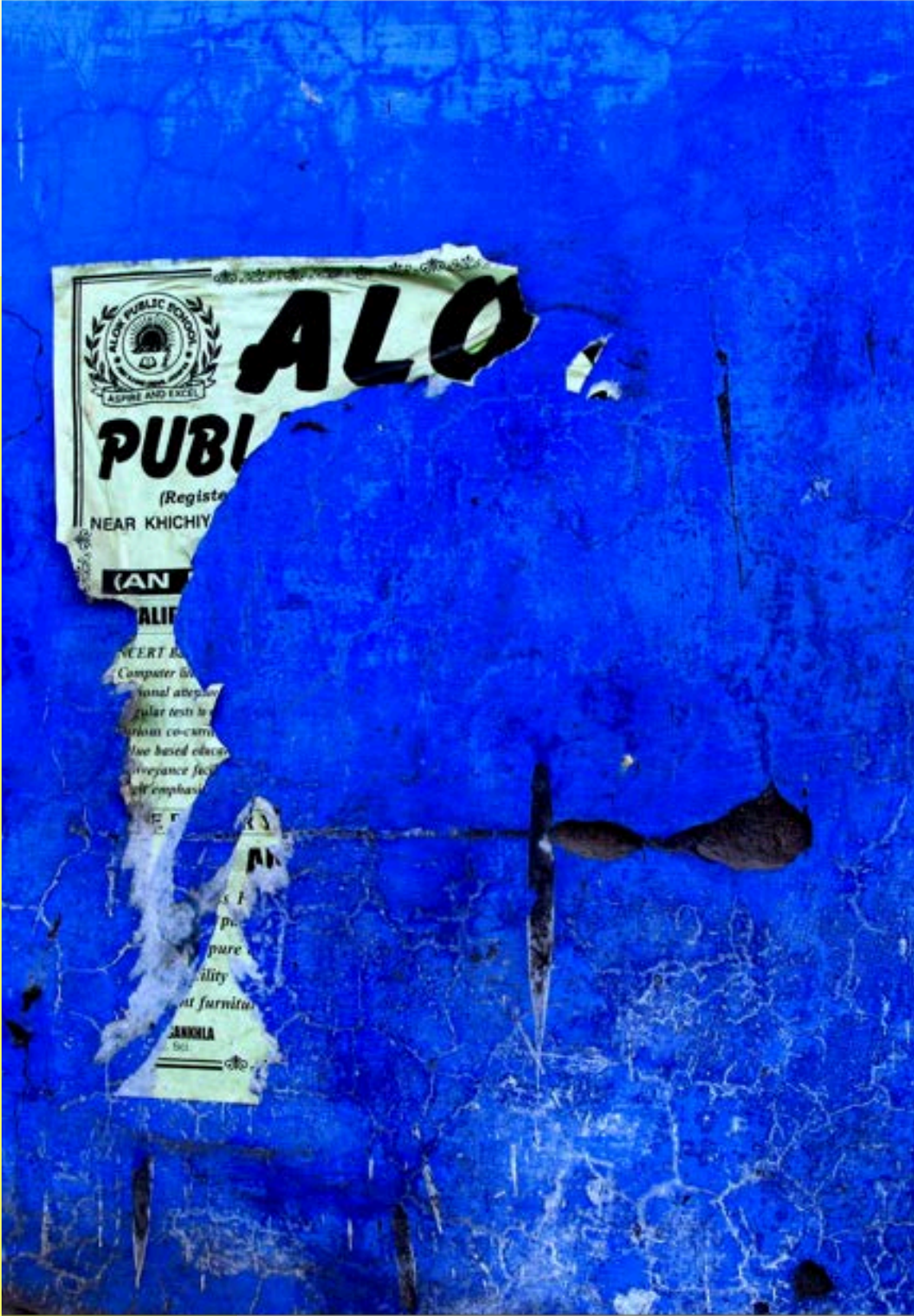

3

Teknolojinin Sanat Dünyasına Verdiği Güç ve Yarattığı Tehlikeler Sorgulanıyor

Yapay zekanın giderek yükseldiği bir dönemde, sanat ve bilimin buluşturulması etkinliklerinde yalnızca birkaç etkinlik internet veya yapay zekânın (YZ) insan yaratıcılığı üzerindeki etkisi gibi dijital in acil sorunlarını konu alıyor. Etkinliklerde bu tür sergilere çok az yer verilmesi ise ana akım sanat müzelerinin 21. yüzyılda bireysel kimlik, toplum ve bilgi sistemlerinin inşasını etkileyen teknolojik değişikliklere mesafeli yaklaşımını yansıtıyor.

Ancak Refik Anadol, Nancy Baker Cahill, Ian Cheng, Carla Gannis, Holly Herndon, Lynn Hershman-Leeson, Rafael Lozano-Hemmer, Trevor Paglen ve Alexander Reben gibi sanatçılar, bir yandan yapay zeka ve artırılmış gerçeklik (AR) ile sanal gerçeklik (VR) teknolojilerini kullanarak yaratıcı çalışmalarını sürdürüyor. Bu sanatçılar, teknoloji sektöründeki gelişmelerin hem gücünü hem de tehlikelerini kabul ederek, bu teknolojilerle ilgili tereddütleri üzerine kafa yoruyor.

Seyahat, biyoloji ve sanatın buluştuğu dijital portre

Türk Hava Yolları'nın Art Basel'deki "Inner Portrait" çalışması, seyahatin insan biyolojisi üzerindeki etkilerini görsel bir sanat eserine dönüştürmektedir. Farklı kültürlerden gelen bireylerin seyahatleri sırasında toplanan biyolojik veriler, Refik Anadol tarafından dijital bir sanat eserine dönüştürülmüştür. Bu projede, Anadol soyut bir portre anlayışını benimseyerek yapay zekanın duyguları olabileceği endişelerini gündeme getirmiştir.. "Inner Portrait", verilerin nasıl toplandığını şeffaf bir şekilde paylaşarak insan doğasına dair bir yansıma yaratmaktadır.

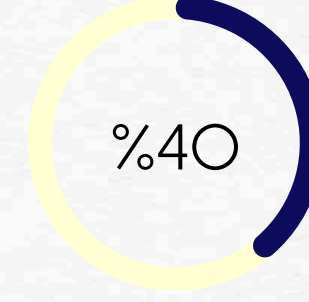

Yapay Zekâ ve Sanat Piyasasındaki Endişeler

2025 yılında sanat piyasasında yapay zekanın etkisi üzerine yapılan araştırmalar, koleksiyonerler arasında çeşitli endişelere yol açmıştır. Yüksek net değerli bireylerin %51'i, yapay zekanın sanatsal yaratıcılık ve ifade üzerindeki etkilerinden endişe duymaktadır.

Milenyum kuşağında yapay zekaya yönelik sanat endişesi azalıyor

Baby Boomer ve Silent Generation koleksiyonerlerinin %60'ı yapay zekanın sanata etkisi konusunda yüksek endişe taşıırken, milenyum kuşağındaki koleksiyonerlerde bu oran %40'a düşmektedir.

Bu endişeler, kuşaklar arasında farklılıklar göstermektedir; Baby Boomer ve Silent Generation koleksiyonerlerinin %60'ı yüksek endişe taşıırken, milenyum kuşağındaki koleksiyonerlerde bu oran %40'a düşmektedir. Gen Z katılımcıları arasında, yapay zekânın koleksiyon ve satın alma kararlarını etkilemesi konusundaki endişe ise daha düşük bir seviyededir, ancak %41'i yine de bu durumun etkileri konusunda kaygı taşımaktadır. Bu kaygılar, kuşaklar arasında büyük ölçüde benzer şekilde dağılmıştır.

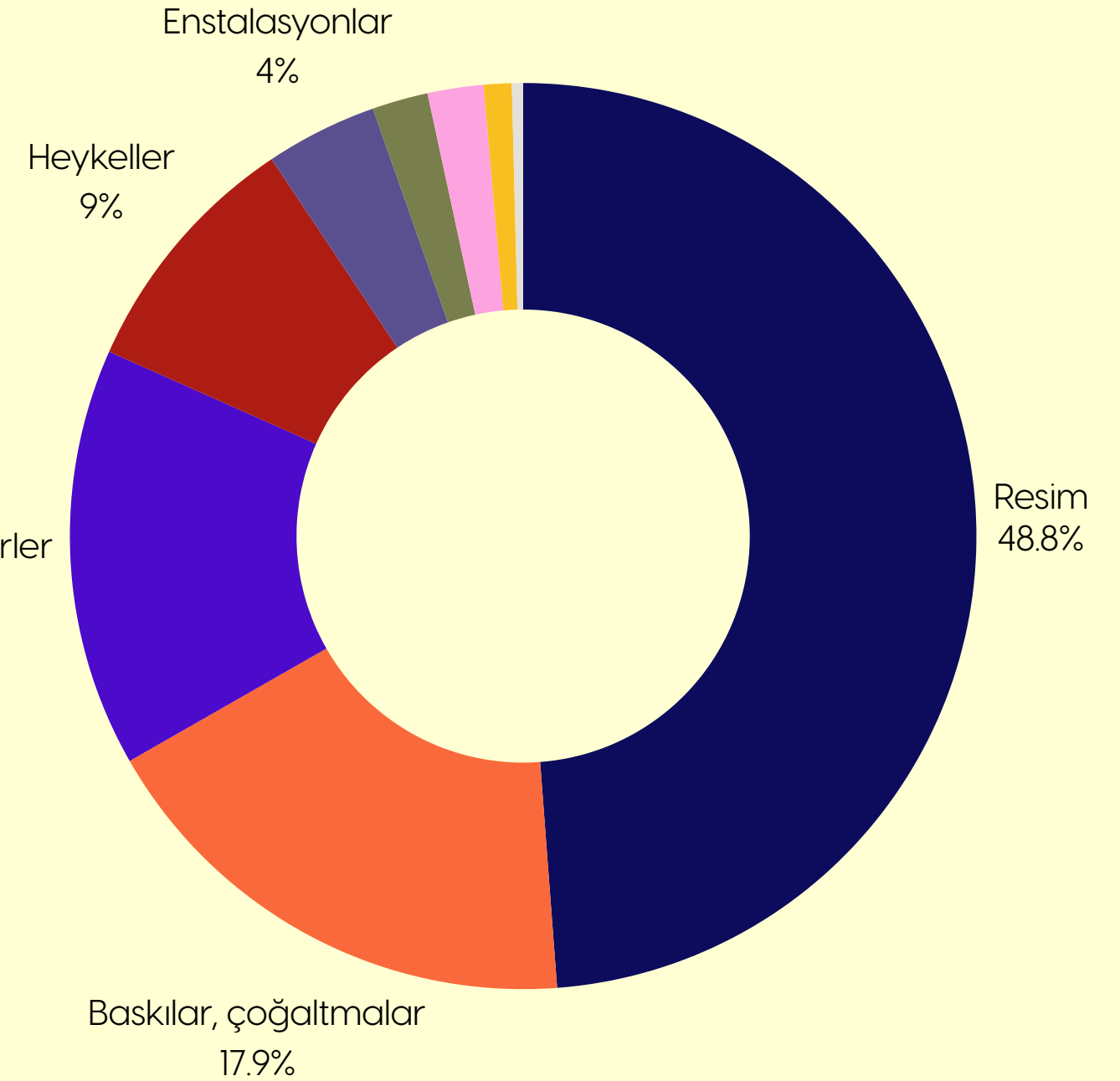

NFT Eserlerin Pop laritesi Gittik e D    yor

Dijital sanat, 2025 yılı itibarıyla sanat dünyasında hala önemli bir yere sahip olsa da, geçtiğimiz yıllarda yaşanan değişim, bu alanda belirgin bir düşüşü gözler önüne seriyor. UBS ve Art Basel'in yıllık sanat pazarı raporuna göre dijital sanat koleksiyonlarındaki payı 2022'de %15'e kadar çıkarken, 2023 yılı itibarıyla bu oran düşerek %9'a gerilemiştir. Bu düşüş, özellikle NFT satışlarındaki azalmayla paralel bir eğilim izliyor. 2021'de sanatla ilgili NFT satışları zirveye ulaşarak 2,9 milyar dolara çıkmışken, 2023'te bu rakam %51 oranında azalarak 1,2 milyar dolara düşmüştür.

Kağıt üzerindeki eserler
14.9%

Sanat piyasasında alıcılar, tabloları diğer sanat medyumlarından daha fazla harcama yapıyor. Sanat alıcılarının %1'lik kısmı sanat piyasasında vakit geçirmekten hoşlanmıyor, %32'lik kısım sanatçılar ve eserler hakkında araştırmalar yapıyor.

4.1.

Dijital Sanatın Coğrafi Dağılımı Değişiyor

Dijital sanat pazarındaki daralma, belirli coğrafi bölgelerde de kendini gösteriyor. Özellikle Fransa, İsviçre, Japonya, Singapur ve Brezilya gibi ülkelerde dijital sanat, koleksiyonlarda %2 oranıyla en düşük seviyelere ulaşmışken, Tayvan üç yıl üst üste dijital sanatın en yüksek payına sahip olmaya devam etti ancak %10'dan %6'ya düşüş yaşadı. 2023'te dijital sanat, daha düşük fiyatlı eserlerin daha güçlü bir pazar bulduğu bir dönemde, koleksiyonlarda yerini kağıt işleri ve baskı eserlerine bıraktı. Bu trend, genel sanat pazarında düşük fiyatlı sanat eserlerine olan ilginin arttığını gösteriyor.

Görsel: Ashley Percival

“

Türkiye’de sanat, dijitalleşme ve etkileşimle yepyeni bir boyut kazanıyor.

Ece Köksal

Art On Galeri Direktörü

Türkiye’de dış sanat ortamının gelecekte daha dijital, etkileşimli ve erişilebilir hale gelmesi öngörülmektedir. Dijital teknolojilerin hızla gelişmesi ve online sanat platformlarının yaygınlaşmasıyla birlikte, sanatçılar eserlerini küresel kitlelere ulaştırmada daha fazla fırsata sahip olacaklardır. AR (Artırılmış Gerçeklik), VR (Sanal Gerçeklik) ve NFT gibi dijital sanat formlarının giderek artan kullanımı, hem sanat üretiminde hem de izleyici deneyiminde köklü değişiklikler yaratacaktır. Aynı zamanda, sanal sergiler ve dijital sanat galerilerinin yaygınlaşması, fiziksel sınırlamaları aşarak Türkiye’deki sanatçıların küresel sahnede daha görünür olmasına katkı sağlayacaktır. Bu değişim, hem sanat üreticileri hem de sanatseverler için yeni fırsatlar sunarak, Türkiye’nin sanat dünyasını küresel ölçekte daha etkili bir şekilde temsil edecektir.

”

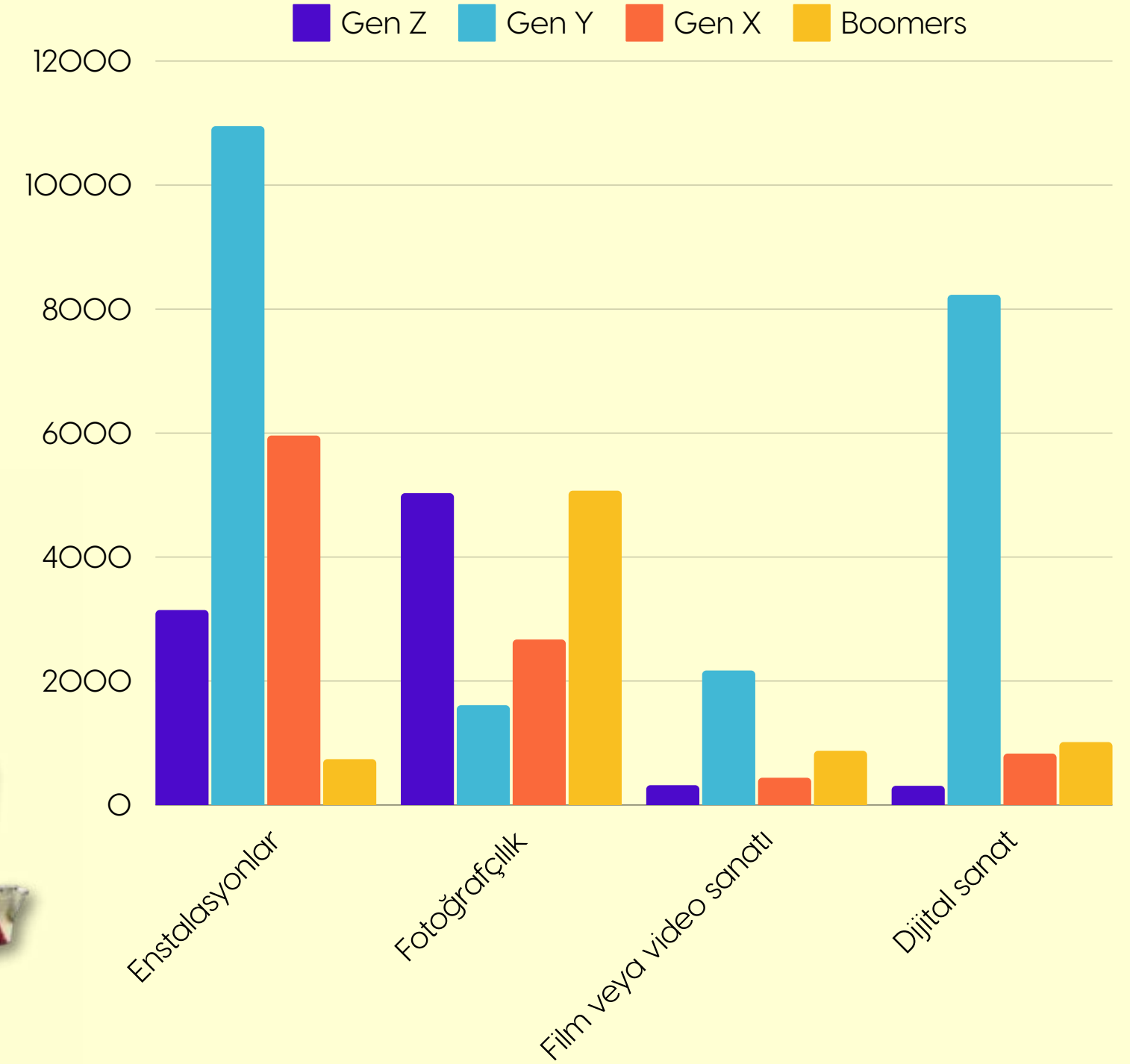
4.2.

Genç Alıcılar Dijital Sanatta Farklı Bir Yönelimi Benimsiyor

Genç alıcılar, dijital sanat eserlerinde X Kuşağı'na göre daha fazla harcama yaparken, özellikle Milenyum Kuşağı dijital sanat alımında liderlik etti. Bununla birlikte, Z Kuşağı, dijital sanata olan ilgisinin azaldığını ve %18 gibi düşük bir tercih oranıyla bu segmente dahil olduğunu gösterdi. Öte yandan, Boomer kuşağının dijital sanata olan ilgisi ortalamanın üzerinde olup %31'e yükseldi.

Görsel: Daniel Firman

Genç alıcılar, hem fotoğrafçılık hem de dijital sanatta X Kuşağı katılımcılarından daha yüksek harcama seviyelerine sahipti. Dijital sanat harcamalarında liderlik Milenyum Kuşağı'ndayken, fotoğraf eserlerinde en yüksek harcamaları yapanlar Z Kuşağı ve Boomer'lar eşit seviyedeydi.

Türkiye’de uluslararası alım yapan genç koleksiyonerlerin çağdaş sanatın yanında, modern ve empresyonist eserlere yöneliyor.

Eda Kehale Argün

Christie's Türkiye Temsilcisi ve Bağımsız Sanat Danışmanı

2024, uluslararası çağdaş sanat piyasası için denge arayışıyla öne çıktı. Pandemi sonrası hızla yükselen bazı genç sanatçıların fiyatlarında beklenen düzeltmeler yaşanırken, Ertegün Koleksiyonu’ndan Magritte’in L'Empire des Lumières’i gibi başyapıt kategorisine giren eserlerde piyasa hareketliliğini korudu.

Sürrealizm Manifestosu’nun 100. yılı, bu akımı uluslararası sahnede yeniden gündeme taşıdı. Venedik Bienali’nden müzayedelere, sürrealist temalar hem dönem eserleri, hem çağdaş yansımalarıyla sanat dünyasında güçlü bir şekilde hissedildi.

Türkiye’de uluslararası alım yapan genç koleksiyonerlerin çağdaş sanatın yanında, modern ve empresyonist eserlere yöneldiğini gördük. Chagall, Picasso, Miro, Ernst gibi isimlere artan ilgi hem koleksiyonerliğe yaklaşımda değişimleri hem de spekülasyondan uzak alım arayışını yansıtıyor. Bu eğilimin, çağdaş sanatta yaşanan geçiş sürecine paralel olarak 2025 yılında da etkisini sürdüreceğini düşünüyorum.

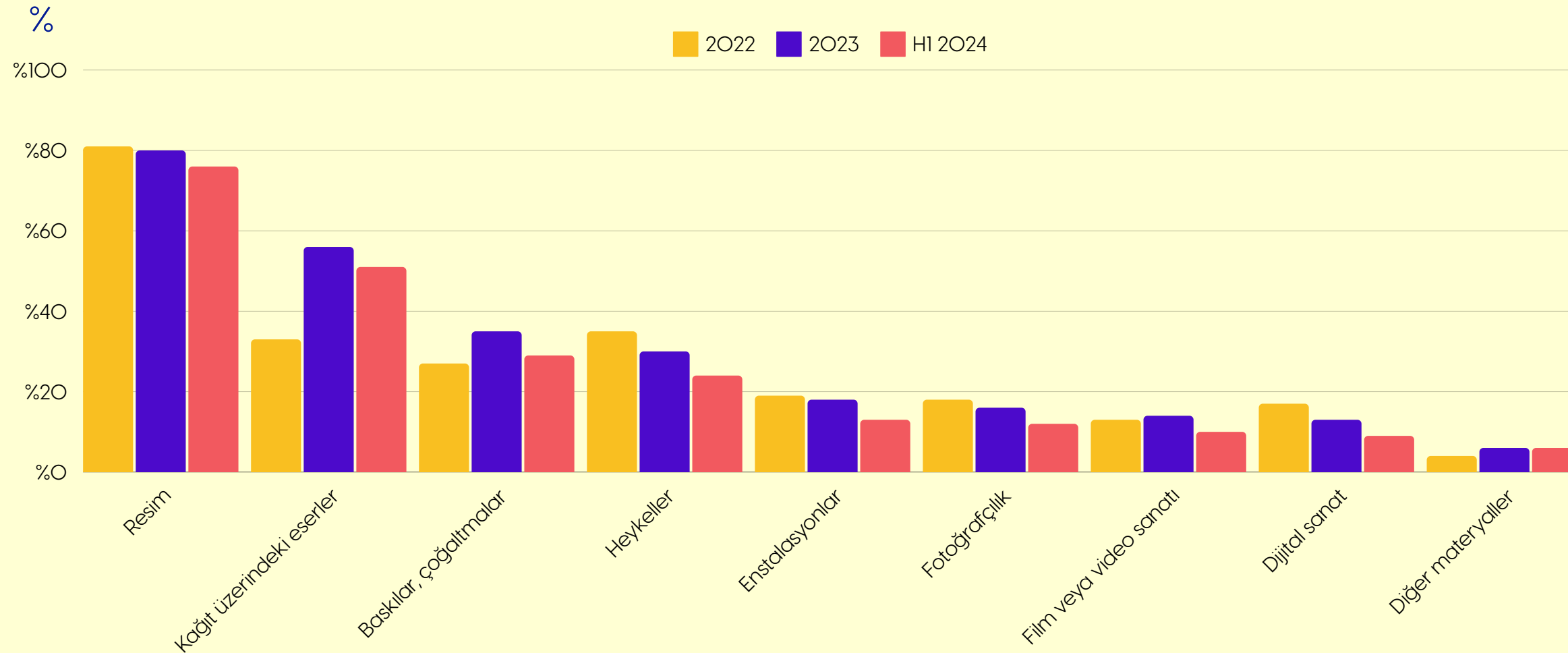

4.3.

Spekülatif Değerlere Rağmen Derinleşen Anlam

ABD ve İtalya, dijital sanat pazarında en güçlü ilgiyi gösteren ülkeler arasında yer alırken, sırasıyla katılımcıların %34'ü ve %31'i dijital sanat satın almayı umut ettiklerini belirttiler. Ancak, dijital sanatın 2025'teki yeri, sadece spekülatif değerler üzerinden değil, daha anlamlı toplumsal ve kültürel bağlamlarda şekillenen eserlerle belirlenmeye başlayacak gibi görünüyor.

Görsel: Nikita Savinov

Diğer medya türlerine katılım oranları çok daha düşük seviyelerde kalmış olup, dijital sanat satın alanların oranı 2022'deki %17'den 2024'ün ilk yarısında %9'a düşerek azalmaya devam etmiştir.

Kaynak:

<https://theartmarket.artbasel.com/download/The-Art-Basel-and-UBS-Survey-of-Global-Collecting-in-2024.pdf>

“

Sanat, dijitalleşme, parçalanma ve yeni mekan kavramlarıyla evrim geçirerek küresel bir hipergerçeklik deneyimi sunuyor.

Prof.Dr. Uğur Batı
Küratör ve Sanat Yazar

2025'te sanatta önemli bir değişim yaşanması bekleniyor. Parçalanma (Fragmentation), günümüzün parçalanmış gerçekliğini yansıtan bir eğilim olarak öne çıkacak. Sanat, farklı türlerin, üslupların ve dönemlerin bir arada yer aldığı karmaşık yapılarla şekillenecek. Üst-Gerçeklik (Hyper-Reality) ise sanatın kopyalanan ve simüle edilen gerçeklikler üzerinden varlık bulacağı bir dönemi işaret ediyor. Baudrillard'ın simülasyon teorisi, sanatta her şeyin bir kopyasının ötesinde bir hipergerçeklik deneyimi sunacak.

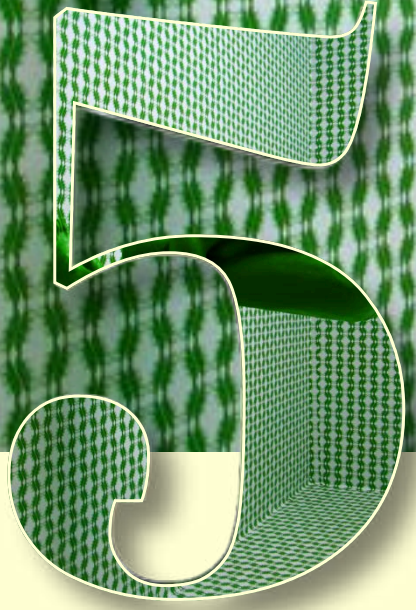

Dijitalleşme ve etkileşimli sanat ise bu dönüşümün temel dinamikleri olacak. Sanat dünyası tamamen çevrimiçi ortamlara taşınacak, galeriler ve sanatçılar dijital platformlarda izleyicilere ulaşacak, çevrimiçi stüdyo ziyaretleri ve sanal sergiler yaygınlaşacak. Performans sanatı da dijitalleşecek, sahneler ve deneyimler daha bağımsız hale gelecek. Bu değişimler, sanatın türdeşleşme sürecine girmesine yol açacak, farklılaşma yerini benzerliğe bırakacak ve küreselleşen sanat dünyasında kültürler arasındaki sınırlar giderek silinecek.

Son olarak, mekan kavramı da yeniden şekillenecek. Etno-mekan, tekno-mekan, finans-mekan ve medya-mekan gibi yeni sanat alanları, toplumları ve kültürleri dönüştüren dinamikleri sanatla buluşturacak.

Ekolojik Krizlere Yanıt Arayışı

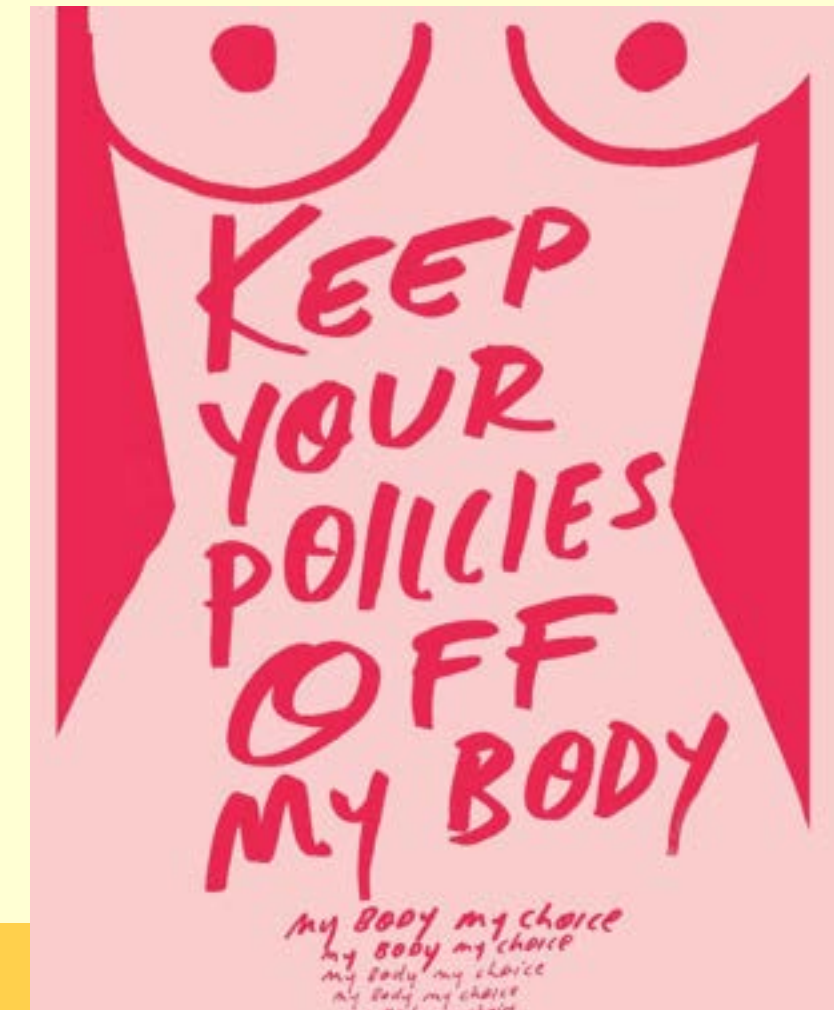

Dünyada yaşanan jeopolitik çekişmelerden ekonomik sıkıntılara ve artan servet eşitsizliğine kadar uzanan krizin arkasında, iklim değişikliklerinin getirdiği ekolojik bir yıkımın etkili olduğu düşünülüyor. Bu zorluklar, sanat piyasası ve kültür sektörü üzerinde de derin etkiler bırakıyor. Sanatçılar, galeriler, müzeler ve kültürel politika yapıcılar, bu sorunlara yanıt verebilmek ve sanat dünyasının işleyişini daha sürdürülebilir bir gelecek için dönüştürmenin yollarını araştırıyor.

Sanatla Protesto: Toplumsal Mesajlar

Sanat eserleri, dünya çapında bir protesto aracı olarak kullanılmaya devam ediyor. Protestocular, dünyanın içinde bulunduğu ekolojik ve toplumsal krizlere dikkat çekmek amacıyla tablolara yönelik sıra dışı yöntemlerle tepkilerini dile getiriyor. Örneğin, Leonardo da Vinci'nin ünlü tablosu Mona Lisa'nın koruyucu cam kutusunun üzerine çorba döken aktivistler, "Daha önemli olan ne? Sanat mı, sağlıklı beslenme hakkı mı?" sorusunu müze ziyaretçilerine ve ilgililere yönelttiler.

Görsel: Samantha Hahn

Sanat yoluyla direniş

Çalışmalarını iklim değişikliği, kürtaj ve diğer konulardaki aktivizmiyle amansız bir şekilde iç içe geçmiş olan sanatçı Andrea Bowers, sanatını bu seneki Frieze New York'ta şampanya üreticisi Ruinart'ın sahip olduğu bir salonda göstererek görüşleriyle sanatını tekrardan birleştirmiş oldu.

Sanat, estetikten öte bir güçle,
sürdürülebilir bir gelecek için
toplumsal farkındalık ve değişim
yaratan bir dönüşüm aracı.

Esra Eczacıbaşı Coşkun

İstanbul Modern Sanat Müzesi Yönetim
Kurulu Üyesi

Sanat, tarih boyunca toplumsal değişimlerin hem bir yansıması hem de şekillendiricisi olmuştur. Günümüzde sanatçılar, eserleriyle iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik gibi küresel sorunlara dikkat çekiyor, farkındalık yaratıyor ve değişim için ilham veriyor. Çevre dostu malzemeler ve sürdürülebilir sanat uygulamalarıyla, sanat artık yalnızca bir yansıma değil, dönüşümü teşvik eden bir araç haline geliyor. Ekolojik sanat (eco-art), çevreye duyarlı temaları ve malzemeleriyle bu yaklaşımın etkileyici bir örneğini sunuyor.

Sanat, yalnızca estetik bir deneyim sağlamaktan öte, izleyicileri toplumsal sorunlar üzerine düşünmeye ve harekete geçmeye davet ediyor. Bu nedenle sanat, geçmiş ve şimdiyi yansıtmanın yanı sıra geleceği şekillendirme gücüne de sahip.

Kültür kurumları ve sanatçılar, sürdürülebilirlik temalı projelerle geniş kitlelere ulaşarak bu ilkeyi daha etkili bir şekilde benimseyebilir. İstanbul Modern'in Eco Art Lab'i, doğayı konu alan atölyeler ve etkinliklerle bu yaklaşıma güzel bir örnek sunuyor. Sanat ve doğa arasındaki bağı güçlendiren bu gibi projeler, sürdürülebilirliğin sanat yoluyla nasıl etkili bir şekilde aktarılabilirliğini gözler önüne seriyor.

Victoria Siddall ve Murmur: Sanatta İklim Hareketi

Victoria Siddall, sanat dünyasında çevresel değişim çabalarının öncülerinden biri olarak öne çıkıyor. Sanat fuarlarının küresel platforma dönüşmesinde önemli bir rol oynadığı Frieze'deki yaklaşık yirmi yıllık kariyerinin ardından, bu yılın başlarında Murmur adında bir yardım kuruluşunun kurucu direktörü olarak çalışmalarına başladı. Murmur, sanat ve müzik endüstrilerinin iklim değişikliğiyle mücadelesine yardımcı olmayı amaçlıyor. Kuruluş, karbondan arındırma girişimlerini ve dönüştürücü iklim projelerini finanse ederek, sanatçıları büyük toplumsal değişimler yaratmaları için güçlendirmeyi hedefliyor.

Murmur, 2020'de Londra'da kurulan Galeri İklim Koalisyonu'nun (GCC) hedeflerine dayanıyor. Siddall, bu koalisyonun kurucuları arasında yer alıyor ve şu anda dünya çapında 40 ülkede 1100'den fazla üyesi bulunuyor. Bu üyelerin tümü, 2030 yılına kadar emisyonlarını %50 oranında azaltmayı taahhüt ediyor.

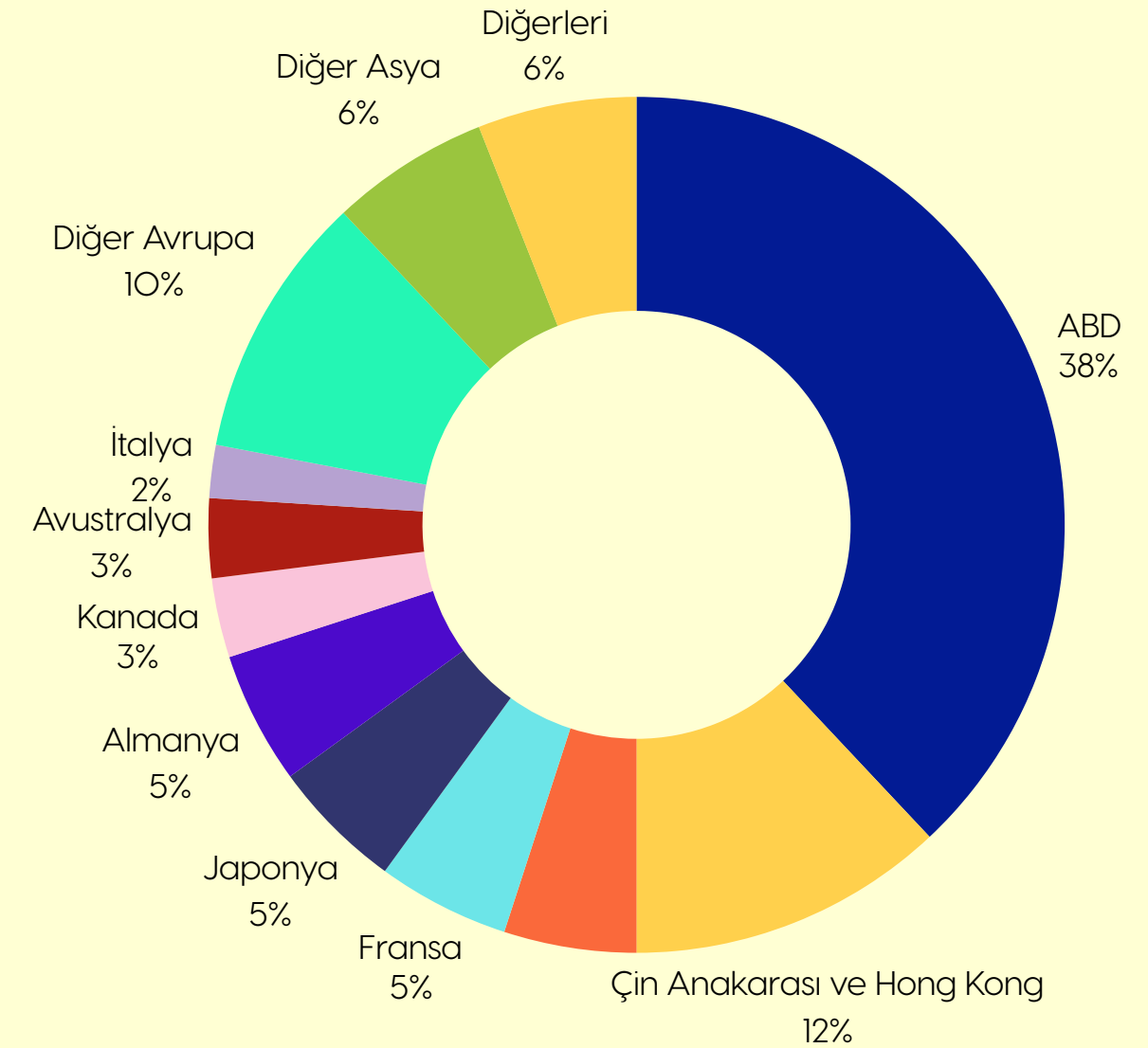

Asyanın Sanat Piyasasındaki Etkisi Artıyor

Yapılan araştırmalar, Asya'daki sanat piyasasının Avrupa'dan daha güçlü ve yaratıcılıkla dolu olduğunu gösteriyor. Asyalı koleksiyonerler, gelişim aşamasındaki sanat piyasasının hızla değişen dinamiklerine uyum sağlıyor. Ekonomik dalgalanmalara rağmen, sanata olan talep artmaya devam ediyor. Bu talep, doğrudan işlemlerden ziyade koleksiyonculuktaki gelişen tutumlardan etkileniyor. Çin'in büyük şehirlerinden Hong Kong'a kadar genişleyen bölgelerde sanata yönelik destek ve canlılık gözlemleniyor. Hong Kong'un derinleşen ticari faaliyetleri, sanat piyasasının gelişimiyle yakından ilişkilendiriliyor.

Diğer medya türlerine katılım oranları çok daha düşük seviyelerde kalmış olup, dijital sanat satın alanların oranı 2022'deki %17'den 2024'ün ilk yarısında %9'a düşerek azalmaya devam etmiştir.

Sanat piyasası 2017'de %4 oranında düştü, 2023 yılında ise 65 milyar dolara çıktı. Ancak 2024 yılının ilk yarısından itibaren de bir yavaşlama görüldü. Son dokuz yılda sanata ayrılan pay 2022'de %24 ile zirveye ulaştı ve 2023'te bu oran %19'a düştü, 2024 yılında ise yeniden %15'e düştü. En zengin koleksiyonerlerin ise %25'lik bir dilimde yer aldığı görülmektedir.

ABD gibi büyük sanat piyasalarında yetişkin başına düşen servet artışı düşük ancak olumluydu (%2) iken, Çin Anakarası ve Hong Kong'da bu seviyenin neredeyse üç katıydı. Diğer İsviçre (-%6), İtalya (-%4) ve Meksika (-%20) dahil olmak üzere pazarlarda düşüşler yaşandı.

Görsel: Sophie Cave

Bitirirken

Sanat, yapay zeka ve yerel hikayelerle yaratıcılığı yeni boyutlara taşıyor.

Dünyanın farklı ülke fuarları sayesinde, değişik toplum ve kültürlerden gelen sanatçılar daha fazla duyulmaya ve tanınmaya başlamıştır. Pandemiyle ivme kazanan dijital sanat satışlarındaki değişimler, X, Y, Z ve Boomer kuşakları gibi farklı sanat alıcıları tarafından şekillenmektedir. Sanatta sürdürülebilirlik ve iklim krizine duyarlı girişimler, dünya için önemli ve sevindirici gelişmelerdir.

Jeopolitik temalar her zaman sanat dünyasında var olacak ve piyasaları etkileyecektir. 2025 yılında, yerel hikayeler ve mitolojiler küresel sanat sahnesinde daha fazla yer bulabilir. Yapay zeka ile üretilen sanat eserlerinin yaratıcılığı ise 2025'te yeni boyutlara taşınabilir. Sonuç olarak, 2025 yılında sanat, sınırları zorlayan bir yaratıcılıkla şekillenirken, toplumsal, sosyal ve politik olaylara duyarlı kalacak ve yeni tarihlerin yazılmasına olanak sağlayacaktır.

Kaynaklar

*The Art Basel&UBS Survey of Global Collecting 2024
<https://www.theartnewspaper.com/authors/kabir-jhala>

*'We Need to Show We Take This Seriously:' Victoria Siddall on Building a More Sustainable Art Industry
<https://news.artnet.com/art-world/climate-change-victoria-siddall-art-for-tomorrow-2515392>

*Artist-Activist Andrea Bowers on Her Unlikely New Collaborator
<https://news.artnet.com/art-world/artist-activist-andrea-bowers-on-her-unlikely-new-collaborator-2480698>

*Ses Getiren Büyük Yapay Zekâ Sergileri Nerede?
<https://www.artnewspaper.com.tr/2024/11/04/ses-getiren-buyuk-yapay-zeka-sergileri-nerede>

*Capgemini World Wealth Report 2024
https://www.capgemini.com/be-en/wp-content/uploads/sites/14/2024/06/06_05_World-Wealth-Report-2024_ENG.pdf

2025 TEKNOLOJİ TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Murat Kansu

Türkiye Bilişim Sanayicileri
Derneği Danışma Kurulu Başkanı

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

Şirketler En Son Teknolojiyle Üretimi Artırırken Getirdiği Riskler Tartışılacak

2025 yılında dünya genelinde önemli trendlerden biri de artık fütüristik bir kavram olmaktan çıkan kuantum bilişim teknolojisi olabilir. Üretken Yapay Zekâ 2025'te etkisini daha da artıracak ve sonsuz olasılıklar evrenindeki yaratıcı süreçleri hem otomatikleştirecek.

Bulut ve uç bilişim, yapay zekânın büyümesiyle endüstriler ve bölgeler arasında benimsenen en yaygın trenddir. Biyoteknolojinin kullanımı tarımsal üretimde önemli avantajlar sağlarken; genetik bozulma, sağlık sorunları ve sosyoekonomik dengesizliklere yol açmak gibi bazı riskleri de beraberinde getiriyor.

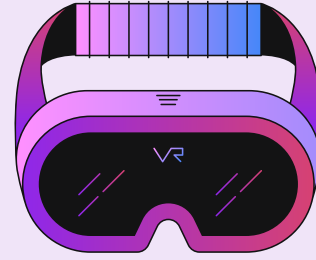

Teknoloji Dünyasını 2025'te Neler Bekliyor?

Üretken Yapay Zeka, etik yönleriyle tartışılıyor.

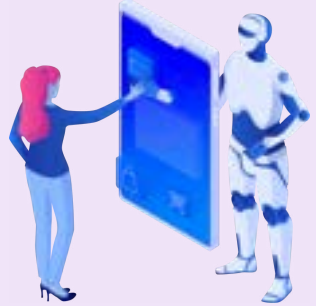
Sanal ve Artırılmış Gerçeklik her alanda yeni kapılar aralıyor.

Kuantum Bilişimi yenilikçi uygulamalara yol açıyor.

Tarımda Biyoteknoloji yaygınlaşıyor.

5G Genişlemesi operasyonel verimliliği hızla artırıyor.

Blok zinciri yeni gelir fırsatları yaratabilecek.

Yapay Zekâ Her Alanda Etkili Dönüşümlere Yol Açıyor

1.1.

Üretken Yapay Zekâ, Yaratıcı Süreçleri Hızlandırırken Etik Yönden Tartışılacak

Gündelik hayata hızla giren Üretken Yapay Zekâ 2025'te etkisini daha da artıracak ve sonsuz olasılıklar evrenindeki yaratıcı süreçleri hem otomatikleştirecek hem de sürecin birbirinden farklı pek çok alanda daha doğru ve hızlı ilerlemesini sağlayacak. Ancak etik, fikri mülkiyet, gizlilik, güvenlik ve dezenformasyon konularında da çok daha dikkatli olunması gereken yeni konular üretecek gibi gözüküyor.

Bilgisayarların yapay zekâ algoritmalarının veri ve içerik üretme kabiliyetini ifade eden Üretken Yapay Zekâ, orijinal veriyi analiz ederek yeni içerikler üretiyor. Ve eğitimden sağlığa, iş dünyasından havacılık ve uzay teknolojilerine dek görüntü, ses, metin üretiminden iş geliştirmeye inovatif tüm çalışmalarda hayatımızın daha da içinde olmaya aday.

Tüm bu önemli gelişmeler etkisini geniş bir yelpazede gösterecek. Şirketler veri analizi becerilerini hızlandıracak ve hem ürünlerinde hem de hizmetlerinde çok daha yenilikçi olabilecekler. Farklı birimler arasında daha etkili iş birliklerine olanak sağlanacak. Bu da rekabeti etkileyecektir.

1.2.

Dünya Nerede, Türkiye Nerede Olmak İstiyor?

Türkiye'nin 2024-2025 Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi kapsamında Üretken Yapay Zekâ teknolojilerinin geliştirilmesini hedeflemesi bu konudaki ekosistemin sürdürülmesine fayda sağlayacak ve dijital dönüşüm süreçlerini de hızlandıracaktır.

Dünyadaki tabloya bakarsak:

ChatGPT ve Copilot kullanım oranı

%52

Lider işletmelerin %52'si, içeriklerini oluşturmak için ChatGPT ve Copilot kullanıyor.

Profesyonellerin tercihi

%37

Pazarlama ve reklamcılık alanında Üretken Yapay Zekâ teknolojileri kullanılıyor.

Öğrenci ve Profesyoneller Kullanıyor

Aşağıdaki veriler Üretken Yapay Zekâ'nın hayatın her alanında, çeşitli sektörlerde hızla benimsendiğini ve kullanımının giderek arttığını gösteriyor.

Üniversiteliler benimsedi

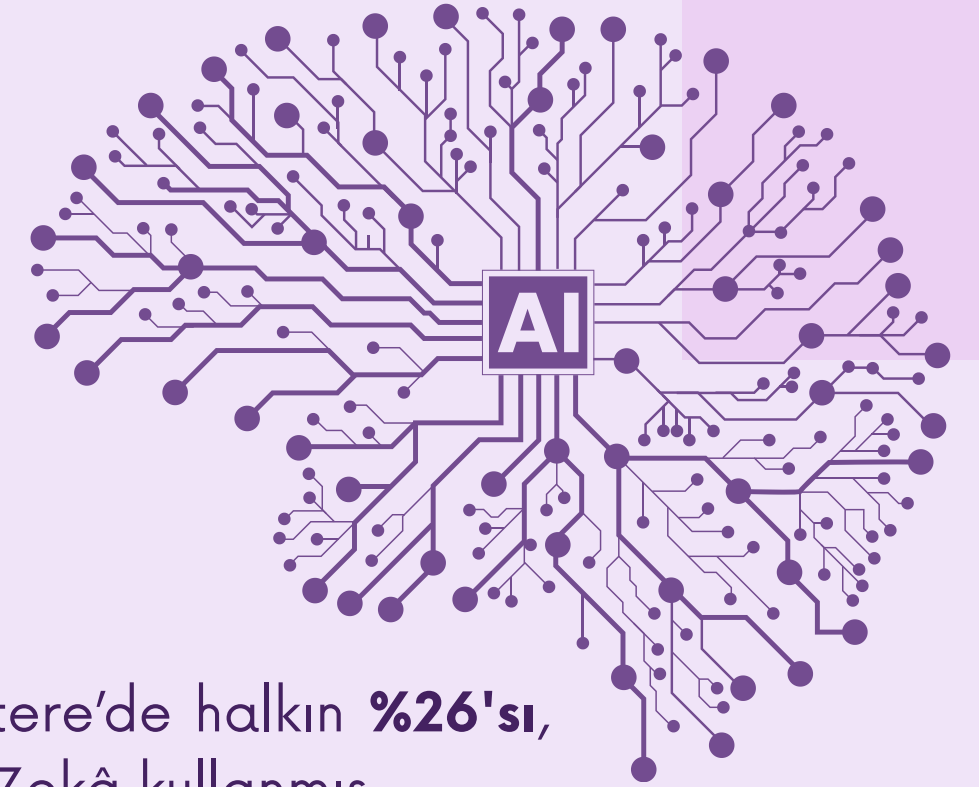
%33

ABD'de üniversitelilerin ödevlerini yaparken Üretken Yapay Zekâ kullanma oranları.

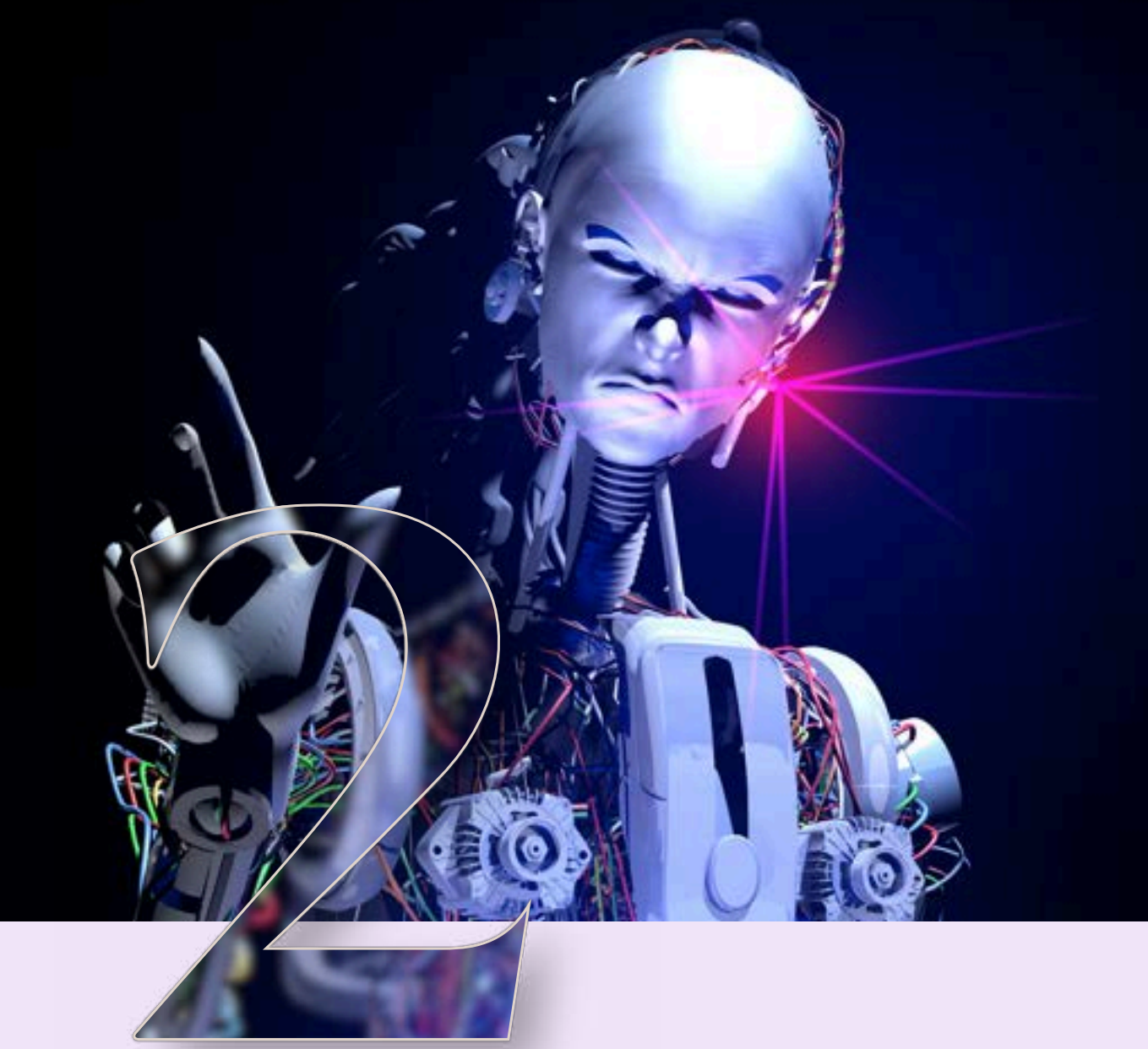
Yatırımlar hızla artıyor

%58

Yapay zekâ girişimlerine yapılan yatırımların oranı.

- **4 kişiden biri kullandı:** İngiltere'de halkın **%26'sı**, en az bir kez Üretken Yapay Zekâ kullanmış.
- **İşletmelerin yarısından fazlası hazır:** 11 ila 1.000 çalışanı olan işletmelerin yaklaşık **%61,5'i** bu teknolojileri sistemlerine entegre etti.

Kuantum Bilişim Fütüristik Bir Kavram Olmaktan Çıkıyor

2.1.

Önümüzdeki 10 Yıl İçinde Trilyonlarca Dolarlık Ekonomik Değer Yaratabilir

2025 yılında dünya genelinde önemli trendlerden biri de artık fütüristik bir kavram olmaktan çıkan kuantum bilişim teknolojisi olabilir. Birçok sektör, önümüzdeki on yıl içinde trilyonlarca dolar değerinde ekonomik değer yaratma potansiyeli olan kuantum bilişimin bu potansiyelinden faydalanmak için yatırımlarını artırmakta ve gelişmeleri yakından takip etmektedir.

Finans ve İlaç Gibi Sektörleri Etkileyecek

Gartner'ın da 2025 yılı için belirlediği stratejik teknoloji trendleri arasında yer alan kuantum bilişim, başta karmaşık problem çözümüne dayalı sektörler olmak üzere çeşitli sektörlerde son derece yenilikçi uygulamaların öncüsü olma yolunda. 2025 yılında IBM, Google gibi şirketlerin kuantum işleme yeteneklerini geliştirmesi ve bu gelişmenin, özellikle finans ve ilaç gibi sektörleri önemli ölçüde etkilemesi bekleniyor.

Elektrikli araçlardaki batarya malzemelerinin optimizasyonundan finansal piyasalarda risk değerlendirmesine dek çeşitli alanlarda test edilen kuantum algoritmaları, özellikle yeni ilaç keşfi ve lojistik optimizasyonu gibi alanlarda hem yeni olanaklar vaat ediyor hem de bu konuya erken girenlere rekabet avantajı sunuyor. Tüm bu gelişmeler, kuantum bilişiminin 2025'te önemli bir trend olacağını gösteriyor.

2.2

5G Mobil İletişim Teknolojisinin Dönüştürme Kapasitesi Yüksek

5G'nin, yani beşinci nesil mobil iletişim teknolojisinin kullanımı; yüksek hızı, düşük gecikme süresi ve geniş kapasitesi ile dünya genelinde yaygınlaşıyor ve kullanım alanları da her geçen gün hızla artıyor. Yapay zekâ ve otomasyon gibi teknolojilerin ortaya çıkması ve yaygınlaşması ile veri miktarında sürekli bir artışın yaşanması, ardıllarına göre çok daha yüksek veri yükleme/indirme hızı ve gelişmiş kapasitesi olan bu beşinci nesil kablosuz hücresel teknolojisinin faydalarını daha da görünür kılıyor.

Nesnelerin internetinden (IoT) otonom araçlara, gelişmiş oyun uygulamalarından canlı akış medyası ve akıllı şehirlere, birçok yenilikçi uygulamayı destekleyen 5G, iş dünyasından küresel ekonomiye dek yaşamı dönüştürebilecek kapasitesi ve potansiyeli ile 2025 yılında hem bireysel kullanıcılar hem de endüstriyel uygulamalar için daha geniş bir etki alanına sahip olacaktır.

2025'te Dünya Nüfusunun %65'i 5G Kapsamında Olacak

2024 yılı itibarıyla dünya genelinde 300'den fazla ticari 5G ağı ve 700'den fazla, 5G destekli akıllı telefon modeli bulunuyor. 2025'te ise 5G bağlantılarının sayısının ikiye katlanması beklenmekte, 2025 yılının sonuna kadarsa dünya nüfusunun %65'inin 5G kapsama alanında olması ve küresel mobil veri trafiğinin %45'inin 5G üzerinden gerçekleşmesi öngörülmekte.

Güvenilir İletişim Çözümlerinin Gelişecek

5G'nin endüstriyel ve kurumsal kullanımının artması sonucunda, üretim süreçlerinin otomasyonu, enerji verimliliğinin artırılması ve akıllı altyapıların geliştirilmesi gibi yenilikleri de bekleyebiliriz. Yine 2025 yılında özel 5G ağlarının yaygınlaşacağını ve bu sayede işletmelere özel, güvenilir iletişim çözümlerinin geliştirileceğini ve böylece operasyonel verimliliğin artacağını söyleyebiliriz. Türkiye'de 5G frekans ihalesinin 2026 yılında yapılması bekleniyor.

Bulut Ve Uç Bilişimde Yeni Arayışlar

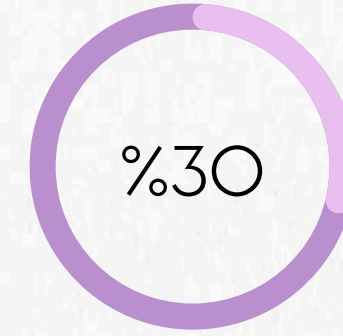
Ürün ve Hizmetlerin Değerini Artırıyor, Maliyetleri Düşürüyor

Bulut ve uç bilişim, gecikme süresi, veri aktarım maliyetleri, devletlerin veri egemenliği düzenlemelerine bağlılık, veriler üzerinde özerklik, güvenlik gibi konuları optimize etmek amacıyla devasa ölçekli uzak veri merkezleri, bölgesel merkezler ve yerel düğümler gibi konumlar arasında dağıtılan iş yüklerini ifade eder.

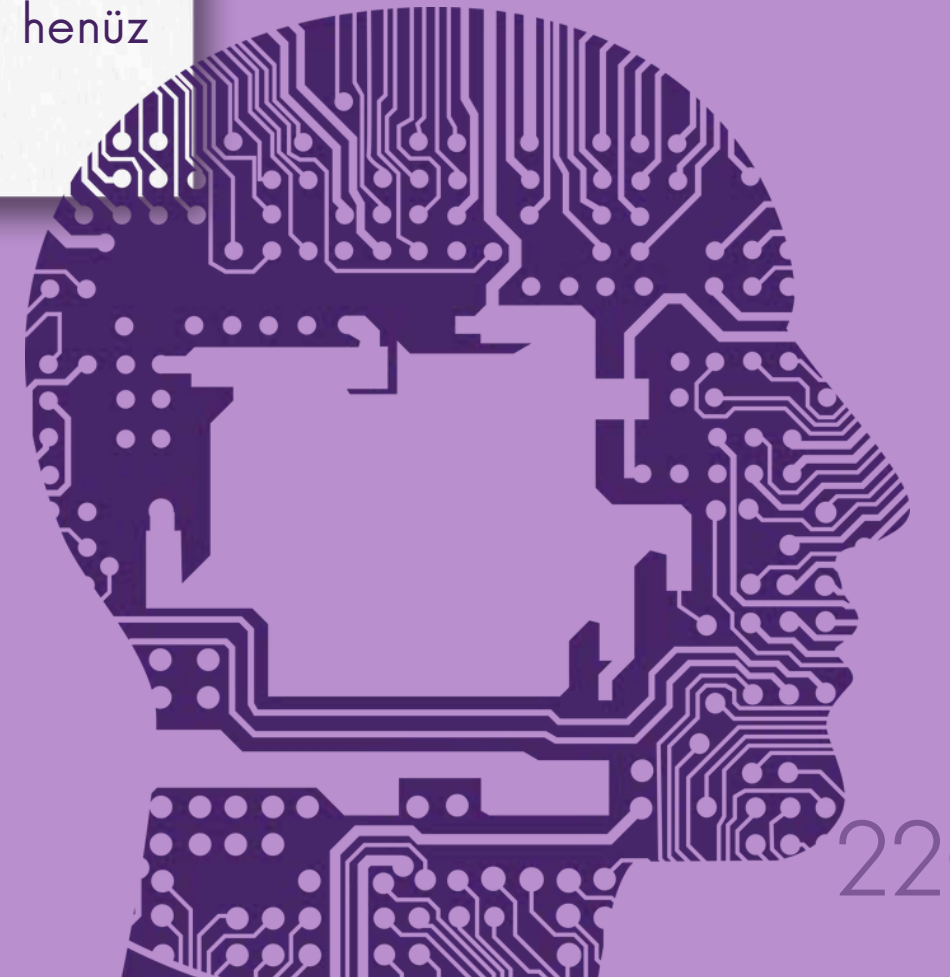
Özellikle uç bilişim, merkezi bir veri merkezine güvenmek yerine verileri veri oluşturma kaynağının yakınında işlemeyi içerir. Uygulamalar arasında otonom araçlar, endüstriyel IoT ve uzak konumlarda yerel veri işleme yer alır.

Bulut ve uç bilişim, yapay zekânın büyümesiyle endüstriler ve bölgeler arasında benimsenen en yaygın trenddir. Çoğu şirket, ürün ve hizmetlerinin değerini artırmak, maliyetleri düşürmek, müşterilerine daha iyi hizmet vermek, bilgisayar ve depolama kaynaklarının kullanımını optimize etmek için bulut ve uç bilişim teknolojilerini benimsiyor.

Türkiye’de bulut bilişim pazarının yükselişi

Türkiye’de bulut bilişime yatırım yapan şirket oranı %16’nın üzerine çıkmıştır ancak küresel pazara oranla bulut bilişimdeki büyüme henüz potansiyelinin altındadır.

Büyük veri teknolojisi hızlıca devreye girecek.

Taylan Yıldız

Teknolojist, Yatırımcı ve Digital Dönüşüm Uzmanı

Gündemin ilk maddesi: Yapay zeka

Konu teknoloji olunca 2024'te uzak ara en öne çıkan, hayatımızın birçok alanına aynı anda etki eden devrim Yapay Zeka dersek hiç abartmış olmayız. Zira Nobel Fizik ve Biyoloji ödülünü alanların bile bilgisayar bilimci olduğu bir sene yaşadık.

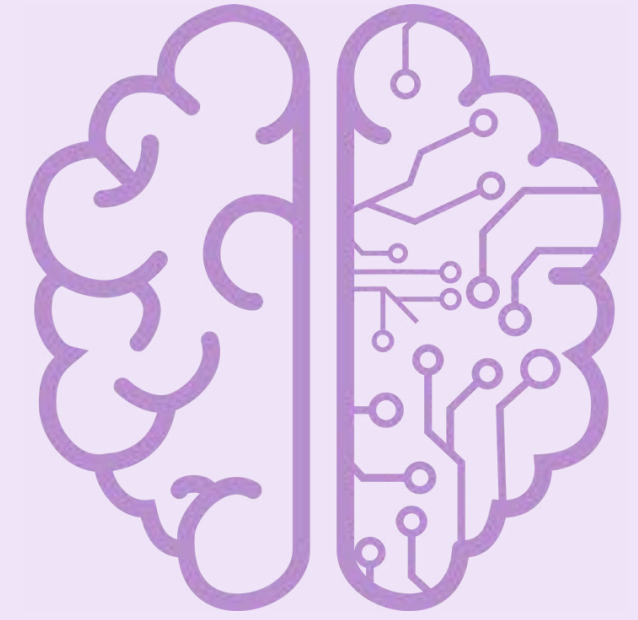
Angaryalardan kurtulacağız

Çoğumuz yazılarımızı düzenlemeden tutun veri analizine kadar birçok konuda yapay zeka sistemlerini hayatımızın vazgeçilmez araçları haline getirdik ve bu her geçen gün artıyor. 2025, bu araçların bizi yakından tanıdığı ve angarya işlerimizi bizim adımıza yapabileceği bir sürecin başlangıcı olacak.

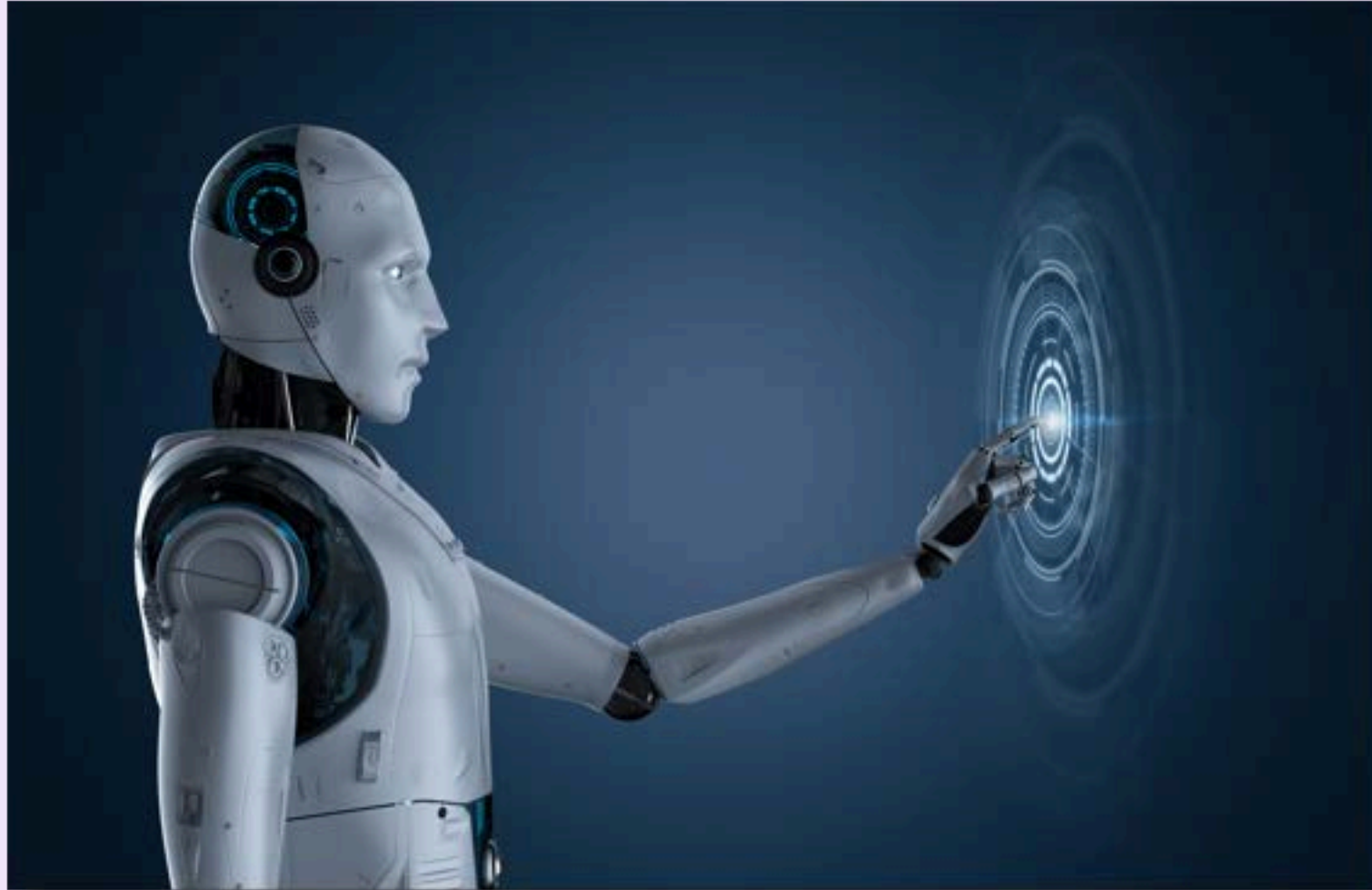
Rekabetçi avantaj şirketleri etkileyecek

Şirketlerin %75'i yapay zeka, bulut uygulamaları ve büyük veri teknolojilerini gelecek 5 sene içerisinde süreçlerine entegre edeceklerini raporlar ortaya koyuyor. Bu teknolojilerin yaratacağı rekabetçi avantaj şirketleri planlanandan daha hızlı bu alana iteceğini tahmin ediyorum.

Kuantum bilgisayarları ilaç keşfinde devrim yaratabilir.

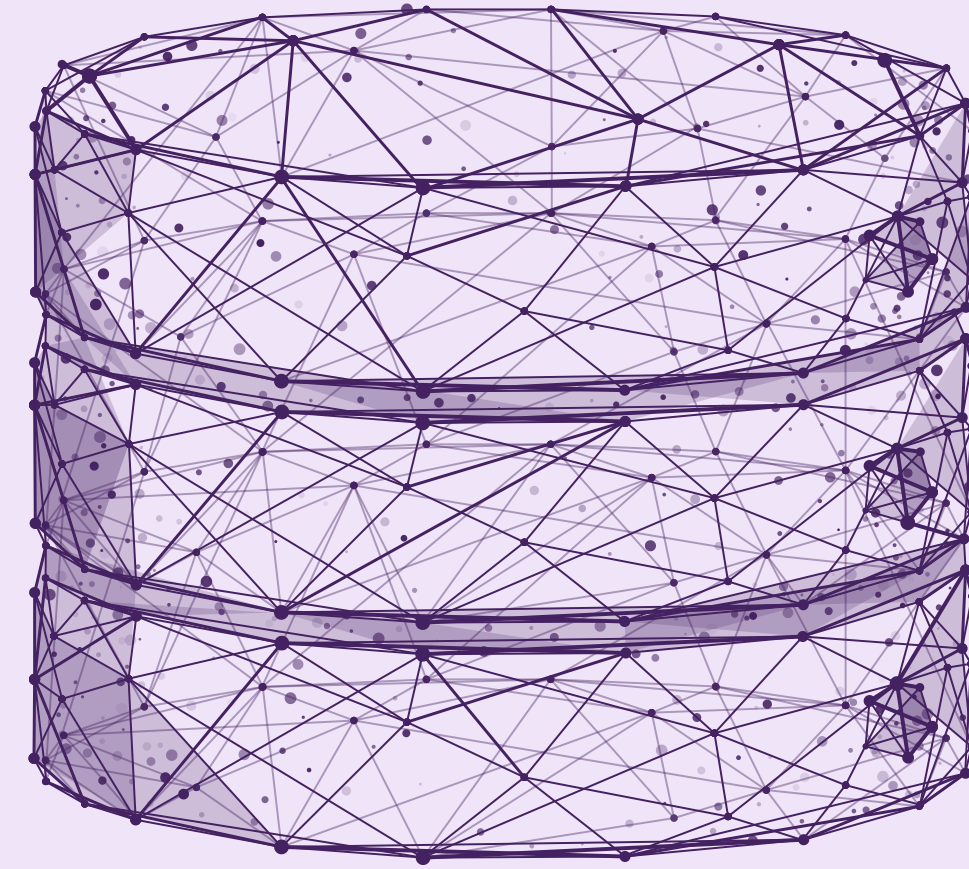
Beş yıl içinde işgücü piyasasının da %23'ü yapısal değişime uğrayacak. Bu işlerin tanımları ya ciddi anlamda değişecek ya da işkolu ortadan kalkacak. Uzmanlara göre, çalışanların yarısından fazlası mesleki eğitime ihtiyacı duyacak.

Kuantum bilgisayarların gücü, kübit (temel bilgi birimi) sayısının artırılması ve kübitlerin kararlı bir şekilde çalışabilmesinden geliyor. Bu iki alanda da ciddi atılımlar atıldı. Bunların meyvelerini 2025'te toplayacağız. Örneğin, materyal bilimi, iklim modellemeleri ve ilaç keşfi gibi birçok alanda devrim niteliğinde çalışmalara şahit olacağız.

Dünyadaki ekonomik pasta teknolojik atılımla büyüyecek.

Bir diğer teknolojik gelişme de iklim teknolojisi alanında olacak. Hem karbon yakalama hem de batarya yenilikleriyle enerji verimliliğini artırıp karbon emisyonlarını azaltma imkânı erişilebilir olacak. Bu konu ülkemiz için özellikle kritik.

Çünkü 2026'dan itibaren AB'ye ihraç ettiğimiz ürünlerin üretiminden doğan karbon salınımına Avrupa Yeşil Mutabakatı'ndan dolayı sınır ve vergiler geliyor. İhracatımızın %41'ini AB'ye gerçekleştirdiğimiz düşünüldüğünde birçok sektörün iklim teknolojilerini hızlıca hayata geçirmesi gerekeceğini görüyorum.

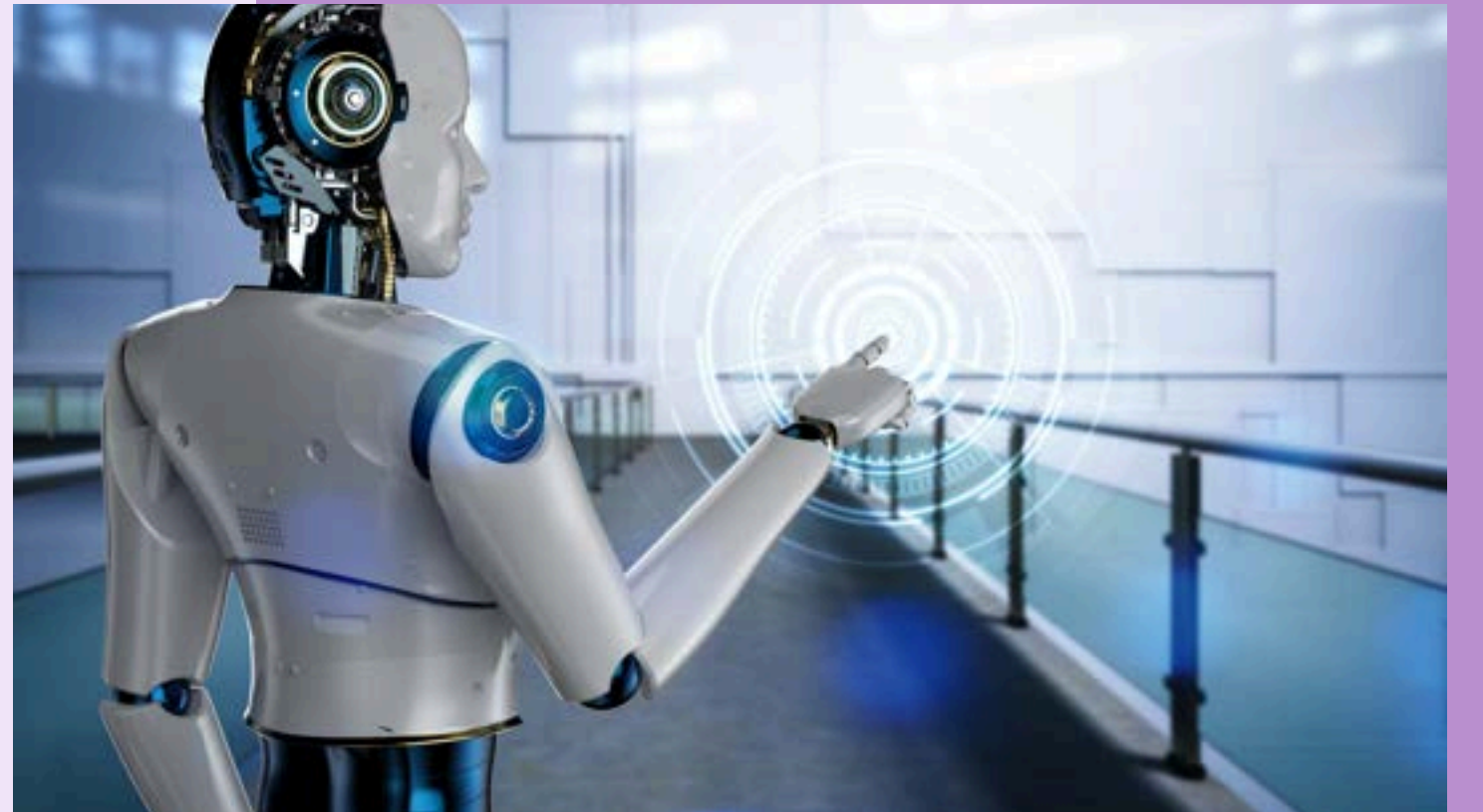
2025 biyoteknolojiden otonom araçlara birçok alanda heyecanlı gelişmelere şahitlik edeceğimiz bir yıl olacak. Dünyadaki ekonomik pastayı büyüten alan teknoloji olacak. Umarım biz de ülkece yüksek teknoloji ihracatımızı %4'lerden OECD ortalaması olan %23'lere çıkaracak hamleleri yapar ve bu pastadan hakkımız olan payı alabiliriz.

Sanal Gerçeklik (VR) Ve Artırılmış Gerçeklik (AR)

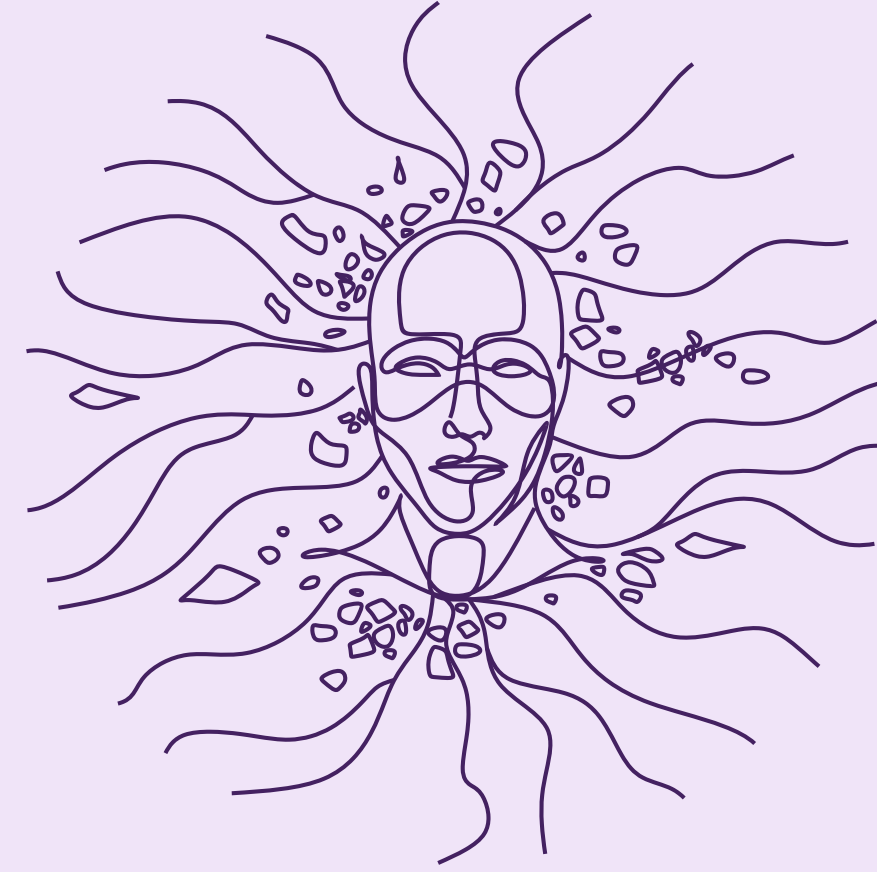

AR ve VR Teknolojileri, Kullanıcı Deneyimini Zenginleştiriyor

Artırılmış Gerçeklik (AR) ve Sanal Gerçeklik (VR) teknolojileri, çeşitli sektörlerde yenilikçi uygulamalarla öne çıkıyor ve hızla gelişiyor. Bu teknolojiler eğitimden sağlık hizmetlerine, perakende ve E-ticaretten eğlence ve oyun sektörüne, mimarlık ve inşaatın çeşitli üretim endüstrilerine dek geniş bir spektruma yayıldı.

Tüm bu sektörlerde AR ve VR teknolojilerinin kullanımı, operasyonel verimliliği artırmakta, maliyetleri düşürmekte ve kullanıcı deneyimini zenginleştirmektedir. Gelecekte, bu teknolojilerin daha da yaygınlaşması ve yeni uygulama alanlarının ortaya çıkması hiç de şaşırtıcı olmayacaktır.

Daha Hafif, İnce ve Kullanıcı Dostu Ürünlerle Donanımda Gelişmeler Bekleniyor

Örneğin, IDC'nin tahminlerine göre, 2025 yılında AR ve VR başlıklarının küresel sevkiyatlarının %41,4 oranında artması öngörülmekte, bu da bizlere pazarın önemli ölçüde büyüyeceğini göstermektedir. AR ve VR teknolojilerinin yapay zekâ ile entegre edilerek daha akıllı ve etkileşimli deneyimler sunması da beklentiler arasındadır.

Bu entegrasyon, kullanıcıların daha gerçekçi ve kişiselleştirilmiş deneyimler yaşamasına olanak tanıyacaktır. Eğitim simülasyonları, uzaktan iş birliği ve müşteri deneyimlerinin geliştirilmesi gibi amaçlar AR ve VR teknolojilerinin 2025'te kurumsal uygulamalarda daha çok kullanılacağını gösteriyor. Aynı zamanda daha hafif, ince ve kullanıcı dostu ürünlerle donanımda gelişmeler bekleniyor.

2025'in teknopolitik öngörüler

Son 3-5 yıldır güçlenen teknoloji ve jeopolitik arasındaki etkileşimin, 2025 yılında –özellikle de Trump'ın başkan oluşu ile birlikte–aşırı yoğunlaşacağını ve küresel güç yapıları, ittifaklar ve çatışmalar üzerinde etkili olacağını öngörüyorum. Yenilik, düzenleme ve iş birliğini başarıyla dengeleyen uluslar rekabet avantajı elde edecek, siber güvenlik, etik ve kaynak kontrolündeki çözülmemiş zorluklar ise gerginlikleri daha da kötüleştirebilecek.

Fusun Sarp Nebil

Bilişim Uzmanı, T24 Yazarı

Yapay zekaya ürün ve hizmetlerde daha fazla dijitalleşme ve bağlantılı yaşam deneyimleri eşlik edecek.

Mert Gürsoy

Samsung Türkiye Tüketici Elektronik Satış ve Pazarlamadan Sorumlu Başkan Yardımcısı

2024 yılında olduğu gibi 2025'te de teknoloji sektöründe yapay zekanın en önemli yükselen trendlerden biri olmaya devam edeceğini öngörüyoruz. Yapay zekaya ürün ve hizmetlerde daha fazla dijitalleşme ve bağlantılı yaşam deneyimleri eşlik edecek. Tüketici trendleri açısından, büyük ekran TV'lere, akıllı cihazlara, bağlantılı ekosistem ürünlerine talebin ve yöneliş trendinin devam edeceğini tahmin ediyoruz.

Kullanıcı deneyimini daha iyi bir noktaya taşıyoruz

Samsung Electronics olarak TV ve beyaz eşya ürünlerimizde gelişmiş bağlantı özelliklerini yapay zekâ ve sürdürülebilirlik ile birleştirerek kullanıcı deneyimini çok daha iyi bir noktaya taşımak için çalışmaya devam ediyoruz. Yapay zekâ destekli Bespoke AI ev aletleri, kullanıcı alışkanlıklarını anlayan, daha sezgisel akıllı ev aletleri deneyimi sunan ve bunun için de yapay zekâyı kullanan cihaz ekosistemini evlere getiriyor.

Tarımda Biyoteknoloji Kullanımı Ne Getirecek?

Tarımsal Verimliliği Artırıyor Ancak Riskleri de Tartışılıyor

Biyoteknoloji, önemini günden güne arttıran teknolojik bir kavram. Tarımda bu teknolojinin, yani biyoteknolojinin kullanımı; gıda güvenliğini artırmak, çevresel sürdürülebilirliği sağlamak ve tarımsal üretimde karşılaşılan zorluklara yenilikçi çözümler sunmak açısından önem taşıyor.

Etik, Çevresel ve Sosyo-Ekonomik Etkileri

Hassas tarım uygulamalarının benimsenmesi, biyoteknolojik aşı ve biyopestitlerin geliştirilmesi, biyoyakıt üretiminde biyoteknolojinin kullanılması bazı olumlu sonuçlar sağlıyor. Gıda güvenliği ve besin değerlerinin artırılmasına katkı veriyor. Tarımsal verimliliği arttırarak gıda ihtiyacının karşılanmasında olumlu rol oynuyor.

Tarımsal üretimde bu önemli avantajları sağlarken; genetik bozulma, sağlık sorunları ve sosyoekonomik dengesizliklere yol açmak gibi bazı riskleri de beraberinde getiriyor. Dolayısıyla 2025 için tarımda biyoteknolojinin dünya genelinde daha etkin ve yaygın bir şekilde kullanılacağını, ancak bu teknolojinin etik, çevresel ve sosyo-ekonomik etkilerinin de tartışılacağını ve uygun düzenlemelerin yapılmasının önemli olacağını söyleyebiliriz.

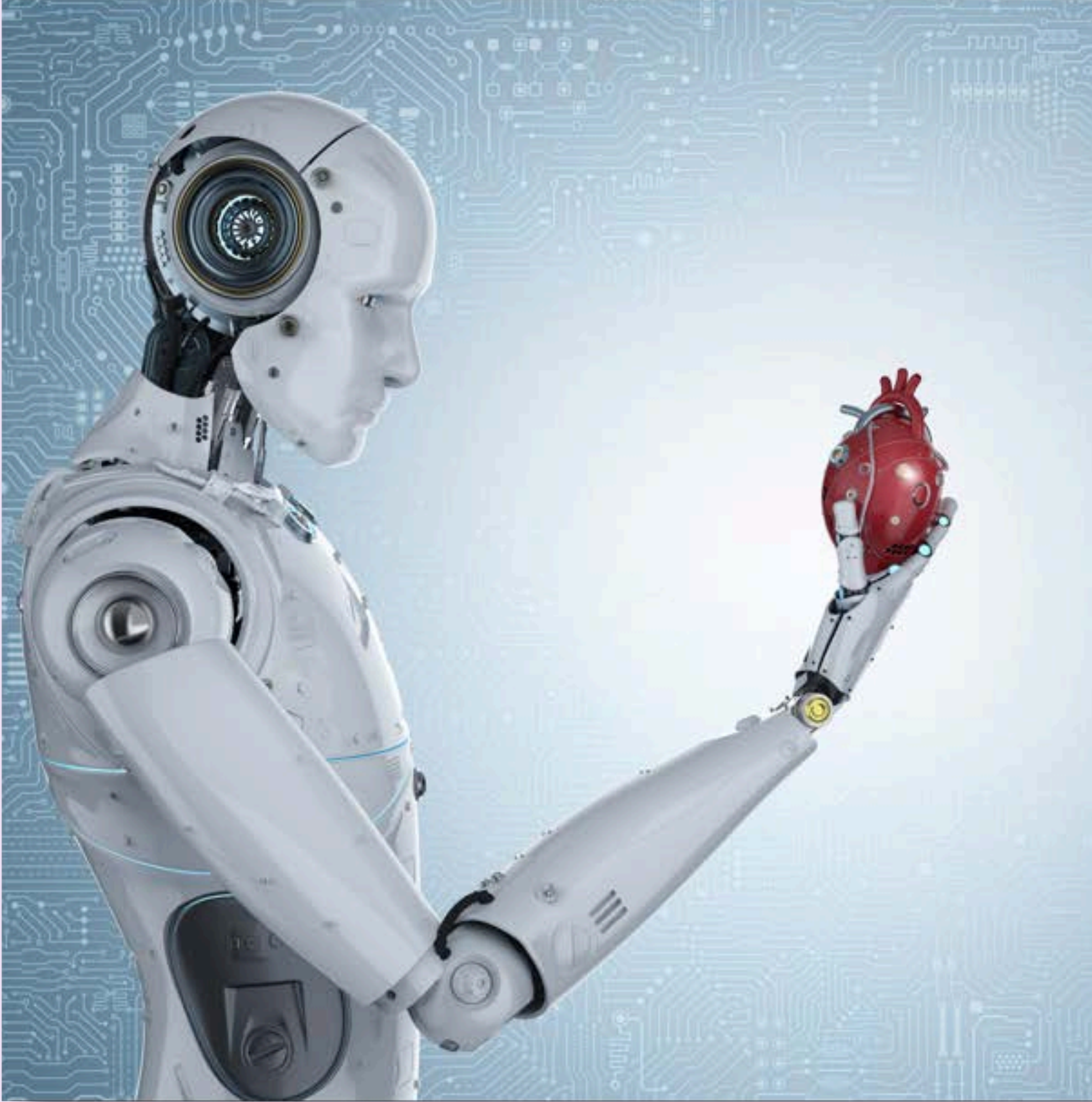

Banu Soyak

Lenovo Türkiye Pazarlama ve İletişimden
Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

Yapay zekanın 2030'a kadar küresel ekonomiye 15,7 trilyon dolar katkıda bulunması bekleniyor.

Yapay zekanın (AI) 2030'a kadar küresel ekonomiye 15,7 trilyon dolar katkıda bulunması bekleniyor. Lenovo'nun küresel CIO raporuna göre CIO'ların %43'ü operasyonlarına AI ve makine öğrenimini entegre etmeye hazır durumda. Lenovo'nun yeni nesil AI destekli bilgisayarları, süreçleri optimize ederek verimliliği artırıyor ve iş dünyasına dönüştürücü bir fırsat sunuyor.

2025'te AI, tüketici deneyimini dönüştürerek Gen Z'nin alışkanlıklarını daha da şekillendirecek. Bu nesil, markalardan hiper-kişiselleştirilmiş, eğlenceli ve sürdürülebilir deneyimler bekliyor. AI, sosyal medya etkileşimlerinden alışveriş davranışlarına kadar çeşitli verileri analiz ederek kullanıcıya özel öneriler sunabilecek.

Müşteri ihtiyaçları önceden tahmin edilecek

Ayrıca, sesli asistanlar sayesinde kullanıcılar, ürün arama ve alışverişi sesli komutlarla yapabilecek. AI'nın etkinlik tahmini yeteneği, markaların müşteri ihtiyaçlarını önceden tahmin ederek proaktif stratejiler geliştirmesine olanak tanıyor. Veriye dayalı analizlerle markalar, doğru kararlar alarak rekabet avantajı sağlayabilir ve müşteri memnuniyetini artırabilir."

Yeşil Enerji Üretiminde Teknoloji Hızla Değişecek

Her Araştırma Daha Yaşanılır Dünya İçin

Yeşil enerji teknolojilerindeki yenilikler güneş, rüzgâr ve biyoenerji gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının verimliliğini artırmaya ve maliyetlerini düşürmeye odaklanıyor. Yeni gelişmeler arasında güneş enerjisini elektriğe dönüştüren yeni fotovolttaik hücre tasarımları, daha düşük rüzgâr hızlarında çalışan rüzgâr türbinleri ve gıda dışı biyokütleden elde edilen biyoyakıtlar dikkat çekiyor. Bu teknolojiler, küresel karbon ayak izini azaltmak ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için çok önemli.

Temiz enerjiye geçiş hem enerji üreten hem de enerji tüketimi yoğun sektörler üzerinde kapsamlı etkilere sahip olacağından enerji ve arazi gereksinim duyan sistemler için fiziksel varlıklara önemli yatırımlar gerektirecektir. Şimdiye kadar, enerji ve arazi kullanım sistemleri için fiziksel varlıklara yapılan toplam yatırım, 2050 yılına kadar net sıfıra ulaşmak için gereken 9,2 trilyon dolarlık yıllık yatırımın hâlâ oldukça altında. Kapasite ve güvenilirlik kısıtlamaları ile artan faiz oranları temiz enerji alımını yavaşlatıyor. Ancak sermaye yatırımının artması yaygın kullanımı hızlandırmaya yardımcı olacak gibi görünüyor.

Yapay zekânın yalnızca bir teknoloji değil, markaların DNA'sına entegre olabilecek bir strateji gücü olarak yeniden tanımlandığı bir yıl olacak.

Burcu Ağma

BBA Strategic Brand Consulting Kurucusu

2025, yapay zekânın yalnızca bir teknoloji değil, markaların DNA'sına entegre olabilecek bir strateji gücü olarak yeniden tanımlandığı bir yıl olacak. Yapay zeka bazlı sentetik araştırmalar ve içgörü analizlerinden hiper-kişiselleştirilmiş deneyimlere, satın alma kararlarını otonom bir şekilde alabilen "yapay müşterilerden", AI destekli artırılmış gerçeklik (AR) ile kapsayıcı ve unutulmaz marka hikayelerine, hızlı ve heyecanlı bir yıl bizleri bekliyor.

Yapay Zeka sadece bir verimlilik aracı değil

Müşterilerin markalardan beklentisi hiç olmadığı kadar yüksek, ve tam da böyle bir dönemde yapay zekayı hala sadece bir verimlilik aracı olarak kullanan markaların zorlandığı, stratejide adeta takımın bir parçası gibi entegre edenlerin ise ayrıştığı bir yıl olacak. İlk "hype" ı atlattığımız, gerçek bir derinleşme dönemine giriyoruz. Kendimize sormamız gereken soru şu; ekiplerimiz ve markamız bu derinleşmeye hazır mı yoksa hala yapay zeka sizin için öngörülemez bir bilinmez mi?

Blok Zinciriyle Finansal Varlıklar Satışa Sunulacak

OGGUSTO

Her Bir Şirket Hissesi Dijital Bir Token Olarak Temsil Edilecek

Başlangıçta Bitcoin için geliştirilen blok zinciri teknolojisi, kripto para biriminin ötesinde bugün yeni uygulama alanlarıyla hayatımızda. Pek çok farklı endüstri şeffaflık sağlama, güvenliği artırma ve dolandırıcılığı azaltma yeteneği nedeniyle blok zincirini benimsiyor. Gelişen kullanım alanları arasında tedarik zincirlerindeki malların menşeinin izlenmesi, hilelere karşı korumalı oylama sistemleri sağlanması ve güvenli tıbbi kayıtların yönetilmesi yer alıyor.

Blok zinciri şirketleri, test uygulamalardan sonra artık tokenize edilmiş finansal varlıkları günlük kullanıma sunuyor. Blok zinciri ağındaki bir varlığın benzersiz bir dijital temsilini oluşturma süreci olan tokenizasyon, uzun yıllar süren beklentiler ve deneylerden sonra artık ölçeklenmeye başladı. Örneğin, bir şirketin hisseleri tokenleştirildiğinde, her bir hisse dijital bir token olarak temsil edilecek ve bu tokenler kolayca alınıp satılabilecek. Programlanabilirlik, birleştirilebilirlik ve gelişmiş şeffaflık gibi avantajlar, finans kurumlarının operasyonel verimlilikleri yakalamasına, likiditeyi artırmasına ve yenilikçi kullanım örnekleri aracılığıyla yeni gelir fırsatları yaratmasına olanak sağlayabilir.

Asıl değişim, yapay zekâ araçlarını etkin biçimde kullanabilen kişiler ile bu yeteneği geliştiremeyenler arasında yaşanacak.

Hulusi Berik
Berik Girişim Kurucusu

2025 yılında, yapay zekâ sıklıkla işsizlik korkusuyla ilişkilendirilse de, gerçekte bu teknolojinin insanları tamamen işlerinden etmesi beklenmiyor. Asıl değişim, yapay zekâ araçlarını etkin bir şekilde kullanabilen kişiler ile bu yeteneği geliştiremeyenler arasında yaşanacak. Yapay zekâ ve sağlık teknolojilerinin birleşimiyle devrim niteliğinde gelişmelerin yaşanacağı bu yılda, kişiselleştirilmiş sağlık çözümleri, büyük veri ve AI sayesinde hastaların ihtiyaçlarına özel tedavi planları sunarak yaygınlaşacak.

Sanal terapiler ve uzaktan cerrahi

Generatif AI araçları ise sadece metin ve görsel üretmekle kalmayıp klinik araştırmaları hızlandırarak yeni ilaç keşiflerini kolaylaştıracak. Giyilebilir cihazlar ve biyosensörler bireylerin sağlık durumlarını anlık izlerken, metaverse uygulamaları sanal terapiler ve uzaktan cerrahi simülasyonlarında önemli rol oynayacak.

Türkiye'deki start-up'lar globalde ses getirecek

Sürdürülebilir teknolojilerin ön planda olacağı 2025'te enerji tasarruflu çipler ve karbon nötr veri merkezleri çevre dostu bir dijital dönüşümü desteklerken, Türkiye'de teknoloji start-up'larının özellikle yapay zekâ, biyoteknoloji ve siber güvenlik alanında global arenada ses getirecek çözümler ürettiği görülecek.

Çok İşlevli Robotlar İşletmelerde Yer Bulacak

Depoda Görevli Robot, Ürünler Toplayıp Paketleyecek ve Araçlara Taşıyacak

Çok işlevli robotlar, artan işçilik maliyetlerinin yanı sıra depolama ve üretim gibi sektörlerde daha iyi yatırım getirisi talebi nedeniyle trend oluyor. Robot üreticileri, rekabetçi fiyat noktalarıyla medyanın dikkatini çekerek gelişmiş robotları daha erişilebilir hâle getiriyor. Çok çeşitli fiyatları ve yetenekleri olsa da bu imkânı erken benimseyenler bu tip robotların birden fazla görevi yerine getirme potansiyelini keşfediyor ve işletmelerinde esneklik ve maliyet verimliliği elde ediyor.

Kullanım örneklerine bakacak olursak bir depo ortamında, malların toplanması, paketlenmesi ve taşınması gibi birden fazla görevin yerine getirilmesi mümkün. Sağlık hizmetlerine yardımcı olmak, tıbbi malzeme sağlamak, hasta hareketliliğine yardımcı olmak ve hatta alanları dezenfekte etmek gibi çeşitli görevleri yerine getirmek olanaklar arasında. Uzak veya tehlikeli ortamlarda saha servisi, ekipman muayenesi, rutin bakım yapılması ve arızaların onarılması da uygulamalar arasında.

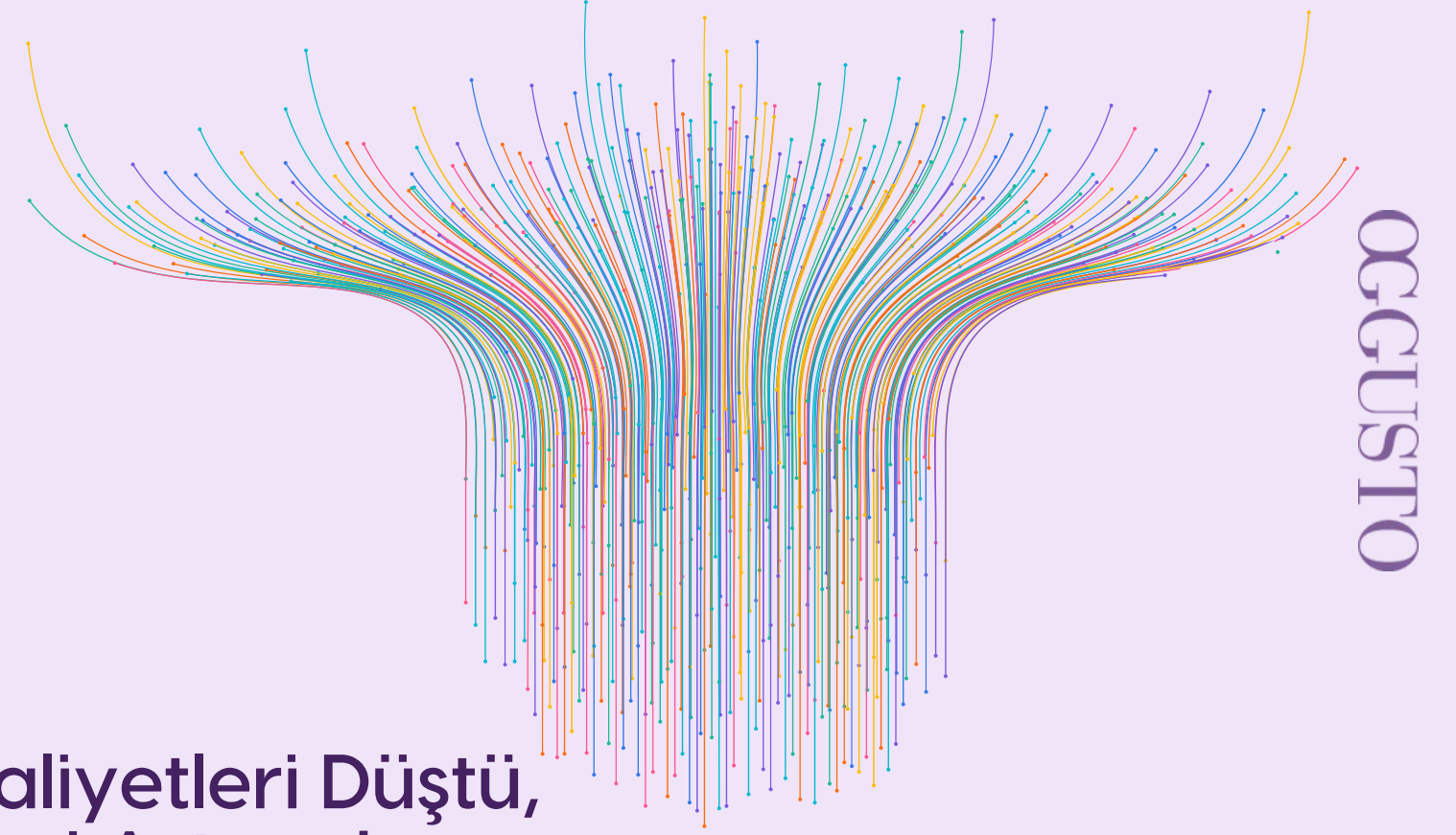

Uzay teknolojileri cirosu

750 milyar \$

2035'e kadar uzay teknolojilerinin bel kemiği olan uzay donanımı ve hizmeti sağlayıcıların cirolarının 750 milyar doları bulması bekleniyor.

OGGUSTO

Teknoloji Maliyetleri Düştü, Uzay Projeleri Artacak

Hızla düşen teknoloji maliyetleri son on yılda uzay teknolojilerini gerçekleştirilebilir hale getirdi. Uyduların ağırlık, büyüklük ve güç ihtiyaçları açısından küçülmeleriyle maliyetin azalması, uzaya fırlatmaların artması ve değişik teknolojilerin uygulamaya geçmesi sonucunu doğurdu.

Böylece Space-X'in sahibi olduğu Starlink gibi geniş çaplı internet erişimi sağlayan düşük yörüngeli özel sektör uydularının ve özel sektör fırlatma tesislerinin gelişmesine tanık olduk.

Uzay madenciliği ve yörüngede üretim gibi yeni alanların gelişmesi beklenirken Ay'ın ekonomik olarak değerlendirilmesi veya akıllı telefonların uydular üzerinden haberleşmesi gibi mevcut teknolojiler de hızla ilerliyor.

Bitirirken

Risklerin ve Umut Veren Gelişmelerin Yılı

Teknoloji dünyasında çok olumlu ve umut verici gelişmeler olacağı muhakkak. Örneğin Üretken Yapay Zeka'nın yaygınlaşması, kuantum bilişimi ve tarımda biyoteknoloji kullanımı, devrim niteliğinde gelişmelere yol açabilecek. Ama insanlığın bir o kadar da tedbirli ve sorgulayıcı olması gerekiyor. Genetik bozulma, sağlıklı yaşamın önündeki engeller ve sosyoekonomik dengesizlikler hep masada olacak gibi...

2025 LÜKS TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Özlem Güsar

OGGUSTO Kurucusu

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Markalar Kimliklerini Yeniden Keşfediyor

Lüks pazarı, küresel ekonomik dalgalanmaların ve değişen tüketici davranışlarının etkisiyle kritik bir döneme girdi. 2024 yılında, Bain-Altagamma'nın Dünya Çapında Lüks Mallar Pazar Araştırması'na göre, 2008'den bu yana ilk kez kişisel lüks mallar pazarı geriledi ve 387 milyar dolarlık rekor seviyeden %2'lik bir düşüşle 381 milyar dolara geriledi. Bu daralma, Covid-19 pandemisi sonrası patlama döneminde büyüyen lüks sektörünün, ekonomik gerçeklerle yüzleştiği bir dönemi işaret ediyor.

Anlam Arayışı Öne Çıkıyor

Uzun yıllar boyunca lüks pazarının sonsuz bir büyüme efsanesine kapıldığına dikkat çeken uzmanlar, bu dönemin sona erdiğini ve kaynakların sınırlı olduğu bir dünyada markaların kendilerini yeniden keşfetmesi gerektiğini vurguluyor. Özellikle Çin pazarındaki %20-22 oranındaki sert düşüş, Z kuşağı müşterilerinin sadakat kaybı ve lüks ürünlerde fiyat/kalite dengesindeki çatışmalar, sektörün yeni bir strateji belirleme ihtiyacını ortaya koyuyor.

2025 yılı, hem fırsatların hem de zorlukların bir arada yaşanacağı bir dönemi temsil ediyor ve bu durum, lüks sektörünü yalnızca estetik bir arena değil, aynı zamanda stratejik bir savaş alanı haline getiriyor.

2025'te Hem Fırsatlar Hem de Zorluklar Bir Arada Yaşanacak

Bununla birlikte, lüks pazarının dayanıklılığı ve uzun vadeli güçlü temelleri, markaların yaratıcı yeniliklere ve sürdürülebilir çözümlere yönelmesiyle sağlanabilir. Ancak, bu dönüşüm kolay olmayacak; markalar, müşterileriyle anlamlı bağlar kurmak ve yenilikçi ürünlerle güven tazelemek zorunda.

2025 yılı hem fırsatların hem de zorlukların bir arada yaşanacağı bir dönemi temsil ediyor ve bu durum, lüks sektörünü yalnızca estetik bir arena değil, aynı zamanda stratejik bir savaş alanı haline getiriyor.

2025, lüksün ürün odaklı bir anlayıştan, deneyim odaklı bir felsefeye geçtiği dönemi işaret ediyor. Bu dönüşüm, seyahat, gastronomi ve sağlıklı yaşam alanlarında öne çıkan bir "anlam arayışını" beraberinde getiriyor. Tüketiciler, fiziksel ürünlerden çok, kendilerini dönüştüren, kişisel mutluluklarına katkı sağlayan deneyimlere yöneliyor. Lüks markaların, bu dönüşüme ayak uydurmak için yaratıcı, sürdürülebilir ve kişiselleştirilmiş deneyimler sunması, liderliklerini korumalarının anahtarı olacak.

2025 Yılında Lüks Sektörünü Neler Bekliyor?

Deneyim lüks sektöründeki her detayda kendini gösteriyor

Markalar ve alıcılar dünyanın geleceğini düşünerek adımlar atıyor

Lokal zanaatkarlık değer kazanıyor

Genç tüketicilerin lükse daha hızlı ulaşması dengeleri değiştiriyor

Alıcılar lükse dair her şeyde kendine ait detaylar görmek istiyor

1

Kişiselleştirme Lüksün Yeni Standardı Olacak

Burberry

Lüks alışıl gelmiş kalıplarından çıkıyor ve yeni dünyanın özgürlüğüne uyarlanmış şekilde yeni bir vizyon sunuyor. Genele göre değil lüksü hedefleyen kişiye göre şekillenmiş hizmetler lüks dünyasında adeta evrim yaratıyor. Standart üretimle sunulan ürünler, ne kadar lüks olarak lanse edilirse edilsin kişiye özel bir şey sunmadığı sürece genç ve varlıklı tüketiciler için cazibesini kaybediyor.

Bu aşamada teknoloji ile kişiselleştirme de bir adım önde gidiyor. Yapay zekanın hızla gelişip tüm dünyada yarattığı devrim lüks sektörü için de öncelikli düşünülmesi gereken detay haline geliyor. Yapay zekanın sürekli gelişmesi, her saniye topladığı verinin büyümesi müşteriye kişiselleştirilmiş deneyim sunmakta vazgeçilmez oluyor.

Chanel'in yapay zeka desteği ile geliştirdiği Try On uygulaması, makyaj ürünlerinin farklı yüz ve ciltlerde nasıl duracağını etkili bir şekilde gösteriyor. Teknoloji desteği ile hazırlanan bu uygulama kişiselleştirilmiş müşteri deneyimlerinin temellerinden birini yansıtıyor.

CHANEL TRY ON

OGGUSTO

Chloe

OGGUSTO

Markaların Kişiselleştirme Stratejisi

Bir ürünün ederini belirleyen birçok unsurun yanında artık kişiselleştirmeyi de görüyoruz. Lüks markalar lüks ürünlerin sahibine ait olduğunu göstermek için attıkları adımlarda isim işleme, baskılar ekleme, ön siparişe göre farklı detaylar kullanma olarak kişiselleştirmeyi kullanıyorlar. Burberry, müşterilerinin trençkotlarını istedikleri gibi değiştirebilmeleri için başlattığı 'Trench Bespoke' servisi sayesinde 2024'teki satışlarının yüzde 15'ini buradan elde etti.

Lüks sektöründeki her bir marka artık kişiselleştirmenin ne kadar iyi dönüşler sağladığının farkında. Müşteriye özel deneyimler sunmak fark yaratıyor; maliyeti artırsa da müşteri başına geliri önemli ölçüde yükseltiyor ve markalar için kârlılığı güçlendiriyor. Aynı zamanda kişiselleştirme ile sadece ürün değil, anlamlı bir bağ sunuluyor. Bu özel dokunuşlar, müşterilerle duygusal bir bağ kurarak markanın sosyal etkisini artırıyor ve sadakati güçlendiriyor.

“

Batı ve Orta Doğu pazarları
büyümeye devam edecek.

Claudia D'Arpizio

Bain&Company Kıdemli Ortağı
Küresel Lüks Tüketim ve Moda Sektör Lideri

2024 sonunda lüks harcamalarının 1,5 trilyon € seviyesinde sabit kalması bekleniyor. Tüketiciler deneyimlere yönelirken, kişisel lüks ürün pazarı küçülme riski taşıyor. Deneyimsel lüks ve erişilebilir segmentler büyürken, saat ve deri ürünleri yavaşlıyor. Japonya ve Güney Avrupa yükselirken, Çin'de güven azalıyor. Markalar, zanaatkarlık, yaratıcılık ve kişiselleştirilmiş deneyimlere odaklanarak stratejilerini yenilemeli. Outlet mağazalar giriş noktası, önde gelen mağazalar ise marka bağlılığını güçlendiren alanlar olmalı. Lükste başarı, geleneği yenilikle harmanlamaktan geçiyor.

2025 yılına baktığımızda ise beklentimiz kişisel lüks ürünler pazarının yıllık bazda %0-4 arasında büyümesi. En olası senaryo -%75 ihtimalle- düşük lüks tüketimi nedeniyle zorlu bir ilk yarı geçmesi.

Batı ve Orta Doğu pazarları büyümeyi yönlendirirken, Çin'in toparlanmasının ikinci yarıda ivme kazanması olası. 2025'te ikinci çeyrekle beraber olumlu işaretlerin görülmesi bekleniyor. Japonya pazarının normalleşmesinin de devam etmesi öngörülüyor.

Bir diğer düşük ihtimalli senaryoda ise -%15'lik oranda- erken dönemdeki Çin teşviklerinin güveni yeniden tesis etmesi, faiz indirimleri, azalan makroekonomik belirsizliklerin desteklediği hızlı bir Amerika büyümesi ve Avrupa'da güçlü yerel talep ile Asyalı turist harcamalarındaki artışla canlılık görülebilir. Bu senaryolar, önümüzdeki yıl lüks sektörünü şekillendiren çeşitli dinamikleri vurguluyor.

Assouline

Teknoloji ve Metaverse: Dijital Dönüşüm Hız Kazanıyor

OGGUSTO

The Empress of the Metaverse by The Fabricant

Lüks sektörü, dijital dönüşümle yeniden şekilleniyor. Metaverse, özellikle genç kuşaklar için alışveriş deneyimlerini sanal dünyaya taşıırken, fiziksel mağazaların rolünü dönüştürüyor. Markalar, bu yeni dünyaya yatırım yaparak etkileyici ve sürükleyici dijital deneyimler sunmak zorunda. Öte yandan, yapay zekâ teknolojisi, tüketici alışkanlıklarını derinlemesine analiz ederek hiper kişiselleştirilmiş öneriler sunuyor ve müşteri deneyimini daha sofistike bir düzeye taşıyor. Teknoloji, lüksü daha erişilebilir kılarken aynı zamanda benzersiz ve özel olma algısını güçlendiriyor.

Gucci'nin Roblox Projesi İlerliyor

2025'in önde gelen lüks trendlerinden biri olan Gucci'nin Roblox platformunda açtığı sanal mağaza, markanın dijital dönüşümünü başarılı bir şekilde yansıttı. Genç ve dijital yerlilere yönelik bu proje kapsamında, avatarlar için tasarlanan dijital çantalar fiziksel ürünlerden daha yüksek fiyatlarla satışa sunuldu.

Bu strateji, dijital ürünlerin değerini artırırken, koleksiyonerlere ve moda tutkunlarına özel deneyimler sundu. 2024 yılında elde edilen 4 milyon dolarlık gelir, projenin başarısını kanıtladı ve Gucci'nin dijital varlıklarını güçlendirdi.

Louis Vuitton x League of Legends

Gucci'nin Roblox projesi, markanın yenilikçi yaklaşımını ve dijital dünyadaki güçlü varlığını pekiştirirken, geleneksel lüks algısını da yeniden tanımladı. Bu girişim, lüks sektöründe dijitalleşme ve genç odaklı stratejilerin önemini vurgulayan en parlak örneklerden biri olarak öne çıkıyor.

Lüks Pazarında Metaverse'in Yükselişi: Ekonomik ve Sosyal Dönüşümler

Dijital çağın doruklarında, lüks sektöründe en dikkat çeken değişimlerden biri metaverse'in hayatımıza girmesi. Bu sanal evrenlerin entegrasyonu, hem ekonomi hem de toplum üzerinde derin etkiler yaratıyor.

Dijital dünyaya geçiş, lüks markaların fiziksel mağaza maliyetlerini düşürürken, yeni gelir kapıları aralıyor. Sanal deneyimler, müşterilere kişiselleştirilmiş ve etkileşimli alışveriş imkânları sunarak, markaların küresel erişimini artırıyor. Ayrıca, dijital varlıklar ve NFT'ler gibi yenilikçi ürünler, markaların değer zincirine yeni boyutlar ekleyerek sürdürülebilir gelir modelleri oluşturmaya katkı sağlıyor.

Metaverse'de geçirilen zamanın artması, tüketicilerin fiziksel deneyimlere bakış açılarını değiştiriyor. Sanal topluluklar ve dijital etkileşimler, bireylerin markalara olan bağlılıklarını güçlendirirken, fiziksel lüks deneyimlerin de yeniden tanımlanmasını sağlıyor. Bu noktada, lüks markaların dijital ve fiziksel dünyalar arasında dengeli stratejiler geliştirmesi, sosyal etkileşimlerin yeni dinamiklerine uyum sağlaması açısından kritik önem taşıyor.

Lüks pazarında metaverse'e geçiş, işletmelere ekonomik avantajlar sunarken, sosyal etkileşim biçimlerini de kökten değiştiriyor. Bu çift yönlü etki, markaların gelecekteki stratejilerini şekillendirirken belirleyici oluyor. Dijital ve fiziksel dünyaların harmanlandığı bu yeni dönemde, lüks markaların inovasyon ve adaptasyon yetenekleri, rekabet avantajlarını sürdürebilmeleri için vazgeçilmez hale geliyor.

“

Şehir içi aktivasyonlar, markanın hikayesini daha kişisel biçimde aktarma fırsatı sunuyor.

Ufuk Batur

L'Oréal Kurumsal Dijital ve Pazarlama
Avrupa Transformasyon Direktörü

2025 yılına dair lüks ve yaşam tarzı trendleri, markaların tüketiciyle bağlarını güçlendirdiği, sürdürülebilirliği merkezine aldığı ve dijital dünyanın etkisini daha derinlemesine hissettirdiği bir dönemi işaret ediyor. Bu dönemde de lüks pazarında bu dört trendin yükselmesini öngörüyorum.

Deneyim Odaklı Lüks, Hikayeyi Kişiselleştiriyor

Lüks, artık sadece bir ürün değil, bir deneyim vaat ediyor. Markalar, pop-up mağazalar, tematik deneyim evleri ve yaratıcı etkinliklerle tüketiciyle buluşmayı hedefliyor. Örneğin, YSL Loveshine Factory gibi etkileşimli alanlar veya Jacquemus'un dikkat çekici açılış etkinlikleri, deneyim odaklı yaklaşımın öne çıkan örneklerinden. Ayrıca, Prada Beauty Flower Market gibi yerel dokunuşlarla zenginleştirilmiş şehir içi aktivasyonlar, tüketiciye markanın hikayesini daha kişisel bir şekilde aktarma fırsatı sunuyor.

Giorgio Armani x FIAT

Cinsiyetçi Söylemlerden Uzak Stratejiler

Gen Z'nin çevre ve toplumsal hassasiyetleri, markaları daha sürdürülebilir ve kapsayıcı bir çizgiye yönlendiriyor. Refill ürünler, su tasarrufu sağlayan çözümler ve çevre dostu ambalajlar, 2025'te daha da yaygınlaşacak. Cinsiyetçi söylemlerden uzak, tüm kimliklere hitap eden kapsayıcı ürün ve iletişim stratejileri ise markaların vazgeçilmez bir unsuru haline geliyor. Bu trend, hem etik hem de ticari bir gereklilik olarak kendini gösteriyor.

"Erişilebilir Lüks" Anlayışı Lüksün Sınırlarını Genişletiyor

Lüks markalar, yeni tüketici kitlelerine ulaşmak ve mevcut müşterilere yeni deneyimler sunmak için işbirliklerini artırıyor. Lüks ve uygun fiyatlı markaların birleştiği "erişilebilir lüks" anlayışı taşıyan ortaklıklar, lüksün sınırlarını genişletirken, Giorgio Armani x FIAT gibi kültürel mirasa dayalı lokal işbirlikleri, nostalji ve yenilik arasında bir denge kuruyor. Bu iş birlikleri, tüketiciye markaların hikayelerine dahil olma fırsatı sunuyor.

Digital Platformlar Alışveriş Alışkanlıklarını Etkiliyor

Markalar, farklı jenerasyonlara hitap eden marka elçileri ve topluluk odaklı iletişim stratejileriyle tüketiciyle daha derin bağlar kuruyor. Dua Lipa gibi ünlülerin doğal içerikleri, markaların samimiyetini ve değerlerini daha güçlü bir şekilde yansıtıyor. Öte yandan, TikTok gibi dijital platformlar, kozmetik gibi ürün kategorilerinde alışveriş alışkanlıklarını şekillendiriyor. Tüketiciler, viral ürünler ve trendler hakkında bilgi edinmek için TikTok'ta arama yapıyor, bu da platformun markalar için daha stratejik bir mecra haline gelmesini sağlıyor.

Le Restaurant Monsieur Dior

Deneyim Odaklı Lüks 2025'in Önceliği

Prada Cafe

Lüks, yıllardır statü sembolleriyle özdeşleşmiş, genellikle ürün odaklı bir anlayışı temsil ediyordu. Ancak, 2025 itibarıyla bu anlayışın yerini hızla deneyim odaklı bir yaklaşımın alması bekleniyor. Artık lüks, sadece bir çanta ya da mücevher satın almakla sınırlı değil; özel anlar yaşatmak, duygusal ve fiziksel zenginlik sunmak gibi daha derin bir anlam taşıyor. Bu değişimin temelinde, tüketicilerin yaşamdan daha fazla anlam ve değer çıkarma arayışı yatıyor.

Özellikle Z kuşağı ve Millennials, lüks deneyimlerinde "anamlı" bir dönüşüm talep ediyor. Fiziksel bir üründen ziyade, kişisel sağlıklarını ve mutluluklarını destekleyen, onları dönüştüren deneyimlere yatırım yapmak istiyorlar. Bu trend, lüks sektörünü köklü bir şekilde yeniden şekillendiriyor ve üç temel alana odaklanıyor: seyahat, gastronomi ve sağlıklı yaşam.

Valentino x Palazzo Avino

Hermès Lüksün Farkını Gösterdi

2024'ün üçüncü çeyrek rakamları açıklandığında şirketler düşüşte bir ivme çizerken Hermès rakiplerinin aksine ciddi bir büyüme kaydettiğini gösterdi. Aile şirketi olma özelliğini koruyan, çizgisinden ödün vermeyen ve gerçek lüksün neye benzediğini asla unutmadan adımlarını atan şirket; kalitesi, sadeliği, imza duruşu ile geleneksellik ve ulaşılmazlık sütunlarının üzerinde yükselmeyi sürdürüyor.

3.1

Seyahatte Lüks: Özel ve Kişiselleştirilmiş Rotalar

Lüks seyahat sektörü, bireyselleştirilmiş rotalar ve özel deneyimlere olan talep doğrultusunda evrim geçiriyor. Ultra-lüks wellness retreatleri, sürdürülebilir ve doğayla bütünleşmiş tatiller, tüketicilerin öncelikleri arasında. Kişiselleştirilmiş seyahat programları, müşterilere yalnızca tatil değil, aynı zamanda yenilenme, keşif ve ruhsal bir yolculuk sunuyor. Örneğin, Maldivler'de bir özel ada retreat'i ya da İsviçre Alpleri'nde sadece birkaç kişinin erişimine açık bir spa deneyimi, artık statüden çok daha fazlasını ifade ediyor: bunlar, yaşam kalitesini artıran deneyimler...

Lüks Her Haliyle Deneyimleniyor

Lüksü sadece satın alınılabilen bir eşya olmaktan çıkıp 'yaşanabilir lüks' tanımına dönüşüyor. Markalar kendi konfor alanlarından çıkıyor ve müşterilerinin yaşam alanlarına giriyorlar. Lüks, otomobilden, giysiden, mücevherin ötesine geçiyor ve nefes aldığımız mekanların atmosferini değiştiriyor. Dünyanın en iyi şefleriyle bir araya gelinerek açılan restoranlar, az ama öz lezzetlerin sunulduğu kafeler, popüler sahil destinasyonlarına açılan pop-up beach club'lar ve çok daha fazlası lüks sektöründe öne çıkmaya başlıyor.

Londra'daki Harrods'ın içerisinde yer alan Tiffany&Co'nun kafesi Blue Box için günler öncesinden rezervasyon yapmak gerekiyor. Saint Laurent'in, Armani'nin ve Prada'nın kafesi sadece kruvasan eşliğinde bir kahve değil lüks deneyim de sunuyor.

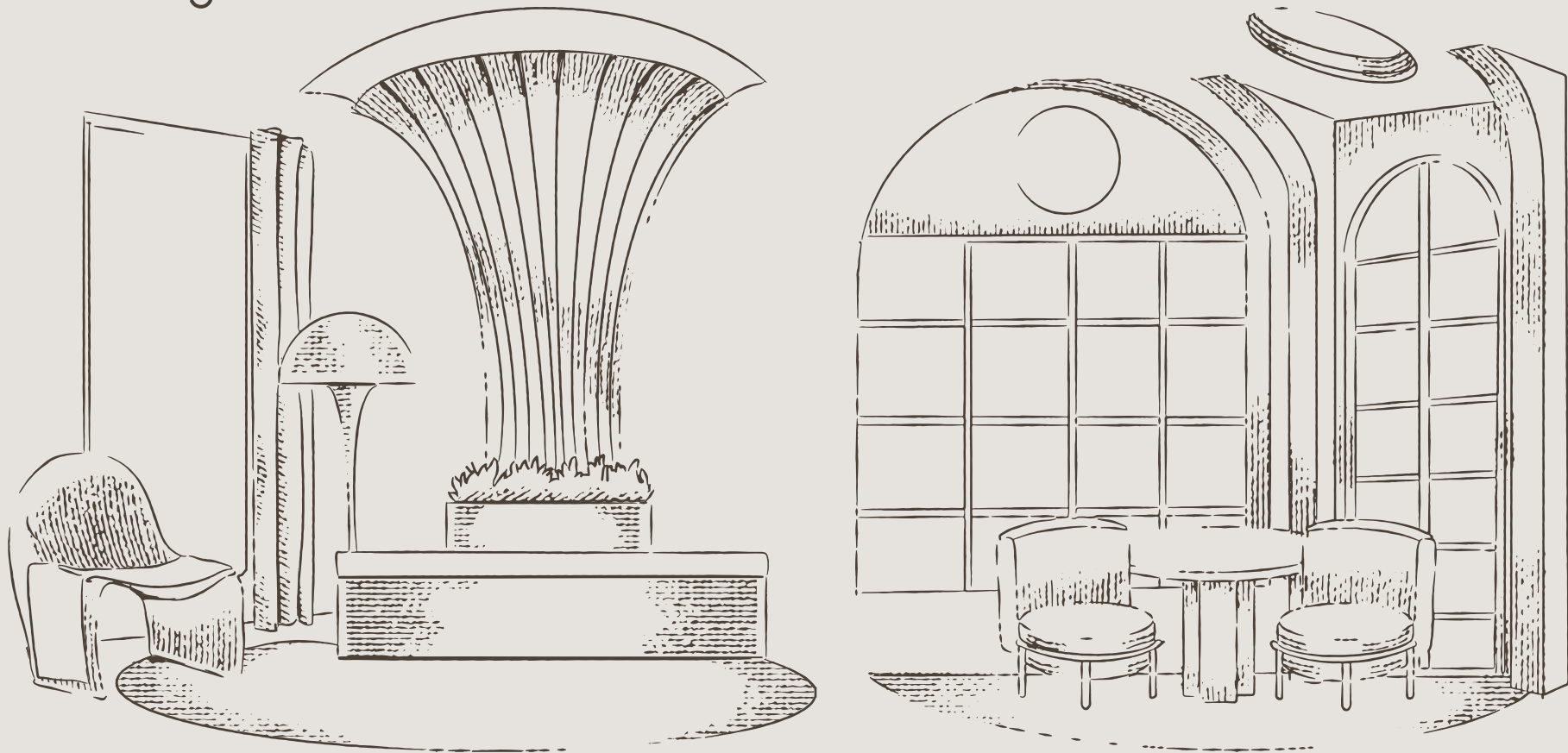
Dünyanın en iyi şeflerinden kabul edilen Massimo Bottura Gucci'nin restoranında lezzetlerini sunarken, Louis Vuitton'un Le Frank isimli 50 kişilik restoranı Michelin yıldızlı şef Jean-Louis Nomicos'ya emanet. Dior ise hem Paris'te hem de pop-up olarak dünyanın farklı noktalarında kafe ve restoranlarında kendi anlayışını mutfaklara yansıtıyor. Brezilya mermeri, İtalyan mozaikleri ve altın sütunlarla döşenmiş 'Palazzo Versace' ise adeta markanın ihtişamını sergilendiği kale niteliğinde.

Mücevherlerle yola çıkan Bulgari uzun yıllardır otelcilik sektörüne ciddi yatırımlar yapıyor; Dolce&Gabbana Casa adıyla ev dekor ürünleri tasarlıyor, Louis Vuitton, Armani, Gucci, Dior, Diane Von Furstenberg, Fendi, Hermes, Loewe, Missoni, Ralph Laurent gibi markalar ev dekor ürünleri için ayrı koleksiyonlar çıkarıyor.

Deniz tatilinde lüksü deneyimlemek isteyen ise özellikle moda evlerinin Saint-Tropez, Mikonos, İbiza, Bodrum, Miami, Amalfi gibi yerlerde açtığı beach club'ların olduğu bölgelere göre tatilini planlıyor. Valentino'nun Palazzo Avino'daki, Dolce&Gabbana'nın Casa Amor'daki, Jacquemus'nün Indie Beach'teki, Balmain'in Atina'daki beach club'ları ve gördükleri rağbet lüksteeki deneyime güzel birer örnek.

Bu vizyonun en yeni ve çarpıcı adımlarından birinin İstanbul'da atıldığını da söylemek gerekli. Modanın sofistike çizgilerini, zarafetin modern dokunuşlarıyla birleştiren ETRO markası, RAMS Global ile İstanbul'da rezidanslar inşa etmeye başladı.

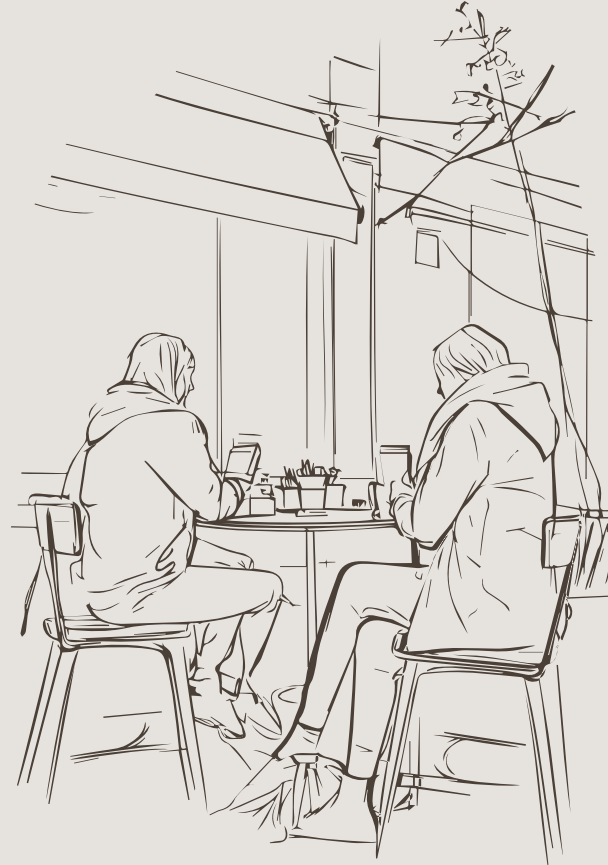

Bulgari Hotels

3.2. Gastronomide Lezzetle Bütünleşen Hikayeler

Yeme-içme deneyimleri, sadece damak tadına hitap etmekle kalmıyor; kültürel ve duygusal bir yolculuğun kapılarını aralıyor. 2025 yılında gastronomi, sadece bir yemek deneyiminden çok daha fazlası olacak: yerel hikayelerle, sürdürülebilir malzemelerle ve yenilikçi sunumlarla zenginleştirilecek. Örneğin, Michelin yıldızlı bir restoranda düzenlenen, sürdürülebilir çiftliklerden gelen ürünlerle hazırlanan yemek tadımı etkinlikleri, tüketicilere gastronomiyi bir sanat olarak deneyimleme fırsatı sunacak. Bunun yanında, "chef's table" konsepti gibi birebir etkileşim içeren deneyimler, yemek ve hikaye anlatımını birleştirerek unutulmaz anlar yaratacak.

Gucci Osteria

3.3. Sağlıklı ve Anlamlı Yaşama Odaklanılıyor

Sağlıklı yaşam, lüksün yeni yüzü olarak ön plana çıkıyor. Fiziksel ve zihinsel sağlıklarını destekleyen bütünsel yaklaşımlar, tüketiciler için vazgeçilmez hale geliyor. Ultra-lüks wellness retreatleri, mindfulness uygulamaları, bireysel olarak tasarlanmış sağlık programları ve doğayla bütünleşen terapiler, lüksün tanımını yeniden yazıyor.

Sağlıklı yaşam sadece bir tercih değil, aynı zamanda bir statü sembolü haline de geliyor. Bireye özel meditasyon programları veya ünlü sağlık uzmanlarının eşlik ettiği bir yenilenme kampı, sadece sağlığı değil, aynı zamanda bir yaşam tarzını temsil ediyor.

OGGUST

Sürdürülebilirlik Lüksün Yeni Tanımı Oluyor

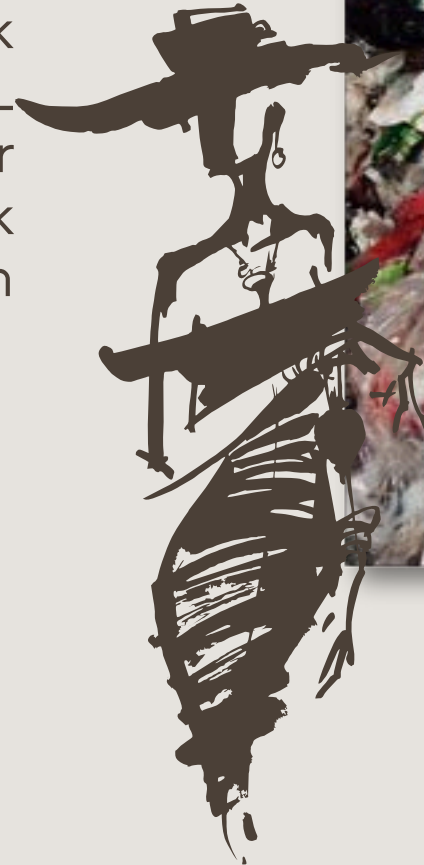
AGGUSTO

2025'te lüks, yalnızca estetik ve kaliteyle değil, çevre bilinciyle de tanımlanıyor. Karbon ayak izini önemseyen tüketiciler, seçimleriyle sürdürülebilir markaları destekliyor. Geri dönüştürülmüş malzemeler ve etik üretim süreçleri, moda dünyasında yepyeni koleksiyonların temel taşı haline geliyor. Artık lüks, sadece bir statü değil, aynı zamanda gezegenin geleceği için bir sorumluluk.

Stella McCartney'in Lüks ve Sürdürülebilir Dokunuşu

Stella McCartney ve PETA'nın vegan iş birliğiyle ortaya çıkan sürdürülebilir koleksiyonlar çevre bilincine sahip tüketicilerin güvenini kazandı. 2024'te satışlarının %40'ını çevre dostu ürünlerden elde eden marka, sürdürülebilir modanın yalnızca bir seçenek değil, yeni bir standart olduğunu kanıtladı. Deri endüstrisinin sebep olduğu büyük zulüm ve çevresel zararları vurgularken, UPPEAL gibi elma atıklarından yapılan biyobazlı kumaşlar gibi çevre dostu materyalleri öne çıkararak McCartney'in lüks ve bilincin birleştiği bir geleceğin sembolü olmaya devam ediyor

Stella McCartney

OGGUSTO

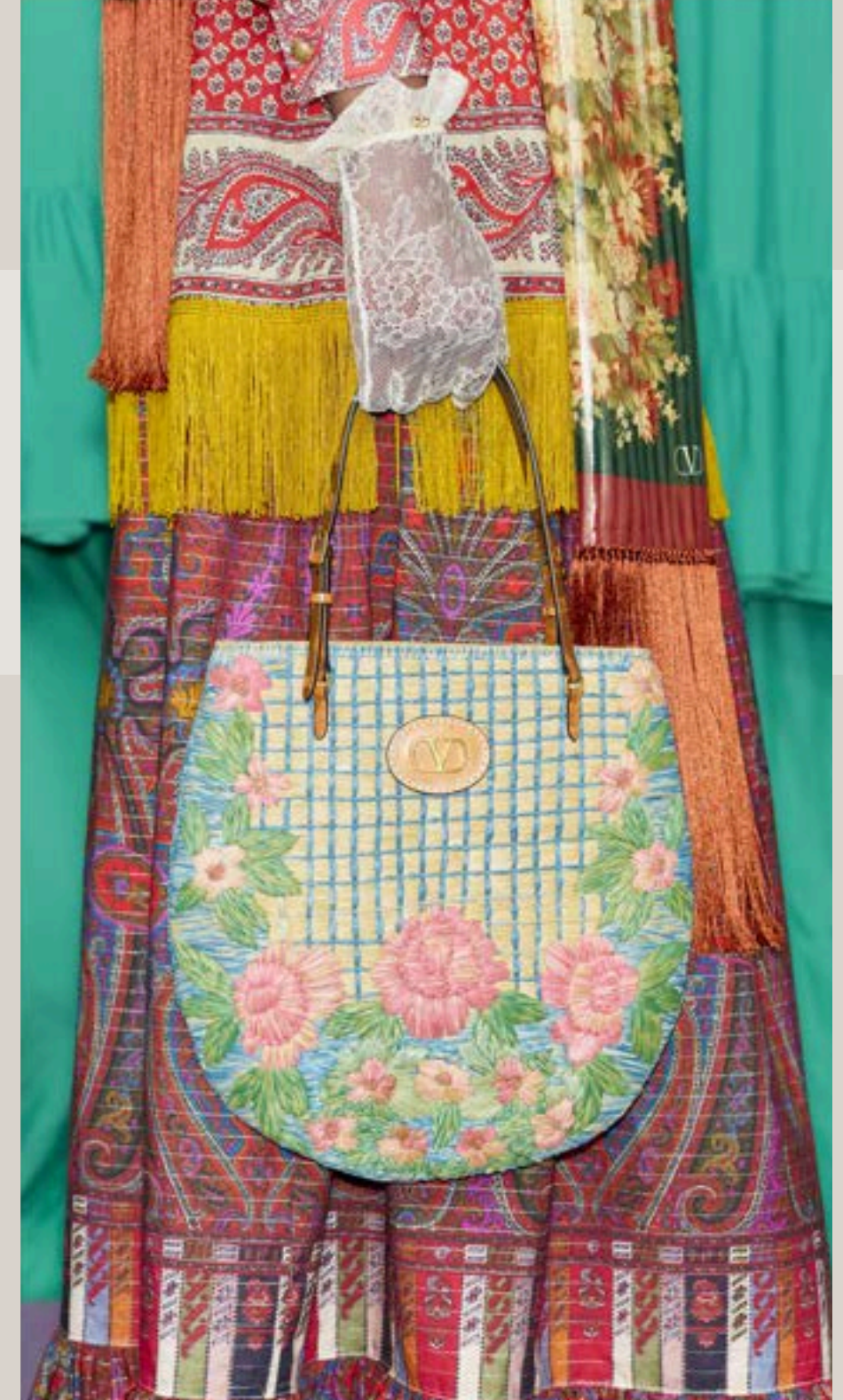

Yeni Lüks: Etki, İtibar ve Sürdürülebilirlik

2025 yılında lüks sektöründe sürdürülebilirlik, hem çevresel hem de ekonomik bir devrim olarak ön plana çıkıyor. Başlangıçta yüksek maliyetlerle zorlansa da, bu yatırımlar markalara uzun vadede değer katıyor. Sürdürülebilirliği benimseyen markalar, hem itibarlarını yükseltiyor hem de sadık bir müşteri kitlesi oluşturuyor. Sosyal medya ise bu dönüşümün hızlandırıcısı; tüketiciler, sosyal ve çevresel etkiye önem veren markaları desteklemeye hiç olmadığı kadar istekli. Lüks artık sadece zarafet değil, aynı zamanda bilinç demek.

Mücevher ve el işçiliği ile hazırlanan mükemmel parçalar lüks dünyasındaki yerini her zaman olduğu gibi yine koruyacak. Chaumet'nin 12 zanaatkar tarafından hazırlanan Joséphine Soir de Fête kolyesi de bunun örneklerinden biri.

Valentino

“

Yeni lüksü tüketici ve üretici refleksleri, alışkanlıkları açısından yorumlamak daha kapsayıcı olacak.

Emre Çetin

Mey Diageo

Rezerv Markalar Kanal Müdürü

Tüketici Açısından Yeni Lüks; Özgünlük

Bu devrimsel kavram uzunca bir süre hayatımızda olacağı benziyor. Markaları ön plana çıkarma dönemi artık stilleri ön plana çıkarmaya doğru hızla ilerliyor. Bu akımın öncüleri günümüzde o kadar iyi ki şimdiden kitlelerin kalbini kazanmış durumda. Özgünlük, marka tanımını üst başlığa koymadan öte lüksün içerisinde stil, kültür, sorumluluk ve bilgiyle birlikte konumlandırıran bir yerde. Özgünlüğün önem kazandığı bu dönemde 'sessiz lüks'e talep de giderek artmakta. Bu iki kavram lüksün yakın -orta vade geleceğini tüketiciler açısından belirlemiş gözüküyor.

Üreticiler Açısından Yeni Lüks; Saygınlık

Lüks markalar artık şunu çok iyi biliyor ki gezegende enerjiye, doğal kaynaklara ve hammaddeye ulaşma eskisinden çok daha zahmetli, daha zor ve pahalı. Birçok marka finansal iş planları ile paralel sürdürülebilirlik planlarına ciddi şekilde yer veriyor. Yeni nesil tüketicilerin bu konuda bilinç geliştirmesi bu konuda hassas olan firmaları da diğerlerinden ayırıştırıp bir adım öteye taşıyor. Yakın gelecekte Sürdürülebilirlik ajandasının tüketici tercihlerinde ilk sıralarda yer alacak olması sebebiyle firmaların büyüme, ilerleme hatta var olmaları konusunda da en önemli başlıklardan. Bulunduğumuz coğrafyada bunu çok hissedemiyor olsak da global dünyada bu bilinç eskisinden çok daha yüksekte.

”

5

Genç Kuşaklar Lükste Değişim Yaratıyor

OGGUSTO

Z Kuşağı ve Millennials, lüks dünyasının kodlarını değiştiriyor. Bu yeni nesil, sadece ürün değil, anlam arıyor. Markalardan beklentileri artık çok daha net: toplumsal farkındalık, yaratıcı işbirlikleri ve derinlemesine bir iletişim. Onlar için bir markanın hikâyesi, tasarımları kadar değerli.

Dijital etkileşim ise bu dönüşümde en güçlü köprü. Genç kuşaklar, günün büyük bir kısmını dijital platformlarda geçiriyor ve burada karşılarına çıkan her şey, markalar hakkında bir fikir oluşturuyor. Bu nedenle, bir markanın sosyal medyadaki tonu, web sitesindeki deneyimi veya dijital dünyadaki yenilikçi varlığı, lüks algısını şekillendiriyor.

Geleceğin lüksü, genç kuşakların vizyonu ile yeniden yazılıyor. Bu yeni dönemde lüks, sadece sahip olmak değil; anlam, bağlılık ve hikâye yaratmak.

Louis Vuitton x League of Legends: Lüksün Dijital Evrimi

Louis Vuitton, oyun dünyasına adım atarak genç kuşaklarla benzersiz bir bağ kurdu. League of Legends işbirliğiyle hem dijital koleksiyonlar hem de özel etkinlikler sunan marka, lüks algısını oyun dünyasına taşıdı. Bu cesur hamle, markanın dijital görünürlüğünü artırırken, genç nesillerle yeni bir iletişim dili oluşturdu.

Louis Vuitton x League of Legends

Hiper-Lokalleşme ve Bölgesel Yaklaşım Büyüyor

OGGUSTO

2025 yılına yaklaşırken, lüks sektöründe yeni bir trend tüm gücüyle yükseliyor: Hiper-lokalleşme ve bölgesel yaklaşım. Artık tüketiciler, yalnızca ürünün kalitesini değil, onun ardındaki hikayeyi, köklerini ve kültürel bağlarını da önemsiyor. Globalleşmenin getirdiği tekdüzelikten sıyrılmak isteyen lüks markalar, bu talebe yaratıcı çözümlerle yanıt veriyor.

Bu trendin temelinde, yerel hikayelere, zanaatkarların emeğine ve kültürel mirasa verilen değerin artması yatıyor. Tüketiciler, aldıkları bir ürünün yalnızca bir tasarım objesi değil, aynı zamanda bir kültürel miras taşıyıcısı olmasını bekliyor. İşte bu noktada, yerel sanatçılar ve tasarımcılarla yapılan işbirlikleri, markalar için fark yaratmanın anahtarı haline geliyor.

Dior Cruise 2024

Frida Kahlo'nun ikonik figürüne övgü olarak tasarlanan Dior 2024 Cruise koleksiyonunda ipliklerden baskılara hemen her detay Meksikalı yerel üreticilerle hazırlandı.

Markaların bu trendi yakalamak için yapabilecekleri, yalnızca yerel tasarımcılarla çalışmakla sınırlı kalmıyor. Etkileyici storytelling (hikaye anlatımı) stratejileriyle, tüketicilere ürünlerin ardındaki kültürel ve sanatsal zenginlikleri sunabilirler. Ayrıca, yerel festivaller, sergiler ve etkinliklerle işbirliği yaparak marka algısını daha derin bir şekilde güçlendirebilirler.

2025'in lüks dünyasında, hiper-lokalleşme yalnızca bir trend değil, aynı zamanda yeni bir kimlik yaratma biçimi. Küresel düşünüp yerel hareket eden markalar, hem tüketicilerin kalbini hem de piyasadaki liderlik koltuğunu kazanacak gibi görünüyor.

Dior'un 2024 Cruise Koleksiyonundan İlham Veren Bir Hikâye

Lüks dünyası, küresel ilhamla yerel zanaat arasında güçlü bir köprü kurarak yeniden şekillenirken Dior, 2024 Cruise Koleksiyonu'nda bu trendin çarpıcı bir örneğini sundu. Frida Kahlo'dan ilham alan koleksiyon, sadece sanat ve kültürün zarif bir ifadesi olmakla kalmadı; aynı zamanda yerel işbirlikleriyle lüks tasarımların köklerine inen bir anlatı yarattı.

Defile, Kahlo'nun eşsiz ruhunu yansıtan renkler ve motiflerle dolu tasarımların sergilendiği Meksika'da gerçekleşti. Bu süreçte Dior, koleksiyonun üretiminde Meksikalı yerel zanaatkarlarla çalışarak, bölgenin geleneksel el işçiliğini uluslararası moda sahnesine taşıdı. Markanın bu yaklaşımı, lükste lokalleşmenin yükselen etkisini vurguluyor: sürdürülebilirlik, özgünlük ve kültürel bağlara duyulan saygının bir harmanı.

Dior'un Meksika yolculuğu, global lüks markalarının, yerel hikayeleri tasarımlarına entegre ederek, hem zengin bir kültürel diyalog oluşturduğunu hem de bölgesel değerlerin korunmasına katkıda bulunduğunu gösteriyor. Bu strateji, lüks dünyasında sadece estetik değil, aynı zamanda anlamlı bir hikaye arayan tüketicilerin de ilgisini cezbediyor.

Dior Cruise 2024

Bitirirken

Lüksün Temel Değerlerine Dönüş Şart

Lüks sektörünün gelecekteki başarısını güvence altına almak için markaların yaratıcı ve anlamlı bir dönüşüm sürecine girmesi gerekiyor. Bu, lüksün temel değerlerine dönerek el işçiliği, zanaatkarlık ve belirgin marka özelliklerini yeniden vurgulamakla başlayabilir. Genç tüketicilerle derin bağlar kurmak, dijital platformlarda deneyim odaklı içeriklere öncelik vermek ve kültürel etkileyciliği artırmak da bu dönüşümün önemli bir parçası olacaktır. Sürdürülebilirlik konusundaki beklentilere yanıt verebilmek için markalar, çevre dostu politikalarını şeffaf bir şekilde paylaşmalı ve tedarik zincirlerindeki etik sorunları çözmelidir. Aynı zamanda, fiyat/kalite dengesini yeniden değerlendirerek müşterilere hak ettikleri değer hissini sunmak, lüks deneyimin temel taşı olacaktır. Bu stratejiler, markaların tüketici güvenini pekiştirirken gelecekteki büyümelerini de sürdürülebilir hale getirecektir.

Kaynaklar

5 Reason the luxury market declined in 2024 and won't recover next year,
<https://www.forbes.com/sites/pamdanziger/2024/11/18/5-reasons-why-the-luxury-market-declined-in-2024-and-wont-recover-next-year/>

The Future of Luxury in 2025: Innovations, Trends, and Transformations,
<https://theglobal1.com/the-future-of-luxury-in-2025-innovations-trends-and-transformations/>

Global luxury spending to land near €1.5 trillion in 2024, remaining relatively flat as consumers prioritize experiences over products amid uncertainty,
<https://www.bain.com/about/media-center/press-releases/2024/global-luxury-spending-to-land-near-1.5-trillion-in-2024-remaining-relatively-flat-as-consumers-prioritize-experiences-over-products-amid-uncertainty/>

5 Emerging Luxury Trends Revealed For 2025,
<https://globalbay.design/5-emerging-luxury-trends-revealed-for-2025/>

2025 İYİ YAŞAM TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Yaprak Üner

OGGUSTO Editörü

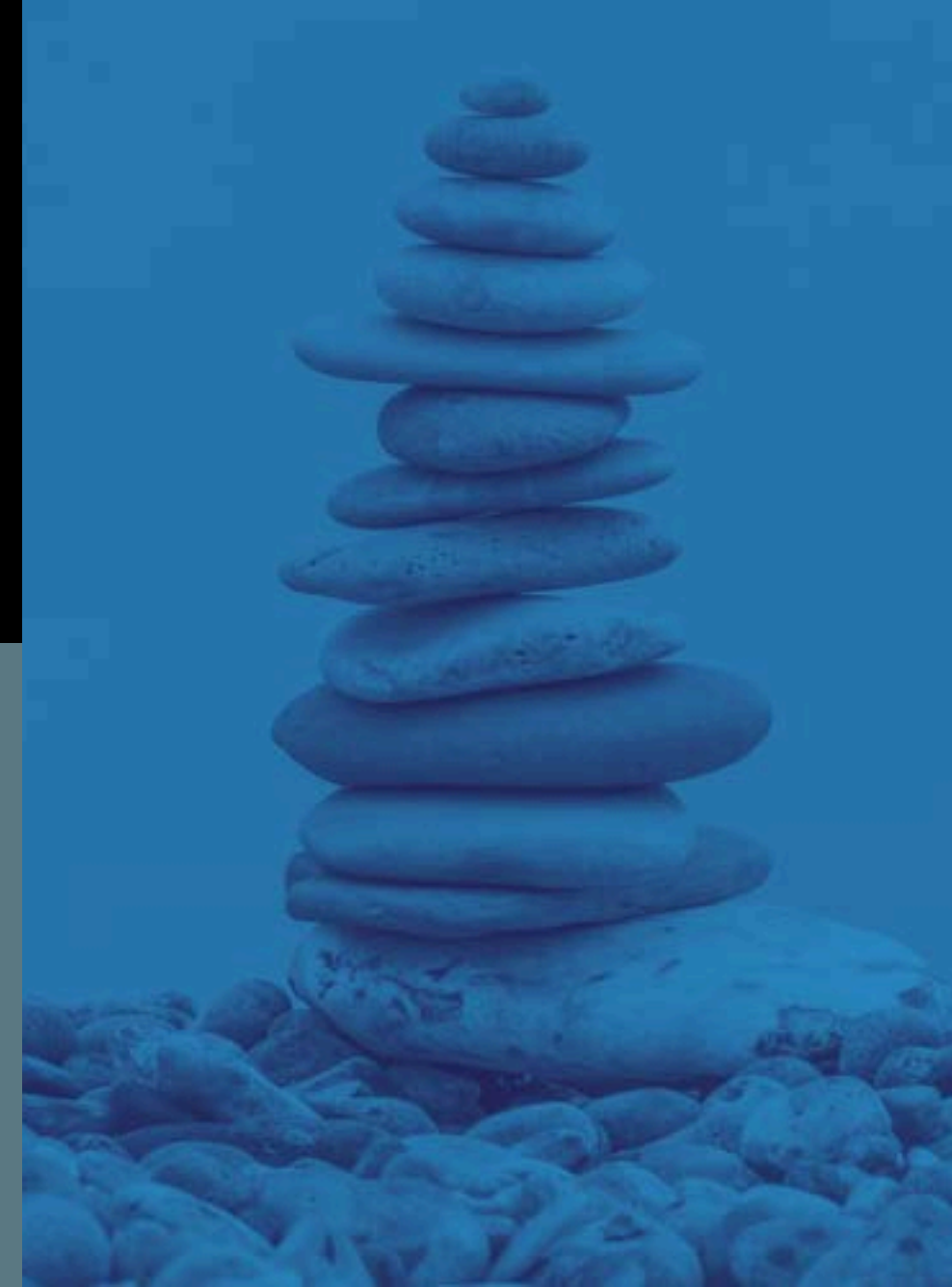
**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

Bu sayfalarda yer alanlar sağlık tavsiyesi değildir. Her türlü sağlık tavsiyesi için doktorunuza danışınız.

OGGUSTO

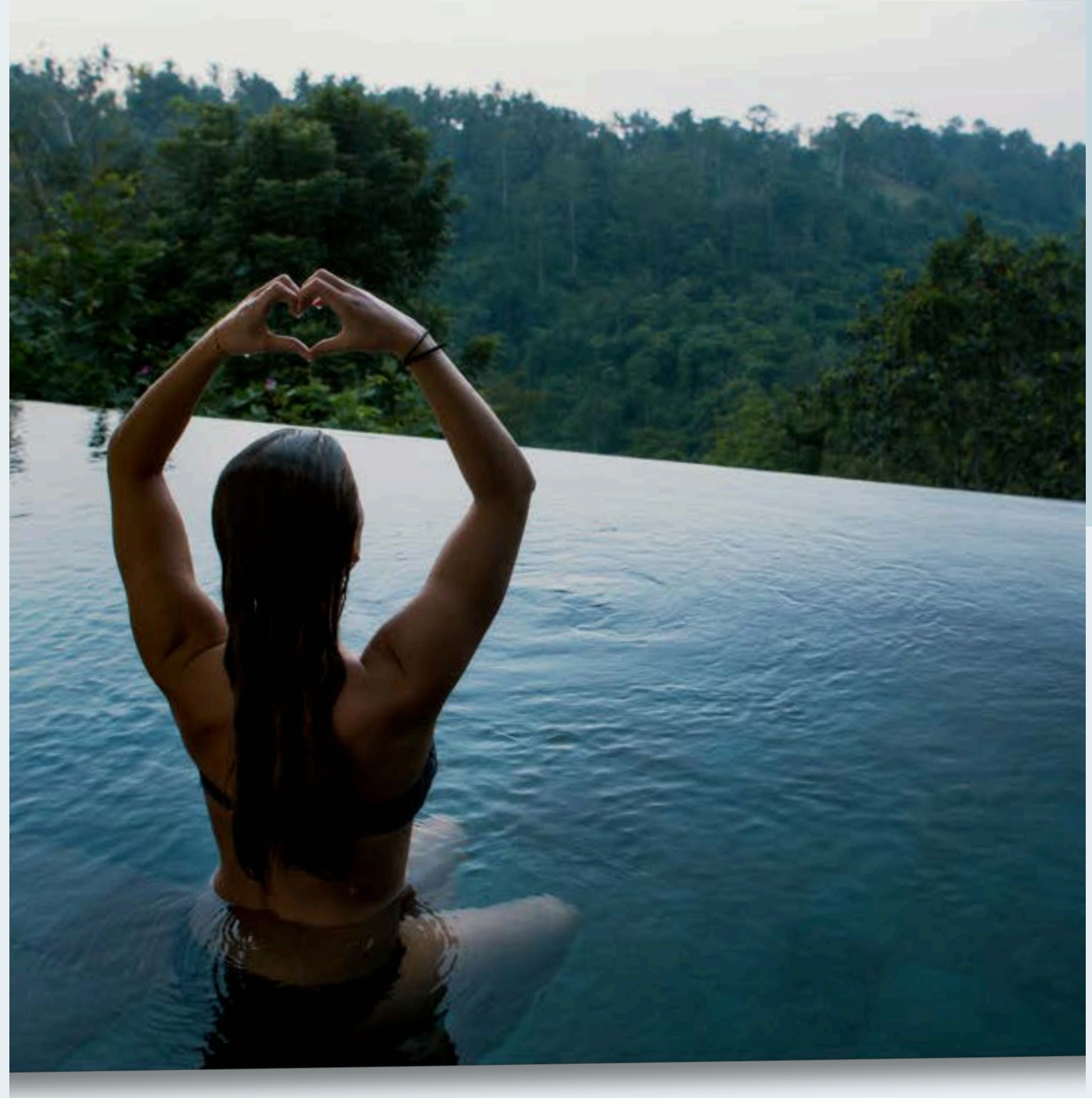
RAMS'in Katkılarıyla

10 Kişiden 9'u Uzun Ömür İstiyor Pazar 1 Trilyon Dolara Koşuyor

Sağlıklı yaşam dünyası dinamik ve hızla değişen bir alan. Yeni bilimsel keşifler ve toplumsal eğilimler, sağlıklı yaşamın sınırlarını yeniden tanımlıyor. 2024 yılı, kişiselleştirilmiş, bütünsel ve sürdürülebilir yaklaşımlar ile sağlıklı yaşamda önemli bir dönüşüm yılı oldu. 2025'te bu her alanda daha da hissedilir olacak.

ABD'deki tüketicilerin %82'si, İngiltere'de %73'ü ve Çin'de %87'si sağlıklı yaşamı hayatlarının en önemli önceliği olarak görüyor. Ve daha da çarpıcı olan, odaklanmanın giderek artması. Küresel sağlık pazarı hızla büyürken, 2025'te bu alanda öne çıkmanın anahtarı bilgili ve esnek kalmak olacak.

2025 Yılında İyi Yaşam Sektöründe Öne Çıkanlar

Kişiyeye özel teşhis ve çözüm için yapay zeka devrede

60 yaş üstü dünya nüfusu 25 yılda 1 milyar artıyor

Sağlıklı yaşlanma pazarı, 1 trilyon dolara ulaşıyor

Genetik bozukluk ve kanser tedavisinde müjde yolda

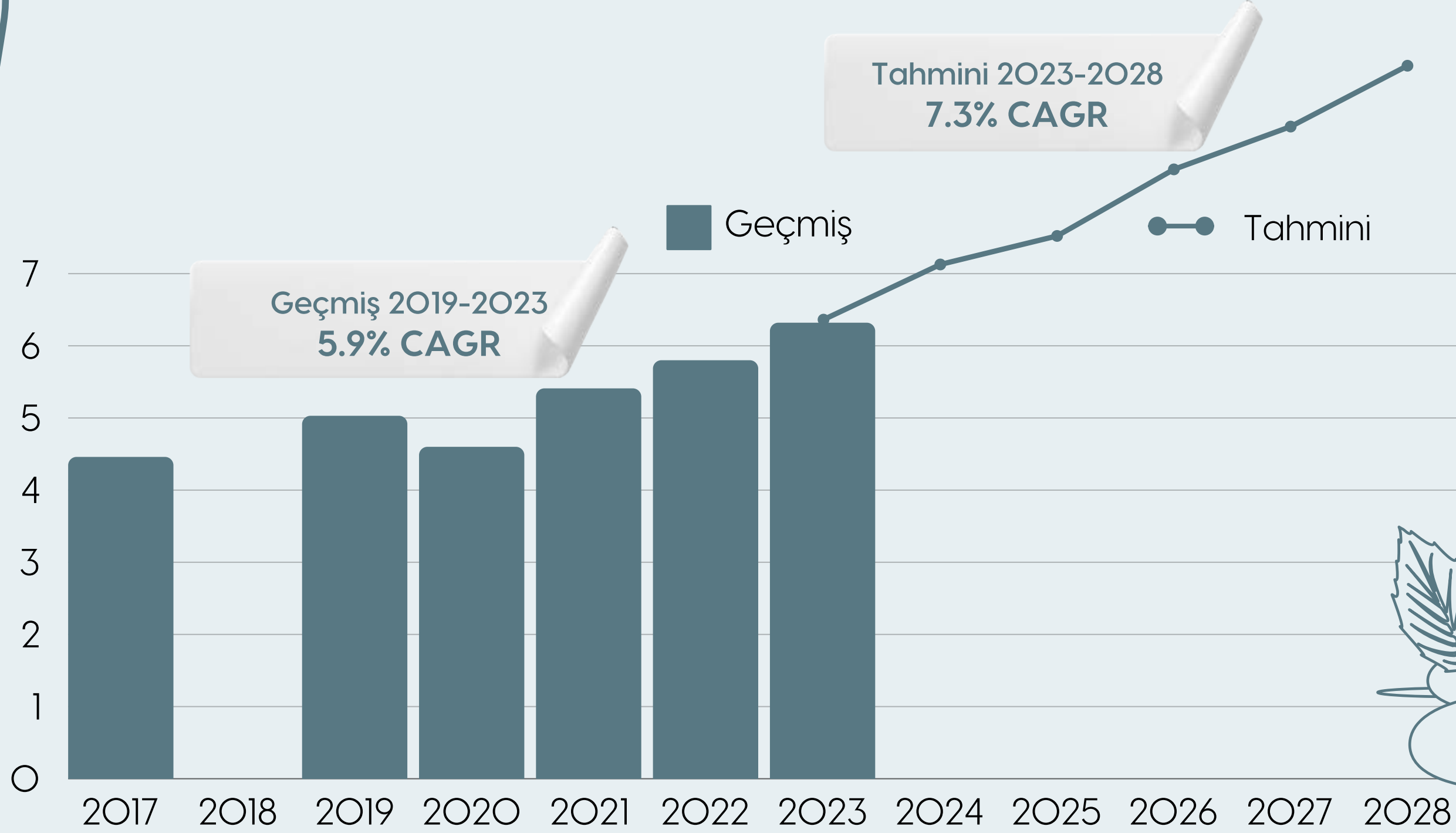
Bağırsak sağlığı için mikrobiyom testleri artıyor

Sürdürülebilir protein ve besin pazarı hızlı büyüyor

Küresel Wellness Pazarı Boyutu ve Büyüme Tahmini, 2017-2028

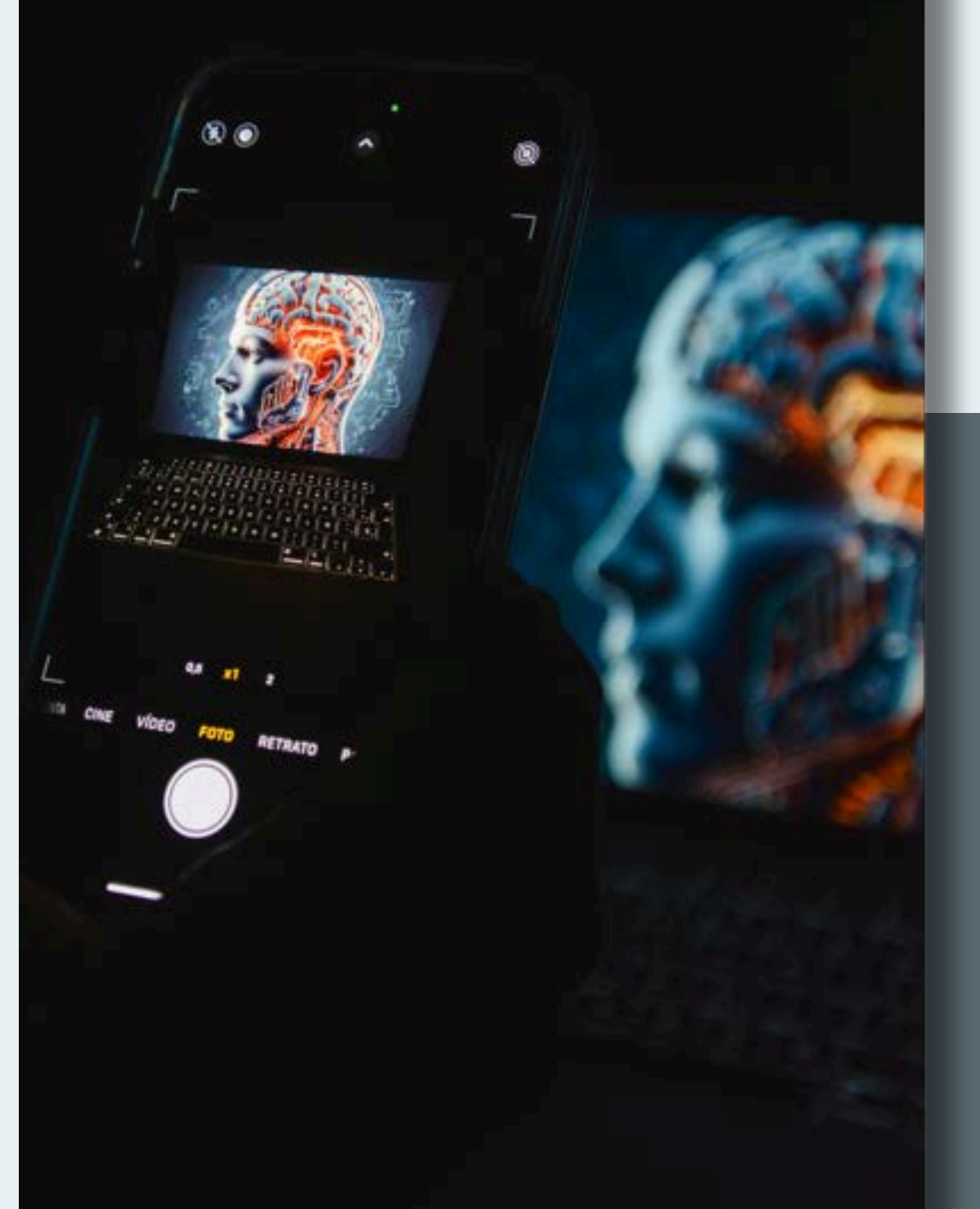

1

Yapay Zeka, Rutin Sağlık Hizmetlerini Dönüştürecek

1.1. Talep Aynı, Yöntemler Farklı: Uzun Ömür ve Sağlıklı Yaş Alma

Uzun ömürlülük, biyoteknoloji, sağlık ve wellness alanlarında hızla yer edinerek bir 'trend'den çok daha fazlası haline geldi. Herkes daha uzun yaşamak istiyor, ancak uzmanlar hayatın her aşamasında sağlıklı kalmanın birinci öncelik olduğuna dikkat çekiyor. Bu bağlamda sağlıklı yaş alma öne çıkıyor.

Son anketlere göre görüş açıklayanların %60'tan fazlası uzun ömürlü ürünleri satın almayı çok önemli buluyor. Üstelik %70'i bu alanda daha fazla ürün satın almayı planlıyor. 2025'e kadar 610 milyar dolara ulaşması beklenen bu ekonomi, yaşlanan nüfusun daha uzun ve sağlıklı bir yaşam arayışını destekliyor.

Yaşam süresini uzatmayı, sağlıklı bir şekilde yaşlanmayı ve yaşlılık döneminin daha kaliteli hale getirilmesini amaçlayan birçok ürün ve hizmet, dev bir pazar oluşturuyor.

Dünyadaki uzun ömür pazarı

610 milyar \$

Uzun ömür ve Biohacking ekonomisinin
610 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

Dave Asprey
Biohacking öncüsü

“

Yaşam kalitesi üzerinde kontrol sahibi olabiliriz.

Biohacking yöntemlerini kullanarak hem ruhsal hem de fiziksel sağlığımı geliştirerek geleneksel yaşam sürelerinin ötesinde bir yaşam sürmeyi hedefliyorum. Bu yaklaşım, bireylerin kendi yaşam kaliteleri ve uzun ömürleri üzerinde kontrol sahibi olma gücüne erişmesini sağlayan bir dönüşümü temsil ediyor.

”

1.2. Biohacking: Sağlığımız, Biyoteknik Müdahale İle Nasıl İyileşebilecek?

Biohacking bu yıl daha sık duyacağımız bir sözcük olacak. Biohacking teriminin Türkçe'de tam bir karşılığı bulunmasa da "biyolojik hackleme" veya "biyoteknik müdahale" gibi ifadelerle açıklandığı oluyor. Biohacking'in amacı, daha sağlıklı, verimli ve optimize edilmiş bir yaşam sürdürmeye destek olmaktır. Genellikle kişisel sağlık ve performans artışı için kullanılan yöntemleri kapsıyor. Zihinsel keskinlik veya yaşam kalitesini iyileştirme hedefiyle de yapılıyor. Biyolojik sistemleri, genetik yapıyı veya vücut fonksiyonlarını geliştirmeyi önceliyor..

Dünya Yaşlanıyor

2.1 MİLYAR

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre 2020 yılında 60 yaş ve üzerinde 1 milyar insan yaşıyordu. 2050 yılında bu sayının 2.1 milyara ulaşması bekleniyor.

Dr. Tunç Tiryaki
Regeneratif Cerrahi Uzmanı

“

İnsan vücuduna software ve hardware bakışıyla yaklaşıyor.

2025 ve sonrasında sağlıklı yaşlanmayı desteklemek için insan vücuduna software ve hardware perspektifinden yaklaşacağız. Her karmaşık sistemde olduğu gibi, hücrelerimizin de bir hardware'i vardır. Bu, hücre zarları ve organeller gibi fiziksel yapılardır ve hücrelerin işlevlerini yerine getirebilmesi için gereklidirler.

Ancak hücrelerin bir de software'i vardır: Genetik kodlarımız ve epigenetik değişiklikler gibi unsurlar, bu yazılımın bir parçasıdır ve hücrelerin davranışlarını ve adaptasyonlarını yönlendirir.

Well-being ve longevity alanındaki gelecekte sağlığı bu iki boyuttan ele alacağız.

Exosome terapileri, hücre yapılarını onarıp yenileyerek hardware’i hedef alırken, genetik, epigenetik ve yapay zekâ destekli yazılım geliştirmeleri, software’i optimize ederek genetik ifademizin sağlık ve uzun ömürle uyumlu olmasını sağlayacak. Bu iki yaklaşım, vücudu onarıp gençleştirmenin yanı sıra, genetik ifademizin optimal uzun ömür için nasıl ifade bulması gerektiğini de iyileştirecek.

Exosome’lar, hücresel iletişimi artırarak doku yenilenmesini hızlandıracak ve sağlığın sadece fiziksel değil, aynı zamanda yapay zeka destekli bir veri analitiği alanına dönüşeceğini gösterecek.

”

“

Doğal ve fonksiyonel gıdalar, bağışıklık sistemini destekleyen ürünler sektördeki büyümenin öncüsü olacak.

Deniz Yüksel Konukoğlu
Ancient Greens Founder

2025'te iyi yaşam trendleri, doğa ile teknolojiyi birleştiren yeniliklerle şekillenecek. Minimalizm, sürdürülebilirlik ve kişiselleştirilmiş sağlık çözümlerinin ön planda olacağını düşünüyorum. İnsanlar daha az ama daha anlamlı tüketim yapmak istiyor; bilinç artıyor. Bu da 2025 yılında “yavaş yaşam” ve “az ama öz” yaklaşımlarını popülerleştirecek.

Tarım ve gıda sektöründe ise hibrit yöntemler, yerel üretim ve atık azaltmaya yönelik inovasyonlar dikkat çekiyor. Dikey tarım ve karbon nötr üretim süreçleri giderek yaygınlaşıyor. Ayrıca, doğal ve fonksiyonel gıdaların, özellikle bağışıklık sistemini destekleyen ürünlerin sektörteki büyümenin öncülerinden biri olacağını öngörüyorum.

Teknolojinin etkisiyle giyilebilir sağlık cihazları, bireysel sağlık analizlerini anlık sunarak kullanıcıların yaşam kalitesini artıracak. Hem tüketiciler hem de sektör için, doğallık ve ileri teknolojinin bir arada sunulduğu ürünler ve hizmetler şaşırtıcı yenilikler olarak karşımıza çıkacağını düşünüyorum.

”

2

Kanser Tedavisinde Genetik Haritalamayla Kanser Hücreleri Çözömlenebiliyor

Genomik Testler 2025'te Çok Daha Erişilebilir Hale Geliyor

Genlerin birbiriyle olan iletişimini ve etkilerini anlamayı ifade eden genomik araştırmalar insan biyolojisine ilişkin yeni anlayışların kilidini açıyor. Bu alandaki ilerlemeler, genetik bozuklukların ve kanserlerin tedavisinde atılımların da habercisi niteliğinde. 2025 yılına gelindiğinde genomik testler daha erişilebilir hale gelecek ve erken teşhise ve bireyin genetik profiline dayalı kişiselleştirilmiş tedavi planlarına olanak tanıyacak.

Genetik haritalama sayesinde her bireyin kanser hücrelerinin genetik yapısı çözümlenebiliyor. Kişiye özel tedavi planları kolaylıkla uygulanıyor. İleri düzey biyomarkerler ve genetik analizler, hangi tedavilerin daha etkili olacağı konusunda yol gösterici olabilir. Bu kişiselleştirilmiş tedavi yaklaşımları 2025'te daha yaygın hale gelecek gibi görünüyor.

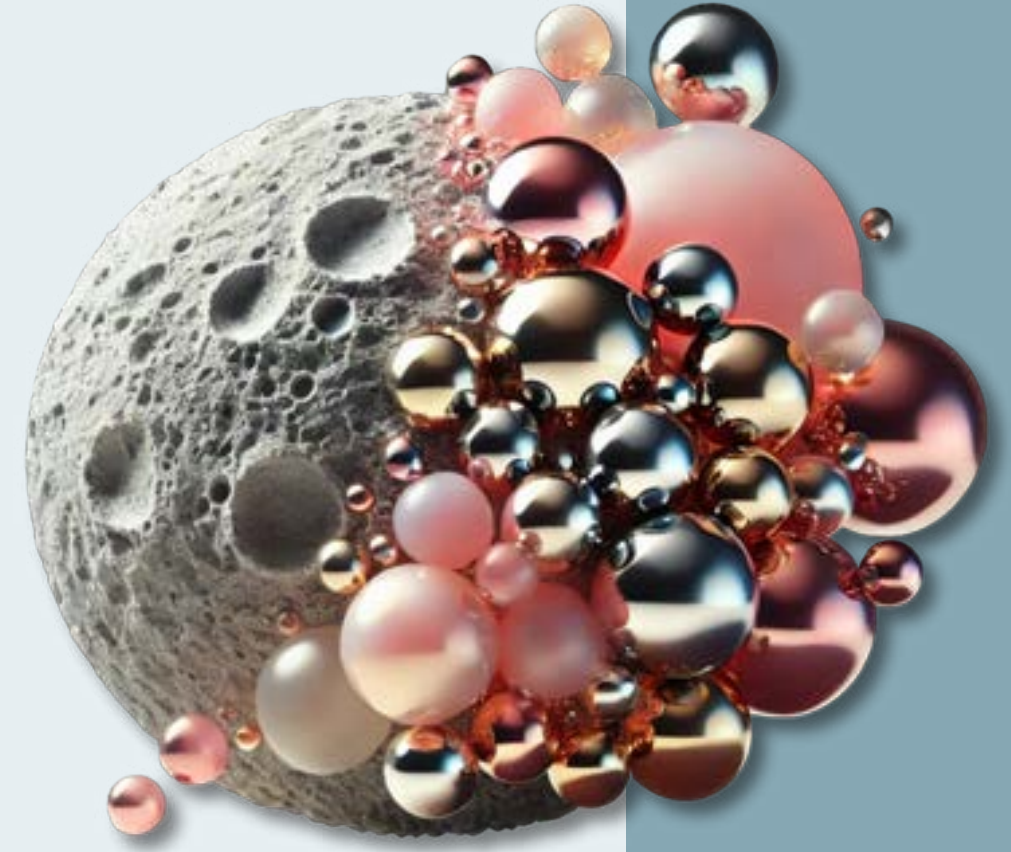

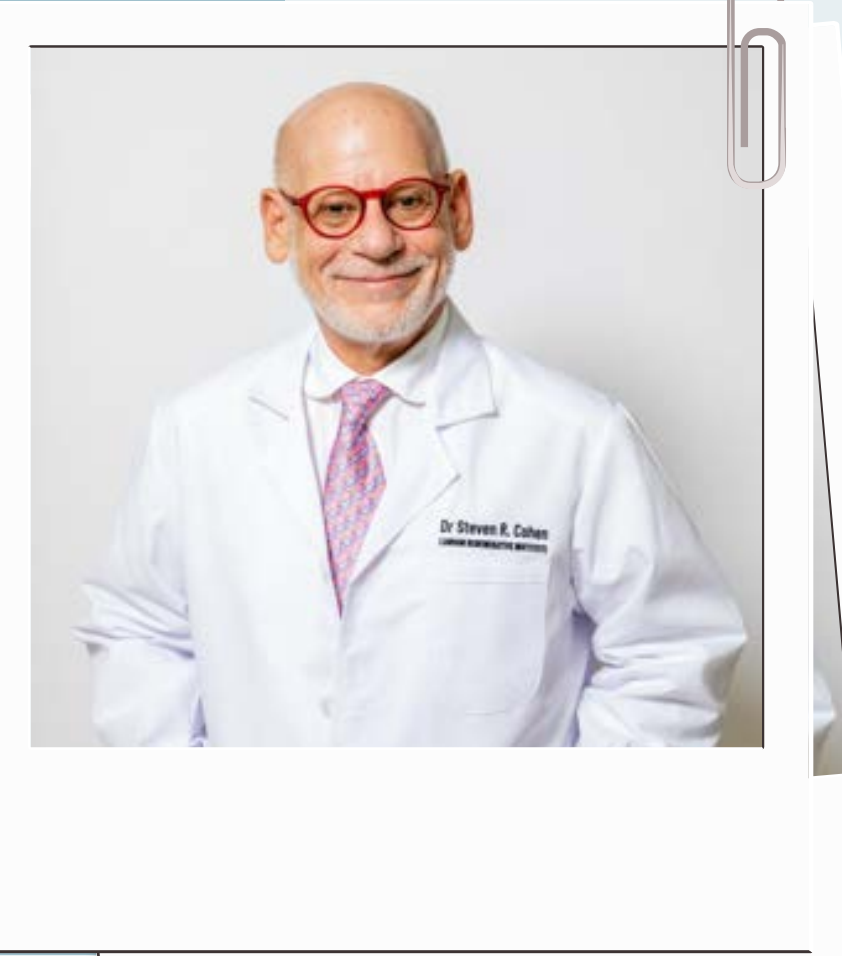

2.1. RISPR Teknolojisi ve Genetik Düzenleme Ne Vadediyor?

CRISPR-Cas9 gibi genetik mühendislik teknolojileri, genetik materyali hedefleyerek değiştirebiliyor. Bu, kanser hücrelerine yönelik tedavilerde genetik düzeltmeler yapmayı mümkün kıldığı için umut vadediyor. Özellikle kanserin erken evrelerinde genetik mutasyonları hedef almak, tedavi süreçlerini olumlu yönde ilerletiyor.

Dr. Steven Cohen

Estetik Cerrah, FACES+ Klinik Kurucusu

“

Gelecekte oluşabilecek hastalıkları
bugünden görebileceğiz.

Genetik mühendislik ve yapay zekanın birleşimi, daha kişiselleştirilmiş sağlık stratejilerinin gelişmesine olanak tanıyacak. Genetik kodlar ve epigenetik faktörler sayesinde, sağlığı optimize etme süreci daha etkin hale gelecek. İnsan vücudu, biyolojik yapısı ve dijital altyapısıyla birlikte daha sağlıklı ve uzun bir yaşam hedefleyecek.

Ayrıca biyoteknolojik gelişmeler, kişisel sağlık verilerinin analiz edilmesi ile daha hedeflenmiş ve etkili tedavi yöntemlerinin uygulanmasını sağlayacak. Bu da yalnızca mevcut sağlık sorunlarını ele almakla kalmayıp, gelecekte oluşabilecek hastalıklara karşı güçlü bir koruma sağlayacak.

”

“

Yaşlanma, hücre içlerindeki
bilginin kaybedilmesidir.

Dr. David Sinclair

Harvard Üniversitesi, Genetik Profesörü

Harvard Tıp Fakültesi'ndeki Genetik Bölümü profesörlerinden ve Time Dergisi'nin "Dünyanın En Etkili 100 Kişisi" ve "Sağlık Alanında En İyi 50 Kişi" listelerinde yer alan David Sinclair, yaşlanmayı hücrelerin yanlış iletişimi ve içlerindeki bilginin kaybı ile ilişkili bir süreç olarak tanımlıyor. Bu, zamanla hücrelerin genetik programlarının "bozulması" veya "yanlış okunması" anlamına geliyor. Sinclair'a göre, bu bilgi kaybı yaşlanmanın temel nedenlerinden biri.

”

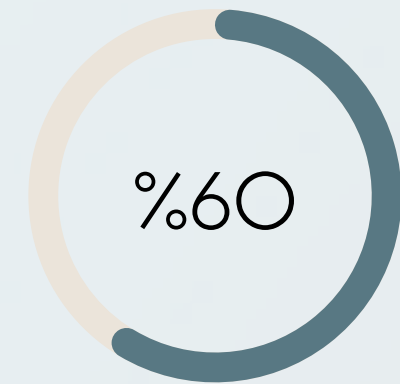

“KİLO VERMEK İSTİYORUM” diyenlerin rotası ne olacak?

Ozempic adlı ilaç, tip 2 diyabet hastalarının kan şekeri seviyelerini kontrol altında tutması için üretildi. Ama obezite sorunu yaşayanlar arasında popüler oldu. Hastaların daha az yemek yemelerine ve dolayısıyla kilo kaybı yaşamalarına yardımcı olduğu için ilgi gördü. FDA (ABD Gıda ve İlaç Dairesi), 2021 yılında obezite tedavisi için Ozempic'i onayladı. Muadilleri de ortaya çıktı. Ozempic'in etkisiyle, tüketicilerin kilo verme takviyelerine dair beklentileri arttı. Sağlıklı yaşam dünyasında bu alanda yeni ürün ve hizmetlere ilgi büyüyor. GLP-1 (Glucagon-like peptide-1) enjeksiyonları gibi çözümlerle başlayan bu trend, tamamlayıcı ürünler (yaşam tarzı koçlukları, fitness rutinleri vb.) için de fırsatlar yaratıyor.

Fazla kilolara çözüm arayışı artıyor

McKinsey'in yayınladığı bir rapora göre, ABD'deki tüketicilerin %60'ı fazla kiloları için çözüm arıyor.

“Mavi Bölge” İlhamıyla Doğaya Dönüş

AGUSTO

“

Beslenmemiz trilyonlarca bakteriyi doğrudan etkiliyor.

Dr. Dieter Resch
CEO. Mayrlife

Bağırsak sağlığının genel yaşam kalitesi üzerindeki etkisine dair farkındalık artmaya devam ediyor. Sindirim 2025'te önemli sağlık konularından biri olacak. Kökleri detoksifikasyon ve sindirim optimizasyonuna dayanan yöntemler ivme kazanmaya devam edecek. Sindirim onarımına odaklanan bu yöntem, yalnızca fiziksel sağlığı değil aynı zamanda zihinsel berraklığı ve dayanıklılığı da desteklemenin etkili bir yolunu sunuyor.

Mikrobiyomu destekleyen yiyeceklere ve besinlere odaklanın.

2025'te beslenme ve mikrobiyom araştırmaları sağlık trendlerinin ön saflarında yer alacak. Beslenmemizin bağırsak mikrobiyomumuzdaki trilyonlarca bakteriyi nasıl doğrudan etkilediğini anlamak, koruyucu sağlığa giden kapıları açıyor. Mikrobiyom sağlığı giderek bağışıklık fonksiyonu, ruh hali ve genel canlılıkla ilişkilendiriliyor. Dengeli bir mikrobiyomu destekleyen yiyeceklere ve besinlere odaklanarak, insanlar iyileştirilmiş sağlık için proaktif adımlar atabilirler.

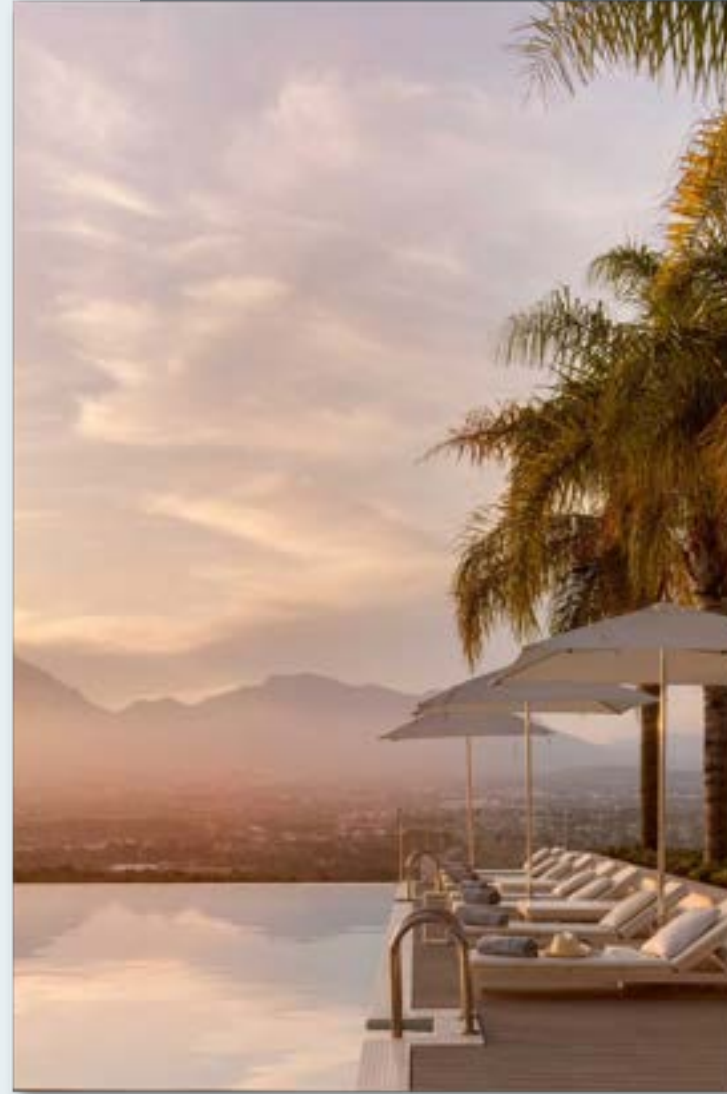
”

Sağlık Kulüpleri ve Yeni Nesil Uzun Ömür Merkezleri Hızla Çoğalıyor

Dijitalleşen hayatlarımızda, fişi çekip doğayla yeniden bağ kurma ihtiyacı giderek artıyor. Dijital detoks inzivaları, farkındalık uygulamaları, açık hava etkinlikleri ve sağlıklı yaşam atölyeleriyle bu ihtiyaca cevap verirken, uzun ömürlü yaşam arayışı da sağlık sektöründe köklü bir değişim yaratıyor.

İspanya'daki SHA Wellness ve İsviçre'deki Clinique La Prairie gibi sağlık merkezleri, uzun yaşam vadeden tıbbi programları ve yeni nesil uzun ömür merkezleriyle dikkat çekiyor. Six Senses gibi markalar ise epigenetik testlerden kök hücre tedavilerine kadar geniş kapsamlı hizmetler sunan "Rosebar" sağlık kulüplerini tanıtıyor. İtalya'daki Borgo Egnazia ve Tayland'daki Kamalaya Koh Samui gibi tesislerde de "Mavi Bölge" ilhamıyla doğaya dönük, sade ve uzun ömürlü bir yaşam tarzı deneyimi yaşatılıyor.

“

Zihinsel denge ve stres yönetimine odaklanan inzivalar popülerleşiyor.

Jamilya Şahin

Six Senses Kaplankaya Spa Manager

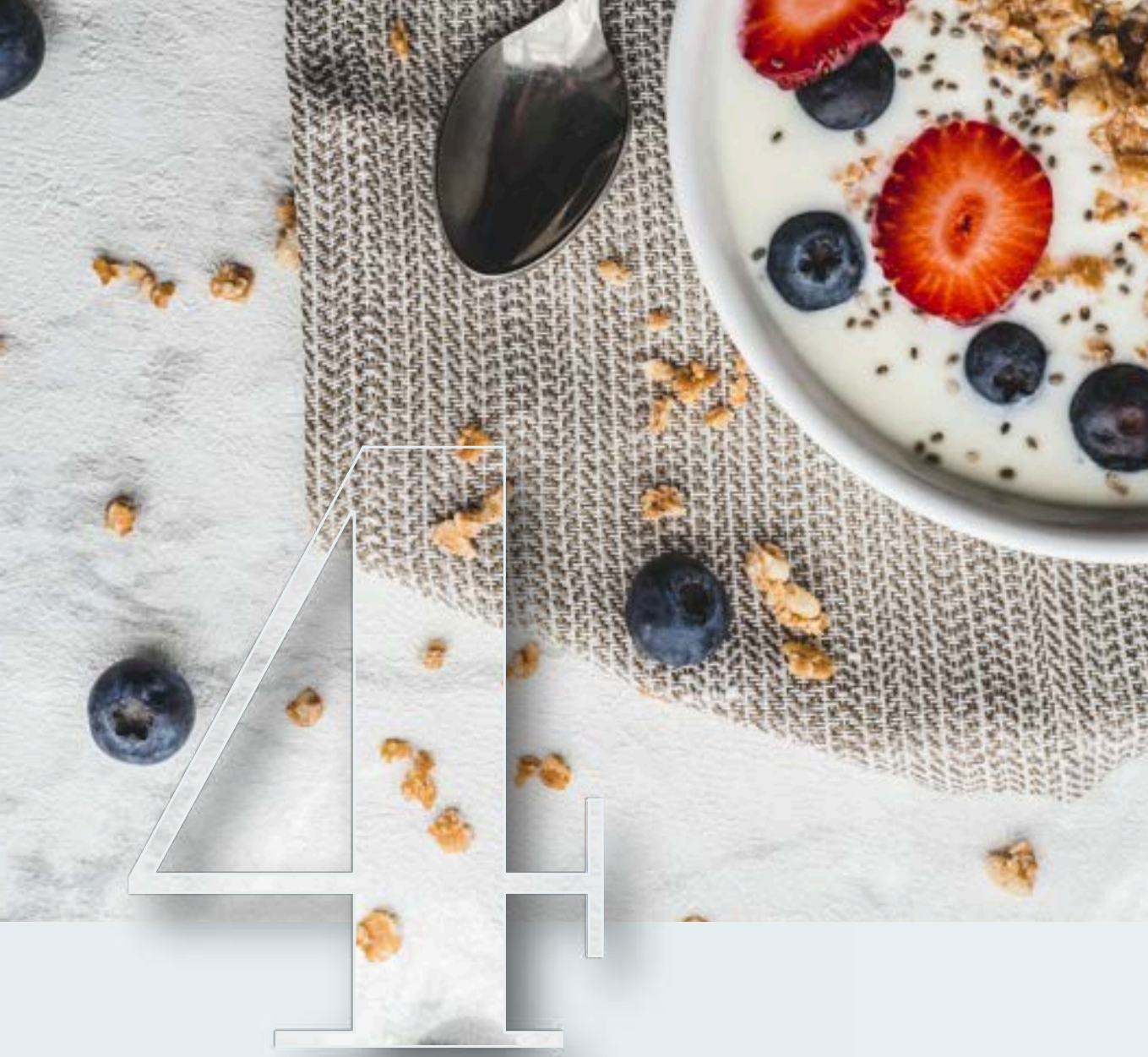
Wellness, artık yalnızca bir seçenek değil, modern yaşamın bir önceliği haline geldi. 2025 yılında, bu trend tatil planlarını ve destinasyon seçimlerini şekillendiren önemli bir faktör olacak.

2025'te fiziksel, zihinsel ve duygusal sağlığı destekleyen destinasyonlar daha çok tercih edilecek. Artık lüks değil yaşam tarzı olarak görülen wellnessı seyahatlerinde de sürdürmek isteyenlerin sayısı artıyor. Zihinsel denge ve stres yönetimine odaklanan inzivalar popülerleşiyor.

Seyahat edenler yoga, meditasyon ve detoks gibi beden, zihin ve ruhu hedefleyen holistik programları daha çok seçiyor. Yerel kültüre dayalı hamam ritüelleri, geleneksel şifa yöntemleri ve doğa yürüyüşleri yükselişe geçiyor. Stres yönetimi, kilo kontrolü ya da uyku kalitesini artırmaya yönelik özel programlar öne çıkıyor.

”

Bağırsak Sağlığı İçin Mikrobiyom Testlerinde Artış Yaşanıyor

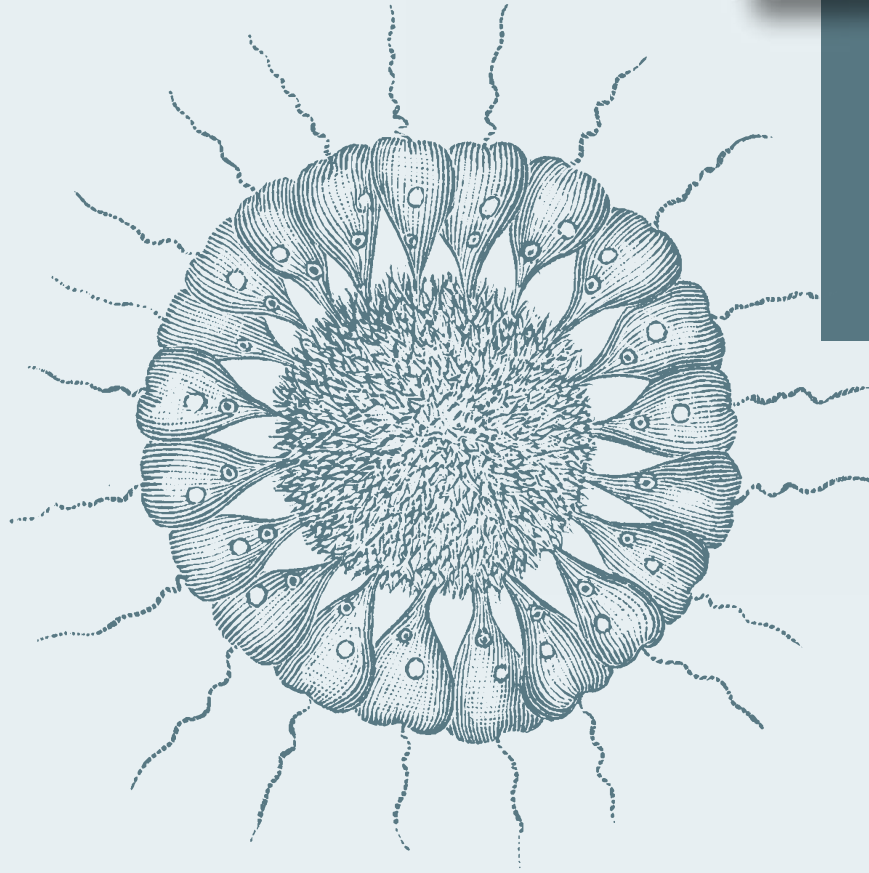
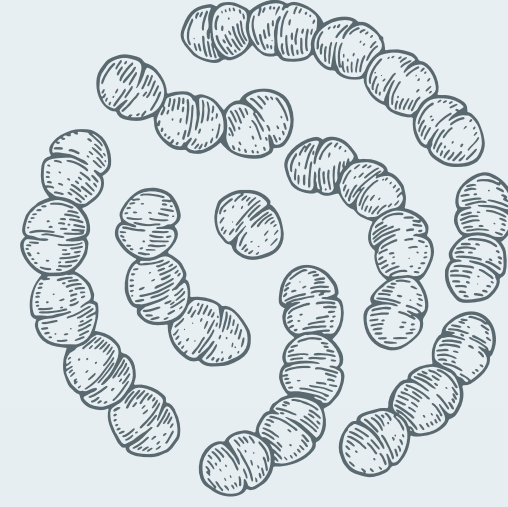

Bağırsak-Beyin Bağlantısını Araştıran Çalışmalar Önümüzü Aydınlatıyor

Bağırsak-beyin bağlantısı olarak da bilinen bağırsak sağlığının, zihinsel sağlık, bağışıklık ve kronik hastalıklarla bağlantısını ortaya çıkaran yeni araştırmalar önümüzü aydınlatacak. Probiyotikler, prebiyotikler ve fermente gıdalar popüler olmaya devam edecek ve bağırsak sağlığı takviyeleri ve kişiselleştirilmiş bağırsak mikrobiyom testlerinde artış yaşanacak.

McKinsey raporalarına göre; Çin, Birleşik Krallık ve ABD'deki tüketicilerin yüzde 80'inden fazlası bağırsak sağlığının önemli olduğunu düşünüyor ve yüzde 50'den fazlası önümüzdeki birkaç yıl içinde bağırsak sağlığının daha yüksek bir öncelik haline geleceğini öngörüyor.

Beslenmemiz trilyonlarca bakteriyi doğrudan etkiliyor.

Dr. Koshlendra Pratap

Ayurveda, yoga, detoks uzmanı
ve tıp doktoru

2025'te well-being dünyasında, bütünsel sağlık ve sürdürülebilirlik ön planda olacak. Sağlık odaklı konut projeleri, bitkisel yenilikler, teknoloji tabanlı sağlık izleme ve sağlık temelli turizm gibi trendler, bireylerin fiziksel, ruhsal ve çevresel dengeyi bir arada gözettiği bir yaşam tarzını destekleyecek.

Sağlık Odaklı Konut Projeleri

Konutlarda sağlıklı yaşam özelliklerinin entegrasyonu ilgi çekmeye devam ediyor. Geliştiriciler doğal aydınlatma, optimize edilmiş havalandırma sistemleri, çevre dostu malzemeler ve fitness, meditasyon ve bahçecilik için ayrılmış alanlar gibi özelliklere sahip evler tasarlıyor.

Gelişmiş Bitkisel Özler ve Cilt Bakımında Daha Fazla Yenilik

Doğal ve bitkisel bazlı cilt bakım ürünleri, geleneksel içerikleri ileri teknoloji ile birleştiren yenilikçi formülasyonlarla gelişiyor. Ürünler artık bitki bazlı aktif bileşenler kullanarak yaşlanma karşıtı, nemlendirme ve bariyer onarımı gibi hedeflenen faydalara odaklanıyor. Adaptogenler, CBD ile aşılanmış ürünler ve biyo-fermente botanikler de stresle ilgili cilt endişeleri gibi belirli sorunları ele alarak trend oluyor.

Teknoloji Tabanlı Sağlık İzleme

Teknoloji; yaşamsal belirtileri, uyku kalitesini ve aktivite seviyelerini gerçek zamanlı olarak takip eden cihazlar ve uygulamalarla sağlık yönetiminde devrim yaratıyor. Akıllı saatler ve yüzükler gibi giyilebilir cihazlar artık kalp sağlığını, stres seviyelerini ve hatta hidrasyonu izlemek için gelişmiş analizler içeriyor.

Ruh Sağlığı Profesyonellerinde Artış

Ruh sağlığı farkındalığı arttıkça, özel ruh sağlığı hizmetlerine olan talep de artıyor. Dijital terapi uygulamaları ve yapay zeka güdümlü ruh sağlığı sohbet robotları gibi yenilikçi yaklaşımlar, geleneksel danışmanlığı tamamlıyor.

Kaplıcalarda Sauna ve Soğuk Dalma Ustaları

Klasik kaplıcalar kadar kızılötesi saunalar ve kriyoterapi odaları gibi yenilikçi varyasyonlar da popülerlik kazanmakta ve termal deneyimleri daha çeşitli ve etkili hale getirmekte.

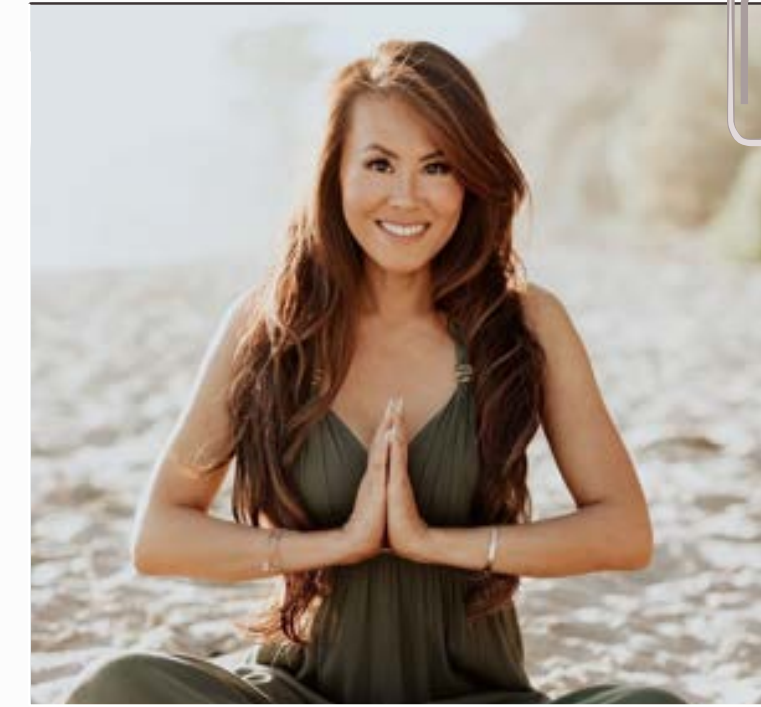
Ayurveda Sağlık İnzivaları

Ayurveda'nın küresel cazibesi, otantik tedaviler sunan sağlık merkezlerinde bir patlama yaşanmasına neden oluyor. Bu inziva yerleri Panchakarma detoksifikasyonu gibi geleneksel Ayurveda terapilerini modern sağlıklı yaşam olanaklarıyla harmanlıyor.

Spa Makyajları ve Sağlık Temelli Turizm

Spa endüstrisi, büyüyen sağlıklı yaşam turizmi sektörüne hitap edecek şekilde geliyor. Birçoğu sağlıklı yaşam turizmi stratejilerini benimseyerek fiziksel, zihinsel ve ruhsal gelişmeye odaklanan sürükleyici deneyimler sunan destinasyon kaplıcaları yaratıyor.

Serena Poon
Longevity Uzmanı

Bağırsak-beyin bağlantısını
anlamak sağlığınıza iyi geliyor.

Bağırsak-beyin bağlantısı hem duygusal hem de fiziksel sağlığımız üzerinde güçlü bir etkiye sahip. Bu bağlantıyı daha iyi anlamak, genel yaşam kalitemizi daha etkili bir şekilde yönetmemize olanak tanır.

5

Bitki Bazlı Su Ürünleri: Bitkisel Karides ve Lüfere Ne Dersiniz?

Dilara Koçak

Beslenme Uzmanı, The Good Wild Kurucu Ortağı, Sürdürülebilir Yaşam Elçisi

Bütünsel sağlık anlayışı beslenme alışkanlıklarına yansıyor.

Bu yıl bitki bazlı beslenme ve sağlıklı yaşam vurgusunun devam ettiğini göreceğiz. Sürdürülebilirlik, uzun süredir hayatımızın her alanında ön planda olan bir konu ve 2025'te de yine beslenme trendlerinin merkezinde yer alıyor. Tüketiciler artık iklim değişikliğinin etkilerinin son derece farkında. Bu nedenle, sürdürülebilir tarım uygulamaları, iklime dayanıklı mahsuller ve yenilikçi ürün yetiştirme teknolojileri gibi aksiyonlar daha yakından takip ediliyor.

2025'in öne çıkan trendlerinden biri, bütünsel sağlık anlayışının beslenme alışkanlıklarına yansması. Artık sağlıklı beslenme, yalnızca fiziksel sağlığı değil, ruh sağlığını da kapsıyor. Özellikle genç nesil, ruh hali, odaklanma ve uyku problemlerine iyi gelen yiyeceklerin yanı sıra, cilt ve saç sağlığını destekleyen besinlere yöneliyor.

Bitki bazlı gıda trendi son yıllarda hız kesmeden devam etse de, tüketiciler mevcut ürünlerden tam olarak memnun değil. Daha az işlenmiş, doğal, daha iyi tat ve dokuya sahip, sağlık yararları sunan ve çevre dostu seçeneklere olan talep artıyor. Glutensiz beslenme düzenine olan ilginin artmasıyla birlikte, nohut ve yulaf unu gibi alternatifler daha fazla tercih ediliyor.

Bununla birlikte, bağırsak sağlığını destekleyen fermente gıdalar da popülerlik kazanıyor. Bu noktada, Geleneksel turşulama, tarhana gibi fermentasyon yöntemleri kullanan lezzetler 2025'in yükselen trendleri arasında yer alıyor.

Bu yıl tüketiciler, malzemelerin doğal çekiciliğine ve içerdikleri faydalara daha fazla odaklanırken, geleneksel yöntemlerle üretilen gıdalara yöneliyor. Ayrıca, lezzetin yanında dokunun da büyük önem kazandığını görüyoruz. Çıtır tahıllar, granolalar, filizlenmiş ve fermente edilmiş kuruyemişler ile bakliyatlar, öğünlere hem lezzet hem de doku katmak için tercih edilecek.

İklim ve sağlığına paralel yeni kavramlar günlük hayatımıza daha çok yerleşecek. Mesela lovacore klimateryen diyet, gezegensel diyet, gibi konuları her ortamda daha fazla duyacağız. Küçük üretici, yerel balıkçılık, yaban otlar, filizlendirme, endemik bitki örtüsü, geleceğin gıdasını arama yolunda bize yol gösterecek.

Sürdürülebilir Protein ve Besin Kaynakları Pazarı 50 Milyar Dolara Koşuyor.

Bitki bazlı gıdalar, su bitkileri, fermente proteinler, mikrobiyal proteinler ve insect protein (böcek bazlı proteinler) gibi alternatif protein kaynakları pazarı genişletti.

Sürdürülebilir protein ve besin kaynakları pazarının değeri, globalde yaklaşık 15 milyar dolar seviyelerine ulaştı. 2029 yılına kadar pazar büyüklüğünün 50-70 milyar dolara ulaşması öngörülüyor.

Su Mercimeği, Deniz Yosunu ve Agar-Agar Daha Çok Konuşuluyor

Geleneksel balık ve deniz ürünlerinin yerine bitkilerden elde edilen ve bir balık ya da karidese benzer lezzet sunan ürünler çoğalıyor. Deniz yosununun popülaritesi artıyor. Deniz ve tatlı su yeşillikleri içeren gıdalara yönelim artıyor. Özellikle deniz yosunu, demir, magnezyum ve iyot açısından zengin bir sağlık bileşeni olarak dikkat çekiyor; içecekler ve jöle tarzı ürünlerde kullanılıyor. Su mercimeği (duckweed) ise, daha yüksek protein içeriği ile öne çıkmaya başladı. Agar-agar, kırmızı yosundan elde edilen bitki bazlı bir jelatin alternatifi olarak sindirim desteği için öneriliyor.

Bitirirken

Kişiye Özel, Erişilebilir ve Proaktif Bir Yıl Geliyor

Geleneksel ve alternatif tıbbın daha fazla entegre olacağı bir yaşanacak. Akupunktur, aromaterapi ve fonksiyonel tıp gibi bütünsel sağlık uygulamaları daha yaygın hale gelecek ve genellikle genel refahı artırmak için geleneksel tıbbi tedavilerle birlikte kullanılacak.

2025'te ortaya çıkan sağlık trendleri, daha kişiselleştirilmiş, teknoloji odaklı ve bütünsel sağlıklı yaşam yaklaşımlarına doğru daha geniş bir değişimi yansıtıyor. Bu trendler gelişmeye devam ettikçe, bakımın kişiye özel tasarlandığı ve herkes için erişilebilir olduğu daha sağlıklı bir gelecek vaat ediyor. Sağlığın ve sağlıklı yaşamın geleceğini şekillendiren yeniliklerden tam olarak yararlanmak için bu trendler hakkında proaktif olunacak.

Kaynaklar

McKinsey & Company, What's new in consumer wellness trends, <https://www.mckinsey.com/industries/consumer-packaged-goods/our-insights/whats-new-in-consumer-wellness-trends>

Global Wellness Institute, New Data on Wellness Tourism: Projected to Hit \$817 Billion This Year, \$1.3 Trillion in 2025
<https://globalwellnessinstitute.org/press-room/press-releases/the-global-wellness-economy-reaches-a-new-peak-of-6-3-trillion-and-is-forecast-to-hit-9-trillion-by-2028/>

National Library Of Medicine
The potential for artificial intelligence in healthcare
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6616181/>

Whole Foods Market,
<https://media.wholefoodsmarket.com/whole-foods-market-forecasts-the-top-10-food-and-beverage-trends-for-2025/>

WHO, <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ageing-and-health>

Dr. Axe Predicted Wellness Trends for 2025,
<https://draxe.com/health/wellness-trends-2024/>

2025 ACSM Worldwide Fitness Trends: Future Directions of the Health and Fitness Industry Announces Top Fitness Trends for 2025, [https://www.acsm.org/news-detail/2024/10/22/acsm-announces-top-fitness-trends-for-2025#:~:text=Based%20on%20the%20annual%20survey,for%20Older%20Adults%20\(%233\)](https://www.acsm.org/news-detail/2024/10/22/acsm-announces-top-fitness-trends-for-2025#:~:text=Based%20on%20the%20annual%20survey,for%20Older%20Adults%20(%233))

Vision Sport center
Top Health Trends To Watch In 2025
<https://www.visionsportscentre.com/top-health-trends-to-watch-in-2025/>

Beauty Matter The Top 5 Trends To Watch In The Booming Wellness Sector,
<https://beautymatter.com/articles/top-5-trends-in-the-wellness-sector>

2025 SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Zeynep Özar Berksü

OGGUSTO Editörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

2025'te Sürdürülebilir Yaşamı Neler Bekliyor?

Ürünler geri dönüştürülebilir onarılabilir, yenilenebilir olacak.

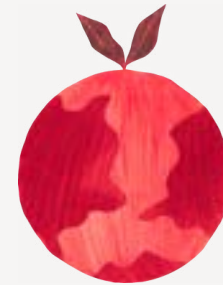
Her birey kişisel karbon emisyonlarını ölçebilecek.

Evlerde organik kumaşlar ve toksik olmayan cila kullanılacak.

Polinatör girişimler, arıları ve kelebekleri şehre taşıyacak.

2025'te tüketiciler ve markalar, çevre dostu malzemeye yönelecek.

Onarıcı/yenileyici tarım ve turizm öne çıkacak.

Çevresel Kaygılar Yaşam Tarzını Değiştiriyor

Çevresel kaygılar soyut fikirlerden acil gerçeklere dönüşüyor. 2025'te sürdürülebilir yaşam, çok yönlü bir yaşam tarzını gündeme getirecek.

Günümüzde eko-bilinçli uygulamalara öncelik verilirken sürdürülebilirlik artık niş olmaktan çıkıp yerleşik hale gelecek.

Hesap Verme Zamanı

Atık azaltma ve kişisel karbon ayak izi yönetiminden sürdürülebilir moda, rejeneratif tarım ve eko-bilinçli yatırım stratejilerine kadar bu hareketler yeni bir hesap verebilirlik ve yenilik çağının altını çiziyor.

2025 yılı, olumlu çevresel ve sosyal değişimi teşvik eden yeni bir dizi etkili trendin altını çiziyor.

OGGUSTO

Sonsuz Tüketicimin Sonu Mu Geliyor?

OGUSTO

1.1.

Döngüsel Ekonomi: Hedef, Daha Az Kaynak Kullanmak ve Ürün Ömrünü Uzatmak

2025 yılında döngüsel ekonomi modeli, ürünlerin tamamen geri dönüştürülebilir, onarılabilir veya yenilenebilir olacak şekilde tasarlandığı elektronikten moda kadar birçok sektörde merkezi bir konuma gelecek.

Moda sektöründe emisyonları hızla azaltabilir

Modelin temel amaçlarından biri kaynak kullanımını en aza indirmek ve ürün ömrünü en üst düzeye çıkarmak. Şirketler kapalı döngü sistemlerini benimseyerek yeni malzeme ihtiyacını azaltacak ve emisyonları frenleyecek. Ellen MacArthur Foundation'a göre, döngüsel ekonominin sadece moda sektöründe benimsenmesi, önümüzdeki on yıl içinde emisyonları iki kat oranında azaltabilir.

OGGUSTO

1.2.

İkinci El Pazarı Yükseliyor: Modada 2030'a Kadar İki Kat Artış Bekleniyor

OGGUSTO

Tüketicilerin yeniden kullanılan ürünlere olan ilgisi arttıkça ikinci el pazarı da hızla genişliyor. Örneğin, modanın yeniden satış pazarının 2030 yılına kadar iki katına çıkarak geleneksel perakende büyümesini geride bırakacağı tahmin ediliyor.

'Daha önce sevilen ürün' fikri ilgi görüyor

Patagonia, Levi's ve IKEA gibi markalar yeniden satış ve onarım programları başlatarak "daha önce sevilen" ürünler fikrini normalleştirdi. ThredUp ve Poshmark gibi ikinci el platformları, eşyalara verdiğimiz değerde bir paradigma değişimi yansıtarak görülmemiş bir büyümeye tanıklık ediyor.

Martin Jermiin
Flying Tiger Copenhagen, CEO

“

Uzun ömürlü ve yeniden kullanılabilir ürünler tasarlama vurgusu artacak.

2025'te sürdürülebilir malzemelere olan ilginin devam edeceğini ve döngüsel ekonomi modellerinin benimseneceğini öngörüyoruz.

Geri dönüşüm teknolojileri gelişirken; uzun ömürlü ve yeniden kullanılabilir ürünler tasarlama vurgusu artacak. Ayrıca, karbon ayak izi şeffaflığı standart bir uygulama haline gelecek. Tüketiciler, satın aldıkları ürünlerin çevresel etkileri hakkında bilgi talep edecek.

Hedefleri gerçekleştirmek istiyoruz

Perakende sektörünün en büyük gücü, sürdürülebilirliği görünür kılma yeteneğidir. Biz de Scope 3 emisyonlarına odaklanarak, yenilenebilir ve geri dönüştürülmüş malzemelerle döngüsel ekonomi hedeflerini gerçeğe dönüştürmeye çalışıyoruz.

Aynı zamanda, geri dönüşüm teknolojilerindeki yenilikler ve gelişmelerle plastikle ilgili süregelen zorlukları ele almayı hedefliyoruz. Flying Tiger Copenhagen'da sürdürülebilirlik, somut ve uygulanabilir hale getirme hedefiyle yönlendiriliyor.

Kritik rol: geleceği şekillendirme

Her ürünü sürdürülebilirlik puanına göre değerlendiriyor ve optimize ediyoruz, böylece sürekli olarak uyum sağlayabiliyoruz. Sürdürülebilirliği tüm paydaşlar için pratik ve erişilebilir hale getirerek, işin her alanındaki ekiplerimizi sürdürülebilir büyümeyi yönlendirme konusunda güçlendiriyoruz. Sürdürülebilirliğe olan bağlılığımız ve bunun işimizin geleceğini şekillendirmedeki kritik rolü konusundaki kararlılığımız devam ediyor.

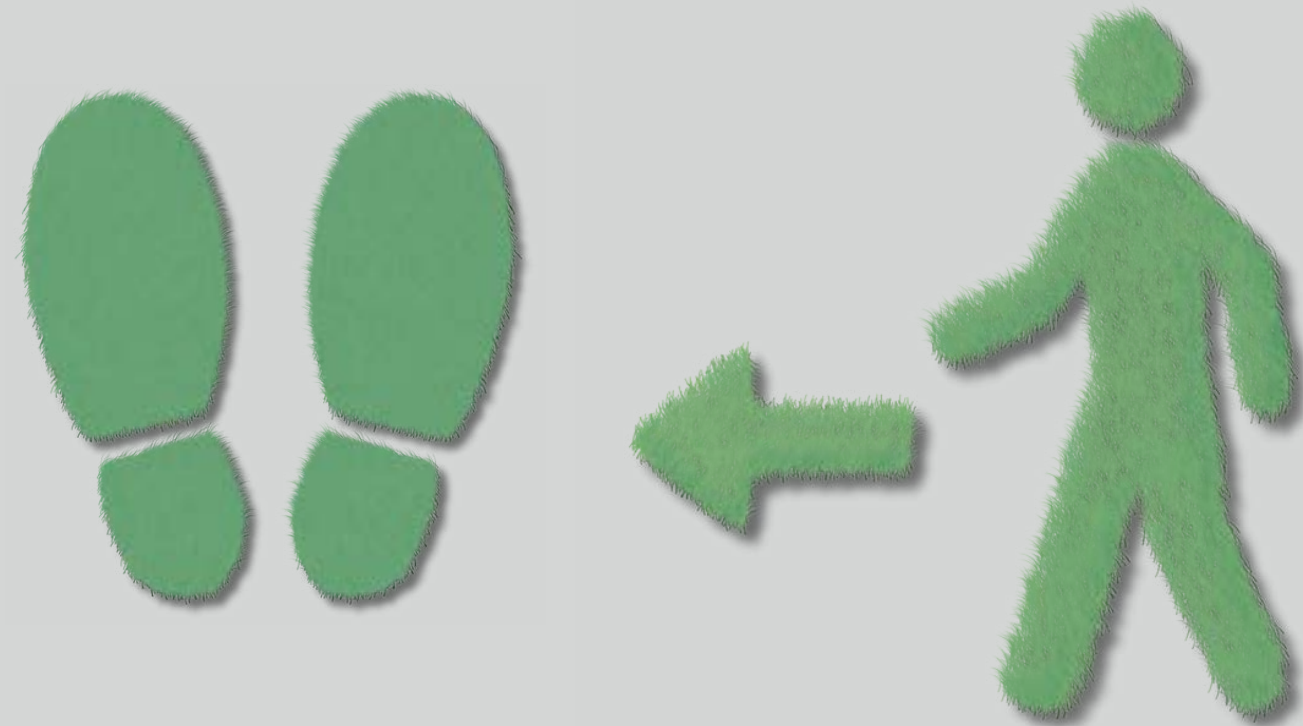
2025'in Hayati Sorusu: Kişisel Karbon Ayak İzimi Nasıl Azaltabilirim?

2.1 Kişisel Karbon Emisyonunu Hesaplat, Çözümüne Katkı Sağla

Uygulama ve çevrimiçi platformlarda bulunan kişisel karbon hesaplayıcıları, evlerin vazgeçilmezleri haline geliyor. Bu araçlar, insanların günlük faaliyetlerinden kaynaklanan karbon emisyonlarını ölçme ve yönetmelerini sağlayarak verilere dayalı seçimler yapmalarını sağlıyor.

İşletmeler de karbon-nötr ürünlerin daha yaygın kullanılabilir hale getirilmesinde adım atıyor. Apple ve Allbirds gibi markalar, çevre dostu alternatifler arayan tüketiciler için ürettikleri karbon-nötr elektronik ürünler ve ayakkabılarla öne çıkıyor.

2.2.

Elektrikli Araç ve Güneş Enerjisini Tercih Edenler, Emisyonu Azaltıyor

Bireyler karbon ayak izlerinin azaltılmasına katkıda bulunuyor. Bir zamanlar niş olan elektrikli araçlar, yaygınlaştı. Konutlarda güneş paneli kurulumları tüm zamanların en yüksek seviyesinde. Yeni yapıların %60'ından fazlası enerji tasarruflu cihazlar içeriyor. Uluslararası Enerji Ajansı'nın verilerine göre, kişisel kararlar emisyonları %20'ye kadar azaltıyor.

Gamze Biran
Sürdürülebilir Yaşam Influenceri
& Köşe Yazarı

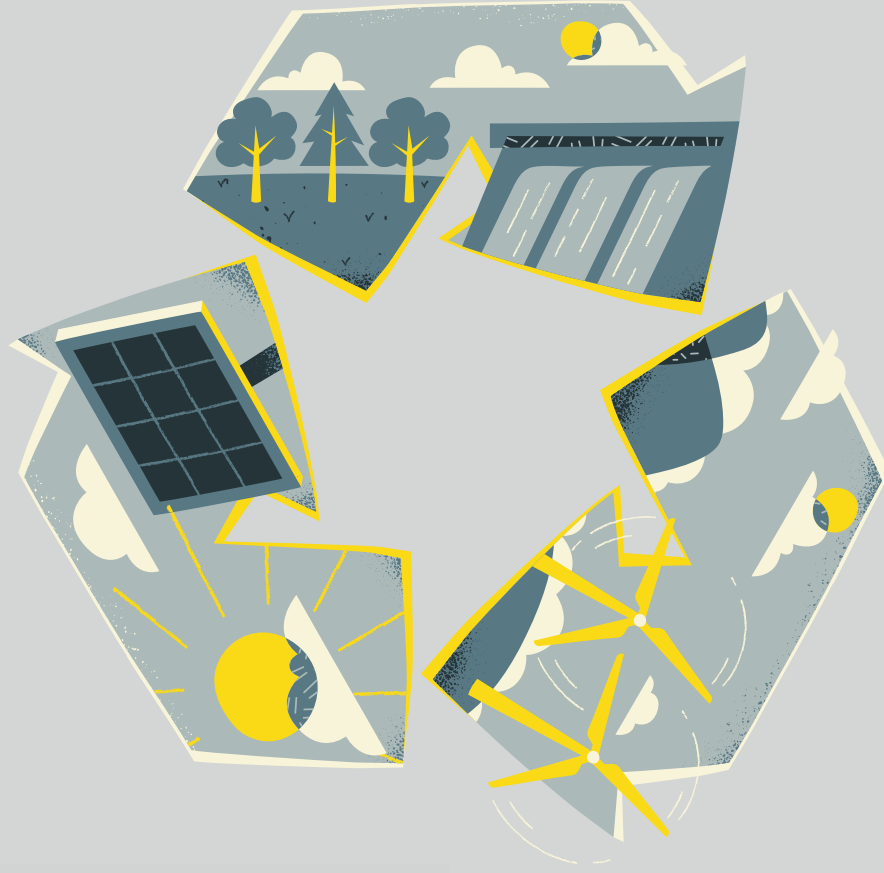

2025 sürdürülebilirlikte
dönüşüm yılı olabilir.

2025'te sürdürülebilirlik, birçok sektörde dönüşüm yaratan temel bir unsur olacak. Moda sektöründe döngüsel ekonomi, ikinci el ve kiralama modellerinin yaygınlaşmasıyla ön plana çıkarken, geri dönüştürülebilir malzemelere olan yatırımlar artacak. Ayrıca dijital moda, fiziksel üretim yerine sanal kıyafetlerin kullanımını artırarak çevre üzerindeki yükü azaltacak.

Gıda ve tarım sektöründe rejeneratif tarım, toprak sağlığını iyileştiren yöntemlerle dikkat çekecek. Bitki bazlı ve alternatif proteinlere olan talep de artacak; laboratuvar üretimi etler ve bitki bazlı gıdalar yaygınlaşacak. Enerji sektöründe yenilenebilir enerji yatırımları ivme kazanacak. Özellikle güneş, rüzgar ve hidrojen enerjisi ön planda olacak, akıllı enerji yönetimi çözümleri ise enerji verimliliğini artıracak. Teknoloji sektöründe yeşil teknolojilere yönelik yatırımlar artacak.

Karbon ayak izini azaltan bulut bilişim sistemleri ve enerji verimli veri merkezleri ön plana çıkarken, inşaat ve gayrimenkul alanında karbon nötr binalar ve sıfır enerji tüketen tasarımlar yaygınlaşacak. Yeşil şehir planlaması çerçevesinde yeşil çatılar ve dikey bahçeler gibi doğa dostu çözümler öne çıkacak. Turizm sektöründe ekoturizm ve karbon nötr seyahat modelleri popülerleşecek. Havayolu şirketleri ve oteller karbon dengeleme projelerine yatırım yapacak.

Yerel kültür ve gastronomiyi keşfetmeye yönelik seyahatler artarken, yavaş turizm anlayışıyla daha az tüketim odaklı, daha uzun süreli ve derinlemesine deneyimler ön plana çıkacak. Ayrıca, akıllı destinasyonlar, sürdürülebilir enerji ve dijital çözümlerle optimize edilerek turistlere çevre dostu deneyimler sunacak. 2025 yılına yaklaşırken, tüm sektörlerde sürdürülebilirlik stratejileri, sadece çevresel etkileri azaltmakla kalmayıp, aynı zamanda ekonomik ve toplumsal faydalar sağlamayı hedefleyecek.

3

Yuva Kurarken 'Önce
Çevre' Diyenler Artıyor

AGGUSTO

3.1 Organik Kumaşlar ve Toksik Olmayan Cilalar Yaygınlaşıyor

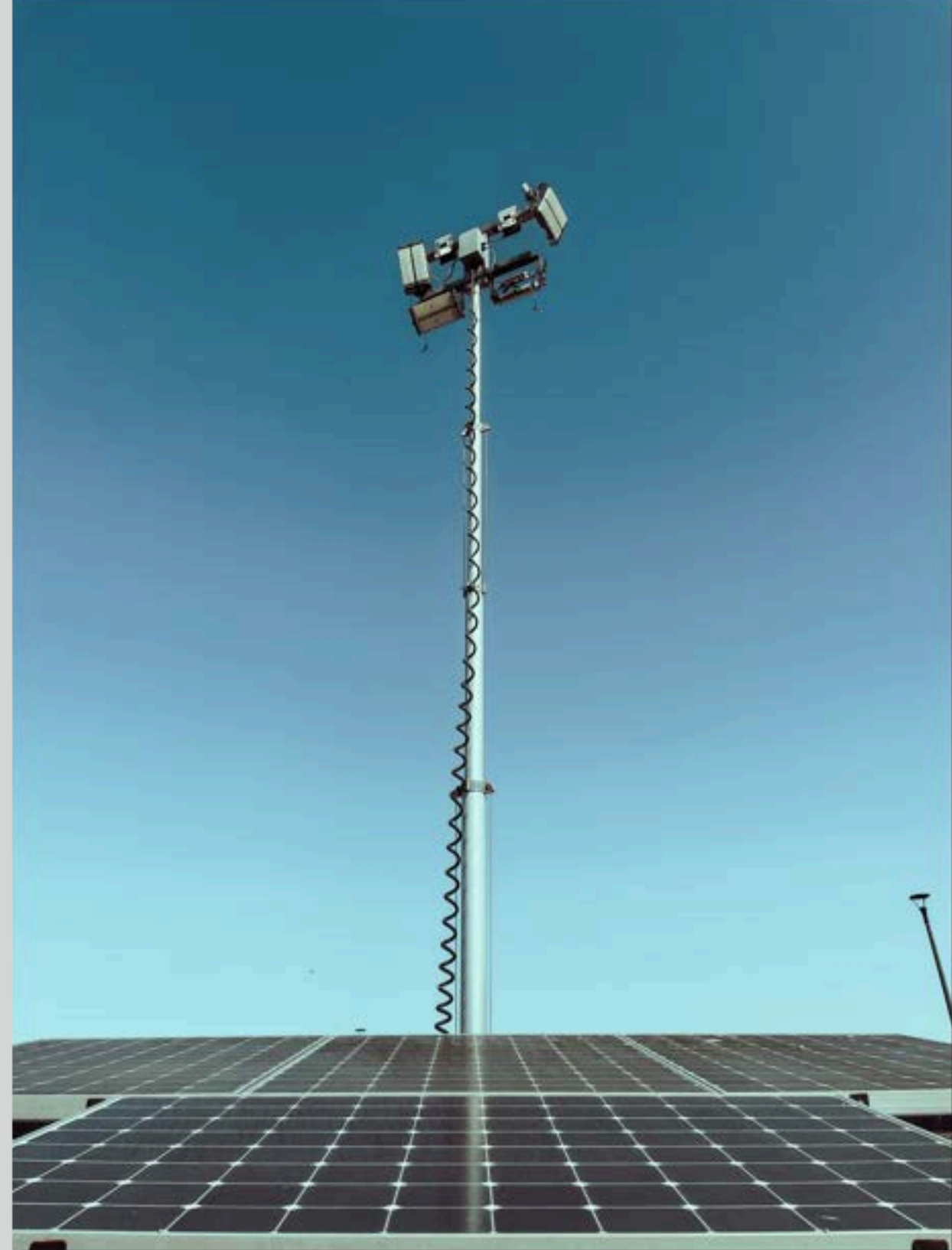
Ev sahipleri sürdürülebilir ahşap ve diğer çevre dostu malzemelerden üretilmiş mobilyaları daha çok tercih etmeye yönelecek. Made Trade ve West Elm gibi markalar artık yenilenebilir kaynakları, organik kumaşları ve toksik olmayan cilaları vurgulayan koleksiyonlara sahip.

Bu değişim yalnızca çevreye fayda sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda doğal boyalar ve cilalardan kaynaklanan uçucu organik bileşiklerde azalma ile iç mekan hava kalitesini de artırıyor.

3.2. LED Aydınlatma ve Su Tasarrufu Sağlayan Armatürler Dönemi

Enerji verimli cihazlar yeni evlerde bir standart haline geliyor ve yüksek performanslı modeller geleneksel seçeneklere kıyasla enerji tüketimini %50'ye kadar azaltıyor. Modern evlerde Energy Star sertifikalı cihazlar, LED aydınlatma ve su tasarrufu sağlayan armatürler kullanılması bekleniyor.

Emrah Kurum
Sürdürülebilirlik Adımları Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

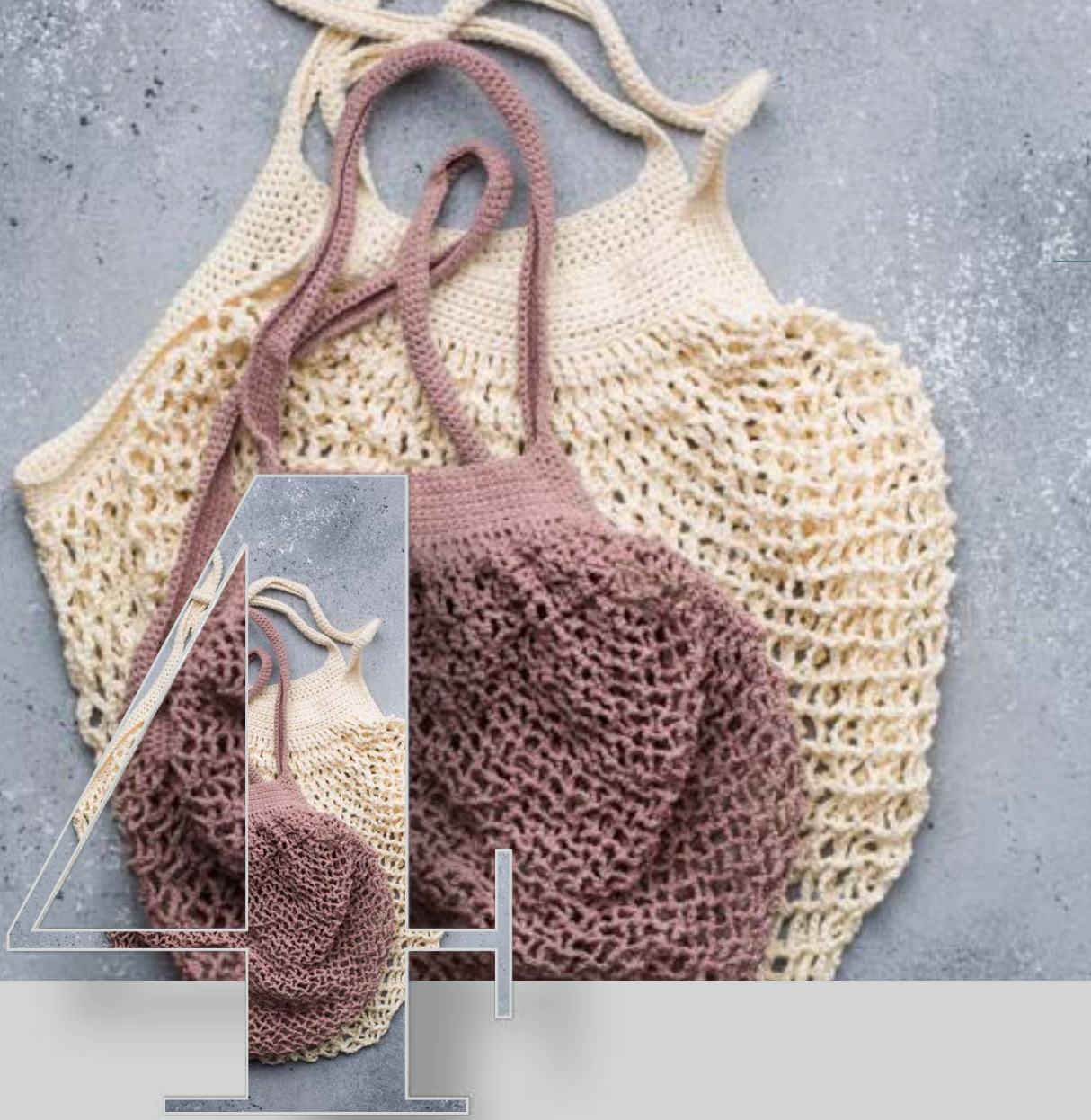
Sorumluluk ve çözüm zamanı.

Bana göre, sürdürülebilirlik var olan sorunların farkında olmak demektir. Bu farkındalık, karamsarlığa kapılmak demek değildir. Umudumuzu kaybetmemek için harekete geçmemiz gerekiyor. Çözüm için hem bireysel hem de kurumsal sorumluluklarımızı hatırlamak, bu umudu taze tutuyor.

Yeni yılda, bizim de çözümün bir parçası olduğumuzu kendimize daha fazla hatırlatmamız gerek. Çünkü biz harekete geçmezsek çevresel, ekonomik ve sosyal krizler giderek derinleşip yaygınlaşacak. Sorun ve çözüm ayrımına geldiğimizde, çözüm yolunu seçenlerden olmayı başarırsak, yeni yılda daha fazla konuşacağımız konular ortaya çıkacak. İklim krizi, ana gündem maddelerimizin başında yer almaya devam edecek. Ancak artık iklime uyum çalışmalarını, şehirler, bölgeler özelinde ele alacağız. İklim kriziyle birlikte giderek artan biyoçeşitlilik kaybı da çözüm bulmamız gereken konuların başında yer alacak.

AGOSTO

Bilinçli Stil İçin Yeni Bir Dönem: YEŞİL MODA

Çevreci kumaş kullanımı arttı

Sektördeki kumaşların %35'i çevre dostu. tüm yaklaşık

4.1 Çevreye Zarar Veren Malzemeler Kullanımdan Kaldırılıyor

Sentetik kumaşların çevresel etkileri konusunda artan farkındalık, organik ve sürdürülebilir malzemelere doğru bir kaymaya neden oluyor. Kenevir, bambu, organik pamuk ve geri dönüştürülmüş polyesterden yapılan tekstiller sektördeki tüm kumaşların yaklaşık %35'ini oluşturuyor. Yüksek modadan günlük giyime kadar pek çok marka, çevre zararlısı malzemeleri kullanımdan kaldırmayı taahhüt ediyor.

4.2. Yenilenebilir Enerji ve Susuz Boyama İşlemleri Artıyor

Giysi üretiminin karbon ayak izi büyük bir endişe kaynağı. Hatırı sayılır moda devleri, fabrikalardaki yenilenebilir enerjiden susuz boyama işlemlerine kadar üretim zincirlerindeki emisyonları azaltacak teknolojilere yatırım yapıyor. Sektör projeksiyonları, mevcut girişimlerin başarılı olması halinde, moda endüstrisinin üretim için yeni bir standart oluşturabileceğini gösteriyor.

5

Rejeneratif (Yenileyici) Tarım Gıda Üretimini Dönüştürüyor

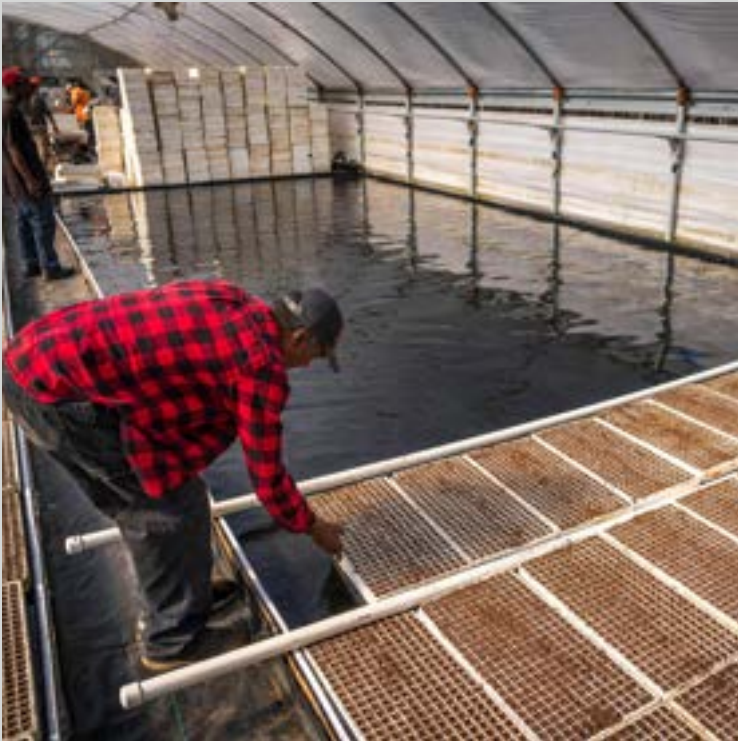

5.1 5 Milyar Otomobilin Yaydığı Karbon Salınımını Tutacak Bir Tarımsal Model

Geleneksel tarımın aksine, rejeneratif yöntemler örtü altı tarım, toprak işlemez tarım ve dönüşümlü otlatma gibi uygulamalarla topraktaki karbondioksiti tutmaya odaklanır. Project Drawdown'a göre, bu yaklaşım 2050 yılına kadar 23 gigaton CO₂ eşdeğeri emisyon azaltımı sağlayabilir.

Bu, 5 milyar otomobilin bir yılda ürettiği emisyonu eşdeğer. Hem büyük ölçekli çiftlikler hem de yerel işletmelerin bu uygulamaları benimsemeye başlaması, iklim pozitif tarıma doğru büyük bir değişimin habercisi olacağı benziyor.

5.2. Gıda Sektöründe Şeffaflık ve Etik Kaynak Kullanımı Artıyor

Rejeneratif ve organik gıda ürünleri evlerde ve restoranlarda temel gıda maddeleri haline geliyor. Tüketiciler yerel kaynaklı, organik veya rejeneratif olarak etiketlenmiş gıdaları giderek daha fazla talep ediyor. Rejeneratif gıda sektöründe %28'lik artış bekleniyor. Bu geçiş, gıda sektöründe şeffaflık ve etik kaynak kullanımına yönelik geniş tüketici tercihleriyle uyumluluğu resmediyor.

Dr. Erdem Aksakal
Global Sürdürülebilirlik Pazarlaması
Direktörü, SAP

Sürdürülebilirlik, işletmeler için kaçınılmaz bir strateji.

Sürdürülebilir bir işletme olmak, kurumların ana hedeflerinden biri haline geliyor. Her gün daha çok şirket sürdürülebilirlik ile ilgili adımları stratejilerine, hedeflerine yazıyor. Bu dönüşüm hızlanarak sürecektir. Sürdürülebilirliği stratejilerine yazan markalar bunu dijital akışlarına da entegre etmeli. Kasalarındaki her kuruşu hassasiyetle kaydeden şirketler, her gram karbonun kaydını da aynı hassasiyetle tutmalı. Bunun tek yolu ERP sistemlerine, finansal raporlama modellerine entegre teknolojilerden geçiyor.

Bakü'deki COP29 zirvesinde Türkiye'den birçok şirketin sürdürülebilirlik ile inovasyonu sentezlediğini gözlemledim. Tüketiciler sürdürülebilirliği bütün olarak görüyor. Doğaya, topluma, dezavantajlı gruplara, diğer canlılara, çalışanlara saygılı şirketler istiyorlar. Çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği beraber ele almak şirketlerin önceliği olmalı. COP29'da ana konu iklim fonları ve bunların nasıl kullanılacağıydı. İklim tedbirleri için kullanılması öngörülen fonlar ani iklim krizlerinin yaralarını sarmak için de kullanılmak zorunda.

Şehirler Dönüşecek: Yeşil Sığınaklar Geliyor

6.1 Yeni Ticari Binaların %35'i Yeşil Alanlar İçeriyor

Yeşil çatıların ve dikey bahçelerin popüleritesi artıyor, yeni ticari binaların %35'i artık yeşil alanlar içeriyor. Bu yapılar sadece yalıtım sağlamak ve enerji ihtiyacını azaltmakla kalmıyor, aynı zamanda kentsel havayı filtrelemeye ve yerel doğal yaşamı desteklemeye de yardımcı oluyor. Birçok şehir, yeşil alanlara yer veren müteahhitlere teşvikler sunarak sürdürülebilir kentsel gelişimin sağlanmasında siyasi rolün altını çiziyor.

Sürdürülebilir Teknoloji ve Dijital Karbon Azaltımı

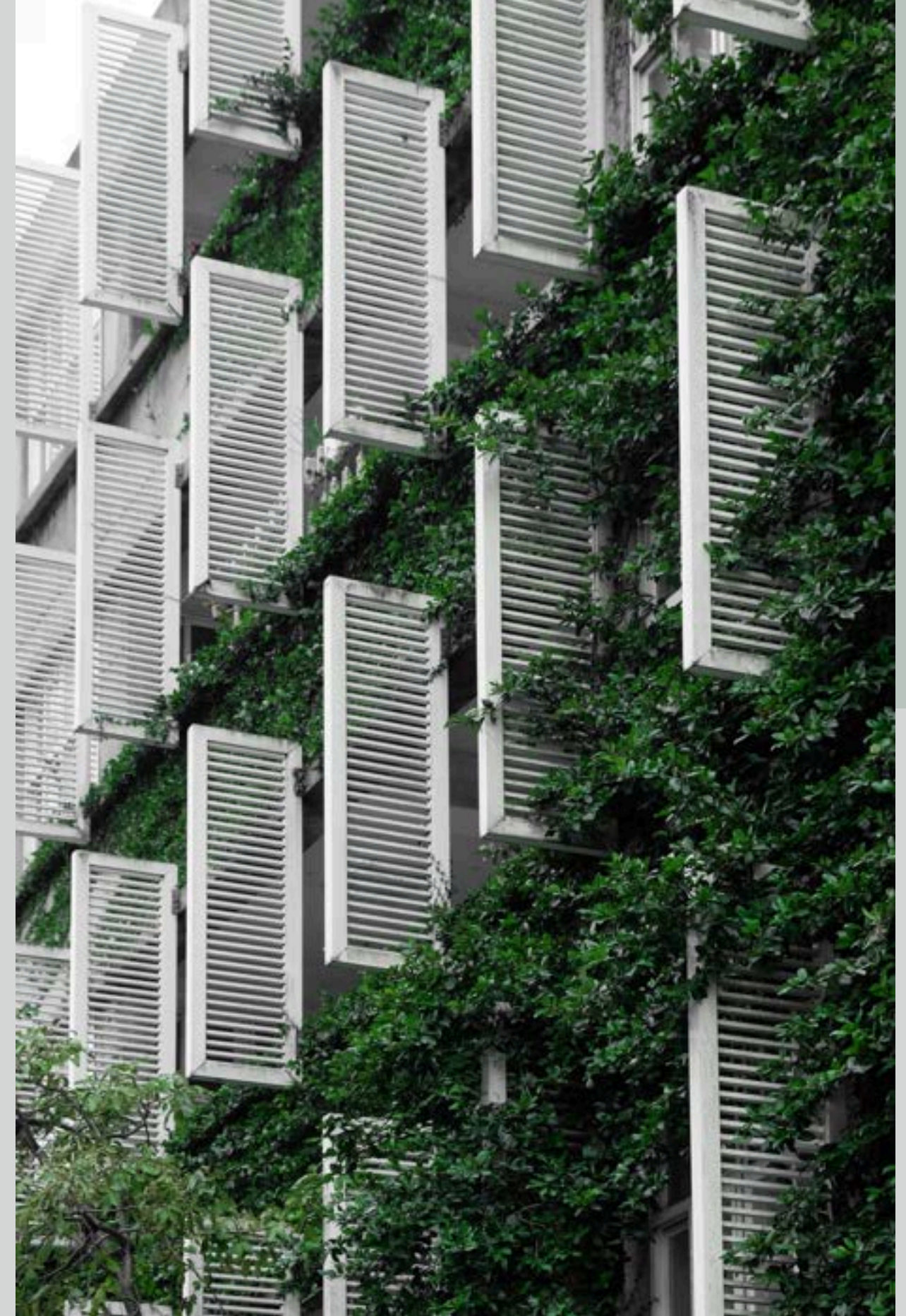
OGGUSTO

7.1. Veri Merkezleri, Yeşil Enerjiyle Çalışacak

Küresel veri tüketimi arttıkça, enerji verimli veri merkezleri fikri daha çok önem kazanıyor. Birçok teknoloji şirketi yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneliyor. 2025 yılı sonuna kadar ABD'deki veri merkezlerinin %60'ının yeşil enerjiyle çalışması bekleniyor. Daldırmalı soğutma gibi teknolojilerdeki gelişmeler, su kullanımını ve güç tüketimini azaltarak sürdürülebilir dijital altyapı için yeni ölçütler belirliyor.

7.2. E -Atıkları Azaltmanın Yolu: Modüler ve Onarılabilir Cihaz

Yılda yaklaşık 50 milyon tonluk hacmiyle e-atık, ciddi bir endişe kaynağı. Buna karşılık, teknoloji şirketleri eskime ile mücadele etmek ve atıkları azaltmak için modüler, onarılabilir cihazlar piyasaya sürüyor. Örneğin Fairphone, değiştirilebilir parçalara sahip telefonlar tasarlayarak teknolojiye daha sürdürülebilir bir yaklaşım için emsal oluşturuyor.

Alışverişte Yeni Dönem: Çevre Dostu Ambalajlar

8.1 Doğada Çözünebilir ve Kompostlanabilir Ambalajlar

Ambalaj inovasyonu, miselyum ve polilaktik asit (PLA) gibi malzemelerin geleneksel plastiklerin yerini almasıyla önemli ölçüde ilerledi. Doğal yollarla ayrışan bu biyolojik olarak parçalanabilir seçeneklerin sürdürülebilir markalardaki ambalajların yaklaşık %40'ını oluşturması bekleniyor. Sektöründe lider markalar bu değişime öncülük ederken, yeni girişimler de yaratıcı ve düşük etkili tasarımlarla sektörde çığır açıyor.

8.2.

Yeniden Doldurma ve Paketsiz Alışveriş Yükselişte

Tüketicilerin sıfır atık seçeneklerine yönelik arayışı arttıkça paketsiz mağazalar ve yeniden doldurma istasyonlarının popüleritesi artıyor. The Body Shop gibi şirketler yeniden doldurma istasyonlarını mağazalarına entegre ederken, yeni perakendeciler tamamen ambalajsız alışveriş deneyimlerine odaklanıyor. Bu seçenekler, tüketicilerin atıkları azaltmaya yönelik giderek artan arzusunu yansıtıyor.

Sürdürülebilir Yatırım Güçlü Bir Trend Haline Geliyor

OGGUSTO

Serra Titiz
Sosyal Girişimci ve
Sürdürülebilir Kalkınma Uzmanı

Büyüme karşıtı "degrowth"
gündemi, ekonomik sistem
tartışmalarını derinleştirecek.

2025 yılında sera gazı azaltımı ve döngüsel ekonomi çözümleri ön plana çıkacak. Yenilenebilir enerji teknolojilerinin çeşitlenmesi ve karbon yakalama-depolama yöntemleri, emisyon azaltma çabalarını destekleyecek. COP29'daki Paris Anlaşması'nın 6. maddesi kapsamında karbon kredi standartlarının belirlenmesi, karbon piyasalarının etkinliğini artıracak. Ayrıca, Kayıp ve Hasar Fonu'nun operasyona başlaması, kırılgan topluluklara doğrudan destek sağlayacak. Döngüsel ekonomide atık azaltma ve geri dönüştürülebilir malzemeler, özellikle gıda, sağlık ve yapı sektörlerinde öne çıkacak.

2025'te kapsayıcılık, çeşitlilik ve toplumsal eşitlik sürdürülebilir kalkınmanın sosyal boyutunun merkezinde yer alarak, kırılgan grupların dahil edilmesi ve haklarının korunması konularında yeni politikalarla desteklenecek. Özellikle, iş dünyasında kapsayıcılık uygulamaları artacak ve dezavantajlı gruplar için ekonomik fırsatlara erişim sağlanacak. Toplumsal eşitlik ve kapsayıcılık konuları sürdürülebilirlik ajandasının temelinde yer alırken, büyüme karşıtı "degrowth" gündemi ekonomik sistem tartışmalarını derinleştirecek. Bu durum, çevresel sınırlar ile sosyal eşitlik arasında yeni bir denge arayışını hızlandırabilir.

9.1.

Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Odaklı Fonlar Küresel Varlıkların Üçte Birini Oluşturabilir

Yatırımcılar artık hisse senedi seçerken Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) faktörlerini göz önünde bulunduracak ve ÇSY odaklı fonların talebinde bir artış görülecek. Bloomberg'in bir raporunaa göre, ÇSY yatırımları on yılın sonunda küresel varlıkların üçte birini temsil edebilir. Bu da sürdürülebilirliğe doğru güçlü bir piyasa kaymasına işaret ediyor.

9.2.

Yeşil Tahvil İhracı 1 Trilyon Doları Aştı

Çevresel açıdan olumlu projeleri finanse etmek üzere tasarlanan yeşil tahvillerin popüleritesi giderek artıyor. Bugüne kadar kadar yeşil tahvil ihracı, yenilenebilir enerji, sürdürülebilir altyapı ve iklim adaptasyon projelerine tahsis edilen fonlarla yıllık 1 trilyon doları aştı.

2025 itibariyle ölçülebilir çevresel ve sosyal faydalar sağlayan şirketleri veya projeleri finanse eden etki yatırımı, sürdürülebilir inovasyonu daha da destekleyecek ve şirketleri daha yeşil iş modellerini benimsemeye teşvik edecek.

Ekosisteme Zarar Veren Turizm Yerine, Çevre Dostu Keşif

AGUSTO

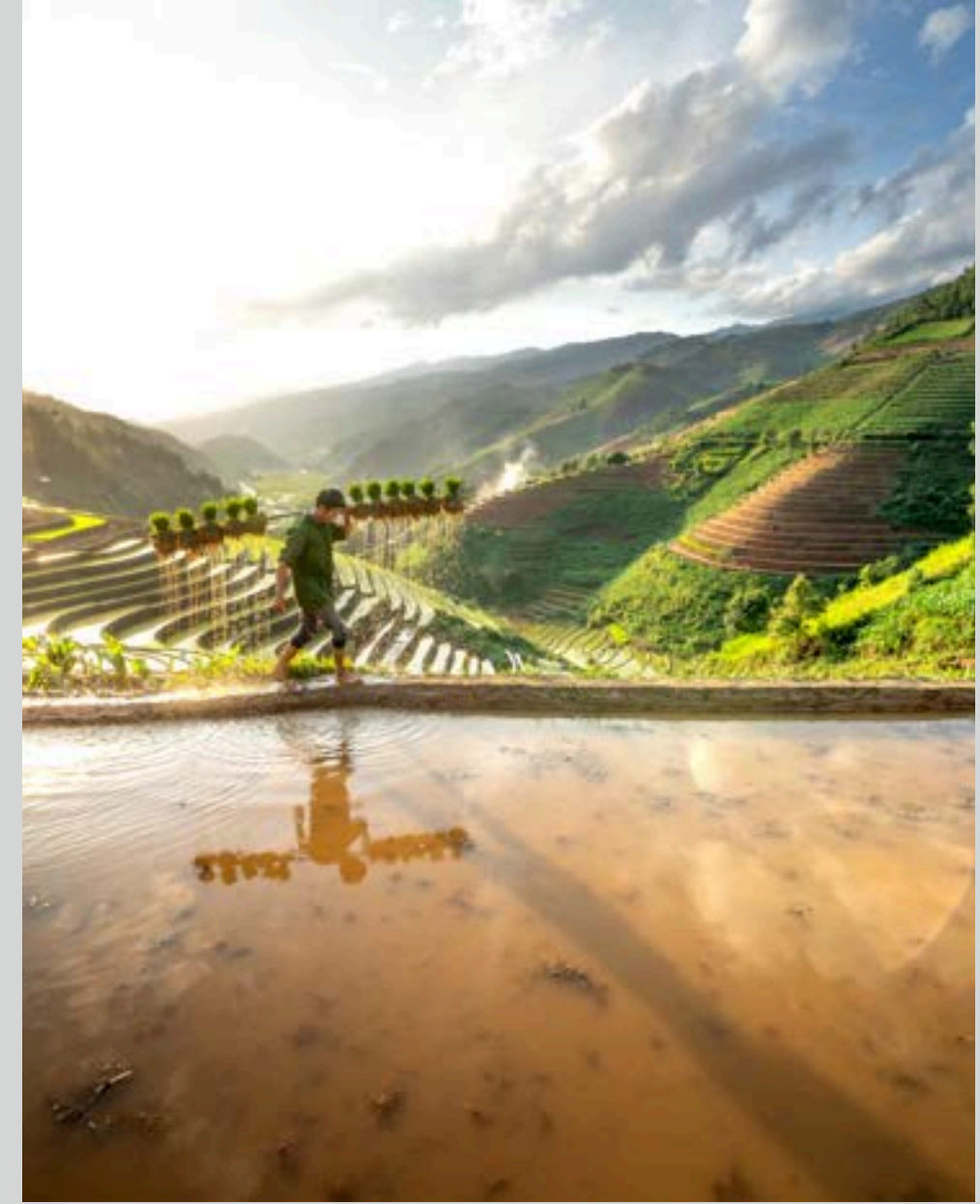

10.1

Rejeneratif Turizm Biyolojik Çeşitliliği Yüzde 10 Oranında Artırabilir

Yerel kaynakları tüketen ve ekosistemleri bozan geleneksel turizmin aksine rejeneratif turizm, dokunduğu destinasyonları restore etmeyi ve iyileştirmeyi amaçlar. Bu model, doğal ve kültürel ortamları sadece korumaya değil, aktif olarak zenginleştirmeye odaklanır. Örneğin, gezginler Kosta Rika yağmur ormanlarında yerli ağaçların yeniden dikilmesi veya Maldivler'deki mercan resiflerinin onarılmasına yardımcı olmak gibi projelere katılmaya teşvik edilir.

Bu girişimler sadece ekosistemleri güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda istihdam yaratarak, kültürel mirası teşvik ederek ve sürdürülebilir kalkınma için fon oluşturarak yerel toplulukları güçlendirir. Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi tarafından yapılan araştırma, rejeneratif turizm uygulamalarının 2030 yılına kadar popüler ekoturizm bölgelerinde biyolojik çeşitliliği yüzde 10 oranında artırabileceğini gösteriyor.

10.2. Aşırı Turizmden Korunmak İçin Kısıtlı Erişim Yaygınlaşacak

Galapagos Adaları, Antarktika ve Machu Picchu gibi dünyanın en ikonik doğal cazibe merkezlerinden bazıları, hassas ekosistemleri aşırı turizmden korumak için kısıtlı erişim politikaları uyguluyor. Bu yaklaşım ziyaretçi sayısını sınırılıyor, koruma ücretlerini artırıyor ve turistlerin katı ekolojik kurallara uymasını gerektiriyor. 2025'te daha fazla destinasyon koruyucu önlemlerle, ekosistemlerin turizm kaynaklı hasarlardan korunmasını sağlayacak ve halkın erişimini kontrollü bir şekilde sürdürecektir. Bu tür kısıtlamaların biyolojik çeşitliliğin korunmasında ve insan ayak izinin azaltılmasında etkili olduğu kanıtlandı.

**Koruma doğaya
yaradı**

%15

Galapagos Parkı,
aşırı turizmi sınırlayınca
yerli tür popülasyonlar
bu oranda arttı.

Bitirirken

İlerleme Sürdükçe Daha Yeşil Bir Toplumun Önü Açılacak

Tüketiciler çevresel etkileri konusunda bilinçli ve proaktif hale geldikçe, sürdürülebilir yaşam uygulamaları sadece iklim değişikliğini azaltmaya yardımcı olmakla kalmayacak, daha sağlıklı ve daha adil bir dünyayı da teşvik edecek.

İster sıfır atık ilkelerini, ister rejeneratif tarımı benimsemek, ister sürdürülebilir modayı desteklemek ya da çevre dostu yeniliklere yatırım yapmak olsun, bu trendlerin her biri ekolojik sorumluluğa olan bağlılığı ve sürdürülebilir yaşamın ortak geleceğimiz için gerekli olduğunun kabulünü yansıtıyor. İlerlemeye devam ettikçe, bu uygulamalar daha yeşil, daha sürdürülebilir bir toplumun önünü açacak.

Kaynaklar

Ellen MacArthur Foundation, The Global Commitment on Circular Economy

<https://www.ellenmacarthurfoundation.org/global-commitment/overview>

Mingzhen Lu, Chuanbin Zhou, Chenghao Wang, Robert B. Jackson & Christopher P. Kempes, Worldwide scaling of waste generation in urban systems

<https://www.nature.com/articles/s44284-023-00021-5>

Carbon Trust

<https://www.carbontrust.com/en-eu/news-and-insights/insights/scope-3-emissions-uncomfortable-reporting>

International Journal of Science and Technology Research Archive, Reviewing the impact of energy-efficient appliances on household consumption

https://www.researchgate.net/publication/380207530_Reviewing_the_impact_of_energy-efficient_appliances_on_household_consumption

McKinsey&Company, Sustainable style: How fashion can afford and accelerate decarbonization

<https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/sustainable-style-how-fashion-can-afford-and-accelerate-decarbonization>

Project Drawdown, Fixing food's big climate problem

<https://drawdown.org/insights/fixing-foods-big-climate-problem>

Frontiers, Urban green infrastructure: bridging biodiversity conservation and sustainable urban development through adaptive management approach

<https://www.frontiersin.org/journals/ecology-and-evolution/articles/10.3389/fevo.2024.1440477/full>

International Energy Agency, What the data centre and AI boom could mean for the energy sector

<https://www.iea.org/commentaries/what-the-data-centre-and-ai-boom-could-mean-for-the-energy-sector>

European Bioplastics, Research Projects

<https://www.european-bioplastics.org/>

Ellen MacArthur Foundation, The Global Commitment: a common vision for a circular economy for plastics

<https://www.ellenmacarthurfoundation.org/global-commitment/overview>

United Nations World Tourism Organization, Sustainable Development

<https://www.unwto.org/sustainable-development>

Morgan Stanley, Institute for Sustainable Investing

<https://www.morganstanley.com/about-us/sustainability-reports-research>

2025 MODA TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Gizem Çıldız

OGGUSTO Editörü

&

Kübra Haniç

OGGUSTO Moda Koordinatörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

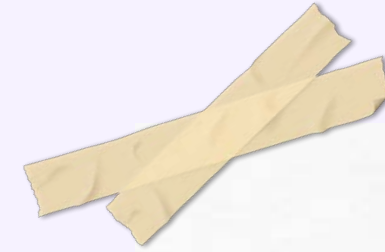

Moda Dünyasında Büyüme Yüzdesi Tek Haneli Kalıyor

Daha duyarlı, açık fikirli ve kabullenici düşünce biçimlerinin hayatımıza giderek daha fazla entegre olması, geleneksel normları sarsarak yeni bir düzen yaratmaya devam ediyor... Bu değişime en çok zorlanan sektörlerin başında ise moda sektörü geliyor. Son birkaç yıldır sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve duyarlılığın en çok konuşulduğu alanlardan biri olan moda, bu yeni düşünce akımlarının ışığında hem tasarım anlayışı olarak hem de üretim süreçlerinde köklü bir dönüşüm geçiriyor.

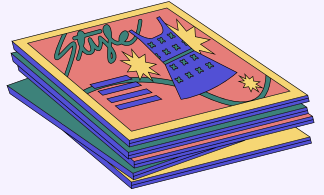
Moda sektöründe markalar büyümek için hacim ve pastadaki pay artışına odaklanacak. Globaldeki fiyat artışları tüketiciler tarafından kabul görmeyecek ve satın almaya yaklaşım azalacak. Sektördeki büyümenin ise tek haneli yüzdelerde kalması bekleniyor. Bunun sonucu olarak da markaların satış yapabilmek için ciddi bir pazarlama stratejisi geliştirmeleri gerekecek.

Dijitalleşme, kişiselleştirme ve etik... 2025 yılında moda sektörüne bu kavramlar yön verecek.

2025'te Moda Dünyasını Neler Bekliyor?

Markalar, kaynak tüketimini azaltıp, geri dönüşümü destekleyecek

Etik moda anlayışı sektörün kalbine yerleşiyor

Doğaya uyumlu ürünler ve üretim süreçleri öne çıkacak

Yenilikçi üretim teknikleri ve teknolojileri artıyor

Modada dijital inovasyonlar konuşulacak

Cinsiyetsiz ve kişiselleştirilmiş moda yükseliyor

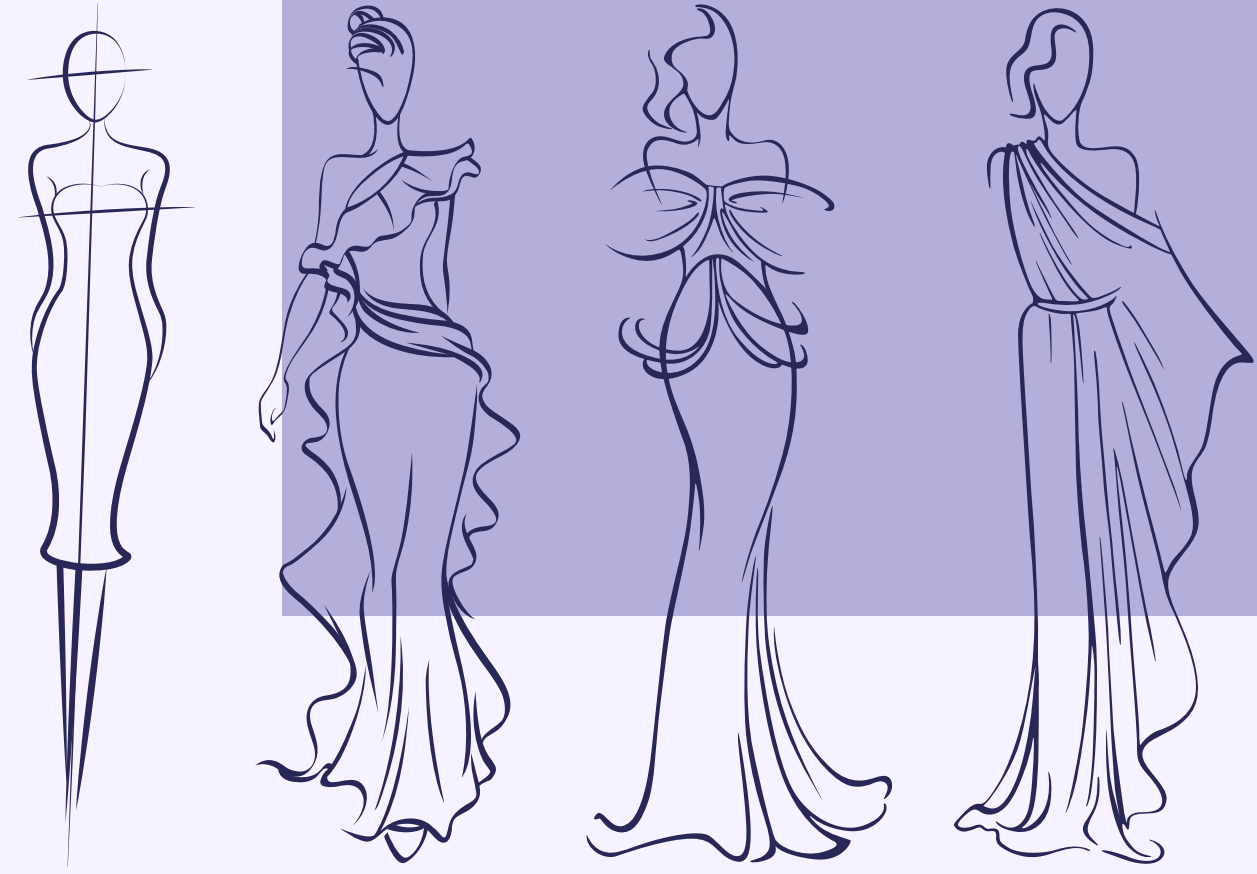
2025 Moda Sektörüne Hızlı Bakış

BoF ve McKinsey'in birlikte hazırladığı The State of Fashion 2025 Raporunda global moda ekonomisi, değişen tüketici alışkanlıkları ve moda sistemleri konusunda ilginç rakamlar var. Bu rakamlara göre:

Küresel Ticaret yeniden şekilleniyor ve ticari engeller artıyor. 2015 yılından beri 5 kat artan engellere sadece 2023'te yaklaşık 3.000 kısıtlama getirildi.

Çin'in ekonomik yavaşlaması ve değişen tüketici tercihleriyle Asya'nın Yeni Büyüme Motorları değişiyor. Hindistan'ın özellikle orta segmentteki moda pazarının 2025'te yaklaşık %12 ila %17 oranında büyümesi bekleniyor.

Lüks pazarı Japonya'da yükseliyor. Ülkenin lüks pazarında 2024'te yakaladığı %25-%30 oranında büyümenin 2025 yılında turizmin etkisiyle daha da devam edeceği öngörülüyor.

OGGUSTO

Seçenekler artıyor ve anlayışlar değişiyor. Keşifler de yeniden şekilleniyor. Moda sektöründeki yöneticilerin yüzde 50'sine göre yapay zeka ile güçlendirilmiş içerik ve arama formatı, 2025'te tüketici ürün keşfinde temel kullanım durumu olarak öne çıkacak.

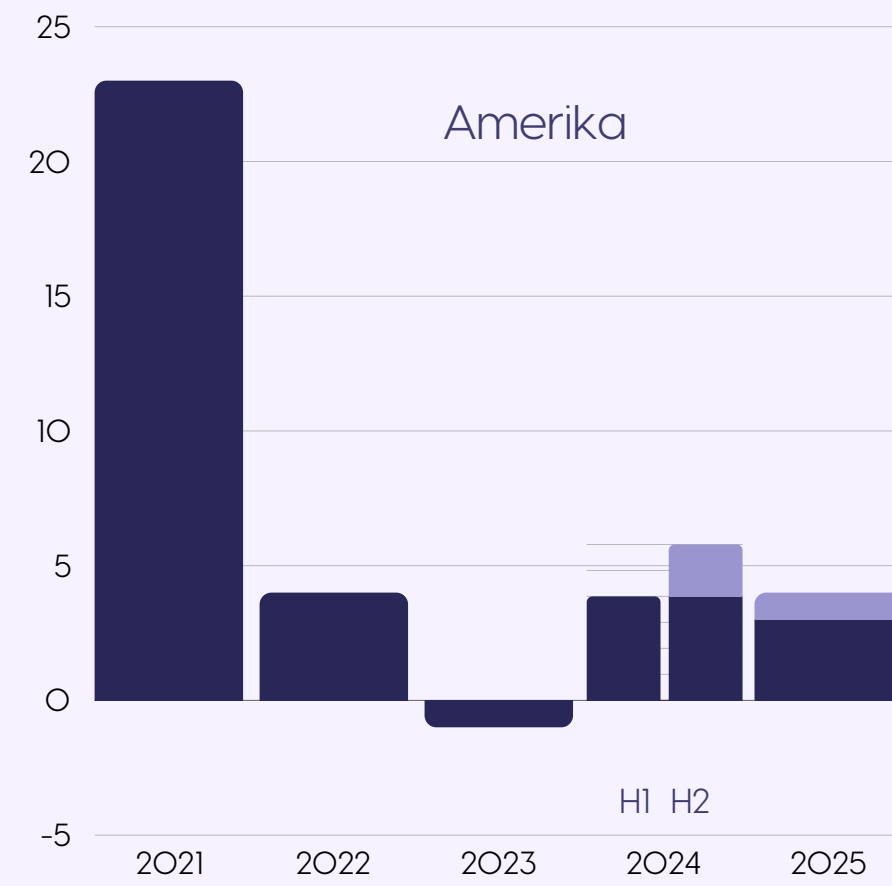
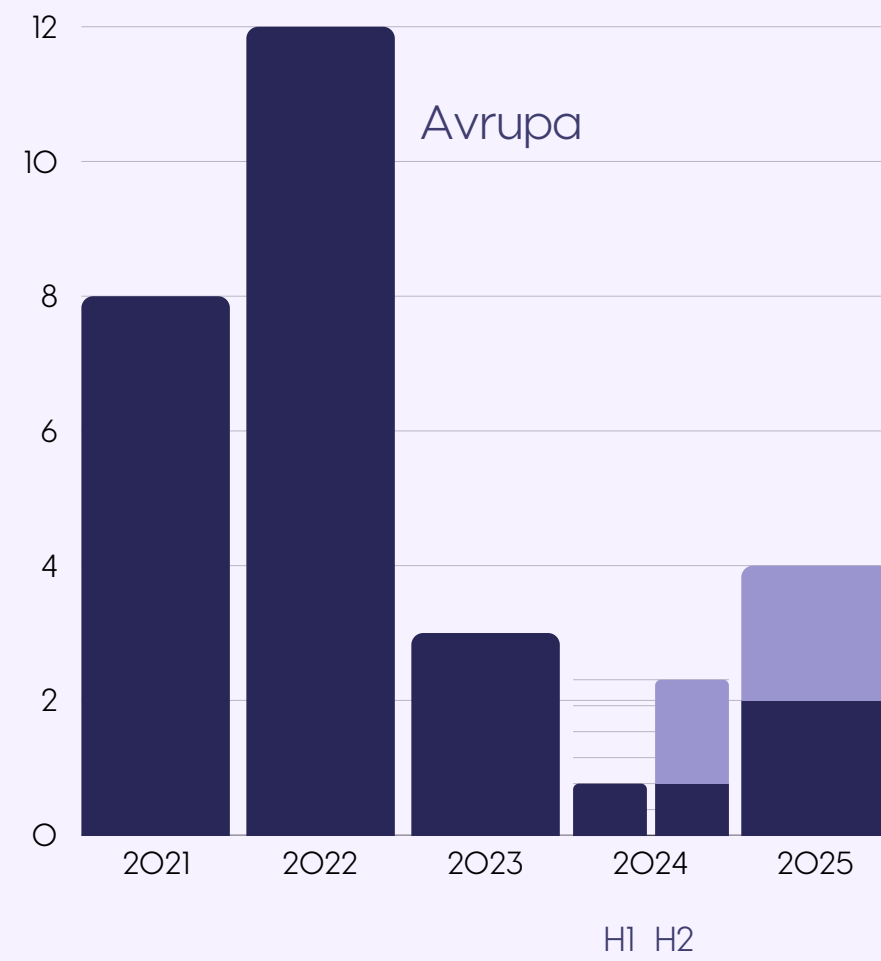
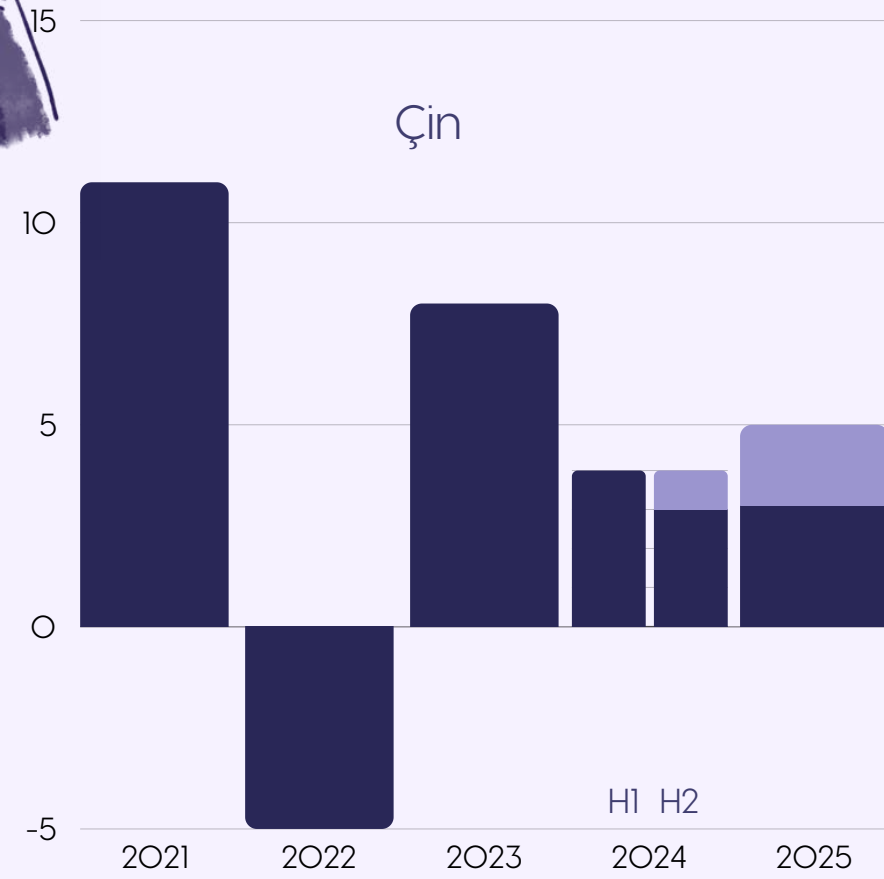
50 yaş üstü alıcılar 'Silver Spenders' (gümüş harcamacılar) olarak tanımlanıyor. küresel harcamalarda yüksek paya sahip olmaya devam ediyor.

Yükselen fiyatlar ve ekonomik baskılar nedeniyle biçilen değerlerde değişimler görülüyor. Tüketiciler artık maliyet bilincine sahip davranışlar sergiliyor. Tüketicilerin %70'i, gelecek 12 ay içinde maddi durumları iyileşse bile outlet ve indirimli mağazalardan alışverişe devam edeceklerini belirtiyor.

Moda perakende satışlarında yıllık büyüme, (%)

Lüks olmayan pazar

Etik Moda Anlayışı Sektörün Kalbine Yerleşiyor

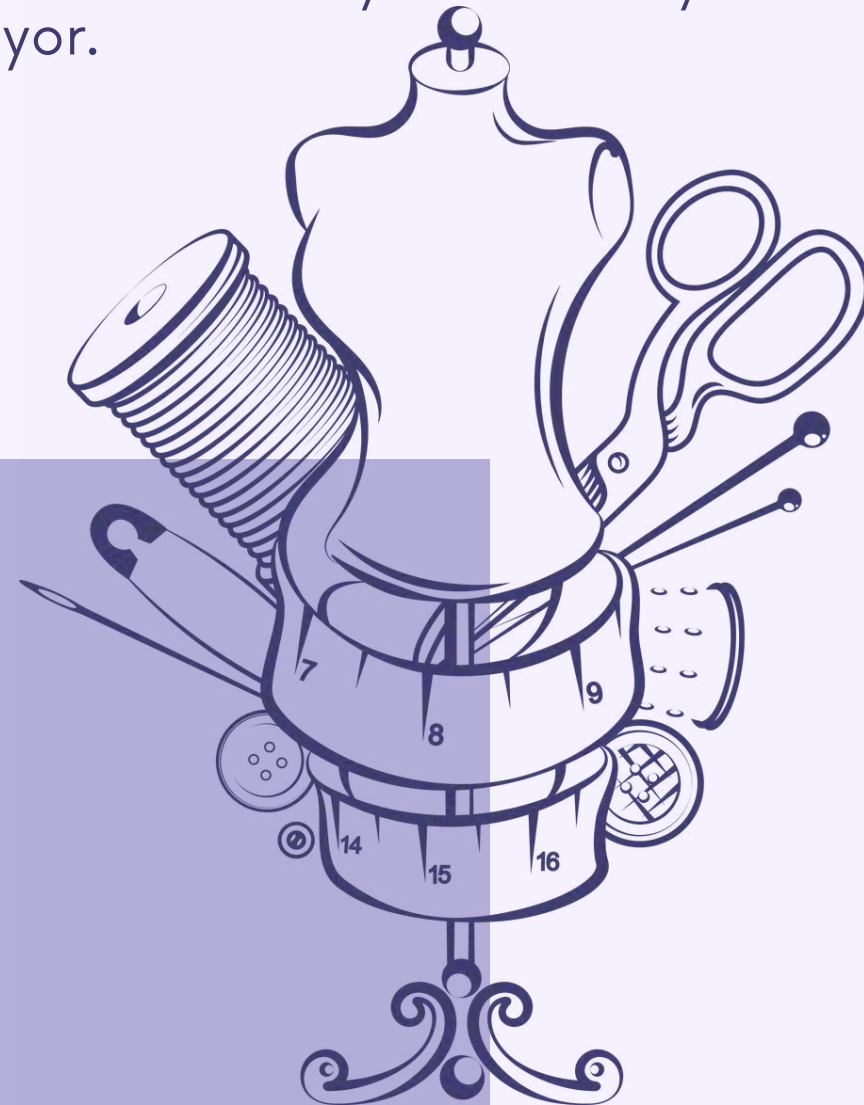

1.1.

Satın Aldığınız Her Ürünün Karbon Ayak İzini Anında Öğrenebilirsiniz

Son yıllarda modanın merkezine yerleşen 'etik' kavramı, tüketici davranışlarını şekillendiren en önemli unsurlardan biri haline geldi. Şeffaflık, sürdürülebilirlik ve sorumlu üretim, tüketicilerin satın alma kararlarını etkileyen temel değerler haline gelirken, markalar da bu beklentilere yanıt vermeyi bir öncelik haline getirmeye başlıyor.

Deloitte'un tüketici alışkanlıkları araştırmasına göre, tüketicilerin %75'i, etik olarak üretilmiş bir ürün için daha fazla ödemeye istekli. Bu talep doğrultusunda markalar, ürün etiketlerinde çevre dostu materyaller ve üretim süreçleri hakkında daha şeffaf bilgiler sunacaklar. Aynı zamanda, dijitalleşmenin etkisiyle müşteriler, satın aldıkları her ürünün karbon ayak izini anında öğrenebilecekler.

Markalar İşçi Haklarına Ne Kadar Saygı Gösteriyor?

Bugün Stella McCartney'den H&M'e kadar birçok moda markası, geri dönüştürülmüş malzemelerle hazırladıkları koleksiyonlarıyla dikkat çekiyor. Markalar, adil işçilik uygulamaları, sürdürülebilir tedarik zincirleri ve çevre dostu malzemelerle üretim yapmayı bir zorunluluk olarak görerek, karbon ayak izlerini azaltan üretim süreçlerine yatırım yapıyor.

Etik moda, yalnızca çevreye duyarlı üretimle değil, sosyal sorumlulukla da şekilleniyor. İşçi haklarına saygı gösteren, adil ücret politikaları benimseyen ve güvenli çalışma koşulları sağlayan markalar, tüketiciler tarafından daha güvenilir kabul ediliyor. Ayrıca, döngüsel ekonomi prensiplerine dayalı giysiler, "yeniden kullan, tamir et ve geri dönüştür" kültürünü teşvik ederek modada daha sürdürülebilir bir yaklaşımı ön plana çıkarıyor.

1.2.

Geri Dönüştürülmüş Kumaşlar Fosil Kaynaklara Olan Bağımlılığı Azaltıyor

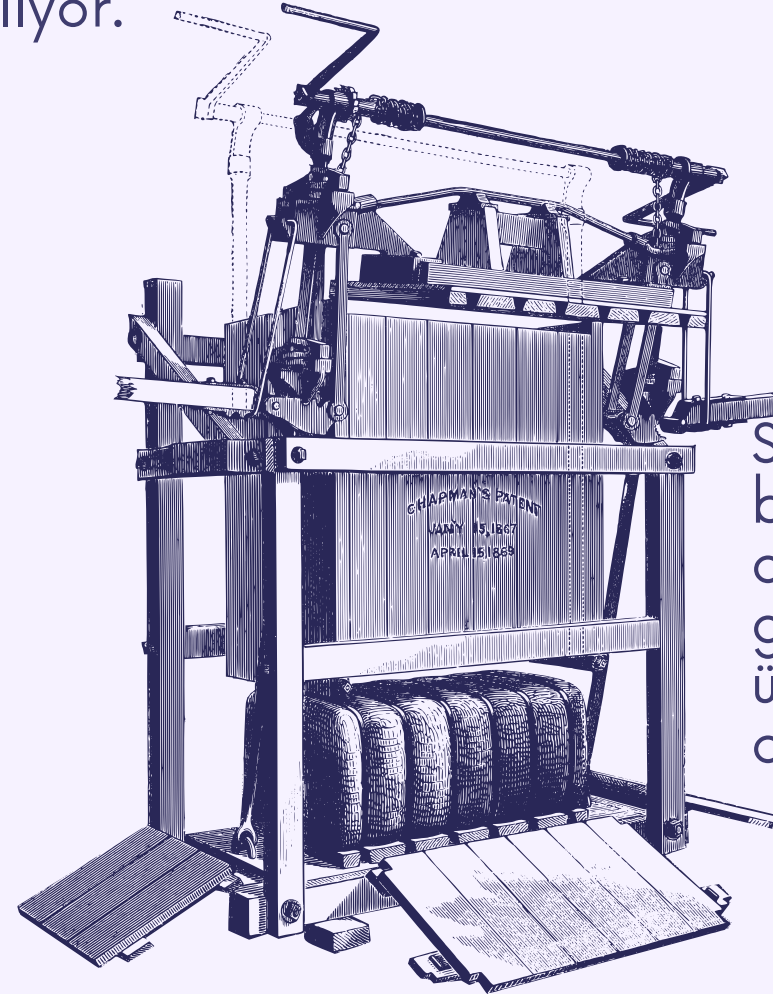
Sürdürülebilirlik, modanın üretim süreçlerinde büyük değişimler yaratıyor. Doğal materyallerin kullanımı artarken, keten, kenevir, rejeneratif pamuk ve yün gibi doğal malzemelerin kullanımı ön plana çıkıyor. Markalar, çevre dostu üretim tekniklerine yatırım yaparak su tasarrufunu artırıyor, biyolojik çeşitliliği koruyor ve toprak yenilenmesini sağlıyor. Ayrıca, geri dönüştürülmüş kumaşlar ve yenilenebilir sentetikler gibi çözümler, fosil kaynaklara olan bağımlılığı azaltıyor. Bu gelişmeler, markaların sürdürülebilirliğe daha fazla odaklanmasını ve çevresel etkilerini en aza indirmesini sağlıyor.

1.3.

Su Tüketmeden Gerçekleştirilen Denim Üretimiyle Doğal Kaynaklar Korunuyor

2025 yılı itibariyle, sürdürülebilir moda daha da ilerlemeye ve gelişmeye devam ediyor. Su, enerji ve kimyasal tüketimini azaltmayı hedefleyen inovasyonlar, moda endüstrisinde önemli rol oynayacak. Denim üretiminde su tüketmeden gerçekleştirilen süreçler, kapalı devre boyama sistemleri ve doğal boyaların daha sürdürülebilir şekilde kullanımı gibi gelişmeler, doğal kaynakların korunmasına katkı sağlıyor.

OGGUSTO

Spiber'in geliştirdiği Brewed Protein™ teknolojisi, bitki bileşenlerinden üretilen yenilikçi filamentlerle modayı dönüştürüyor. Aynı şekilde, Lanzatech'in çelik fabrikalarındaki gaz emisyonlarından ürettiği polyester, sentetik materyallerin üretiminde çevre dostu bir alternatif sunuyor. Bu yenilikler, moda dünyasında döngüsel ekonomi anlayışını daha da pekiştiriyor.

Etik Modada Sorumluluk Hem Markada Hem De Tüketicide

- * Etik moda, 2025 yılında sadece markaların değil, tüketicilerin de sorumluluk almasını gerektirecek.
- * Daha bilinçli bir tüketici kitlesi, satın alma kararlarında çevre dostu ve etik seçenekleri önceliklendirecek.
- * Markalar ise bu taleplere karşılık vermek için sürdürülebilir malzemeler ve üretim süreçlerine dair şeffaf bilgilere etiketlerinde yer verecek ve karbon ayak izlerini anında öğrenme imkanı sunacak. Bu sayede, moda sektörü daha sürdürülebilir, doğaya uyumlu ve insan haklarına saygılı bir yapıya doğru evrilecek ve etik moda, tüm paydaşlar için bir norm haline gelecek.

1.4.

Döngüsel Moda Büyüyor

Sürdürülebilir moda sadece çevre dostu üretimle sınırlı kalmıyor; aynı zamanda döngüsel ekonomi prensipleriyle şekilleniyor. Markalar, geri dönüştürülmüş kumaşlar ve organik boyalarla koleksiyonlar hazırlarken, kiralama ve ikinci el moda sektörleri de hızla büyüyor.

Döngüsel iş modelleri, atık azaltımını teşvik ederek, geri alım programları ve geri dönüştürülmüş giysi koleksiyonlarıyla daha çevre dostu bir sistem oluşturuyor. Bu, modanın hayat döngüsünü uzatarak, tüketicileri daha bilinçli ve sürdürülebilir alışverişe yönlendiriyor.

Moda Sektöründe Türkiye'nin Yükselişi

Lüks ve lüks olmayan moda sektörü dünya genelinde dalgalanan bir grafik gösterse de konunun merkezine Türkiye'yi alırsak yükselişte bir seyir görüyoruz. Global firmalar hem üretim hem de lojistik için Türkiye'yi oldukça avantajlı buluyor. Bu avantaj da rakam olarak geri dönüyor. Bof ve McKinsey'in raporunda da Türkiye'nin avantajları ve bu avantajların getirdiği yükselişe dikkat çekiliyor.

Tekstil üretiminin 5'te 1'i Türk malı

Türkiye'nin küresel tekstil üretimindeki payı son 20 yılda ikiye katlandı. 2023 yılında Avrupa'ya yapılan tekstil ve hazır giyim ihracatındaki payı %6'ya ulaştı ve bu oranla Vietnam'ı geride bıraktı.

AB'nin tedarik adresi Türkiye

Avrupa'daki markaların %25'inden fazlası Türkiye'yi kritik bir tedarik lokasyonu olarak listeliyor. Türkiye, Inditex, H&M, Boohoo ve Asos gibi büyük markalar için geniş bir tedarik ağını barındırıyor.

Hızlı teslimat büyük avantaj

Asya-Pasifik'teki 150-170 günlük teslimat sürelerine kıyasla, Türkiye'de teslimat süreleri 50 günün altına düştü ve nakliye ortalama sadece 7 gün sürüyor. Bu, tedarik zinciri izlenebilirliğini ve hızını artırıyor.

Alışveriş siteleri işbirliği istiyor

Popüler alışveriş sitesi Shein, Türkiye'de yaklaşık 1.000 üreticiyle iş birliği yaparak, üretimi temel tüketici pazarlarına daha yakın konumlandırma stratejisini destekliyor.

Vintage Mağazalar Hızla Yükseliyor

OGGUSTO

Beste Midilli

Beymen, İthal Kadın Markalar Satınalma Müdürü

Tüketiciler hem şık hem de anlamlı ürünlere yatırım yapıyor.

“

2025, kadın modasının lüks ve yenilikçi bir evreye doğru ilerlediği bir yıl olacak. Klasik şıklığın modern dokunuşlarla harmanlandığı bu dönemde, markaların arşivlerine dönerek nostaljik öğeleri yeniden yorumladığına tanık olacağız.

Gün batımı renklerinin hakim olduğu pastel paletler, tasarımlara romantik ve huzurlu bir atmosfer katacak. Sürdürülebilirliğin ön plana çıktığı ve kişiselleştirilmiş tasarımların daha da önem kazandığı bu dönemde, doğal materyaller ve etik üretim süreçleri lüksün yeni kriterleri haline gelecek. İpek, kaşmir ve organik pamuk gibi doğal kumaşlar hem şıklık katacak hem de çevreye duyarlı bir yaklaşım sergileyecek.

90'ların minimalizmi ve 70'lerin bohem ruhu, modern silüetlerle yeniden yorumlanıyor. Romantik maksimalizm akımıyla birlikte bol detaylı, çiçekli ve volanlı kıyafetler de popülerliğini koruyor.

Valentino

Valentino'nun koleksiyonlarında sıkça karşımıza çıkan teatral detaylar, kırmızı halıya hazır bir şıklık sunuyor. Ancak bu romantik havayı dengelemek için güçlü silüetler de önemli bir yer tutuyor.

Üstün işçilik, her parçaya özel bir değer katacak ve lüksün gerçek anlamını yansıtacaktır. Alaia'nın couture kalitesi ve Bottega Veneta'nın el işçiliği, bu durumun en güzel örnekleri arasında yer alıyor. Doğal renkler, desenler ve asimetrik kesimlere sahip tasarımlar ise moda hareketlilik katacak. Loewe'nin özgün desenleri ve Chloe'nin romantik detayları, bu trendin öncü markaları arasında bulunuyor.

Jacquemus gibi markalar, minimal silüetleri büyük aksesuarlarla birleştirerek, çarpıcı bir kontrast yaratıyor. 2025'te kadın modası, lüksün sadece maddi değeriyle değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik, teknoloji, estetik ve geçmişe saygı gibi değerlerle de ölçüldüğü bir dönem olacak. Tüketiciler hem şık hem de anlamlı ürünlere yatırım yaparak, kendi tarzlarını yansıtan ve çevreye duyarlı bir moda anlayışı benimseyecekler.

AGUSTO

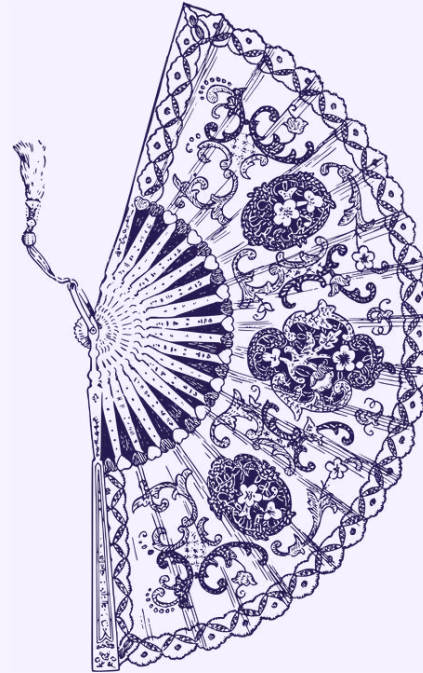
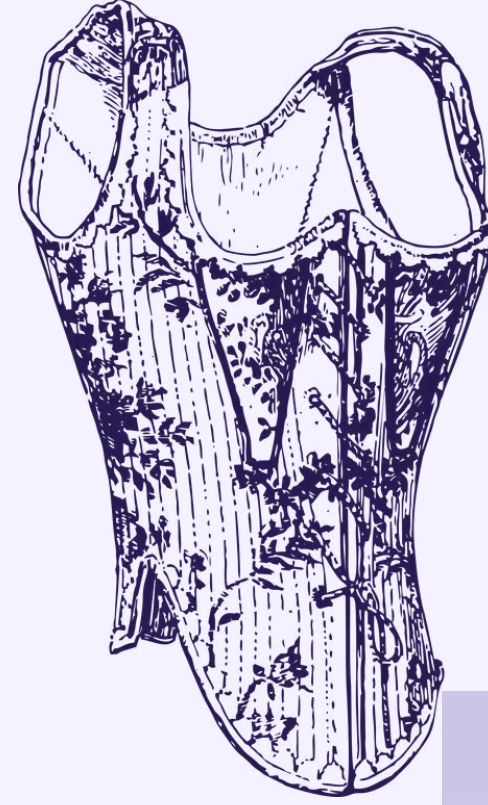

2.1. Modada "Yeniden Doğuş" Kültürü

Sürdürülebilirliğe artan ilgi, alışveriş alışkanlıklarını da değiştirdi. Vintage mağazalar uğruna seyahat edilecek kadar kıymetleniyor. Yeni kıyafet üretiminin çevresel etkileri göz önüne alındığında, daha az üretim ve daha az atıkla kaliteli ürün arayışı, tüketicilerin vintage ve ikinci el alışverişe yönelmesine yol açtı. Hızla değişen moda trendlerinin etkisiyle, tüketiciler artık daha kaliteli, benzersiz ve sürdürülebilir seçenekleri tercih ediyor.

Kimsede olmayan parçalara sahip olma isteğiyle özel parçalar arayan tüketiciler, sadece online ya da butiklerden değil, dünyanın en iyi vintage butikleri ve bit pazarlarından alışveriş seçeneğini de benimsiyorlar. Avrupa'daki ünlü vintage butikleri, seyahati seven moda meraklılarının rotasında önemli bir durak halinde. İkinci el ve vintage alışverişin popülerliği arttıkça, bu sektör, ekonomik ve çevresel katkıları göz önüne alındığında hızla büyüyen bir pazar haline geliyor. Bu, sadece kıyafetleri yeniden kullanmakla kalmayıp, moda dünyasında "yeniden doğuş" kültürünü de pekiştiriyor.

3

Modada Dijital
İnovasyonlar Konuşulacak

3.1.

Sosyal Ticaretin Yükselişi

Sosyal medya ve dijital platformlar, hayatımızın her alanında olduğu gibi moda endüstrisinin de merkezi olmaya devam ediyor. Sosyal ticaret, TikTok, Pinterest, Instagram gibi platformlar aracılığıyla gelişirken, müşteriler bir ürünü almadan önce o ürünü görüyor, aynı ürüne sahip olan diğer tüketicilerin ürün hakkındaki yorumlarını, deneyimlerini inceleyerek o ürünü alıp almama konusunda bir karar veriyor.

*Thank
You for
Shopping
With us!*

OGGUSTO

Moda Uğruna Seyahat Noktası: Ginza

Her zaman kendine has sokak modası olan ve farklı akımların çıkış noktası olan Japonya sadece alışveriş için bile gidilen bir destinasyon haline geliyor. Yen'in dolar karşılığında avantajlı hale gelmesi Japon ekonomisi için tartışmalı olsa da Tokyo'da lüks alışveriş rakamları hızlı bir yükselişe geçti. Şehrin lüks moda alışverişiyle öne çıkan Ginza bölgesinde ünlü modaevlerinin kapısında oluşan uzun kuyrukların 2025 yılında daha da artması bekleniyor. 2024'ün ilk yedi ayındaki toplam ziyaretçi sayısı, geçen yıla göre %7,4 artarak 21 milyonu geçen Japonya'ya gelen turistlerin çoğunun lüks alışveriş yaptığı düşünülüyor.

Alışveriş sürecini kolaylaştıran sosyal ticaret sayesinde tüketiciler, alışveriş yaparken fiyat karşılaştırma, stok ve tedarik durumlarını takip etme gibi talepleri için sosyal medya ve mağazaların online uygulamalarını kullanmaya devam ediyor.

Markalarsa sosyal medya üzerinden yürüttükleri dikkat çekici kampanyalarıyla sadık müşterileri ile iletişim halinde kalırken, potansiyel müşteri pazarını da genişletiyor.

Retail Economics'e göre 2026 yılına kadar çevrimiçi satışların, giyim satışlarının %60'ını oluşturması bekleniyor.

%69

Çevrimiçi alışveriş yapanların %69'u, alışveriş sırasında doğrudan perakendecinin arama çubuğunu kullanıyor.

%80

ancak %80'i arama deneyiminden memnun değil ve siteyi terk ediyor.

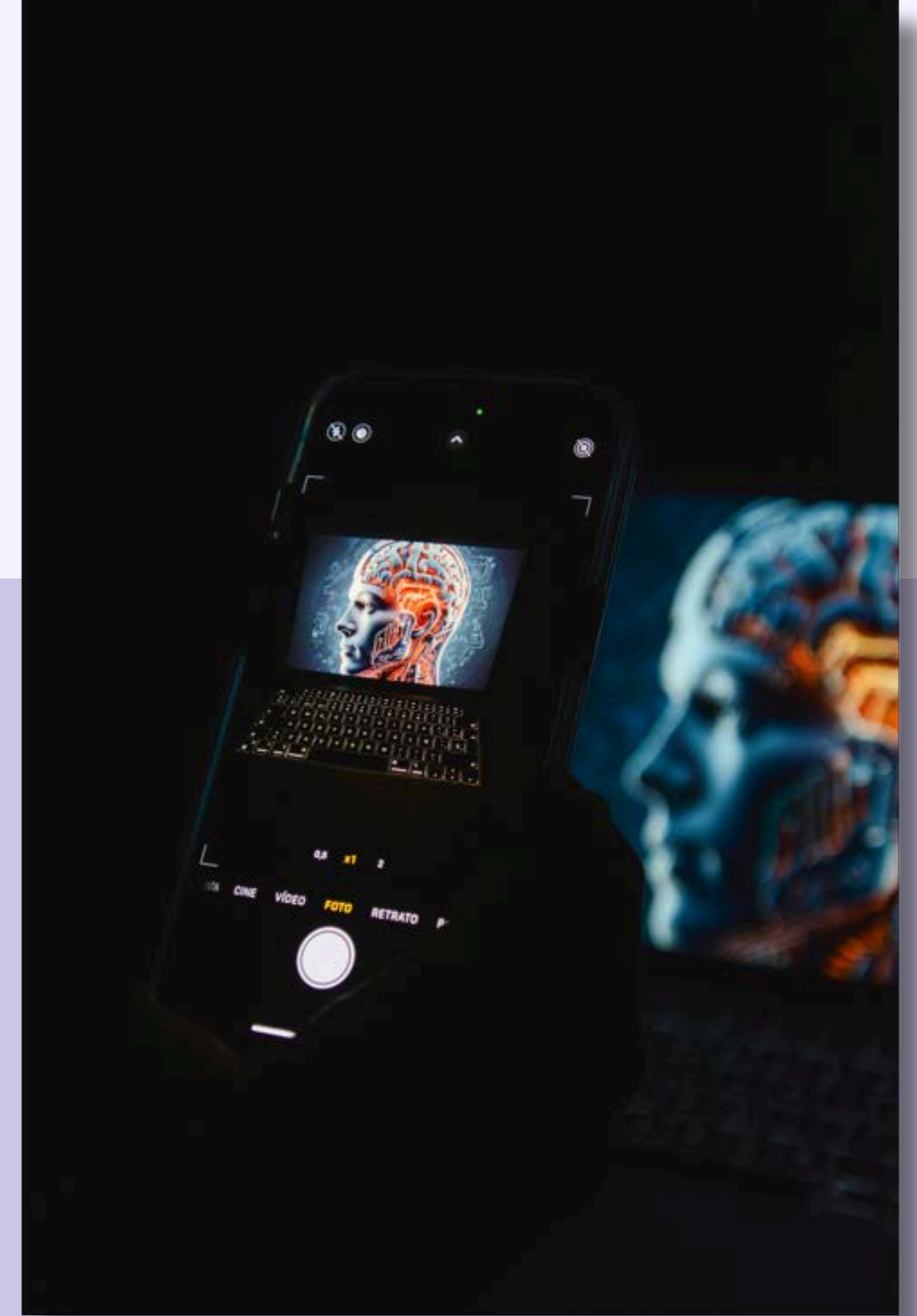
%50

Moda markalarının %50'si, 2025'te generatif yapay zekânın ürün keşfi için ana kullanım durumu olacağını belirtti.

3.2. Artırılmış Gerçeklik ve Otomasyon

Artırılmış gerçeklik (AR) ve sanal gerçeklik (VR) teknolojileri, moda dünyasında hızla yaygınlaşarak sektörde dijitalleşmenin önünü açıyor. Bu yenilikçi teknolojiler, moda endüstrisinde kullanılan otomasyon ve veri analitiğiyle üretim süreçlerini optimize ederek israfı azaltıyor ve verimliliği artırıyor.

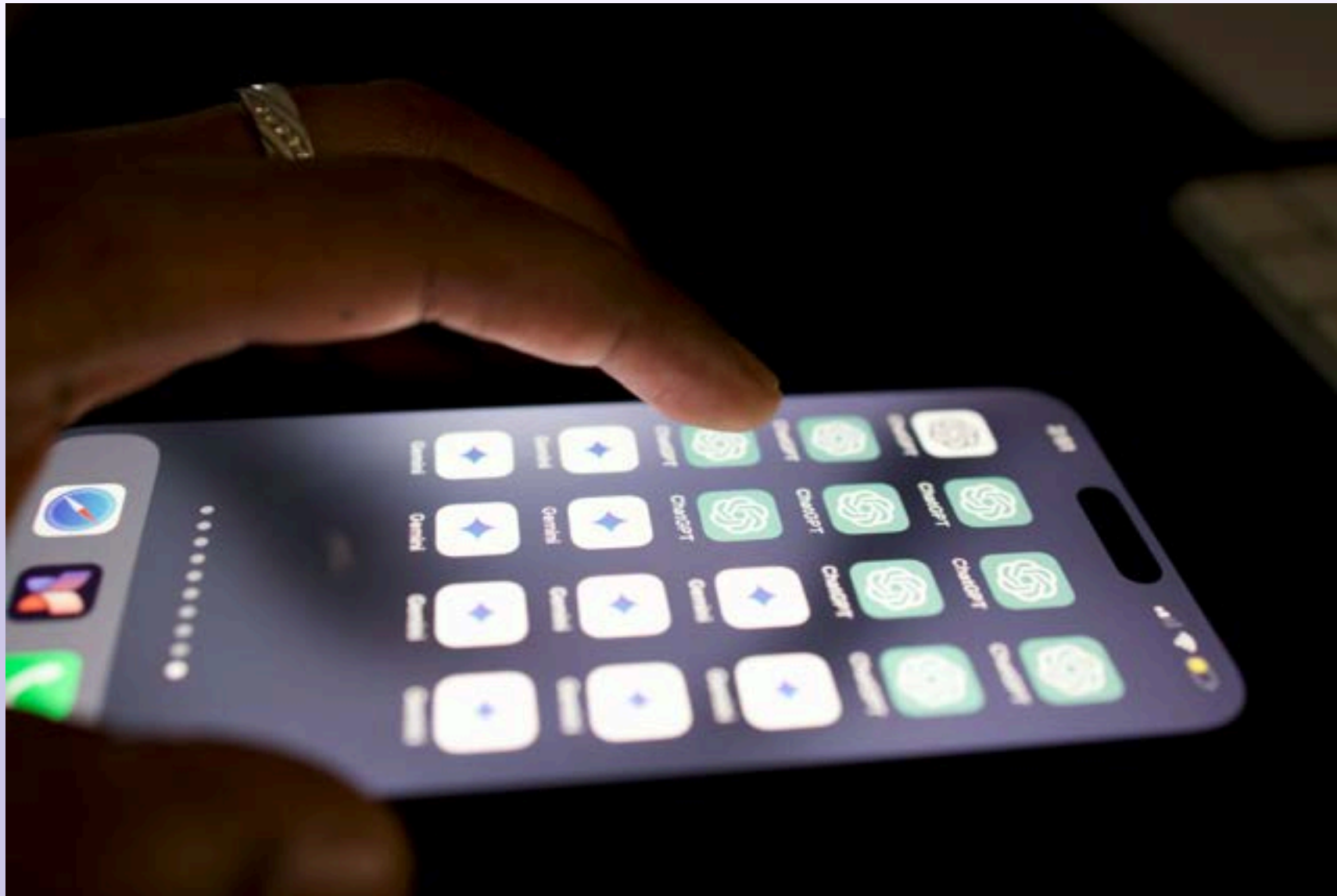
Tüketicilerin sanal ortamda kıyafet denemelerini mümkün kılan AR ve VR uygulamaları, iade oranlarını düşürmeyi hedefliyor ve böylece çevreye verilen zarar en aza indiriliyor. Ayrıca, dijital moda fuarları ve sanal showroom'lar sayesinde fiziksel üretim ve nakliye ihtiyacı minimuma indirilerek sürdürülebilir moda çözümleri güçleniyor. Bu dijital dönüşüm, modayı hem çevreye duyarlı hale getiriyor hem de tüketici deneyimlerini daha erişilebilir ve interaktif kılıyor.

Üretken Yapay Zeka: 2025'te Ürün Keşfi ve Alışveriş Deneyimlerini Dönüştürüyor

Yapay zekanın moda sektöründeki en büyük etkilerinden biri online satış ve benzeri kanallarda oluyor. 2025 yılı sonunda yapay zekanın alışveriş sitelerine daha çok entegre olması bekleniyor.

- * Moda yöneticilerinin %50'si, 2025'te tüketici ürün keşfi için üretken **yapay zekanın önemli** bir rol oynayacağını düşünüyor.
- * Müşterilerin %69'u **online alışveriş** yaparken doğrudan bir perakendecinin arama çubuğuna gittiklerini belirtiyor. Ancak, %80'i arama deneyiminden memnun değil ve sonuç olarak siteden ayrılıyor.
- * Müşterilerin %82'si ne satın alacaklarını araştırmak için **harcadıkları zamanı** azaltmada AI'nın yardımcı olmasını istiyor.
- * Revolve, üretken AI destekli aramayla yaptığı deneylerden **müşteri etkileşiminde** önemli artışlar olduğunu bildiriyor.
- * OpenAI'nin GPT-4o'nun son AI modeli, öncekilerden %15 ila %20 **daha doğru geri dönüşler** veriyor.

“

Bu sezon renklerin sakinleştirici etkisi doğallığa olan arzuyu tetikliyor.

Özlem Süer
Moda Tasarımcısı

2025'in renk etkileri doğal ilhamların, canlı enerjilerin ve teknolojik gelişmişliğin uyumlu bir karışımını yansıtıyor. Sürdürülebilirlik, dijital rönesans gibi küresel trendlere hitap eden, kendini ifade etme seçenekleri sunuyor.

Bu sezon renklerin sakinleştirici etkisi günlük yaşantımızda doğallığa olan arzuyu tetikliyor. Doğadan ilhamını alan noktada geniş bir yeşil skalası, antik bronz ve yanık kahveler, pas turuncusu, okyanus ışıltısı, bale point pembesi ve sisli pudra tonları... Vurgu etkiler için ise; şurup rengi, nane yeşili, soluk gri, inci beyazı diyebiliriz...

Bir diğer seçkide ise dijital dünya ilhamıyla neonlar, tropikal parlaklıklar, cesur kırmızılar, güneş sarısı tonları, eğlenceli pozitiflikle dengeleyen canlılık katan bir palet... Dijital ve yaratıcı etkilerden ilham alan canlı, cesur ve avangart moda parçalarını günümüzde teknoloji ve yeniliğe kanalize eden, akıllı ve renk değiştiren kumaşlar, materyaller, metalik tonlarda detaylar göreceğiz. Hafif, akışkan renkler, dijital ve fiziksel dünyalar arasındaki çizgiyi bulanıklaştırarak, teknolojiyle kusursuz bir şekilde harmanlıyoruz.

”

3.3. Giyilebilir Teknoloji ve Akıllı Kumaşlar

Moda ve teknolojinin kusursuz birleşimiyle geliştirilen akıllı kumaşlarda önümüzdeki yıl işlevsellik artırılarak kullanıcıların yaşam kalitesini iyileştirmeyi hedefliyor.

Yılın Rengi: Mocha Mousse

Uluslararası renk otoritesi Pantone Color Institute 2025 yılının rengini **Mocha Mousse** olarak açıkladı. Zengin ve kadifemsi; aynı zamanda da sakin ve bağlanma duygusunu tetikleyen renk olarak tanımlanan kahverenginin bu tonu 2025 yılında modadan dekorasyona birçok alanda kendini daha çok gösterecek.

PANTONE®
17-1230 TCX
Mocha Mousse

- Vücut ısını düzenleyen, UV koruması sağlayan, nem yönetimi gibi özellikleriyle öne çıkan bu akıllı kumaşlar, giysileri sadece estetik bir unsur olmaktan çıkararak sağlık ve konforun hizmetine sunuyor.
- Ruh haline veya çevresel koşullara göre renk değiştiren kumaşlar ve vücut verilerini izleyen akıllı giysiler, kişiselleştirilmiş bir deneyim sunarken, spor kıyafetleri ve montlar gibi ısıtılmalı ve nefes alan giysiler kullanıcının ihtiyaçlarına anında yanıt veriyor. Böylelikle kullanıcılar, stillerinden ödün vermeyerek konforu en ileri seviyeye taşıyabiliyorlar.
- Giysilere entegre edilen akıllı etiketler veya QR kodları ile kullanıcılar, giysilerinin bakım ve geri dönüşüm bilgilerine ulaşabiliyor. Bu teknoloji, modayı sadece bir stil unsuru olmaktan çıkararak, dijital dünya ile daha derin bir etkileşim sağlayan işlevsel bir alana taşıyor.

Toplumsal Normların Ötesinde Bir Moda

4.1 Cinsiyetsiz Moda Kapsayıcılıkla Büyüyor

2025 yılı, modanın kişiselleştirilmiş yaklaşımlarla şekillendiği bir döneme işaret ediyor. Tüketiciler, artık yalnızca trendleri takip etmekle yetinmiyor; kendilerini ifade eden, özgün ve bireysel tasarımlara yöneliyor. Herkesin kendi bedenine ve tarzına uygun; kişisel dokunuşların olduğu parçalar yaratması mümkün hale geliyor.

Cinsiyetsiz moda, moda dünyasında hızla yükselen bir anlayış olarak cinsiyet kimliklerine dair geleneksel sınırları yıkıyor. Bireylerin cinsiyet normlarına bağlı kalmadan kendilerini özgürce ifade etmelerine olanak tanıyan bir kapsayıcılık anlayışıyla büyümeye devam eden cinsiyetsiz moda, herkesin gardırobunda yer alabilecek çok yönlü ve uniseks parçalar sunarak, moda dünyasında çeşitlilik ve bireyselliğe daha fazla alan açıyor.

Perakendeciler, mağaza ve çevrimiçi platformlarında cinsiyetsiz koleksiyonlar oluşturarak, kapsayıcı bir alışveriş deneyimi sunarken, kapsayıcı pazarlama stratejileriyle de geniş bir kitleye hitap ediyorlar. Moda endüstrisinde toplumsal normların ötesine geçmeyi başaran cinsiyetsiz moda, herkes için eşit bir ifade alanı yaratma anlayışını güçlendiriyor.

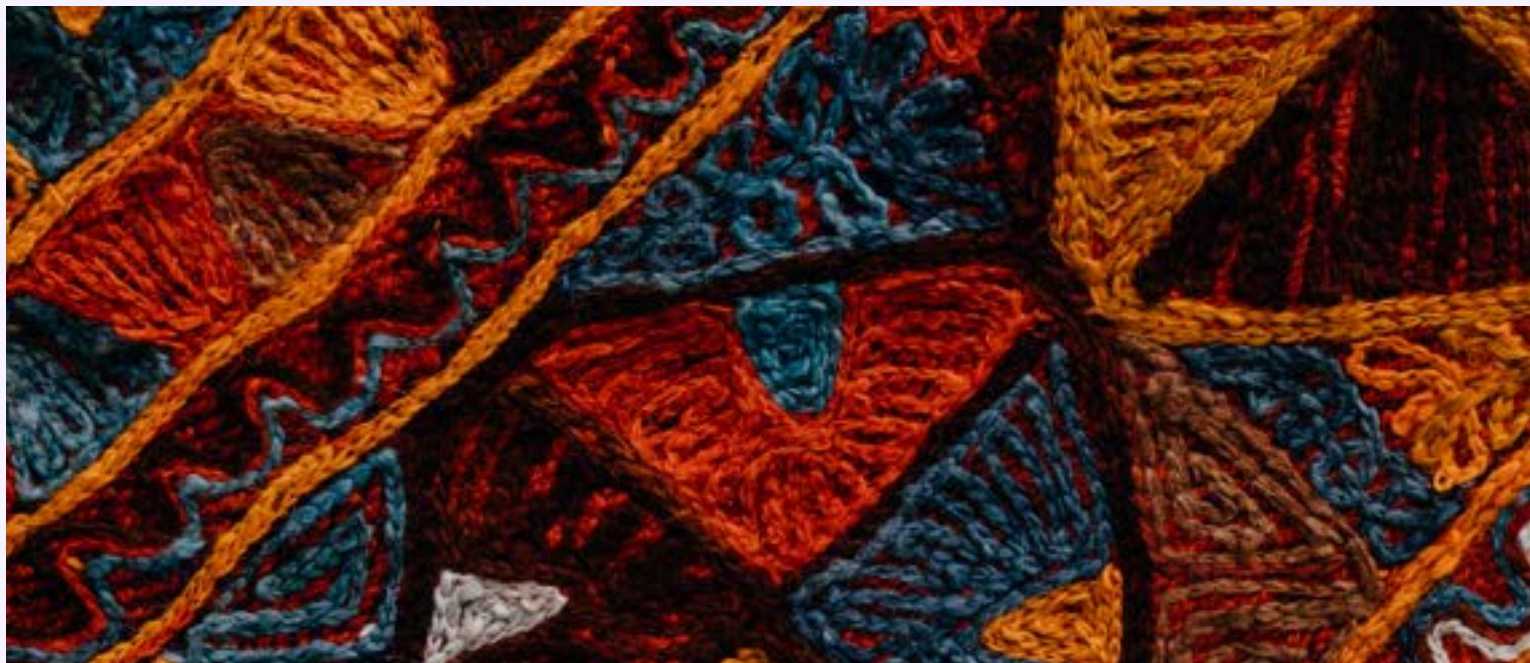
Re/Done'ın %100 cinsiyetsiz ve sürdürülebilir koleksiyonu The Mel ilgi görmeyi başarıyor.

4.2 Etnik Desenler, Kültürel ve Sanatsal Dokunuşlar

Her zaman kültürel ve sanatsal ifadenin bir aracı olarak karşımıza çıkan moda, taşıdığı değerleri estetik ve el işçiliğiyle birleştirerek yaratıcılığın zanaat ile buluştuğu yönünü gözler önüne sermeye devam ediyor. Küreselleşen moda dünyası, geleneksel motiflerin çağdaş tasarımlarla harmanlandığı yaratıcı iş birliklerini daha fazla kucaklıyor.

Farklı kültürel geçmişlerden gelen tasarımcılar ve sanatçılar arasında gerçekleştirilen iş birlikleri, benzersiz hikayeler anlatan giysiler yaratmaya devam ediyor. Kültürel çeşitlilik ve sanatsal ifade, sınırlı sayıda üretilen koleksiyonlarla kutlanıyor ve moda, sanatsal mirası onurlandıran bir platform haline gelmeye devam ediyor.

Christopher John Rogers

Phlemuns

4.3. Moda Demokratikleşiyor, Birey Kendine Özgü Tarzı Yaratıyor

3D baskı ve yapay zeka destekli tasarımdaki gelişmeler modadaki kişiselleştirme çağına damgasını vuruyor. Bu gelişmeler tüketicileri pasif birer alıcı olmaktan çıkararak, aktif ortak yaratıcılar haline getirmeye başlıyor.

Bu yeni dönemde özelleştirme, yalnızca beden ayarlamalarıyla sınırlı kalmıyor; müşteriler, dijital şablonları kullanarak kendi tarzlarını ve vücut yapılarını birebir yansıtan giysiler tasarlayabiliyorlar. Böylece moda, demokratikleşerek her bireyin kendine özgü tarzını yaratmasına olanak tanıyor. Aynı zamanda kişisel ifadenin sınırlarını genişleterek, tüketicilere tasarımlar üzerinde doğrudan etki edebilme gücü sunuyor ve modayı daha kapsayıcı hale getirmeye devam ediyor.

Mel by RE/DONE

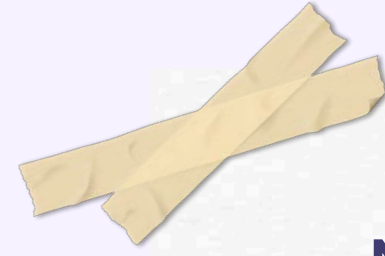
AGUSTO

Moda ve Spor Giyimin Flörtü

Sahneye çıkan Tasaki & Asics Nike&Jacquemus, Dolce & Gabbana ve Skims iş birlikleri çok sevildi

Moda ve spor giyimin flörtü yabancı bir konu değil. Ancak stil sahibi dokunuşların olduğu, yeni teknolojilerle üretilen spor giyim çok fazla kişinin radarına girmeye ve stillerde daha çok yer almaya başladı.

Olimpiyatlara özel olarak J.Crew ve Ralph Lauren gibi markaların sergiledikleri performans, moda dünyasını etkilemiş görünüyor. Dior'un Paris Saint-Germain, Supreme'in New York Yankees, Balenciaga'nın Manchester United, Off-White'in Golden State Warriors ve Gucci'nin Juventus için hazırladığı koleksiyonlar, moda sektörünün spor dünyasında ne kadar etkili olabildiğini gösterdi.

Spor giyimin minimalist duruşu, akıllı teknolojilerle üretilen ve üst düzey konfor sağlayan kumaşları, öne çıkan trend sahibi duruşları spor giyimi öne taşımayı ve trend olmayı başarıyor.

2025 yılında spor giyimde çok daha yenilikçi ürünler bekleniyor. Bunu da spor giyim firmalarının öne çıkan koleksiyonlarla yapması hem de moda markalarının spor giyime ayrı bir bütçe ayırarak gerçekleştirmesi bekleniyor. Globaldeki yükselen spor giyim markalarının Türkiye pazarına giriş yapması ve yerli spor giyim markalarının kaliteleriyle çitayı yükseltmesi de sektörde heyecan yaratan detaylardan.

Tasak, & Asics

Moda dünyasının ilgi alanı genişliyor.

Onur Demircan

adidas Türkiye Kıdemli Pazarlama Direktörü

Moda ve spor giyim sektörü 2025 yılında çok daha sık bir araya gelirken bu gelişmeler öne çıkacak.

- Spor ve modanın bir araya gelmesi bir popüler kültür ürünü ya da pazarlama stratejisi olmanın ötesinde. Sadece sporcularla değil artık spor giyim markaları lüks tasarım markalarıyla da iş birlikleri yapıyor. 2025 yılında da farklı disiplinlerle iş birlikleri devam edecek.
- K-pop'un küresel yükselişi moda trendlerini de etkilemeye ve markaların itici gücü olmaya devam ediyor. K-pop endüstrisi gelişmeye devam ettikçe, moda üzerindeki etkisinin devam etmesi ve modern dünyanın küreselleşmiş doğasını yansıtan yeni fikirler ve stiller üretmesini öngörüyoruz. Dövüş sanatlarından ilham alan, süper ince alt tabanlı, uzak doğu stiline cevap olan modellerin son dönemdeki yükselişi de bunun bir yansıması diyebiliriz.

- Hem klasik hem de spor parçalara uyum sağlayabilen çok yönlü, fonksiyonel ve uzun ömürlü ürünleri hayata geçirmek artık daha önemli. Günümüz dünyasında tüketiciler satın aldığı bir üründen sadece tek bir fonksiyon gerçekleştirmesini değil, tüm beklentilerini karşılamasını bekliyor. Spor aktiviteleri için aldığı ayakkabı ya da giyim ürününün aynı zamanda şıklık ihtiyacını da karşılaması en önemli beklentiler arasında olmaya devam edecek. Ultra Trail ve performans odaklı aktivitelerin artmasıyla birlikte de fonksiyonelliğiyle öne çıkan koşu ürünleri, günlük yaşamda da stil ve konforu bir araya getiren vazgeçilmez seçenekler haline geliyor.
- 2000'ler nostaljisinin yeniden alevlenmesiyle, old-school estetiği tutkunlarına cool bir referans niteliğinde hayatımıza giren "Blokette stili" 2025'te de devam edecek. Takım formalarının sportif faaliyetler haricinde günlük yaşamda da kullanımını ifade eden 'blokecore' estetiği ile 'coquette' yani zarif ve şık unsurların birleşiminden ortaya çıkan bu akım feminenlik ve maskülenliği bir araya getiriyor.
- Gen-Z'nin en çok zaman geçirdiği alanlardan olan oyun endüstrisi de moda markalarından nasibini almaya devam edecek. Uzun zamandır dünyada özellikle gençlerin büyük tutkunu olduğu online oyunların popülaritesi, moda dünyasının da ilgisini çekti. Küresel anlamda oyuncuların, oyun içi kıyafet satın alma modülleri aracılığıyla karakterlere gerçek hayattaki love brand'lerinin ürünlerini giydirmesi ve sanal olarak bu ürünleri satın alması da bu trendin yükselerek devam edeceğinin bir kanıtı. Ek olarak gerçek hayatta da oyunların ve karakterlerinin kullanıldığı ayakkabı ve giyim modelleri de artarak hayatımızda olmaya devam edecek.

Küresel spor giyim pazarı büyüklüğü 2023 yılında 203,26 milyar dolar olarak değerlendirildi. 2024 yılını 211,57 milyar dolar ile bitirmesi beklenen sektörün 2032 yılına kadar 298,06 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

Spor giyim sektöründe değişimi yakalayan markalar, 2024 yılında segmentin ekonomik kârının %57'sini oluşturacak. Bu oran, 2020'deki %20 seviyesinden büyük bir artışı temsil ediyor.

Gucci X adidas

Bitirirken

Tüketme değil kişiselleşme dönemi

Kaynakları doğru kullanma konusunda kritik bir öneme sahip moda sektörü kapsayıcılık anlayışını 2025 yılında da devam ettiriyor. Döngüsellliği daha da sindirmiş bir sektör tüketmeye değil kişiselleşmeye dönüyor ve çok daha bilinçli hale geliyor.

Yapay zekadaki gelişmelerin sonucu tüketiciler seçimlerini çok daha bilinçli şekilde yapıyor. Moda dünyasının dev markalarından mikro üreticilere kadar her oyuncunun çok daha dikkatli ve uzun uzun düşünülmüş adımlar atması da artık bir zorunluluk.

Kaynaklar

Tourist splurge in Japan creates new headache for luxury brands,
<https://www.reuters.com/world/japan/tourist-splurge-japan-creates-new-headache-luxury-brands-2024-08-01/>

The State of Fashion 2025: Challenges at every turn,
<https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/state-of-fashion>

International visitors to Japan reached record-high 3.29 million,
<https://www.travelvoice.jp/english/international-visitors-to-japan-reached-record-high-3-29-million-in-july-2024-totaling-20-million-and-more-this-year>

Sports Apparel Market Size, Share & Industry Analysis,
<https://www.fortunebusinessinsights.com/sports-apparel-market-107401>

Consumer spending behavior and drivers,
<https://www2.deloitte.com/us/en/insights/industry/retail-distribution/consumer-behavior-trends-state-of-the-consumer-tracker.html>

Why online retail growth will continue towards 2028,
<https://www.retailconomics.co.uk/retail-insights-trends/why-online-retail-growth-will-continue-towards-2028>

Fashion Briefing: Why Revolve's AI-powered search is a game-changer for the business,
<https://www.glossy.co/fashion/fashion-briefing-why-revolves-ai-powered-search-is-a-game-changer-for-the-business/>

2025 GÜZELLİK TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Esra Er Kursan

OGGUSTO Editörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

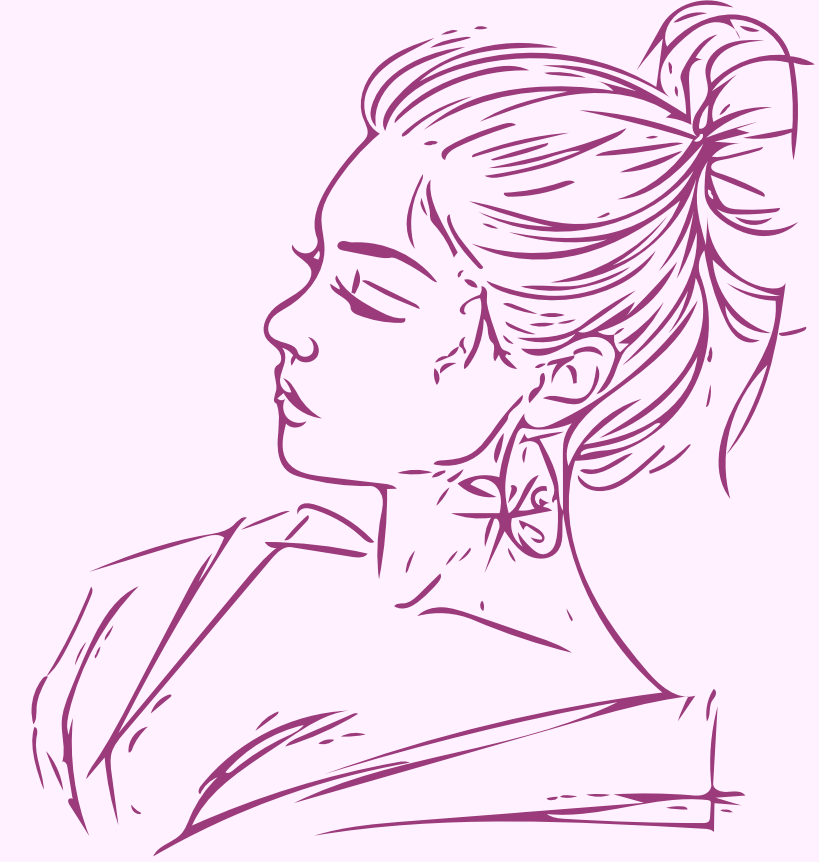

Chanel

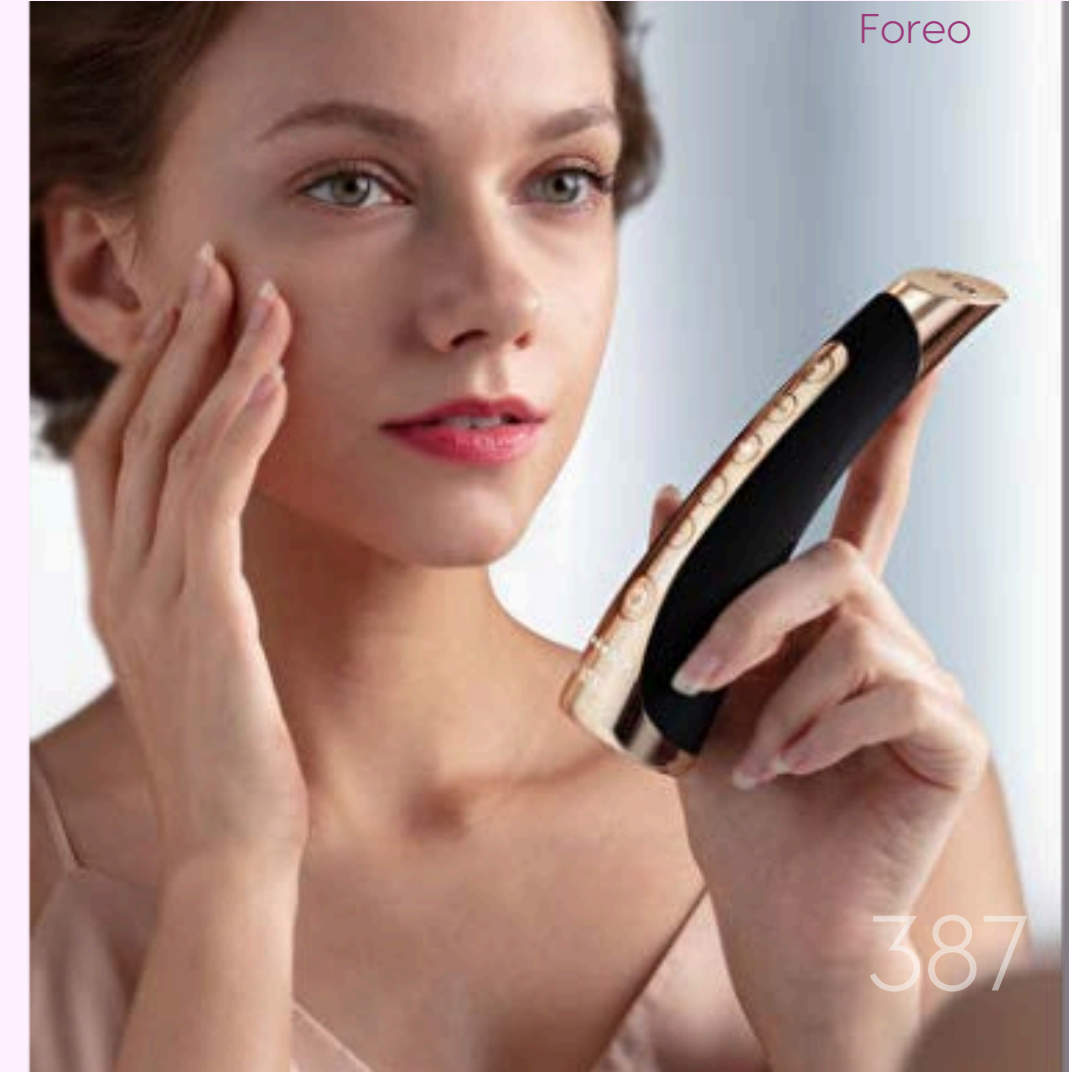
Güzelliğin Geleceği, Teknoloji, Doğallık ve Sağlıkla Yeniden Tanımlanıyor

2025'te yapay zeka ve hiper-kişiselleştirilmiş kozmetikler, güzellik rutinlerini hedef odaklı ve bütüncül bir yapıya dönüştürüyor. Doğal, sürdürülebilir ürünlere artan talep, sektörü daha çevre dostu ve kapsayıcı hale getiriyor. Sürdürülebilirlik ise artık niş değil, standart bir norma dönüşüyor.

Hızlı, doğal ve sürdürülebilir ürünlerin dönemi hız kazanıyor. Teknolojiyle doğru zamanda doğru kitleye ulaşan markalar, sadık ve güvenilir bir müşteri tabanı oluşturuyor. Yapay zeka, artırılmış gerçeklik ve IoT, kullanıcı ihtiyaçlarını önceden belirleyerek çözüm sunarken; güzellik, sağlık ve bütünsel iyilik haline odaklanan bir anlayışa evriliyor. Artık uzun ve sağlıklı yaşam hedefleri estetik ve kozmetiğe entegre.

LPG Wellbox S

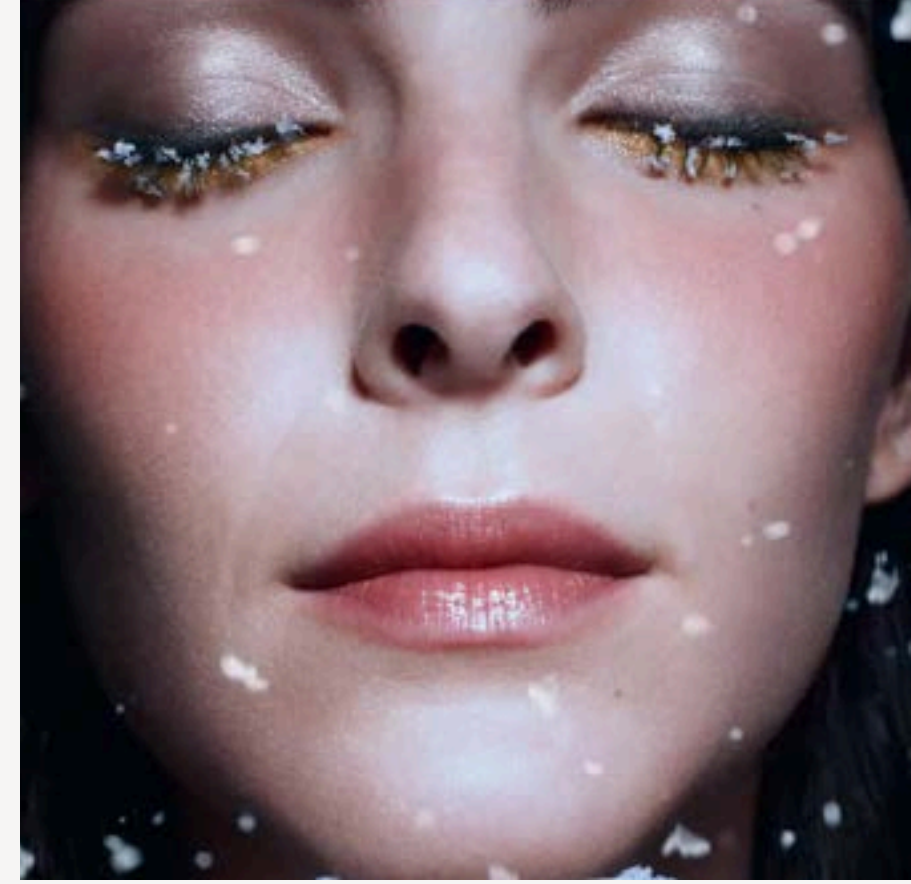

Foreo

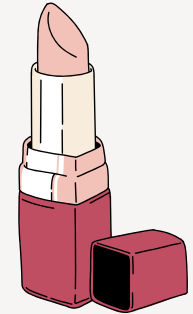

2025'te Güzellik Sektörünü Neler Bekliyor?

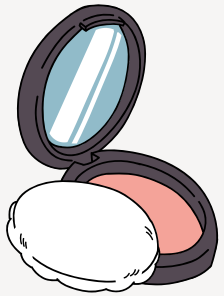
Chanel

Sürdürülebilirlik güzellik ve doğal içerikler yükselişini hızlandıracak.

Markalar kişiselleştirme sayesinde daha sadık bir tüketici kitlesi oluşturabilecek.

Güzelliğin yeni standardı "kapsayıcılık" olacak.

Teknoloji ve güzellik, beauty-tech ile bütünleşecek.

Güzellikte bütüncül yaklaşım, zihinsel ve ruhsal iyiliği de içerecek.

Chanel

Cilt Bakımında Gelecek: Doğallık ve Sürdürülebilirliğin Yükselişi

Vivara

1.1.

Cilt Bakımının Yeni Çağı: Uzun Yaşam ve Skinification Trendi

Birleşmiş Milletler'e göre, 2015'te 100 yaş ve üzeri insan sayısı yaklaşık yarım milyonken, 2050'de bu rakamın 3,7 milyona ulaşması bekleniyor. İnsanlar, uzun yaşamın yanı sıra bu süreci sağlıklı ve verimli geçirmek için cilt sağlığına daha fazla önem verecek. Longevity trendi, yaşlı neslin yanı sıra gençlerin de ilgisini çekiyor. Böylece hem cilt bakımı hem de saç ve makyaj ürünlerini "skinification" trendine yönlendiriyor. Küresel kozmetik pazarının %40'ını cilt bakımı, %21'ini saç bakımı, %17'sini ise makyaj ürünleri oluşturuyor.

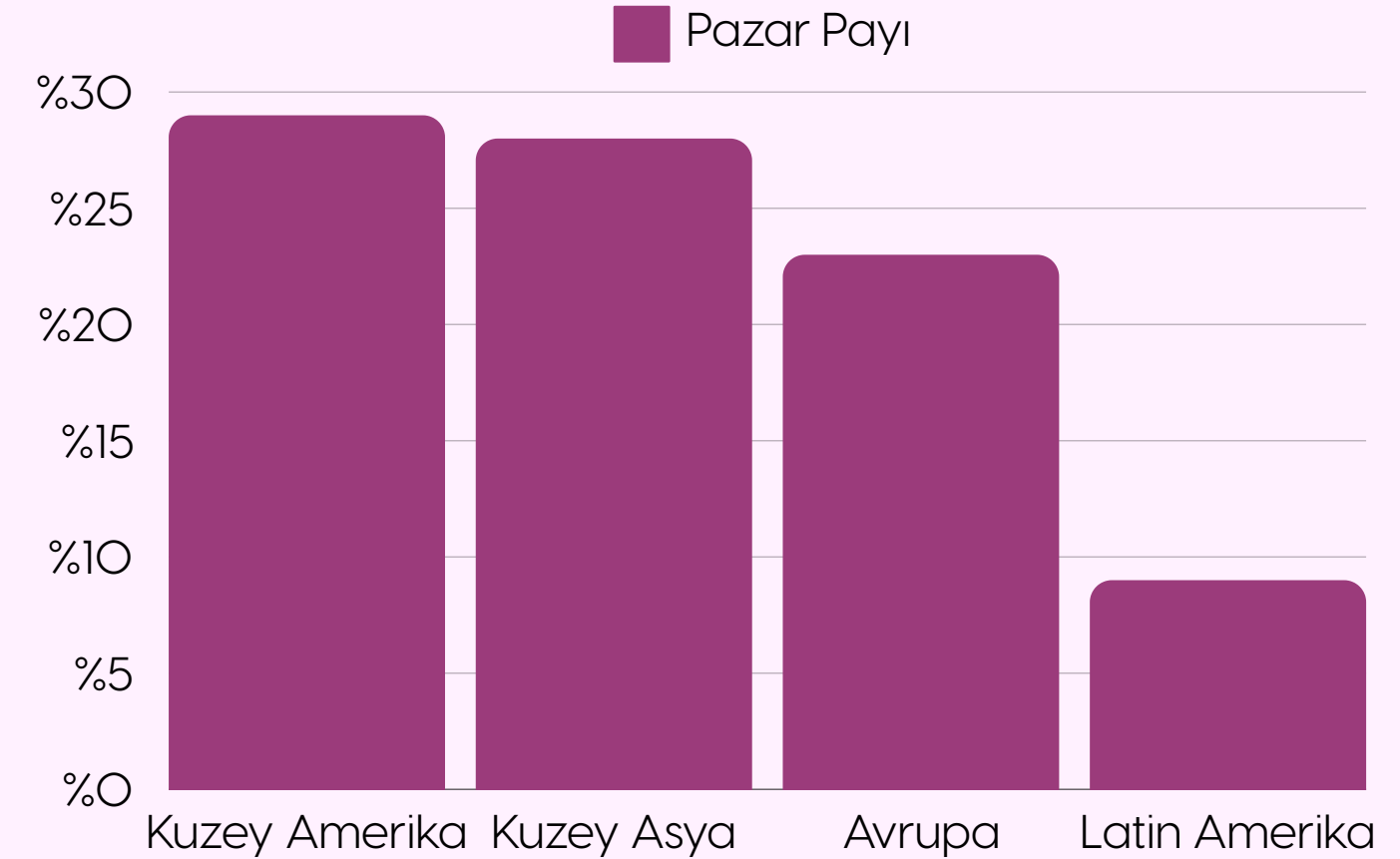
Cilt bakımının önem kazanması, minimalist cilt bakım rutini (skinimalism) trendini de ön plana taşıyor. Teknolojinin geliştirdiği etkili içerikler, tek bir ürünle sonuç odaklı değişim sunarken, çoklu ürün kullanımının bütçe ve ambalaj atığı üzerindeki etkileri minimalizme ilgiyi artırıyor. K-Beauty, 10 adımlı bakımlardan az etken maddeli, hassas ürünlere geçiş yaparak bu yaklaşıma uyum sağlıyor. Bütünsel ve kapsayıcı cilt sağlığı odaklı K-Beauty, 2025'te de popülaritesini artırmayı sürdürecektir.

Klairs

Güzellik Pazarının Gözdesi Kuzey Asya

Kuzey Asya, yüzde 29 pazar payıyla Kuzey Amerika ile birlikte ilk sırada yer alıyor. Bu iki bölgeyi, yüzde 24 pazar payıyla Avrupa takip ediyor.

İstatistik Statista

Nazlı Koruyan Altıpat
Estée Lauder Şirketleri Türkiye
Genel Müdürü

Sürdürülebilirlik ve minimalizmin yükselişi

2025'e yaklaşırken güzellik sektöründe sürdürülebilirlik, yalnızca ürünlerin değil, markaların temsil ettiği değerlerin de yeniden tanımlandığı bir dönüşüm sürecine giriyor. Tüketiciler artık çevresel ve etik sorumluluklara daha duyarlı; bu da sektörün inovasyonlarını şekillendiriyor. Skinimalism, yani minimalist cilt bakımı, bu trendin merkezinde. Az ama etkili içeriklere sahip, çoklu fayda sunan ürünlere olan talep hızla artıyor. Örneğin, SPF koruması ve nemlendiriciyi bir arada sunan formüller daha popüler hale geliyor.

Doğal, bitki bazlı ve çevre dostu içerikler öne çıkıyor. Markalar, üretim süreçlerinde karbon ayak izini azaltan, hayvan dostu ve sürdürülebilir yöntemlere ağırlık veriyor. Geri dönüştürülebilir, yeniden doldurulabilir ambalajlar ve döngüsel ekonomi modelleri, özellikle gençlerin tercihlerini belirliyor.

1.2.

Tartışmalı Yeni Akım: #deinfluencing

Guerlain

Chanel

2023 Mayıs itibarıyla TikTok'ta #deinfluencing etiketi 584 milyon izlenmeye ulaştı. Kullanıcılar, pahalı, gereksiz ürünleri eleştirerek, sürdürülebilir alışverişi teşvik etmeyi ve aşırı tüketimden vazgeçmeyi hedefliyor. Gen Z'nin minimal cilt bakımına yönelimi, influencerları da bu akıma katılmaya teşvik ediyor. "Deinfluence" akımı, tüketimi basitleştirmeye ve satın alma baskısına direnmeye odaklanıyor. Minimalizm, hibrit formüller ve çok amaçlı ürünlerin yükselişiyle saç ve makyajda "skinification" trendini güçlendirirken, tüketiciler artık etkili, bütünsel fayda sağlayan ve çevre dostu seçenekler arıyor.

1.3.

Manipüle Edenler Uzun Vadede Güven Kaybedecek

Chanel

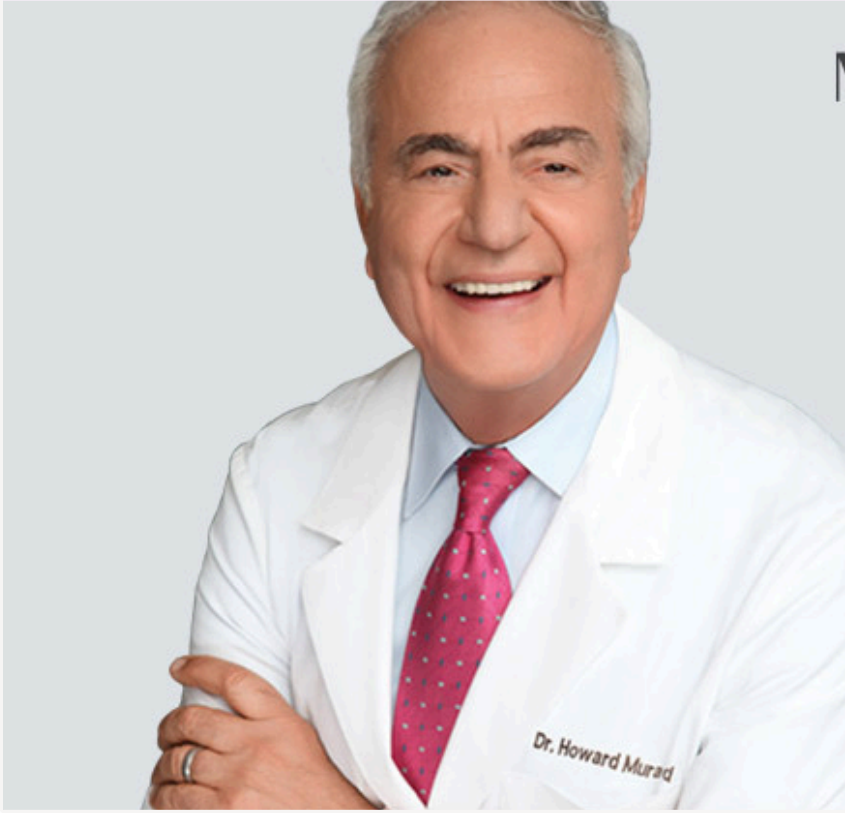
Vivara

Son yıllarda influencer marketing, markalar için etkili bir araç haline gelse de, yüksek takipçili influencerların abartılı ürün tanıtımları, bilinçli kullanıcılar arasında güven sorunları ve manipülasyon algısını artırıyor.

Mikro influencerlar, ticari kaygı taşımadan özgün ürün paylaşımlarıyla anlamlı etkileşimler ve niş sohbetler yaratmada tercih edilmeye devam ediyor. Aynı zamanda, çok aşamalı bakımların ve aktif maddelerin cilt bariyerine zarar vermesi, tüketicileri daha temiz içeriklere ve minimal bakım rutinlerine yönlendiriyor.

Dr. Howard Murad
Modern Wellness® Öncüsü

“
Eğer bir şey gerçek olamayacak kadar iyi görünüyorsa, muhtemelen gerçek değildir.”

Bir tedavinin etkinliğini kanıtlamak için büyük ölçekli, çift-kör çalışmalar gereklidir ve bu süreçler hem zaman alıcı hem de maliyetlidir. Buna karşılık, sosyal medyada "hayat değiştiren" ürünleri övmenin hiçbir maliyeti yoktur. Bu yüzden şu ilkeyi unutmamak gerek: "Gerçek olamayacak kadar iyiye, muhtemelen gerçek değildir."

Yaşlanma süreci, insanları ciltlerini koruma ve bakım yapma gerekliliğinin farkına varmaya iter. Ne yazık ki, yıllarca süren zararlı alışkanlıkların etkilerini tersine çevirmek, cildi korumaktan daha zor. Bu yüzden, cilt bakımı ve stres yönetimi hakkında yazmaya ve konuşmaya devam ediyorum. Genç nesillere ulaşabilir ve onları şimdiden bakım yapmaya teşvik edebilirsem, ileride yaşayacakları cilt sorunlarını önleyebilirim.”

1.4.

Yeni Trend: Geri Dönüşümden Kompostlanabilirliğe Geçiş

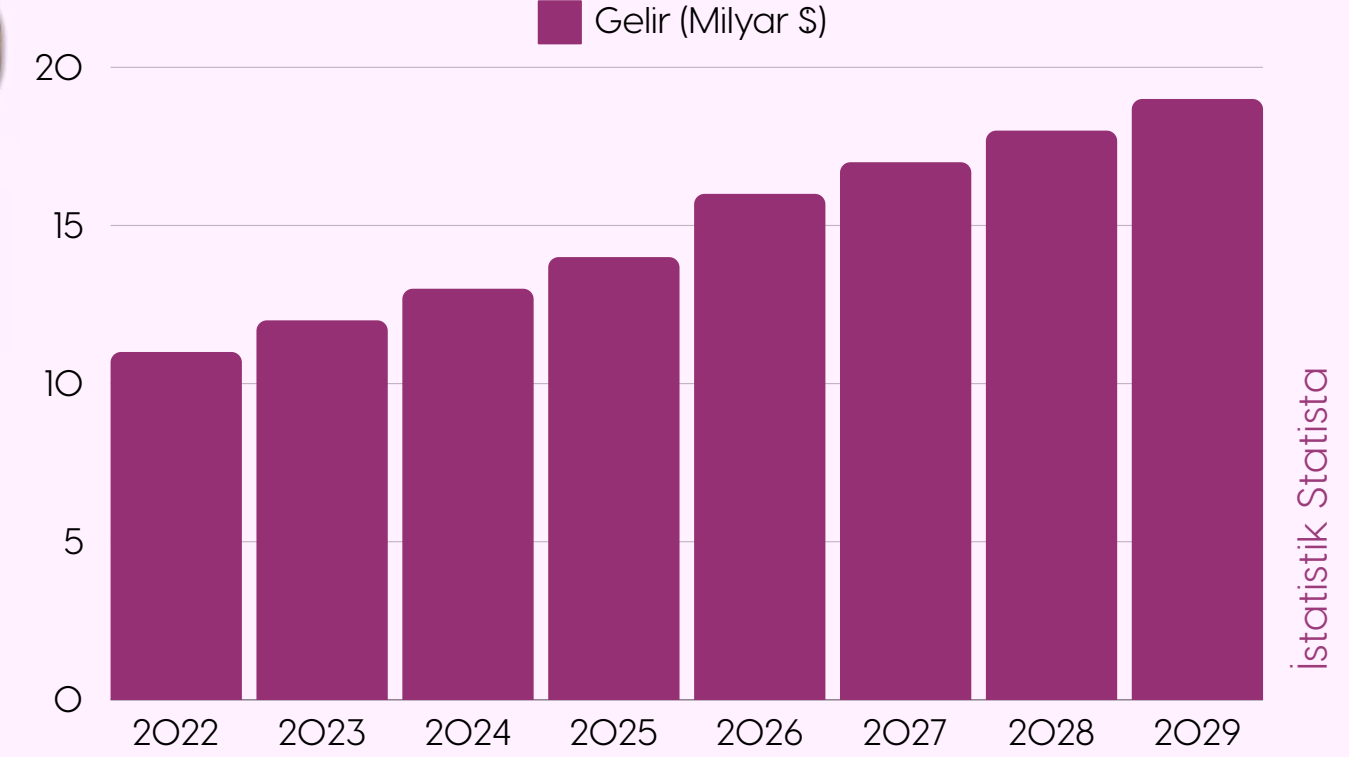
Olio E Osso

Doğal ve Organik Pazar Büyüyor

13 Milyar \$

Doğal ve organik kozmetik pazarı yaklaşık 13 milyar ABD dolarına ulaştı. En büyük pazar ise 2,7 Milyar dolarla Çin.

Kozmetik endüstrisinde ambalaj atıklarının %95'i doğrudan çöpe gidiyor, ambalajların ise sadece %9'u geri dönüştürülüyor. Bu durum, tüketicilerin satın alma kararlarında sürdürülebilirliği önceliklendirmesine yol açarken, markalar beklenen hızda sürdürülebilir uygulamalara uyum sağlayamıyor. Birçok marka, İngiltere Plastik Paketi kapsamında 2025 yılına kadar %100 geri dönüştürülebilir ambalajlara geçmeyi hedefliyor. Ancak tüketiciler, geri dönüşümü standart bir uygulama olarak görüp biyolojik olarak parçalanabilen ve kompostlanabilen ambalajlar talep ediyor. Bu yaklaşım, sürdürülebilirliği daha ileri bir seviyeye taşıyacak.

1.5.

Sürdürülebilirlik, Satış Artırma Hedefinden Bağımsız Bir Ön Koşul Oluyor

Abtira

Hayejin

gulsha

Euromonitor'ün 2025 Trendleri Raporu'na göre, sürdürülebilirlik tüketici davranışlarını etkileyen önemli bir faktör olsa da, nihai satın alma kararlarında fiyat-performans ön planda. Katılımcıların %40'ı yüksek fiyat nedeniyle doğal alternatiflerden vazgeçtiğini söylerken, %60'tan fazlası çevreye olumlu etki bırakmaya çalıştığını belirtiyor. Consumer Goods Technology'nin araştırmasına göre ise, tüketicilerin %82'si markaların değerlerinin kendi değerleriyle uyumlu olmasına önem veriyor.

1.6.

Sürdürülebilirlik: Pazarlamadan Zorunluluğa Evrilen Yeni Norm

Lumene

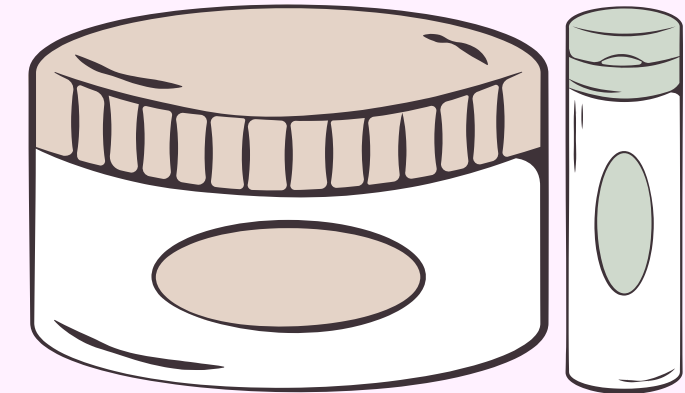

Pelcare

LA Bruket

Sürdürülebilirlik, artık tüketici tercihlerini etkilemek için değil, firmaların kendi yaşam döngülerini sürdürebilmek adına zorunlu bir üretim ön koşulu haline geliyor. Kozmetik markalar için sürdürülebilirlik, pazarlama faaliyetlerinin ötesine geçerek temel bir ilke haline dönüşüyor. Bu vizyonda, sürdürülebilirliği uygun fiyatlı, sonuç odaklı ve çok yönlü ürünlerle birleştiren markalar başarıya ulaşacak.

LA Bruket

Sadakatin Yeni Şifresi: Kişiselleştirme

Oiolab

2.1. Hiper-Kişiselleştirme Marka Sadakatini Artıracak

McKinsey'nin araştırmasına göre, tüketicilerin %71'i markalardan kişiselleştirilmiş etkileşimler bekliyor, %76'sı ise bu beklenti karşılanmadığında hayal kırıklığı yaşıyor. Daha hızlı büyüyen şirketler ise gelirlerinin %40'ını kişiselleştirme uygulamalarından sağlıyor.

Atelier Rebul

OGGUSTO

399

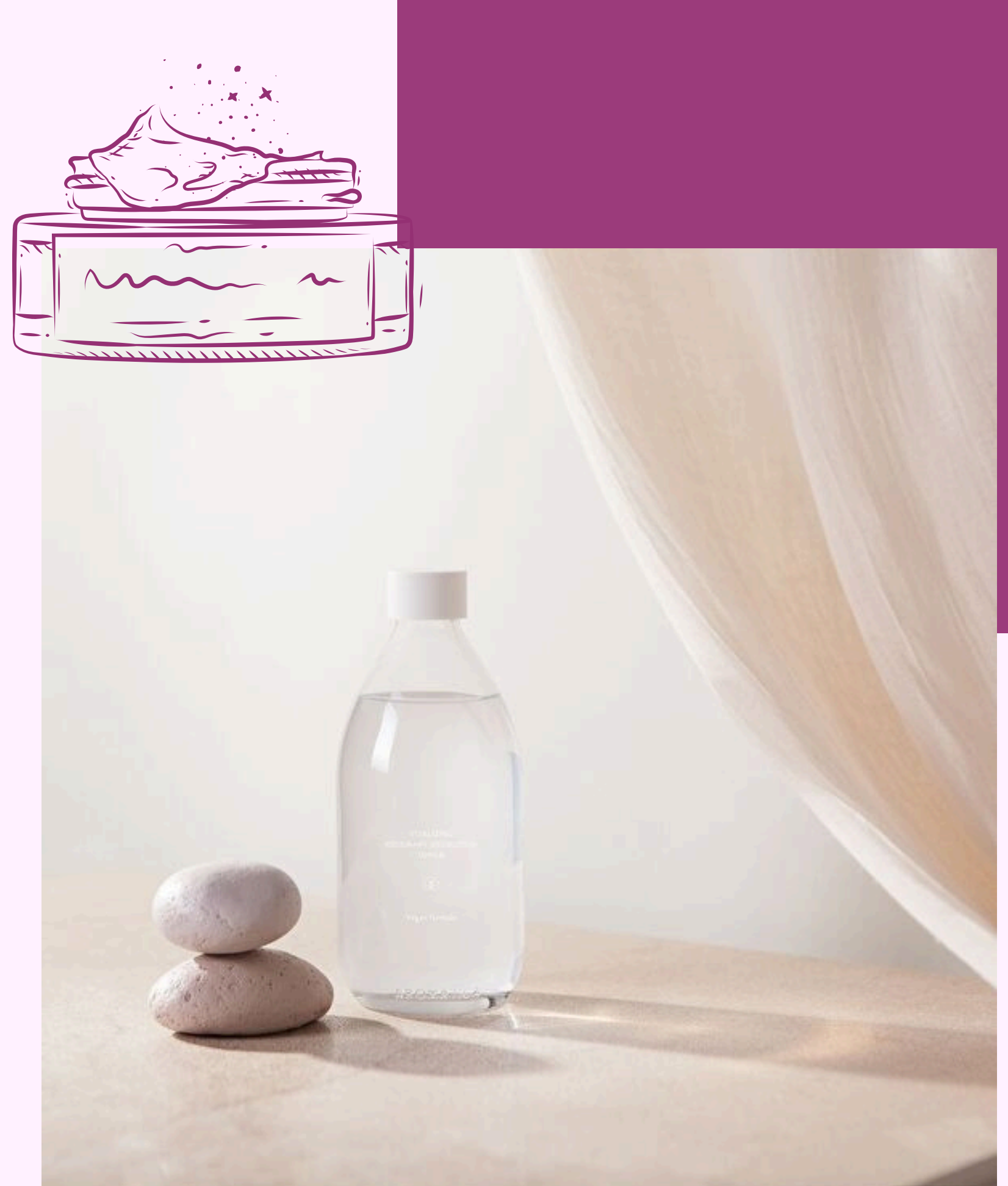

Akıllı Data Analizi, Markaların Tüketicilerle Doğrudan İletişim Kurmasını Sağlıyor

Pandemiyle hızla önem kazanan e-ticaret, kişiselleştirilmiş alışveriş deneyimiyle kullanıcılar için yeni bir ufuk açtı. Gelişen teknoloji ve akıllı data analizi, markaların tüketicilerle doğrudan, hızlı ve kolay iletişim kurmasını sağlıyor. Tüketici davranışlarına bireysel düzeyde ve doğru zamanda tepki verebilen markalar, sadakat, tekrar satın alma ve ağızdan ağıza pazarlamada daha güçlü geri dönüşler elde ediyor.

Dionesse

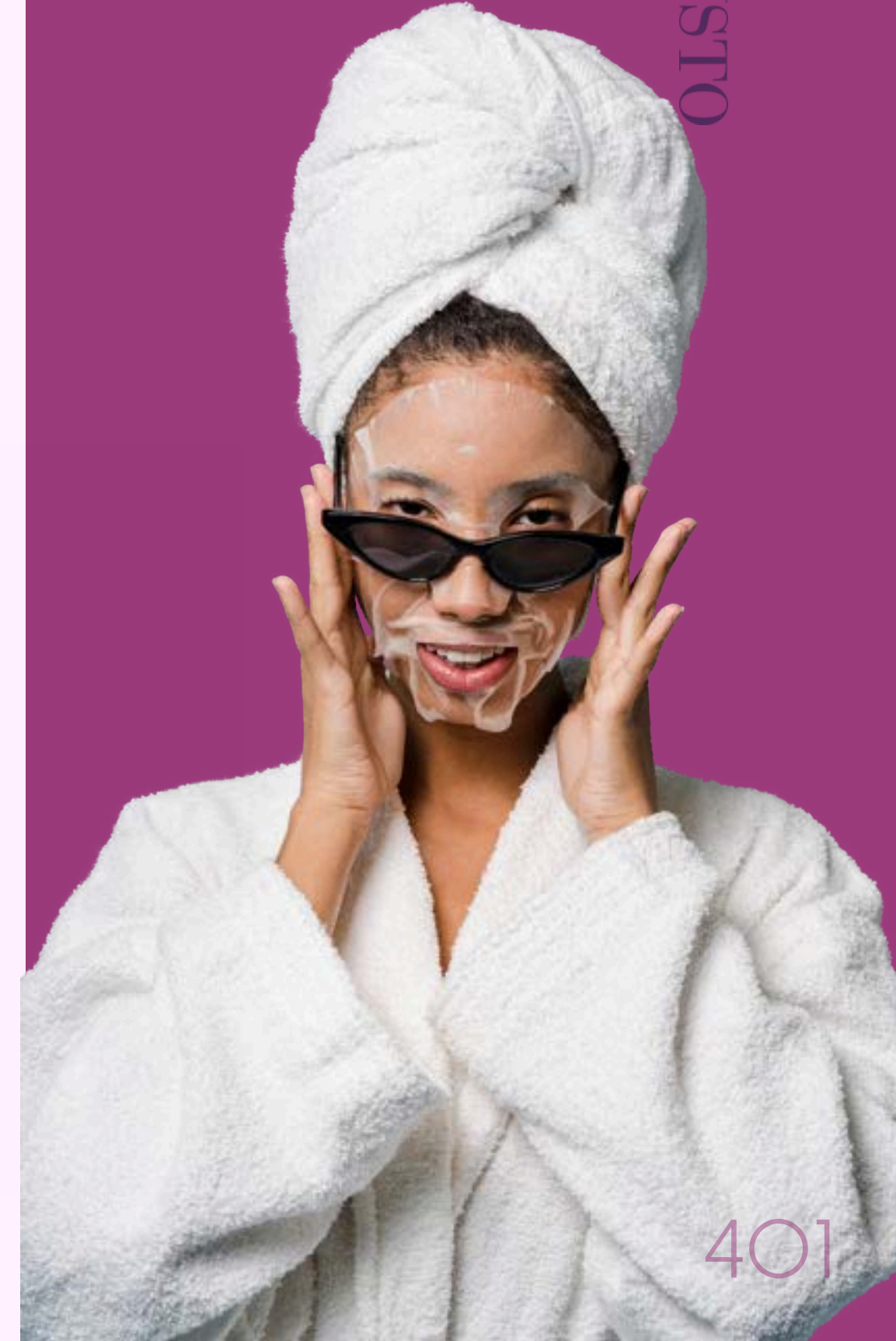
Aromatica

Hiper-Kişiselleştirme ile Cilt Bakımında Yeni Dönem

Teknoloji, cilt bakımını hiper-kişiselleştirme çağına taşıyor. AI destekli tanılar ve uygulamalarla özel bakım rutinlerine ulaşan kullanıcılar, artık daha azıyla yetinmeyecek. LED terapiler, mikro akım cihazlar ve ultrasonik temizleyicilerin ev tipi modelleri, profesyonel bakımı her yerde erişilebilir hale getiriyor.

Foreo

Filip Sedic
FOREO Mucidi, Kurucusu ve CEO'su

“Ürünlerimiz hayatı kolaylaştırmak için tasarlanıyor.”

Hepimiz cilt bakımının geleceğinin yenilikle şekillendiği konusunda hemfikiriz, ancak belki de daha önemli bir unsur, kişiselleştirme. Bu da, tüketicilerimizi dinlemeye, ihtiyaçlarını ve tercihlerini anlamaya ve onlara özel çözümler üretmeye devam etmemiz gerektiği anlamına geliyor. FOREO cilt bakım cihazları, hayatı kolaylaştırmak ve ev rahatlığında kullanabilmek için tasarlandı. Tüketicilerimizin cihazlarımızla etkileşimi, kolay, kişiselleştirilmiş ve günlük rutinlerine entegre edilebilir olmalı. Eğer tüketicilerimizle uyumlu olmak istiyorsak, günlük alışkanlıklarında yer edinmemiz gerek. Mobil uygulamaların önemli bir rol oynadığı bir dönemde, uygulamalar aracılığıyla bağlanabilirlik kritik bir önem taşıyor. Bu uygulamalar, bireyin cilt tipi ve alışkanlıklarına özel, kişiselleştirilmiş öneriler sunarak özel bir deneyim sağlıyoruz.

2.2. Anlık Cilt Bakımı: Akıllı Ürün Geliştirme Cihazlarıyla Kişiselleştirme

Cildin anlık ihtiyacına uygun ürünü saniyeler içinde üreten cihazlar dönemi başlıyor. L'Occitane'in Duolab'i ve Unilever'in IOMA Paris'i, cilt analizine dayalı kişiselleştirilmiş serum/krem hazırlayan ilk cihazlar arasında. Bu yenilik, Beauty-Tech trendini, sürdürülebilirliği ve kapsayıcılığı bir araya getiriyor. Gelecekte, bu cihazların ev ortamına uyarlanmasıyla kişiselleştirilmiş cilt bakımında çığır açılacak. Teknolojiyi hızla entegre eden markalar ise fark yaratmaya devam edecek.

IOMA Paris

Olivia Rodrigo & Lancôme

Güzellikte Yeni Norm: Kapsayıcılığın Gücü

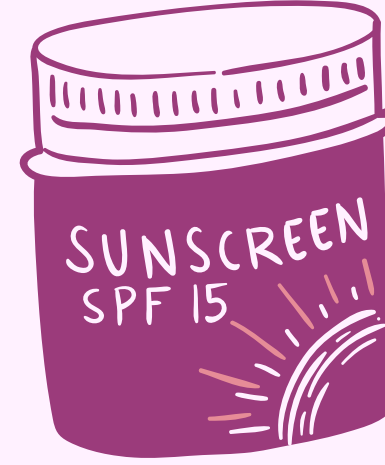
gulsha

3.1. Genç Kuşağın Beklentisi, Kapsayıcılık

Gen Z ve Millenniallar, çeşitlilik ve kapsayıcılığı destekleyen, yalnızca ürün kalitesine değil, markaların değerleri ve topluma karşı sorumluluklarına da önem veren markaları tercih ediyor. Toplumsal eşitlik ve çeşitlilik konularında kapsayıcı bir yaklaşım, markaların güvenilirliğini artırarak sadık bir müşteri kitlesi ve daha büyük bir pazar payı kazanmalarını sağlıyor. Bu durum, kapsayıcılığı etik bir değer olmaktan çıkarıp stratejik bir gereklilik haline getiriyor.

Z Kuşağı İçin En Önemli Marka Değeri Kapsayıcılık

2021 yılında, Statista'nın yaptığı ankete katılan Z Kuşağı katılımcılarının yaklaşık %40'ı ve Y Kuşağı (Millennial) katılımcılarının yaklaşık %31, güzellik ürünleri alışverişinde, çeşitlilik ve kapsayıcılığı en önemli marka değerleri olarak seçti.

3.2. Farklı Etnik Köken Ve Kültürel İhtiyaçlara Duyarlılık Gösteriliyor

Kapsayıcılık, güzellik sektöründe giderek daha önemli bir kavram haline geliyor. Farklı ten renkleri, cilt tipleri, yaş grupları ve cinsiyetler için uygun ürünler sunmak, bireylerin kendini temsil edilmiş hissetmesini ve markaların daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağlıyor. Farklı etnik köken ve kültürel ihtiyaçlara duyarlılık gösteren markalar, geniş renk skalaları, saç tiplerine özel ürünler ve hassas ciltlere uygun formüllerle kullanıcı memnuniyetini artırıyor.

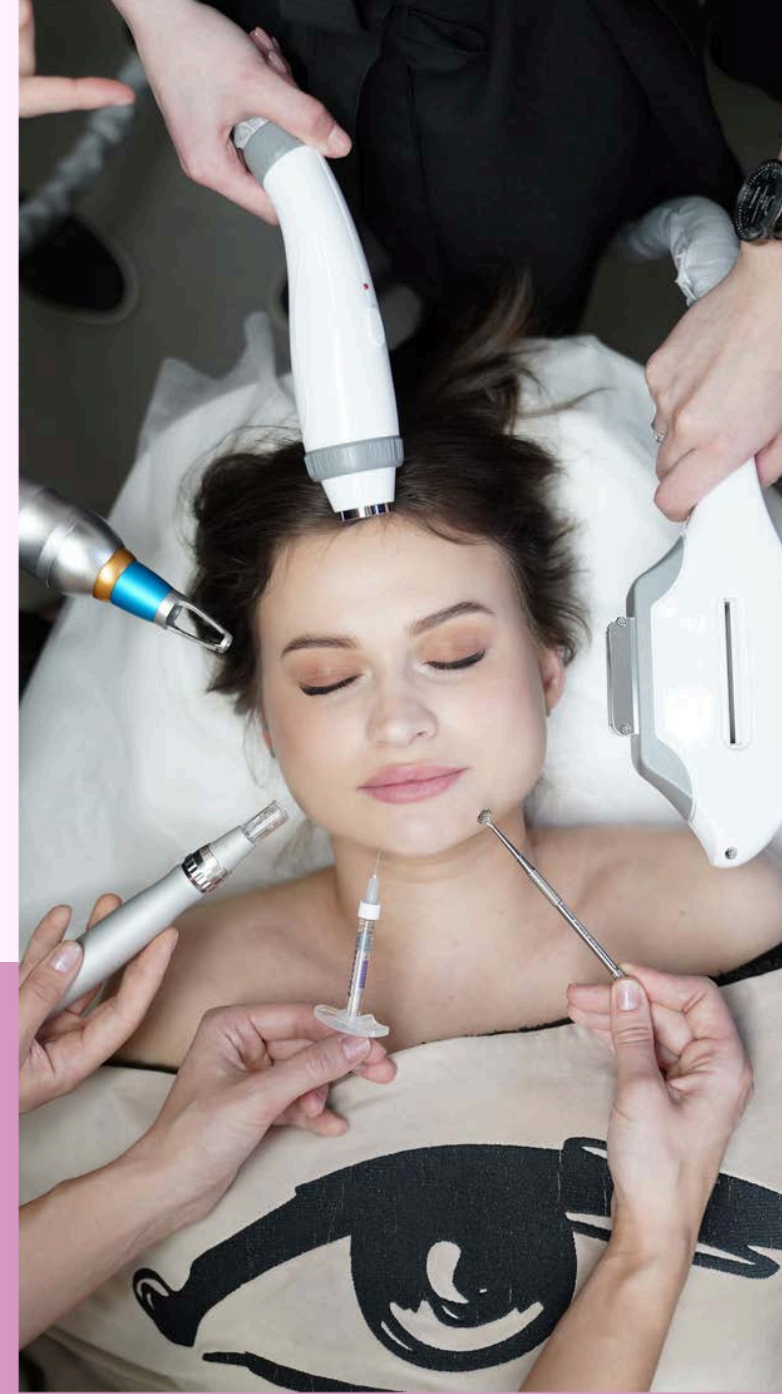

3.3. Estetikte Kapsayıcı Doğallık

Estetikte kapsayıcılık, doğallık trendini beraberinde getiriyor. Altın Oran referans alınarak yapılan estetik işlemler, yıllar içinde birçok kişiyi benzer yüz şekillerine ve yapay görünümlere yönlendirdi. Ancak, artık doğala yakın uygulamalar ön planda olacak. PubMed Central'daki bir çalışma, farklı etnik gruplarda Altın Oran'ın geçerli olmadığını ve estetik müdahalelerin etnik özellikleri vurgulaması gerektiğini ortaya koydu. Ayrıca, genç kadınların kültürel farklılıkları dikkate alarak etnik kimliklerini koruyacak estetik cerrahiye ilgisi arttı. İnsanlar artık kendilerine özgü özelliklerini koruyarak ufak dokunuşlarla daha güzel ve mutlu olmayı tercih ediyor.

H&M Beauty

Coğrafya ve etnik kökene göre değişen doğallık algıları

Dr. Karaca Başaran
Plastik Cerrahi Profesörü

İnternet ve sosyal medyanın yaygınlaşması üzerine artık dünya daha erişilebilir hale geldi ve küçüldü. Çoğu cerrah aynı ülkeden hastalarla ilgilenirken artık Hindistan, Afrika, Avusturya, Kanada gibi değişken kökenlerin yer aldığı hastaları da ameliyat ediyoruz. Bu nedenle, göz önünde bulundurduğumuz doğallık normları, hastamızın bulunduğu coğrafi alan ve etnik kökene göre değişebilir. Örneğin Hintli bir hastada düşük kaş pozisyonu olması normalken, İskandinav ırkında farklı kaş pozisyonları daha çekici bulunabilir.

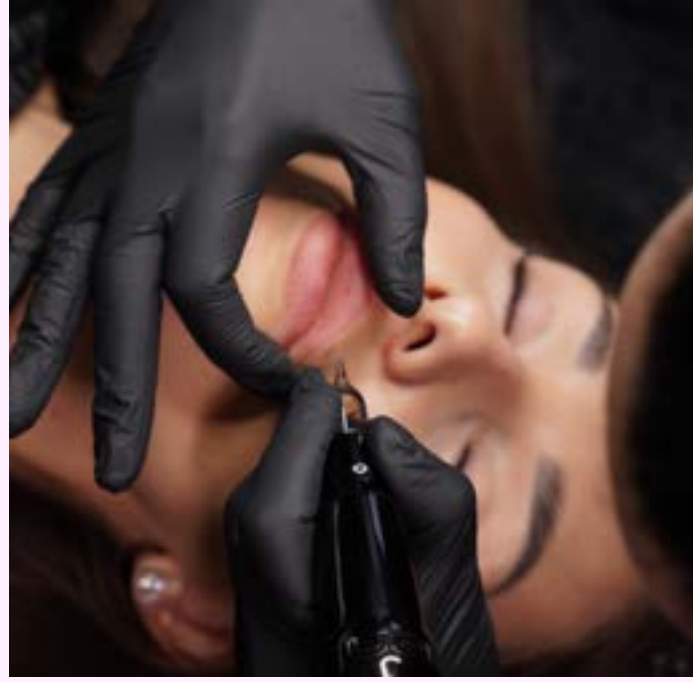
Ben her zaman doğallıktan yanayım ama artık doğallıkta da bir standart yok. Bu nedenle ilerleyen dönemlerde bu durumu hastamızın tüm özelliklerini irdeleyerek karşılıklı konuşup, ortak kanaate vararak açıklığa kavuşturmak daha büyük önem kazanacak.

4

Güzellikte Yeni Çağ: Teknoloji ve Beauty-Tech'in Bütünleşmesi

4.1 Beauty-Tech: Kişiselleştirme ve Sürdürülebilirlik El Ele

Beauty-Tech, kişiselleştirme trendini destekleyen ve geliştiren bir kavram. Yapay Zeka algoritmaları, bireysel ihtiyaçlara göre cilt analizi ve saç tipi belirleyerek özel ürün ve bakım önerileri sunacak. LED terapiler ve mikro akım cihazları gibi akıllı cihazlar, profesyonel uygulamaları ev konforuna taşıyacak. Artırılmış Gerçeklik, makyaj ürünlerini fiziksel denemeden görüntüleme imkanı sağlarken, kokulara verilen nörolojik tepkilerle parfüm seçimini kolaylaştıracak.

3D yazıcılarla kişiye özel ürünler, IoT destekli akıllı fırçalar ve cilt bakım cihazları gibi teknolojiler, bakım alışkanlıklarını optimize ederek sürdürülebilirliğe katkı sunacak.

Tekno-güzellik: Kişiselleştirme, sürdürülebilirlik ve erişilebilirlikte yeni bir dönem

Sinem Sandıkçı Gökçen
L'Oréal Türkiye Ülke Müdürü

Ultra kişiselleştirilmiş güzellik trendiyle, herkes kendini özgürce ve özgünce ifade edebilmek istiyor. Bu sonsuz çeşitlilikteki güzellik beklentilerini karşılamak ancak teknolojiyle mümkün. Tekno-Güzellik şirketi olarak 22 bin 500 fondöten rengi, evde her gün istediğiniz ruj rengini üretebileceğiniz güzellik cihazı, selfie üzerinden cilt ve saç analizi, kişiselleştirilmiş ürün tavsiyeleri, avatarınız için saç/makyaj tasarımları sunabiliyoruz. Su tüketimini azaltan akıllı duş başlığı, sonsuz kez geri dönüştürülen plastik şişe gibi inovasyonlarla teknolojiyi sürdürülebilirlikte kullanıyoruz.

El kabiliyeti limitli bireylerin rujlarını kendilerinin sürebilmelerini sağlayan aparat ve görme engelliler için tasarlanmış saç/makyaj servisleri gibi teknolojik yeniliklerle güzelliği herkes için erişilebilir yapıyoruz.

4.2 Teknoloji İhtiyaçlarınızı Sizde Önce Çözümleyecek

Cilt analizi yapan cihazlar ve UV ışınlarını ölçen giyilebilir aksesuarlar yaygınlaşırken, wellness ve güzelliği birleştiren stres yönetimi ve uyku düzeni gibi uygulamalar hayatımıza daha fazla girecek. AI, AR ve IoT gibi Beauty-Tech kaynaklarının artmasıyla markalar, sınırsız veriyle daha yenilikçi analizler yaparak, kullanıcıların ihtiyaçlarını fark edip henüz anlamadan çözümler sunabilecek.

Filip Sedic
FOREO Mucidi, Kurucusu ve CEO'su

Teknolojiyle güvenli ve kişiselleştirilmiş güzellik

Günümüzde tüketiciler, teknolojik güzellik kavramını benimseyerek cilt bakımını geliştiren yeniliklere yatırım yapmaya daha istekli.

Yapay zekâ, veri bilimi ve dijital analizdeki ilerlemeler, kişiselleştirilmiş çözümleri mümkün kılıyor. Örneğin, FOREO'nun BEAR™ 2 cihazı, Anti-Shock System™ teknolojisiyle cildin elektriğe direncini saniyede 200 kez tarayarak mikroakım tedavisini optimize ediyor. Bu gibi inovasyonlarla profesyonel düzeydeki çözümleri kullanıcı dostu bir şekilde evlere taşıyoruz.

Güzellikte Yeni Dönem: Bütüncül Yaklaşımla Zihin ve Ruh Sağlığı

5.1. Güzellikte Longevity Dönemi

Tıptaki gelişmeler, daha uzun yaşamı mümkün kılarken, koruyucu tıp önem kazanıyor ve kozmetik sektörü de bu değişime uyum sağlamak için çalışıyor. Kök hücre tedavileri, gen düzenleme ve rejeneratif biyoloji gibi tıbbi yenilikler, biyolojik yaşı yavaşlatmayı ve bireyin genetik yapısına uygun çözümler sunmayı hedefliyor. Bu teknolojiler, güzellik anlayışını dış görünüşten genel sağlık durumuna doğru genişletiyor.

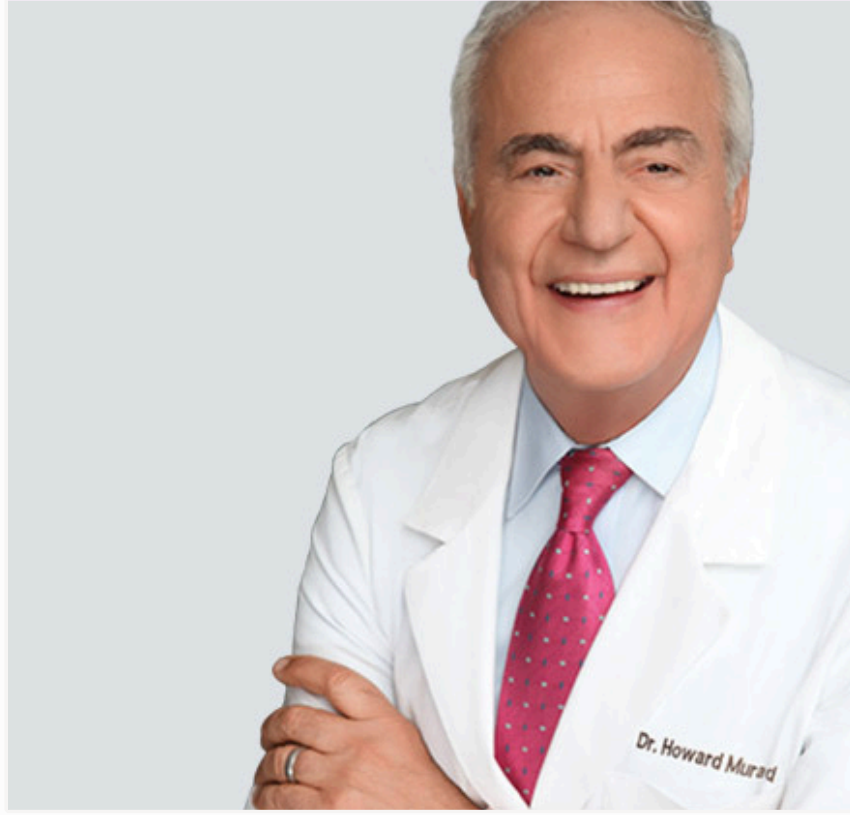
Rejeneratif biyoloji, cilt sağlığı ve saç dökülmesi gibi alanlarda yeni gelişmelere zemin hazırlarken, daha az invaziv estetik işlemlerle kişiye özel planlar oluşturulmasını sağlıyor. Güzellik, zihinsel ve ruhsal sağlığı besleyen meditasyon, yoga, uyku ve sağlıklı beslenme gibi aktivitelerle daha bütünsel bir yaklaşıma dönüşüyor.

Sies Marjan

“

Modern sağığın 4 temel taşı

Dr. Howard Murad
Modern Wellness® Öncüsü

Cilt sağığımızı korumanın en önemli yollarından biri hücre içi su kaybını azaltmak. Bence yaşlanma, hipohidrasyon (yetersiz su tutulumu) hastalığıdır. Hücresel su kaybı sadece görünüşümüzü etkilemekle kalmaz; hücrelerimizin düzgün çalışmasını da engeller. Araştırmalarım, su kaybının yaşlanma ile ilgili birçok hastalıkla ilişkili olduğunu gösterdi. Bu yüzden hastalarımın “Modern Sağığın Dört Temel Taşı”nı uygulamalarını tavsiye ediyorum:

- 1. Suyunuzu İçmeyin, Yiyin:** Yoğunluklu olarak su ihtiva eden gıdalarla beslenin.
- 2. Vücudunuzu Hareket Ettirin:** Egzersiz yapın. Harika bir stres azaltıcıdır.
- 3. Zihninize Nazik Davranın:** Stresi yönetmek için proaktif adımlar atın.
- 4. Cildinizi İyi Besleyin:** Günlük güneş kremi kullanımı dahil uygun bir cilt bakımı rutini uygulayın.

”

Bitirirken

Güzellikte Yeni Dönem

Sürdürülebilirlikte, güzellik ve doğal içerikler konusunda beklenti yükselirken, hızlı, etkili sonuç odaklı ama bir o kadar da doğal, minimal ve sürdürülebilir ürünlerin devri hızlanacak.

Kişiselleştirme güzelliği farklı boyutlara taşıyacak. Teknolojinin de yardımıyla doğru kişiyle, doğru zamanda ve doğru şekilde etkileşime geçebilen markalar, daha sadık ve güvenilir bir tüketici kitlesi oluşturabilecek.

Kapsayıcılık ve toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket eden markalar, farklılıkların gerçek değerini bulmasına ve her bireyin kendini temsil edilmiş hissetmesine olanak sağlayacak.

Beauty-Tech kapsamında, yapay zeka, artırılmış gerçeklik, 3D yazıcılar ve IoT gibi teknolojiler, veri analitiğini çok daha etkili hale getirerek, kullanıcının ihtiyaçlarını kendisinden önce belirleyip çözümleyecek.

Longevity ve Bütüncül Sağlık Yaklaşımı konseptleri birbirlerini destekleyerek büyüyecek. Güzellik, dış görünüşten ziyade genel sağlık, zihinsel ve ruhsal iyilik halini kapsayan daha bütünsel bir anlayışa dönüşecek.

Kaynaklar

<https://www.statista.com/markets/415/topic/467/cosmetics-personal-care/#statistic2>

<https://www.statista.com/statistics/1289101/diversity-and-inclusion-as-the-most-important-beauty-brand-values-in-the-us/>

<https://www.mckinsey.com/industries/consumer-packaged-goods/our-insights/the-beauty-boom-and-beyond-can-the-industry-maintain-its-growth> <https://www.cosmeticsdesign-europe.com/Article/2024/11/14/The-future-of-beauty-Euromonitor-industry-trends-for-2025/>

<https://consumergoods.com/new-research-shows-consumers-more-interested-brands-values-ever>

<https://shop.nielseniq.com/wp-content/uploads/sites/12/2023/11/GCI-Future-of-Personalization-in-Beauty-Sample-Report.pdf>

<https://www.mckinsey.com/capabilities/growth-marketing-and-sales/our-insights/the-value-of-getting-personalization-right-or-wrong-is-multiplying>

<https://www.askattest.com/blog/research/gen-z-beauty-trends>

<https://nutritionsource.hsph.harvard.edu/healthy-longevity/>

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC1124190/>

<https://www.cosmeticsdesign.com/Article/2024/05/23/revolutionizing-beauty-how-longevity-science-is-transforming-skin-care/>

<https://www.pewresearch.org/short-reads/2016/04/21/worlds-centenarian-population-projected-to-grow-eightfold-by-2050/>

<https://www.nature.com/articles/s41467-021-23014-1>

2025 OTOMOBİL TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Ozan Öğretmenoğlu

OGGUSTO Otomobil Editörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

Küresel Otomotiv Pazarı, 2025'te %2,1 Oranında Büyüyor

2024'ü geride bırakırken, "Ne yıldırı ama...!" cümlesi gelecekte yapılacak sohbetlerde sıkça duyulacak gibi görünüyor. Otomobil dünyasında büyük değişimlere ve önemli gelişmelere tanıklık ettiğimiz bir yıl oldu. Özellikle Avrupalı üreticilerin yaşadığı zorluklar, uzun süre gündemden düşmeyecek gibi. Alman devi Volkswagen'in, tarihindeki ilk üç fabrikasını kapatma hazırlığında olması, yılın en çarpıcı gelişmelerinden biriydi. Tesla'nın ardından, Çinli üreticilerin uygun fiyatlı araçları büyük ilgi gördü. Bu markaların ürünlerinin kalite seviyesi artık oldukça yükseldi ve bu durum, Avrupalı üreticilerin Çin'deki satışlarını olumsuz etkiledi. Dünyanın en büyük otomobil pazarında yaşanan satış düşüşü, Avrupalı markaların karşılaştığı sıkıntılı sürecin en büyük sebeplerinden biri oldu.

2024 yılı itibarıyla küresel otomotiv sektörü, bazı bölgelerde büyüme yaşarken, diğer bölgelerde zorluklarla karşılaştı. 2025 yılının da bu etkilerin devam edeceğini gösteren işaretlerle geçeceğini görünüyor. Ancak tüm bu zorluklara rağmen, 2025 yılında küresel otomotiv pazarının yaklaşık %2,1 oranında büyümesi bekleniyor.

Görsel: XPENG

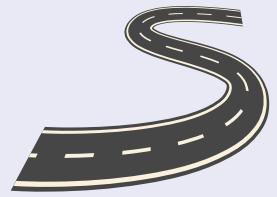
2025'te Otomobil Sektörünü Neler Bekliyor?

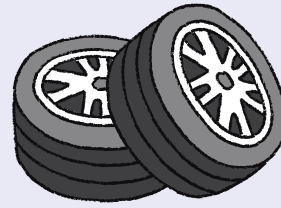
Çin'de üretilen elektrikli araçların Avrupa pazarındaki payı 2025 yılında %20'ye ulaşıyor.

Avrupa'da elektrikli araçların pazar payının 2025 yılında %24'e ulaşması bekleniyor.

Hidrojen yakıt hücreli araçlar, sıfır emisyonlu alternatifler olarak dikkat çekiyor.

Devlet teşviklerinin azalması, elektrikli araç satışındaki büyüme hızını yavaşlatıyor.

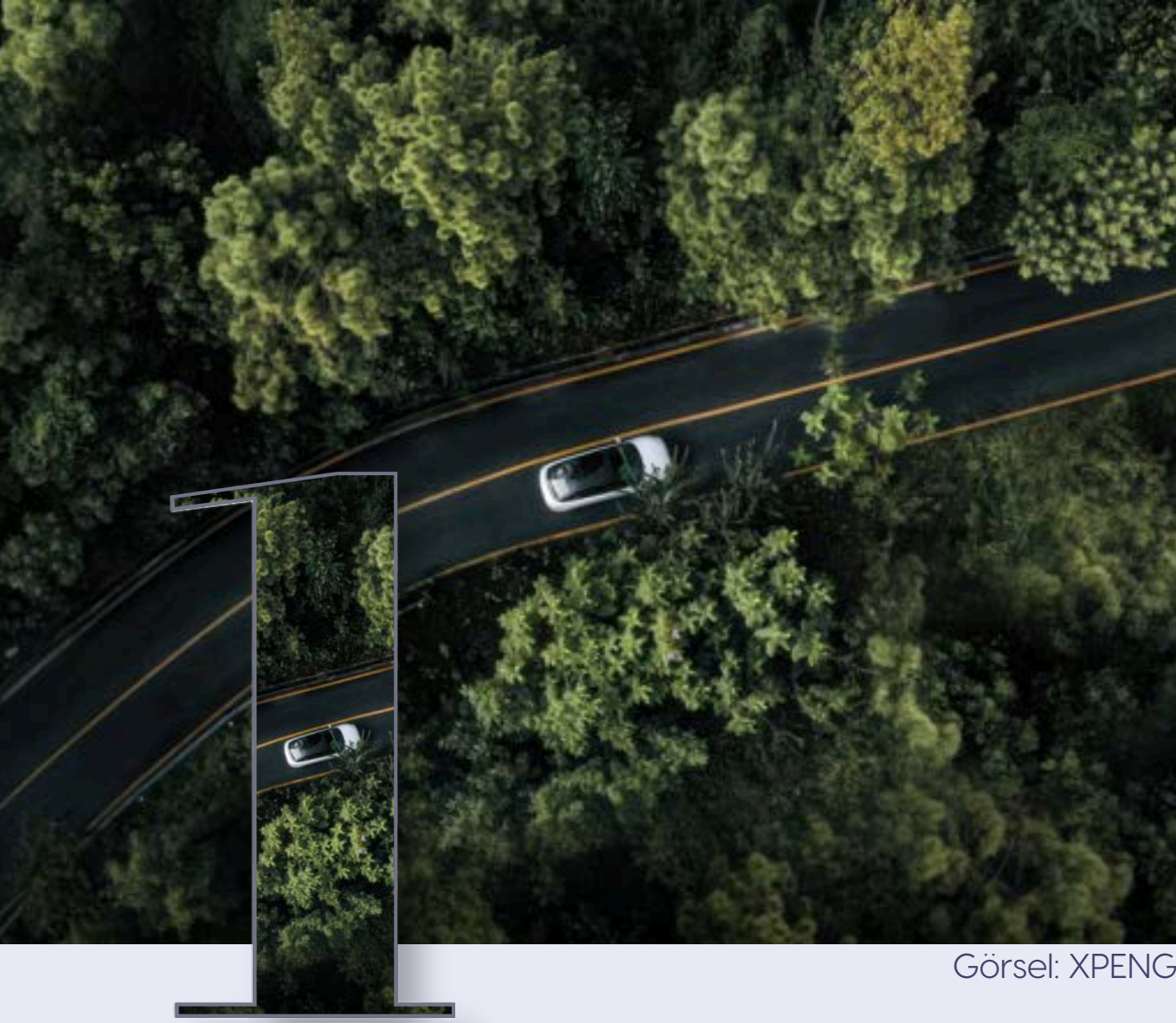

Elektrikli araçların PHEV modelleri, uzun yol sürüşü ihtiyaçlarını karşılıyor.

Otomobil dünyasında retro tasarımlar ve geçmişe dönük stiller daha fazla yer buluyor.

Görsel: XPENG

Çinli Markalar Avrupa Devlerine Karşı Ne Kadar Rekabetçi?

Görsel: NIO

"Çinli markalar artık pek çok yönden Avrupalılardan daha iyi!"

Stefan Sielaff, Bentley Eski Baş Tasarım Direktörü

"Çinli markalar artık pek çok yönden Avrupalılardan daha iyi!" Bu cümlenin sahibi Volkswagen Grubu'nun lüks markalarından birisi olan Bentley'nin eski Baş Tasarımcısı Stefan Sielaff'a ait. Bentley macerasının ardından Çin'e transfer olan önemli tasarımcılardan birisi olan Sielaff, günümüzde Geely'de görevini sürdürmeye devam ediyor. Alman devleri içerisinde olan pek çok önemli ismi bünyesine katan Çinli markaların özellikle son birkaç yıldaki bu yükselişi bazılarımız için şaşırtıcı değil.

Görsel: MG

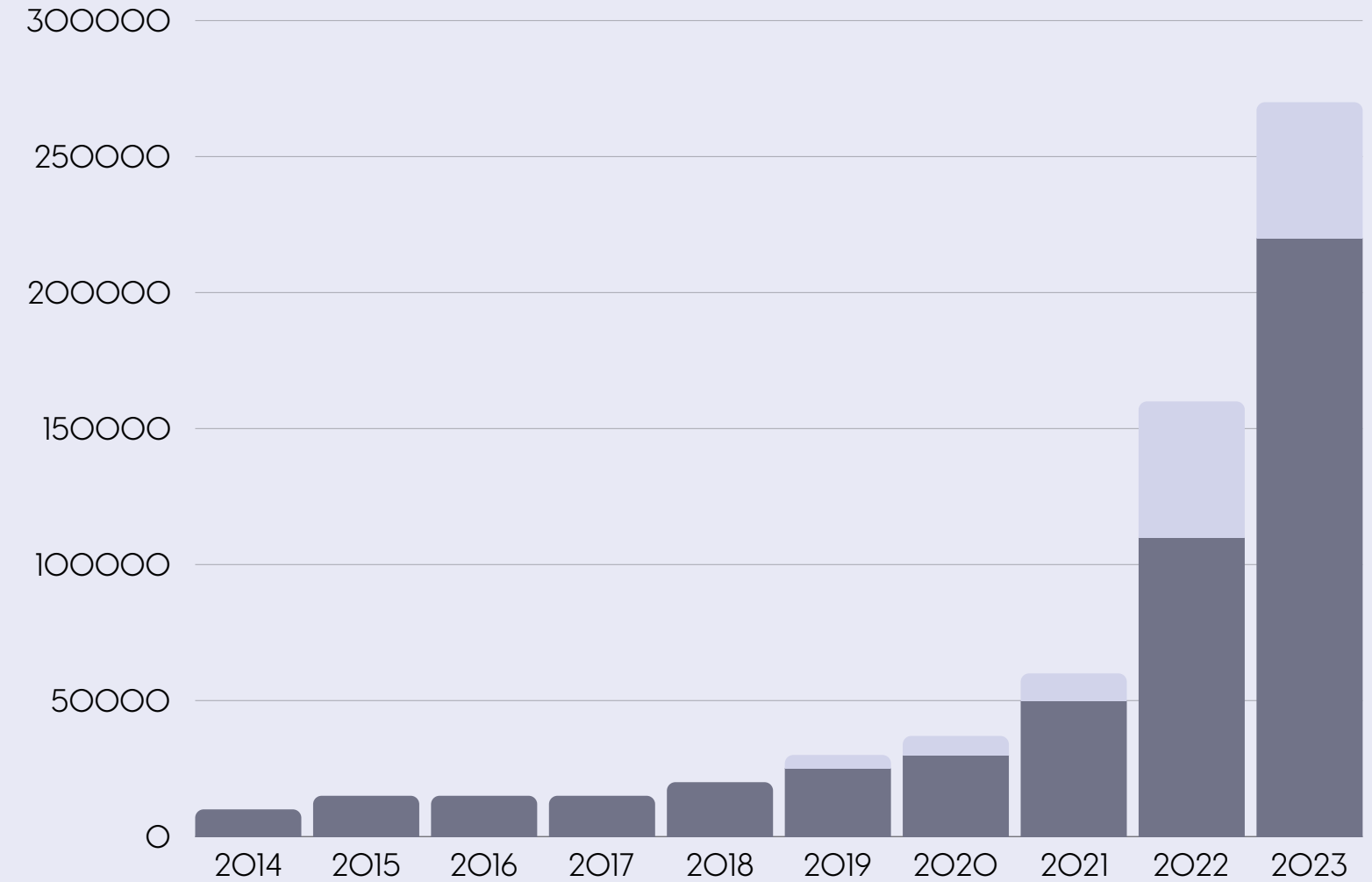

Danışmanlık şirketi Automobility Limited'in kurucusu Bill Russo, hayatının büyük bir bölümünü Amerikan devi Chrysler'de üst düzey yöneticilik yaparak geçirdikten sonra rotasını Çin'e çevirenlerden. Merkezini Çin'de kurduğu şirkette yaklaşık 20 yıldır markaları ve pazarı takip ettiğini vurgulayan Russo'ya göre gelinen bu seviyenin temelleri çok önceden atıldı.

Bugün şirketlere destek veren Çin hükümetinin yatırımları yalnızca marka imajlarını değiştirmede. Ar-Ge bütçelerinin büyüklüğü, Avrupalı isimlerin transferi, Çin'de yaşanan hava şartları gibi etkenlerin bir araya gelmesiyle elektrikli modellerdeki bu seviye kaçınılmaz bir sonuç niteliğinde.

Çinli Otomobil Markalarının Kayıtları

2014-2020 yılları arasında Çinli otomobil markalarının dünyadaki tescil sayıları oldukça düşük ve sabit bir seyir izlerken, 2021'den itibaren hızlı bir artış başlamış ve 2023'te zirveye ulaşmıştır. 2023 yılında tescil sayıları 350.000'e yaklaşarak dikkat çekici bir büyüme kaydetmiş, bu yükselişte özellikle MG markasının önemli bir rol oynadığı görülmüştür. Bu durum, Çinli otomobil markalarının küresel pazarda giderek daha fazla kabul gördüğünü ve rekabet gücünü artırdığını göstermektedir.

1.1.

Çinli Markaların Yükselişi: Ar-Ge ve Tasarımın Etkisi

Çinli otomobil üreticileri, araştırma ve geliştirmeye (Ar-Ge) yaptıkları büyük yatırımlar ve stratejik tasarım ortaklıklarıyla küresel pazarda hızla yükseliyorlar. Özellikle Geely gibi büyük Çinli firmalar, Avrupa'dan önemli tasarımcıları bünyelerine kattı ve bu sayede hem tasarımda hem de teknoloji alanlarında rekabet avantajı elde etti.

Bentley'nin eski Baş Tasarımcısı Stefan Sielaff, 2021 yılında Geely'ye katılarak şirketin küresel tasarım direktörü oldu. Sielaff, Zeekr 009 gibi elektrikli lüks minivan modellerinin tasarımında yer alarak, markanın tasarım dilini zirveye taşımayı başardı. Bu tür stratejik adımlar, Çinli üreticilerin Avrupa'dan sağladıkları tasarım uzmanlığını nasıl bir varlık haline getirdiklerini ve bu sayede hızla gelişen küresel pazarlarda daha güçlü bir konuma geldiklerini gösteriyor.

Çinli otomobil
üreticilerinin Avrupa
pazarındaki payı

%20

2025 yılı itibarıyla Çinli otomobil
üreticilerinin Avrupa pazarındaki
payının %20'ye ulaşması
bekleniyor.

Çinli otomobil üreticilerinin yükselişi, yalnızca tasarım alanındaki gelişmeleri değil, aynı zamanda teknolojik yenilikleri de kapsıyor. Bu durum, geleneksel olarak Batılı ve Japon otomobil üreticilerinin domine ettiği pazarlarda Çinli markaların hızla büyümesine olanak sağlıyor.

2025 yılına kadar, Çinli üreticilerin Avrupa pazarındaki payının %20'ye ulaşması bekleniyor. Bu artış, Çinli markaların elektrikli araçlarını daha fazla pazara sunması ve yerel yatırımlarını artırmalarıyla daha da ivme kazanacaktır. Ayrıca BYD gibi devler, 2024'te dünya çapında 3 milyondan fazla araç satışı gerçekleştirdi ve bu hızla büyüyen trendin 2025'te de devam etmesi bekleniyor. Çinli üreticiler, özellikle Avrupa'daki üretim tesisleri kurarak ve stratejik ortaklıklarla bu büyümeyi sürdürmeyi hedefliyorlar.

Ancak bu yatırımlar Avrupa'nın getirdiği korumacı gümrük vergileri gibi engellerle karşılaşabilir. Avrupa Komisyonu, Çinli üreticilerin devlet desteğiyle düşük fiyatlarla araç satmalarının rekabeti olumsuz etkilediğini belirterek, bu markalara ek gümrük vergileri getirmiştir. Yine de Çinli markalar, bu engelleri aşmak için yerel üretim tesisleri ve iş birlikleri ile karşılık verebilir.

1.2. Avrupa'nın Koruma Politikaları Ve Çinli Markaların Tepkisi

Çinli otomobil üreticilerinin Avrupa pazarındaki etkisi, Avrupa Komisyonu'nun aldığı korumacı önlemlerle karşılaştı. Avrupa otoriteleri, Çinli üreticilerin devlet destekli düşük fiyatlarla araç satmalarını, yerel otomobil sektörlerine zarar verme ve adil rekabeti engelleme olarak değerlendirdiler. Bu, Çinli üreticilerin rekabet avantajı sağlamak için kullandıkları devlet desteğinin, Avrupa pazarındaki yerel üreticiler için haksız bir avantaj sunduğu iddialarını doğurdu.

Bu sebeple, 2023 yılında Avrupa Komisyonu, Çinli otomobillerin Avrupa'ya ithalatını denetlemek için %35 oranına kadar gümrük vergileri getirdi. Bu vergi, Çinli üreticilerin düşük maliyetli araçlarını Avrupa pazarında daha pahalı hale getirecek ve pazara girişlerini zorlaştıracaktır. Bu adım, özellikle Çinli markaların piyasada daha fazla yer edinme çabalarına darbe vurmaya amaçlıyor.

Avrupada gümrük vergisi engeli

Çinli üreticiler, Avrupa Komisyonu tarafından uygulanan ve %35'e kadar ulaşabilen gümrük vergileri nedeniyle Avrupa'ya araç ihracatında büyük zorluklarla karşılaşılıyorlar.

Görsel: BYD

Görsel: Skywell

Çin hükümeti, Avrupa'nın bu hamlelerine karşı hızlı bir şekilde tepki gösterdi. Hükümet, Avrupa'daki yerel pazarların korunmasına yönelik bu tür vergi engellerine karşı yatırım stratejilerini gözden geçireceğini ve Çinli markaların Avrupa'daki yatırımlarını yeniden değerlendireceğini açıkladı. Çinli otomobil üreticileri, özellikle 2025 yılına kadar, Avrupa pazarındaki yatırımlarını daha temkinli bir şekilde yönlendirebilir. Bu süreç, Çinli üreticilerin Avrupa'daki fabrika yatırımlarını yavaşlatabileceği gibi bazı ülkelerde daha stratejik fabrika ve iş gücü yatırımları yapmalarına da olanak tanıyabilir.

Bu korumacı adımların, Çinli üreticilerin Avrupa'da daha uzun vadeli stratejiler geliştirmelerini gerektireceği aşikâr. Örneğin, 2025 yılı itibarıyla Çinli otomobil markalarının Avrupa'da daha fazla yerel üretim yaparak, gümrük vergileri etkisini azaltmaları bekleniyor. Bu da Çinli üreticilerin Avrupa'daki pazar paylarını artırmak adına daha yerel ve uzun vadeli yatırımlara yönelmelerini tetikleyebilir.

1.3. Çinli Devlerin Avrupa Yatırımları, Küresel Otomobil Endüstrisini Etkiliyor

2025 yılında, BYD ve diğer Çinli üreticilerin Avrupa'da daha fazla fabrika yatırımı yapması ve elektrikli araç pazarındaki rekabetin daha da kızışması bekleniyor. Çinli markalar, Avrupa'daki pazar paylarını arttırarak, yerel üreticilere karşı ciddi bir tehdit oluşturmaya devam edecekler.

Görsel: BYD

3 milyon araç satışı

%40

BYD, 2024 yılı Ocak-Ekim döneminde dünya çapında 3 milyon araç satışı gerçekleştirerek önceki döneme göre satışlarını %40 oranında arttırdı.

BYD, 2024 yılı Ocak-Ekim döneminde dünya çapında 3 milyon araç satışı gerçekleştirdi ve bu dönemdeki satışlarını %40 oranında arttırdı. Bu büyüme, Çinli üreticilerin küresel pazardaki paylarını arttırmaya devam edeceği yönündeki beklentileri pekiştiriyor. Şirket sadece Çin'de değil, Avrupa ve Güneydoğu Asya gibi pazarlarda da hızla büyümeye devam ediyor. 2025 yılı itibarıyla Avrupa pazarına daha fazla yatırım yapmayı planlayan BYD, uygun fiyatlı elektrikli araçlarıyla Tesla gibi büyük rakiplerle rekabet etmeye odaklanıyor.

Çinli diğer otomobil üreticileri, özellikle NIO ve XPeng de Avrupa pazarına yönelik agresif stratejiler izliyor. NIO, ES7 ve ET7 modellerini Avrupa pazarına sunarak elektrikli araç portföyünü genişletiyor. XPeng ise G9 SUV modeliyle pazara adım atıyor ve Avrupa'daki varlığını güçlendiriyor. 2025 yılına kadar Çinli markaların Avrupa'daki etkilerinin artması bekleniyor. Bu markalar, Avrupa'daki büyük otomobil üreticilerine rakip olma hedefiyle, düşük maliyetli ve yüksek performanslı elektrikli araçlarını piyasaya sunmaya devam ediyorlar.

Görsel: NIO

Görsel: Land Rover

Şarj Edilebilir Hibrit Modeller Etkisini Artırıyor

Görsel: BYD

Elektrikli otomobillerin satış paylarını son yıllarda artırdığı grafikler özellikle 2024'in ilk çeyreği itibarıyla biraz daha yönünü durgunluğa bıraktı. Özellikle devletlerin araç alımlarında verdiği ciddi teşviklerin sona ermesiyle birlikte satış adetlerindeki hızın hissedilir derecede düştüğüne şahit olduk. Elektrikli otomobillerin satışları devam ederken, bu teknolojiye hayat tempoları ve ihtiyaçları uygun olmayan kullanıcılar için "PHEV" olarak nitelendirilen şarj edilebilir hibrit seçeneklerin yükselişi bir dönem bizi bekliyor.

Avrupa'da, PHEV'lerin pazar payı özellikle dikkat çekici, 2024 yılı üçüncü çeyreğinde, elektrifikasyon araçlarının pazar payı %41'e yükseldi, 2023 yılının başında ise bu oran %28 civarındaydı. Bu artış, büyük ölçüde Çin'in PHEV pazarındaki büyümenin üç katına çıkmasıyla destekleniyor. İspanya ve Birleşik Krallık gibi pazarlarda ise hükümet teşvikleri ve daha sıkı emisyon düzenlemeleri nedeniyle PHEV satışları güçlü bir şekilde artmaya devam etti.

Otomobiller sadece bir ulaşım aracı değil, kişisel bir deneyim alanı haline geliyor.

Ezgi Yıldız Kefeli
Mercedes-Benz Kurumsal
İletişim ve Otomobil Pazarlama
Grup Müdürü

2025, lüks otomotiv sektöründe önemli bir dönüşüm yılı olacak. Sektördeki yenilikler, teknolojik gelişmeler ve müşteri deneyimindeki değişiklikler bu dönemde ön plana çıkacak.

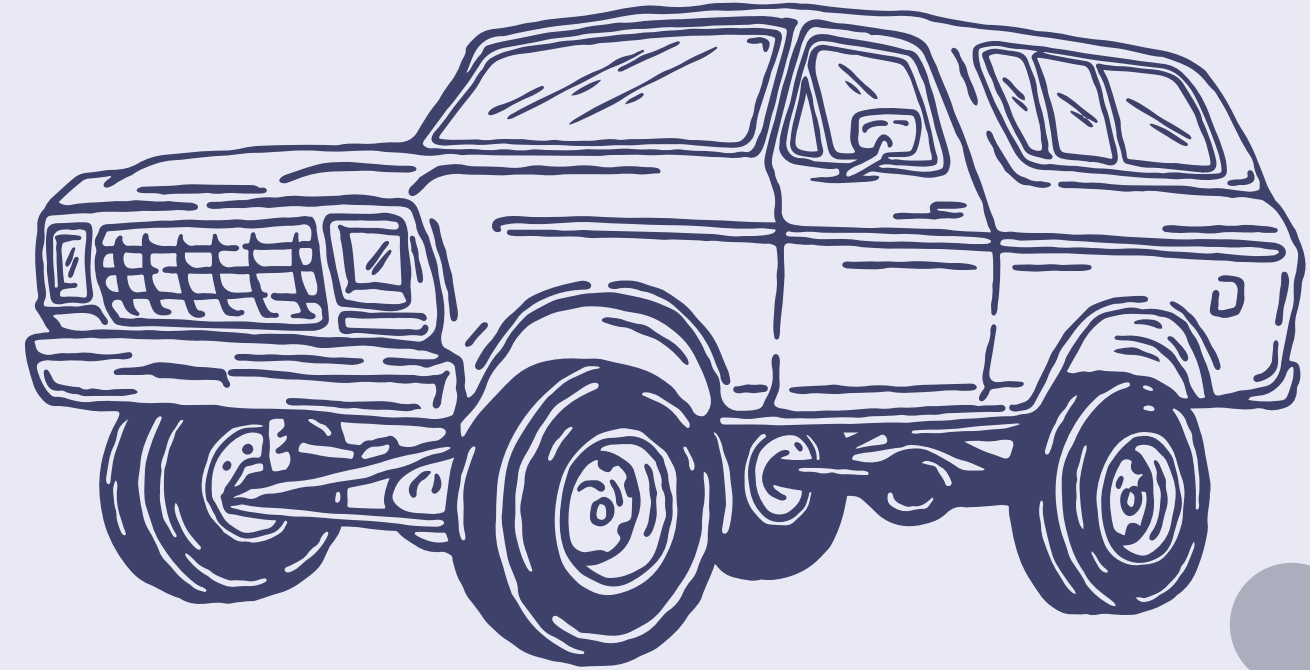
Lüks artık yalnızca estetik ve performansla tanımlanmıyor, çevreye ve topluma duyarlılık da büyük bir yer tutuyor. Müşteriler, otomobil seçerken yalnızca kendilerini ifade etmekle kalmıyor, aynı zamanda dünya için de bir fark yaratmayı amaçlıyor. Bu bağlamda, sürdürülebilirlik giderek daha fazla ön plana çıkıyor ve elektrikli araçlar, karbon nötr bir gelecek hedefiyle sektördeki yerini sağlamlaştırıyor. Geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımının artması ve yenilikçi üretim teknikleriyle sürdürülebilir lüks anlayışı yeniden şekillendiriliyor.

2025'te, otomobiller sadece bir ulaşım aracı değil, kişisel bir deneyim alanı haline gelecek. Sürücünün alışkanlıklarına ve tercihlerine uyum sağlayan teknolojiler, araçları daha sezgisel ve kişisel hale getirecek. Bu da otomobil sahiplerinin her yolculukta benzersiz bir deneyim yaşamasını sağlayacak.

Tasarımda da cesur adımlar atılıyor. Minimalist çizgiler ve aerodinamik detaylar ile teknolojik yenilikler birleşerek, otomobillerin estetik ve işlevselliği daha da ileriye taşınması bekleniyor. Bu dönüşüm, sektördeki rekabeti ve müşteri beklentilerini şekillendirecek.

2.1 Hibrit Sistemler Uzun Yolda Menzil Sorununu Çözüyor

Alışılmış hibrit sistemlerden farklı olarak PHEV rozeti taşıyan araçlarda çok daha yüksek kapasiteli bataryalara yer veriliyor. Bu sayede kullanıcılar 70-120 kilometre aralığında tamamen elektrikli sürüş imkanı sağlarken, araçlarını şehir içlerinde ve günlük tempolarında bir elektrikli otomobil gibi değerlendirebiliyor. Şehirlerarası uzun yol ihtiyaçlarında ise benzinli motor kullanılıp, %100 elektrikli otomobillerde yaşanan menzil ve uzun şarj gibi süreçler geride bırakılabiliyor.

PHEV altyapısına sahip araçların bir diğer öne çıkan özelliği de geleneksel hibritlere göre çok daha performanslı olması. Örneğin son olarak Türkiye'de satışa sunulan MG HS'e baktığımızda, 1,5 litrelik benzinli motor ve elektrik motorlarının kombinasyonu ise 339 beygirlik bir güç sunabildiğini görüyoruz. 21.4 kWsa kapasiteli bir batarya konumlandırılan bu model 55 litre yakıt deposunu da dahil ettiğimizde 1000 kilometre üzerinde menzil iddiası taşıyor.

Görsel: Ford

**Bağlantılılık ve sürdürülebilirlik,
geleceğin mobilitesini inşa etmenin
temelini oluşturuyor.**

Andrea Casaluci
Pirelli CEO

Bağlantılılık ve sürdürülebilirlik, geleceğin mobilitesini inşa etmenin temelini oluşturuyor. Bu iki unsur Pirelli açısından özellikle lideri olduğumuz ve sektör halen dönüşüm geçirirken daha güçlü bir dayanıklılık sergileyen premium ve prestij segmentleri için de kritik önem taşıyor. Pirelli inovasyondan yararlanarak geleceğin bağlantılı ve sürdürülebilir lastiklerinde liderliğini korumaya devam edecek. Yüksek Değerli ürünlerden elde ettiğimiz gelirin yaklaşık yüzde 5'ini (sektörün en yüksek oranı) sürekli olarak Ar-Ge yatırımlarına ayırıyoruz.

Dünya lideri olduğumuz motor sporları bize sürekli inovasyon için bir laboratuvar ortamı sunuyor. Bağlantılılık konusuna gelecek olursak bir süre önce lanse ettiğimiz yeni nesil Pirelli Cyber Tyre sistemi sensörlü lastiklerden benzersiz verilerin toplanmasını, işlenmesini ve gerçek zamanlı olarak aracın kontrol ünitesine iletilmesini sağlıyor. Bu sistem ayrıca aracın daha hızlı tepki vermesini sağlarken güvenliği, verimliliği ve performansı optimize ediyor. Sürdürülebilirlik açısından ise biyo bazlı ve geri dönüştürülmüş malzeme kullanımı, elektrikli (BEV) ve şarj edilebilir elektrikli hibrit (PHEV) araçlar için lastikler geliştirme, daha uzun ömürlü lastikler sunma ve dünya çapındaki tesislerimizde yenilenebilir enerji tüketimi (2025'ten itibaren) gibi temel unsurlara odaklanıyoruz.

2.2. Türkiye’de ve Dünyada PHEV Teknolojisinin Geleceği

Şarj edilebilir hibritleri 2025 yılında Türkiye'nin de popülerleri arasında görebiliyor olmamızın bir diğer etkisi de BYD olacak. Dünyanın en büyük elektrikli otomobil üretici olan BYD, yaklaşık 1 milyar dolar yatırımla Türkiye'de bir fabrika açmaya hazırlanıyor. Yıllık 150 bin araç kapasiteli bu tesiste elektrikli modellerin yanında şarj edilebilir hibrit otomobiller de üretilecek. Kasım 2024 içerisinde BYD'nin Türkiye için açıkladığı yeni ürün gamı listesinde elektrikliğin yanında PHEV seçenek olan Seal U-DMi de yerini alıyor.

Şarj edilebilir hibritlerde katalog verilerine bakıldığında 100 kilometrede 1 litrenin altında ortalama tüketim verileri görülüyor. Bu değerlerin yakalanabilmesi için bataryaların sürekli dolu olması ve elektrik sürüşüne ağırlık verilmesi şart. Aksi durumlarda özellikle şehir içi sürüşlerde yüksek tüketim verileri görülebilir.

PHEV teknolojisine sahip hibritlerin dış pazarlar ile birlikte Türkiye'de popüler olmasının temelinde, artık daha erişilebilir markalar üzerinden sunulması yatıyor. Geçtiğimiz süreçte daha çok premium markaların listelerinde kendisine yer bulan bu teknolojiyi, yeni markaların oyuna girmesiyle birlikte geniş kitlelerde görme şansı bizi bekliyor. Bu tipte bir otomobilin halihazırda Türkiye'de üretildiğini de hatırlatmak da fayda var. İkinci nesil Toyota C-HR, henüz Türkiye pazarında satışa sunulmasa da Sakarya'daki fabrikadan dünyaya ihraç ediliyor.

İnanç Salman
ZES Genel Müdürü

2036'ya kadar elektrikli araçların (EV) içten yanmalı motorlu (ICE) araçları geride bırakacağı öngörülüyor.

Otomotiv sektörü önümüzdeki dönemde elektrikli araçlara geçiş ve pil teknolojilerinin gelişmesiyle dönüşümünü hızlandıracak.

2036'ya kadar elektrikli araçların (EV) içten yanmalı motorlu (ICE) araçları geride bırakacağı öngörülüyor. Artan çevre bilinci de bu dönüşümü daha da ileriye taşıyacak. Elektrikli araçlarda hem maliyetleri düşürmek hem menzili artırmak için araçların ağırlıkları da azalacak.

Görsel: Volvo

Paralel olarak, bataryaların hafifletilmesi konusunda teknoloji ilerlemeye devam ediyor. Katı hal pillerinin gelişimiyle 2028'den sonra araçların 1.450 km'nin üzerinde menzil sunması bekleniyor. Şu anda elektrikli araçlarda menzilin Avrupa'da 700 km, Çin'de 800 km'ler civarında olduğu düşünüldüğünde bu çok önemli bir gelişme.

Biz de elektrikli araç şarj çözümlerimizle hem ülkemizde hem yurt dışında e-mobilite ekosisteminin yaygınlaştırılmasına öncülük etmeye devam edeceğiz. 2018 yılında Zes'i kurarak Türkiye'de elektrikli araç şarj operatörlüğüne başladık. Edindiğimiz bilgi birikimi ve tecrübe ile Avrupa'daki yolculuğumuza "electrip" markamızla devam ediyoruz. Zes ile Türkiye'de 1700'ün üzerinde lokasyonda yaklaşık 4000 soket ile hizmet veriyoruz. Avrupa genelinde ise soket sayımız 1000'e ulaştı.

Görsel: BYD

Hidrojenle Hareketlenme: Geleceğin Teknolojisi

Görsel: Honda

Çinli otomobil üreticilerinin elektrikli araç teknolojilerindeki üstünlükleri, diğer otomobil üreticilerini alternatif yakıt teknolojilerine daha fazla yatırım yapmaya teşvik ediyor. Bunlardan biri de hidrojen yakıt hücresi araçları. Bu teknoloji, ilk olarak 1966 yılında Amerikan General Motors tarafından üretilen Chevrolet Electrovan ile otomotiv dünyasında kendini göstermeye başladı. Daha sonra 1979'da BMW'nin E12 nesil 5 Serisi ile Avrupa'da da denenilen hidrojen teknolojisi, Japon markaların bu alana girmesiyle daha fazla gelişim gösterdi. Bugün, Toyota ve Honda gibi devler bu teknolojiyi benimsemişken, gelecekte hidrojen teknolojisinin daha fazla yer bulması bekleniyor.

5.000 adet hidrojen yakıt hücresi araç

Çin hükümeti, 2025 yılına kadar halk taşımacılığı ve lojistik sektörlerinde kullanılmak üzere 5.000 adet hidrojen yakıt hücresi araç üretmeyi hedefliyor.

“

Hidrojen üretim maliyetleri düştükçe, sıfır emisyonlu araçlar daha geniş kitlelere ulaşıyor.

Bülent Kılıçer
Honda Türkiye Kıdemli
Genel Müdür Yardımcısı

Hidrojen Yakıtlı Araçlar, sıfır emisyonlu sürüş imkanı sunmasıyla dikkat çekiyor. Ancak buna rağmen hidrojen üretim maliyetlerinin yüksek olması ve hidrojen altyapısının yeterince gelişmemiş olması nedeniyle henüz yaygınlaşamadı. Japonya ve Güney Kore gibi ülkeler, hidrojenli araçlar için büyük yatırımlar yapıyor ve bu alanda lider konumundalar. Honda da 2024 yılında Amerika'da üretilen hidrojen yakıt hücresi CR-V modelini tanıttı. Otomobillerin yakıt hücresi sistemleri Honda ve General Motors'un ortak girişimi olan Michigan'daki Fuel Cell System Manufacturing'de üretiliyor. Bu yakıt hücresi sistemi, Honda'nın yakıt hücresi Clarity modelinde kullanılan eski sisteme göre iki kat daha dayanıklı ve üçte iki oranında daha ucuz olmasıyla öne çıkıyor. Güncel bir diğer önemli gelişme ise Honda, karbon nötr ulaşımı desteklemek için HySE-X2 adlı hidrojenli aracı ile 2025 Dakar Rallisi'ne katılmayı planlıyor. Yüksek basınçlı hidrojen tankları ve özel motorlarla donatılan HySE-X2, dayanıklılık koşullarında hidrojenin verimliliğini test etmeyi hedefliyor. Hydrogen Small mobility & Engine araştırma konsorsiyumu; Honda, Yamaha, Kawasaki ve Suzuki gibi isimleri bir araya getirdi. Hidrojen üretim maliyetlerinin düşmesi ve altyapının gelişmesi durumunda bu teknolojiye olan ilginin artması bekleniyor.

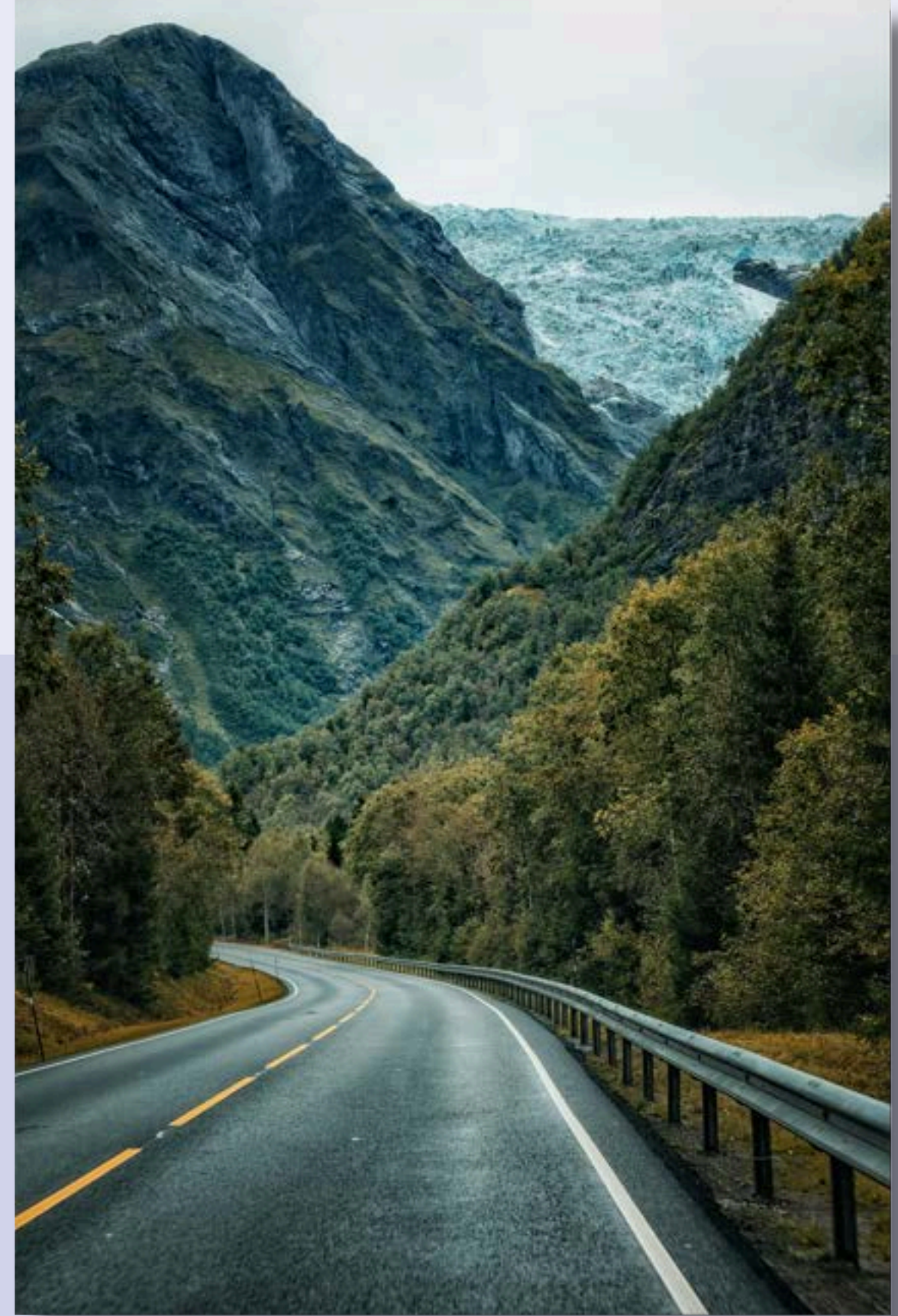
”

3.1. Hidrojen Yakıt Hücresi Araçlar, Elektrikli Araç Pazarındaki Büyüme Fırsatını Yakalıyor

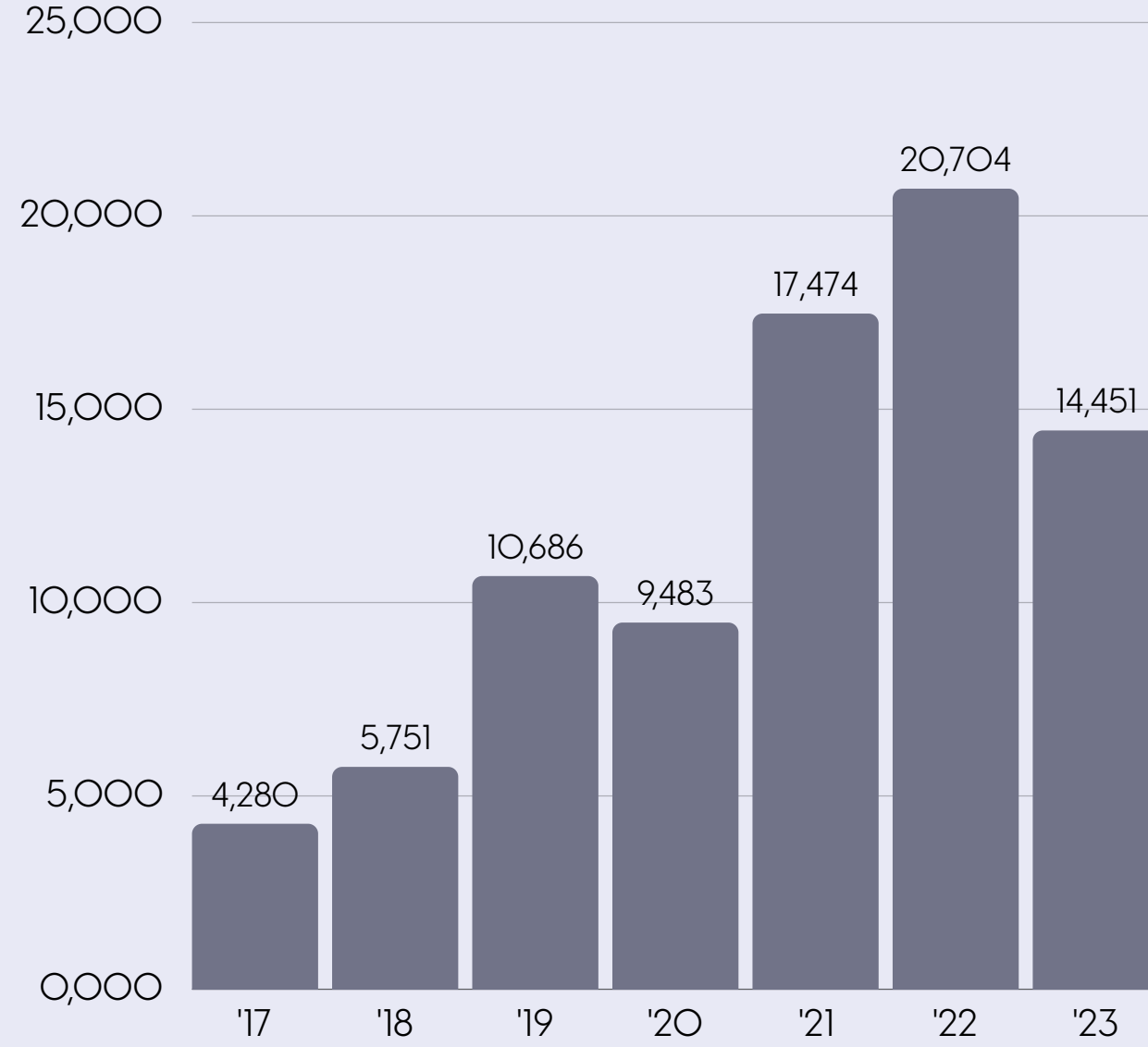
Hidrojen yakıt hücresi araçlar, yüksek üretim kapasitesine sahip büyük üreticiler tarafından benimsenmiş olsa da, bu araçların dünya genelindeki üretim ve satış adetleri hala çok düşük seviyelerde. 2023 yılı itibarıyla dünya çapında hidrojen yakıtlı araç satışları 15.000 adet civarındaydı. Bu düşük satış oranları, hidrojen yakıtın üretimi, depolanması ve taşınması gibi yüksek maliyetli süreçlerin yanı sıra, hidrojen yakıt dolum istasyonlarına yapılan yatırımların eksikliğinden kaynaklanıyor.

Ancak bu teknolojinin en büyük avantajlarından biri, batarya tabanlı araçlar gibi uzun dolum süreleri ve kısa menzillerle sınırlı olmaması; aksine hidrojen yakıt dolum istasyonlarında sadece 3 dakikada dolum yapılabilmesi ve yaklaşık 500 kilometre menzil sunmasıdır.

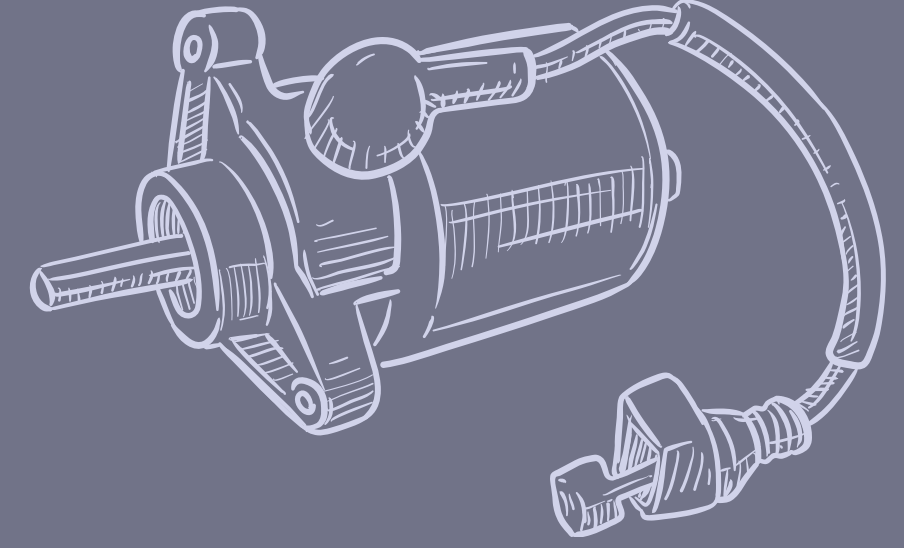

Küresel FCEV Satış Trendi

2017 ile 2023 arasında yakıt hücreli elektrikli araç (FCEV) satışları, yıllık %22,5 bileşik büyüme oranıyla (CAGR) önemli bir artış kaydetti. 2022 yılında satışlar 20.704 adede ulaşarak zirve yaptı ancak 2023'te %30,2'lik bir düşüşle 14.451 adede geriledi. Bu gerilemeye rağmen, genel olarak FCEV pazarı, son altı yılda dikkate değer bir büyüme ve gelişim gösterdi.

OGGUSTO

Altyapı zorlukları

- Hidrojen yakıt hücreli araç pazarının büyümesindeki en büyük engellerden biri, sınırlı sayıda hidrojen dolum istasyonudur. Küresel çapta bu istasyonların yaygınlaştırılması için hala önemli yatırımlara ihtiyaç duyulmaktadır.
- Hidrojen üretimi, depolanması ve taşınmasının yüksek maliyetleri, daha geniş bir benimsemeyi engellemekte ancak bu maliyetlerin düşürülmesi için teknolojik ilerlemeler ve devlet teşvikleri devreye girmektedir.

3.2. Yeni İş Birlikleri Hidrojen Yakıtlı Araçların Üretim Hızını Artırıyor

Geride bırakmaya hazırlandığımız 2024 yılı, hidrojen yakıt teknolojisi açısından kayda değer gelişmelere sahne oldu. Özellikle iki dev üretici Toyota ve BMW'nin iş birliği, sektörde dikkat çeken bir hareketlilik yarattı.

Görsel: Toyota

Yapılan duyuru ile birlikte BMM'nin de hidrojen yakıtlı araçlarda vites yükselterek seri üretime geçişi dikkat çekiyor. Eğer herhangi bir aksaklık olmaz ise 2026 yılında BMM'den seri üretim adetlerinde yepyeni bir hidrojen yakıtlı model göreceğiz. Bu da seri üretim kapsamında bu teknolojiyi taşıyan ilk premium otomobilin yollara çıkacağı anlamına geliyor. 2011'de başlayan Toyota-BMW ortaklığının üçün nesil teknolojilerinden güç alacak projeye ilgili iddialı açıklamalar da dikkat çekiyor. BMW Yönetim Kurulu Başkanı Oliver Zipse'ye göre bu adım otomotiv tarihinde bir dönüm noktası oluşturacak. Oluşturulacak daha verimli modeller ve ekosistem yatırımları ile yakıt hücreli elektrikli araçlara yönelik önemli bir talep olacağı da bu anlaşmanın satır başları arasında yer alıyor.

Görsel: Ford

Retroya Dönüş Geçmişe Dönmek Mi Yoksa Yenilik Mi?

Görsel: Ford

Çok fazla teknik verileri ve rakamları konuştuğumuz raporumuza renk katacak bölüm için rotayı "tasarım" için kırma zamanı. Otomobil dünyasında son yıllarda en fazla konuşulan madde elektrifikasyon olsa da, markaların dönüşümündeki bir diğer kilit parça da tasarım kimliği. Bugün baktığımızda pek çok üreticinin yeni bir kimlik arayışı sebebiyle bir karakter krizi yaşadığını söylemek yanlış olmayacak. Marka logolarının sadeleşmesine karşın tasarımların bu denli karmaşıklaşması da şüphesiz ilginç bir paradoks niteliğinde.

Elektrifikasyonla birlikte tasarım trendinin son yıllardaki yükselen yıldızı "retroya dönüş" diyebiliriz. Avrupalı üreticilerin özellikle Çinli markalara karşı en büyük silahlarından birisi olan "gelenek" maddesini öne sürdüğü bu yaklaşım sayesinde otomobil tutkunlarının da yüzü gülüyor.

Görsel: BMW

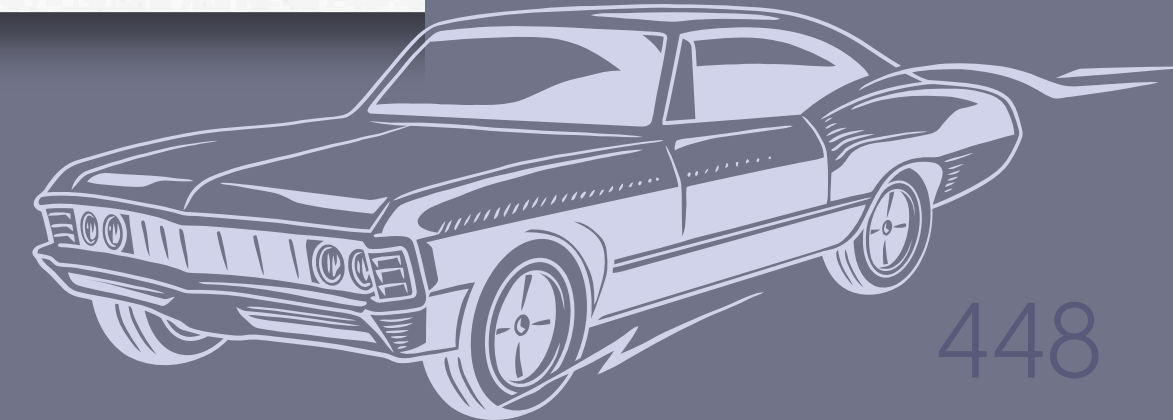
4.1 Mikro Mobilite ve Iso Isetta'dan Microlino'ya

Retro akımının etkisi sadece büyük üreticilerle sınırlı kalmıyor; mikro mobilite araçları da bu trenden etkileniyor. BMW'nin Iso Isetta modeli, şirketin zor bir dönemden çıkmasına yardımcı olmuş ve yıllar sonra Microlino adıyla modernize edilerek tekrar hayata geçirilmiştir.

Microlino, şehir içi elektrikli ulaşım çözümü sunan ve Iso Isetta tasarımına sadık kalan bir araç olarak dikkatleri çekiyor. 2024 yılında kısıtlı pazarlarda bulunan bu mikro araç, 2025'te daha geniş kitlelere ulaşması bekleniyor ve retro tasarım anlayışını modern bir mobilite çözümüyle harmanlıyor.

İkoniklerin dönüşü

Renault, retro tasarım anlayışını en iyi şekilde benimseyen markalardan birisi olarak 2024 yılında dikkatleri üzerine çekti. "Uygun fiyatlı elektrikli otomobil" stratejisini klasik modellerini hayata döndürerek taçlandıran Fransız üretici, kısa sürede adeta bir ürün gamı oluşturdu. 70'li yıllara damga vuran R5'i klasik tasarımına sadık kalarak üretime taşıyan Renault, hemen ardından Paris Otomobil Fuarı'nda gösterdiği R4 ile yelpazeyi genişletti. 2026 yılında 20.000 euro fiyat seviyesinde satışa sunulması beklenen Twingo da bir diğer ikonik dönüş hikayesi olacak.

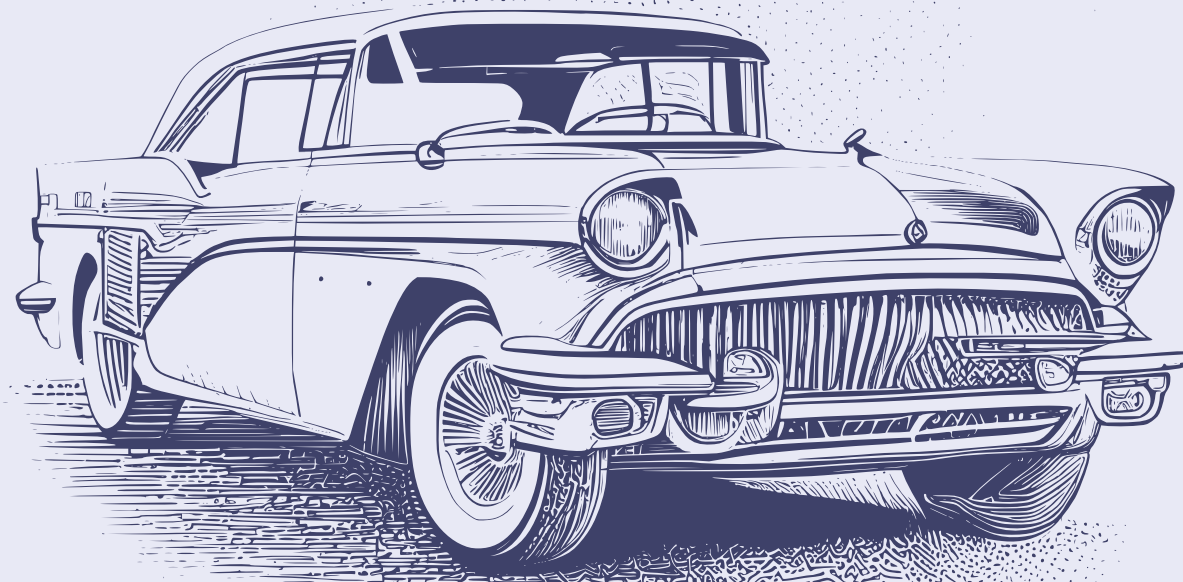

Dr. Berk Çağdaş
MAİS A.Ş. Genel Müdürü

“

Retro modellerin dönüşü, otomobil sektöründe geçmişin izlerini geleceğe taşıyan heyecan verici bir trendin başladığını gösteriyor.

Paris Otomobil Fuarı'nda büyük ilgi gören R4 ve R5, retro modellerin dönüşünde Renault markasının dünyayı sallamaya geldiğini de gösterdi. 2025 yılının ilk yarısında rengarenk dünyasıyla Türkiye'de satışa sunacağımız ikonik Renault 5 ise retro çağının Türkiye'deki en dikkat çekici temsilcisi olacak.

”

4.2. Arazinin Kralları: Retro Suv Modelleri

Retroya dönüşün yaşandığı bir diğer kulvarda ise arazinin kralları karşımıza çıkıyor. Ford'un ilk kez 1966 yılında satışa sunduğu ikonik SUV modeli Bronco, klasik genlerinden esintiler taşıyan modernliğiyle tekrar yollara döndürülmüş durumda. Bronco ürün gamını sürpriz bir şekilde Sport versiyonu üzerinden Türkiye'ye de getiren Amerikalı üretici, 2025'te büyük abi için de bir sürpriz yapabilir.

Maceracıların dünyasında bir önemli dönüşüm de Toyota Land Cruiser'dan geliyor. Türkiye'de de satışa sunulan yeni nesil Land Cruiser'ın 80'li yıllardaki versiyonu da klasik genlerine sadık kalınarak tekrar satışa sunuluyor. Avrupa, Amerika ve Japonya merkezli üreticilerin büyük bir bölümü konsept aşamasında olan çokça retro modelini yakın geçmişte karşımıza çıkarttı. 2025 yılı bizlere bu konseptlerin üretime geçişlerinde yeni haberleri de getirme potansiyeli taşıyor.

5

Otomobil Üretiminde Yeni Dönem: Gigacasting

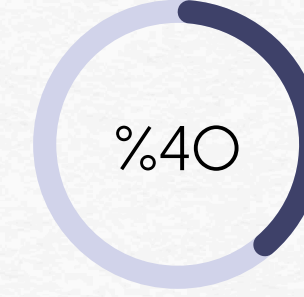
OGGUSTO

"Gigacasting" terimi otomobil üretiminde yeni bir devrimin işaretçisi olarak kabul ediliyor. İtalya merkezli IDRA ve Çinli LK Machinery'nin geliştirme sürecinin ardından Tesla'nın üretim aşamasına dahil ettiği bu teknoloji ile üretim maliyetleri ve hızı gözle görülür şekilde aşağı çekilebilecek. Teknik sayesinde otomobillerin temel gövde parçaları tek parçada üretilebiliyor. Üreticilerin bu yöntemle geçişle birlikte maliyetleri %40'a kadar düşürme potansiyeli söz konusu.

Üretim
maliyetlerinde düşüş

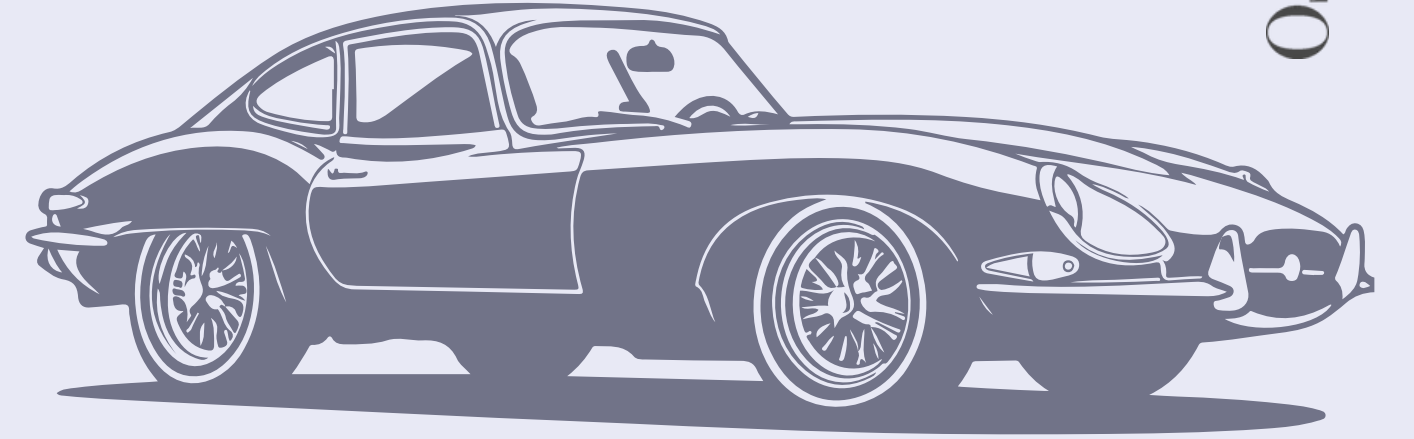

"Gigacasting" teknolojisi ile otomobil üretim maliyetlerinin %40 kadar düşmesi mümkün.

İlk kez Tesla'nın Model Y'de kullandığı bu teknoloji, 2025'te adından çokça söz ettirecek. Verimliliğe ve maliyet düşürmeye olan etkisiyle birlikte Toyota gibi bir başka devin de üretim sürecine dahil etmeye hazırlandığı teknolojiye Çinli markalardan da ilgi var. 2024 içerisinde dünyanın ilk tek parça şasisini ürettiğini açıklayan Chery, bu sayede araçları çok daha ucuza sunmak istiyor.

Şu aşamada bu tip altyapılar için en büyük soru işareti ise olası kazalarda onarımlarının nasıl yapılacağı üzerine. Önümüzdeki birkaç yıl içerisinde bu konuyla ilgili de temel sorunları ortadan kaldırılması bekleniyor. Tek parçada üretilen otomobilleri 2030'dadaha fazla duymayı bekliyoruz.

Gigacasting, otomotiv sanayisinde büyük, karmaşık parçalara tek parça döküm yapabilen bir üretim teknolojisidir. Bu teknoloji, İtalya merkezli IDRA ve Çinli LK Machinery gibi şirketlerin geliştirdiği devasa döküm makinelerini kullanarak, araçların temel gövde parçalarını tek bir parçada üretilmesini sağlıyor. Bu sayede üretim maliyetleri ve zamanında ciddi bir azalma sağlanabiliyor.

Bitirirken

Elektrikli ve hibrit araçlar ile retro tasarımlar, otomotivin sürdürülebilir ve nostaljik geleceğini şekillendiriyor.

2025 yılı otomobil trendleri, sektörün hızla değişen dinamiklerini yansıtan pek çok yenilik ve teknolojiyi içinde barındırıyor. Elektrifikasyonun etkisi, özellikle elektrikli ve hibrit araçlara olan talebin artmasıyla, otomotiv endüstrisinin geleceği şekillendiriliyor. Gigacasting gibi üretim teknolojileri ile maliyetlerin düşürülmesi ve üretim hızının artırılması, markaların rekabet gücünü artırıyor.

Ayrıca retro tasarımlar ile markalar, geçmişin ikonik modellerini modern bir biçimde yeniden hayata geçirerek hem nostaljiyi hem de yenilikçiliği harmanlıyor. 2025 yılında ayrıca şarj edilebilir hibrit araçların yükselen popüleritesi ve PHEV teknolojisinin geniş bir kitleye ulaşması bekleniyor. Bu gelişmeler, otomobil dünyasında daha erişilebilir, sürdürülebilir ve teknolojik açıdan gelişmiş araçların ortaya çıkmasına olanak tanıyor.

Kaynaklar

Global EV sales increase in 2024 YTD, BYD world's top exporter

<https://ukinvestormagazine.co.uk/global-ev-sales-increase-in-2024-byd-worlds-top-exporter/>

BYD surges overseas: Can it steal back the EV sales crown from Tesla?

<https://electrek.co/2024/07/24/byd-surges-overseas-take-back-teslas-ev-sales-crown/>

BYD Sales by Model and Country (Statistics Update October 2024)

<https://tridenstechnology.com/byd-sales-statistics/>

Transport & Environment (T&E)'a Göre Elektrikli Araçlar 2025 Yılına Kadar AB Otomobil Pazarının %24'ünü Oluşturabilir

https://ticaret.gov.tr/blog/sektor-haberleri/transport-environment-tea-gore-elektrikli-araclar-2025-yilina-kadar-ab-otomobil-pazarinin-24unu-olusturabilir?utm_source=chatgpt.com

Global Market Size, Forecast, and Trend Highlights Over 2025-2037

<https://www.researchnester.com/reports/hydrogen-fuel-cell-vehicle-market/3616>

Global EV And PHEV Sales Surge 69% YoY, But Dive 26% From December High

<https://www.carscoops.com/2024/02/sales-of-ev-and-phevs-are-higher-than-last-year-but-dropped-from-december/>

Electric Vehicle Sales Review Q3-2024

<https://www.strategyand.pwc.com/de/en/industries/automotive/electric-vehicle-sales-review-2024-q3.html>

2025 SÜPERYAT TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Mehmet Fatih Sözer

OGGUSTO Editörü

ve

Sinem Genç

OGGUSTO Yat Koordinatörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'ın Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Yeni Yat Talebi Düştü, İkinci El Yükseliyor

2024 yılı, süperyat dünyasında hem zorlukların hem de fırsatların öne çıktığı bir yıl oldu. Küresel ekonomik dalgalanmalar ve değişen tüketici alışkanlıkları, süperyat sektöründe yeni dinamikler oluşturdu.

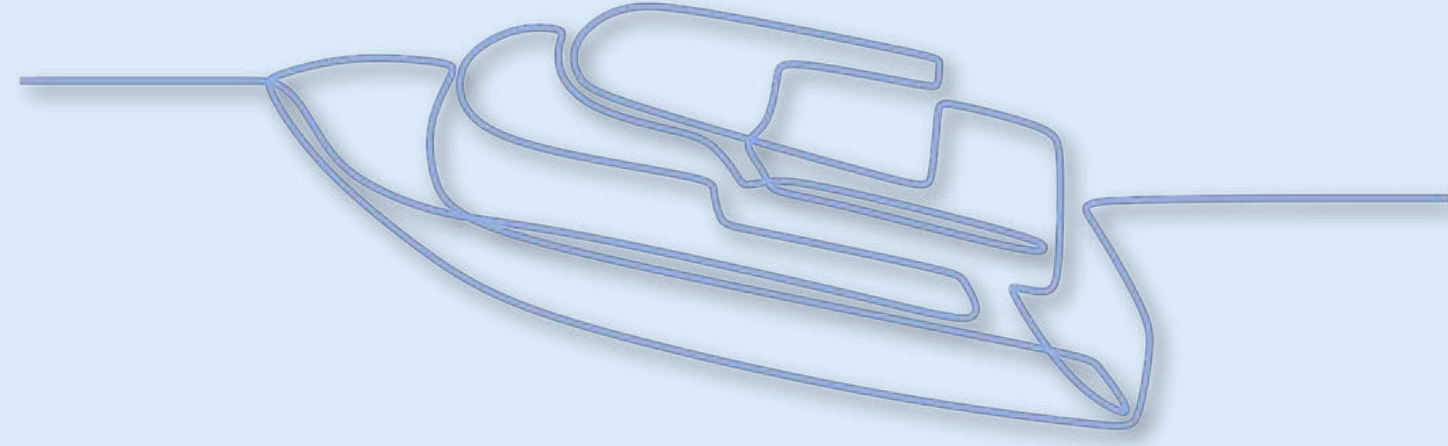
Yeni inşa edilen süperyatlara olan talepte %27'lik bir düşüş görülmesine rağmen, ikinci el satışların görece güçlü bir performans sergilemesi, sektörün esneklik kapasitesini ortaya koydu.

2024'te 4.6 Milyar \$'lık Satış Oldu

Yıl boyunca toplam süperyat satışları 4,6 milyar dolarlık bir hacim oluşturdu ve bu durum, büyük yatların yüksek fiyatlı satışlarının pazar değerini korumadaki etkisini bir kez daha gözler önüne serdi.

Türkiye'nin yükselen üretim gücü, sektör için hem heyecan verici hem de yenilikçi bir geleceğin habercisi.

Yeni nesil yat sahipleri, yalnızca lüks ve estetik değil, aynı zamanda çevreye duyarlı tasarımlar ve ileri teknoloji çözümleri talep ederek sektörü dönüştürdü.

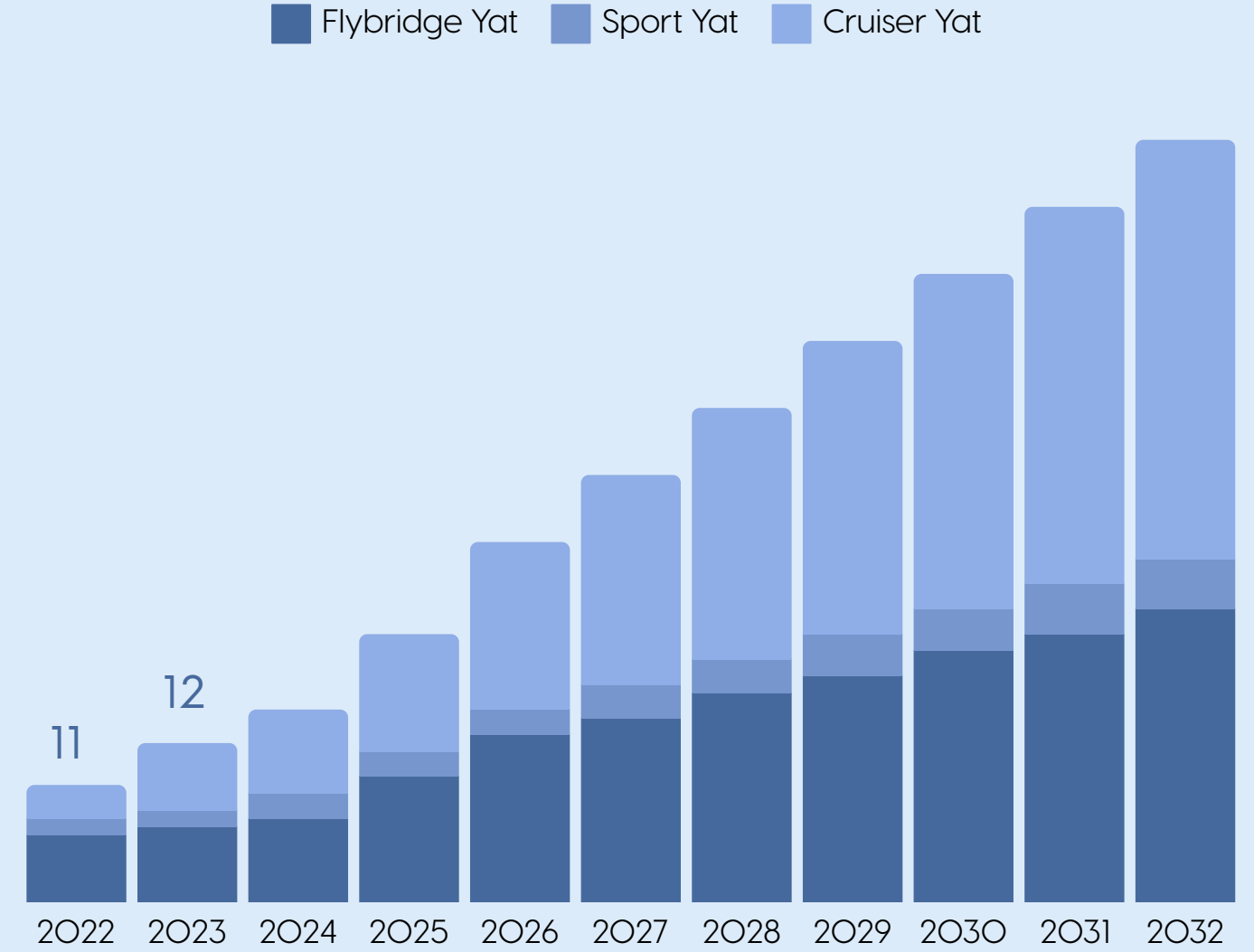

12 Milyar Euroluk Dev Bir Ekonomi Yaratıyor

2025'te süperyat sektörü denizlerdeki lüks yaşamı yeniden tanımlayacak pek çok yenilikle karşı karşıya. Küresel ölçekte 12 milyar Euro'luk bir ekonomik etkiye sahip olan süperyat sektörü, 250.000'den fazla kişiye istihdam sağlıyor.

Ürün Bazında Yat Pazar Büyüklüğü, 2022-2032 (Milyar USD)

Yat pazarı, 2022'den 2032'ye kadar önemli bir büyüme trendi içinde. Cruiser Yachts en güçlü segment olarak öne çıkarken, Sport ve Flybridge Yachts segmentlerinde de dikkat çekici büyüme bekleniyor. Bu büyüme, lüks yaşam tarzına yönelik artan talep ve denizcilik turizminin yükselişi ile destekleniyor.

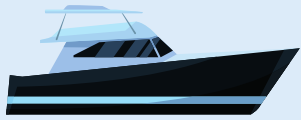
2025'te Süperyat Dünyasını Neler Bekliyor?

Süperyat pazarı % 7.8'lik büyümeyle 10,2 milyar dolara ulaşıyor.

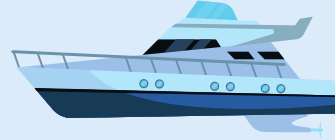
2025 yılı itibarıyla, ultra zenginlerin sayısındaki artış sektörü genişletiyor.

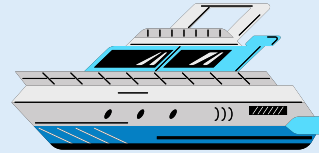
Macera arayışı ve çevreye saygı, yatla egzotik yerlere seyahati artırıyor.

Hibrit, güneş panelli ve elektrikli itici motorlarla donatılmış yatlar artıyor.

Özelleştirilmiş iç mekanlar ve yeni teknolojiye sahip yatlar popülerleşiyor.

İtalya, %42'lik pazar payıyla süperyat satışlarında liderliğini sürdürüyor.

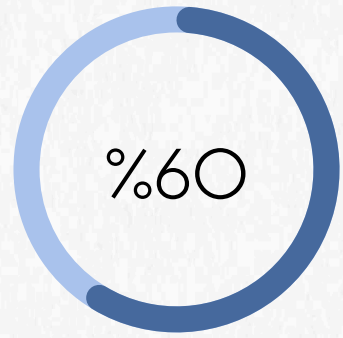
Çevre Dostu Tasarımlar ve Sürdürülebilir Teknolojilerle Yeni Bir Dönem Başlıyor

Hedef Çevresel Etkiyi En Aza İndirmek

Süperyat endüstrisi, çevresel etkiyi azaltmaya yönelik büyük bir dönüşüm geçiriyor. 2025 yılı itibarıyla yat üreticilerinin %60'ının çevre dostu tasarımlar ve sürdürülebilir teknolojiler üzerine odaklanması bekleniyor. Bu dönüşüm, karbon ayak izini azaltmaya yardımcı olmakla birlikte, sektörde daha yeşil çözümlerle ilgili büyük bir fırsat sunuyor.

Üreticiler, çevre odaklı

2025 yılı itibarıyla yat üreticilerinin %60'ının çevre dostu tasarımlar ve sürdürülebilir teknolojiler üzerine odaklanması bekleniyor.

Dev yatların CO2 salınımı çok yüksek

Bir süperyat, yılda 7.020 ton CO2 salınımı yapabiliyor; bu da klasik bir aile aracının ürettiği emisyonun 1.500 katından daha fazlaya denk geliyor. Sürekli kullanılan 300 büyük süper yatın toplam emisyonları ise Burundi'nin 13 milyonluk nüfusunun toplam emisyonlarını geride bırakıyor.

Bernardo Zuccon

Zuccon International Project Kurucusu ve Yat Tasarımcısı

Foiling (yüzer kanatlar) çok önemli bir konu haline geliyor.

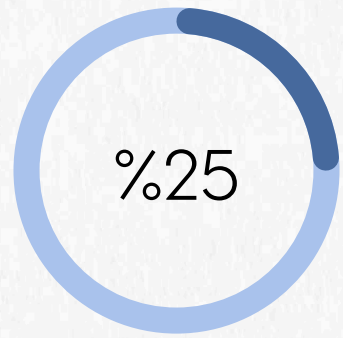
Pazar açısından 2025, uluslararası gelişmeler ve karmaşık küresel jeopolitik durumdan etkilenecek bir yıl olarak şekilleniyor ve bu kaçınılmaz olarak denizcilik sektörünü de etkileyecek. Tasarım açısından, 2025'in sürdürülebilirlik konusunda bir dönüm noktası olması gerektiğine inanıyorum: giderek daha fazla tartışılan ve somut, anlamlı yanıtlar bekleyen bir konu. Tahrik sistemleriyle ilgili unsurların ötesinde, sürdürülebilirliğin inşaat malzemelerine ve teknelerin seyir özelliklerine de yansıtacağına kesinlikle inanıyorum. Örneğin, foiling (yüzer kanatlar) çok önemli bir konu olacak, teknolojiyle teknelerin genel optimizasyonunun nasıl desteklenebileceğini, performanslarını, verimliliklerini ve çevresel etkilerini nasıl iyileştirebileceğini gösterecek.

1.1.

Elektrikli Motorlar, Dizellere Göre %50 Daha Az Karbon Salınımı Yapıyor

Hibrit motorlar, süperyatlar arasında hızla yaygınlaşan bir trend haline geldi. 2025 yılında dünya çapında satılan süperyatların %25'inin hibrit motorlarla donatılması bekleniyor. Elektrikli motorlar, dizellere göre %50 daha az karbon salınımı yaparak çevreyi korurken yakıt verimliliğini de artırıyor.

Hibrit motor tercih ediliyor

2025 yılında dünya çapında satılan süperyatların %25'inin hibrit motorlarla donatılması bekleniyor.

Hidrojenle çalışan ilk süperyat

Hollanda merkezli süperyat üreticisi Feadship, 2030 yılına kadar sıfır karbon salımlı yatlar üretmeyi hedefliyor. Sıvı hidrojen ve yeşil metanol gibi çok yakıtlı sistemleri deneyerek, geleneksel yakıtlara kıyasla CO2 emisyonlarını %95 oranında azaltmayı amaçlıyor. 2024 yılında suya inen Feadship 821, tamamen hidrojenle çalışan ilk süper yat oldu. Fiyatı ise yaklaşık 650 milyon dolar .

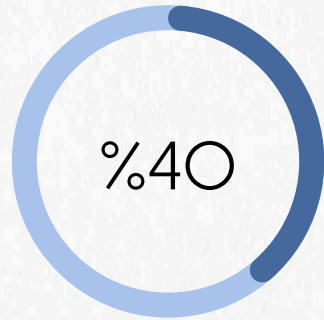

1.2.

Güneş ve Rüzgar, Yatlarda Enerji Verimliliğini Artırıyor

Süperyatların enerji ihtiyaçlarını karşılamak için güneş enerjisi ve rüzgar türbinleri gibi yenilenebilir enerji sistemleri giderek daha çok kullanılıyor. 2025 yılı itibarıyla süperyatların %40'ının bu tür enerji sistemleriyle donatılması öngörülüyor. Bu teknolojiler, yatların enerji verimliliğini artırırken, karbondioksit salınımını da önemli ölçüde azaltacak.

Yenilenebilir enerji

2025 yılında süperyatların %40'ı güneş enerjisi ve rüzgar türbinleri gibi enerji sistemleriyle donatılacak.

1.3.

Yeşil Tasarımlar ve Atık Yönetimi İle Yatların Çevresel Etkisi Azalıyor

Süperyat endüstrisi, çevresel etkileri en aza indirmek için yeşil tasarım unsurlarına ve atık yönetimi sistemlerine de odaklanıyor. Atık su arıtma sistemleri, yatların çevreye olan etkisini önemli ölçüde azaltıyor. Ayrıca, geri dönüştürülebilir malzemelerin kullanımı %20 oranında artacak ve yatların daha fazla çevre dostu malzemelerle tasarlanması bekleniyor.

Yatlarda yılda 40 milyon litre plastik şişeli su tüketiliyor

Süper yatlarda misafirler ve mürettebat tarafından her yıl yaklaşık 40 milyon litre plastik şişelenmiş su tüketilmektedir. Bu durum, plastik atıkları azaltmaya yönelik geri dönüşüm projeleri için büyük bir potansiyeli gözler önüne seriyor.

Yat sahipleri, doğa ile yoğun bir bağlantı arayışı içinde.

Sebastiano Vida
Benetti Ürün Müdürü

Gözlemlediğimiz ana trendlerden biri, iç mekanlar ve dış mekanlar arasındaki sınırları ortadan kaldıran alanların tasarımı. Sahipler, doğa ile daha yoğun bir bağlantı arayışı içinde ve bu daha büyük pencereler, yenilikçi düzenlemeler ve doğal ışığı ve panoramik manzaraları yatın kalbine taşıyan sorunsuz iç-dış geçişler ile sağlanıyor. Bunun bir örneği, ana güvertedeki oturma alanını üç taraftan tamamen açarak salon ile kış arasında kesintisiz bir ortam yaratan Veranda Deck®'imizdir.

Sıcak ve davetkar alanlar yaratıyoruz

Eşit derecede önemli olan, yatların gemideki insanlar arasında bağlantıları nasıl kolaylaştırdığıdır. Odak noktası, çok işlevli alanlarla ve paylaşılan deneyimlere hitap eden tasarımlarla sıcak, davetkar alanlar yaratmaya kayıyor. Benetti olarak, bu trendlere öncülük etmeye, bu beklentilere yanıt veren tasarımlar sunmaya ve gelecekteki yat yaşam tarzı için yeni standartlar belirlemeye kararlıyız, tıpkı her müşterinin DNA'sına uyan farklı yerleşim yapılandırmalarına olanak tanıyan yenilenmiş B.Yond serimizle yaptığımız gibi.

Süperyat Sahipleri İçin Kişiyeye Özel Tasarımlar, Lüksün Yeni Tanımı mı?

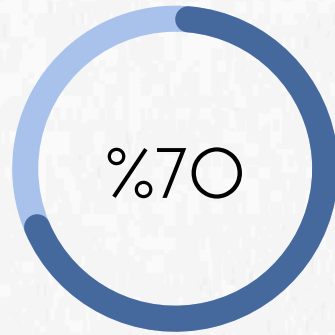
OGGUSTO

Süperyatların %70'i Tamamen Kişiyeye Özel Tasarımla Üretiliyor

Süperyat sahipleri, sadece lüks değil, aynı zamanda kişisel zevklerini ve hayat tarzlarını yansıtan, benzersiz yatlar arayışına girmiş durumda. 2025 yılı itibarıyla, dünya çapında satılan süperyatların %70'inin tamamen kişiyeye özel tasarımlarla üretileceği öngörülüyor. Bu trend, yat sahiplerinin hem estetik hem de fonksiyonellik anlamında daha fazla özgürlük ve kontrol talep etmesiyle hızla yayılacak. Kişiselleştirmenin sınırlarını zorlayan bu dönüşüm, süperyat dünyasında "tek seferlik" lüks anlayışının bir adım ötesine geçiyor.

Kișiselleştirilmiş yatlar

2025'te satılan süperyatların %70'inin tamamen kişiyeye özel tasarımlarla üretilmesi bekleniyor.

“ Yat sektöründe, artan rekabet stratejik yönetimi zorunlu kılıyor. ”

Alberto Galassi
Ferretti Grubu'nun CEO

Denizcilik sektörü büyük bir dönüşüm içinde. Önümüzdeki yıllarda, giriş seviyesi pazar zorluklarla karşılaşırken, lüks segmentte rekabetin artmasıyla birlikte stratejik yönetim gerekliliği öne çıkacak.

Ferretti Group, Riva, CRN, Custom Line, Ferretti Yachts, Pershing, Itama ve Wally gibi yedi ikonik markasıyla, yenilikçi tasarımları, son teknoloji ürünleri ve yüksek kaliteye dayalı çözümleriyle sektördeki liderliğini sürdürüyor.

Grup, müşterileriyle empatiye dayalı ilişkiler kurarak fark yaratıyor. Bu kişisel ve sürekli ilişkiler, Ferretti Group'un sektördeki güçlü konumunu pekiştiriyor ve İtalyanlar için “güzelliği satmanın” temel unsurları arasında yer alıyor. CEO Alberto Galassi, Ferretti Grubu'nun geleceğine dair umutlu ve kararlı bir yaklaşım sergiliyor.

Çinli hissedarları Weichai Grubu'nun özerklik sağladığını ve vizyonlarına tam destek verdiklerini belirtiyor. Mükemmellik ve tutkudan beslenen yaklaşımının, üst düzey denizcilik sektöründe fark yaratmaya devam edeceğine olan inancını vurguluyor. Bu kararlılıkla, Ferretti Group, denizcilik dünyasında liderliğini sürdürmeyi hedefliyor.

2.1 Süperyatların Her Köşesi Kişiselleştirilmiş Yaşam Alanına Dönüşüyor

Süperyatların iç mekanları, geleceğin kişiselleştirilmiş yaşam alanlarına dönüşüyor. Modüler iç mekan tasarımları, yat sahiplerine her detayda özgürlük tanıyor. 2025'te, süperyat sahiplerinin %60'ının yatlarının iç mekanlarını tamamen kendi isteklerine göre özelleştireceği tahmin ediliyor. Bu, her odanın, her fonksiyonun ve her alanın bireysel zevklere göre tasarlandığı anlamına geliyor.

Lüks mobilyalar, özel tasarım yatak odaları, salonlar ve yemek odaları, her bir detayda benzersiz bir kişisel dokunuş oluşturuluyor. Özellikle, yat sahiplerinin %55'i yatlarında entegre akıllı teknolojiler ve kişiselleştirilmiş fonksiyonel alanlar talep etmekte. Bu özellikler, seyahat edenlerin ihtiyaçlarını, isteklerini ve konforunu en üst düzeye çıkarıyor.

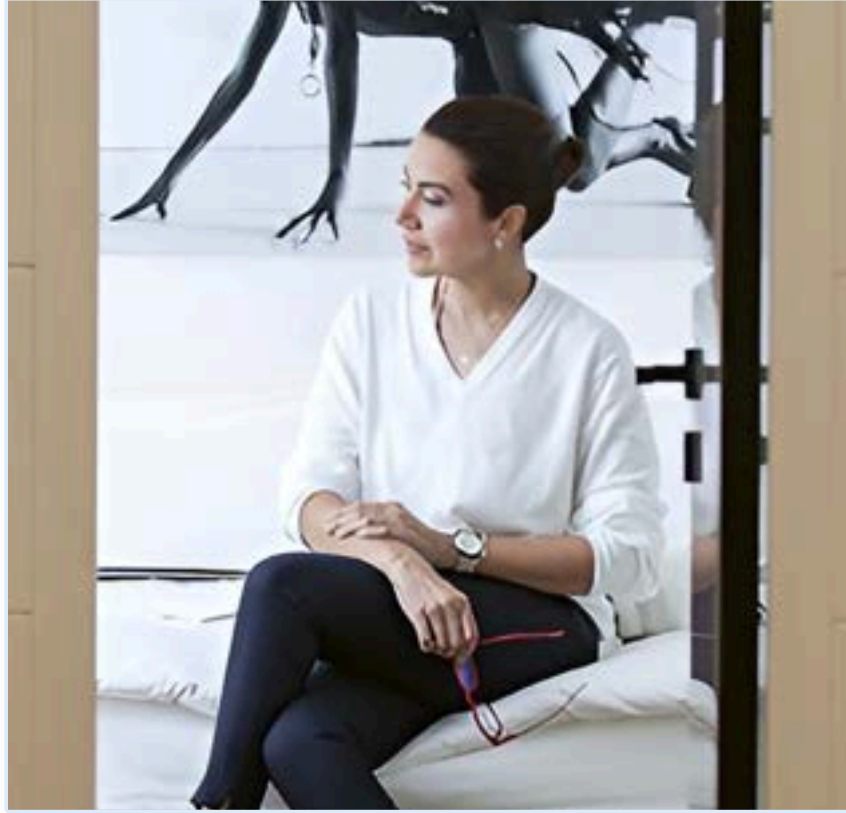
Özel istekleri olanlar

%60

Süperyat sahiplerinin %60'ı yatlarının iç mekanlarını tamamen kendi isteklerine göre özelleştirmek istiyor.

“ Tekneler bize sadeleşmeyi
öğreten alanlar.

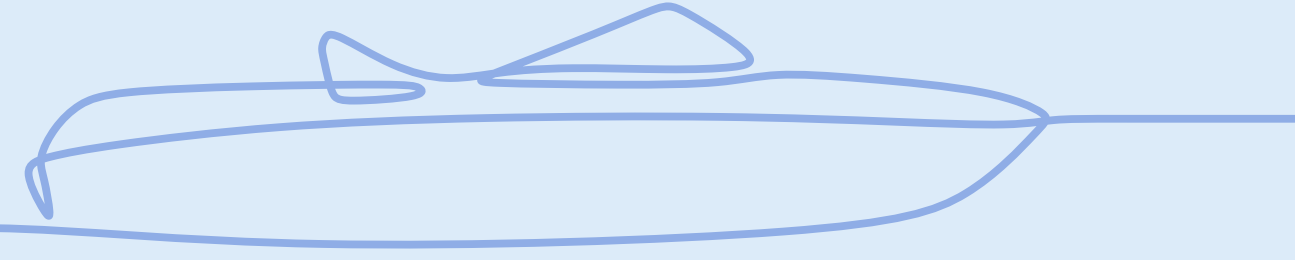
Funda Arkas
FD Architecture Kurucusu

FD Architecture olarak projelerimizde sadelikle ve konforu birleştirmeye önem veriyor ve minimum malzeme ile maksimum fayda yaratmaya gayret ediyoruz. Felsefem, “fazla değil, yeten”. Tekneler de aslında bize sadeleşmeyi öğreten alanlar. Ne kadar büyük olursa olsun evimizden daha dar bir mekânda uzun süreli yaşamaya çalışıyoruz.

Kişiye Özel Mekanlar

Mekân; ev ya da yat fark etmez, sahibini yansıtmalı. Trend takip etmekten ziyade kullanım önceliği, konfor, karakter ve yaşam tarzına göre her alan kişiye özel tasarlanmalı. Bu nedenle bizim projelerimizde mekanlar kendini tekrar etmez. Kişi endeksliyiz. Önce proje sahibinin tarzını yakalar, stilini anlamaya çalışırız. Buna göre yaratılan mekanlar kişiye aidiyet duygusu verir.

Başta samimiyet, sadelik ve konfordan bahsetmiştim. Çağımızda bunları sağlayabilmek için teknolojinin getirilerinden yararlanmanız ancak bununla kalmayıp yaratıcılığınızı konuşturmanız her zamankinden daha önemli hale geldi.

Renkler, desenler ve sesler ise uzmanlık gerektiren üç konu. Genel anlamda tasarımlarımda çok beyaz kullanmadığım halde tekne dekorasyonunda aydınlık renkleri, özellikle beyaz, kemik, bej renkleri tercih ediyorum.

Malzemeler genelde hafif ve taşınabilir olmalı. Doğru alanda ve doğru ölçülerde mobilya ve aksesuar seçimi yapılmalı. Su, nem, ışık gibi etkenlere göre malzeme seçimi yapıyoruz. Özellikle dış alanlarda amaç, kullanılan malzemenin çabuk deforme olmaması ve solmaması.

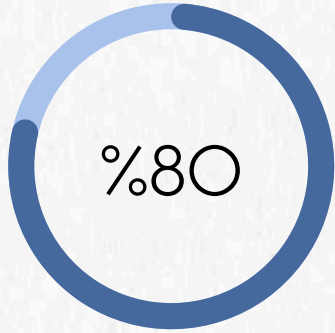

%55'i akıllı teknoloji istiyor

Yat sahiplerinin %55'i, yatlarında entegre akıllı teknolojiler ve kişiselleştirilmiş fonksiyonel alanlar talep ediyor.

Özel mekan talepleri

Yat sahiplerinin %80'i benzersiz iç mekan düzenleri ve özel mobilyalar yaratmak için tasarımcı ve üreticilerle işbirliği içinde.

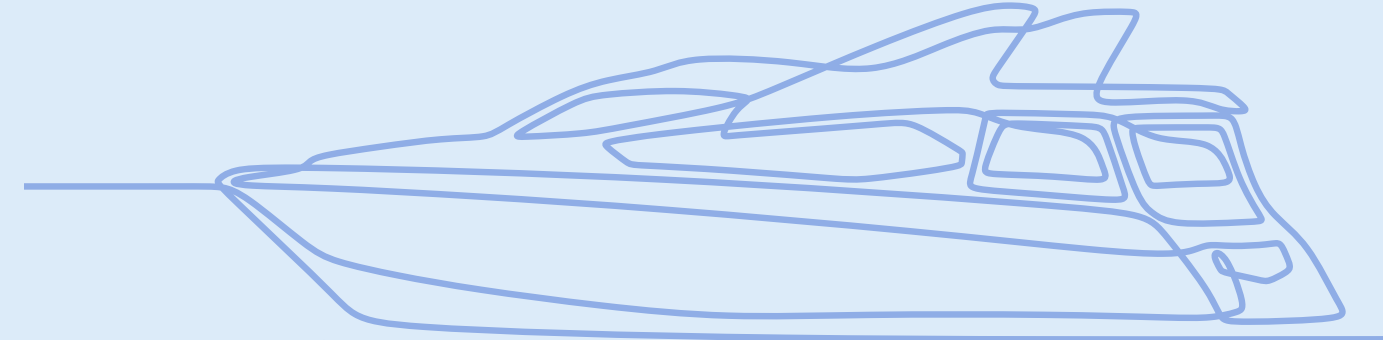

2.2. Aerodinamik ve Minimalist Çizgiler 2025'te Yatlara Damga Vuruyor

2025 yılı itibarıyla, süperyatların dış tasarımlarında aerodinamik ve minimalist çizgilerin ön plana çıkması bekleniyor. Bu tasarımlar, sadece estetik açıdan zarif olmakla kalmıyor, aynı zamanda yatların deniz üzerindeki performanslarını da artırıyor. Aerodinamik yapılar, yatların hızını artırırken, yakıt tüketimini ve karbon salınımını da azaltıyor. Yat sahiplerinin %50'sinin minimalist, sade ve şık tasarımlar tercih etmesi bekleniyor.

Daha fazla alandan yararlanmak için yatın dış kısmında kullanılan işlevsel çözümler de tasarımın bir parçası oluyor. Örneğin; entegre güneş panelleri ve hidrojenle çalışan enerji sistemleri. Bu estetik yaklaşım öncelikle çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli bir adım olarak öne çıkıyor.

Sade çizgiler ilgi görüyor

%50

Yat sahiplerinin %50'si minimalist ve sade tasarımları tercih ediyor. Bu tasarımlar, zarif olmakla kalmayıp, yatların yakıt tüketimi ve karbon salınımını azaltıyor.

Küçük yatlarda açık mutfak trendi görülüyor.

Enrico Lumini & Antonio Romano

Hot Lab Kurucu Ortağı ve Tasarım Direktörü & Viken Group Ticari Direktörü ve Hot Lab Kurucu Ortağı

PS serisinin 40-50 metre yatlara genişlemesi, oldukça ilginç fırsatlar sunuyor. Bu genişleme, her zaman olduğu gibi alt güverte düzeninde olası değişikliklere yol açabilir ve alan kullanımında çok daha iyi bir verimlilik sağlamaya olanak tanıyabilir. Küçük yatlarda ise açık mutfak örneklerini görme ihtimali oldukça yüksek. Bu tür yenilikler, yat tasarımında yeni bir trend olarak öne çıkıyor.

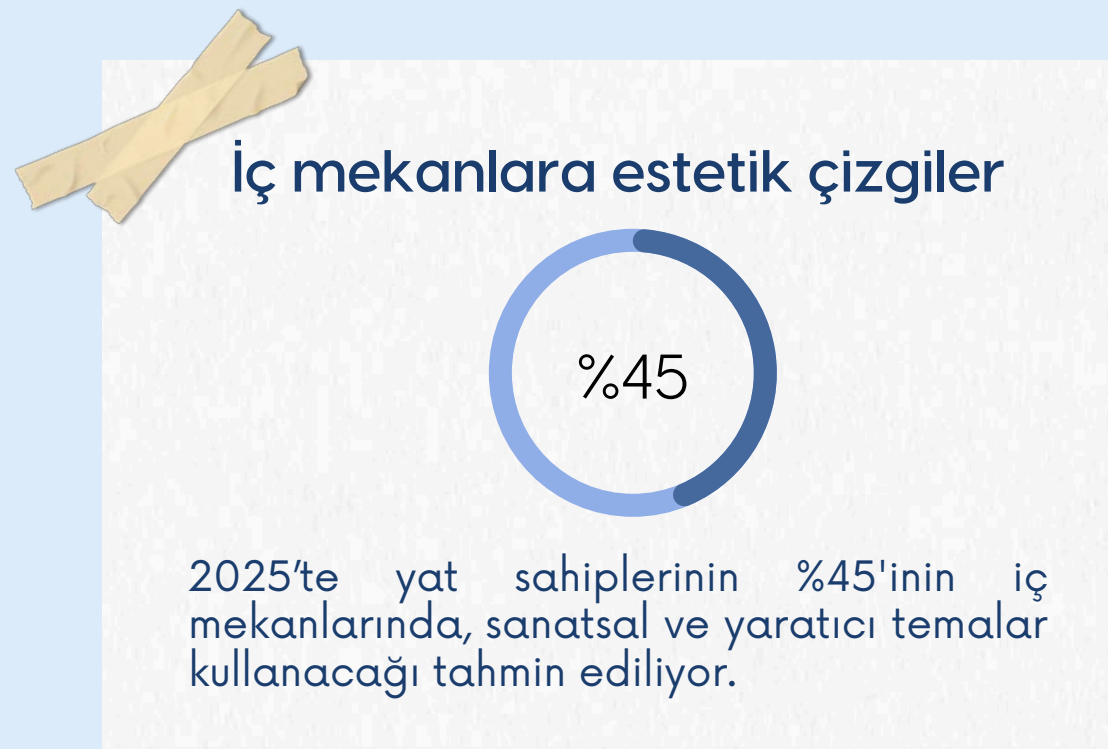
Güverteler arasında daha fazla etkileşim

Güverteler arasında daha fazla etkileşim sağlanması, çift katlı yatların ortaya çıkmasına yol açacak gibi görünüyor. Örneğin, çift güverteli ana kabinler, iki güverteli bir düzene sahip salonlar veya kış bölümünde yer alan mezzanin alanları gibi yeni tasarımlar görülebilir. Son olarak, "çapraz platform" yatların gelişimi daha da hız kazanacak gibi görünüyor. Bu yatlar, ne tam anlamıyla bir motor yat ne de tam anlamıyla bir keşif yatı olarak tanımlanabilir; ancak her ikisinin iyi bir kombinasyonunu sunan hibrit çözümler olarak karşımıza çıkacak.

2.3. Sanatsal Dokunuşlar Süperyatı Sanat Eserine Dönüştürüyor

Süperyat iç mekanları, giderek daha yaratıcı ve sanatsal bir hal alıyor. 2025'te yat sahiplerinin %45'inin iç mekanlarında, sanatsal ve yaratıcı temalar kullanacağı tahmin ediliyor. Bu temalar, yatları sadece bir seyahat aracı olmaktan çıkarıp, birer sanat eserine dönüştürüyor. Şeffaf cam paneller, uzay temalı tasarımlar, farklı kültürlerden ilham alan dokunuşlar ve geleneksel sanatların modern yorumları, yat sahiplerinin tercih ettiği stil ve tasarım unsurları arasında yer alacak. Ayrıca, yat iç tasarımında kullanılan sanat eserlerinin %20'sinin özgün ve özel tasarım eserler olacağı öngörülüyor. Bu sanatsal yaklaşım, her bir yatın iç mekanında kişisel bir hikaye yaratılmasına olanak tanıyor.

Dijitalleşme ve Yapay Zeka Süperyat Deneyimini Nasıl İyileştirecek?

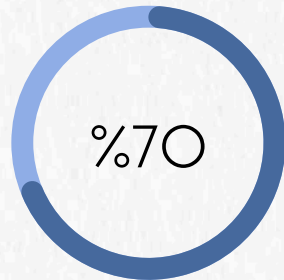

AI Destekli Enerji Yönetimi, İşletme Maliyetini %20 Oranında Düşürebilecek

Dijitalleşme, süperyat endüstrisinin tüm yönlerini dönüştürüyor ve teknolojinin entegre edilmesiyle, yat sahiplerinin ve mürettebatın deneyimleri önemli ölçüde iyileştiriliyor. Bu süreç, uzaktan erişim, yüksek seviyeli otomasyon ve yapay zeka (AI) gibi teknolojilerin hızla entegre edilmesiyle hız kazanıyor. 2025 yılına kadar, süperyatların %70'inin AI destekli otomasyon sistemleriyle donatılması bekleniyor. Bu teknolojiler sayesinde, enerji tüketimi optimize edilecek, seyir güvenliği artırılacak ve operasyonel verimlilik büyük ölçüde iyileştirilecek. Örneğin, bazı süperyatlarda yapay zeka destekli enerji yönetim sistemleri, işletme maliyetlerini %20 oranında düşürebilecek ve akıllı algılama sistemleri, mürettebatın güvenliğini artırabilecek.

Üreticiler dönüşüme hazır

Süperyatların 2025 yılına kadar AI destekli otomasyon sistemleriyle donatılması bekleniyor.

Yatçılık pazarı, hizmetlerin dijitalleşmesi yönünde bir değişim gösterecek.

Alvis Tositti
Acquera Strateji Direktörü

Yatçılık pazarının, hizmetlerin daha fazla kişiselleştirilmesi ve dijitalleşmesine doğru kayacağını düşünüyorum. Acquera'nın misyonu, özel ihtiyaçlara ve isteklerine göre özelleştirilmiş hizmetler sunarak, liman operasyonlarından, konsiyerj ve eğlence hizmetlerine kadar, yalnızca UHNWI (Ultra Yüksek Net Değerli Kişiler) müşterilerine özel erişim sağlanan bir üyelik kulübüne kadar en üst düzey deneyimler sunmaktır.

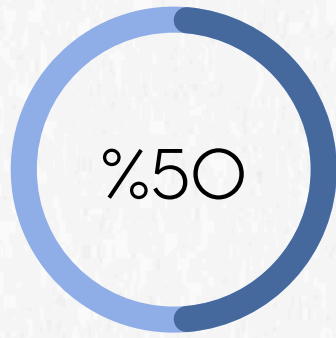
Dijitalleşmeye gelince, Akdeniz, Karayipler ve Orta Doğu'da erişilebilir olan ve sezgisel gezinme ile temel bilgilere hızlı erişim sağlayan AcqueraPro dijital platformuna önemli yatırımlar yaptık. Coğrafi konum özellikleriyle, kullanıcılar yakınlardaki hizmetleri de görüntüleyebiliyorlar. Yatçılık pazarındaki bir diğer önemli güç, trafik hacmindeki artış olacaktır: Yüksek kaliteli yatçılık sektörü, benzersiz ve eşsiz deneyimlerin tadını çıkarma fırsatının etkisiyle büyüyor. Bu büyüme ışığında, faaliyet gösterdiğimiz bölgelerdeki yerel topluluklarla yakın temas halinde olmak, hızla gelişen bir endüstriyi desteklemek için çok önemli.

3.1 Yeni Teknojilerle Süperyatlarda Güvenlik Üst Seviyeye Çıkıyor

Yapay zeka ve otomasyon teknolojileri, süperyatlarda operasyonlarını uzaktan kontrol etme imkanı sunarak yat sahiplerine ve mürettebata esneklik sağlıyor. Örneğin, bazı süperyatlarda uzaktan seyir kontrol sistemleri, teknenin her köşesine erişim sağlarken, mürettebatın seyir durumunu uzaktan gözlemlemesine olanak tanıyor. 2025 yılı itibarıyla, süperyatlarda %50'sinde bu tür uzaktan yönetim sistemleri bulunacak. Bu teknoloji, özellikle güvenlik riskleri açısından, seyir performansını artırmada kritik rol oynuyor.

Uzaktan yönetim geliyor

2025 yılı itibarıyla süperyatlarda %50'sinde uzaktan yönetim sistemleri bulunacak.

Uzaktan seyir kontrol sistemi

Uzaktan seyir kontrol sistemleri, süperyatlarda için büyük bir yenilik olarak hem yat sahiplerine hem de mürettebata önemli bir esneklik sunuyor. Bu teknoloji, yat sahiplerinin ve kaptanlarının teknenin her köşesine erişim sağlayarak, teknenin durumunu uzaktan izlemelerine olanak tanıyor. Özellikle seyir esnasında, bu sistemler yatın hızını, rotasını, deniz koşullarını, yakıt seviyelerini ve diğer kritik verileri anlık olarak izlemeyi mümkün kılıyor.

3.2. Yatlarda Yeni Nesil Eğlence

Dijitalleşme süreci, süperyatların eğlence sistemlerini de dönüştürüyor. 2025 yılına kadar süperyatların %80'inde yüksek çözünürlüklü ses ve görüntü sistemleri, sanal gerçeklik deneyimleri ve gelişmiş güvenlik sistemleri bulunacak. Bu sayede, yat sahipleri ve misafirleri, evdeymiş gibi konforlu bir deneyim yaşayacaklar. Örneğin, bazı süperyatlarda VR destekli sinema salonları, etkileşimli dijital ekranlar ve kişiselleştirilmiş müzik sistemleri bulunacak. Bu sistemler, hem eğlence hem de sağlık izleme sistemleri ile entegre olarak kullanılacak.

2025'te süperyatların %80'inde entegre edilmiş dijital eğlence sistemleriyle her yolculuk, daha da keyifli hale gelecek.

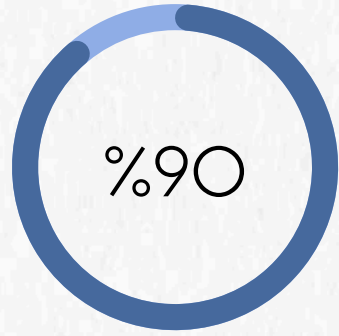

3.3. Nesnelerin İnterneti İle Süperyatlarda Bağlantılı Teknolojiler Dönemi Başlıyor

Süperyatlarda Nesnelerin İnterneti (IoT) teknolojisi, her cihazın birbirine bağlanmasını sağlayarak konfor ve verimliliği artırıyor. 2025 yılına kadar süperyatların %90'ının IoT özellikleri ile donatılacağı ve bu sayede tüm cihazlar ve sistemler tek bir platform üzerinden kontrol edilebileceği öngörülüyor. Bu teknolojiler, enerji tüketimini optimize etmeye, bakım planlamalarını iyileştirmeye ve operasyonel verimliliği artırmaya olanak tanıyor. Örneğin, akıllı aydınlatma sistemleri, otomatik su sıcaklığı ayarlamaları ve izleme sistemleri, konfor ve güvenlik seviyesini artırıyor.

Tüm cihazlar tek platformda

2025 yılı itibarıyla, süperyatların %90'ının Nesnelerin İnterneti (IoT) özellikleriyle donatılması bekleniyor. IoT teknolojisi sayesinde, tüm cihazlar ve sistemler tek bir platform üzerinden kontrol edilebilecek.

Türkiye’de üst gelir grupları donanımlı teknelere yönelince satılan ortalama tekne değeri beş yılda iki katına çıktı.

Murat Bekiroğlu

Trio Deniz Yönetim Kurulu Başkanı & Yat ve Tekne Endüstrisi (YATED) Yönetim Kurulu Başkanı

COVID-19 pandemisi, 2020'nin ikinci yarısından itibaren tekne sektöründe beklenmedik bir talep artışına yol açtı ve bu süreç yaklaşık üç yıl sürdü. Pandemi, izole yaşam tarzı, uzaktan çalışma ve modern hayatın kırılganlığının farkına varılmasıyla tekne sahipliğini cazip hale getirdi. Satış rakamları büyük bir ivme kazandı ve küresel üreticiler %60 ila %100 arasında ciro artışı sağladı. Ancak pandemi sonrası iş gücü sıkıntıları ve tedarik zinciri krizleri arzı karşılayamadı ve fiyat artışlarına neden oldu. 2024 yılı itibarıyla sektör normalleşmeye başladı; arz-talep dengesi sağlandı ve pandemi dönemindeki yüksek talep sürdürülebilir seviyelere geriledi. Son beş yılda teknelerin niteliği ve değeri önemli ölçüde arttı. Bu dönemde daha büyük ve özellikli teknelere olan ilgi artarken, Türkiye’de gelir ve servetin üst grupta yoğunlaşması, bu kesimin daha büyük ve donanımlı teknelere yönelmesini sağladı. Sonuç olarak, satılan ortalama tekne değeri son beş yılda iki katına çıktı.

Yat Turizminde Yeni Dönem: Ekstrem Bölgeler ve Sınırsız Lüks

4.1. Süperyatlar Kutup Bölgelerine Ulaşabilecek Mi?

Yat turizmi, 2025 yılı itibarıyla daha keşfedilmemiş bölgelerde ekstrem deneyimler sunma potansiyeline sahip. Polar bölgeler, tropik olmayan sulardan çok daha fazla turist çekmekte. Bu bölgeler, zorlu koşullara dayanıklı yatların taleplerini artırıyor.

2025 yılı itibarıyla, kutupsal ve ekstrem çevre koşullarına sahip alanlar, süperyat sahiplerinin %40'ının seyahat tercihlerini yönlendirecek. Bu bölgelerde, uzun mesafe seyir kapasitesine sahip ve zorlu hava koşullarına dayanıklı yatlar popülerleşiyor. Örneğin, son yıllarda artan kutup turizmi talebi, bu bölgelerde özel yat kiralama hizmetlerini artırdı ve yeni yat inşa projelerini destekledi.

Kutuplara gitme arzusu

%40

2025 yılı itibarıyla, süperyat sahiplerinin %40'ının kutupsal ve ekstrem çevre koşullarına sahip alanları seyahat tercihleri olarak seçeceği tahmin ediliyor.

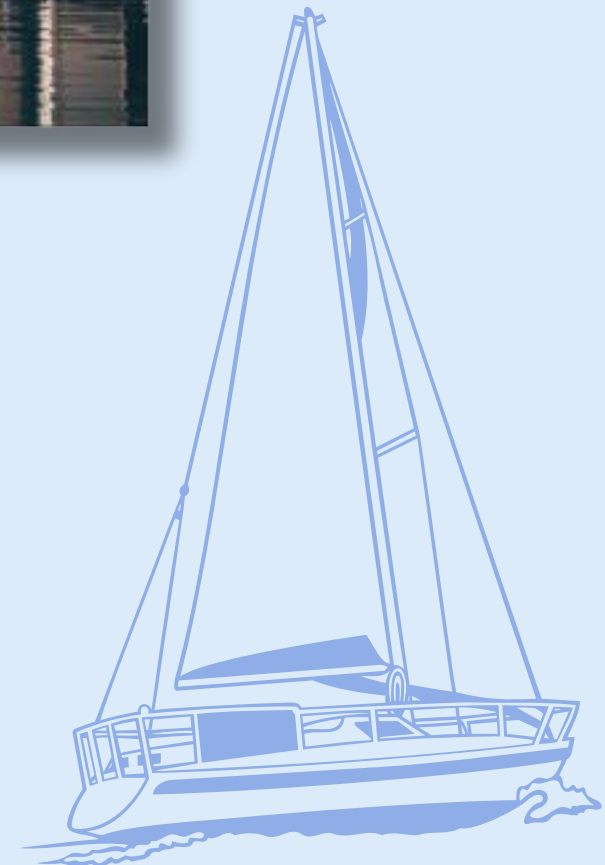

4.2. Keşif Yatları Lüks ve Macerayı Birlikte Sunuyor

Keşif yatları, uzun mesafeli seyahatler ve ekstrem koşullar için tasarlanan süperyat modelleridir. 2025 yılına kadar keşif yatlarının sayısının %30 artması bekleniyor. Bu yatlar, dayanıklılıkları, uzun mesafe yolculuklara uygunlukları ve sağlam yapı özellikleri ile tanınıyor. Örneğin, bazı keşif yatları, Antarktika gibi ekstrem bölgelerde seyahat edebilecek şekilde donatılıyor ve bu bölgelerdeki turizm operasyonlarının merkezi haline geliyor.

Keşif yatları, sadece lüks değil, aynı zamanda uzun mesafeli ve zorlu yolculuklara uygunluklarıyla dikkat çekiyor.

Explorer tipi teknelerin popülerliği artıyor.

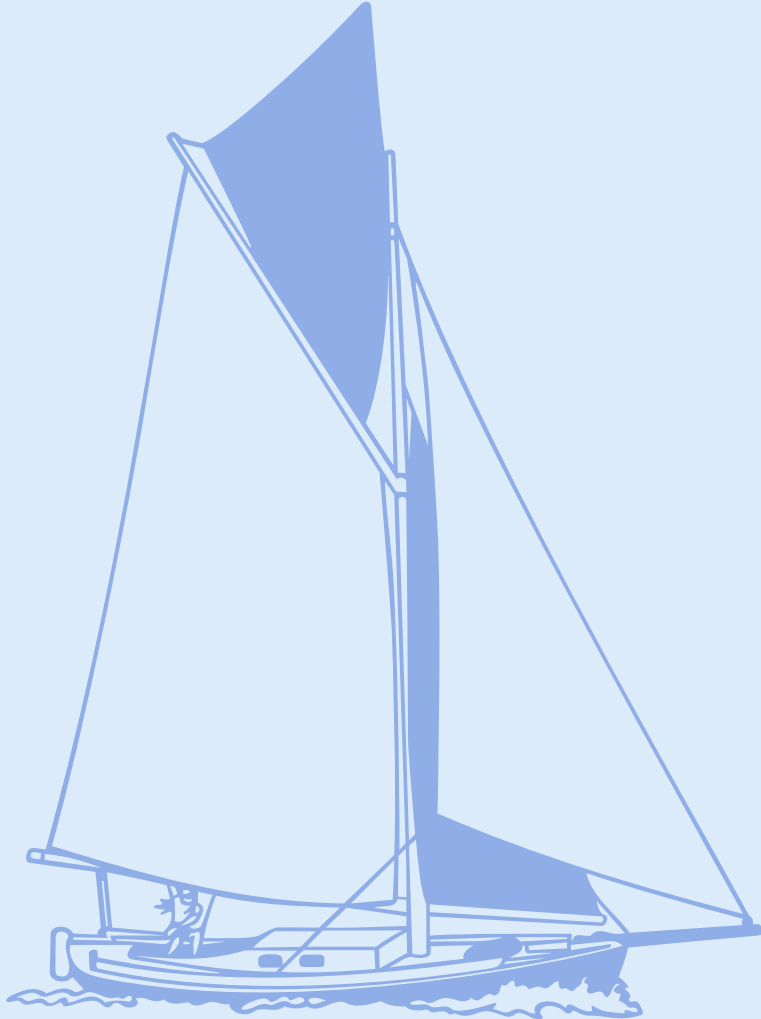
Ömer Malaz
Numarine CEO

2025 yılında denizcilik sektöründe, sürdürülebilirlik ve yenilikçilik ön planda olacak. Aynı zamanda “Explorer” tipi teknelerin popülerliği her sene gittikçe artıyor. Numarine, bu değişimin liderlerinden biri olarak, ilk adımı hem çevre dostu ve ileri teknolojilere sahip hem de explorer tipi olan yeni modeli ile attı. Numarine 30XP, dizel-elektrik teknolojisiyle farklı bir tekne deneyimi sunarken “sessizlik” kavramına yeni bir anlam katıyor. Yat sahipleri için tekne üstünde konforlu bir deneyim sunmaya odaklanan Numarine, inovasyon ve müşteri memnuniyetiyle sektördeki öncü rolünü pekiştirerek, denizcilik dünyasının geleceğini şekillendirmeye devam edecek. Teknolojinin sektöre entegrasyonu da hızlanacak; akıllı kontrol sistemleri, dijital bağlantı çözümleri ve otomasyon, kullanıcı deneyimini yeniden tanımlayacak.

4.3. Yeni Yat Sınıfları, Denizaltı Dünyasıyla Etkileşime Giriyor

2025 yılı itibarıyla, ekstrem koşullara uygun tasarımlara sahip yeni yat sınıfları ortaya çıkacak. Bu yatlar, hem dayanıklılık hem de lüks özellikleri ile öne çıkacak. Örneğin, bazı yeni yat sınıfları, uzun süreli yolculuklar için daha fazla enerji kapasitelerine sahip olacak ve denizaltı dünyasıyla etkileşim kurabilme yeteneklerine sahip olacak.

Artan enflasyon ve maliyetler nedeniyle yat sahipleri, daha çok kiralanabilir ve farklı mevsimlerde operasyonel olabilen yatlara yöneliyor.

Süleyman Uysal
The Bodrum Cup Organizasyon
Komitesi Başkanı

Yat üreticileri için, 2024 yılında olduğu gibi 2025 yılında da sürdürülebilirlik ve enerji verimliliği yine gündemin ilk sırasında yer alacak. Explorer tipi süper yatlara olan ilgi devam ederken, artan enflasyon ve maliyetler nedeniyle yat sahiplerinin daha çok kiralanabilir ve farklı mevsimlerde operasyonel olabilen yatlara yöneldiğini söylemek gerekiyor. Diğer yandan, 1-2 günlük “hızlı” deniz seyahatlerine uygun, konfor seviyesi giderek artan “boating” pazarı her geçen gün güçleniyor. Özellikle yan bölmeleri açılarak demirli alanlarda daha fazla kullanım alanı sunan modellerin tercih edileceği öngörülüyor.

Yelken tutkunları için ise yeni modellerde sunulan geniş ve ferah alanlar, tercih edilme sebebi olmaya devam ediyor. Bunun yanında, klasik gulet tipi ahşap yatlara olan ilgi her geçen gün artıyor. Bu tip yatların hem geniş alan konforu sunması hem de ticari amaçlarla kullanılabilir olması, yat sahiplerini memnun etmeye devam ediyor. Tırhandiller ise estetik tasarımlarıyla ve bu kültüre ilgi duyanların radarına girmesiyle dikkat çekiyor.

Süperyat Tasarımlarında Teknoloji Çağı Başlıyor

5.1. Karbon Fiber Devrimi

Süperyat endüstrisi, 2025 yılı itibarıyla daha hafif, dayanıklı ve yüksek teknolojiye sahip malzemelerin kullanımıyla şekillenecek. Karbon fiber gibi ileri malzemeler, süperyatların daha verimli yakıt tüketimini ve daha hızlı seyir yeteneklerini destekliyor.

2025 yılına kadar karbon fiber gibi ileri düzey malzemelerin kullanımı, süperyatların daha hafif, daha dayanıklı ve daha hızlı olmasını sağlayacak. Bu malzemeler, yatların yakıt verimliliğini %15-20 oranında artırabilir ve seyir hızlarını %10-15 oranında artırabilir. Örneğin, bazı süperyatlarda bu malzemeler kullanılarak, daha çevre dostu ve dayanıklı yapı çözümleri sağlanıyor.

2025 yılı itibarıyla, süperyatların yakıt verimliliği %15-20 oranında artış gösterecek.

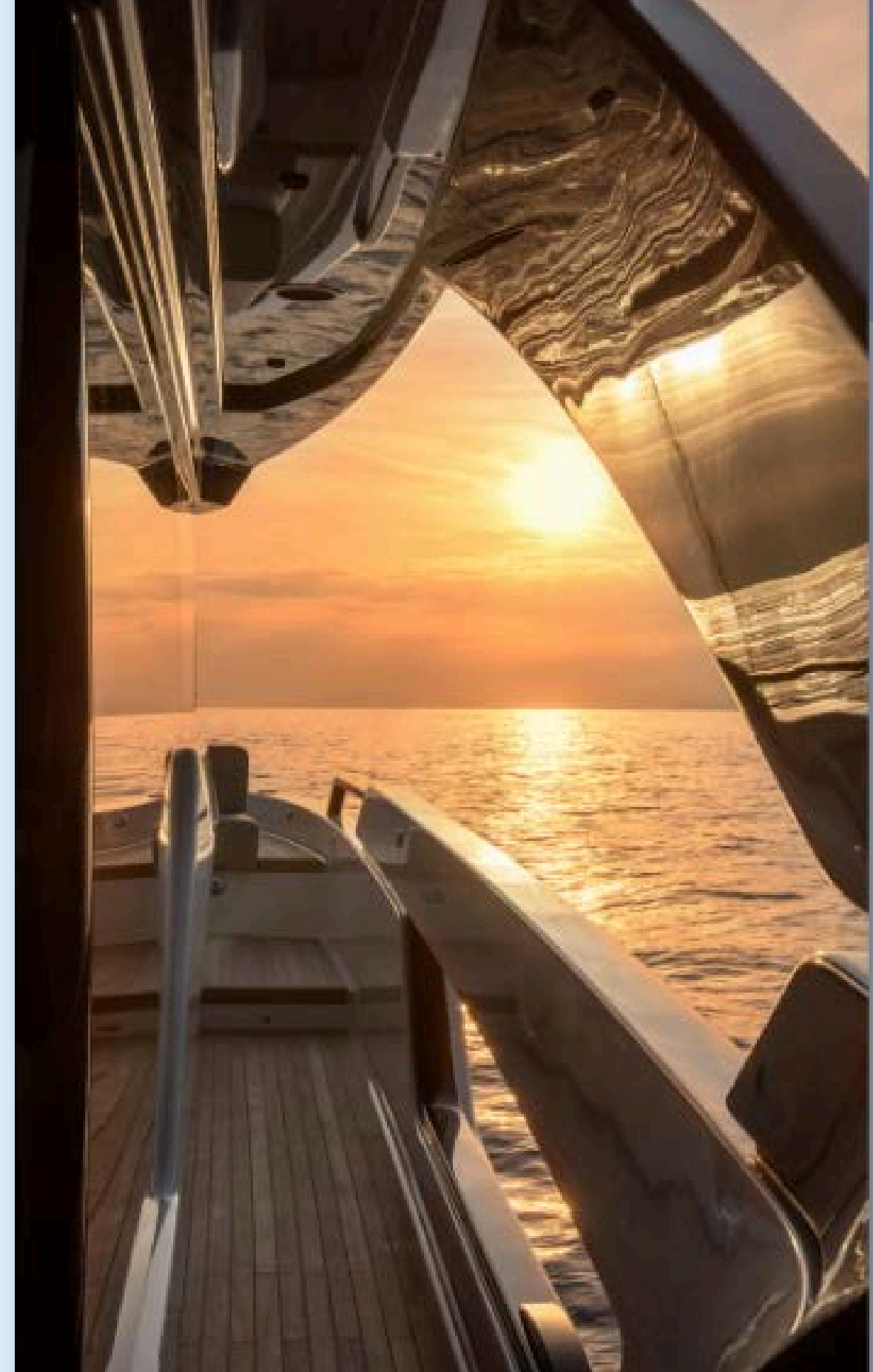
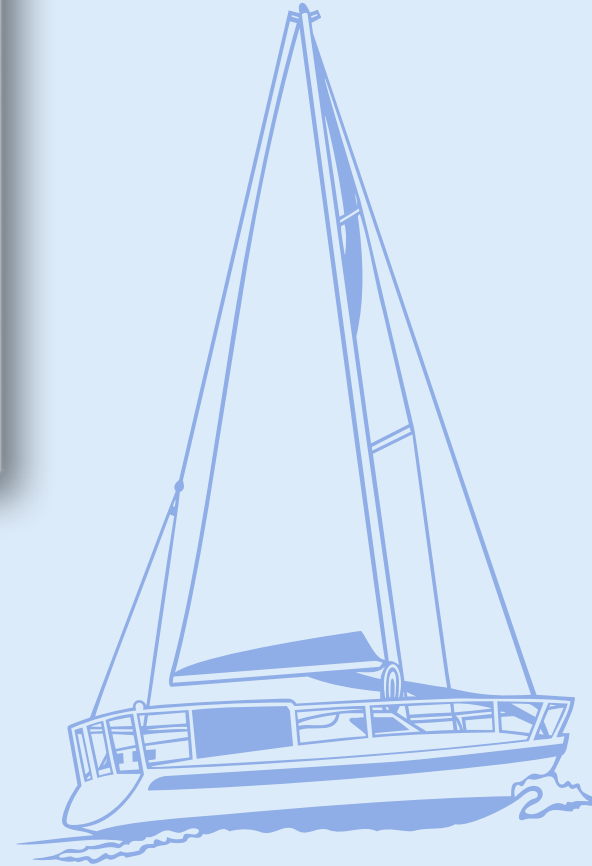

5.2. Denizaltı Dünyası Süperyatların Parçası Oluyor

2025 yılına kadar süperyatların %40'ında su altı keşif sistemleri ve gelişmiş dalış ekipmanları bulunacak. Bu ekipmanlar, süperyat sahiplerine denizaltı dünyasını keşfetme imkanı sunacak ve benzersiz bir deneyim yaşatacak. Örneğin, bazı süperyatlar, özel denizaltı keşif sistemleri ile donatılıyor ve denizaltı biyomlarına doğrudan erişim sağlıyor.

Daha fazla keşif, daha fazla macera!

Dalış tutkunları için tasarlanan yeni nesil ekipmanlar, hem güvenliği artırıyor hem de derin denizlere ulaşma fırsatı sunuyor.

Sport Utility Yacht modelleri, işlevsellik ve lüks arasındaki mükemmel dengeyi temsil ediyor.

Aldo Manna

Antonini Navi Ortak Ve Ticari Direktörü

Sport Utility Yacht 135 hakkında düşündüğümde, yelkenli dünyasını şekillendirecek trendin bu olacağına inanıyorum: oyuncaklar, tenderlar ve ekipmanlar için geniş alanları, konfor, mahremiyet ve özel bir yaşam tarzını garanti eden bir tasarımla birleştirerek benzersiz bir çok yönlülük sunabilen yatlar. SUY, işlevsellik ve lüks arasındaki mükemmel dengeyi temsil ediyor ve pazar üzerinde derin bir etki yaratmaya devam edeceğinden eminim.

Ayrıca sürdürülebilirliğin giderek daha merkezi bir odak haline geleceğine inanıyorum: müşteriler, performans ve tasarımdan ödün vermeden hibrit tahrik sistemleri ve yenilikçi malzemeler gibi çevre dostu çözümler arayacaklar. Modern yat sahiplerinin ihtiyaçlarına uyum sağlarken çevreye saygı göstermek, 2025'teki yeniliklerin yol gösterici ilkesi olacak ve SUY 135, bu vizyonun somut bir örneğidir.

5.3. Uçan Yatlar Geleceğin Tasarım Harikaları Arasında Yer Alıyor

2025 yılı itibarıyla, uçan yatlar ve su üzerinde hareket edebilen yeni teknolojiler süperyat endüstrisinde yer alacak. Bu yenilikler, yat sahiplerine benzersiz bir seyir deneyimi sunacak. Projeksiyonlar, 2027 yılına kadar bu tür teknolojilere sahip en az %5'lik bir süperyat sınıfının ortaya çıkacağını gösteriyor.

Havada ve denizde sınırları kaldıran tasarımlar

Uçan yatlar, geleneksel seyir anlayışını değiştiren ve hız, konfor, teknolojiyle fark yaratan bir lüks sunuyor.

2027'ye doğru uçan yatların yükselişi

Projeksiyonlara göre, 2027 yılına kadar uçan yatlar süperyat sınıfının %5'inde yer alacak. Bu yenilik, sektörün geleceğini bugünden şekillendiriyor.

6

Türk Yatçılığı Nereye Gidiyor?

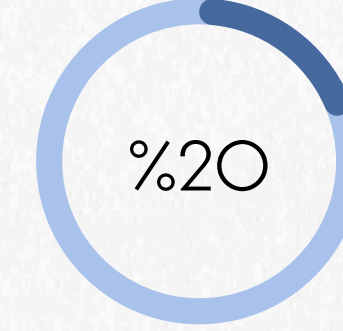

6.1 Küresel Rekabet ve İhracatta Güçlenme

Türk yat sektörü, dünya çapında özel ve mega yat üretiminde öncü ülkeler arasında yer alıyor. Türk yat üreticileri, 2023 yılında 75'ten fazla ülkeye ihracat yaparak sektöre yön veriyor. ABD, İtalya ve Hollanda gibi ülkeler, Türk yatlarının en çok tercih edildiği pazarlar arasında bulunuyor. 2025 yılına kadar bu ihracatın %20 oranında artması öngörülüyor. Özel mega yat projelerinde Türkiye'nin dünya pazarındaki payının %15'e ulaşması bekleniyor.

2023 yılında Türk yat sektörü, dünya çapında özel ve mega yat üretiminde öncü ülkeler arasında yer aldı.

Türkiye'nin ihracat artışı

2025 yılına kadar Türk yat ihracatının %20 oranında artması bekleniyor.

Türkiye'deki Tersaneler 2026'ya Kadar Tam Kapasite Çalışacak

Türk yatçılığı, uluslararası arenada hızla yükseliyor. Özgün tasarımlar, yüksek kaliteli üretim ve teknolojik yeniliklerle dünyada önemli bir yer ediniyor. Mega yat üretiminde lider ülkeler arasında olan Türkiye'nin tersanelerinde birçok projede 2026'ya kadar doluluk oranına ulaşılmış durumda.

Yerli üretim ve mühendislik kabiliyeti, hem ekonomik bağımsızlık sağlıyor hem de sektörün büyüme potansiyelini destekliyor. Ayrıca, çevre dostu ve sürdürülebilir tasarımlara yönelik yenilikler, Türk yatlarının uluslararası alanda fark yaratmasına katkıda bulunuyor. Marina projeleri ve artan ihracat hacmi, Türk yatçılığının gelecekte daha güçlü bir konuma ulaşacağını sinyallerini veriyor.

2023 itibarıyla Türk yat üreticileri, dünya yat üretim sıralamasında ilk üçte yer alıyor. Türkiye'nin yat üretiminde 2025 yılına kadar toplam kapasitesinin %30 oranında artması ve yıllık 1 milyar doların üzerinde bir ihracat hacmine ulaşması bekleniyor.

“ Yat kiralamak isteyenler ihtiyaçlarına uygun ilanları kolayca bulup, birkaç tıkla güvenle rezervasyon yapabiliyor.

Baran Yıldırım

viravira.co Kurucu Ortağı ve CEO

Yat kiralama sektörü, dijital dönüşümünü hızla sürdürüyor. Online platformlar sayesinde kullanıcılar, binlerce seçenek arasından ihtiyaçlarına uygun ilanları kolayca bulup, birkaç tıkla güvenle rezervasyon yapabiliyor. Yapay zeka teknolojileri, kiralama süreçlerini daha hızlı ve kullanıcı dostu hale getiriyor. Genç nesil, mülkiyet yerine “erişim ve paylaşım” odaklı tatil anlayışını benimsiyor, bu da yat sahiplerine varlıklarını verimli kullanma, kullanıcılara ise uygun fiyatlı ve esnek çözümler sunma imkanı sağlıyor. 2025'te Türkiye'deki yat kiralama destinasyonlarının başında Göcek yer alırken, Fethiye, Bozburun, Bodrum, Marmaris ve Orhaniye gibi merkezler takip ediyor. Yurt dışında ise Atina, Lefkada, Split, Phuket ve Seyşeller popüler lokasyonlar arasında olacak. En çok tercih edilen tekne tipi ise, geniş yaşam alanlarıyla guletler olacak; ardından yelkenli, katamaran ve motoryatlar tercih edilecek. Yat kiralama sektöründe dalış, yoga, balık avı ve gün batımı turları gibi deneyim odaklı aktiviteler ön plana çıkacak ve bu eğilimin 2025'te devam etmesi bekleniyor.

6.2. Teknoloji ve Yerli Üretimle Atılım

Yerli mühendislik ve ileri teknolojiler, Türk yatçılığının büyüme dinamiklerini destekleyen temel unsurlar arasında. Karbon fiber gibi hafif ve dayanıklı malzemelerden enerji verimliliği sağlayan sistemlere kadar geniş bir yelpazede yapılan yenilikler, sektörü daha bağımsız ve sürdürülebilir bir noktaya taşıyor. Ayrıca, yerli üretim gücünün artışı, küresel pazarlarda Türk yatlarının tercih edilme oranını yükseltiyor.

6.3. Sürdürülebilirlik ve Çevre Dostu Yat Tasarımları

Çevresel duyarlılık, Türk yat üreticilerinin odak noktası haline gelmiş durumda. Yeşil enerjiyle çalışan sistemler ve çevre dostu materyallerin kullanımı, hem ulusal hem de uluslararası alanda sektörün çevreye olan katkısını artırıyor. 2025 itibarıyla bu alandaki çözümlerin, Türk yatçılığının marka değerine önemli katkı sağlaması bekleniyor.

Bitirirken

Denizde lüks yaşamın sınırları yeniden tanımlanıyor.

2025 yat trendleri, deniz tutkunlarının ve lüks yaşam tarzı meraklılarının beklentilerini karşılayacak şekilde inovasyon, sürdürülebilirlik ve estetik anlayışını bir araya getirecek. Yeni modeller, teknoloji ve konforu ön plana çıkarırken, çevre dostu tasarımlar ve enerji verimliliği de giderek daha fazla önem kazanacak. İleriye dönük bu trendler, denizde lüks yaşamın sınırlarını yeniden tanımlarken, aynı zamanda çevre bilincini de artırmayı hedefleyecek. Hem estetik hem fonksiyonel anlamda gelişen yatlar, yeni nesil tasarımlarla denizcilik dünyasında yepyeni bir dönem başlatacak.

Kaynaklar

*Yacht Market Size, Share & Trends Analysis Report By Type (Super Yacht, Sport Yacht, Flybridge Yacht, Long Range Yacht), By Length (Up To 20 M, 20 To 50 M, Above 50 M), By Propulsion (Motor, Sailing), By Region, And Segment Forecasts, 2024 - 2030

<https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/yacht-market>

*Superyacht market to reach \$10.2 billion by 2025

<https://www.superyachtinvestor.com/news/superyacht-market-to-reach-10-2-billion-by-2025-123/>

*Superyacht market analysis

<https://www.coherentmarketinsights.com/market-insight/superyacht-market-2333/market-size-and-trends>

*Luxury Yacht Market Size & Share Analysis - Growth Trends & Forecasts (2024 - 2029)

<https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/luxury-yacht-market>

*Yacht Market Intelligence

<https://www.boatinternational.com/yacht-market-intelligence>

*Yacht Global Market Report 2024

<https://www.researchandmarkets.com/reports/5939444/yacht-global-market-report>

*Sales Market Report - January - September (Q1-Q3) 2024 Overview

<https://iyc.com/market-reports/sales/>

*Sustainability on Superyachts: How the Industry is Going Green

<https://ahoyclub.com/news/sustainability-on-superyachts-how-the-industry-is-going-green/>

*How the superyacht industry is championing sustainability

<https://www.monacoyachtshow.com/en/how-the-superyacht-industry-is-championing-sustainability>

*How the superyacht industry is approaching sustainability

<https://www.dezeen.com/2024/11/12/superyacht-sustainability/>

*Top 10 Design Trends for Superyacht Interiors in 2024

<https://www.superyachtinteriorstudio.com/folio/top-10-design-trends-fo-superyachts-2024>

*Superyacht Trends

<https://www.lumenautica.com/superyacht-trends-2024/>

2025 SAAT TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Pınar Yılmaz

Deliciae Luxury Consulting Kurucusu

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Küresel Büyüme ve Satış Trendleri

2024 yılı, lüks saat sektöründe %8'lik bir büyümeyle yeniden canlanmaya tanık oldu. Özellikle Asya ve Orta Doğu'daki artan talep ve sürdürülebilir materyallere olan ilgi bu büyümeyi destekledi.

Çin ve Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelerde lüks saatlere olan talep belirgin şekilde arttı.

Markaların Yenilikçi Adımları

2024 boyunca markalar, çevre dostu üretim ve geri dönüştürülmüş malzemelerle koleksiyonlarını genişletti. Ayrıca, akıllı saat teknolojisiyle geleneksel mekanik işçiliği bir araya getiren hibrit modeller ön plana çıktı. Bu adımlar, sektörde sürdürülebilirlik ve teknoloji entegrasyonunun bir arada yürüdüğünü gösterdi.

İkinci El Saat Pazarında Yükseliş ve Büyüme Fırsatları

Yükselen fiyatlar ve sürdürülebilirlik bilincinin etkisiyle, ikinci el saatler daha fazla tercih edilmeye başladı. Bu durum, çevrimiçi platformlar aracılığıyla geniş bir tüketici kitlesine ulaşan yerli satıcılar için de önemli bir fırsat sundu.

Ünlü platformlar, doğrulama ve kalite kontrol süreçleriyle tüketici güvenliğini artırırken, bu pazarın Türkiye’de büyümesini de destekliyor. Ancak, sıkılaşan finansal koşullar ve tüketici talebinde meydana gelen dalgalanmalar nedeniyle sektör 2024 yılında dengeli bir büyüme sergilemek zorunda kaldı ve bu koşullar 2025 yılında da devam edebilir.

Lüks saatlerin yatırım değeri

Lüks saatler, 2024 yılında yatırım aracı olarak cazibesini korudu. Özellikle Patek Philippe, Rolex ve Audemars Piguet gibi markaların sınırlı üretim ve koleksiyon modelleri, ikinci el piyasasında yüksek talep gördü ve değer kazandı.

Türkiye Saat Sektörü ve Lüks Saat İthalatı

Türkiye, 2024'te yüksek enflasyon ve faiz oranlarının yarattığı ekonomik zorluklara rağmen lüks saat ve ikinci el ürünlere olan ilgiyi korudu.

Ocak-Temmuz döneminde İsviçre'den yapılan lüks saat ithalatı 170 milyon dolara ulaşarak Türkiye'yi, Katar, Kanada ve Avusturya gibi ülkelerin önüne geçirdi. Bu talep, lüks saatlerin prestij ve yatırım aracı olarak görülmesiyle ilişkilendirildi.

6 aylık lüks saat ithalatı

170 Milyon \$

Türkiye'nin 2024'ün ilk yarısında İsviçre'den ithal ettiği lüks sınıfı saatlerin değeri.

2025'te Saat Sektörünü Neler Bekliyor?

Çevre dostu malzemeler ve etik üretimle daha sürdürülebilir saatler geliyor.

Geleneksel saatlerle entegre edilen hibrit modeller daha popüler oluyor.

Retro ve nostaljik modeller modern teknolojilerle yeniden tasarlanıyor.

İnce, hafif ve sade tasarımlar, günlük kullanımda tercih ediliyor.

Saatler daha interaktif hale gelerek, e-ticaretin artışı ve dijital deneyimler ön planda oluyor.

OGGUSTO

1

Lüks Saat Pazarı

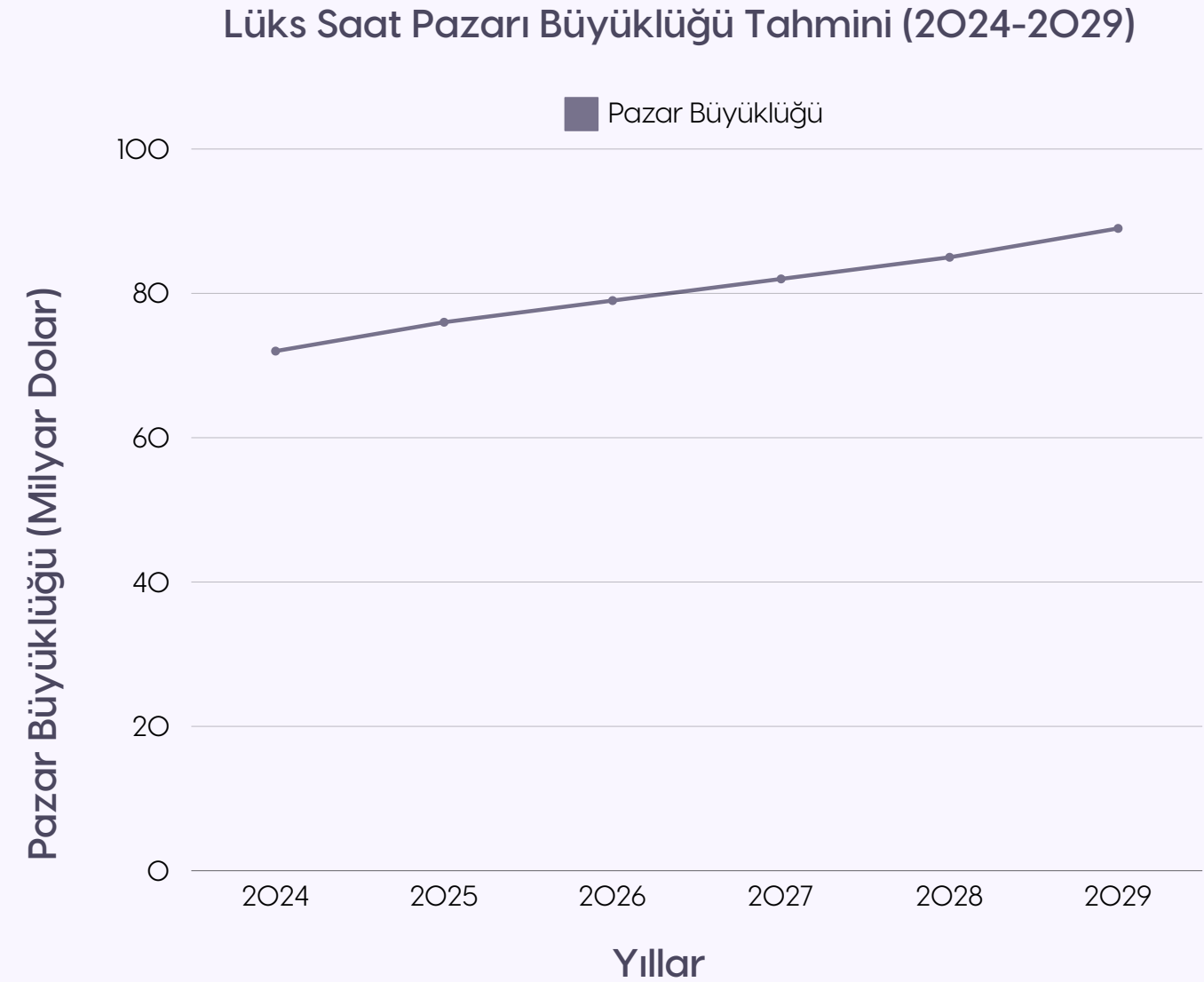

Lüks saat pazarının 2024-2029 yılları arasında %4,04 yıllık bileşik büyüme oranı (CAGR) ile büyümesi beklenmektedir. 2024'te 72,97 milyar dolarlık bir pazar büyüklüğüne ulaşmıştır.

ABD, 2025 yılında da lider pazar konumunda olacak ve yıllık 13,52 milyar dolarlık bir satış hacmine ulaşacaktır.

2030 yılına kadar küresel piyasa değerinin yaklaşık 45 milyar dolara ulaşması öngörülüyor. Bu büyümeyi destekleyen başlıca etkenler, uygun fiyatlı erişim, yatırım ilgisinin artması ve çevrimiçi platformların satın alma ve doğrulama süreçlerini kolaylaştırmasıdır.

Pazarın 2024-2030 yılları arasında yıllık %9.2 bileşik büyüme oranıyla büyümesi bekleniyor; bu da yüksek kaliteli, ikonik saatlere olan sürekli talebin bir göstergesi olarak öne çıkıyor.

Lüks saat pazarı 2024-2029 yılları arasında istikrarlı bir büyüme göstermekte ve yıllık %4.04 oranında genişleyeceği tahmin edilmektedir. 2029 yılında, pazar büyüklüğünün 88 milyar dolara ulaşması beklenmektedir. Bu, sektördeki oyuncular için önemli bir fırsat alanı yaratmaktadır.

Öne çıkan trendler

Kişiselleştirme, sürdürülebilirlik ve teknoloji entegrasyonu, lüks saat sektörünün belirleyici trendleri olarak öne çıkıyor.

Serdar Oal
Horobox Kurucusu

“Çin’deki alımların düşmesi markaları tasarım anlamında zorluyor. Avrupalı son kullanıcılara ise model beğendirmek artık çok zor.

Birkaç yıl önce başlayan saat boyutlarındaki küçülme trendi aynen devam ediyor. Her ne kadar 2024’e damgasını vuran Cubitus 45 mm’lik kasasıyla boy gösterse de artık 39-40 mm çapındaki kasalar bile büyük diye tabir ediliyor. Çin’deki alımların düşmesi markaları tasarım anlamında zorlamaya başladı. Avrupalı son kullanıcılara model beğendirmek artık çok zor. Özel ve pahalı komplikasyonlar, el işçiliğinin fazla olduğu mikro boyamalı kadranlar 2024’te en çok konuşulan ve karşımıza çıkan detaylardı.

Görsel: NordGreen

Sürdürülebilir ve Çevre Dostu Saatler

Görsel: Original Grain

Teknolojik Yenilikler ve Sürdürülebilirlik

Teknoloji ve sürdürülebilirlik 2025 yılında da önem kazanmaya devam edecek. Markalar, yeni malzemeler ve çevre dostu üretim süreçleri geliştirmeye devam edecek. Akıllı saat teknolojisinin daha da gelişmesiyle mekanik saatlerle entegrasyon artacak.

Koleksiyoncular ve Yatırımcılar İçin Yeni Fırsatlar

Koleksiyoncular için sınırlı üretim ve vintage saatler daha fazla değer kazanacak ve ikinci el piyasasında canlılık sürecektir. Online platformlar bu alanda daha fazla rol oynayacak.

Görsel: Triwa

Görsel: Triwa

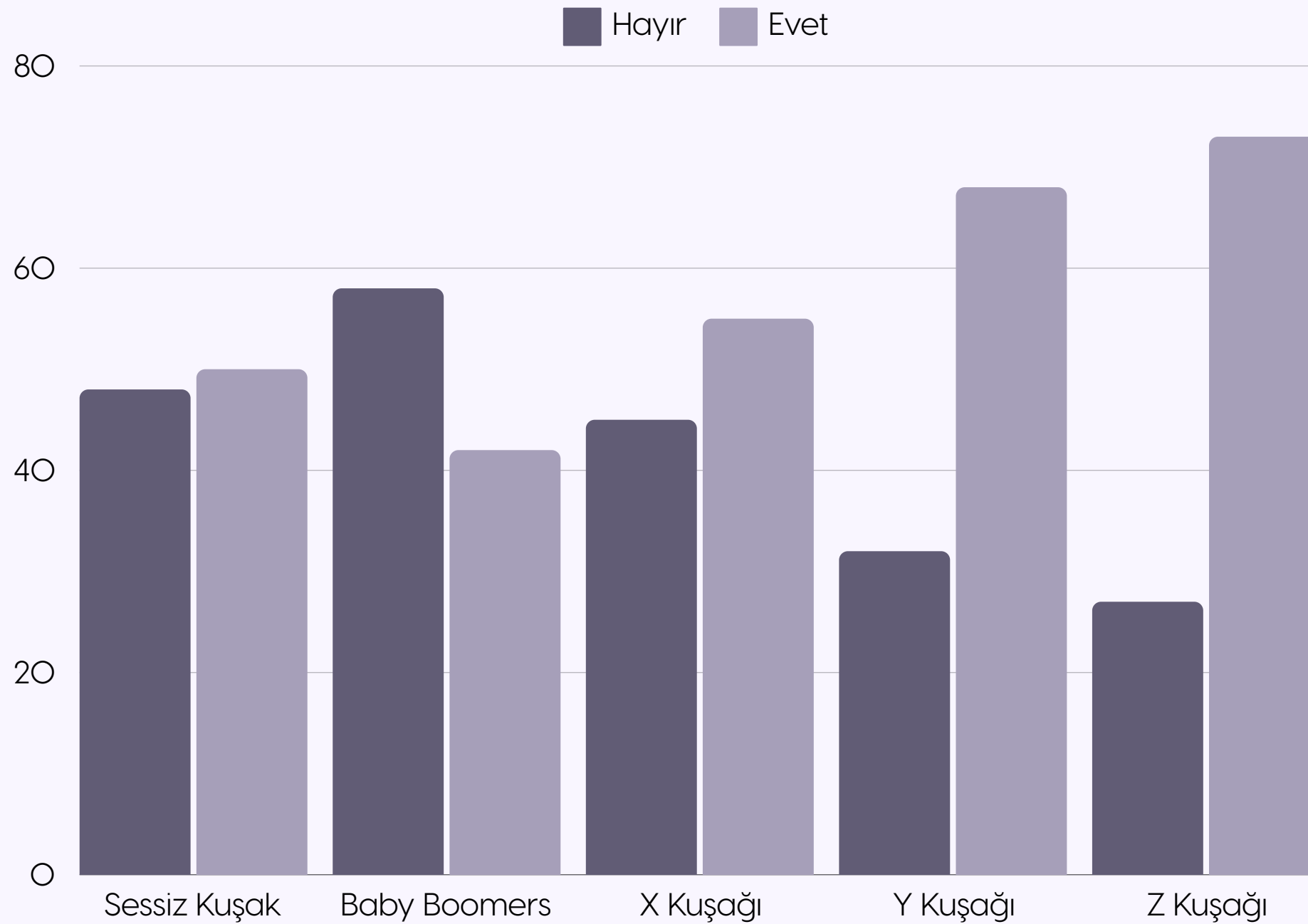
Çevre dostu üretim teknikleri ve geri dönüştürülmüş malzemeler, tüketicilerin lüks saatlerden beklentilerini karşılayan önemli özellikler haline gelmiştir. Önde gelen markalar, geri dönüştürülmüş metaller, okyanus plastikleri ve vegan deri gibi sürdürülebilir malzemeleri benimseyerek çevresel etkiyi azaltırken stil ve kaliteden ödün vermeyen saatler yaratıyor.

2024 yılı itibarıyla, sürdürülebilir materyallerden üretilen saatlerin pazar payı %7 oranında artmıştır. Öncü markalar Panerai ve IWC, çevre dostu malzemeler kullanarak dikkat çekmiştir.

Yapılan anketlere göre Z kuşağının %73'ü, Y kuşağının ise %68'i sürdürülebilir üretilen ürünlere daha fazla ücret ödemeyi kabul ediyor. Bu da yeni nesillerin satın alma alışkanlıkları içinde kritik bir öneme sahip olduğunu gösteriyor..

Sürdürülebilir ürünlere daha fazla para ödemeyi kabul ediyor musunuz?

Jean-Marc Pontroué
Panerai CEO

Seçici müşteriler, benzersiz saatler kadar unutulmaz deneyimler arıyor.

Son yıllarda lüks pazarının yapısı tartışmasız bir şekilde değişti; günümüz tüketicileri, yalnızca lüks bir ürüne sahip olmanın ötesinde, etrafındaki deneyimi ve topluluğu da kapsayan daha bütünsel bir deneyim talep ediyor. Panerai olarak, bu değişime uyum sağlama ve yenilik yapma yaklaşımını her zaman benimsedik; çünkü günümüzün seçici müşteri kitlesinin, markamızın zengin mirasını yansıtan, ürettiğimiz saatler kadar benzersiz ve değerli deneyimler sunan 360 derecelik bir yolculuk arayışında olduğunu biliyoruz.

2025 yılı için Panerai, mirasına sadık kalarak, özgün tasarımlarını tarihinden aldığı ilhamla harmanlayarak sunarken, yenilik ve çağdaş teknolojiyi de benimsemeye devam edecek. Lüks saat yapımı dünyasında güçlü ve ayırt edici marka değerimizle, tüketicilerin doğamız gereği farklı olma yeteneğimize ilgi duyduğuna inanıyoruz.

Saat endüstrisinde benzersiz olan Deneyim Programımızı da genişletmeyi sürdüreceğiz; bu özel iş modeli, müşterilerimizi markanın değerlerini ve mirasını yansıtan etkinliklere dahil ederek onlarla duygusal bağ kurma arzumuzdan doğdu. Panerai, 2025'te hem yeni hem de deneyimli koleksiyonerlere hitap ederek, benzersiz geleneğini yenilikle harmanlayıp müşterilerine aidiyet ve ayrıcalık duygusu sunmaya devam edecek.

AGOSTO

Görsel: Bulgari

Minimalist ve Kişiselleştirilmiş Tasarımlar

Kişiselleştirilmiş Tasarımlar ve Müşteri Deneyimi

Kişiselleştirme, 2025 yılı itibarıyla markaların rekabet avantajını artırmada önemli bir faktör olacak. Lüks saat markaları, müşteri taleplerine daha hızlı ve kişisel çözümler sunarak sadakati artırmayı hedefliyor.

Dijitalleşme ve E-Ticaretin Etkisi

2025 yılında dijitalleşme ve e-ticaret kanallarının saat sektöründeki etkisinin artması bekleniyor.

Markalar, dijital platformlarda müşteri deneyimini geliştiren stratejiler geliştirecek ve çevrimiçi satış kanallarını güçlendirecek. Bu, özellikle genç tüketicilere ulaşmak için önemli bir adım olarak öne çıkıyor.

Minimalist estetik ve kişiselleştirme, tüketicilerin bireysel tarzlarını yansıtan özgün saatler talep etmelerini sağlıyor. "Az çoktur" felsefesi, saat tasarım dünyasında hakim olmaya devam edecek. Minimalist estetik, sadelik ve zarafeti tercih edenlere hitap ediyor.

Temiz hatlar, sade kadranslar ve ince profiller popüler bir seçenek haline geliyor. Minimalist tasarımlara sahip saatler, aşırı özellikler yerine işçilik ve yüksek kaliteli malzemelere vurgu yaparak zamansız parçalar oluşturuyor.

Görsel: Daniel Wellington

Görsel: Mikkel Moment

Minimalist saatlere yönelik talep %15 artış gösterdi, kişiselleştirme seçenekleri ise toplam satışların %22'sini oluşturdu.

Alex Ghotbi

Phillips Saatler Bölümü Başkan
Yardımcısı ve Avrupa ile Orta Doğu'dan
Sorumlu Saatler Başkanı

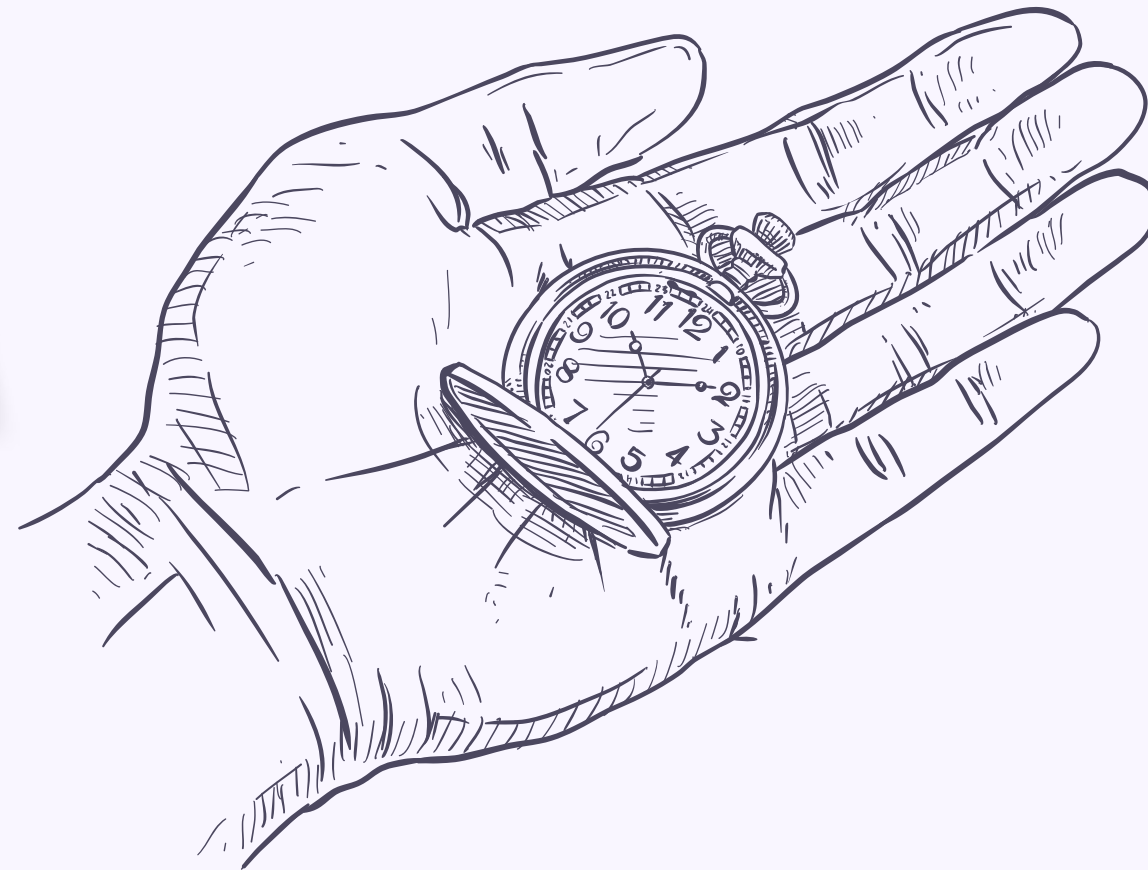
Özgün tasarımlar ve nadir parçalar
daha fazla ilgi görüyor.

2025'in 2024'ten büyük ölçüde farklı olacağını düşünmüyorum, ancak markalardan uzaklaşarak daha fazla ikona odaklanmanın teyit edildiğini göreceğiz; bu da daha fazla markadan daha fazla modelin talep göreceği anlamına geliyor. Özellikle özgün tasarımlara sahip ve nadiren görülen parçalara ilgi artacak. Daha küçük ve zarif boyutlara geri dönüş ve bağımsız markaların devam eden büyümesi de gözlemlenecek.

"Tüketiciler, tasarımda sadelik ve kaliteyi arıyor. Minimalist saatler, gösteriştten uzak zarif bir estetik sunuyor."

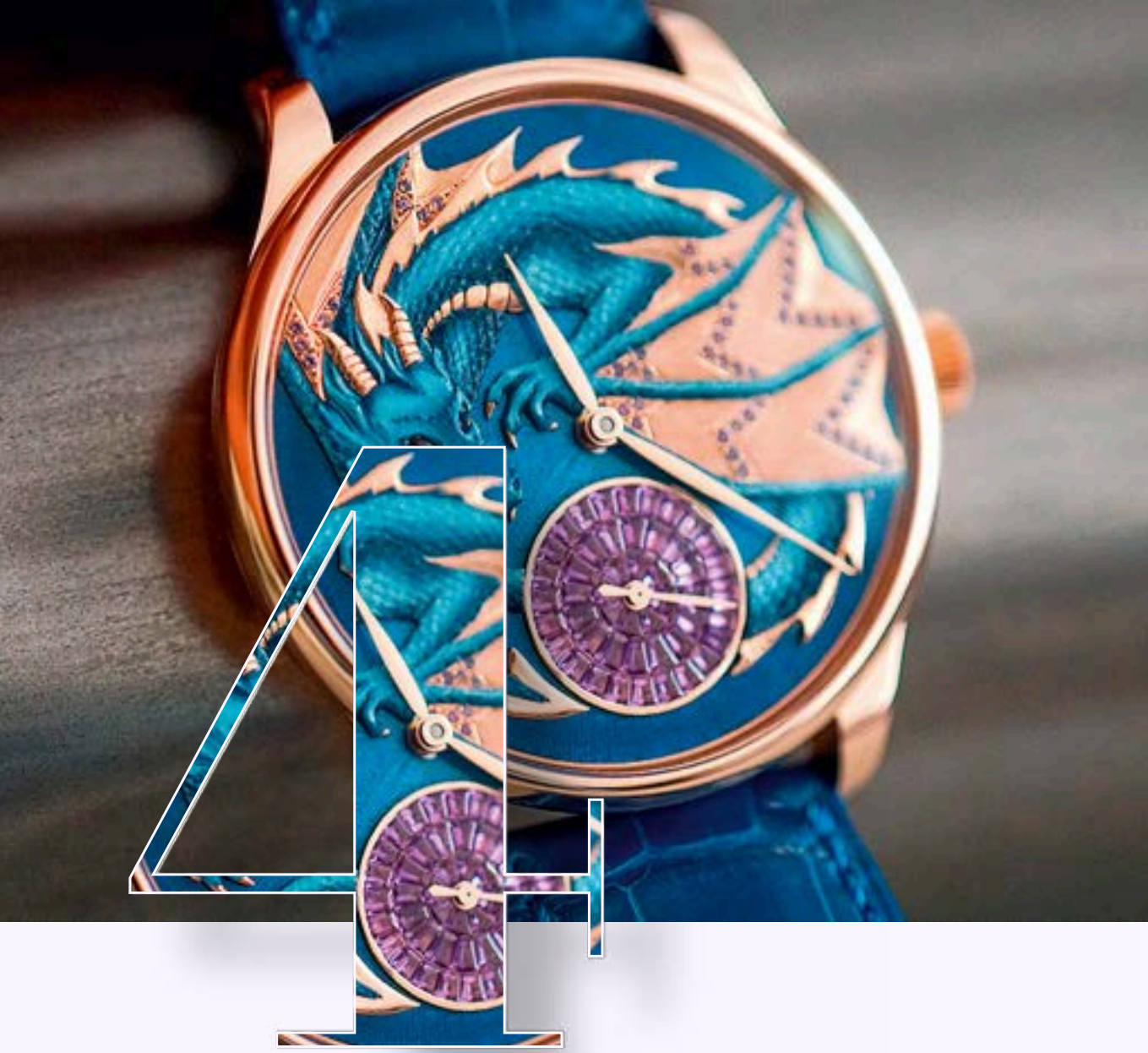

Uwe Ahrend
Nomos Glashütte CEO

Görsel: AARK

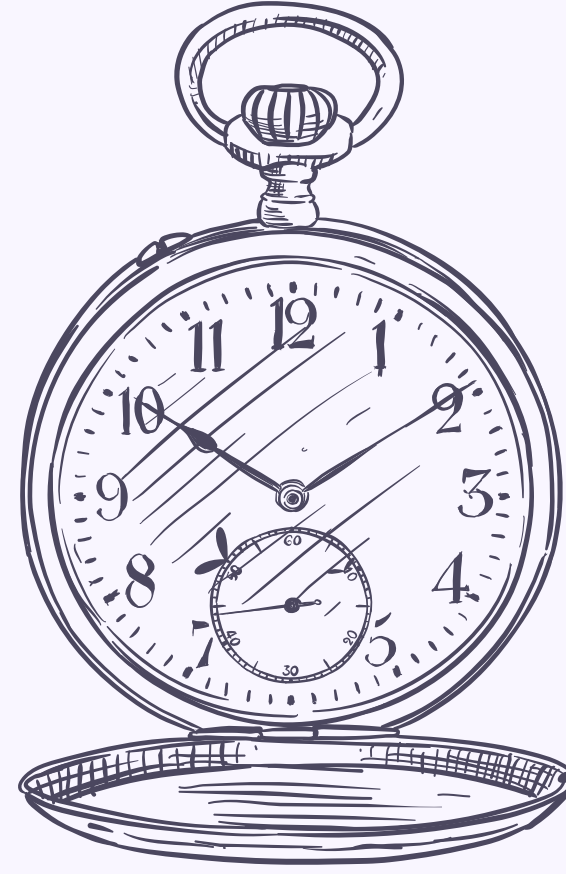

Görsel: H. Moser & Cie

Tasarımda Kültürel Etkiler

Görsel: Jaquet Droz

El işçiliği ve hikaye anlatan saatler dikkat çekiyor

2025 yılında, farklı kültürlerin el işçiliğini yansıtan saat tasarımlarının ön planda olması bekleniyor. Oymacılık, mine işçiliği veya özel kadran tasarımları gibi ince detaylara sahip modeller, hikaye anlatan parçaları tercih eden koleksiyoncuların ilgisini çekecek.

Dünyanın giderek daha fazla birbirine bağlandığı günümüzde, kültürel etkiler, lüks saatlerin tasarımı ve cazibesinde önemli bir rol oynuyor. Bu ilham, saat koleksiyonlarını zenginleştiren temalar, desenler ve malzemelerde kendini göstererek küresel kitlelere hitap ediyor.

Sanat ve moda, lüks saatçiliğe yeni bir soluk getiriyor. Sanatçı işbirlikleri ve sınırlı üretim koleksiyonlar, yaratıcılığı ve lüksü birleştirerek koleksiyoncuların ilgisini çekiyor.

Berfin Kaplan Albayrak
Saat & Saat Pazarlama ve Kurumsal
İletişim Direktörü

“Çevre dostu tasarımlar ve süper mini saatler öne çıkıyor.”

Saatçilikte bazı trendler aslında geçerliliğini koruyor. Dönemsel olarak farklı tasarımlar öne çıksa da saat modasında değişmeyen trendler yer alıyor. Örneğin yeşil kadrân, saat trendlerinde her sezon var olmaya devam ediyor. Dolayısıyla bu sezon da pek çok markada yeşil kadrânı görmeye devam edeceğiz.

2025 yılında saatlerde kare ve dikdörtgen tasarımlar ile fıçı kasa dediğimiz daha geniş yapılı kasalar göreceğiz. Bununla birlikte two-tone dediğimiz metalik gri ve altın renginin bir arada kullanımı da 2025 tasarımlarını süslemeye devam edecek. Altın renginde pembe altın yerine sarı altın tonu yükselişe geçiyor.

Sürdürülebilirlik konusunun her sektöre yayılmasıyla birlikte tüketicide de bu seçeneklere yönelim artış gösteriyor. Yine dünya çapında sevilen markaların; geri dönüştürülmüş çelik veya okyanus atıklarından üretilen materyallerin kullanıldığı “çevre dostu” tasarımların 2025 trendleri arasında yerini bulması bekleniyor.

Bu sezon kadın saatlerinde özellikli minimalist ve retro tasarımların öne çıkacağını düşünüyoruz. Hem kadın hem de erkek koleksiyonlarında süper mini tasarımlar görmeye başladık. Bu küçük kasalı tasarımlar tercihlerde üst sıralara çıkarken, mekanik saatlere olan talepte de artış gözlemleniyor.

Görsel: The Cedar

5

Retro ve Vintage Saatler

Görsel: Rolex

AGOSTO

Görsel: Caiso

Nostaljik tasarımlara olan ilgi, markaların ikonik modellerinin modern yorumlarıyla yeniden canlanıyor. Bu saatler genellikle 1960'lar, 70'ler ve 80'lerin ikonik modellerinden ilham alıyor; yıllar geçse de güncellenmiş malzemeler ve hassasiyetle gelen geçmişin cazibesini sunuyor.

Omega ve Longines gibi markalar, miraslarına saygı gösteren klasik modelleri günümüzün teknolojik gelişmeleriyle birleştirerek canlandırıyor.

Retro saatler yükselişte

%10

Retro saatlerin pazar payı %10 artarak Rolex Submariner gibi ikonik modellerde etkili oldu.

"Klasik tasarımlar her zaman değerlidir; markalar, geçmişin ikonik modellerini modern yorumlarla yeniden sunuyor."

Rolex

Görsel: Julius

Görsel: Rolex

Hikayesi olan zarif tasarımlar ilgi çekiyor.

Roger Ruegger
WatchTime USA Genel Yayın Yönetmeni

Saat sektörü şu anda bir durgunluk yaşıyor ve bu durum geleneksel olarak büyük markaların daha az iddialı ürün çıkarmasına neden oluyor. Bunun yerine, en çok satan mevcut modellerde daha fazla kadran ve malzeme varyasyonları görmemiz muhtemel. Özellikle değerli metaller ve daha küçük çaplara yönelik bir eğilim dikkat çekiyor. Belirgin bir konumlandırmaya sahip olmayan, ulaşılabilir fiyat segmentindeki markalar zorlanırken, hikayesi olan zarif tasarımlar ve bağımsız markalar koleksiyoncuların ilgisini çekmeye devam edecek.

El işçiliği ve sanatı (Métiers d'Arts) gibi teknikler, özellikle emaye, önümüzdeki yıllarda daha fazla değer görecektir gibi görünüyor. Kutlamalardan bahsetmişken; 2025 yılında 250. yılını kutlayacak olan Breguet'nin yeniden sahnenin merkezine dönmesini bekleyebiliriz. Sektörün en önemli isimlerinden biri olmasına rağmen, günümüzde rakiplerinin gerisinde olarak görülmesi, Patek Philippe, Vacheron Constantin ve AP gibi markalarla ilginç bir dinamik yaratabilir.

6

Yeni Malzemelerle Üretilen Farklı Saatler

Görsel: Braun

Görsel: Bering

OGGUSTO

Seramik ve Bronz Kullanılıyor

Seramik, karbon fiber ve bronz gibi malzemeler dayanıklı ve şık tasarımlarda tercih ediliyor. Keramik ve karbon fiber, dayanıklılığı ve hafifliği birleştiren yenilikçi malzemeler olarak öne çıktı.

Canlı renkler Yeni Trend Oluyor

Parlak renkler, genç nesil tüketicilere hitap eden yeni bir trend olarak öne çıkıyor. Elektrik mavisi, zümrüt yeşili ve koyu bordo gibi dikkat çekici tonlar, kadrarlarda ve kayışlarda kendini gösterecek.

"Seramik ve karbon fiber, saat endüstrisine yeni bir boyut kazandırdı."

Ricardo Guadalupe,
Hublot CEO

Seramik saatlerin artışı

%15

2024'te %15 artan seramik saat kullanımı, dayanıklı materyallerin önemini göstermektedir.

Görsel: Huawei

Akıllı Saat Pazarları

OGGUSTO

Görsel: Xiaomi

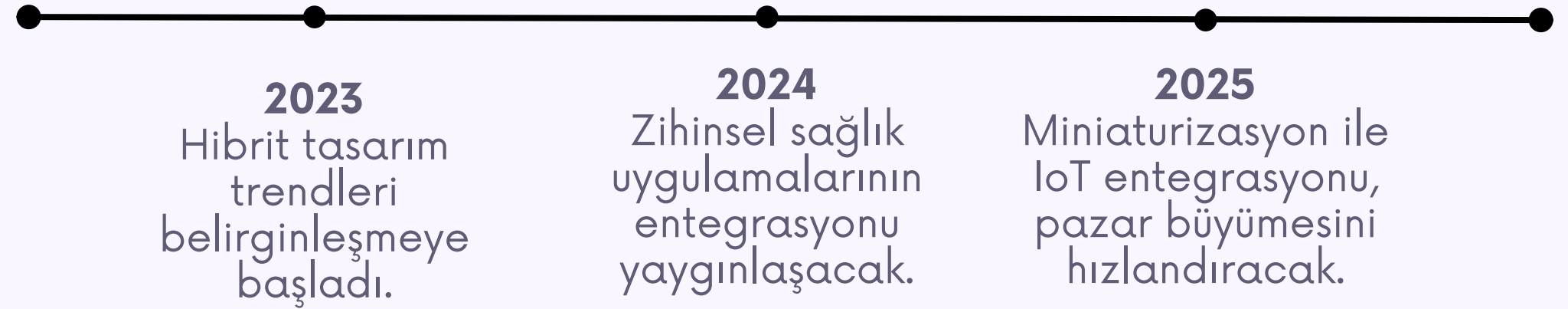
Akıllı Saatler

Akıllı saatlerde sağlık ve IoT entegrasyonları yaygınlaşarak popüler hale geldi. Nesnelerin İnterneti entegrasyonları (IoT), cihazların internet üzerinden birbirleriyle iletişim kurmasını sağlayan bir sistemdir. Saat sektöründe IoT entegrasyonu, akıllı saatlerin sağlık takibi, bildirimler, akıllı ev cihazlarıyla etkileşim ve diğer dijital hizmetlere erişim gibi özellikler sunabilmesi anlamına gelir. Bu teknoloji, saatlerin sadece bir zaman gösterme aracı olmaktan çıkıp günlük yaşamın bir parçası haline gelmesine yardımcı oluyor.

Önümüzdeki yıllarda, zihinsel sağlık özellikleri de ön planda olacak; uygulamalar, farkındalık desteği sunacak, ruh hali değişimlerini takip edecek ve kaygıyı azaltmaya yönelik nefes egzersizleri sağlayacak.

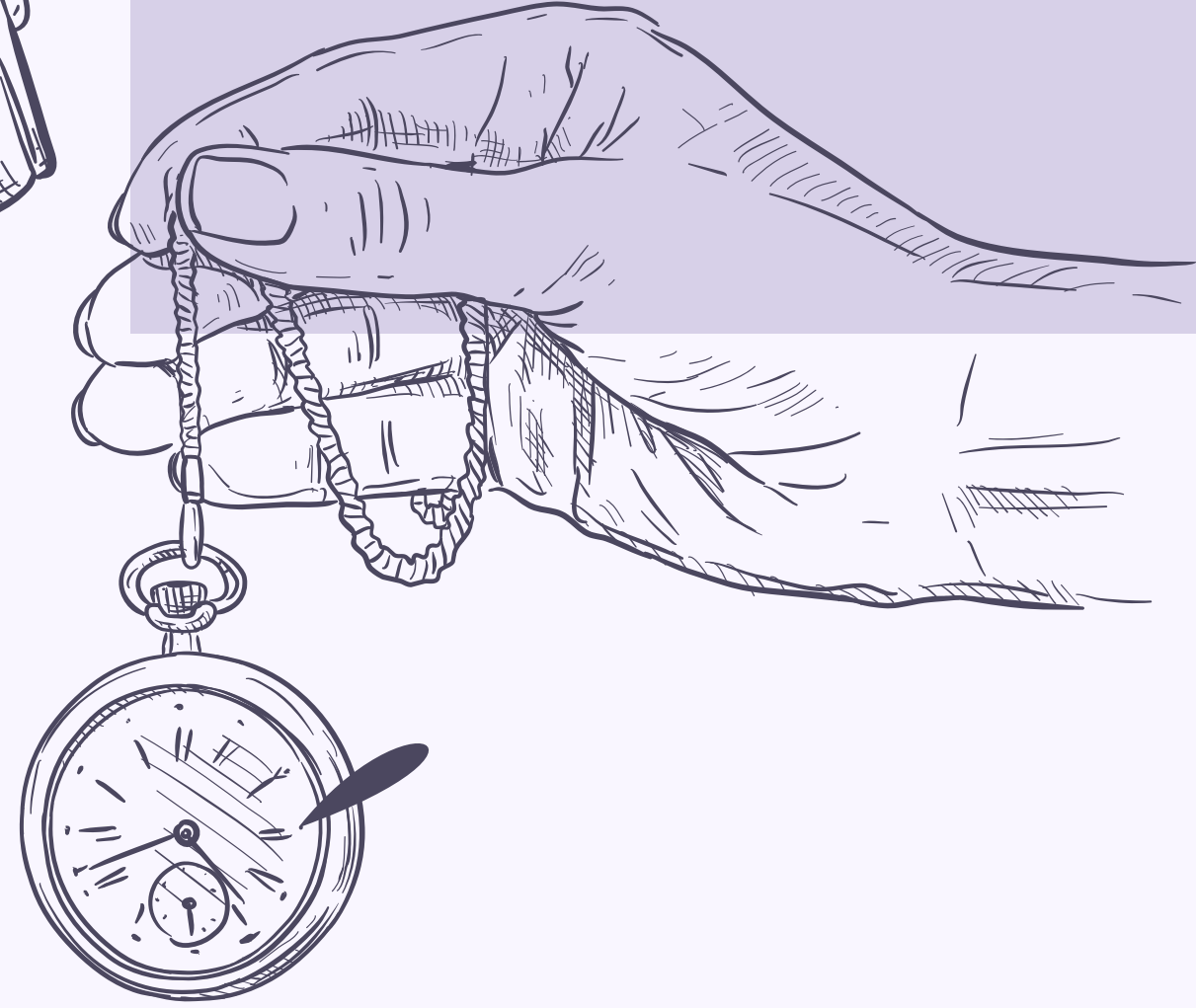
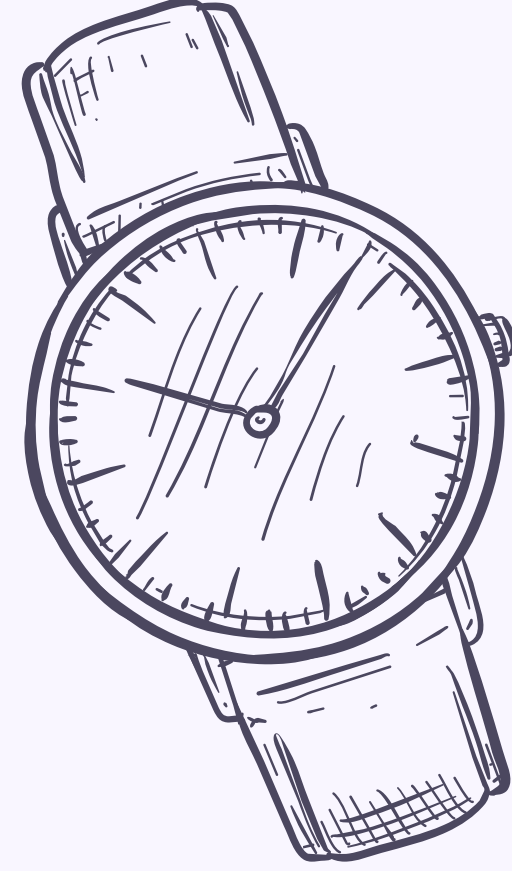
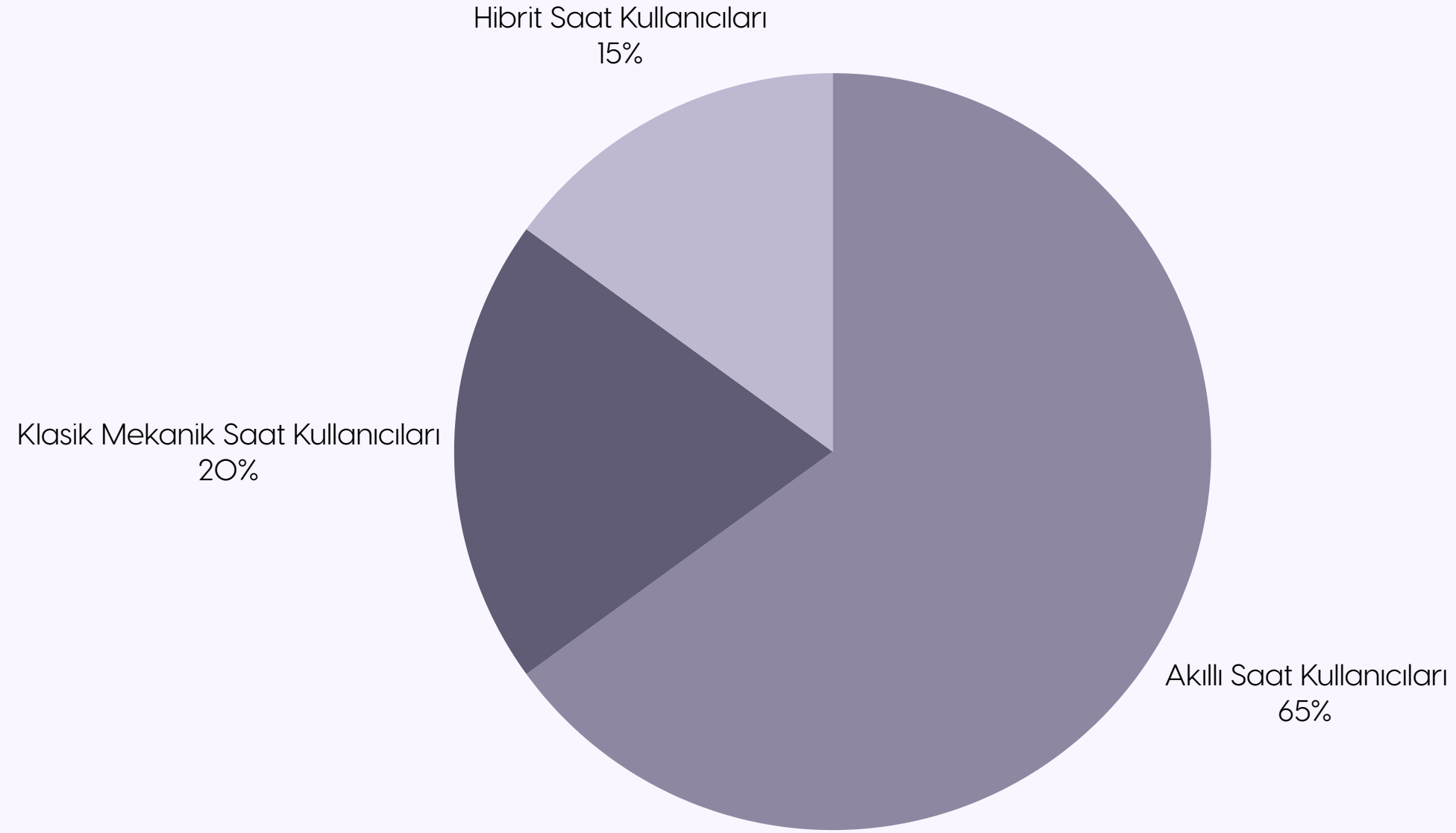

Görsel: Xiaomi

Hedef Kitle Analizi

2025 yılı için ön görülen saat kullanıcıları tercih oranları (%)

Dr. Sumbul Desai
Apple Sağlıkta Sorumlu Başkan
Yardımcısı

"Apple Watch'taki yeni uyku apnesi bildirimleri sayesinde kullanıcılara önemli sağlık sorunlarını tespit etme imkanı sunmaya devam ediyoruz. AirPods Pro'da ise güçlü özellikler ile kullanıcıların işitme sağlığını odak noktasına alarak işitme testi yapmaları ve işitme kaybı konusunda yardım almaları için yeni yollar sağlıyoruz."

Görsel: Apple Watch

Hibrit Saatler

Hibrit saatler, akıllı özelliklerle klasik saat estetiğini birleştirerek kullanıcıya hem teknoloji hem de geleneksel şıklık sunuyor.

Hibrit saatler %20 büyüme ile en hızlı büyüyen segmentlerden biri haline gelmiştir.

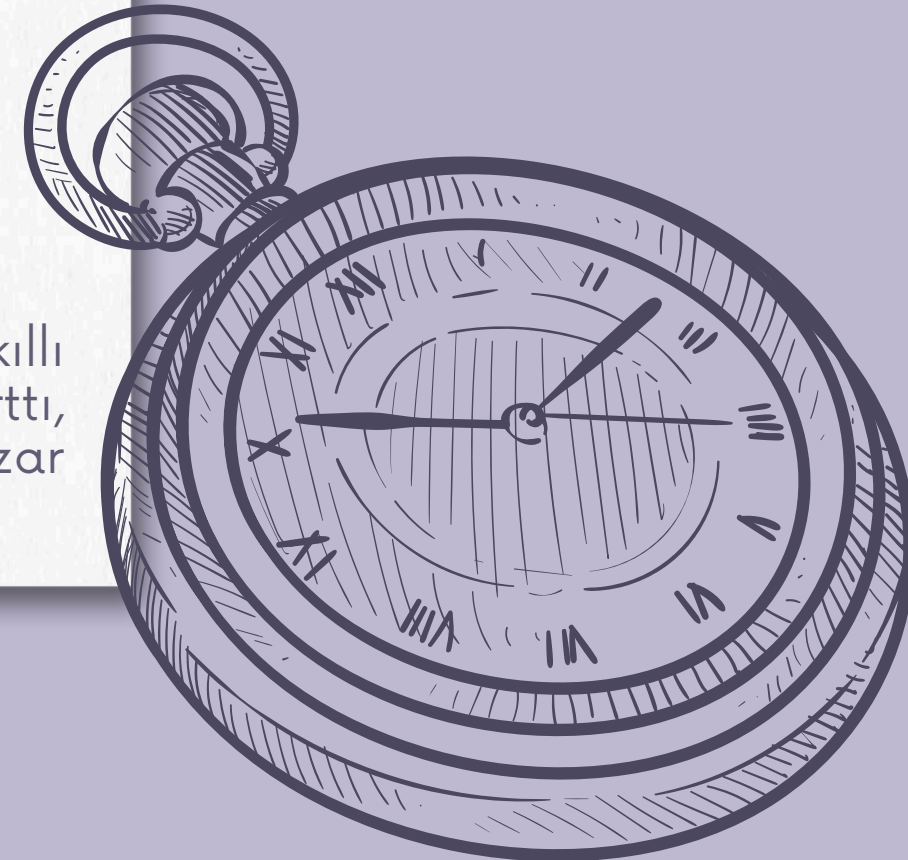

Görsel: M5stickc Plus2 ESP32 Iot

IoT destekli saatlerde artış

%40

Sağlık izleme özellikli akıllı saatlerin satışları %30 arttı, IoT destekli saatlerin pazar payı ise %40'a ulaştı.

Lüks saatlerde premiumlaşma ve renk trendi yükseliyor.

Georges Kern
Breitling CEO

"Makroekonomik ve jeopolitik ortamdan kaynaklanan zorluklara rağmen, lüks ve saat endüstrileri dayanıklılığını kanıtladı. Büyük markalar pazar payını artırmaya devam ederken, lüks ürünlere olan talebin devam ettiğini gösteren bir "premiumlaşma" trendi söz konusu. Saat sektöründe ise markalaşma (ikonlaşma) eğilimi öne çıkıyor ki bu, 140 yıllık köklü geçmişiyle Breitling gibi bir marka için büyük bir avantaj.

Endüstrinin temel unsurlarından biri her zaman komplikasyonlar olmuştur. Günümüzde, her saat markasının kendine ait bir kalibreye sahip olması bekleniyor. Biz de B01 üretim kalibremize sahibiz ve ayrıca bir otomatik kalibre üzerinde de çalışıyoruz.

Görsel: POEDAGAR

Saat tasarımlarında veya genel estetikte renk büyük bir trend. Breitling olarak uzun zamandır mint yeşili, buz mavisi, kum gibi canlı renkleri koleksiyonumuza dahil ettik. Ayrıca erkek saatlerinde özellikle daha küçük kasa boyutlarına yönelik bir trend gözlemliyoruz ki bu oldukça ilgi çekici. Bu trend, küçük çapları tercih eden Asya pazarının büyümesi, vintage saat koleksiyonculuğundaki artış ve estetik tercihlerdeki değişim gibi çeşitli faktörlerden kaynaklanıyor.

Erkek ve kadın saatleri arasındaki çizgiler de giderek daha az belirginleşiyor; bu da bireysel ifadeye yönelik daha geniş bir toplumsal trendi yansıtıyor."

”

Cliff Pemble
Garmin CEO

"Tüketiciler, tasarımda sadelik ve kaliteyi arıyor. Minimalist saatler, gösterişten uzak zarif bir estetik sunuyor."

Görsel: MILENEAL

Bitirirken

Lüks saatler, stil, statü ve ustalığın sembolü olarak kalmaya devam ediyor.

2025 yılında saat sektörü, sürdürülebilirlik, kişiselleştirilmiş tasarımlar, retro cazibe ve yenilikçi malzemelerle şekillenecek. Lüks saatlerde çevre dostu uygulamalar artarken, genç neslin talepleri doğrultusunda estetik ve işlevsellik ön plana çıkacak. Akıllı saatler, sağlık takibi ve IoT entegrasyonları ile günlük yaşama uyum sağlarken, hibrit saatler klasik şıklığı teknolojiyle birleştirecek. Dijitalleşme ve sürdürülebilirlik, markaların genç kitlelere hitap etmesine olanak tanıyacak. Lüks saatler, stil, statü ve ustalığın sembolü olarak kalmaya devam edecek. Markalar, dijital yatırımlar ve VIP programlarla müşteri deneyimini güçlendirecek. Sadece ürün değil, deneyim odaklı yaklaşımlar markaların müşteri sadakatini artıracak.

Görsel: Rolex

Kaynaklar

*Which Way Is The Watch Industry Heading in 2024

<https://www.watchpro.com/which-way-is-the-watch-industry-heading-in-2024/>

*Kettle Club's Top Luxury Watch Trends for 2025

<https://kettleclub.co.uk/2024/10/15/kettle-clubs-top-luxury-watch-trends-for-2025/>

*The Future of Luxury Watches: Trends for 2025 and Beyond

<https://styleoutwatches.com/blogs/news/the-future-of-luxury-watches-trends-for-2025-and-beyond>

*The Watch Trends You'll Be Seeing in 2025

<https://www.martinsjewellers.co.uk/the-watch-trends-youll-be-seeing-in-2025/>

*What Collectors Need to Know About 2025 Watch Trends – H2 Hub

<https://www.h2hubwatches.com/blogs/reviews/what-collectors-need-to-know-about-2025-watch-trends>

*Latest Trends In The Watch Market From The Bezel Report

<https://www.ablogtowatch.com/latest-trends-in-the-watch-market-from-the-bezel-report/>

*Luxury Watch Market: Size, Trends and Forecast (2021-2025 Edition)

<https://www.researchandmarkets.com/reports/5317360/luxury-watch-market-size-trends-and-forecast>

*Luxury Watch Market Size, Growth, Trends, Analysis 2024-2028

<https://www.technavio.com/report/luxury-watch-market-industry-analysis>

*Luxury Watches - Worldwide | Statista Market Forecast

<https://www.statista.com/outlook/cmo/luxury-goods/luxury-watches-jewelry/luxury-watches/worldwide#analyst-opinion>

*Z KUŞAĞI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR SATIN ALMA | Sustainable Future

<https://sustainablefuture.com.tr/z-kusagi-ve-surdurulebilir-satin-alma/>

*Best Hybrid Watch | WatchMaestro [2024]

<https://watchmaestro.com/blog/best-hybrid-watch/>

2025 DEKORASYON TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Yasemin Savcı

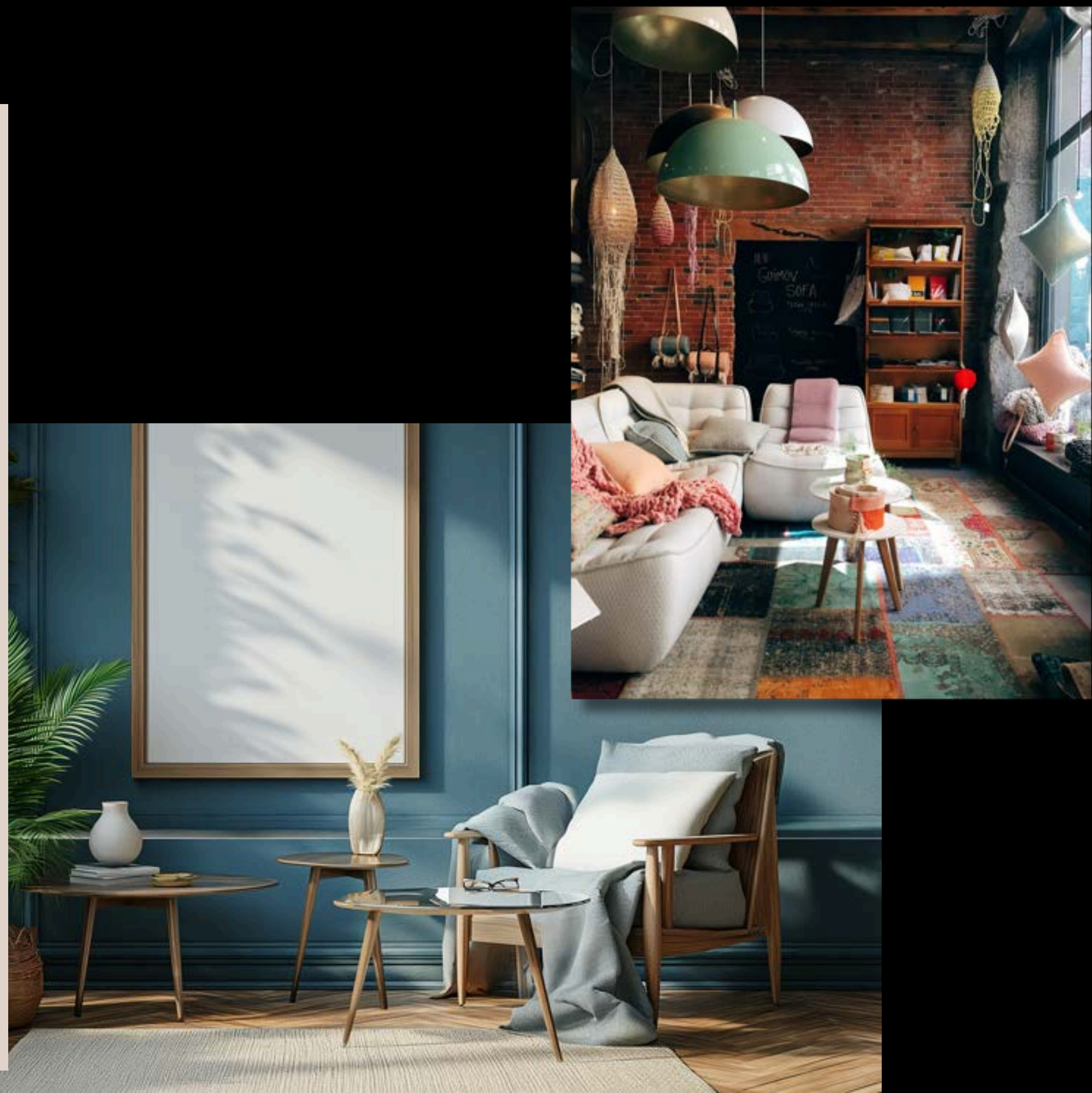
OGGUSTO Editörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

2025'te Dekorasyonun Bir Hikayesi Olacak

Bugün teknoloji ve sürdürülebilirlik kavramlarını tasarım dünyasından ayrı düşünmek mümkün değil. Dünya son derece kaotik bir yer haline gelmişken sığınağımız olan evlerimizde hangi renkler ve dokular olacak? İşte 2025'in öne çıkan trendleri...

2024'te çevre dostu yapı malzemelerine olan talepte artış

%35

Kaynak: Green Building News

25 milyar dolar

2025 yılına kadar sürdürülebilir iç tasarım ürünlerinin beklenen piyasa değeri

Kaynak: Sustainability Market Repor

OCCUSTO

2025'te Dekorasyon Dünyasını Neler Bekliyor?

İç mekanlar, bireysel ifadeyi yansıtan güçlü bir araç haline gelecek.

Mekanlara karakter kazandıran sürdürülebilir tasarımlar, cesur renk seçimleri ve kişiselleştirilmiş dokunuşlar dönemi başlayacak.

Gösteriştten uzak, zarafeti ve işlevselliği önceliklendiren "sessiz lüks" anlayışı trend olacak.

90 milyar dolar

2024'te akıllı ev teknolojisi pazar büyüklüğü, iç tasarımı etkiliyor.

Kaynak: MarketsandMarkets

Mekanlarda dokular, ışık, koku ve ses gibi duyuşal ögeler yükselişe geçecek, dramatik atmosferler ve kişisel alanlar tasarlanacak.

Doğa dostu malzemeler ve biyofilik anlayış, yaşam alanlarına doğayla uyumlu bir estetik kazandıracak.

Estetikten çok çevresel bilinci ön planda tutan bahçecilik, sürdürülebilir bir yaklaşım benimseyecek.

Dekorasyonda Anlam ve Hikâye Yükselişte

1.1.

Minimal Maksimalizm: Estetiğin Dengeli Çıkışı

Minimalizm geçtiğimiz 20-30 yıla hakim olsa da, maksimalizm kişisel ifadenin sergilenmesine imkan sağlıyor. Mekanlar artık sadece yaşam alanı değil; geçmişimizi, hayallerimizi ve kişiliğimizi anlatan hikayeler taşıyor. 2025'te, iç mekanlar kişisel ifadenin en güçlü araçlarından biri olacak.

2025 yılında minimalizm ve maksimalizm arasında ince bir denge ön plana çıkıyor. Minimal maksimalizm, bu iki tarzın estetik bir uyum içinde bulunduğu, "Dozunu iyi bilen maksimalizm" olarak tanımlanabilecek bir trend.

Bu anlayış, yalın hatlı mobilyaları cesur renkler ve desenlerle birleştirmeye olanak tanıyor. Minimal maksimalizm, her iki tarzın öğelerini uygun dozda bir araya getirerek, kişisel yaratıcılığı sergilemeye ve stil yaratmaya olanak tanıyor. Bu trend, hem estetik açıdan dengeli hem de cesur bir tasarım anlayışı sunuyor.

2024'te minimalist tasarımları tercih eden tüketicilerin yüzdesi

Kaynak: Architectural Digest

Pia Wüstenberg
Tasarımcı, Utility

Anlamı olan bağımsız markalar
değer kazanacak.

Evlerin güvenli ve rahat bir yer olarak değerinin artacağına inanıyorum. Evde geçirilen zamanlarda sakinliğe ve rahatlamaya duyulan ihtiyaç, kalite ve rahatlığa doğru bir kaymaya neden olacak. El yapımı ve hatta özel yapım ürünler, ruhu ve rengi olan şeyler daha fazla ilgi görecek. Hikayesi ve anlamı olan bağımsız markalar değer kazanacak. Tasarım ve dekorasyon, günlük ritüellere duyulan ihtiyaçla iç içe geçecek.

Yalçın Gülen
Diseno

2025, yaratıcı çözümler ve farklı hikâyelerle şekillenecek.

Artık tek tek ürün sunmaktan çok, onları yaratılan görsel hikâyelere dahil etmek ön plana çıkıyor. Artık her ürün, farklı hikâyelerde farklı fonksiyonlar üstleniyor. Hikâyeyi ürünlerle zenginleştirme ve kişiselleştirme yeteneği, tüketicilerin bu deneyimi yaşam alanlarında sürdürmelerini sağlıyor. Lüks mobilya sektöründe, tüketici bu zenginliğe yatırım yaparak ürünle duygusal bir bağ kuruyor. Kumaş kaplı dış mekân mobilyaları, estetik ve konfor avantajlarıyla iç mekân mobilyalarını geride bırakıyor. Teknoloji dış mekân tasarımlarını daha yaratıcı bir oyun alanına dönüştürdü. 2025, yaratıcı çözümler ve farklı hikâyelerle şekillenecek.

Ahu Barut

Nelly Rodi Türkiye Temsilcisi

Kırmızı ve siyah ise tasarımlara derinlik katıyor.

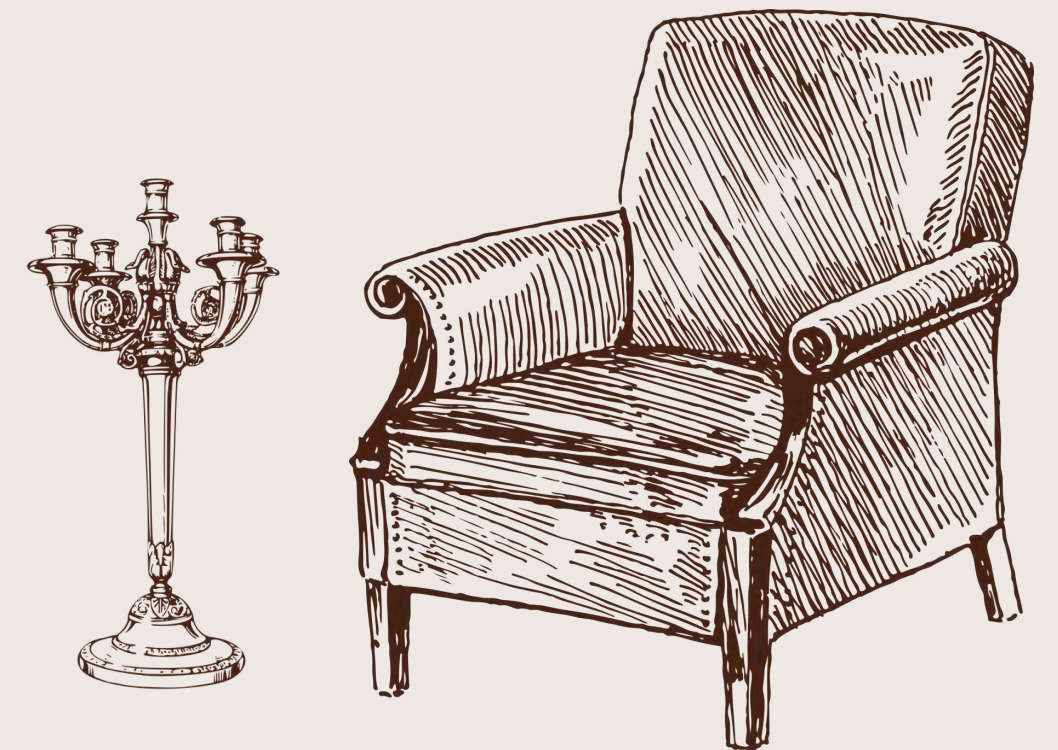
2025 dekorasyon trendlerinde geleneksel zanaatkarlık, modern estetikle harmanlanıyor. Tasarımda sadelik ve minimalizm ön planda. Japon “Yutori” kavramı gibi yaklaşımlar, tasarımlara yavaşlık, bilinç ve anlam katıyor. Sıcak, davetkâr ve sakin bir atmosfer var. Bal tonları, karamel ve kahverengiler gibi sıcak renkler, tasarımları zamansız kılıyor. Yeşilin kontrast oluşturan tonları, doğanın enerjisini mekânlara taşıyor. Kırmızı ve siyah ise tasarımlara derinlik katıyor. Sosyal medya ve yapay zekanın estetik anlayışına karşı bir tepki olarak, kişiselleştirilmiş tasarım akımları yükselişte. Art Nouveau’nun canlanmasıyla çiçek desenleri ve dokusal yüzeyler tasarımlara zenginlik katıyor. 2025 yılı, tasarımları anlam, zenginlik ve kişisel hikayelerle buluşturuyor.

1.2.

MOB-Wife Estetiği: 80'lerin Gösterişi Geri Dönüyor

Maksimalizmin yükselişi, 80'lerin gösterişli estetiğini ve hayvan desenlerini yeniden gündeme taşıyor. Dekorasyona kürklü throwlar, saten perdeler, abartılı aksesuarlar ve sıra dışı desenlerle cesur bir hava katıyor. Leopard desenli yastıklardan zebra desenli halılara kadar, her detay göz alıcı bir lüksün altını çiziyor. Bu trend, yalnızca dekorasyonda değil, bireysel stilin ve eğlenceli bir maksimalizmin de yansıması. 2025'te, oturma odalarından yatak odalarına kadar, her alanda göz kamaştıran bir şıklık ve nostaljik bir hava yaratılacak.

1.3.

Abanozun Güçlü Etkisi: Derinlik ve Dramatik Şıklık

2025'te iç mekân tasarımlarında derinlik yaratmak önemli olacak. Siyahın zarafetini abanoz tonlarının derinliğiyle birleştiren bu trend, etkileyici ve cesur bir tasarım anlayışı sunuyor. Zeytuni siyah, koyu kahverengi ve abanoz gibi renkler, cilalı lake yüzeylerle buluşuyor. Bu derin tonlar, gotik ve brutalist tasarım stillerinin yükselişine işaret ediyor.

Brutalist tasarımların sert ve cesur çizgileri, abanoz tonlarıyla yumuşak bir zarafete dönüşürken, gotik detaylar mekânlara dramatik bir atmosfer kazandırıyor. Teknik olarak kahverengi ailesine giren bu tonlar, siyahı taklit eden bir derinlik sunarak dekorasyonda siyahın yerine geçiyor. 2025, mekânlarda güçlü renk tonlarının yılı.

“

2025, sürdürülebilir ürünler ve doğal malzemelerin yılı olacak.

Yvonne Engelmann

Ambiente Living, Giving & Working
Direktörü, Messe Frankfurt Exhibition GmbH

2025'te sürdürülebilir ürünler ve döngüsel malzemeler önemli bir rol oynayacak. Tüketim bilinçli hale geliyor ve tüketiciler sürdürülebilir çözümler bekliyor. Renkler doğal; gerçekçi, neşeli ve meyveli tonlara kadar uzanan bir çeşitlilik sergiliyor. 2025'te ahşap, seramik, cam ve metal gibi malzemelerin yanı sıra, kendi özgün renklerinde yeni malzemelerle karşılaşacağız.

Gece mavisi, yumurta kabuğu ekru ve yeşil çay tonları atmosferik bir etki yaratırken, mat gümüş, koyu bronz ve açık altın parlaklığı gibi metalik nüanslar ışığı yakalayan tasarımlar sunacak.

”

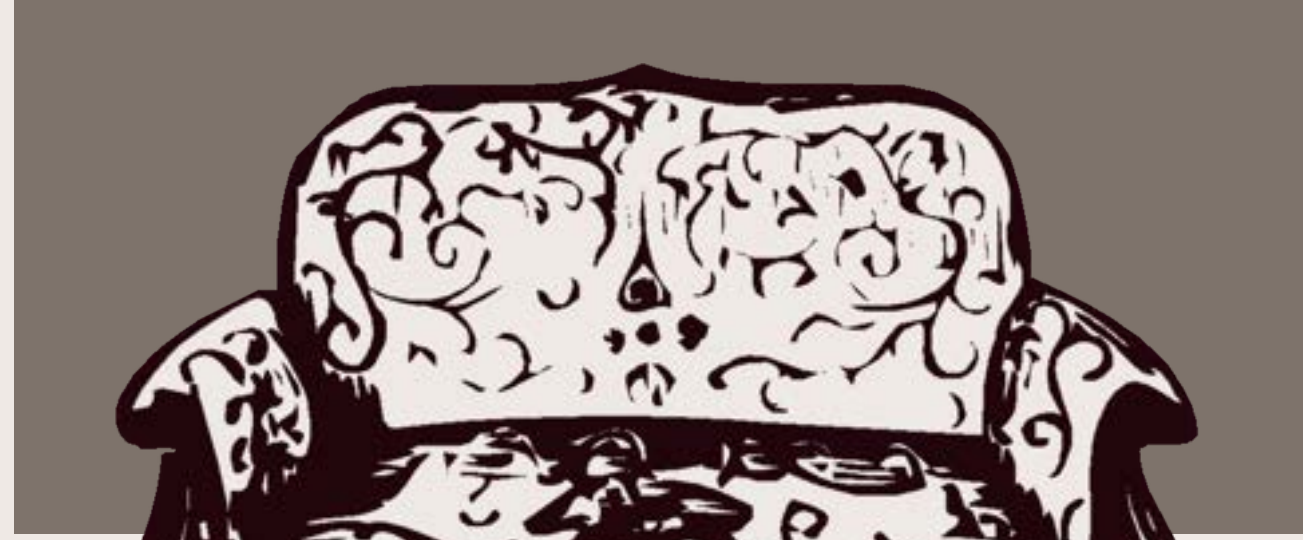

Geleceğe Sorumlu Bakış: Tekstilin Yeni Dönemi

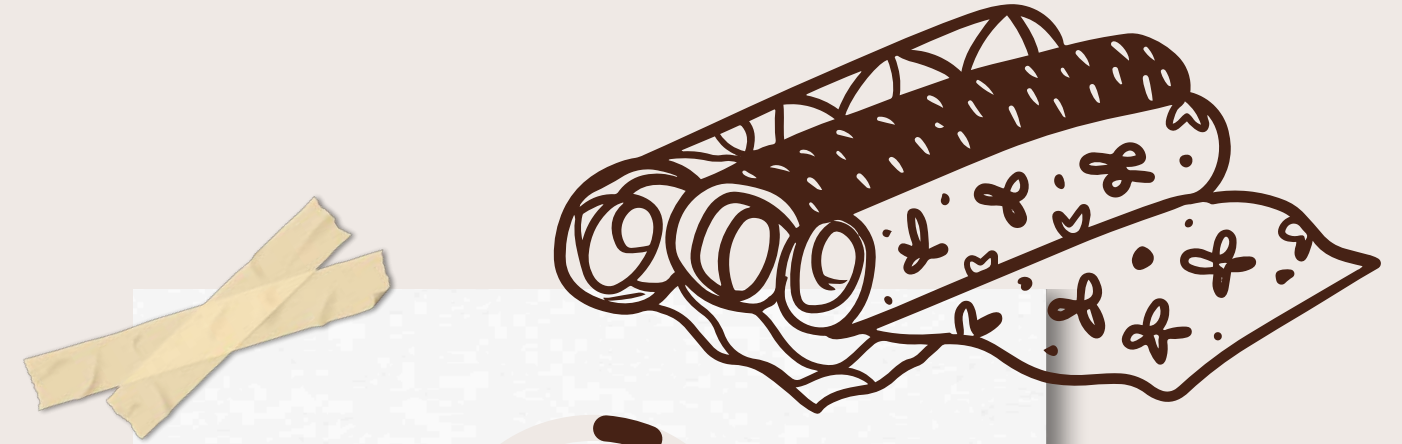

Dünyanın en önemli ev tekstil fuarlarından Heimtextil, 2025-26 trendlerini Alcova Milano'nun küratoryal direktörlüğünde belirledi. 'Future Continuous' adını verdikleri bu seçki, tekstilin geçmişten günümüze taşıdığı hikayelere bir saygı duruşu niteliğinde. Tasarımcılar, tekstilin sadece bir ürün değil, bir 'tarihi bellek' taşıyıcısı olduğuna dikkat çekiyor. Seçkide, sürdürülebilirliğe odaklanan renkler var.

"The End of Petrol" fosil yakıtlardan uzaklaşmayı simgelerken, "Repairable Green" doğanın iyileşme gücünü yansıtıyor. Bu renkler, doğanın çığlığı olarak adlandırılabilir bir kartelada bir araya geliyor. Heimtextil ayrıca tekstil üretiminde su kirliliği gibi tehditlere dikkat çekiyor. Bu yaklaşım, tekstil sektöründe çevre bilincini artırmaya yönelik güçlü bir mesaj veriyor ve geleceğin tasarımlarında sürdürülebilirliğin vazgeçilmez bir unsur olacağını müjdeliyor.

%7,5

iç tasarım pazarının
2024'ten 2030'a kadar yıllık
bileşik büyüme oranının %7,5
olması bekleniyor.

Kaynak: Grand View Research

2.1. Eskiye Yeni Bir Şans

2025'te dekorasyonda kişisel hikayelere ve sürdürülebilir çözümlere olan ilgi, eskiyi yeniden keşfetmeyi ve dönüştürmeyi ön plana çıkarıyor. Uyarlayarak yeniden kullanım, aile yadigarlarını yaşam alanlarımıza dahil etmenin en yaratıcı yollarından biri. Küçük dokunuşlarla yeniden şekillendirilen ve mekânlara uyum sağlayan yadigar mobilyalar atığı azaltırken, geçmişle bağları güçlendiriyor. Rengi, formu ya da boyutuyla oynanarak yenilenen bu parçalar, hem zamansız bir estetik sunuyor hem de sürdürülebilirliğe katkı sağlıyor.

Müge Krespi

Tekstil Tasarımcısı, Krespi Interior Design

Yeşilin yükseldiği bir yıl.

Dekorasyon ve moda akımlarında, yarının çevre bilincine sahip tüketicisi ile nasıl bağlantı kurulabileceğini yönlendirmek açısından ana trend giderek 'doğa bilinci' üzerine odaklanıyor. Çevre bilinci yüksek tüketiciler, sürdürülebilirliğe öncelik verecek. Biyo lifli tasarımlar, doğa ile uyumlu ve çevre dostu, hava geçirgenliği olan kumaşlar ve sürdürülebilir malzemeler ön plana çıkarken, retro ve vintage etkiler 2025 yılında da devam edecek. Klasik mobilyalar, antik kapı ve pencere çerçeveleri, mekânlara zarif ve davetkâr bir hava katacak. Çok modern ve retro öğelerin uyumlandırıldığı tasarımlar göreceğiz. Sepia kahverengi, mürdüm, gülkurusu ve koyu yeşil gibi toprak tonları, sıcak ve rahat bir atmosfer yaratacak. Yeşilin yükseldiği bir yıl olacak. Soğuk gri tonları yerine, sıcak ve derin renklere yönelim artıyor.

2.2.

Zanaat ve El Emeğine Saygı

Hızlı tüketime tepki olarak yükselen "artizanal üretim" trendi, 2025'te revaçta olacak. El emeği ürünler, hikaye anlatıcıları olarak öne çıkacak. Eski dokumaların çerçevelenerek duvara asılacağı, el yapımı halıların ve elde oyma ahşap ürünlerin salonların baş köşesinde yer alacağı bir döneme hazır olun.

**İrem Başer Oğan, Mahmut Kefeli,
Kerem Erçin**

ESCAPEFROMSOFA

Doğayla iç içe ve zamansız lüks.

Bu yıl dekorasyonda doğayla iç içe yaşam teması derinleşecek. Sıcak bej, zeytin yeşili ve çöl kumları gibi doğal tonlar, yaşam alanlarına denge ve doğanın huzurunu getirecek. Doku ve materyal seçimlerinde sürdürülebilirlik bir gereklilik haline gelecek.

Organik dokular, doğaya saygılı içerikler ve el işçiliğiyle hazırlanan materyaller ön planda. Ahşap, doğal taş, keten ve yumuşak dokulu seramik gibi malzemeler, modern bir estetikle buluşarak mekanlara zamansız bir lüks kazandıracak. Dokulu yüzeyler ve doğal damarlı taşlar, dokunsal bir zenginlik katacak.

Ekolojik performans ve sürdürülebilirlik odaklı yaklaşımlar

Arzu Nuhoğlu

Peyzaj Y. Mimarı

Peyzaj tasarımı doğanın bozulan dengesini düzenleyici yöntemlerle küresel platformda sahne alacak. Doğayla uyumlu ve kaynak yönetimini gözetten yaklaşımlar, kent ve kırsal alanların şekillenmesinde öne çıkacak. İnsanlığın doğaya uyumlanması, artık kaçınılmaz bir gerçek. Peyzaj mimarlığı, global çapta eğitim, araştırma ve uygulama alanlarında çevre sorunlarına çözüm sunan planlama ve tasarım yöntemleri geliştirip kullanmakta.

Yaşam alanlarımızda insanın müdahale ettiği tüm açık ve yeşil alanlar estetize edilmiş doğa parçası kimliğinden uzaklaşarak, ekolojik performansın ön planda olduğu kapsayıcı yapılara dönüşecek. Bu kurguda tasarlanacak alanlar, bulunduğu konumda bütünün parçası olarak ele alınacak. Mavi-Yeşil Altyapı, Sünger Şehirler, Kent Tarımı, Suyun Etkin Kullanımı, Permakültür, Bioçeşitlilik gibi alışık olduğumuz kavramlar İtalyan Bahçesi, İngiliz Bahçesi, Modern Bahçe, Zen Bahçesi gibi stilistik tasarım anlayışlarına entegre edilerek sürdürülebilirlik odaklı yeni bir yaklaşım sunacak. Peyzaj tasarımının yeni sürümünde "plug in" uygulamalarla tanışacağız.

“

2025: Renklerle kişilik ve cesaret

Birgit Torkildsby

Jotun Avrupa ve Orta Asya Bölgesi Renk Müdürü

2025'te dekorasyonda sarı, yeşil ve mavinin hem canlı hem de pastel tonları öne çıkıyor. Yanı sıra, sakinleştirici ve huzur veren renklere olan ihtiyaç artıyor. Şeftali ve kiremit tonlarıyla beraber daha koyu, mat mavi ve kahverengi de koleksiyonumuzda yer alıyor.

Son yıllarda pek çok evde sıcak ve nötr tonların kullanıldığını görüyoruz. Ancak ilerleyen dönemde daha çok insanın renk kullanımı konusunda cesur davranacağına inanıyoruz. Evin kişilik yansıtması giderek önemli hale geliyor.

”

2.3. Yaz Sonu Morları: Bolluk ve Enerji Paleti

Bu trend kara incir, pembe-mor üzümler, mürdüm eriği ve onlardan yapılan reçeller, tartlar gibi zengin ve ilham verici bir renk kartelasını içeriyor. Renk uzmanları, 2025 yılında bu mor tonlarının ve türevlerinin iç mekânlarda sıkça kullanılacağını öngörüyor. Yaz sonu morları, mekânlara sıcaklık, bolluk, bereket ve enerji katıyor. Reçel tonları, ve açık kahverengiyi bir araya getiren bu palet, yaşam alanlarına sofistike bir dokunuş kazandırıyor.

Sessiz Lüks: Kalite ve Zamansızlık

2024'ün başlarında ortaya çıkan "sessiz lüks" trendi, kalitesi ve duruşuyla zamansız parçaların birleşimi olarak tanımlanıyor. Bu trend, gösteriş yerine işlevsellik ve zarafeti önceliklendiriyor. Sessiz lüks, koyu renkli ahşap mobilyalar, doğal elyaftan üretilmiş yumuşak dokulu tekstil ürünleri ve onlarca yıl döşemesi değiştirilerek yeniden kullanılabilir kaliteli mobilyalarla hayat buluyor. Bu anlayış, "kullan at" yerine, yatırım yapılacak dayanıklı ve uzun ömürlü ürünleri ön plana çıkarıyor. Sessiz lüks, yaşam alanlarında sürdürülebilirlik ve rafine bir estetik arasında güçlü bağ kurarak, mekânlara zamansız bir hava katıyor.

Feza Koca

Mimar, Tasarımcı | Feza Design

“

Sürdürülebilir malzemeler ve hikayesi olan tasarımlar

2025'te amorf formlar ön planda. Hem yatayda hem düşeyde kullanılan eğrisellik, akışkan tasarımlarla mekanlara romantik bir hava kazandırırken, kullanıcıyı rahatlatıyor. Z kuşağının potansiyel kullanıcı olmasıyla, rahatlık ve farklılık talebi tasarımcıları yenilikçi çalışmalara yönlendiriyor.

Kişiselleştirilebilen ve hikayesi olan tasarımlar, 2025'in en dikkat çekici trendlerinden. Bu eğilime en güzel örneklerden biri, Campana kardeşlerin Paola Lenti ile işbirliği yaparak tasarladığı Metamorfosi oturma ve halı koleksiyonları. Lenti'nin kumaş artıkları kullanılarak hayata geçirilen bu tasarımlar, sürdürülebilir malzeme, yaratıcı form ve etkileyici hikayeleriyle 2025 trendlerini yansıtıyor.

Y kuşağı arasında çevre dostu veya sürdürülebilir tasarım seçeneklerinin popülaritesi

Kaynak: EcoDesign Magazine

”

3.1. Yüzeylerde Dinamizmin Yeni Boyutu: Tavana Yükselen Tasarım

Bir süredir hayatımızda olan duvar çitaları ve dekoratif sıva kaplamaları, artık tavana da sıçradı! Duvar kağıdıyla kaplı tavanlar, ahşap paneller ve dekoratif sıva kaplamaları, mekânlara üç boyutlu bir etki kazandırarak dokunma hissini tetikleyen tasarım öğeleri haline geliyor.

Bu yenilikçi yaklaşım, mekânın bütünsel bir estetik anlayışla tasarlanmasını sağlıyor. Tavana taşınan detaylar, dekorasyonda sınırsız bir yaratıcılık alanı sunuyor.

Francisco Javier Martinez Flores

Cosentino Avrupa, Ortadoğu ve
Afrika Bölgesi Pazarlama Müdürü

Dokunsal estetik dönemi

2025'teki yüzey, renk, doku ve kaplama trendleri sürdürülebilirliğe, doğadan ilham alan tasarımlara ve dokunsal estetiğe odaklanıyor.

Topraktan gelen ve minerallerden esinlenen tonlar; koyu yeşiller, sıcak kahverengiler ve yumuşak nötrler ile birleşerek modern bir estetik sunuyor. Mat yüzeyler, parlaklığın yerini alarak zamansız bir şıklık sağlıyor. Yivli ve dekoratif dokular ise yüzey kaplama malzemelerinde öne çıkan trendlerden.

3.2. Koyu Renk Ahşabın Dönüşü

Koyu renk ahşap, 2025'te dekorasyon dünyasında güçlü dönüş yapıyor. İskandinav yalınlığının sembolü olan açık renk ahşaplar, yerini koyu ceviz ve siyaha yakın tonlara bırakıyor.

Büyük ahşap dolaplar, vitrinler ve masif ahşap masalar, koyu tonlarıyla mekânlara zenginlik ve derinlik katıyor.

3.3. Sıcak Metaller ve Gümüş

Altın, bronz ve bakır tonları uzun zamandır iç mekânlara lüks ve sıcaklık katıyor. 2025'te bu metallere, gümüş tonları da eşlik edecek.

Soğuk renklerle eşleşerek sofistike bir denge yaratma potansiyeline sahip olan gümüş tonları, mekânlara modern bir zarafet kazandıracak. Sıcak metallerle birlikte yaratacağı kontrast, 2025 dekorasyon trendlerinde etkileyici bir denge unsuru olarak öne çıkacak.

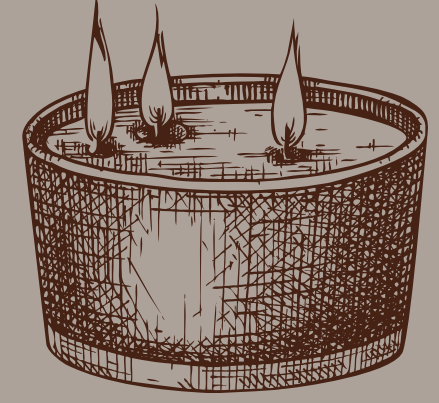
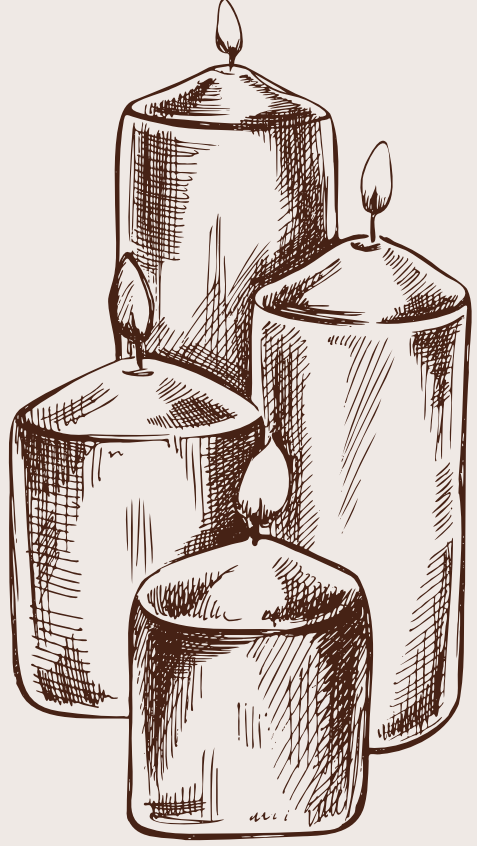

Mekânlarda Çok Boyutlu Deneyim

OGGUSTO

Dokunma hissi uyandıran tekstil ürünleri, ev kokuları, mum ışığı, şömine sıcaklığı, rahatlatıcı bir müzik ve ayarlanabilir ışıklandırma... İşte 2025'in duyusal tasarım anlayışının tanımı!

2025 yılında iç mekân tasarımı, tüm duylara hitap ederek davetkâr ve huzurlu alanlar yaratmayı hedefleyecek. Dokuları, kokuları, sesleri ve aydınlatmayı bir arada kullanarak oluşturulacak bu tasarımlar, ruhsal olarak da iyi hissettirecek.

Ayşegül Komut
İç Mimar, Deep Interiors

Enerjimizi yükselten
renkler dikkat çekecek.

2025, nostaljik akımın modern haliyle dönüş yaptığı bir yıl. İç mekânlarda Art Deco süslemeler ve Mid Century Modern akımının geometrik formlarını güncel yorumlarıyla göreceğiz. Oturma ünitelerinden mobilyalara kadar her detayda kıvrımlı ve asimetrik formlar, neşeli renkler ön plana çıkacak.

Renk otoriteleri, çarpıcı renklerin öne çıkacağını vurguluyor. Yılın en kuvvetli renk adayı, derin mor ve gece mavisi arasında denge kuran "Future Dusk – Geleceğin Alacakaranlığı". Bunun yanı sıra patlıcan moru, pas kırmızısı, derin zümrüt yeşili, mandalina turuncusu ve yulaf sütü tonları, enerjimizi yükselten renkler olarak dikkat çekecek.

Kahverengi, havalı bir dönüş yapmaya hazırlanıyor! Espressodan trüf mantarına kadar uzanan tonları, 2025'te kendini gösterecek. Açık tonlardaki ahşap mobilyalar, yerini ceviz tonlarına bırakacak.

Tadilat sırasında yeni
mobilyaya yatırım yapan ev
sahiplerinin yüzdesi

Kaynak: Furniture Today

4.1. Evlerde 'Yenilenme' Köşeleri Artacak

Evde kişiye özel bir alan ayırmak, 2025'in yükselen trendlerinden biri. Tıpkı pandemi sırasında olduğu gibi, yine uygun bir mekânda ruhsal ve fiziksel yenilenme için tasarlanmış köşeler oluşturacağız.

Bu alanlar stresi azaltmak, bir duraklama noktası sağlamak için tasarlanacak. Minimal detaylarla huzuru destekleyen dekorasyon öğeleri, doğal dokular ve rahatlatıcı renk paletleri, bu mekanların vazgeçilmez parçaları olacak.

İrem Ünal

Feng Shui Uzmanı, Deep Interiors

Feng Shui ile denge ve enerji

Feng Shui felsefesine göre, 2025 yılı Ağaç Yılanı yılı. Haritasında metal, toprak ve ateş elementleri eksik olduğundan, evlerde denge sağlamak için bazı renkler ve öğeler eklememiz öneriliyor. Beyaz, altın, gümüş, bej gibi metal ve toprak renklerinin yanı sıra, kırmızı, bordo, turuncu, sarı ve mor gibi ateş tonlarını dekorasyona dahil etmek, destek enerjisini artırmaya yardımcı olacak.

Sarı tonları ve kristallerin kullanımı, tanınma ve kariyer başarısını desteklerken; zenginlik, bereket ve bolluk enerjisi için ateş renkleri olan kırmızı, bordo, mor ve turuncu tonlarını tercih etmeliyiz. Evlerimizde mum, şömine ve ateş çukuru gibi öğelerle bu enerjiyi aktifleştirebiliriz.

4.2 Mücevher Tonları: Safir Mavisinin Yılı

Geçtiğimiz yıllarda popülerliğini artıran mücevher tonları, 2025 yılında en şaşıla döneminini yaşayacak. Özellikle safir mavisi ön planda. Mücevher tonlarının derinliği ve taşlardan gelen enerjisi, mekanlara sofistike bir zarafet kazandırırken, canlandırıcı bir atmosfer yaratacak.

Jale Kulin

İç Mimar, Tasarımcı, Jale Kulin Interior Design

2025: Duyusal deneyim ve dramatik atmosferler

2025'te evlerde duysal bir deneyim ön plana çıkacak. Minimalizmin sağladığı alan ferahlığını korurken, mekanlar konfor, davetkar dokular ve yaşanmışlık hissiyle tasarlanacak. Gösterişli katmanlar ve tekstürle sarılmış duvarlar, bu yeni dönemin moda unsurları. Dokulu halılar, zıt kumaşlardan yapılmış vurgu yastıkları, seramik ve cam mobilyalar bu görünümün temel taşları. Sanat vurguları ise tamamlayıcı unsurlar.

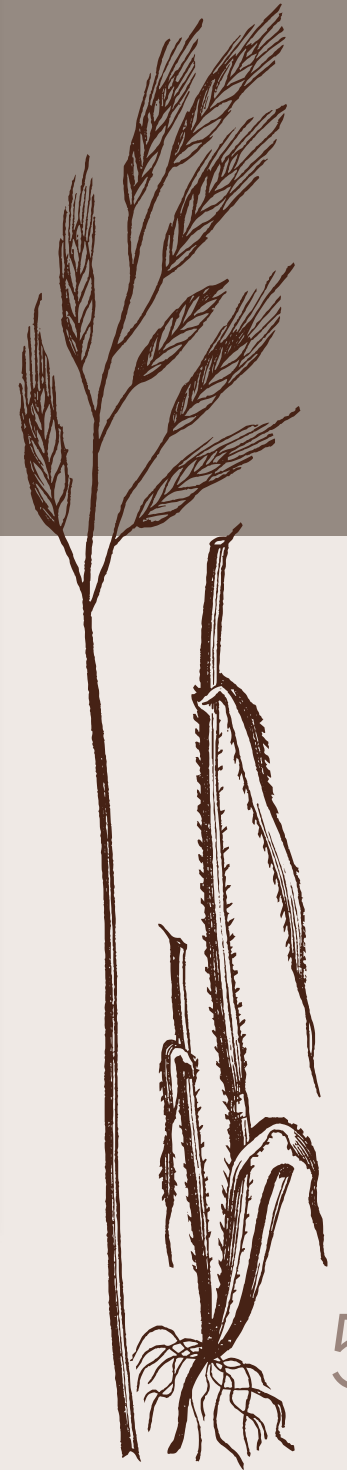
Sürdürülebilir Gelecek: Tasarımda Bütüncül Yaklaşım

Sürdürülebilir tasarım, ekolojik sağlığı, kaynakların korunmasını, enerji verimliliğini ve insanların mutluluğunu hedefleyen bir yaklaşım. Bu anlayış, yalnızca mimari tasarımı değil, bir binanın ve ekosistemin tüm yaşam döngüsünü kapsayan bütüncül bir bakış açısını içeriyor.

2025'te sürdürülebilir tasarım, yaşam alanlarında daha geniş bir farkındalık yaratarak, çevre dostu malzemeler, enerji tasarruflu teknolojiler ve doğayla uyumlu çözümlerle şekillenecek.

5.1. Biyofilik Tasarım: İklime Uyumlu Yaşam

Biyofilik tasarım, iklime uyumlu bir tasarım anlayışı olarak, hayatımıza giriş yapıyor. Azalan kaynaklar ve iklim krizi, yaşam tarzımızda ve tasarım tercihlerimizde köklü değişiklikler yapmamızı gerektiriyor.

Bu yaklaşım, doğayla güçlü bir bağ kurarak çevresel sürdürülebilirliği teşvik ediyor. Mekânlara doğanın estetiğini ve işlevselliğini entegre ederek hem insan sağlığını destekliyor hem de iklim krizine karşı çözümler sunuyor.

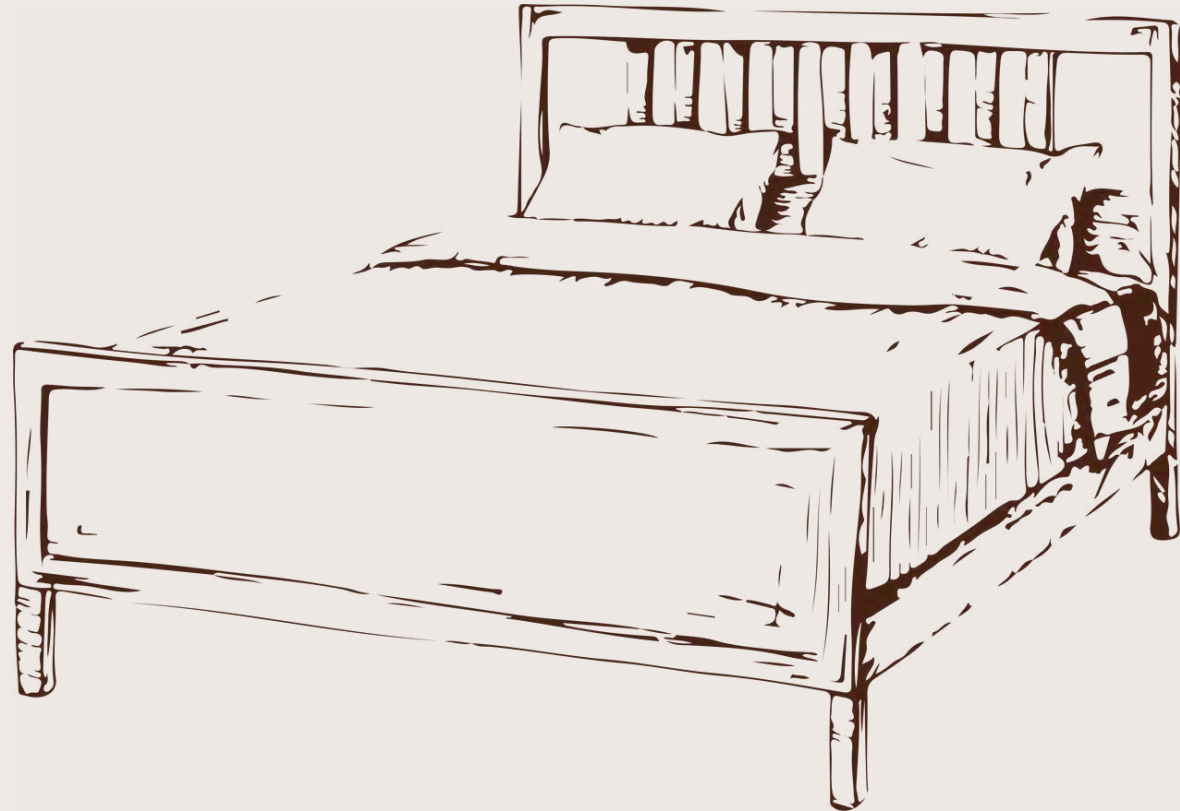

5.2. Doğa Dostu Malzemeler Yeni Nesil Çözümler

Doğada çözünemeyen sentetik malzemelerin dönemi bitti. Artık sürdürülebilirlik odaklı, yenilikçi malzemeler sahnede. Atık çelik tozlarından üretilen tuğlalar, kenevir liflerinden üretilen yapı malzemeleri, tasarım dünyasının geleceğini şekillendiriyor.

Türk tasarımcı-mucit Adem Arıbaş'ın diz çapraz bağlarından esinlenerek geliştirdiği katlanabilir tuğlalar bu alanda çığır açıyor. Bu yenilikçi çözümlerle ev inşa edebilir, gerektiğinde kaldırılabilir duvarlar oluşturabilir ve atıksız fuar stantları tasarlayabilirsiniz.

“

COP29 ve sürdürülebilir tasarım trendleri

Yasemin Somuncu

Y. Mimar, Pasif Ev Tasarımcısı ve Eğitmeni

COP29’da öne çıkan ilk çözüm, doğal malzemelere yatırım yapılması oldu. Climate Finance Action Fund (CFAF), yenilenebilir enerji ve çevre dostu projelere yatırımı artırmayı hedefliyor. Bu girişimler, binalardaki tadilatlarda ve iç mekan tasarımlarında yerel ve doğal malzemelerin kullanımını teşvik ederek karbon ayak izini azaltmayı vaat ediyor.

İkinci çözüm, iklim krizine karşı dayanıklı evler ve ofis alanları tasarlamayı içeriyor. Doğru yalıtım kalınlıkları, yüksek performanslı pencereler ve kapılar, yeşil çatılar ve geri dönüştürülebilir mobilyalar gibi unsurlar, 2025’in dekorasyon trendlerinde yer alacak.

Mükemmel Değil, Mutlu ve Sürdürülebilir Bahçeler

Bilinçli ev sahipleri ve bahçıvanlar, bahçecilikte değişen dünyaya uyum sağlayarak yeni yaklaşımları benimsiyor. Geleneksel yöntemler modern ihtiyaçlara göre yeniden şekilleniyor.

Sürdürülebilir bahçecilik anlayışı, yaban hayatının ihtiyaçlarına öncelik vermek ve yerel ekosistemleri destekleyen uygulamaları hayata geçirmekle başlıyor.

6.1 Yangına Dayanıklı Bitkiler Bahçelere Güvenlik ve Dayanıklılık Getiriyor

Son yıllarda yaz aylarında artan orman yangınları, yaban hayatı ve yerleşim yerleri için ciddi tehdit oluşturuyor. Bu nedenle, yangına dayanıklı bitki türlerinin bahçelerde kullanımı daha fazla önem kazanıyor. Yangına dayanıklı bitkiler, yangınların yayılmasını önlemede de etkili oluyor.

Sago Palmiyesi (Cycas revoluta)

Kösele gibi kalın yaprakları sayesinde yangına dayanıklı bir bitki olan Sago, evlerin etrafında savunulabilir alanlar yaratmada kritik bir rol üstleniyor.

6.2. Yaban Hayatı Koruma Alanları: Bahçelerde Doğayla Uyum

Artan kuraklık, iklim değişikliği ve yaban hayatın azalması, bahçecilikte yeni bir yaklaşıma olan ihtiyacı gündeme getiriyor. Su ihtiyacını azaltmak için yemyeşil çim alanların yerine daha az su isteyen yayılıcı bitkiler ve yosunlar tercih ediliyor. Bunun yanı sıra, tozlaşmayı teşvik eden bitkilerin yetiştirilmesi ve bahçelerde böcek otellerinin kurulması yaygınlaşıyor.

Doğal yaşamı desteklemek adına bahçenin uygun bir bölgesinde kuru yaprak yığınlarına dokunulmaması, kirpi ve kaplumbağa gibi hayvanların yaşayabileceği alanlar yaratılması önemli bir trend. Bu yaklaşım bahçeleri, yerel ekosistemlerin bir parçası haline getiriyor

Begüm Eryılmaz

Peyzaj Mimarı, Oasis Design

Su tasarrufu sağlayan
peyzaj çözümleri ön planda.

2025 yılında ev bahçeleri estetikten öte çevresel bilinçle tasarlanacak. Yerel bitkiler, kuraklığa dayanıklı türler ve su tasarrufu sağlayan peyzaj çözümleri ön planda.

Çevre dostu malzemelerle daha az bakım gerektiren, dayanıklı bahçeler tasarlanacak. Atıkların minimuma indirildiği, geri dönüştürülebilir malzemelerin kullanıldığı peyzaj çözümleri popüler hale gelecek.

Teknoloji de sürdürülebilirliği artırmada önemli bir rol oynayacak. Akıllı sulama sistemleri, toprak sensörleri ve enerji verimli aydınlatmalar, bahçelerin hem çevre dostu hem de verimli yönetilmesini sağlayacak. Bu teknolojiler, su tüketimini azaltırken bahçelerin estetik yapısını da koruyacak.

Bitirirken

Güven, doğa ve kişiselliğin buluştuğu sıcak yuvalar

Aslında birbirleriyle inanılmaz bir geçişkenlik içinde olduğunu fark ettiğimiz tüm bu trendlerin ışığında 2025 yılında bizi sarıp sarmalayan, davetkar ve içinde rahat edeceğimiz evler bekliyor bizi. Teknolojiyi sürdürülebilir yaşamla entegre etmeye giderek daha fazla ilgi gösteriyor olmamız, iklimle ilgili felaketler evle ilgili algımızı da biraz değiştiriyor. 2025'te içinde güvende olduğumuz, dışında doğayla bütünleşebildiğimiz, kişiliğimizi yansıtabileceğimiz, sorumlu tüketimi her an hissedeceğimiz, renkli, coşkulu ve özgün evlerde yaşayacağız.

2025 SPOR TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Bahar Ergel

OGGUSTO Editörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Spor Sektöründe Dijitalleşme Hızlı Bir Yükselişe Geçiyor

Spor sektörü, hem teknolojik yeniliklerle hem de sosyolojik değişimlerle dönüşüm geçiriyor. Dijitalleşme, spor salonlarından bireysel antrenmanlara kadar her alana yayılırken, zihinsel sağlık ve spor arasındaki bağ da güçleniyor.

Sporun İyileştirici Gücü Konuşuluyor

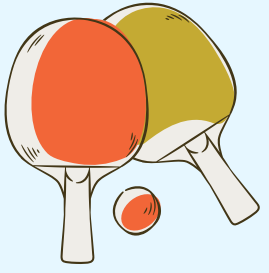
Stres azaltmaya yönelik aktiviteler ve kapsayıcı projeler, sporun fiziksel olduğu kadar psikolojik faydalarını da ön plana çıkarıyor. Çocuklara yönelik programlarla sporun erken yaşta alışkanlık haline gelmesi destekleniyor.

Herkes İçin Alışkanlık Oluyor

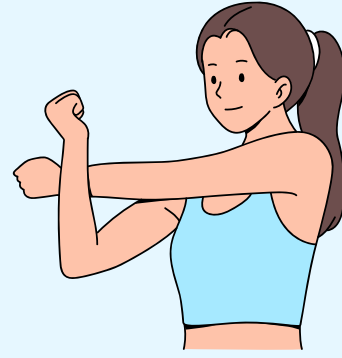
2024'te hız kazanan teknoloji odaklı inovasyonlar ve bilinçli tüketim alışkanlıkları, sporun günlük hayatın vazgeçilmez bir parçası olmasını sağladı. 2025, spor dünyasında hem bireysel hem de toplumsal düzeyde büyük fırsatlar sunmaya devam ediyor.

2025'te Spor Dünyasını Neler Bekliyor?

Yapay zeka destekli uygulamalar sayesinde isteyen kendi spor programını düzenleyebilecek.

VR teknolojileriyle dünyanın öbür ucundaki bir spor programına katılınabilecek.

Hemen herkesin yaptığı bir spor olacak. Hareketlilik daha da önem kazanacak.

Spor yaparken kendi içine dönmek isteyenler için kamplar ve daha fazlası gündem olacak.

Spor Organizasyonları Yükselecek

OGGUSTO

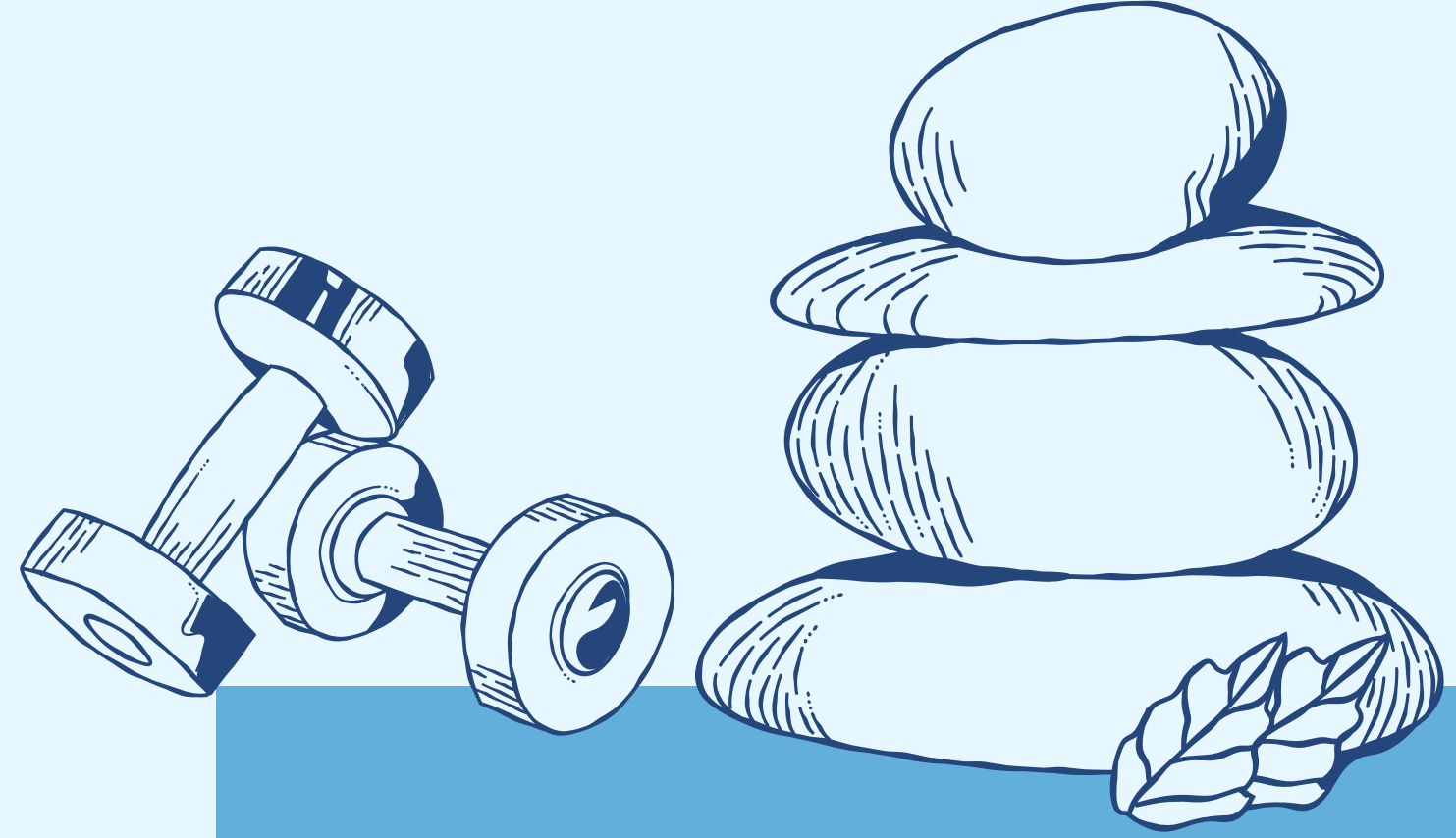
1.1.

Wellness Odaklı Tatiller Ve Ekstrem Spor Turları İlgı Çekiyor

Son yıllarda sportif turizm, geleneksel tatil anlayışının ötesine geçerek, bireylerin hem fiziksel hem de zihinsel sağlıklarını destekleyen deneyim odaklı seyahatlere dönüşüyor. Bu eğilim, wellness odaklı tatillerden ekstrem spor turlarına, doğa ve aktivite içeren "aktif tatil" seçeneklerinden özel antrenörler eşliğinde düzenlenen spor kamplarına kadar geniş bir yelpazeyi kapsıyor.

Global Wellness Institute'un 2022 raporuna göre, wellness turizmi 2022 yılında 817 milyar dolara ulaştı. 2025 yılına kadar 1,3 trilyon dolara ulaşması bekleniyordu ancak 2024 yılı bitmeden 1 trilyon dolara ulaştı.

Adrenalin arayışındaki tatilcilerin sevdiği Yeni Zelanda'nın Queenstown bölgesi, "Dünyanın Macera Başkenti" olarak anılıyor ve bungee jumping, skydiving gibi aktivitelerle tanınıyor. Üstelik bu pazar her yıl %20 oranında büyüyor.

Global Wellness
Pazarı Yükseliyor

**8.7 trilyon
dolar**

Global Wellness Institute
raporuna göre Pazar 2027'de
8.7 trilyon dolara ulaşacak.

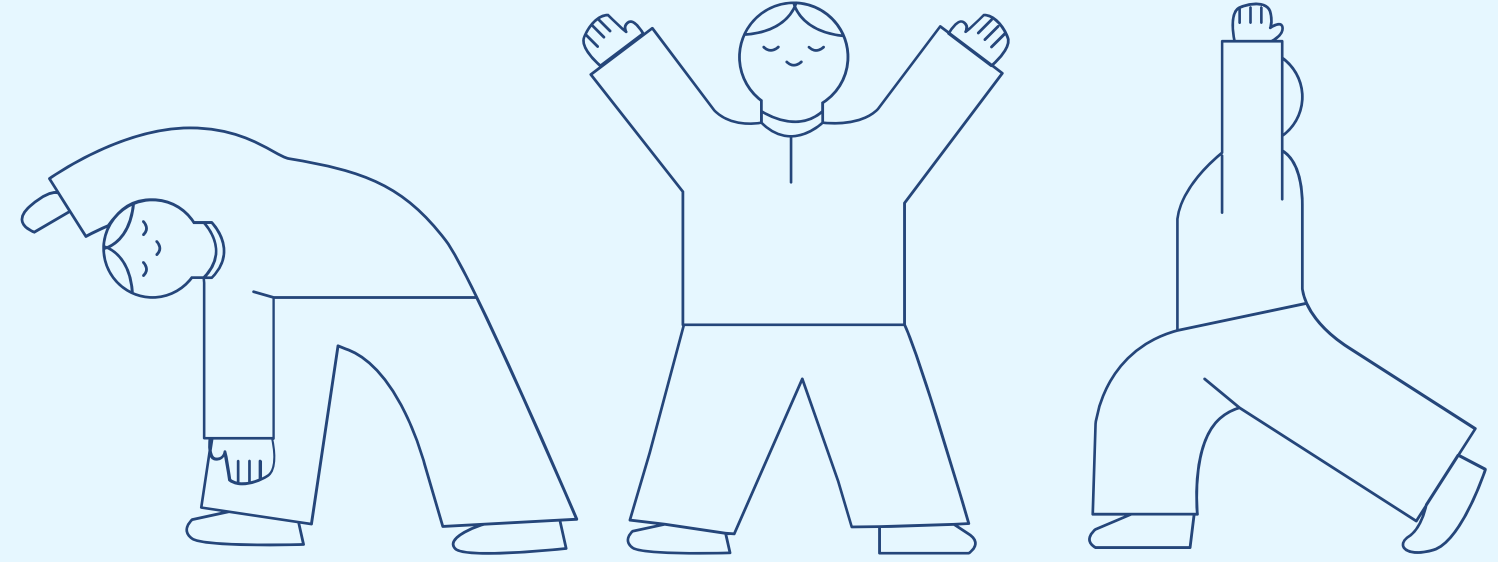
1.2.

Yoga, Meditasyon Ve Nefes Terapisi İçin Yeni Destinasyonlar

Yükselen spor tatillerinde yoga, meditasyon ve nefes terapisi gibi aktiviteleri içeren wellness tatilleri de var ekstrem sporların denenebileceği tatiller de. Bali'deki yoga retreat'leri veya Hindistan'ın Rishikesh bölgesindeki meditasyon kampları günden güne daha çok kişinin radarına giriyor.

Spor İçin Gidilen Yeni Yerler

Dağcılık, bisiklet turları ve sörf kampları gibi aktiviteler, tatilecilerin hem keşif hem de spor yapma isteklerini karşılıyor. İspanya'nın Camino de Santiago rotası, yürüyüş severler için popüler bir destinasyon olup yıllık yaklaşık 300.000 kişi tarafından ziyaret ediliyor. Portekiz'in sörf kamplarıyla ünlü Ericeira bölgesi Avrupa'daki ilk dünya sörf rezervi olarak kabul ediliyor ve sayısız insanı buraya çekiyor.

Spor Modası ve Sürdürülebilirlik Yükselişte

2.1. Spor Giyim Ofis Stillerine Dokunuyor

2025 yılında spor modası, sadece estetik ve konfor açısından değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik ve inovasyon odaklı dönüşümleriyle öne çıkıyor. Bu alandaki trendler, iş-yaşam dengesine uygun tasarımlar ve çevre dostu üretim teknikleriyle şekilleniyor.

Ofis Ortamında da Rahatlık Aranıyor

Pandemi sonrası dönemde günlük yaşamda rahatlık öncelikli bir ihtiyaç haline geldi. Spor giyimin popülerliği, iş-yaşam dengesinin değişmesiyle daha da artıyor. İnsanlar, ofis ortamında bile esnek ve şık spor kıyafetleri tercih ediyor. Ünlü markaların koleksiyonlarında çalışan bireylerin hem ofiste hem spor salonunda kullanabileceği kıyafetler tasarlarken bu yükselişi birçok markada görebiliyoruz.

McKinsey & Company'nin 2023 raporuna göre, spor giyim sektörünün 2025 yılına kadar **%8** büyüme göstermesi bekleniyor. Günlük kullanım için tasarlanmış koleksiyonlar bu büyümenin **%30**'unu oluşturuyor.

2.2.

Athleisure Trendi Evrim Geçiriyor

Athleisure trendi, 2010'dan itibaren yükselişte. Athletic ve leisure kelimelerinin birleşiminden oluşan bu trend lüks ve spor giyim markaları arasındaki çizgiyi neredeyse ortadan kaldırdı. Kaliteli kumaşlarla tasarlanan koleksiyonlar, spor yaparken şıklık arayanları cezbediyor.

Dior, Stella McCartney, Jimmy Choo gibi lüks markaların spor ayakkabı koleksiyonları, athleisure trendine yön veren önemli bir iş birliği olarak dikkat çekiyor. Benzer şekilde Hermès'in spor koleksiyonu büyük ilgi görüyor. Üstelik artık sportif ürünler, günlük yaşamın ve ofis stiline de bir parçası.

Bain & Company'nin raporuna göre, lüks-sportif ürün segmentinin yıllık **%15** büyümesi bekleniyor. Özellikle genç tüketiciler, bu tür işbirliklerine değer veriyor.

Sha'Carri Richardson & Nike x Jacquemus

2.3.

Plastiksiz Organizasyon ve Temiz Enerjili Tesis Dönemi

Spor organizasyonlarının çevre üzerindeki etkileri, sürdürülebilirliği sporun ayrılmaz bir parçası haline getirdi. Sürdürülebilirlik spor etkinliklerinde yalnızca bir seçenek değil, bir gereklilik haline geliyor. Sport Positive Summit'e göre şu başlıklar öne çıkıyor:

Tesislere temiz enerji: Güneş ve rüzgar enerjisiyle çalışan stadyumlar ve spor tesisleri yaygınlaşırken, etkinlikler karbon nötr hedefleri doğrultusunda düzenleniyor.

Tek kullanımlık plastik yasağı: Büyük organizasyonlarda tek kullanımlık plastiklerin yasaklanması ve atıkların verimli şekilde geri dönüştürülmesi hem çevresel hem de sosyal farkındalığı artırıyor.

Çevre dostu katılım: Toplu taşıma teşvikleri, elektrikli otobüsler ve bisiklet park alanları gibi altyapılar, seyircilerin etkinliklere çevre dostu bir şekilde katılmasını sağlıyor.

2.4.

Spor Giyimde Geri Dönüştürülmüş Malzeme ve Organik Pamuk Kullanımı Artıyor

Spor markaları, 2025'ten itibaren sürdürülebilir malzeme kullanımını artırmayı taahhüt ediyor. Geri dönüştürülmüş polyester, organik pamuk ve karbon nötr üretim teknikleri sektör genelinde yaygınlaşıyor.

Plastik Atığın Önüne Geçiliyor

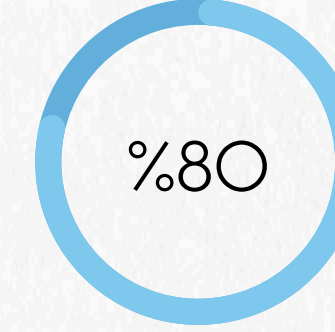
Patagonia, ürünlerinin %90'ını geri dönüştürülmüş malzemelerden üretirken, Adidas 2025 itibarıyla plastik atıkları sıfırlama hedefi doğrultusunda tüm ayakkabı koleksiyonlarını geri dönüştürülmüş materyallerden üretiyor. Nike'ın Flyknit teknolojisi, atık oranını %60 azaltıyor ve karbon emisyonlarını minimumda tutuyor.

Karbon Nötr Olmak İçin Adımlar Atılıyor

Louis Vuitton, geri dönüştürülmüş plastiklerden üretilen ayakkabı koleksiyonuyla çevre dostu tasarımda yeni bir standart belirliyor. Nike ve Off-White'in ortaklaşa tasarladığı koleksiyon, kent yaşamına uygun fonksiyonel ve minimalist spor giyim örneklerini sergiliyor. Stella McCartney, organik pamuk ve biyobazlı malzemelerle hazırladığı spor giyim serisini tanıttı ve karbon nötr üretim taahhüdünü yineledi.

Tüketicilerin çevre duyarlılığı

Global Sustainability Report'a göre, tüketicilerin %70'i sürdürülebilir ürünleri tercih ediyor. Bu oran 2025'te %80'e çıkacak.

“

2025'te spor giyim yalnızca performans odaklı değil, aynı zamanda günlük giyime uygun şık tasarımlar sunacak.

Selen Alaftargil
Seamleestance Kurucusu

Spor giyimde alternatifler çoğalıyor

Geri dönüştürülmüş iplikler ve biyobozunur materyallerin kullanımı 2025'te spor giyimde standart haline gelecek. Tüketiciler artık çevre dostu ürünler talep ediyor, bu nedenle koleksiyonlarda da sürdürülebilir ipliklere daha çok öncelik verilecek.

Spor giyim, vücuda tamamen uyum sağlayan, hafif ve adeta ikinci bir cilt gibi hissedilen kumaşlarla yeni bir seviyeye taşınıyor. Spor yaparken neredeyse hissedilmeyen kumaşlar performansı kesintisiz bir konforla buluşturmaya devam edecek.

2025'te spor giyim yalnızca performans odaklı değil, aynı zamanda günlük giyime uygun şık tasarımlar sunacak. Spor salonundan sokak stiline uzanan yenilikçi tasarımların her biri bu trendi destekleyecek.

”

2.5.

Spor ve Ünlü İsim İş Birlikleri İvme Kazanıyor

Lüks ve spor markaları arasındaki iş birliklerinde ünlü isimler önemli bir işlev görüyor. Emmy ve Altın Küre Ödüllü Zendaya'nın Instagram'dan paylaştığı Zendaya x On kampanyası, yalnızca üç gün içinde 1,2 milyon dolarlık Medya Etki Değeri (MIV) yarattı. Launchmetrics'in raporuna göre, Zendaya'nın markanın anavatanı İsviçre'ye yaptığı seyahati ve koleksiyon tanıtımına ait kısa video, kampanyanın başarısını artırdı.

İnovatif Tasarımlar Öne Geçiyor

Bu başarılı tablo, athleisure trendinin genç tüketiciler arasında güçlü bir talep gördüğünü ve markaların ünlülerle iş birliklerinin büyük bir pazar etkisi yarattığını gösteriyor. Ayrıca, tüketicilerin %70'inin sürdürülebilir ürünleri tercih ettiği günümüz pazarında, Zendaya'nın koleksiyonu gibi inovatif ve kapsayıcı tasarımlar bu talebi karşılamada önemli bir rol oynuyor. Sürdürülebilirlik eğilimlerinin 2025 yılı itibarıyla %80'e ulaşacağı öngörüsü, bu tür iş birliklerinin gelecekteki değerini daha da artıracığının da sinyallerini veriyor.

Zendaya & On

Spor ve Teknoloji Daha Çok Bir Araya Geliyor

3.1.

Spor Endüstrisini Dönüştüren Yeni Güç: İnovasyon Ve Dijitalleşme

Spor artık yalnızca fiziksel aktivite veya rekabetten ibaret değil; aynı zamanda sağlık, sürdürülebilirlik, topluluk oluşturma ve dijitalleşme gibi birçok farklı unsurun kesişim noktasında konumlanıyor.

Teknoloji ile Erişilebilirlik Artıyor

Kullanıcılar, daha kişiselleştirilmiş ve bütünsel bir spor deneyimi talep ederken, sektörün bu talepleri karşılamaya yönelik teknolojik adaptasyonu ve yenilikçi yaklaşımları hız kazanıyor.

Yapay zeka destekli antrenmanlar, artırılmış gerçeklik (AR) uygulamaları, hibrit fitness modelleri ve metaverse tabanlı spor etkinlikleri, bireylerin fiziksel aktiviteleri daha erişilebilir, eğlenceli ve etkili bir şekilde yapmalarına olanak tanıyor.

Giyilebilir teknolojiler ve akıllı cihazlar ise, bireylerin performanslarını izleme ve optimize etme süreçlerini tamamen dönüştürüyor.

Bu dönüşüm, spor dünyasını daha teknolojik, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir geleceğe taşıyarak, bireylerin hem fiziksel hem de zihinsel sağlıklarını iyileştirmeye yönelik fırsatlar yaratıyor. 2025 yılı, spor endüstrisinde inovasyonun ve dijitalleşmenin bir dönüm noktası olarak anılmaya hazırlanıyor.

“

Yapay zeka fitness'ta sakatlanma riskini bile en aza indiriyor.

Özlem Zagaia

Technogym Türkiye Pazarlama Direktörü

Yapay Zeka Destekli Kişisel Antrenörler

Fitness dünyasında izlenmesi gereken en büyük trendlerden biri, yapay zekanın kişisel antrenmanlara entegrasyonu. Bu sistemler, kullanıcıların fitness hedeflerini analiz ederek bireysel ihtiyaçlara özel antrenman planları sunuyor. Antrenman sırasında ilerlemenizi izleyerek, egzersizlerinizi gerçek zamanlı optimize ediyor ve sakatlanma riskinizi en aza indiriyor.

Sanal Gerçeklik ile Egzersiz Keyifli Hale Geliyor

Sanal gerçeklik, fitness deneyimini yeniden tanımlıyor. Artık spor yaparken kendinizi tropikal bir plajda veya tarihi bir şehrin sokaklarında hayal etmek yerine, gerçekten bu atmosferlerde egzersiz yapıyormuş gibi hissedebilirsiniz. Yeni yılda fitness trendleri hibrit antrenmanlardan, topluluk odaklı spor salonlarına kadar geniş bir yelpaze sunuyor. Akıllı teknolojiler sayesinde bireysel antrenman seçenekleri artarken, spor topluluklarının yükselişi de sosyal bağları güçlendiriyor. 2025, fiziksel ve zihinsel sağlık arasında köprü kuran, motive edici bir yıl olacak.

”

3.2. Sanal Yoga Kampları Ve Grup Egzersiz Sınıfları Artıyor

VR desteği ile dünyanın dört bir yanından katılabilen sanal yoga kampları ve grup egzersiz daha çok biliniyor. Metaverse tabanlı sanal spor etkinlikleri, kullanıcıların hem fiziksel hem de dijital olarak spor yapmalarına olanak sağlıyor.

2025'te bu tür etkinliklere olan talebin %30 oranında artması bekleniyor. WGSN'in spor ve outdoor raporlarında, teknoloji entegrasyonunun gelecekteki spor deneyimini dönüştüreceği belirtiliyor. Markalar, şehir meydanlarında büyük topluluklara hitap eden etkinlikler düzenliyor. Örneğin, Paris'te düzenlenen büyük pilates ve yoga etkinlikleri, ilgi görüyor.

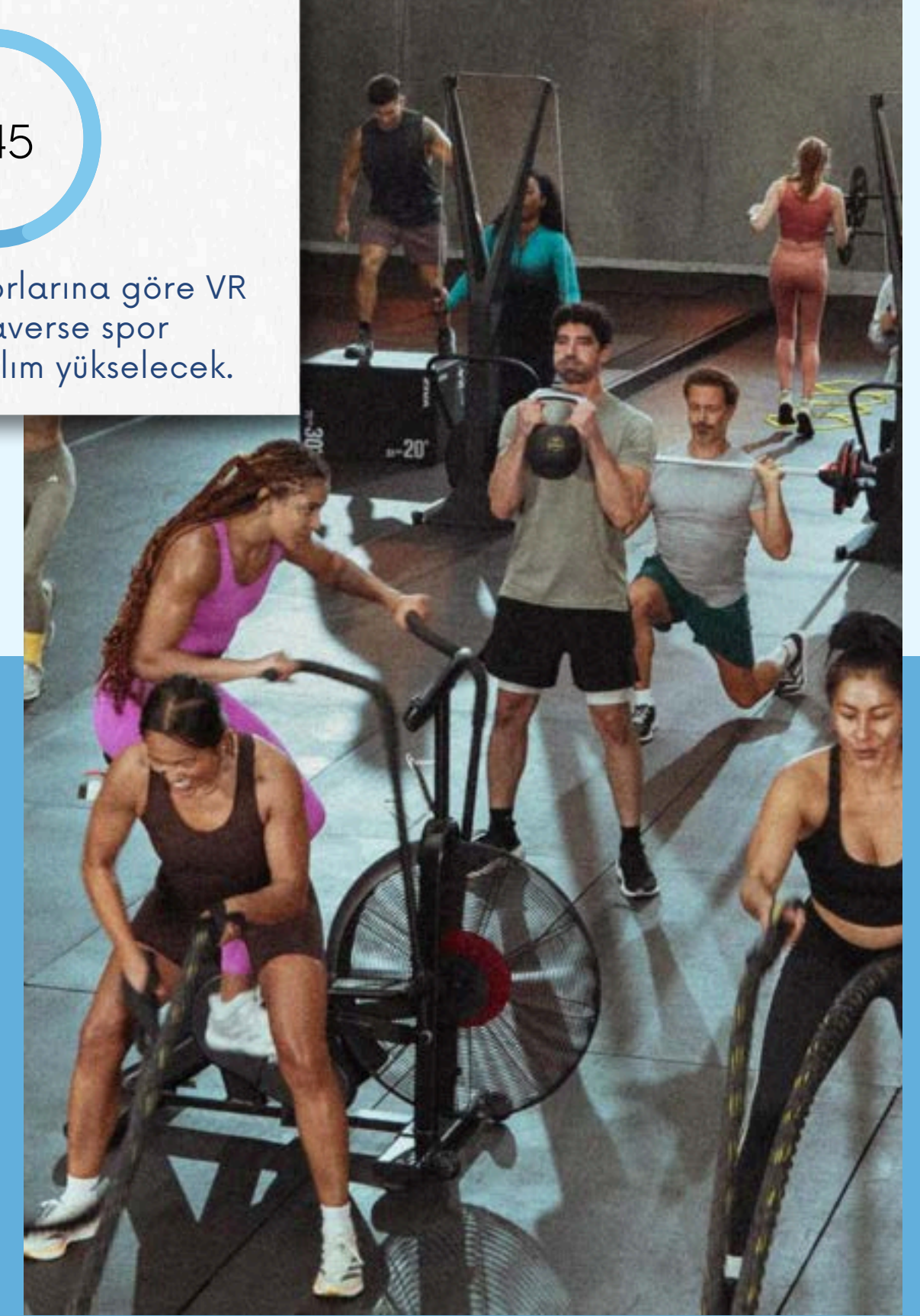
Hibrit fitness modelleri de global spor deneyiminin ayrılmaz bir parçası haline geliyor. Peloton, canlı yayınladığı derslerle dünya genelinde binlerce kişiyi aynı anda antrenman yapmaya teşvik ederken, Les Mills gibi platformlar evde, spor salonunda veya açık havada aynı dersi almayı mümkün kılıyor.

Zwift gibi sanal bisiklet yarış platformları, kullanıcıların dünyanın dört bir yanından yarışmalara katılmasına imkan tanıyor. Paris'te düzenlenen sanal Tour de France projesi, sanal sporun fiziksel dünyaya paralel bir evrende ne kadar güçlü bir yer edinebileceğini gösteriyor. Meta'nın artırılmış gerçeklik tabanlı fitness çözümlerinin küresel pazar payının 2025'te %15 büyümesi bekleniyor.

Sanal katılımlı
kamplar artacak

%45

McKinsey'nin raporlarına göre VR destekli metaverse spor etkinliklerine katılım yükselecek.

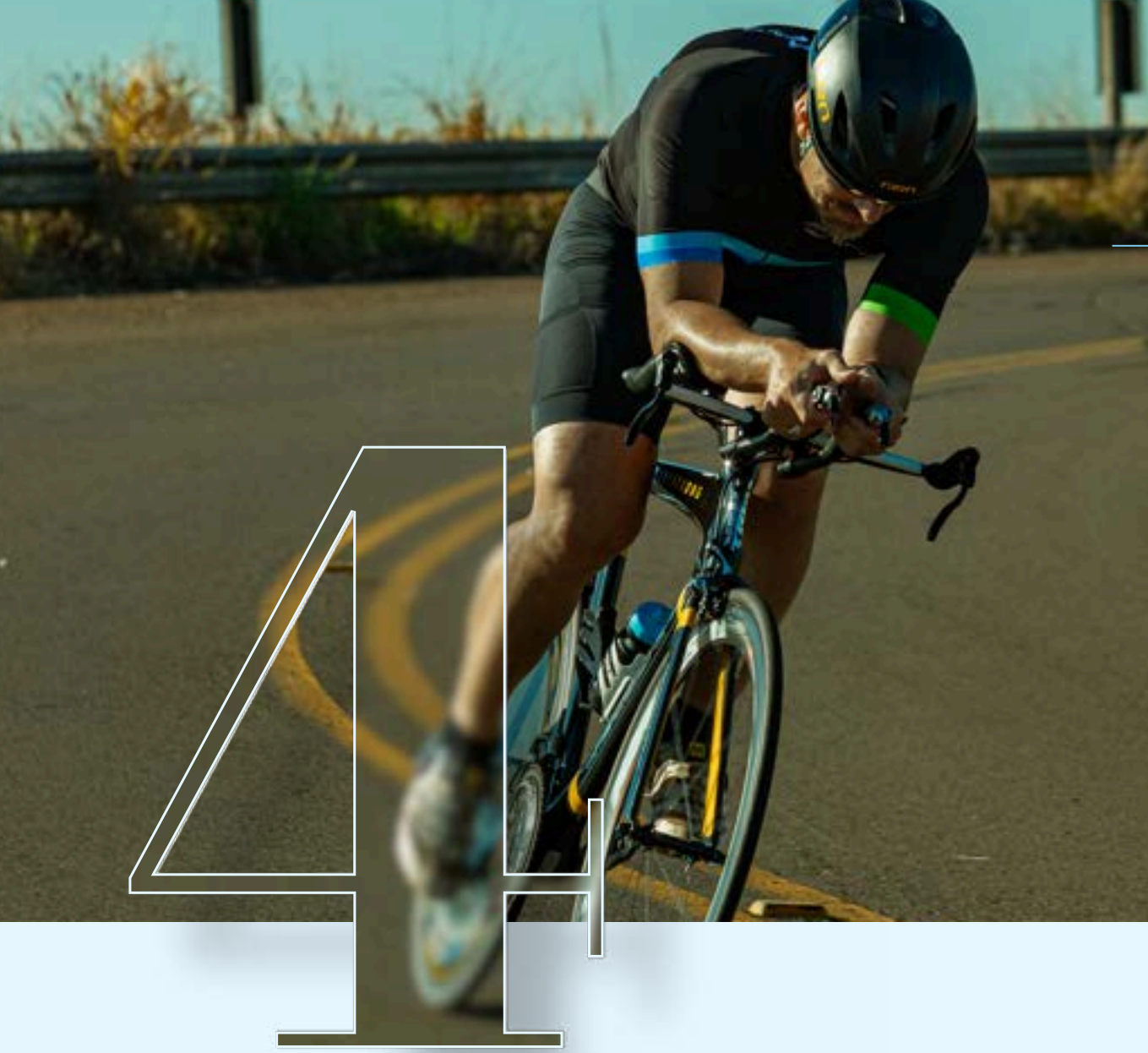
Mindfulness ve Spor Etkileşimi, Fiziksel Ve Zihinsel Bütünlüğü Geliştiriyor

Anı yaşıyıp gelecek kaygısından sıyrılmayı benimseyen anlayış mindfulness, spor aktivitelerine entegre edilerek bireylerin fiziksel ve zihinsel bir bütünlük içinde hareket etmelerini sağlıyor. "Zen Cardio" veya "Mindful Strength" gibi yeni fitness kategorileri, kardiyo ve direnç antrenmanlarını meditasyon teknikleriyle birleştirecek.

Yoga, meditasyon ve nefes teknikleri gibi pratiklerine dair uygulamaların 2025'te %35 artması bekleniyor. Meditasyon uygulaması Calm'ın 2025 hedefleri arasında mindfulness egzersizlerini grup fitness derslerine entegre etmek bulunuyor.

Fonksiyonel fitness ve mindfulness yaklaşımlarının birlikteliği sadece bireysel sağlığı değil, aynı zamanda spor ve sağlık endüstrisini de şekillendirmeye devam ediyor. Global Wellness Institute'un 2025 raporuna göre, wellness odaklı fitness sektörünün yıllık %7 büyümeye göstermesi bekleniyor.

Bireysel Sporlar Yükseliyor

AGUSTO

“

Atıcılık sporunda dönüm noktasındayız.

OGGUSTO

2025 Yılında Atıcılıktaki Potansiyeli Göreceğiz

Cassio Rippel

Uluslararası Atıcılık Sporları
Federasyonu Komite Başkanı

2024 yılı, dünya atıcılık sporları için unutulmaz bir yıl oldu. Paris 2024 Olimpiyatları'nda atıcılık sporları milyarlarca izleyiciye ulaştı. Yusuf Dikeç'in kutlamaları, bir zamanlar atıcılıktan daha popüler kabul edilen pek çok spor ikonu tarafından taklit edildi. Bu durum, atıcılık sporlarının küresel spor camiasında bir tanınma ve bağlantı sembolü olmasını sağladı. Duplantis'in sırtla atlama dünya rekorunu kırarken Yusuf'un ikonik hareketini ölümsüzleştirmesi, sporumuzun sembolik önemini bir kez daha gözler önüne serdi.

2025 yılı, Los Angeles 2028 Olimpiyat Oyunları'na giden yolda büyük önem taşıyor. Atıcılık sporları, bugün geldiği noktada yeni bir seviyeye ulaştı ve daha fazla katılımcıyı çekmeye devam edecek. En gençlerden en deneyimlilere kadar herkes için kapılar açık olacak; bu da sporcuları atış hatlarına yönlendirecek yeni bir başlangıç dalgasını beraberinde getirecek.

Yüksek performans seviyesinde, yeni dört yıllık eğitim döngüsünün başlangıcıyla Kasım ayında Kahire'de düzenlenecek Dünya Şampiyonası'nda zirveye ulaşmayı hedefliyoruz. Ancak, Olimpiyat sonrası dönemde, dinlenmek ve enerji toplamak için daha uzun bir mola vermeyi planlayan bazı sporcuların eksikliğini de hissedeceğiz.

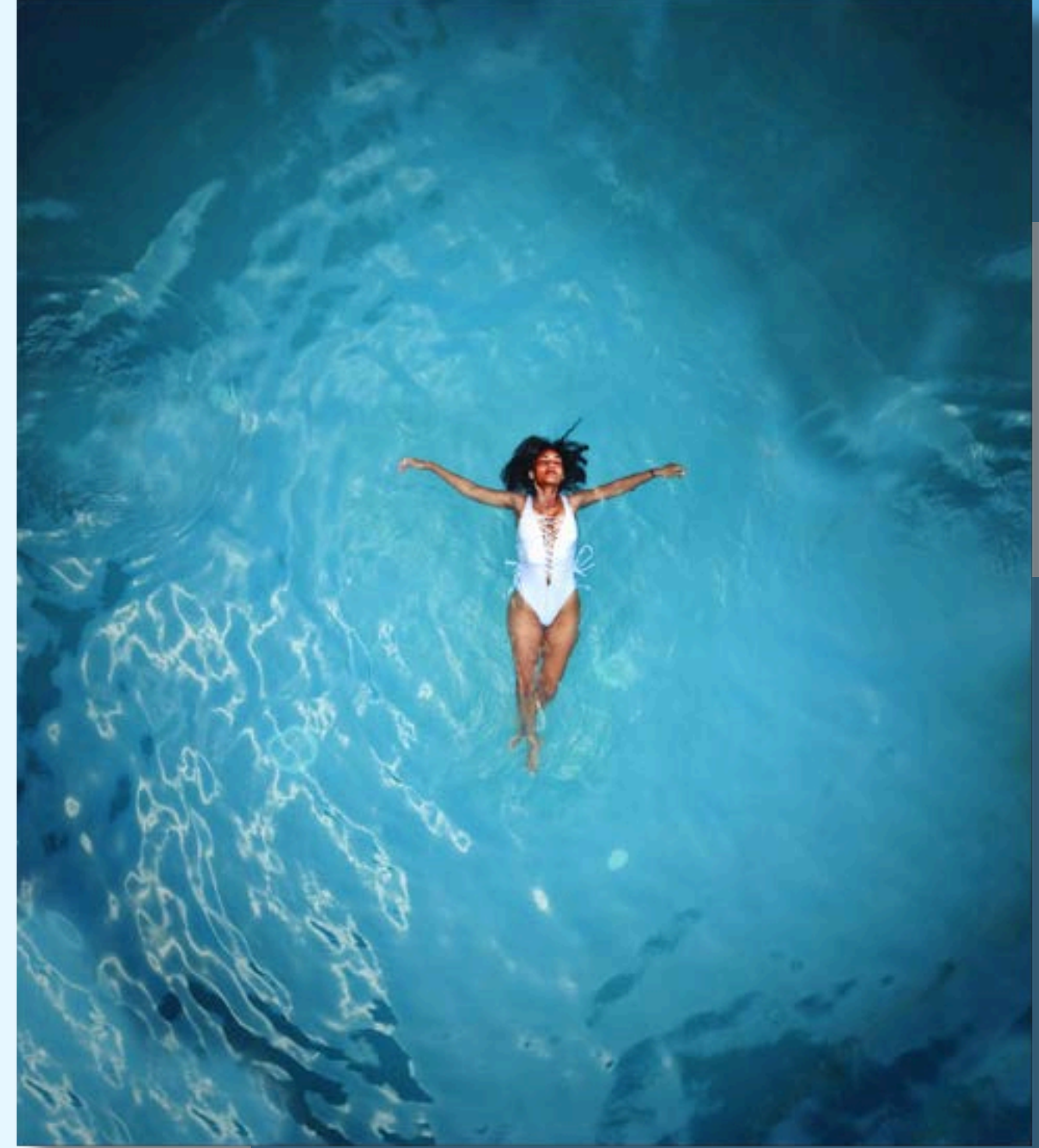
2025 yılı, atıcılık sporlarının Los Angeles 2028 döngüsündeki potansiyelini görmemiz için bir pencere olacak. Gelecek, büyük umutlar ve heyecan verici fırsatlarla dolu görünüyor. Hepimiz bu yolculuğun neler getireceğini sabırsızlıkla bekliyoruz.

”

4.1 Koşu, Yüzme ve Olimpiyatların Etkisiyle Atıcılık Sporuna İlgili Tırmanıyor

Sağlıklı yaşamın daha çok konuşulması, şehir hayatının karmaşasında kişisel alan yaratma ve zihinsel sağlığı destekleme arayışıyla spora yönelenler birleşerek popülaritesini artırıyor. Yoga, pilates, koşu, yüzme, olimpiyatların etkisiyle artan okçuluk, atıcılık, tırmanış gibi bireysel sporlar önümüzdeki yıl daha da konuşulacak. Bireysel spora yönelirken dijital platformlar ve giyilebilir teknolojiler sayesinde de bireylerin kendi antrenman programlarını kolayca oluşturmaları, performanslarını takip edebilmeleri büyük avantaj oluyor.

Yüzmenin verdiği sonsuzluk hissi önümüzdeki dönemde daha da karşı konulamaz olacak ve su üzerinde ve içerisinde yapılan sporlardan daha çok bahsedilecek. Kürek, kite ve paddle board gibi sporlar, sadece yazlık bölgelerde değil, şehir merkezlerinde de ilgi görüyor. Hafta sonunu su sporları kulüplerinde geçirenlerin sayısı gittikçe daha da artacak.

4.2. Bisiklet Vazgeçilmez Tutku Olma Özelliğini Koruyor

Gelecek yıllarda her şehir Amsterdam gibi yoğun bisiklet trafiği olan bir şehir olur mu bilemiyoruz ama her şehirde bisikletlerin daha çok görülmesi sürpriz olmayacak. WGSN Sports & Outdoors raporlarına göre, küresel bisiklet pazarı 2027'ye kadar 76 milyar dolara ulaşarak büyümesini sürdürecektir.

Farklı zemin türlerinde sürülen gravel riding; uzun mesafelere bisikletle gitmeyi tanımlayan bikepacking; bisikletlerin akrobatik ve hızlı sürüldüğü BMX (bicycle motocross) hızla yaygınlaşacak.

Küresel bisiklet
pazarı

76 milyar dolar

WGSN Sports & Outdoors
öngörülerine göre 2027'ye
kadar bu seviyeye
ulaşacak.

E-Spor Sektörü Daha Çok Kişiyi İçine Alıyor

E-Spor Pazarı 3 Milyar Dolara yaklaşıyor

Hatırı sayılır bir hayran kitlesi olan e-sporlar çok daha fazla kişi tarafından oynanmaya devam edecek ve sektör büyüyecek. Oldukça rekabetçi bir platforma dönüşen pazarın 2025'te tahmini 3 milyar dolarlık devasa bir büyüklüğüne ulaşması hedefliyor.

Artık yalnızca gençler değil, tüm yaş gruplarından bireyler, e-spor turnuvalarında hem izleyici hem de oyuncu olarak yer alıyor. Büyük stadyumlarda düzenlenen uluslararası e-spor etkinlikleri, geleneksel spor organizasyonlarını aratmayacak şekilde kalabalıkları bir araya getiriyor.

Bitirirken

Sporda yepyeni seçenekler fiziksel ve zihinsel dönüşüm yaratıyor

Teknoloji sporu da dönüştürüyor. VR teknolojileri ve yapay zeka uygulamalarıyla, uzaklara bağlanıp toplu spor etkinliği yapmak, kişisel spor asistanını yaratmak mümkün oluyor.

Spor giyimdeki sıçrayış devam ederken üretim aşamalarında dünyanın geleceği de gözetiliyor. Bireysel sporlar merak ediliyor ve her geçen gün deneyenlerin; takip edenlerin sayısı artıyor.

2025 yılı, spor dünyasında sadece bireysel başarıların değil, aynı zamanda turizm, sürdürülebilirlik ve toplumsal etkileşimlerin de öne çıktığı bir dönem olacak.

Spor, artık bir endüstri olmanın ötesine geçerek, bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlığını destekleyen, kültürlerarası bağları güçlendiren ve turizme farklı bir boyut kazandıran bir yaşam biçimine dönüşüyor.

Kaynaklar

Sport Positive Summit 2025: Key Insights for Sustainable Sports, <https://www.sportpositivesummit.com/>

Event Industry Trends for 2025, <https://events.mtap.io/blog/event-industry-trends-2025/>

Eco-Friendly Event Trends for 2025, <https://www.terratag.com.au/blog/eco-friendly-event-trends-for-2025>

Travel Catalyst: Understanding Modern Travel Trends, <https://discover.hotelbeds.com/resources/insight/travel-catalyst-understanding>

2024 Travel Trends: Overtourism and the Importance of Sustainable Tourism, <https://discover.hotelbeds.com/resources/insight/2024-travel-trends-overtourism-importance-promoting-sustainable-tourism>

2024 Travel Trends: Wellness Tourism, <https://discover.hotelbeds.com/resources/insight/2024-travel-trends-wellness-tourism>

Global Wellness Summit: 6 Wellness Tourism Trends to Watch in 2025, <https://www.globalwellnesssummit.com/blog/6-wellness-tourism-trends-that-marketers-need-to-be-aware-of-in-2025/>

Wellness Tourism: A \$1000 Billion Market by 2025, <https://www.luxurytribune.com/en/wellness-tourism-a-1000-billion-dollar-market-by-2025>

McKinsey: The Sporting Goods Industry 2023, <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/sporting-goods-2023-the-need-for-resilience-in-a-world-in-disarray>

Bain & Company: Global Luxury Market Insights 2023, <https://www.bain.com/about/media-center/press-releases/2023/global-luxury-market-projected-to-reach-1.5-trillion-in-2023-a-new-record-for-the-sector-as-consumers-seek-luxury-experiences/>

Top Sports Tech Trends 2025, <https://www.startus-insights.com/innovators-guide/sports-tech-trends/>

Journal of Sports Medicine, <https://journalofsportsmedicine.org/>

WGSN Sports & Outdoors Trends, <https://www.wgsn.com/en/sports-outdoor>

2025 ERKEK MODASI TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Müge Vardar

OGGUSTO Editörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Erkekler, Kıyafetten Çok Kişisel Kimliklerin Yansıtan Stile Odaklılar

Moda, günümüz dünyasında yalnızca kadınların kendini ifade ettiği bir alan olmanın çok ötesine geçerek, erkeklerin de özgürce kendilerini gösterebildiği bir kavram haline geldi. Erkekler, artık kıyafetlerinden çok, kişisel kimliklerini ve özgüvenlerini yansıtan bir stil geliştirmeye daha fazla odaklanıyor. Bu dönüşüm, modanın erkekler için sadece bir tercih değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi haline gelmesine olanak tanıyor.

Moda Erkekler İçin Yalnızca Bir Tercih Değil, Tam Anlamıyla Bir Yaşam Biçimi

OGGUSTO

Erkek giyimine yönelik talep ve tercihler, toplumsal ve ekonomik değişimlerin etkisiyle artıyor. Geleneksel olarak, erkek modası kadınlara göre daha statik bir alan olarak görülüyordu; ancak bu algı son yıllarda önemli ölçüde değişti. Modern moda anlayışları, erkekleri kişisel tarzlarını yansıtmaya ve farklı trendleri deneme konusunda cesaretlendiriyor; bu da şık ve kaliteli giysilere olan ilgiyi arttırıyor.

Erkekler artık gardıroplarını daha fazla düşünerek, bireyselliklerini ifade etme ve modayı takip etme isteğiyle alışveriş yapıyor. Sosyal medya ve popüler kültür, bu değişimin şekillenmesinde büyük rol oynadı.

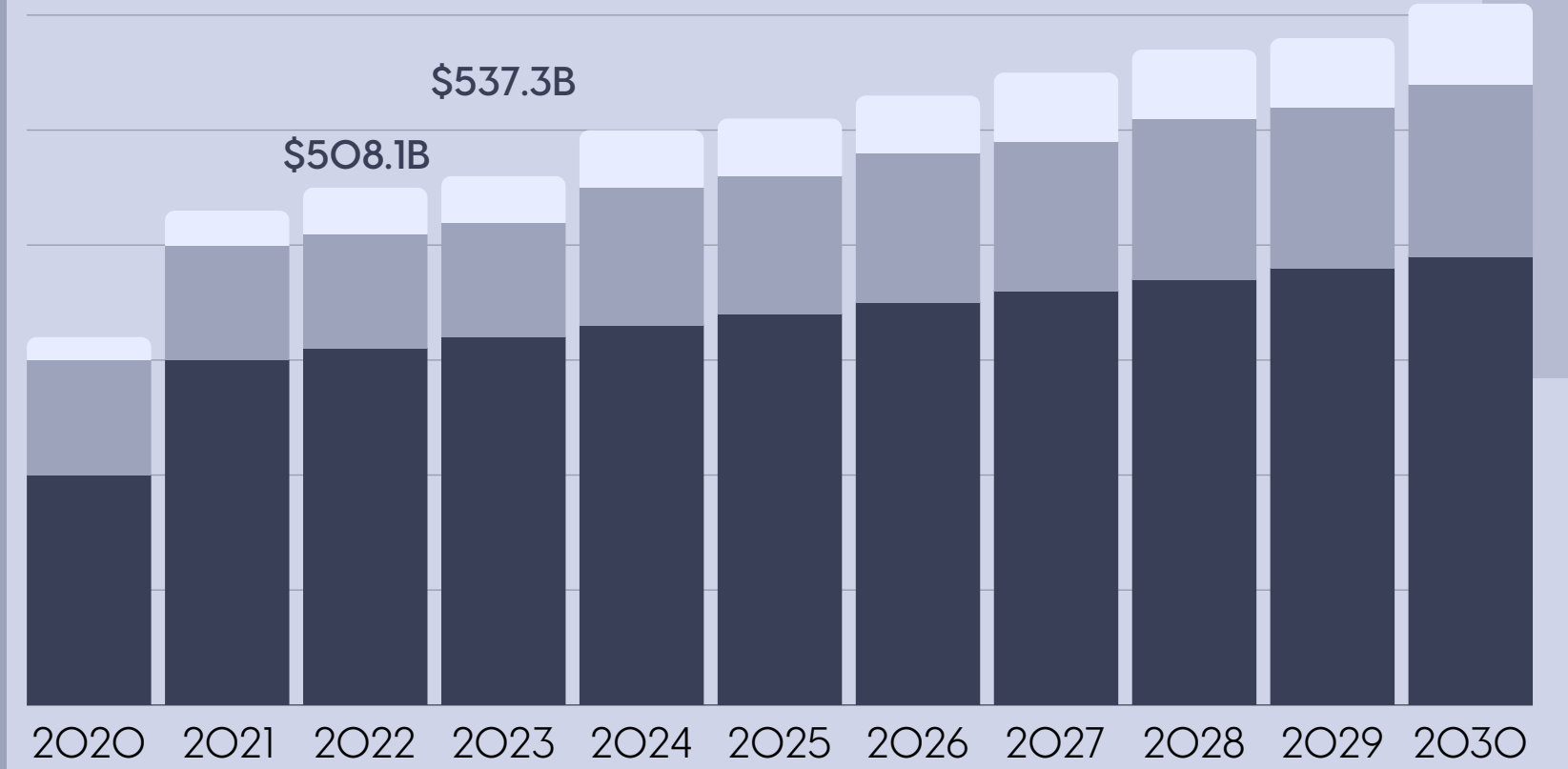
Erkeklerin modaya olan tutkusu

Yapılan araştırmalar, erkeklerin stil dünyasına ve modaya olan ilgilerinin arttığını gösteriyor. The Glass Runway adlı Amerika Moda Tasarımcıları Konseyi çalışması, dünyadaki en iyi 50 moda evinin yalnızca %14'ünün kadın yöneticiler tarafından yönetildiğini söylüyor; yani moda sektörünün hakimi de aslında erkekler.

Erkek Giyim Pazar Büyüklüğü

Giyim Ürünlerine Göre, 2020-2030 (Milyar USD)

Üst Giyim Alt Giyim İç Giyim

Pazar büyüklüğü 2023'te yaklaşık 508,1 milyar dolar iken 2024'te 537,3 milyar dolara yükseliyor ve 2030'a kadar istikrarlı bir artış gösteriyor. Bileşik Yıllık Büyüme Oranı (CAGR) ise 2024-2030 döneminde %4,4 olarak öngörülüyor.

Erkek Modası 2025'te Bundan Önce Hiç Görülmemiş Bir İvme Kazanabilir

Küresel erkek giyim pazarı 2023 yılında yaklaşık 537,31 milyar dolar değerindeyken, 2024-2030 yılları arasında yıllık %4,4 oranında bir büyüme ile 2025'te 661,60 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Bu da gösteriyor ki; 2025 yılı da erkek modasının daha önce hiç görülmemiş bir ivme kazandığı, kendini yeniden şekillendirdiği bir dönem olarak ön plana çıkacak. Yenilikçi tasarımlar, cesur renk paletleri ve farklı stiller, erkeklerin modaya olan ilgisini arttırırken; rahatlık ve şıklığı mükemmel bir şekilde harmanlayan markalar, her tarza hitap eden geniş bir seçenek yelpazesi sunacak.

Erkeklerin %94'ü net ve belirgin bir stil anlayışına sahip

Club Monaco tarafından yürütülen bir anket, erkeklerin her geçen gün modaya olan ilgisinin arttığını söylüyor. Dünyaca ünlü araştırma merkezi Mintel'e göre, dünya genelinde erkeklerin %88'i modayla yakından ilgili. Özellikle, erkeklerin %94'ü net ve belirgin bir stil anlayışına sahip. Leeds Beckett Üniversitesi'nde sosyal psikoloji profesörü olan Brendan Gough, 20 yıldan fazla bir süredir İngiltere'deki erkeklerin davranışlarını araştırıp görünümüne yönelik tutumların önemli ölçüde değiştiğini söylüyor.

2025'te Erkek Modasını Neler Bekliyor?

Toprak tonları, yeşil ve bordo renkleri, 2025 kışında sıcak ve şık bir görünüm sunuyor.

Geniş kesimler, konforu ve şıklığı bir araya getirerek 2025 kışının öne çıkan stilini oluşturuyor.

Retro kareli desenler ve geometrik figürler, kıyafetlere dinamik bir hava katıyor.

Deri eldivenler, geniş atkılar ve şık bereler, kış stilini tamamlayan vazgeçilmez parçalar oluyor.

Kalın tabanlı botlar ve spor ayakkabılar, hem konfor hem de estetik sunarak kışın stilini güçlendiriyor.

İnce kazaklar, yelekler ve uzun paltolarla oluşturulan katmanlı giyim, hem şık hem de fonksiyonel bir görünüm sağlıyor.

Erkek Modasında Doğanın Gücü Egemen Olacak

Doğadan ilham Alan Renkler Öne Çıkacak

2025 erkek modasında doğadan ilham alan renk paletleri ön plana çıkacak. Özellikle toprak tonları, derin yeşiller ve bordo tonlarının koyu derinlikleri, kış aylarında erkek stiline yeni bir soluk getirecek. Bu doğal renkler, soğuk mevsimde hem sıcaklık hem de şıklık sunarak, kış stiline vazgeçilmezi olacak.

Kahverengi tonlarının krem ve beyazla zarif bir şekilde kombinlenmesi, sofistike bir palet oluşturacak ve hem günlük hem de resmi ortamlarda rahatça kullanılabilir. Toprak renkleri, kışın soğuk ve gri atmosferini kırarak, kıyafetlerde sıcak ve davetkar bir atmosfer yaratacak. Derin yeşiller, doğanın huzurunu yansıtırken, bordo tonlarının koyu derinliği cesur ve karakterli bir görünüm sağlayacak.

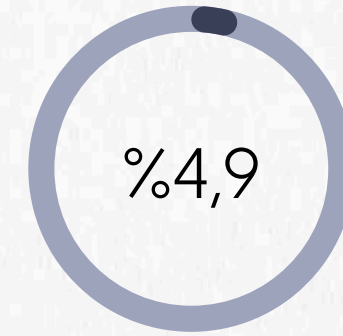
Doğadan ilham alan bu renklerle hem şık hem de çağdaş bir tarz yaratmak, erkek modasında daha kolay ve etkili olacak.

2025 kış modasında, doğanın sunduğu sıcak renklerle stilinizi bir adım öne çıkarabileceksiniz. Zeytin yeşili bir palto ya da bordo tonlarında şık bir atkı, kombinlerinize canlılık katacak ve görünümünüze özgün bir dokunuş ekleyecek. Bu renkler, hem sakın bir atmosfer yaratacak hem de kişisel stilinizi daha fazla öne çıkaracak. Ayrıca, farklı dokularla birleşen bu renkler, katmanlı ve dinamik bir görünüm sağlayacak. Örneğin; yün bir kazakla toprak tonlarında bir pantolon kombinleyerek, hem sıcak kalabilir hem de stilinizi yansıtarak kışa özgü şıklığınızı sergileyebilirsiniz.

Erkek giyim pazarında online alışverişin büyüme oranı artıyor

Erkek giyim pazarında online alışverişin 2024-2030 döneminde yıllık oranında büyümesi %4,9 öngörülüyor.

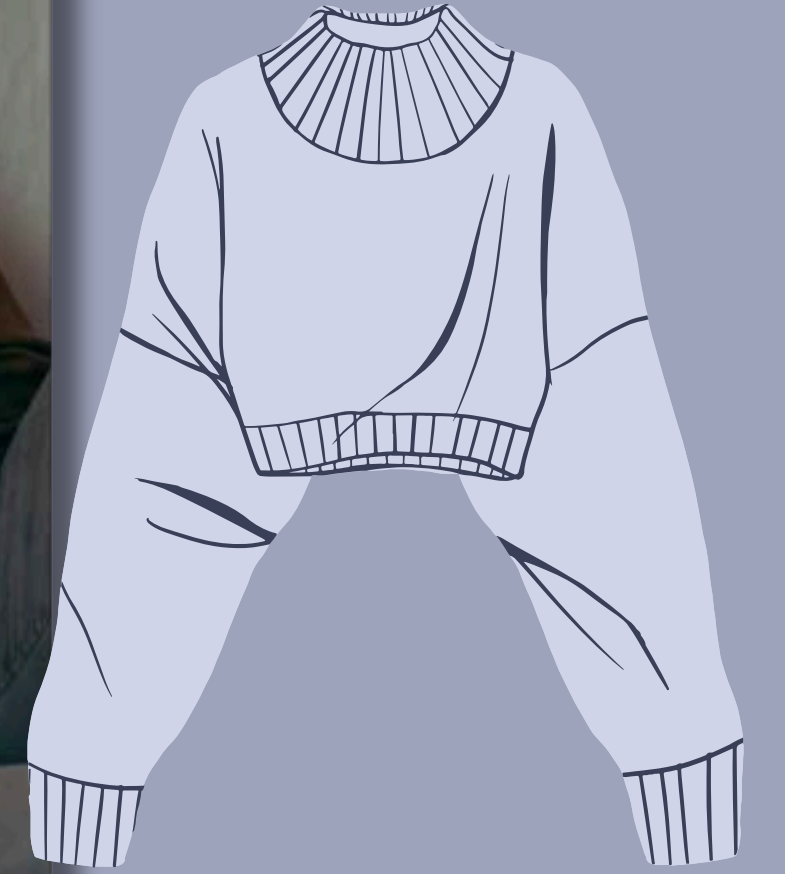
Konforun ve Tarzın Yeniden Tanımlanması: Oversized Trendi

Geniş Kesimler Yeniden Popüler

2025 erkek modasında dikkat çeken en önemli trendlerden biri, oversized yani geniş kesimlerin yeniden popüler hale gelmesi olacak. Bu stil, hem rahatlık hem de şıklık sunarak kış modasında vazgeçilmez bir hale gelecek. Özellikle yün ve kaşe gibi kalın kumaşlardan üretilen oversized paltolar, soğuk kış günlerinde sıcak kalmanızı sağlarken, stilinizi göz alıcı bir şekilde tamamlayacak.

Geniş kesimlerin sunduğu konfor, 2025'te günlük hayatta vazgeçilmez bir seçenek haline gelecek. Bu rahat kesimler, şıklığı beraberinde getirecek ve stilinize modern bir dokunuş katacak. Zeytin yeşili, koyu mavi ve antrasit gri gibi doğal tonlar, oversized kıyafetlerle mükemmel bir uyum sağlayacak. Bu renkler, doğanın dinginliğini yansıtırken, farklı kombinlerle dikkat çekici bir stil oluşturmanıza olanak tanıyacak.

Konfor Ön Plana Çıkıyor

Geniş kesimler, sadece günlük kullanım için değil, aynı zamanda daha resmi ortamlarda da zarif bir alternatif sunacak. Örneğin, şık bir oversized blazer ile klasik bir gömlek ve dar pantolon kombinleyerek, hem modern hem de sofistike bir görünüm elde edebilirsiniz. Bu sezon, oversized trendi, hem stil hem de konfor arayan erkekler için 2025 kış modasında dikkat çekici bir yer edinecek.

Çok Yönlü Giyim Tercihleri Artıyor

2025'te, erkekler arasında çok yönlü ve duruma uygun giyim tercihlerine olan talep artacak. Tüketiciler, resmi giyim, etnik kıyafetler ve belirli etkinliklere yönelik spor giyim gibi seçenekleri daha fazla arayacak. Bunun yanı sıra, farklı mevsimlerde rahatlıkla giyilebilen, çok yönlü giysilere olan ilgi de artacak. Bu değişimler, erkeklerin yaşam tarzları ve moda anlayışlarındaki dönüşümü yansıtarak, 2025 erkek modasında daha geniş bir yelpazeye hitap edecek.

Atok Kansav
Lacoste Türkiye Genel Müdürü

Klasik giyim kalıplarının yerini
daha özgür kesimler ve esnek
silüetler alıyor.

2025 yılına baktığımızda erkek modasında büyük değişimlerin ve dönüşümlerin bizi beklediğini görüyoruz. Moda dünyasında kalıpların giderek daha esnek bir hale geldiğine tanıklık ediyoruz. Lacoste olarak, yeni dönemde sınırları yıkmaya odaklanarak her bireyin kendini özgürce ifade edebileceği, rahat ve modern tasarımlar sunmayı amaçlıyoruz. Klasik giyim kalıplarının yerini daha özgür kesimler ve esnek silüetler alırken, sürdürülebilir, fonksiyonel ve rahat giyimin öne çıktığı bir dönem yaşayacağımızı ön görüyoruz. Genç neslin dinamik beklentilerine hitap eden cesur ve yenilikçi tasarımlar sunarken, zamansız ve şıklığı ön planda tutan beklentileri de unutmuyoruz.

Kreatif Direktörümüz Pelagia Kolotouros'un herkes tarafından tercih edilebilecek tasarımlara olan yenilikçi yaklaşımı da bu vizyonun bir parçası. Kolotouros, her bireyin rahatça giyebileceği parçalar tasarlayarak moda dünyasında kapsayıcılığı artırmayı hedefliyor. Tüketiciler artık yalnızca estetik değil, aynı zamanda kalıcı ve zamansız parçalara yatırım yapmayı tercih ediyor. Bu yüzden biz de ürünlerimizde kaliteyi, uzun ömürlü kullanımı ve her ortama uyum sağlayacak tasarımları ön planda tutuyoruz. Modadaki bu yeni yaklaşım, çok daha dinamik, kapsayıcı ve zamana ayak uyduran bir anlayışla şekillenmeye devam edecek.

Görsel: Lacoste

AGGUSTO

3

Geometrik Moda Yükseliyor

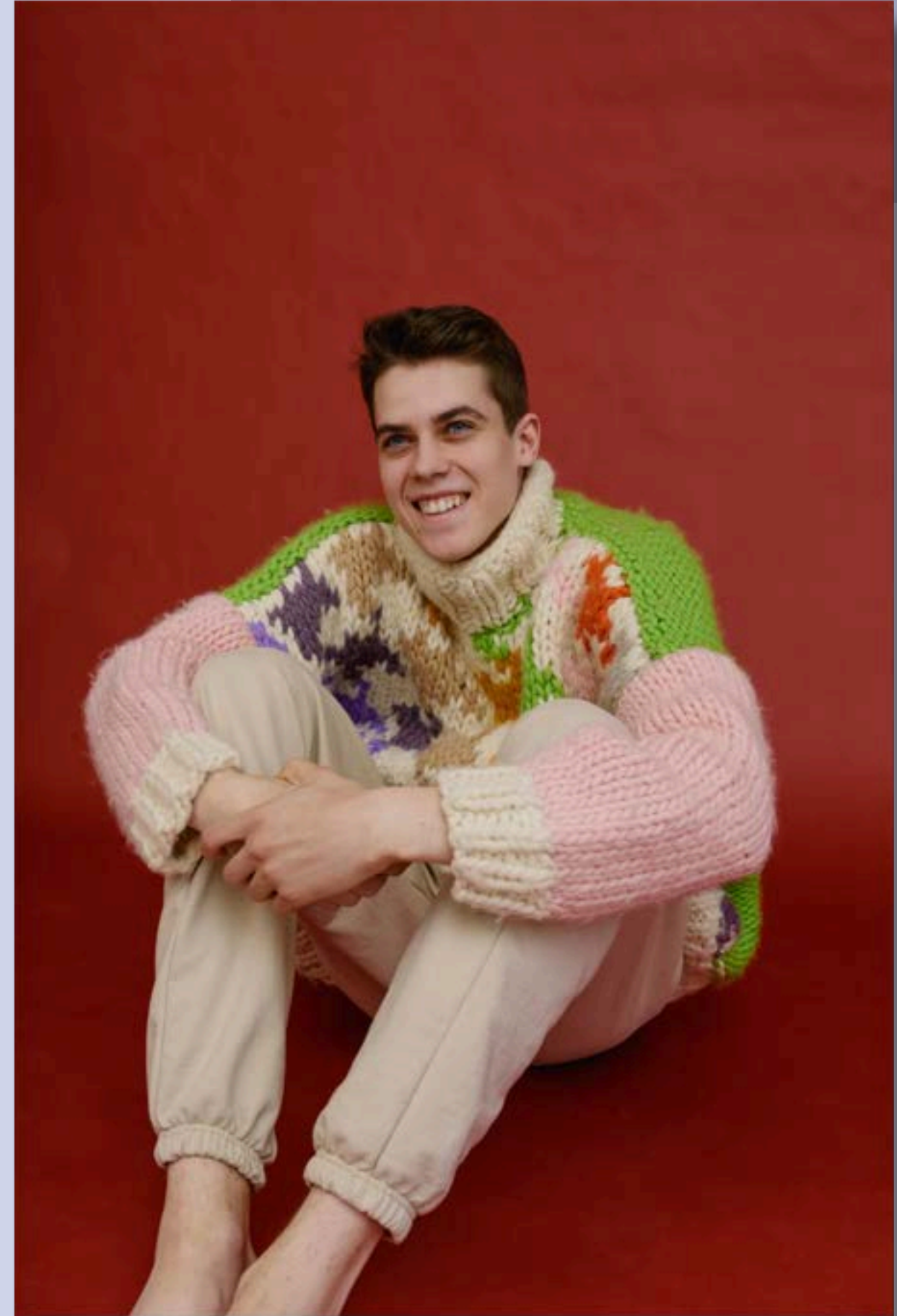

Kareli Ve Geometrik Desenler Geliyor

2025 kışında, retro kareli desenler erkek modasında sıkça karşımıza çıkacak. Klasik gömlek ve pantolonlarda yer alacak bu desenler, geçmişin stilini modern çizgilerle harmanlayarak zamansız bir şıklık sunacak. Kareli desenler, hem gündelik hem de daha resmi kombinlerde rahatça kullanılabilecek, şıklığı ve rahatlığı bir arada sunacak.

Kazaklar ve ceketlerde geometrik desenler, 2025 kışında öne çıkacak. Üçgenler, çizgiler ve dairesel formlar, kıyafetlere dinamik bir hava katacak. Bu desenler, erkek modasına yenilikçi bir soluk getirecek ve stilinize hareketlilik ekleyecek. Geometrik desenler, modern ve yaratıcı bir görünüm isteyenler için ideal olacak.

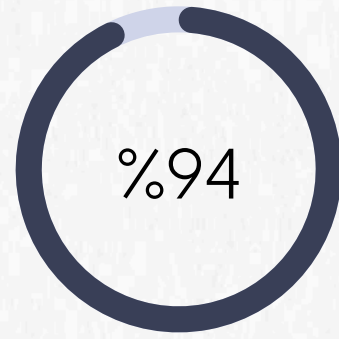

Desenlerin Gücü

Desenler, kıyafetlerinize özgün bir dokunuş katarken, kişisel tarzı da vurgulamaya olanak tanıyacak. Bu sezon, farklı desenleri bir arada kullanarak stilinizi kişiselleştirebilecek ve modanın sınırlarını zorlayacaksınız. Geometrik desenler, moda yaratıcı bir yaklaşım getirecek.

Erkeklerin stil sahipliği

Erkeklerin %88'i küresel çapta moda büyük ilgi duyduğunu belirtirken, %94'ü net ve belirgin bir stil anlayışına sahip olduğunu ifade ediyor.

OGGUSTO

Tamamlayıcı Parçaların Olmazsa Olmazı: Aksesuarlar

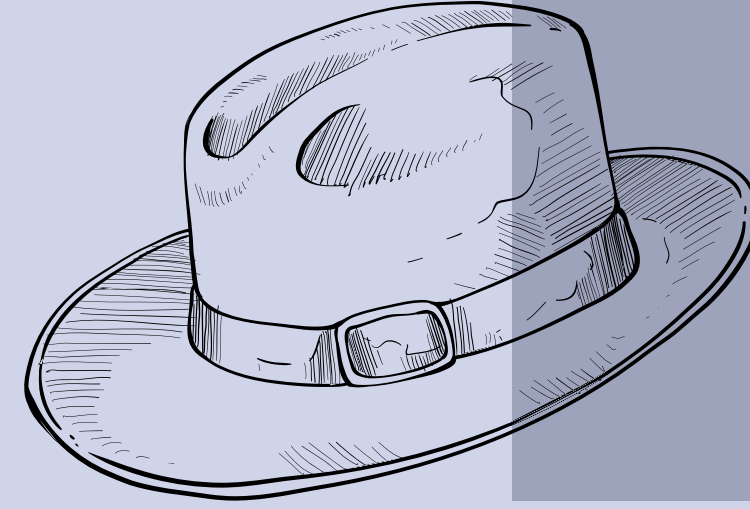

Deri Ve Yün Aksesuarlar Gözde Oluyor

2025 kışında, erkek modasında deri ve yün aksesuarlar öne çıkan vazgeçilmez parçalar arasında yer alacak. Deri eldivenler, geniş atkılar ve şık bereler, kış aylarının en çok tercih edilen aksesuarları olarak dikkat çekecek. Bu parçalar, sadece sıcak kalmanızı sağlamakla kalmayacak; aynı zamanda stilinizi bir adım öne çıkaracak.

Deri detaylar, aksesuarlarla sınırlı kalmayıp ayakkabı ve çanta gibi parçalarda da kendini belirgin bir şekilde gösterecek. Özellikle mat veya parlak deri kullanımı, modern bir görünüm sunarak günlük kombinlere sofistike bir dokunuş katacak. Minimal bir kıyafeti, şık bir deri çanta veya zarif botlarla tamamlamak, görünümünüze zarif bir hava katacak. Örneğin, sade bir paltoya kombinlenen kalın bir yün atkı, hem sıcaklık hem de şıklık sunarak stilinizi güçlendirecek.

“

Erkek modasında cesur çantalar, artık sadece bir aksesuar değil, uzun vadeli bir yatırım parçası olarak gardıroplarda yerini alıyor.

Begüm Kadioğlu

Beymen İthal Erkek Markalar Satın Alma
Müdürü

Erkek modasında bu sezon sessiz lüks akımı devamlılığını korurken, dökümlü silüetler ve konforlu materyaller ön plana çıkıyor. Keten yine yazın olmazsa olmazlarından, bunu pamuklu karışımlar ve daha lüks görünümelerde kaşmir destekliyor. Hayatın akışı pandemiden sonra şıklığı hayatımıza geri getirirken, konforun rahatlığını ise korumaya devam ediyor. Bu noktada 'broken suit' yeni nesil takım anlayışının en güzel destekçisi. Dış gömlekler, yün bomber – pantolon takımlamalarını triko pololarla tamamlayıp oldukça şık görünümler yakalanıyor.

Bej, taba, lacivert öne çıkan sezonsuz renkler ancak bu sezon 2024 yılından beri gözümüzün alıştığı bordo erkek koleksiyonlarında da baskın bir şekilde karşımıza çıkıyor. Açık gri takımlar da defilelerde yerine aldı.

Görsel: Beymen

Desen olarak ise bu sezon çizgili ve kareli kumaşlar da daha contemporary görünümünü destekliyor. Sartorial markalarda gördüğümüz şık tasarımlar ve işçilik detayları Bottega Veneta'da güçlü görünümle karşımıza çıkarken, The Row, Fear of God gibi markalar da sessiz lüksün en önemli temsilcileri olmayı sürdürüyor. Hazır giyimdeki bu silüetin tamamlayıcıları ise bağciksız ayakkabılar, loafer'lar ve sneakerlar ve erkek dünyasında bugüne kadar çok tercih edilmeyen çantanın güçlü girişi.

Erkekler artık daha cesur çantaları uzun dönem yatırım parçası olarak görüyor ve gardıroplarına ekliyorlar. Görmeye daha alışık olduğumuz el portföyleri, çapraz çantalar ve seyahat çantalarının yanı sıra kadında öne çıkan Loewe 'Puzzle', the Row 'Margaux' , Balenciaga 'Rodeo' erkek koleksiyonlarına da eklendi ve erkek moda ikonlarının radarına girdi.

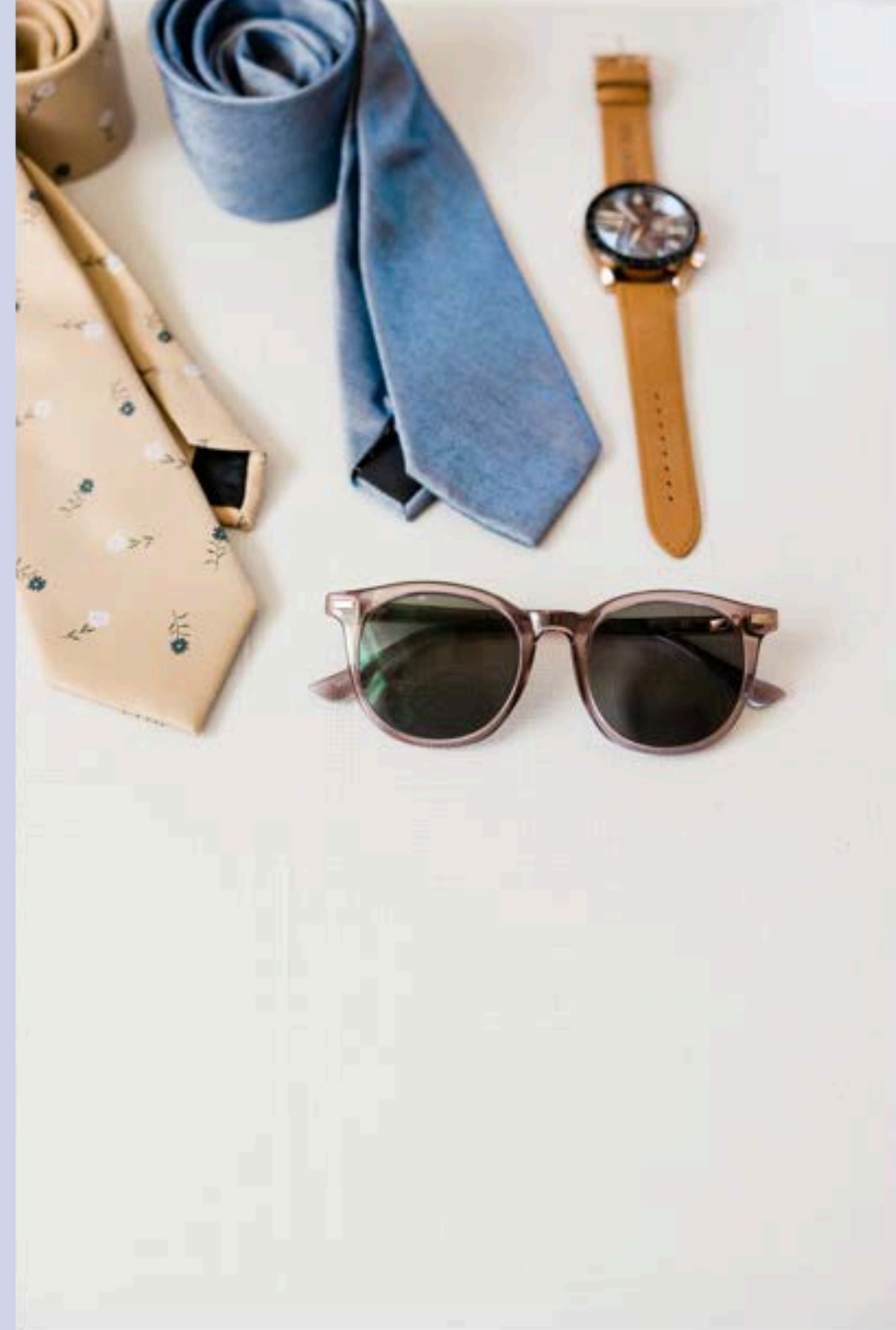
Yumuşak Dokular, Soğuk Havalara Karşı

Yün aksesuarlar da kışın vazgeçilmezleri arasında yer alacak; yumuşak dokuları ve sıcaklıklarıyla, soğuk günlerde rahatlık sağlayacak. Geniş ve kat kat kullanılabilen atkılar, hem stilinize derinlik katacak hem de pratik bir kullanım sunacak. Ayrıca, şık bereler, hem koruma sağlayacak hem de kıyafetlerinize modern bir dokunuş ekleyecek.

**Küresel erkek aksesuarları
pazarında büyüme bekleniyor**

30 milyar dolar

Küresel erkek aksesuarları pazarının 2025 yılına kadar yaklaşık 30 milyar dolar seviyelerine ulaşması bekleniyor ve bu, yıllık %5 civarında bir bileşik büyüme oranına (CAGR) işaret ediyor. Yapılan araştırmaları, erkeklerin özellikle saat ve çanta gibi ürünleri düzenli olarak satın aldığını gösteriyor.

5

Kalın Tabanlı Ayakkabılar İle Ayaklar Yerden Kesiliyor

Rahatlık Ve Şıklığı Bir Araya Getiren Modeller Öne Çıkıyor

2025 kışında erkek modasında rahatlık ve şıklığı bir araya getiren ayakkabı modelleri öne çıkacak. Özellikle kalın tabanlı spor ayakkabılar ve klasik botlar, hem işlevsellik hem de estetik açıdan öncelikli tercihler arasında yer alacak.

Kalın tabanlı ayakkabılar, sadece göz alıcı bir görünüm sunmakla kalmayacak, aynı zamanda yürüyüş konforunu da artıracak. Doğal deri ve süet gibi yüksek kaliteli malzemeler, bu modellerin dayanıklılığını artırırken, lüks bir hava katacak. Bu sezonun trendi olan kalın tabanlı botlar, soğuk hava koşullarına karşı etkili bir koruma sağlayacak, şıklığı arayanlar için mükemmel bir seçenek oluşturacak.

Bu botlar, dar kesim pantolonlarla kombinlendiğinde modern ve sofistike bir görünüm sunacak. Hem günlük giyimde hem de özel davetlerde rahatlıkla tercih edilebilecek olan bu ayakkabılar, farklı stillere uyum sağlama becerisiyle dikkat çekecek. Şık bir ceketle tamamlandığında, ofise uygun etkileyici bir stil yaratılacak.

Renk Paletinde Yükselen Tonlar

Renk paleti de bu sezon oldukça zengin olacak; klasik siyah ve kahverenginin yanı sıra, bordo ve yeşil gibi zengin tonlar da tercih edilecek. Bu çeşitlilik, kişisel tarzınızı yansıtmanıza olanak tanıyacak, kombinlerinizi daha çekici hale getirecek.

Görsel: WaySoft

Kat Kat Şıklık Başlıyor

OGGUSTO

Katmanlı Giyim; İnce Kazak, Hafif Yelek Ve Uzun Paltolarla Geliyor

2025 erkek modasında katmanlı giyim, stil ve konforun mükemmel birleşimini sunarak öne çıkacak. Soğuk kış günlerinde hem şıklığınızı koruyup hem de sıcak kalmak isteyenler için ideal bir seçenek olacak olan katmanlı giyim, farklı dokuların ve stillerin bir araya gelmesiyle yenilikçi bir görünüm sağlayacak.

Bu sezon, ince kazaklar, hafif yelekler ve uzun paltolar, katmanlı görünümün temel taşlarını oluşturacak. Yün, deri ve kaşe gibi zıt materyallerin birleşimi, kıyafetlerinize derinlik ve karakter katacak. İnce dokulu kazaklar, sıcak tutan yeleklerle ve şık paltoyla kombinlendiğinde, hem pratik hem de estetik bir görünüm elde etmek mümkün olacak.

Farklı dokuların bir arada kullanılması, klasik kombinlere modern bir dokunuş ekleyerek dikkat çekici bir stil oluşturmanıza olanak tanıyacak. Örneğin, pürüzsüz bir yün kazak, dikiş detayları olan bir deri yelekla kombinlendiğinde, şıklığınızın yanı sıra özgün bir hava da katacak. Aynı zamanda, kalın dokulu bir paltoyla tamamlandığında, hem sıcak kalmayı hem de stilinizi ön plana çıkarmayı başaracaksınız.

“

Katmanlı kombinler popüler çizgisini koruyor.

Büşra Orakçioğlu Biberoğlu
Orka Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve
Pazarlama Grup Başkanı

Yeni yılda da modada minimalizm güçlü bir trend olarak devam edecek. İşlevsellik ve konfor öznesinde estetik yaklaşımları ön planda tutan, sürdürülebilirlik ve yenilikçi detaylarla zenginleştirilen tasarımlarla karşılaşacağımız bir yıl bizleri bekliyor.

Rahatlığın öncelikli unsurlardan biri olacağı 2025 yılı erkek modasında, ofis ya da şehrin günlük temposunda oversize kesimler ve katmanlı kombinler popüler çizgisini koruyacak. Fakat bu kez şıklık ve sofistike dokunuşlarla daha modernize bir forma sahip olacak.

Görsel: Damat|Tween

En önemli unsurlardan biri de tabi ki spor giyim. Performans dışında, Athleisure trend ile şık ve konforlu tasarımlar, günlük tempoda da kesinlikle ilk tercihlerden biri olacak. Çoklu cep detaylı ceketler ve su geçirmez pantolonlar gibi işlevsel ürünler yine popüler çizgisini sürdürecektir.

Tek, sade ve sofistike kombinlerin zamansız şıklık arayanlar için ideal olacağı yeni yılın renk skalasında da beyaz, siyah, gri gibi nötr ve pastel tonları hakim... Özellikle monokrom kombinlerde öncelikli tercihler bu renklerden oluşacak.

Sürdürülebilir Moda İle Hem Şık Hem Bilinçli Tüketim

OGGUSTO

Doğal Materyaller Dönemi

Günümüzde moda dünyasında sürdürülebilirlik, her zamankinden daha kritik bir rol oynamaya başlayacak. 2025 kış sezonunda erkek modası, çevre dostu malzemelerle tasarlanan parçalarla dikkat çekecek. Geri dönüştürülmüş kumaşlar ve doğal materyaller, hem şık bir görünüm sunacak hem de çevresel etkiyi en aza indirecek.

Bu sezon, organik pamuk ve geri dönüştürülmüş yün gibi malzemelerden üretilen kazaklar, tişörtler ve pantolonlar, hem konfor hem de çevre bilinci taşıyan bir seçenek oluşturacak. Bu kıyafetler, sadece estetik bir deneyim değil, aynı zamanda sürdürülebilir bir yaşam tarzını benimseme fırsatı sunacak. Şık ve modern tasarımları sayesinde, bu parçalar günlük giyimde olduğu kadar özel etkinliklerde de rahatlıkla tercih edilebilecek.

Sürdürülebilir moda, her bir parçanın arkasında bir hikaye barındırarak, stilinizi yansıttığı gibi yerel ekonomilere de destek sağlayacak.

Sürdürülebilir moda, aynı zamanda üretim süreçlerine de duyarlılık getirecek. Yerel zanaatkârlarla iş birliği yaparak, sürdürülebilir kaynaklardan elde edilen materyallerle üretilen kıyafetler, sadece stilinizi yansıtmakla kalmayacak, aynı zamanda yerel ekonomilere destek sağlayacak. Bu, her bir parçanın arkasında bir hikaye olduğunun bilincini taşımanızı sağlayacak; bu da giydiğiniz her kıyafetin daha anlamlı hale gelmesini sağlayacak.

Bitirirken

Toplumsal Sorumluluğu Ve Kişisel Tarzı Yansıtacak Bir Moda...

2025 kış sezonunda erkek modası, hem şıklığı hem de fonksiyonelliği bir arada sunacak. Kalın tabanlı ayakkabılar, katmanlı giyim ve sürdürülebilir moda gibi trendler, hem estetik hem de çevresel duyarlılığı birleştirecek. Deri ve yün aksesuarlar, sıcaklık ve zarafeti vurgularken, zengin renk paletleri kişisel tarzı ön plana çıkaracak.

Katmanlı giyim, soğuk havalarda stil ve konforu dengeleyerek şıklığı artırırken, sürdürülebilir moda anlayışı, çevre dostu materyallerle hem estetik hem de anlam taşıyan bir giyim deneyimi sunacak. 2025 kışında, erkekler için moda sadece dış görünüşü değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluğu ve kişisel tarzı da yansıtacak.

Kaynaklar

*Men's Wear Market Size, Share & Trends Analysis Report By Apparel (Top Wear, Bottom Wear, Innerwear), By Category (Mass, Premium, Luxury), By Distribution Channel (Online, Offline), By Region, And Segment Forecasts, 2024 – 2030

<https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/mens-wear-market>

*The Glass Runway: Action Items for Gender Equality

<https://cfda.com/news/the-glass-runway-action-items-for-gender-equality>

*Intel's 15 Menswear Fashion Facts

<https://www.mintel.com/press-centre/mintels-15-menswear-fashion-facts/>

*WSJ erkek modacıların sektördeki etkisini yazdı: Kadınların ne giyeceğine kim karar veriyor?

<https://gazeteoksijen.com/yasam/wsj-erkek-modacilarin-sektordeki-etkisini-yazdi-kadinlari-ne-giyecegine-kim-karar-veriyor-192908>

*Men's Clothing Statistics By Revenue, Market And Region

<https://www.coolest-gadgets.com/mens-clothing-statistics/>

*NPD Study Shows Potential for Men's Skin Care Growth

<https://www.gcimagazine.com/consumers-markets/news/21856686/npd-study-shows-potential-for-mens-skin-care-growth>

*Dressed for success: Intel unveils 10 menswear fashion facts for London Fashion Week Men's

<https://www.mintel.com/press-centre/dressed-for-success-mintel-unveils-10-menswear-fashion-facts-for-london-fashion-week-mens/>

2025 ERKEK BAKIMI TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Pelin Haşçalık

OGGUSTO Editörü

**Bu rapordaki bilgiler kaynak
gösterilmeden yayınlanamaz.*

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

Erkekler İçin Yeni Rota: Sade ve Minimalist Yaklaşımlar

İyi hissetmek, genç görünmek ve kendini daha iyi ifade edebilme motivasyonu ile bakım ürünlerini keşfe yönelen erkekler, cinsiyet ayırmaksızın büyümeyi sürdüren güzellik sektörünün odağında. McKinsey'deki araştırmaya göre, çalkantılı makroekonomik ortam atlatıldıktan sonra, güzellik ürünleri pazarının yılda yüzde 6 büyüyerek, 2027 yılına kadar yaklaşık 580 milyar dolara ulaşacağı tahmin ediliyor.

2025'te erkeklerin seçimlerine yön verecek trendler düşünüldüğünde cilt bakım ürünlerinin içerikleri, sadeliğe odaklı minimalist hareket, artık hayatımızın her alanında konuştuğumuz sürdürülebilirlik, kişiselleştirilen saç ve sakal bakımı, yapay zeka destekli wellness uygulamaları gündemi meşgul edecek gibi görünüyor. Erkek bakım trendlerine ışık tutarken listenin zirvesine çıkan talepleri baz alıyor, pazar potansiyelini yorumlayan görüşlerle size aktarıyoruz.

2025'te Erkek Bakımı Sektörünü Neler Bekliyor?

İçerikleri zenginleşen anti-aging ürünlere ilgi artıyor.

Kişisel bakımda sadelik, etkinlik ve minimalizm öne çıkıyor.

Doğallık ve sürdürülebilirlik gündemden inmiyor.

Temiz, sürdürülebilir güzellik önemli bir trend oluyor.

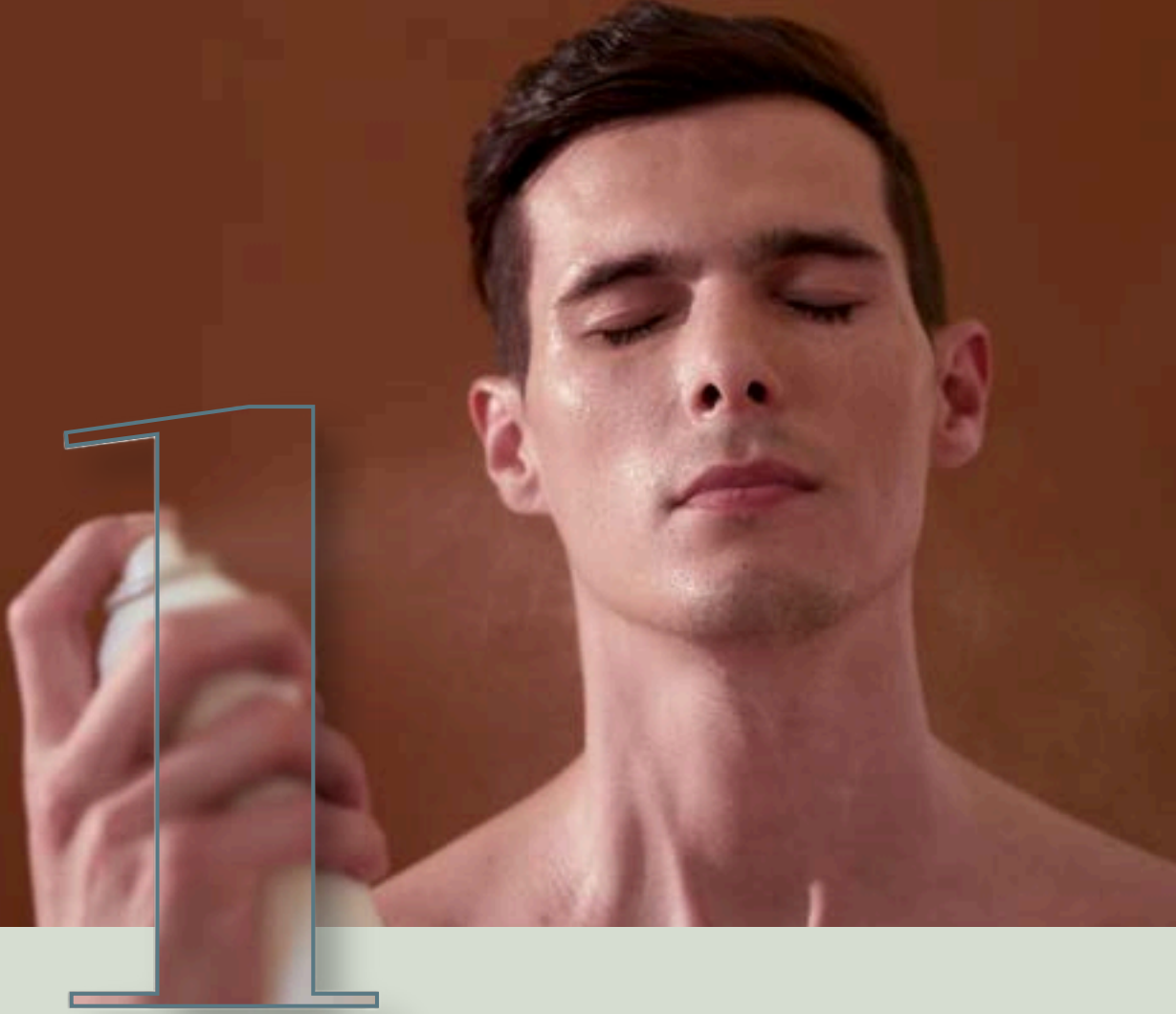

Sakal ve saç bakımı kişisel imza niteliği taşıyor.

Yapay zeka destekli wellness bakımlar ilgi görüyor.

Cilt Bakımını Öğrenen Erkekler Yüksek Kaliteli Ürünlere Yöneliyor

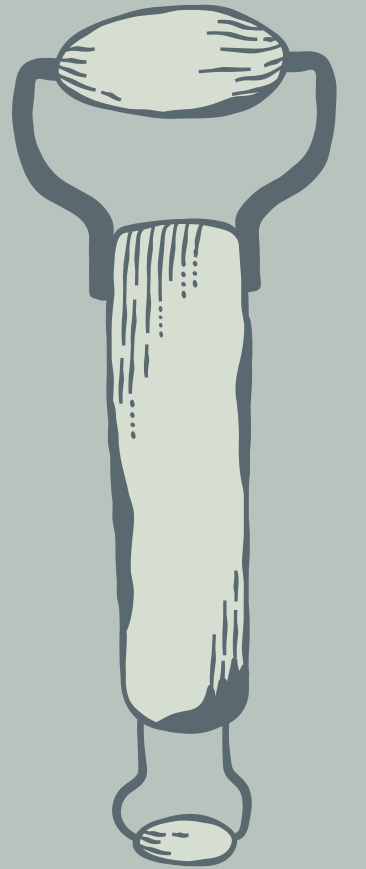
580 milyar dolar

Güzellik ürünleri pazarının, yıllık %6 oranında bir büyüme ile 2027 yılına kadar yaklaşık 580 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

Yaşlanma Karşıtı Ürün Satışları Artıyor

Cilt bakımındaki trend içerikler, artan farkındalıkla beraber hedefe yönelik çözümleri de beraberinde getiriyor. Erkek tüketiciler cilt bakımı konusunda eğitilmiş hale geldikçe, yaşlanma karşıtı içerik yelpazesi de haliyle gelişiyor. İster yaşlanma karşıtı, ister akne karşıtı bir bakım olsun, erkeklere yönelik cilt bakım ürünlerinin temel odağını peptitler, alfa hidroksi asitler, retinol, hyaluronik asit gibi yüksek kaliteli içerikler oluşturuyor. 2025'e doğru ilerlerken, markaların da yakın kadrajında olan bu içerikler erkek cilt bakımının geleceğini şekillendirecek gibi görünüyor.

Euromonitor International'daki araştırmaya göre siyah noktalar, kırışıklıklar, leke, akneye yatkınlık erkek tüketicilerin cilt endişeleri arasında ilk sırada yer alan sorunlardan. Erkeklerin yaşlanma karşıtı ürün kullanımında ise küresel çapta bir artış söz konusu. 2028 yılına kadar yapılan tahminlere göreyse, cilt bakım ürünlerindeki büyümenin tıraş ürünleri, saç bakımı, banyo ve duş kategorisini geçeceği öngörülüyor. Dolayısıyla, erkek cilt bakımı güzellik endüstrisi için önemli bir fırsat olarak yerini sağlamlaştırmayı vadediyor.

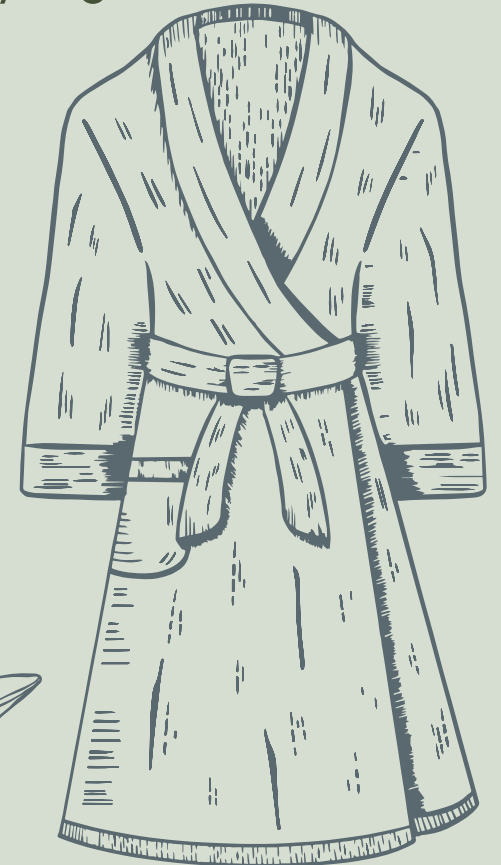
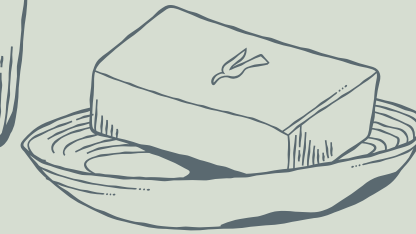
“

Erkeklerin, sakınleştirici ve nemlendirici üşünlere yönelmesi sektör için çok önemli.

Agnès Teffaud
Valmont Uluslararası Halkla İlişkiler Sorumlusu

2025 yılı için tüm ritüellerin en iyilerini kapsayan, kombinasyon bir erkek bakımı sunacağız. Bahsettiğim bakım, göz çevresini hedef alan, şişkinlikleri gideren bir dizi ürün ve masaj tekniğini içerecek. Faydaları ise, cildi yatıştırması, sıkılaştırması, canlılık vermesi ve yorgunluk belirtilerini azaltması olacak.

Bizim açımızdan bakım terapilerinin en önemli adımları; benzersiz bir temizleme yöntemi, özel masajlar (yüz, gözler, omuzlar), özel ürünlerle yapılan son dokunuş. Erkekler için özel tanımlanan herhangi bir ürünümüz olmasa da 2025 lansmanında yapılacak bazı referansların herkes tarafından takdir edileceğini düşünüyorum. Erkek kozmetik pazarının evrimi, kabin içi bakımlara yönelik artan talebe de yansıyor.

Örneğin erkekler, sakinleştiren ve nemlendiren ürünleri, koruyan ve yenileyen ürünlere kıyasla daha çok talep ediyor. Ve bence bu şimdiden ileriye doğru atılan büyük bir adım niteliğinde. Elbette ki gelecek yıl açıklanması planlanan yeni ürünlerden bahsedemem ancak erkek müşterilerimizin taleplerine şimdiden yanıt verdiğimizizi ve bu sayede pazardaki konumumuzu güçlendirdiğimizi söyleyebilirim.

”

Sadeleşme Hareketi 2025'te Daha da Güçlenecek

İçerik Farkındalığı Ürün Seçimini Etkiliyor

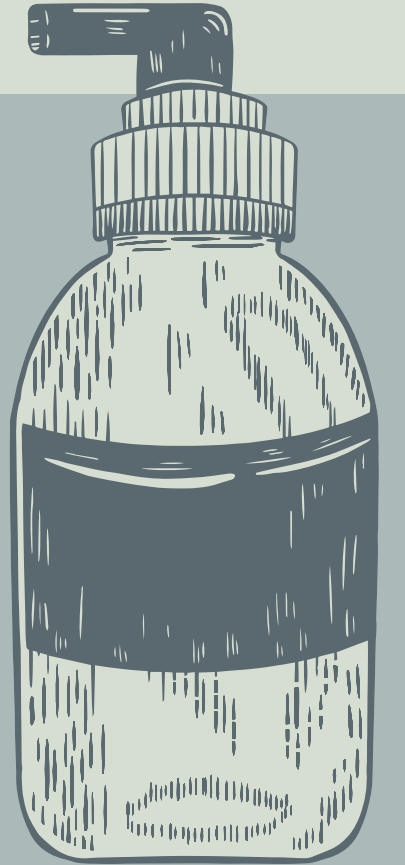
Sadeliği temel alan minimalizm akımı, 2025 yılında erkek bakımında karşımıza çıkan trendlerden. Bu hareketin güzel bir yanı temiz, etkili formülasyonları ve sürdürülebilir uygulamaları teşvik ederek çevre bilincine sahip tüketiciler oluşturmaları.

Kişisel bakımda çok amaçlı ve unisex ürünleri de kapsayan minimalizmin temelinde basitleştirilen rutinler var. Mesela, bu akım sayesinde yaşlanma karşıtı ve nemlendirme gibi birden fazla cilt sorununa cevap veren çok işlevli ürünlerin daha sıklıkla tercih edileceği öngörülüyor.

Trendin olmazsa olmaz bir diğer prensibi de içerik farkındalığı oluşturmaları. İçerik bilinci, ihtiyaca yönelik ürün seçiminde bireylere bilinç kazandırıyor.

OGGUSTO

“

Minimalist yaklaşım, daha az ama daha etkili ürün kullanmaya yöneltiyor.

Alev Selbes Kılıçaslan
Augustinus Bader Pazarlama Müdürü

Erkek bakım rutinlerini sadeleştirerek sonuç odaklı çözümler sunan çok amaçlı ürünler, erkek tüketicilerin cilt bakımına olan ilgisini her geçen yıl artırıyor. 2025 yılında, cilt bakım teknolojisi ve bilimsel destekle güçlendirilmiş markalar, erkek bakım pazarını büyötmeye devam edecek. Şampuan ve duş jelini bir arada sunan çok amaçlı hijyen ürünlerinin yanı sıra, anti-aging özellikli nemlendiriciler ve güneş koruma sağlayan günlük nemlendiriciler gibi daha özellikli ürünler, erkek bakım rutinlerinde daha fazla yer edinecek.

Minimalizm akımının etkisiyle tüketiciler, daha az sayıda ama etkili ürün kullanmaya eğilimli. Çok fonksiyonlu ve etkin bakım ürünleri, birden fazla ihtiyaca hitap ederek bakım ritüellerini sadeleştiriyor. Augustinus Bader, bilimsel temellere dayanan ve etkinliği kanıtlanmış ürünleriyle minimalist bir yaklaşım sunuyor.

Markanın The Cream ve The Rich Cream gibi hero ürünleri, çok yönlü faydalarıyla minimalist bir rutine uygun çözümler sağlıyor. Minimalist trendlerin güçlenmesiyle, markanın sunduğu yenilikçi çözümler, 'az ama güçlü' bakış açısına sahip tüketicilere hitap etmeye devam edecek.

Erkek bakım pazarının büyümesi, sosyal medya etkisi, bilinçli tüketici davranışları ve erkeklerin görünüşlerine daha fazla özen göstermesiyle destekleniyor. Sosyal medya ve ünlülerin etkisi, bu büyümeyi hızlandırmaya devam edecek ve kategori daha da genişleyecek.

3

Doğal ve Etik Kaynaklı Erkek Bakım Ürünleri Zirveye Çıkacak

Vagan Etiketli Ürünler İlgı Görüyor

Erkek bakım endüstrisi, 2025 yılında sürdürülebilirlik ve doğal içeriklerin kullanımı konusunda belirgin bir dönüşüm yaşayacak. Değişimin temel nedenlerini ise, çevre dostu olma ve sağlık bilincine yönelik eğilimler belirleyecek.

Erkeklerin ürün seçimlerine bakıldığında, doğal ve organik içeriklerden üretilen bakım ürünlerine yöneldiklerini gösteren bir artış var. Temiz ve vagan etiketli ürünler, bu bilince sahip tüketiciler için cezbedici. 2025 yılında markalar, biyolojik olarak parçalanabilen ambalajların ve etik kaynaklı bileşenlerin kullanımına daha çok odaklanacak.

Çevre dostu bakım ürünleri giderek daha popüler olacak, karbon ayak izlerini azaltmayı hedefleyen çevreye duyarlı üretim süreçleri benimsenecek.

Erkek bakım pazarındaki doğal içeriklere yönelik artan tercihler, cilt bakımının faydaları konusunda da farkındalık yaratıyor.

Amerikan Dermatoloji Akademisi'nin yakın zamanda yaptığı bir anket, erkeklerin yaklaşık %60'ının eskiye kıyasla düzenli olarak cilt bakımı yaptırdığını gösteriyor. Bunun başlıca nedeni ise, artan özgüven, sosyal medyanın etkisi ve profesyonel yaşamda iyi görünme arzusu.

“

Erkeklerin saç bakımında kaliteli ürünlere yönelmesi, pazarda dikkate değer bir büyüme potansiyeli sunuyor.

Ali Okan Ölçer
Dermolisa Kurucu

Erkek bakımı alanına olan ilgi, Türkiye’de ve dünya genelinde hızla artıyor. 2025 yılında doğal ve sürdürülebilir ürünler hem Türkiye’de hem de dünya genelinde giderek daha fazla talep görecektir. Tüketicilerin çevre dostu ürünlere yönelmesi, ambalajlama ve içeriklerin sürdürülebilir kaynaklardan temin edilmesine yönelik beklentileri artırıyor.

Bu eğilim, özellikle vegan, hayvan deneysiz ve etik kaynaklı ürünler için güçlü bir pazar yaratıyor. Öngörülere göre, doğal içerikli bakım ürünlerinin pazar payı 2025’e kadar %15 oranında artacak ve sürdürülebilir ambalaj kullanımı bu trendin ana unsurları arasında yer alacak. Dermolisa olarak, sürdürülebilirlik ilkesine uygun ürünler sunmaktan gurur duyuyoruz.

A+ kalite ürünlerin ithalat ve distribütörlüğünü yaparken, çevre dostu ambalaj ve temiz içeriklere sahip Peter Thomas Roth, Dr. Dennis Gross, IS Clinical ve Philip B. gibi markaların müşterilerimize ulaştırıyoruz. Bu markalar, sürdürülebilir kaynakları özenle seçmekte ve doğaya saygı gösteren bir üretim döngüsünü benimsiyor.

Böylelikle, sektörde daha sağlıklı ve çevre dostu ürünler sunarak kalıcı ve pozitif bir etki bırakmayı hedefliyoruz. Erkeklerin özellikle saç bakımında kaliteli ürünlere yatırım yapmaktan çekinmemesi, pazarda dikkate değer bir büyüme potansiyeli sunuyor.

2025 yılı itibarıyla, erkeklerin saç ve sakal bakımı ürünlerine olan ilgisinin daha da güçleneceği öngörülüyor ve bu büyüme trendi, yüksek kaliteli ürün talebini artırıyor. Erkek bakım pazarının 2025 yılına kadar yıllık ortalama %8,1 oranında büyümesi bekleniyor.

Sürdürülebilir Ambalaj ve Çevre Dostu Seçeneklere Talep Artıyor

30-50 Yaş Grubu Bakımlı Sakal İstiyor

Markaların farklı sakal tiplerine ve uzunluklarına göre uyarlanan seriler sunmasının ardındaki nedenlerden biri olan kişiselleştirme trendi, 2025'te sakal ve saç bakımı trendine yön verir nitelikte. Bu sayede, erkekler bakım ihtiyaçlarına en uygun ürünleri bulma konusunda da kolaylık yaşıyor.

Sakal bakım ürünlerinde sürdürülebilir ambalajlama, organik içerikler ve çevre dostu seçenekler giderek daha fazla talep görüyor. Marka tarafında ise, çevresel sürdürülebilirliğe karşı duyulan endişeler doğal formülasyonlarla yanıt buluyor. Saç ve sakal bakım ürünleri için alışveriş yapma şeklinde E-ticaretin yükselişi, online alışveriş kolaylığı ve sosyal medya trendleri büyük rol oynamayı sürdürüyor.

Arizton'daki araştırmaya göre, yeni ürünlere ve farklı deneyimlere açık olan 18-29 yaş segmentindeki erkeklerin, daha iyi sonuçlar almak adına marka değiştirmeye devam edeceği tahmin ediliyor. Bunun da pazarda yeni ürün lansmanlarının kapsamını artıracakları öngörülüyor.

Bu yaş grubunda esansiyel yağların ve serumların satışı diğer bakım ürünlerine göre daha yüksek paya sahip. Bakımlı sakal görünümünü tercih eden 30-50 yaş grubunun ise en hızlı büyüyen segment olacağı öngörülüyor. Yüksek harcanabilir gelire sahip bu yaş aralığındaki erkekler, ürün konusunda zararsız bileşen seçimi yapma konusunda titiz davranıyor.

Şeyda Mısır Michel
L'Oréal Luxe Türkiye Genel Müdürü

“Z kuşağı erkekleri cinsiyetsiz ürünleri tercih ediyor ve kapsayıcı markalara değer veriyor.

2025'te erkek bakımında kişiselleştirme, teknoloji ve sürdürülebilirlik öne çıkacak. Bakım rutinleri, stres azaltma ve farkındalık ile bütünleşecek. Yüz nemlendiricileri ve temizleyicileri erkekler arasında en yaygın kullanılan formatlar olsa da dudak balsamları, yüz/sakal yağları ve akne bakımları özellikle 18-34 yaş aralığındaki erkekler arasında popüler.

Z kuşağı erkekleri cinsiyetsiz ürünleri tercih ediyor ve kapsayıcı markalara değer veriyor. Sürdürülebilirlik, standart bir beklenti haline gelirken çevre dostu ürünler önem kazanıyor ve Z kuşağının %80'i çevre bilincine sahip markaları tercih ediyor.

Erkekler, cilt sağlığı, nemlendirme, bariyer onarımı ve anti-inflamatuar (ödem ve iritasyon azaltma) gibi faydalara odaklanıyor. Sağlıklı bir cilt için temizleme, peeling, nemlendirme, göz çevresi bakımı ve UV koruma önem taşıyor. Kiehl's'ın ikonik ürünü Facial Fuel Moisturizer, C vitamini ve kafein ile yorgun cildi canlandırıyor, antioksidan koruma sağlıyor ve paraben/sülfat içermiyor.

Erkek bakım pazarındaki artan farkındalık ve katılım, kişiselleştirilmiş çözümlere olan talebi yükseltiyor. Sürdürülebilirlik ve etik uygulamalar, çevre dostu ürünlerle birlikte önem kazanıyor ve markalardan şeffaflık bekleniyor. Kapsayıcı ürünlere olan talep de artıyor. Erkekler, "erkek cilt bakım ürünü" yerine genel "cilt bakım ürünü" ifadesini tercih ediyor.

”

“

Saçın doğal hacminin korunması ve dağınık saç stilleri tercih edilecek.

Ferhat Demir
L'Oréal Professionnel
Kidemli Eğitim Uzmanı

Genel anlamıyla saç bakımı, doğru ürünleri kullanmak, düzenli bakım yapmak ve saç yapısına uygun çözümler bulmak gibi faktörleri içeriyor. Her erkeğin saç yapısı farklıdır ve saç tipini bilmek, doğru şampuan ve bakım ürünlerini seçmek açısından çok önemlidir.

Yağlı saçlara sahip biri daha hafif formüllü ve yağ dengesini koruyan bir şampuan tercih etmeli. Saçları her gün yıkamak, saçın doğal yağ dengesini bozabilir ve kurumasına sebep olabilir. Haftada 2-3 kez saç yıkamak, sağlıklı bir görünüm için yeterlidir.

2025'te erkekler, doğal ve sağlıklı bir görünümle birlikte daha kişisel stillere yönelecek gibi görünüyor. Saçın doğal hacminin korunması ve dağınık saç stilleri tercih edilecek. Ayrıca kıvrıkcık ve dalgalı saç modelleri de fazlaca ilgi görecek.

”

“

Bitkisel özler, organik yağlar ve kimyasal içermeyen formüller ön plana çıkıyor.

Ahmet Çoban ve Mehmet Yaprak
Gentlemen by Garage Kurucuları

Erkek bakım ürünleri pazarı, 2025 yılında da büyümeye devam edecek. Statista'ya göre, 2024 yılında küresel erkek bakım pazarının yaklaşık 81,2 milyar ABD doları değerinde olması bekleniyor. Bu büyüme, erkeklerin kişisel bakıma artan ilgisini ve ürün çeşitliliğinin genişlemesini yansıtıyor.

Saç ve sakal bakımında doğal içeriklere olan ilgi artıyor. Bitkisel özler, organik yağlar ve kimyasal içermeyen formüller erkeklerin tercihi oluyor. Kişiselleştirilmiş bakım ürünleri de popülerlik kazanıyor; bireyin saç ve sakal tipine göre çözümler sunan ürünler tercih ediliyor.

Mehmet ve ben, özellikle sürdürülebilirlik ve çevre dostu üretim yapan markaların yeniliklerini heyecanla takip ediyoruz. Geri dönüştürülebilir ambalajlar kullanan ve çevreye duyarlı üretim süreçleri benimseyen markalar, sektörde fark yaratıyor. Ayrıca, teknolojik yeniliklerle donatılmış saç ve sakal bakım cihazları da dikkat çekiyor. Örneğin, akıllı taraklar ve sakal şekillendirme cihazları gibi ürünler, bakım rutinlerini daha etkili hale getiriyor.

Erkek bakım pazarı, son yıllarda hızlı bir büyüme gösteriyor. Erkeklerin kişisel bakıma olan ilgisinin artması, ürün çeşitliliğinin ve kalitesinin yükselmesine katkı sağlıyor. Ayrıca, sosyal medyanın etkisiyle erkekler arasında bakım trendleri hızla yayılıyor ve bu da pazarın dinamiklerini değiştiriyor. Bu değişimleri yakından izleyerek, en yeni trendleri ve ürünleri deneyimlemeyi hedefliyoruz.

”

AGUSTO

Yapay Zeka Destekli Wellness Bakımları Rağbet Görüyor

Spa'larda Ses ve Koku Bile Müşteri Tercihine Göre Optimize Edilecek

2025 yılında wellness kökenli bakımlar, bütünsel sağlığı temel alan tedavileri vurgulayacak.

Yapay zekanın da yardımıyla özelleştirilen tedavi planlarını daha sık duyacağız. Bu planlamada yapay zekanın rolü, müşteri verilerini analiz ederek, sağlık ölçümlerine ve hedeflere dayalı öneriler, geri bildirimler sunmak olacak. Wellness merkezleri ve spa'lardaki akıllı sistemler sayesinde aydınlatma, ses ve koku müşteri tercihlerine uyacak şekilde optimize edilecek ve rahatlatıcı bir ortam yaratılacak.

Gelişmiş yapay zeka sistemleri bireysel cilt tiplerini ve koşullarını analiz ederek rehberlik sağlama yetisine de sahip. Cilt dokusunu, pigmentasyonunu, hidrasyon seviyelerini değerlendiren ve kişiselleştirilmiş cilt bakım rehberliği sağlayan bu teknoloji, müşterilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanan etkin tedaviler oluşturma vaadinde.

Önümüzdeki yıl sağlık ve zihinsel zindelik amacıyla seyahat eden daha fazla insan görmeye başlayacağız. Y kuşağı sağlık konusunun öneminin farkına varırken, Z kuşağı giderek daha iyi bir yaşam kalitesine odaklanacak. 2025'te sağlıklı yaşam merkezlerinde bulunan klasik bakımlara ek olarak uygulanan buz banyoları, vitamin IV damlaları ve oksijen terapisi gibi hizmetler de erkeklerin ilgisini çekmeye devam edecek.

“

Derin doku masajı ve ölü deriyi arındıran hamam ritüelleri çok ilgi görüyor.

Tuba Yalçın

Four Seasons Hotels Istanbul Spa
Direktörü

Erkek bakım dünyasında doğal içeriklere ve kişiselleştirilmiş çözümlere artan bir ilgi görüyoruz. Erkekler, anti-aging, cilt nemlendirme alanlarında daha spesifik çözümler aramaya devam edecek. Wellness kökenli bakımlarda doğal bileşenler, bitkisel yağlar ve organik içerikler dikkat çekiyor.

Ses kaselerinin şifalı tınlarını, ayurvededik aromaterapi ve nefes uygulamalarını da bu bakımlarla entegre ediyoruz. Erkekler bu tür içeriklerde kendilerine özel, alışılmışın ötesinde ve farkındalıklı bir bakım deneyimliyorlar.

Four Seasons'da erkeklerin yoğun ilgisini çeken terapiler arasında derin doku masajı, ölü deriden arındırma özelliği olan hamam ritüelleri ve cilt canlandırıcı yüz bakımları yer alıyor. Özellikle modern yaşamın getirdiği stresin etkilerini hafifletmek için bu tür terapilerin 2025'te daha çok tercih edileceğini düşünüyorum.

Asya pazarında erkeklerin wellness uygulamalarına ilgisi dikkat çekici düzeyde artıyor. Dijitalleşme, bireylerin sağlık ve bakım konusundaki farkındalığını artırarak erkek bakım ürünlerine olan talebi daha da artıracaktır.

”

Bitirirken

Yatıştırıcı ve duyguları besleyen deneyimler yükselişe geçecek.

2025'te erkekler bakım rutinlerine fazlaca zaman ayırmak yerine direkt olarak en iyi sonuçlar sağlayan ürünlere yönelecek. Minimum çabayla etkinliklerini en üst düzeyde gösteren, minimalist akımın izindeki bütçe bilinçli tüketicilerin tercih ettiği ürünleri daha sık konuşuyor olacağız.

Mintel'deki araştırmaya göre; güzellik markaları, genç nesillerin güzellik takıntıları konusunda ebeveynlerin ve bireylerin endişelerini gidermek için ürünleri sağlık odaklı pazarlamaya özen gösterecek. Alfa kuşağı (2010-25 doğumlular) yetişkinliğe ulaştıkça, yapay zeka ve sanal deneyimler konusundaki deneyim ve bilgileri güzellik sektöründe dönüşüm yaratacak.

2025 yılında içerikler, dokular ve ürünler, wellness ve yavaş yaşam akımının etkisinde kalarak duygusallığı ve rahatlığı ön planda tutacak. Yatıştırıcı ve duyguları besleyen deneyimler yaşatan trendlerin yükselişe geçtiği bir yıl bizi bekliyor.

Kaynaklar

***Diversifying The Beauty Market**

<https://www.mckinsey.com/featured-insights/sustainable-inclusive-growth/charts/diversifying-the-beauty-market>

***The Evolution of Men's Grooming – What's next for the industry?**

<https://www.mintel.com/insights/beauty-and-personal-care/whats-next-for-the-mens-grooming-industry/>

***Top Trends Shaping the Future of Men's Skin Care in 2024**

<https://www.euromonitor.com/article/top-trends-shaping-the-future-of-mens-skin-care-in-2024>

***Mintel announces Global Beauty and Personal Care Trends for 2025**

<https://www.mintel.com/press-centre/mintel-announces-global-beauty-and-personal-care-trends-for-2025/>

***Beard Care Market Analysis**

<https://www.arizton.com/market-reports/beard-care-market-analysis>

***Men's Grooming Products Market By Product Type**

<https://www.metatechinsights.com/industry-insights/mens-grooming-products-market-1288>

***2025 Global Beauty and Personal Care Trends**

<https://www.mintel.com/insights/beauty-and-personal-care/beauty-trends/>

***Smart Spas: The Role of AI in Personalizing Wellness and Beauty Treatments**

<https://newo.ai/insights/smart-spas-the-role-of-ai-in-personalizing-wellness-and-beauty-treatments/>

2025 WEDDING TRENDLERİ

HAZIRLAYAN

Damla Durak

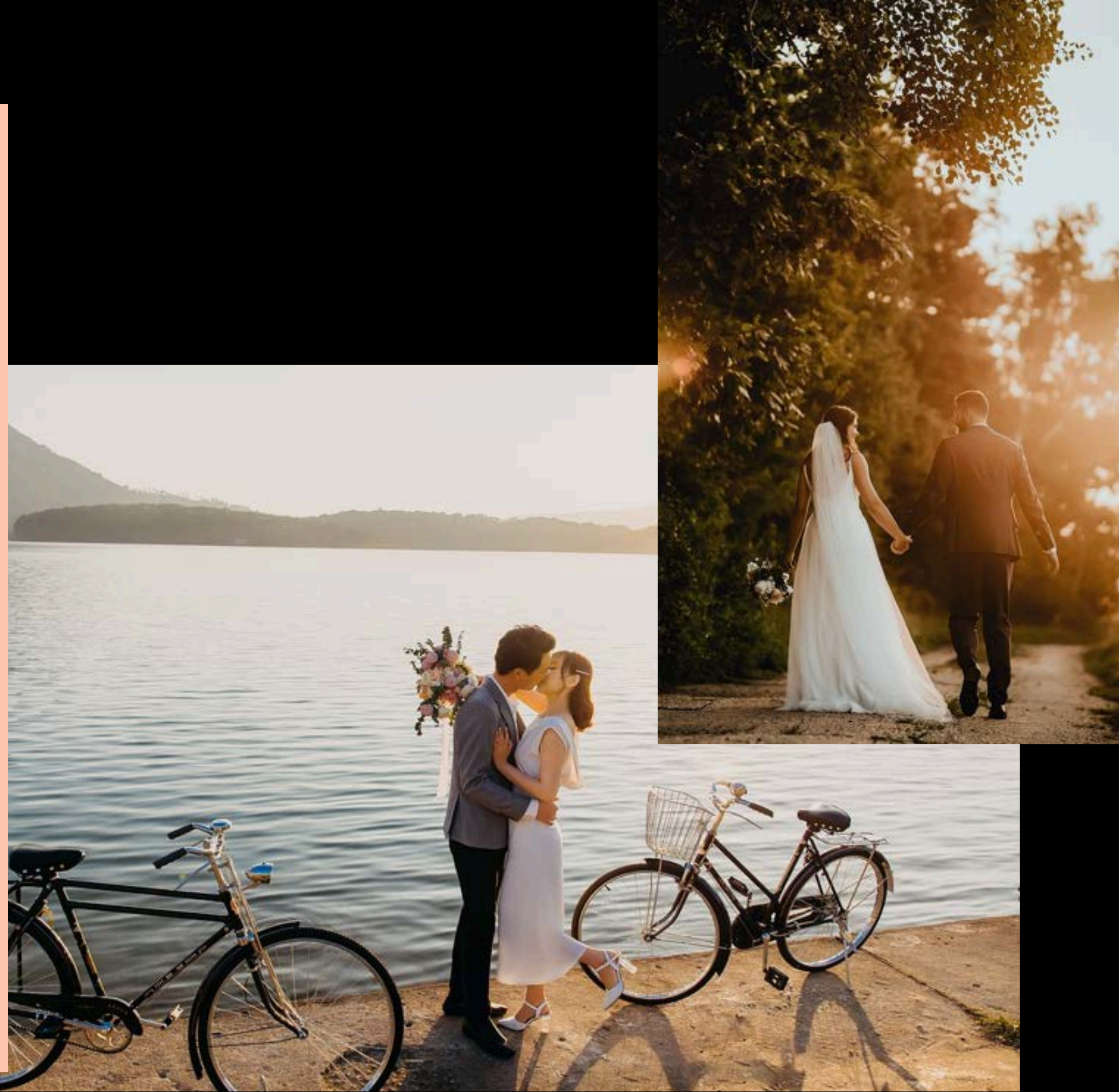
OGGUSTO Editörü

*Bu rapordaki bilgiler kaynak gösterilmeden yayınlanamaz.

OGGUSTO

RAMS'in Katkılarıyla

 RAMS
TÜRKİYE

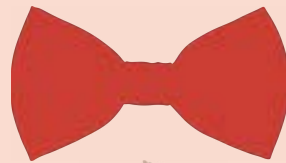

2025'te Düğün Sektörünü Neler Bekliyor?

Kutlamalar dijitalleşecek.

Moda ve estetikte cesur seçimler yapılacaktır.

Lezzet odaklı menüler zirveye çıkacaktır.

Tematik dekorasyonlar revaçta olacaktır.

Sürdürülebilirlik, düğünlerin de odağında olacaktır.

Her detay misafirlere özel bir deneyim sunacaktır.

Aşk ve Teknoloji: 2025'te Düğünlerin Yeni Yüzü

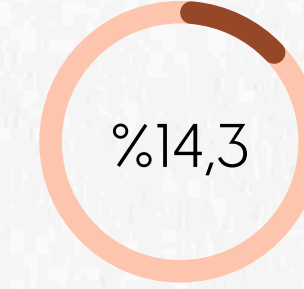

1.1. Metaverse'te "Evet!" Deme Zamanı

Dijitalleşme, düğünleri yaratıcı, erişilebilir ve kişisel hale getiriyor. 2025'te çiftler, coğrafi sınırları aşarak hibrit düğünlerle dünyanın dört bir yanındaki sevdiklerine ulaşabilecek. Sanal düğün mekanları ve artırılmış gerçeklik (AR) teknolojileri, geleneksel düğün konseptlerini dönüştürerek eğlenceli deneyimlere imkan tanıyor. QR kodlu davetiyeler, sanal gerçeklik deneyimleri ve dijital albümler, modern düğünlerin vazgeçilmezi haline geliyor. Artık düğünler sadece bir gün değil, dijital anılar sayesinde ömür boyu hatırlanacak hikayelere dönüşüyor. Teknolojinin gücüyle düğünlerin geleceği şimdi başlıyor!

Çevrimiçi düğünler hızla büyüyor

2024-2030 yıllarında çevrimiçi düğün hizmetlerinin %14,3 büyümesi bekleniyor. Bu artış, dijital platformların yaygınlaşması ve çevrimiçi düğün planlama kaynaklarına yönelimin artmasıyla destekleniyor.

Kaynak: Grand View Research

1.2.

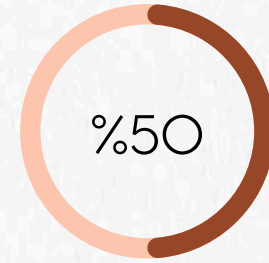
Düğün Planlamasında Teknolojik Kolaylık Geliyor

Dijitalleşme, düğün planlamasını kolaylaştırırken çevre dostu ve modern çözümler sunacak. QR kodlu menüler, dijital oturma planları ve sanal ziyaretçi defterleri yepyeni bir deneyim olacak.

- QR kodlu menüler hızlı erişim ve düğün temasıyla uyumlu interaktif içerikler sunuyor.
- **Dijital oturma planları anlık güncellemeler ve çözümlerle oturma düzenlerini yönetme imkanı veriyor.**
- Sanal ziyaretçi defterleri sayesinde misafirler, mesajlarını yazıyor, fotoğraf veya video ekliyor; çiftler için anılar dijital ortamda saklanıyor.
- **Dijital RSVP sistemleri ile davetliler, bir tıkla katılım durumlarını bildirebiliyor.**
- Düğünlerde misafir sorularını yanıtlayan ve yönlendirmelerde bulunan yapay zeka asistanları popülerleşiyor.

Gen Z ve Teknolojinin Etkisi

Genç nesil, düğünlerde teknoloji kullanımını artırıyor. Çiftlerin %50'si, buket atma gibi geleneklerin de modernleştirilmesini istiyor.

1.3. Metaverse Düğünleri: Sınırsız Hayaller, Sanal Mekanlar

Metaverse düğünleri, çiftlere coğrafi engelleri aşarak sevdikleriyle bir araya gelme imkanı sunuyor. Artırılmış gerçeklik (AR) ve sanal gerçeklik (VR) teknolojileri sayesinde davetliler, avaturlarıyla düğüne katılarak dans edecek, etkileşimde bulunacaklar.

Metaverse Düğünlerine İlgil Artıyor

Metaverse düğünleriyle ilgili arama hacmi son iki yılda %250 arttı.

Kaynak: Google Trends

Ekonomik Etki 1.5 Trilyon

2026 yılına kadar VR ve AR teknolojilerinin küresel ekonomiye katkısının 1,5 trilyon doları bulması bekleniyor. Düğün sektörü, bu teknolojilerin kullanımında ön saflarda yer alacak.

Kaynak: PwC

Marselha

1.4. Düğünlere Online Katılabıleceğiz

- Çiftlerin hayallerine uygun mekanlar; çocukluk parkları, sahiller veya fantastik dünyalar canlandırılacak.
-
- AR destekli efektler, dijital fotoğraf galerileri ve interaktif sanat eserleri ile zengin atmosfer yaratılacak.
-
- Davetliler, avatarlarını kişiselleştirerek sanal hediyeler verecek, mesajlarını paylaşp VR gözlükleriyle düğün atmosferini yaşayacakla

“

Sanal ve gerçekte arasında yeni bir dönem

David Tuter
Hollywood düğün organizatörü &
'My Fair Wedding' programının yaratıcısı

Teknoloji deneyimleri artırıyor; artırılmış gerçeklik (AR), sanal gerçeklik (VR) ve hibrit formatlar, etkinlikleri hem erişilebilir hem de sürükleyici hale getirerek yüz yüze cazibeyi sanal erişimle birleştiriyor. Bu trendler, etkinlikler dünyasında canlı ve çeşitli bir yılın temelini atıyor.

Yapay Zekâ ile Planlamada Artış

%20

Çiftlerin %20'si, düğün planlamasında yapay zekâ destekli araçlar kullanıyor. Bu oran önceki yılın iki katı.

Kaynak: The Knot Worldwide 2025 Wedding Trends to Watch Report

”

Badgley Mischka

Gelinlik Modasında Cesur Seçimler

Milla Nova

2.1. Bireyselliğin ve Yaratıcılığın Yükselişi

2025 düğün modası, geleneksel kalıpları geride bırakıyor ve cesur, yenilikçi yaklaşımları ön plana çıkarıyor. Çiftler, düğün günlerini bireyselliklerinin bir yansıması olarak görüyor; kıyafet seçimleriyle hikayelerini anlatıyor.

Artık her parça, bireysellik ve yaratıcılıkla şekilleniyor. Geleneksel beyaz gelinlikler ve siyah damatlıklar yerini canlı renklerden modern dokulara kadar geniş bir yelpazeye bırakıyor.

Bu yıl, düğün kıyafetleri yalnızca görsellik değil, anlam da taşıyacak. Her detay, bir hikaye anlatacak.

Çok yönlü tasarımlar göreceğiz.

2025 gelinlik trendleri, modern sanatla birleşen zamansız zarafete yöneliyor ve gelinlere seçim yapabilecekleri geniş bir yelpaze sunuyor. 3 boyutlu çiçek aplikeleri ve botanik işlemeler, şeffaf katmanlar, çıkarılabilir pelerinler & etekler, yüksek yakalar, omzu açık stiller popüler olacak. Stilden ödün vermeden, rahatlığı ön planda tutan gelinlikler; hafif kumaşlar, rahat kesimler ve çok yönlü tasarımlar göreceğiz.

Monique Lhuillier

Özlem Süer

Özlem Süer House Kurucusu ve Kreatif Direktörü

2.2.

Küçücük Gelinliklerle Kocaman Etki

Klasik uzun gelinliklerin yerini alan mini tasarımlar, genç ve modern bir görünüm arayan gelinlerin favorisi olacak. Resepsiyonlar, after partiler ve samimi organizasyonlar için ideal olan bu kısa modeller, hem şıklığı hem de rahatlığı bir arada sunuyor.

Genç ve dinamik bir görünüm.

Puf puf katmanlı tüllerden oluşan mini gelinlikler, genç ve dinamik bir görünüm arayan gelinlere hitap ediyor.

Begüm Salihoglu

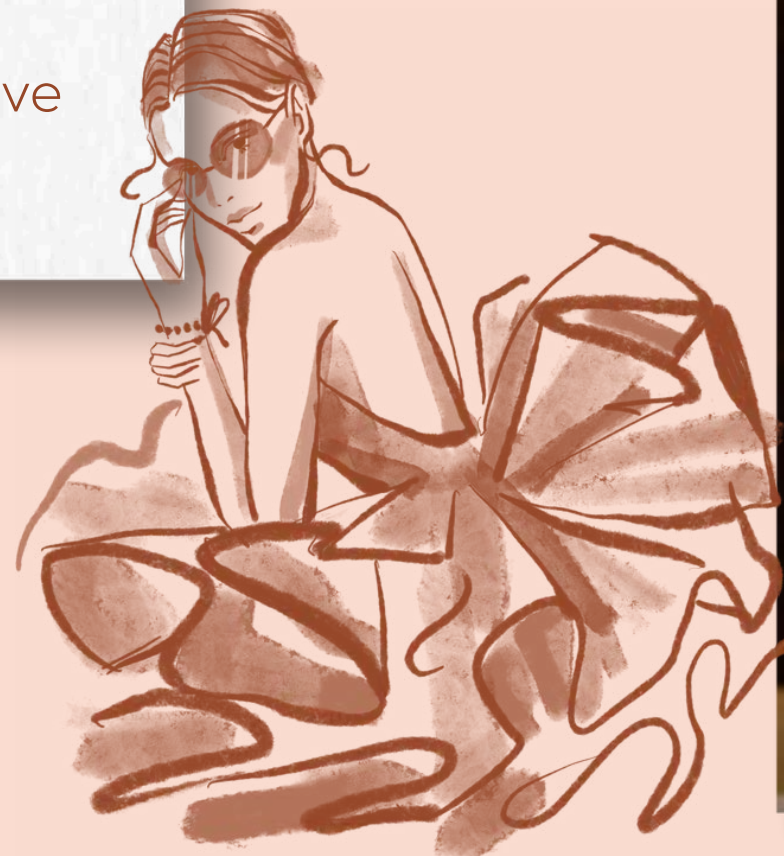
BÉGUM Bridal Design House Kurucusu ve Kreatif Direktörü

İzlenmesi gereken bir trend.

2025'te süper kısa gelinlikler, izlenmesi gereken bir trend. Özellikle after party için ikinci bir görünüm olarak.

Claudia Besant

Queensmith Mücevher, Marka ve Pazarlama Yöneticisi

Savannah Miller

2.3.

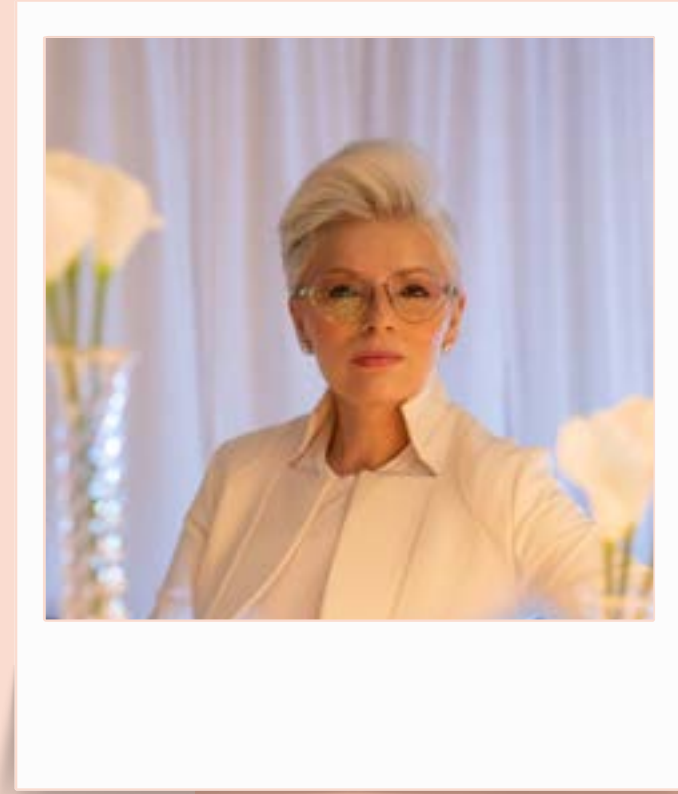
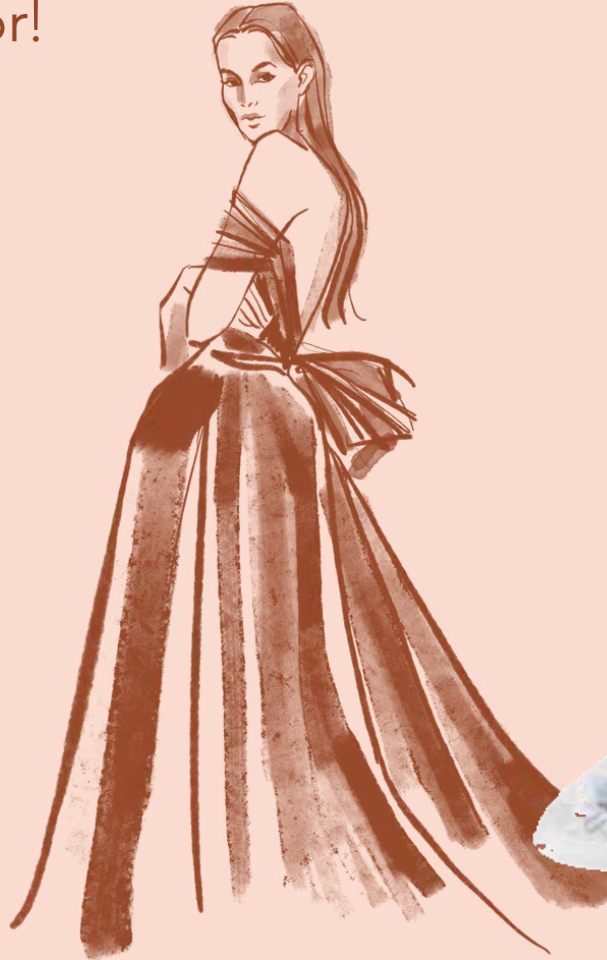
Beyaz mı? O Eski Moda!

Geleneksel beyaz gelinlikler, 2025 düğün modasında yerini canlı renkler, 3D çiçek aplikeler ve benzersiz tasarımlara bırakıyor.

Bu detaylar, gelinlikleri birer sanat eserine dönüştürerek gelinlerin cesur ve özgün tarzlarını yansıtıyor.

Bu tasarımlar, gelinlerin kişisel hikayelerini anlatan bir ifade biçimi olarak da dikkat çekiyor.

Çiçek trendi, düğün modasına çok güçlü geliyor!

Renk paletlerine çeşitlilik hakim.

Gelinliklerin renk trendleri zamansız tonlarda zarafeti ve modern yorumları bir araya getirecek. İnci, sedef, şampanya tonları renk paletlerine derinlik katacak. Pudra tonları, gül rengi ve altın, gümüş işlemeli kumaşlar ise gelinliklere lüks ve ihtişam getirerek niş bir seçenek olacak. Bej ve açık gri renkler ise minimalist gelinler için modern, sade seçenekler sunacak. Ve mint ve lavanta... Glitter etkiler, yıldız tozu serpmişçesine...

Özlem Süer

Özlem Süer House Kurucusu ve Kreatif Direktörü

2.4.

Daha Fazla Parıltı, Daha Çok Eğlence!

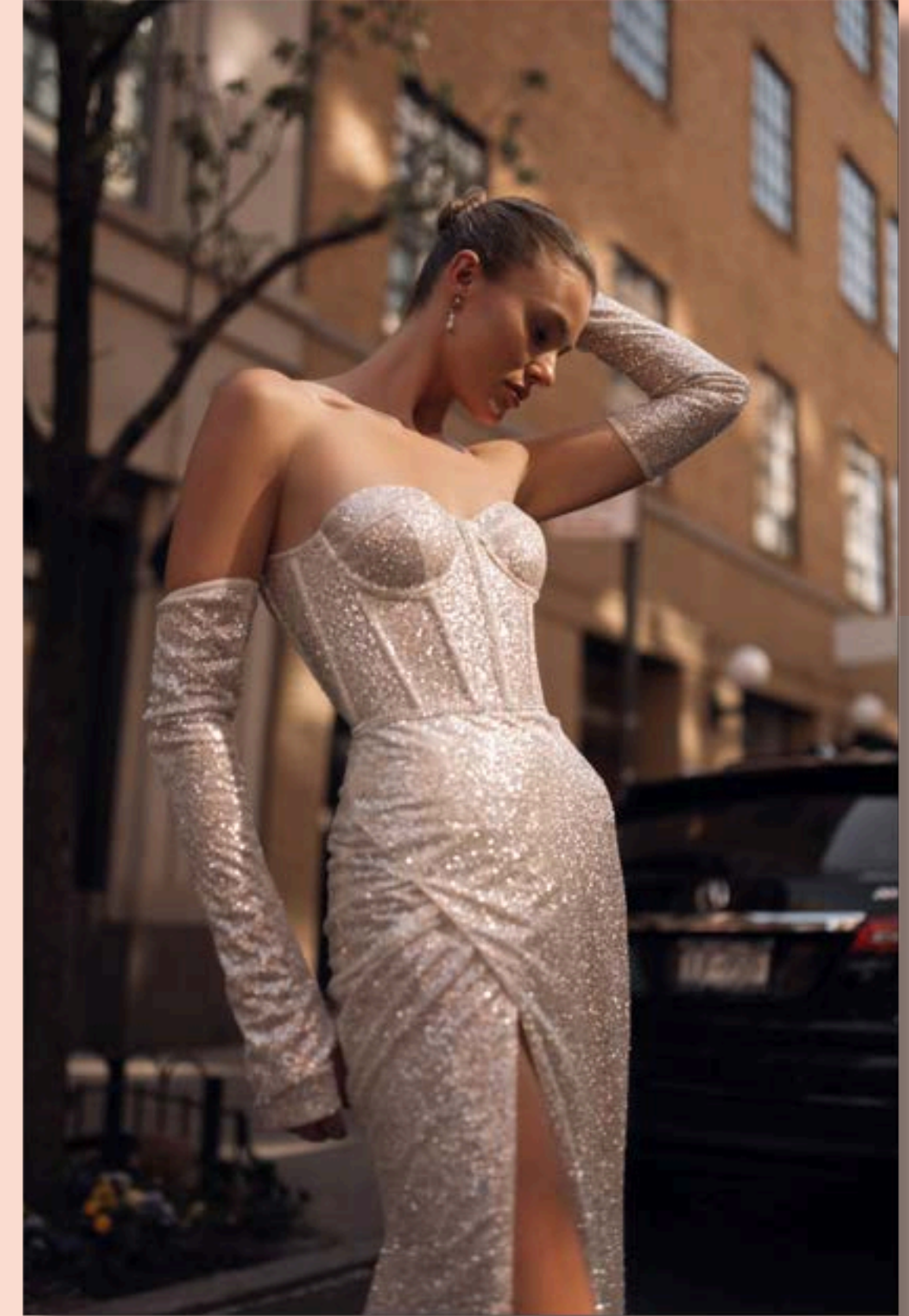
2025 düğün modası, disko temasıyla cesur ve eğlenceli bir enerji getiriyor. Payetler, transparan korseler ve metalik dokular, gelinliklere modern bir parıltı katacak. Koleksiyonlar, parti sonrası için de uygun modeller içerecek. Özellikle genç çiftler arasında disko tarzı gelinlikler popüler olacak. Disco teması, düğün dekorasyonu ve parti atmosferinde de kendini gösterecek. Bu eğlence ruhu, cesur bir trend olarak parlayacak.

Cesur ve eğlenceli tarzlar

Korse detaylı dökümlü gelinlikler, tül etekler ve şeffaf kumaşlar, gelin modasında cesur ve eğlenceli bir tarz yaratacak.

Rachel Birthistle

Rachel Birthistle Events Kurucusu,
Lüks Düğün Planlayıcısı

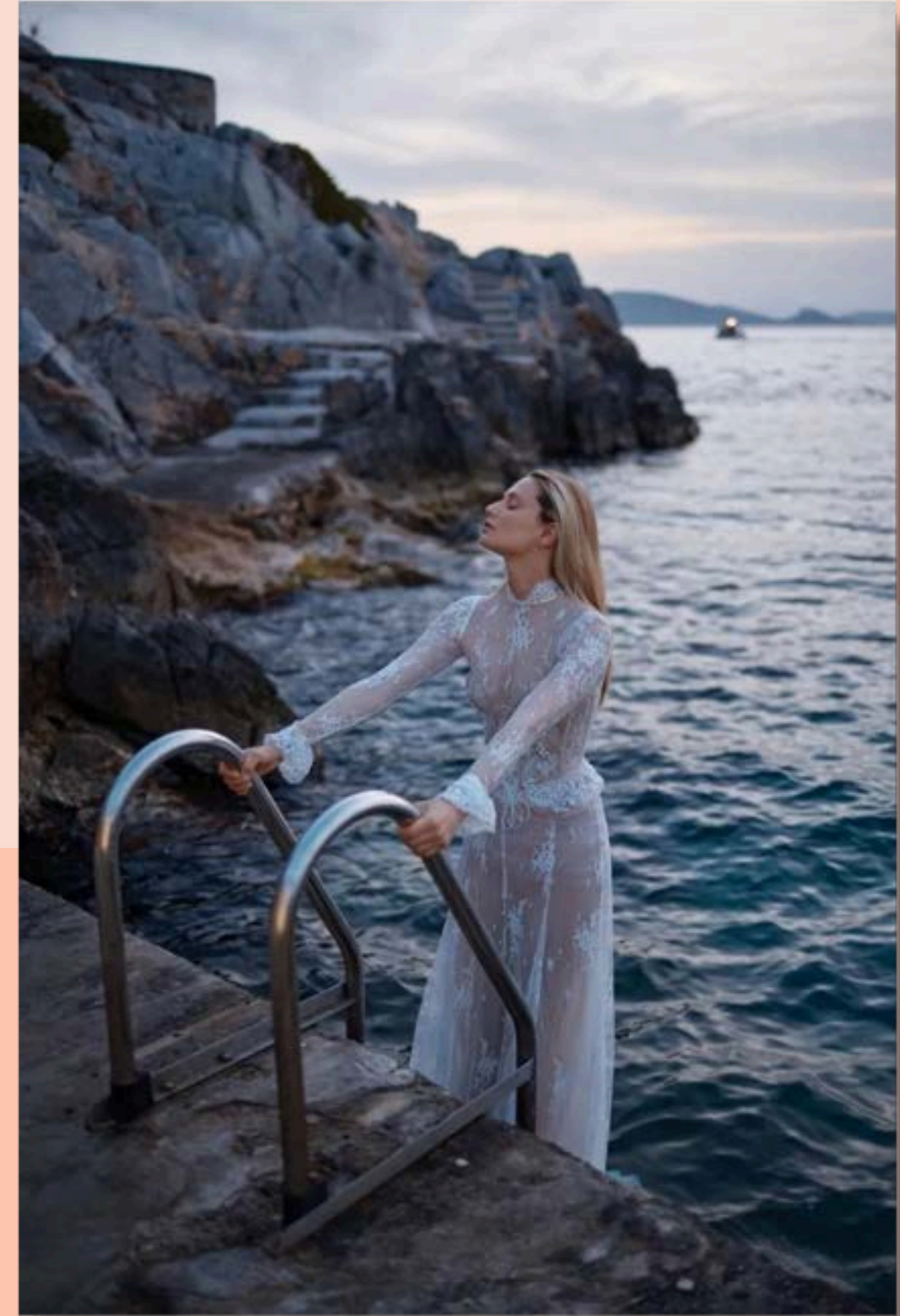
Berta

2.5

Anneanneden İlham, Zarafetten Tam Not: Vintage Düğün Modası

2025 düğün modasında, vintage detaylar da öne çıkıyor. Krinolin etekler, hacimli kollar, dantel işlemeler ve zarif şallar, geçmişin romantizmini modern tasarımlarla harmanlayan seçenekler sunuyor. Özellikle tarihi mekanlardaki düğünlerde vintage gelinlikler tercih edilecek. Fransız modasının etkisiyle dantel detaylar başrolde olacak. Minimalist bir yaklaşımla modernize edilmiş vintage tasarımlar popülerleşecek. Uzun duvaklara alternatif olarak sunulan şık şallar ve pelerinler, vintage gelinlik modasını zenginleştirecek.

Liz Martinez

2.6.

Siyah Takıma Elveda, Renkli Damatlara Merhaba

2025 yılı, damatlık modasında da ezberleri bozuyor! Geleneksel siyah takım elbiseler yerini lavanta, nane yeşili, safir mavisi gibi pastel ve zengin renklere bırakıyor. Modern damatlar, düğünlerinde tarzlarını cesur renkler ve lüks kumaşlarla ifade ediyor. Renkli damatlık trendi yalnızca takım elbiselerle sınırlı değil. Kişiselleştirilmiş mendiller, desenli yelekler ve renkli papyonlar gibi aksesuarlar, bu görünümleri tamamlıyor. 2025 damatları, düğün modasında erkek stilini yeniden tanımlıyor.

2.7.

Gelinlik mi, Parti Elbisesi mi? İkisi Bir Arada!

2025 düğün modasında, fonksiyonlu tasarımlar çiftlerin gözdesi olacak. Düğün gününün farklı anlarına uyum sağlayabilen, işlevsel ve modüler kıyafetler, pratikliği ve şıklığı bir arada sunuyor. Örneğin nikah töreninde uzun ve zarif bir gelinlik, resepsiyon için kısa ve rahat bir forma dönüşecek. Klasikten moderne farklı stiller arasında geçiş yapmak kolaylaşacak.

Kolluklar, kemerler ve pelerinler kıyafeti farklı anlara uygun hale getirecek. Birçok tasarımcı, gelinliği anında parti kıyafetine dönüştüren yenilikçi gelinlikler tasarlıyor. Bu çok fonksiyonlu tasarımlar, çiftlere düğün kıyafetlerinde hem estetik hem de pratiklik sunuyor. 2025 ve sonrasında, kişiselleştirilebilir ve işlevsel gelinlikler moda dünyasında kendine sağlam bir yer edinecek. Düğünden after party'ye, kıyafetlerin de hikayesi olacak!

Bardot

Jennifer Behr

2.8.

Parlak Düğünler, Metalik Gelinler

2025 düğün modası, kıyafetlerden aksesuarlara kadar cesur ve yenilikçi detaylarla dikkat çekiyor. Metalik etkisi, ayakkabılardan saç aksesuarlarına kadar gelin ve damat stilinde parlamaya başlıyor. Gelin görünümünde metalik detaylı stiletto, blok topuklar, zarif tokalar ve minimalist taşlar revaçta. Damatlar ise parlak deri ayakkabılar, metalik kravat iğneleri, manşet düğmeleri ve kemer tokaları tercih edecek.

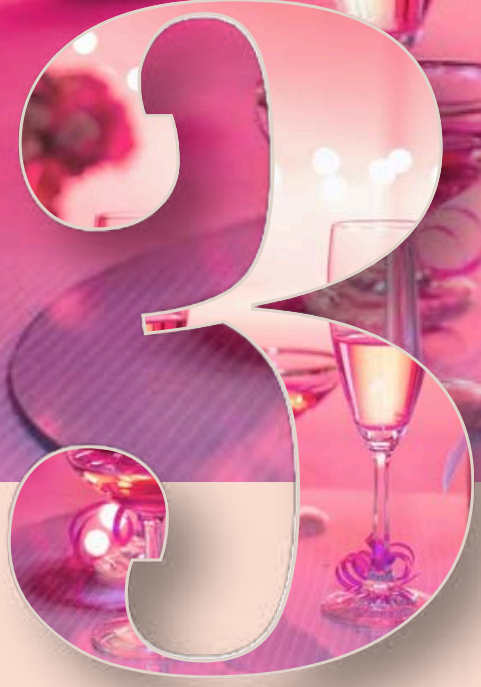
Gümüş, altın, rose gold ve bronz tonları; çiçek ve geometrik desenlerle modern şıklık yakalanacak. Bu trend masa düzenlemeleri, mekan süslemeleri ve gelinlik detaylarında da kendini gösteriyor. Pullu ve metalik kumaşlarla zenginleştirilmiş tasarımlar, hem düğün töreninde hem after-party kıyafetlerinde ön planda olacak.

OGGUSTO

AGUSTO

**Evlilik Tatlıdır,
Menüsü Daha Tatlı**

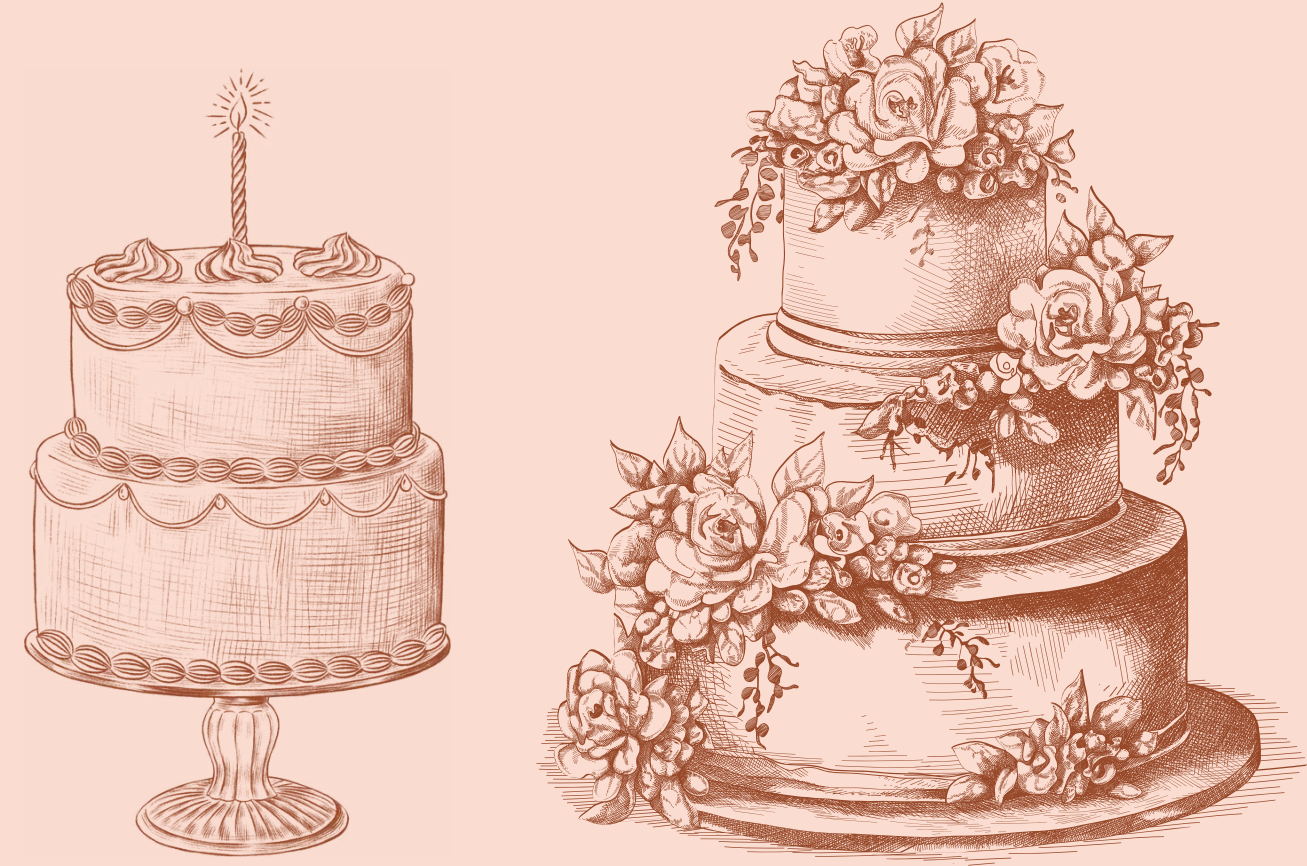

3.1 Kat Kat Pastalarla Vedalaşma Vakti

2025 düğün modasında pastalar, gösterişten çok sadelik ve işlevsellik vurgusuyla öne çıkacak. "Sheet cake" (dikdörtgen tepsi pastası), modern çiftlerin minimal tarzını ve pratik beklentilerini karşılayarak popüler hale geliyor. Bu tarz pastalar, kesim ve servis kolaylığı sunuyor. Hem sıcak havalara karşı dayanıklı hem de daha az malzeme kullanımı ve israfı azaltmasıyla da çevre dostu.

Sheet cake'ler pratiklik, sürdürülebilirlik ve estetik arasında mükemmel bir denge sağlıyor. 2025 ve sonrası için, bu pastaların geleneksel katlı tasarımlarla rekabet edecek kadar talep göreceği kesin.

OGGUSTO

3.2. Atıştır, Dans Et, Devam Et!

2025'in düğün trendlerinden biri olan atıştırma köşeleri, eğlencenin en tatlı ve lezzetli durağı. Gece yarısından sonra enerji tazeleyen bu köşeler, düğün atmosferine sıcak bir hava katacak. Çeşitli soslar, etler ve vegan alternatiflerle özelleştirilebilen mini taco barları; patates kızartması, mini burgerler ve sıcak mini pizzalar gibi lezzetler; çikolata fondü, taze kurabiyeler ve renkli mini donutların servis edildiği tatlı istasyonları popüler hale geliyor.

Mini kruvasanlar zarif bir lezzet dokunuşu yapıyor, bruschetta ve pizza çeşitleriyle Akdeniz havası yaratılıyor, ramen istasyonları ve dim sum barlarıyla da geleneksel & modern tatlar yakalanıyor. Atıştırma köşeleri, 2025 düğünlerinde eğlenceye devam etmenin yaratıcı bir yolu olacak. "Bir mini taco alıp dans pistine dönmek" artık bir düğün ritüeli!

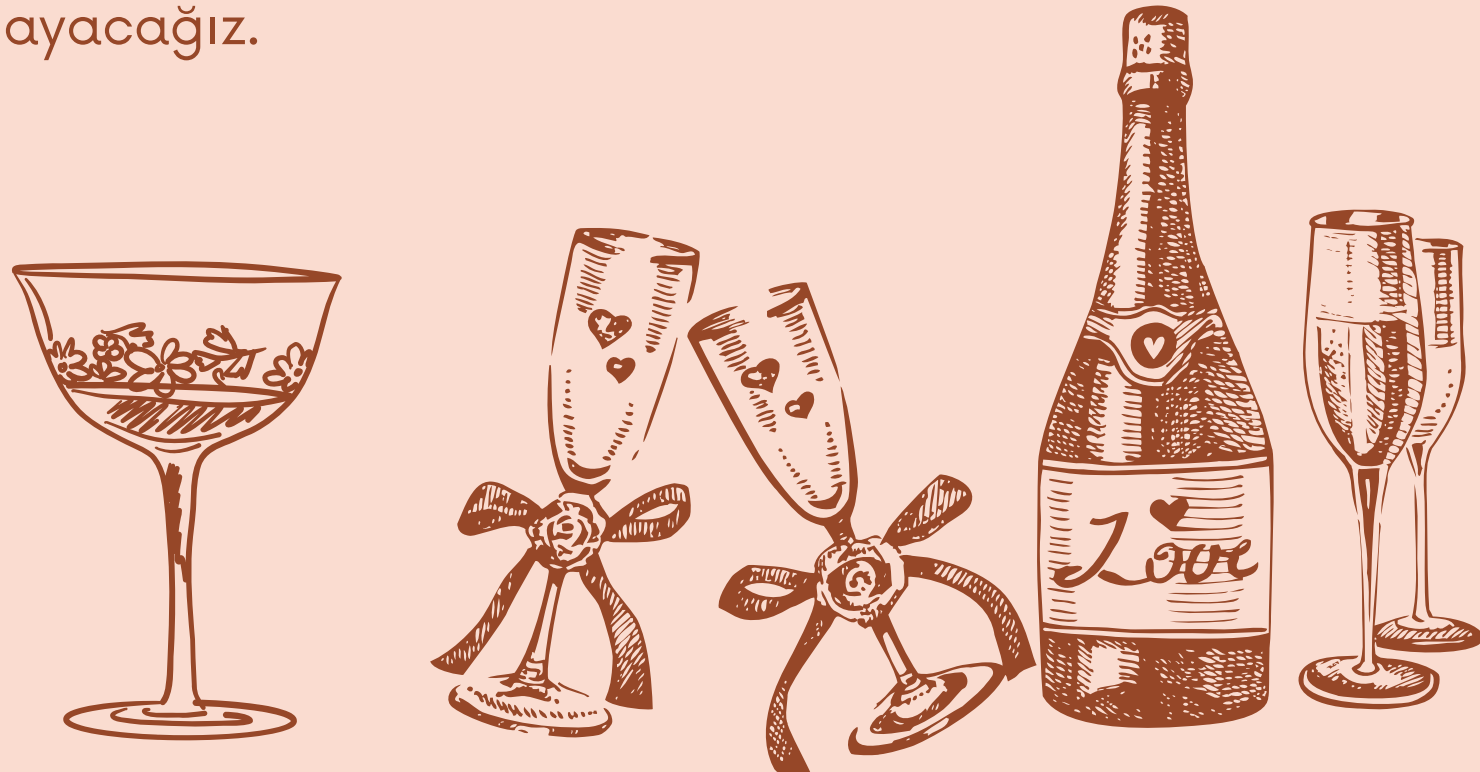
Villa del Balbianello Venue

3.3 Gelin ve Damadın Şerefine: Mevsime Göre Kokteyl Şöleni

2025 düğünlerinde, içecek menüleri sağlıklı yaşam trendiyle yeniden şekillenecek. Alkolsüz kokteyl barları, taze malzemeler ve yaratıcı sunumlarla, modern düğünlerin vazgeçilmezlerinden biri haline geliyor. Yaz düğünlerinde portakal, greyfurt, limon ve çilek gibi ferahlatıcı malzemelerle kokteyller; kış düğünlerinde tarçın, zencefil ve karanfil gibi baharatlarla zenginleştirilmiş çikolata çeşitleri servis edilecek.

Lavanta, adaçayı ve nane ile hazırlanan çay ve sular, sağlıklı bir alternatif sunacak. Cam kavanozlar, çiçek süslemeleri ve yenilebilir altın yapraklarla göz alıcı dekorasyonlar revaçta. Çiftlere özel "signature drink" tariflerine de sıkça rastlayacağız.

Düğünler Artık Film Gibi,
Konuklar da Başrolde!

AGUSTO

En Trend Düğün Destinasyonları

ABD'de New York, Los Angeles ve Chicago gibi şehirler, 2025 yılında en popüler düğün destinasyonları arasında.

Kaynak: The Knot 2025 Wedding Trends to Watch Report

4.1 Düğün Değil, Adeta Mini Festival!

2025 düğünler, birden fazla güne yayılan etkinliklerle bir şölene dönüşecek. Karşılama partileri, düğün sonrası brunch'lar ve tematik aktiviteler, misafirlerle samimi anlar paylaşmayı mümkün kılıyor. Düğünden bir gün önce barbekü, havuz başı partisi, kokteyl daveti yapılıyor. Düğünün ertesi günü ise düğün sonrası brunch'lar düzenleniyor. Uzak destinasyon düğünlerinde ise misafirlerle yoga seansları yapılıyor, mini konserler düzenleniyor, gezilere çıkılıyor.

"Beyaz Gün" veya "Şık Pijama Partisi" gibi yaratıcı konseptler revaçta. Yerel ritüellerle zenginleştirilmiş yemek atölyeleri ve şarap tadımları gibi eğlenceler tercih ediliyor. Çok günlük organizasyonlar, sadece bir düğün değil, bir festival havası yaratıyor. 2025 düğünleri, kelimenin tam anlamıyla "büyük bir kutlama" olacak!

Mara Marie Bridal

Cemre Tepeler
KM Events

Düğünler hoş geldiniz partisiyle başlıyor.

Farklı bir destinasyonda 2-3 günlük davetler zinciri hazırlamak çok moda. Her günün bir konsepti, farklı bir rengi ve dress code u oluyor. Gelinlerimiz bile bu 2-3 günlük düğün daveti zincirine farklı gelinlik tasarımları hazırlıyor. Destinasyon düğünlerinin en çok talep edilen trendi, bir 'hoş geldiniz partisi'. Böylelikle düğün öncesi tüm davetlilere özel bir gece daha yaşamış oluyorlar.

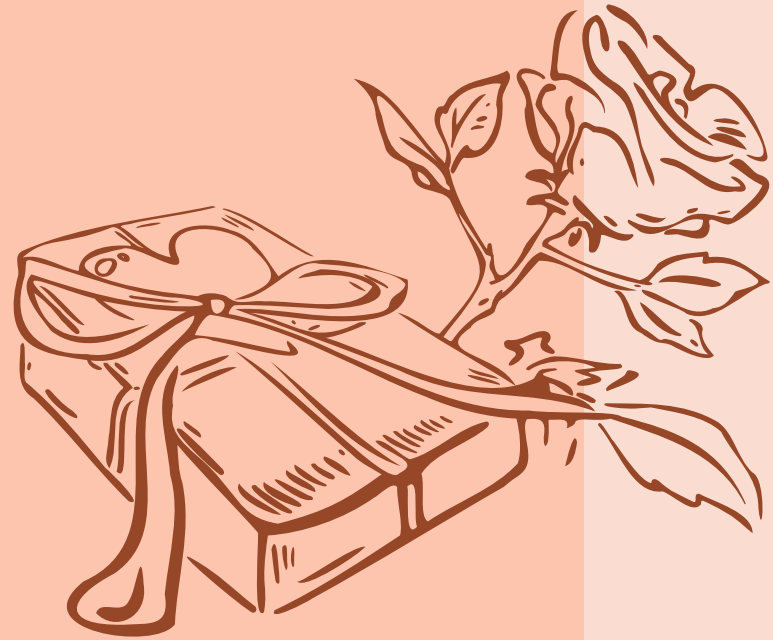
Bu gece daha sıcak, açık büfe ve kanepeli, davetlilerin hem eğlenbildiği hem daha rahat vakit geçirebildikleri bir gece oluyor. Düğün gününden sonra da mutlaka bir brunch daveti daha yapılıyor.

4.2. Misafirler Sadece Konuk Değil, Aynı Zamanda Sanatçı

2025 düğünlerinde, konuklar yalnızca kutlamaları izlemekle kalmıyor; etkinliğin aktif bir parçası oluyor. Etkileşimli detaylar, düğünü daha kişisel hale getirerek hem çiftlere hem de misafirlere keyifli anılar bırakıyor. Tören sırasında veya resepsiyonda, çiftin özel anlarını tuvale taşıyan sanatçılar, hem bir performans sergiliyor hem de kalıcı bir hatıra yaratıyor.

Misafirlerin tablo, çerçeve veya tematik aksesuarlar hazırladığı köşeler tasarlanıyor. Lavanta keseleri, bitkiler veya çikolata paketleri gibi anlamlı hediyeler, konuklara kutlamadan kişisel bir hatıra ile ayrılma fırsatı sunuyor.

Her Üç Çiftten Biri
Etkileşimli İstasyon İstiyor

%35

Çiftlerin yüzde 35'i düğünlerinde konuk katılımını artırmak için etkileşimli istasyonlar kurmayı düşünüyor.

Kaynak: WeddingWire

Peppermint Press

Tatyana Kochnova

Sürdürülebilir Düğünler: Doğayla Elele, Sevgiyle Evet!

Emilia Wickstead

5.1 Sürdürülebilir Düğünlerin Yeni Yüzü: Bambu, Bitkiler ve Aşk

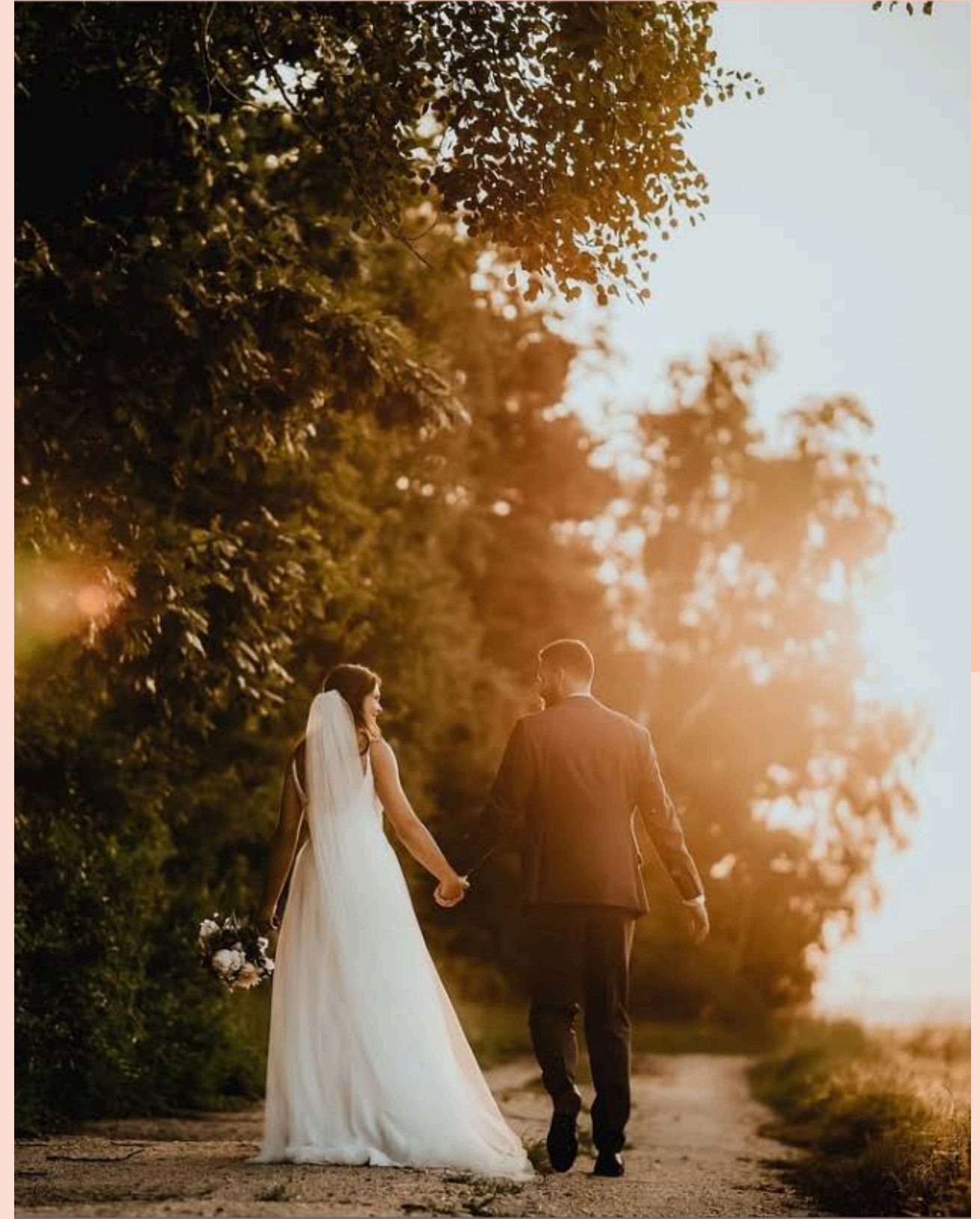
2025 düğünlerinde, sürdürülebilirlik yalnızca bir trend değil, aynı zamanda bir yaşam tarzı haline geliyor. Çiftler, çevreye duyarlı dekorasyon seçimleriyle hem doğayı koruyor hem de natürel bir atmosfer oluşturuyor. Öne çıkan seçimler arasında bambudan üretilen servis takımları, geri dönüştürülebilir kağıttan yapılmış menüler ve doğal boyalarla renklendirilmiş kumaşlar var.

. Dekorasyonda lavanta, biberiye, nane ve adaçayı gibi bitkilerin kullanımı hem estetik hem de fonksiyonel bir çözüm üretiyor. Sürdürülebilir düğünlerde minimalist dekorasyon anlayışı, israfı azaltırken sade bir şıklık sunuyor. Geri dönüştürülebilir masa süsleri ve sade detaylar, çevre dostu bir zarafet sağlıyor. 2025 düğünleri, doğayla uyum içinde sevgi dolu bir atmosfer yaratıyor.

Düğünlerin Karbon Ayak İzi, Doğaya Fazla Büyük

ABD'deki bir düğünün karbon ayak izi, 1 yıl boyunca 10 hane halkının toplam emisyonuna eşdeğer olabilir.

Kaynak: Bloomberg

Yeşil duvarlarla gelen romantizm

Sürdürülebilir tasarım ön planda. Yeşil duvarlar, yosunlar ve doğal dokular gibi çevre dostu dokunuşlar, romantik bir ambiyans yaratırken günümüz değerlerini yansıtıyor.

David Tutera
Global Düğün Planlayıcısı

"Doğa temalı tasarımlar yükselişte."

Doğa teması, yeşillikler, kat kat kullanılan tüllemeler ve kişisel dokunuşlu özel tasarımlı peçeteler, örtüler talep ediliyor.

Cemre Tepeler
KM Events

5.2. Minimal Misafir, Maksimum Keyif

2025'te düğünler, daha samimi ve kişisel bir boyut kazanıyor. Mikro düğünler, az sayıda davetlinin katıldığı kutlamalarla öne çıkıyor. Mikro düğünlerin en büyük avantajı, daha düşük maliyetli olması. Büyük organizasyonlara göre daha az harcama ve daha fazla kişiselleştirme imkânı sunuyor. Daha az tüketim, daha düşük karbon ayak izi ve daha az atık demek. Dolayısıyla çiftler, küçük davetli gruplarıyla etkinliklerinde daha özel detaylara yer verebiliyor.

Mikro düğünler, genellikle açık hava alanları veya butik otellerde düzenleniyor. Organik yiyecekler ve bitkisel bazlı menüler tercih ediliyor. Fransa ve İtalya'da, küçük şatolar ve bağ evleri bu trend için ideal destinasyonlar olarak öne çıkarken; Kaliforniya ve New York'ta da minimal dekorasyon ve butik mekanlarda düzenlenen mikro düğünler popüler. Küçük ama etkileyici detaylarla dolu bu etkinlikler, çiftlere sadece bir kutlama değil, anlamlı bir deneyim yaşıyor.

The Own Studio

5.3. Doğaya Zarif Bir Teşekkür

2025 düğünlerinde davetiye tasarımından çiçek düzenlemelerine kadar her detayda çevre dostu yaklaşımlar ön plana çıkıyor. Toprağa ekildiğinde çiçek veya bitki olarak geri dönebilen tohumlu davetiyeler ile kumaş, ahşap veya deri gibi dayanıklı materyallerden üretilen davetiyeler anlamlı bir hatıra yaratıyor.

Aşk ve doğa bir arada

Sürdürülebilir düğünler, çiftlerin çevreye duyarlı yaşam tarzlarını kutlamalarının bir yolu. Doğaya uyumlu uygulamalar, düğünleri hem anlamlı hem de estetik açıdan unutulmaz kılıyor.

Cemre Tepeler
KM Events

"2025'te daha fazla kişiye ulaşmayı hedefliyoruz."

Çevreye duyarlı ve doğa farkındalığına sahip çiftler, 2024 yılında da ekosistemi, ağaçları ve biyolojik çeşitliliği koruyan FSC sertifikalı kâğıt ve ahşap malzemeden üretilen 'TEMA Vakfı Nikâh ve Düğün Ürünleri'ni tercih etti. Bu özel günlerinde konuklarını davet ederken, karşılarken ve konuklarına teşekkür ederken hem TEMA Vakfı'nın doğal varlıkları koruma çalışmalarına katkı sağladılar hem de çevreye dair farkındalığın artmasına destek oldular. 2025'te de aynı yaklaşımla daha fazla çifte ve onlar aracılığıyla yaşanabilir bir dünya için harekete geçecek daha fazla kişiye ulaşmayı hedefliyoruz.

TEMA Vakfı

Tatyana Kochnova

Kişiselleştirmenin Altın Çağı

AGOSTO

6.1 Düğünler, Anılarla Süsleniyor

2025 düğünlerinde, çiftler kendi hikayelerini, tutkularını ve anılarını düğünlerine yansıtıyor. Hikaye bazlı dekorasyonlar, düğün alanlarını kişisel bir deneyime dönüştürüyor. Çiftlerin ilk buluşma yerlerinden ilham alınarak masa isimleri oluşturuluyor; seyahat ettikleri yerlerden kareler veya sevdiği filmlerden alıntılarla süslenmiş alanlar dikkat çekiyor. Tanıştıkları şehrin ismi veya favori mekanlardan esinlenen detaylar da tercih ediliyor.

Çiftlerin çocukluklarından, tanışma günlerinden ve anılarından fotoğraflarla oluşturulan köşeler nostaljik bir atmosfer yaratıyor. Dijital panolar, misafirlere fotoğraf ve videolarını paylaşabilecekleri etkileşimli bir deneyim sunuyor. Hikaye bazlı dekorasyonlar, 2025 düğünlerinde duygusal bağları güçlendirecek ve m çiftin hayatını yansıtan bir deneyim sunacak.

Düğün Pazarında Büyük Büyüme

Küresel düğün hizmetleri pazarının 2024-2030 arasında %12,7 büyümesi bekleniyor. Bu büyüme, artan kişiselleştirilmiş ve deneyim odaklı düğün taleplerine, çevrimiçi rezervasyonların yaygınlaşmasına ve destinasyon düğünlerinin popüleritesine dayandırılıyor.

Kaynak: Grand View Research

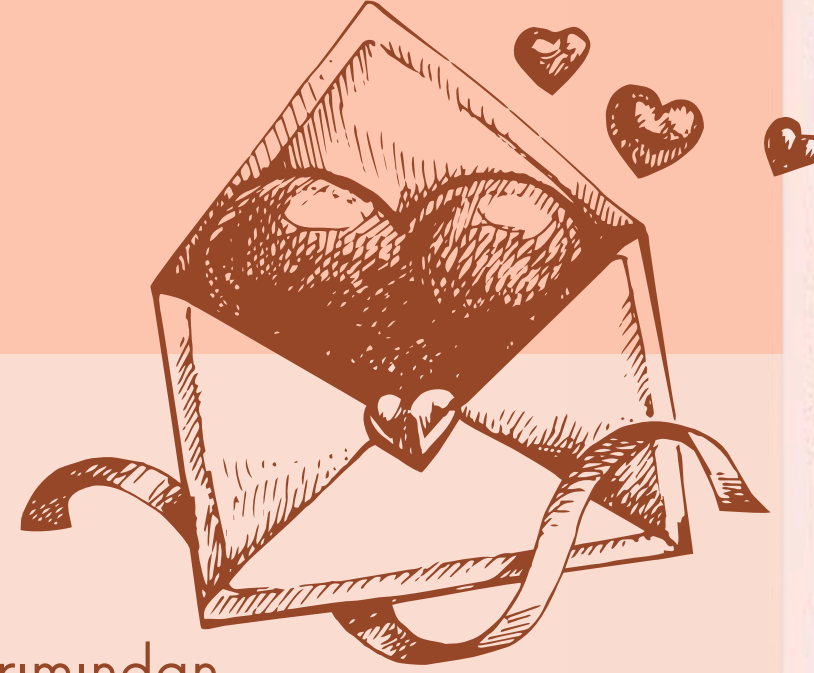

6.2. Her Konuğa Bir Hikâye

Davetiyeler: Davetiyeler, 2025'te sadece bilgi aktarımından öte, her konunun çiftle özel bağını vurgulayan duygusal mesajlar ve illüstrasyonlarla kişiselleştiriliyor. QR kodlarla teşekkür videoları eklenerek davetiyeler interaktif hale geliyor. Hediyelekler: Kişiyeye özel hediyeler, anı değeri taşıyan seramik bardak altlıkları, kokulu mumlar ve isim yazılı porselenlerle öne çıkıyor. QR kodlar aracılığıyla dijital albüm ve videolar hediyelere yenilik katıyor.

Menüler: Menüler, konukların favori yemekleriyle ilgili notlar, çiftin hikayesiyle uyumlu illüstrasyonlar ve özel beslenme tercihleriyle kişiselleştiriliyor. Her masaya özel tarifler ve şarap eşleştirme önerileri ekleniyor.

Deneyimler: Misafirler, anı duvarları, video standları ve canlı sanat etkinlikleriyle düğünlere aktif katılıyor. Her düğün, konukların hikayeye dahil olduğu unutulmaz bir kutlamaya dönüşüyor.

Çiftin hikayesi yansıtılıyor

Sofra dekorasyonuna anlamlı sözler ve şiirler eklemek, kişiselliği artırarak çiftin hikayesini daha derin bir şekilde yansıtıyor. Geçtiğimiz bir etkinlikte, gelinin babasının başarılı bir evlilik için verdiği tavsiyeleri sofraya dahil ettik. Konuklar bu yazıları yanlarına alarak etkinlik boyunca yorumlarda bulundular.

Alejandra Poupel

Paris merkezli lüks etkinlik ve düğün planlayıcısı

Bitirirken

Düğünlerin Altın Çağı

"2025 düğün trendleri, yenilikçi teknolojilerle geleneksel değerlerin buluştuğu bir döneme işaret ediyor. Çiftler, aşklarını kişiselleştirilmiş dokunuşlarla ifade ederken, sürdürülebilirlik, yaratıcılık ve teknolojinin gücüyle düğünlerini unutulmaz deneyimlere dönüştürüyor.

Metaverse düğünlerinden vintage gelinliklere, mikro düğünlerden tematik kutlamalara kadar her detay, bireyselliği ve çevreye duyarlılığı ön plana çıkarıyor. Misafir odaklı tasarımlar, çiftlerin hikayesini yansıtan dokunuşlar ve sürdürülebilir uygulamalar, yalnızca estetik bir görünüm değil, anlamlı bir mesaj da taşıyor.

2025, düğünlerin "yaşam tarzı ifadesi" haline geldiği bir yıl olacak. Teknolojinin gücüyle birleşen hayal gücü, düğün sektörünü bir sonraki seviyeye taşıyacak. Aşk, yaratıcılık ve sürdürülebilirliğin bu benzersiz birleşimi, geleceğin düğünlerine ilham vermeye devam edecek.